Bible. N.T. Apocryphal books. Acts of St Thomas

SVPPLEMENTVM CODICIS APOCRYPHI

I

ACTA THOMAE

GRAECE PARTIM CVM NOVIS CODICIBVS CONTVLIT PARTIM PRIMVS EDIDIT

LATINE RECENSVIT

PRAEFATVS EST INDICES ADIECIT

Alfred MAX BONNET

LIPSIAE

IN AEDIBVS HERMANNI MENDELSSOHN

MDCCCLXXXIII

Lipsiae typis Emil Herrmann senior.

HERMANNO VSENER S.

Tu et olim mihi praeceptor extitisti beneuolentissimus et postea epistularum sermonumque dulcissimo commercio studia mea fouisti et rexisti. Tu tam exquisitae quam immensae doctrinae tuae scriniorumque locupletissimorum copiam fecisti, auxilium petenti numquam denegasti, ultro obtulisti cum ne sperare quidem ausus eram. Tu currentem instigasti, iacentem excitasti, errantem admonuisti, ne indocili quidem suscensuisti. Te quam merito, quam uere, quam unice diligam et suspiciam dudum auet animus, modo uerbis fieri possit, declarare. Quod si nunc facio dum te ut festo ac laetissimo die ea quae supplendi codicis apocryphi causa collegi benigne accipias oro, non equidem nescio hoc quod primum emittere statui uolumen, non tam ingenii et artis a te traditae quam industriae et diligentiae opus, quam indignum sit quod tibi inter tot praeclara gratulantium amicorum munera mittatur: sed ut ego diem istum silentio praeterire aut post tantam moram diutius de beneficiis tuis tacere nolo, ita te si quid amoris causa paulo inconsultius egerim ignoturum confido. Vale meque ut adhuc fecisti ama.

Monte Pessulano a. d. V. id. feb. MDCCCLXXXIII

CONSPECTVS RERVM

PRAEFATIO

Acta Thomae apocrypha ediderunt graece Io. Car. Thilo (Lipsiae 1823) et Const. Tischendorf (in Actis apostolorum apocryphis, Lipsiae 1851). mox autem ubi eadem acta syriace scripta Gulielmus Wright e codice Musei Britannici in lucem protraxit (Apocryphal acts of the apostles, London 1871), quibuscum conferendae sunt particulae complures actorum aethiopicorum quae anglice edidit uir doctissimus et ut ipse expertus sum humanissimus S. C. Malan (The conflicts of the holy apostles, an apocryphal book of the early eastern church, London 1871), apparuit uix dimidiam partem graeci libri a Thilone inuentam esse. itaque cum repperissem reliquam partem quae est infra posita p. 29-31 et 44-95, eam quoque in usum uirorum doctorum describendam putaui. repperi autem dum bybliothecae Parisiacae quae nationalis dicitur fere omnes eos codices perlustro in quibus aliquam Thomae apostoli uitam aut passionem inesse cognouissem. qua opera ut alii supersedere possint breuiter de his libris disserendum uidetur. eos tamen quos aut descripserunt aut contulerunt Thilo et Tischendorf (n. 881. 1454. 1176. 1556) silentio praeterire licebit.

Symeonis Logothetae siue Metaphrastae commentarius cuius haec sunt prima uerba: πάλαι μὲν τὰς κατὰ γῆν διατριβάς (cf. Leonis Allatii de Symeonum scriptis diatribe, Paris. 1664 p. 128), quemque cum graece exstare in mss. Parisiacis negaret latine edidit I. P. Migne (Patrol. gr. tom. CXVI, qui est Symeonis tom. III, Paris. 1864, p. 559), duodecim libris continetur hisce: saec. XI Paris. gr. 1484 f. 31. 1486 f. 1. 1494 f. 8. 1495 (saec. XII?) f. 30. 1496 f. 30. 1503 f. 22. saec. XII 1512 f. 37. 1514 f. 154.

1173 A quarto loco. saec. XIII 1534 f. 32. 1543 f. 320. saec. XV 774 f. 196.

codex Paris. gr. 1516 saec. XII f. 167 librum habet Nicetae, qui fuit archiepiscopus Thessalonicensis circiter annum 1133 (cf. Fabricii Bibl. gr. t. VII p. 756 Harles). ex hoc excerpta quaedam si infra apposuissem non ingratum fore acta nostra lecturis arbitratus sum.

f. 167r Νικήτα ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης προθεωρία τῆς ἐν ἐπιτόμῳ διηγήσεως τῶν πράξεων τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Θωμᾶ. Ὁ σκοπὸς ἡμῖν τοῦ παρόντος || f. 167u || πόνου πρὸς τὸ χρήσιμον ἀφορᾷ τῆς εὐσεβοῦς ἀρετῆς καὶ τῶν ἀκροατῶν τὸ ὠφέλιμον, ὑπόθεσιν προτιθεὶς παλαιτάτην τῇ συγγραφῇ, πεζότερον μέν πως συντεθείσῃ καὶ ἀφελέστερον, μᾶλλον δὲ διακορέστερον, κἀντεῦθεν πολλοὺς τῶν φιλομαθῶν ἀποκναιούσῃ τῇ ἀμετρίᾳ τοῦ λόγου, παρ' ἡμῶν δὲ τὰ νῦν εὐχῆς χάριν καὶ τοῦ κοινωφελοῦς συντετμημένῃ καὶ μετενηνεγμένῃ πρὸς τὸ εὔφραδὲς καὶ εὐσύνοπτον. ξενιζέτω δὲ τοῦτο μηδένα καινοτομίας τινὸς ἢ ἑτεροδιδασκαλίας παρέχον ὑπόληψιν· μήποτε γὰρ τοσοῦτον ἐκσταίημεν τοῦ καθήκοντος ὥστε τὰ ἱερὰ καὶ ὑπὲρ λόγον κενοφωνεῖν (leg. καινοφ.) λόγια καὶ τῷ τῆς κενοδοξίας (leg. καινοδ.?) ὕδατι καπηλεύειν τὸν ὀνησιφόρον καὶ ὑπὲρ ἔννοιαν οἶνον τῆς χάριτος. οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς πρῶτοι τοῦτον εἰσάγομεν τῆς συγγραφικῆς ἀπαγγελίας τὸν εὐμέθοδον τρόπον, ἀλλ' Ἑβραίων μὲν καὶ Ἑλλήνων οἱ ἀρχαιότατοι καὶ σοφώτατοι ἄπειρα καὶ μακροῦ χρόνου παντοδαπὰ πράγματα βραχέσι ῥηματίοις καὶ βιβλίοις συστείλαντες τοῖς ἐφεξῆς κατέλιπον εἰς μνημόσυνον . . . pergit deinde ex actis excerpere: f. 168r πρᾶξις α' περὶ τῆς διαπράσεως τοῦ ἁγίου Θωμᾶ. f. 168u πρᾶξις β' περὶ τοῦ ἐξ Ἱεροσολύμων ἀπόπλου Θωμᾶ καὶ περὶ τῶν ἐν Ἀνδρῷ τῇ πόλει θαυμάτων αὐτοῦ. f. 170 εὐχὴ ἐπὶ νεονύμφοις Θωμᾶ. f. 172r ἡ πρὸς βασιλέως (sic) εἴσοδος τοῦ ἀποστόλου καὶ περὶ τῶν ἐν Ἰνδίᾳ θαυμάτων αὐτοῦ. f. 173u περὶ τῆς ἀναβιώσεως Γὰδ καὶ πίστεως Γουδαφόρου βασιλέως τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. f. 175u περὶ ἀναστάσεως νεκροῦ τοῦ ὑπὸ ὄφεως ἀναιρεθέντος et περὶ τοῦ λαλήσαντος ὄφεως ἀνθρωπίνῃ φωνῇ quem cum Bileami asina comparat. f. 176-183 chartacea sunt quia interciderunt membranae; nihil in illis scriptum est. f. 184r oratio Thomae ad Mygdoniam habita. f. 185r de Siphoro, Charisio, Misdaeo, Mnesara (μνασάρα f. 203u) cet. f. 202 apostolus in carcerem abducitur ibique preces fundit ex illis p. 78 6 et p. 88 12 mixtas. f. 204u habet illa p. 80 33-83 1 in breuius redacta, dein f. 205r sic pergit: εἰπόντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τούτοις τὸ ἀμὴν φωνὴ γέγονεν οὐρανόθεν τὸ παρα-

δοξότατον ,ναί, ἀμήν'· ὑφ' ἧς καταπλαγέντες κατέπεσον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. ἀναστήσας δὲ ὁ ἀπόστολος καὶ τὸ δέος εἰς ἐπιθυμίαν μεταβαλὼν οἷς τὴν θείαν ἀποδοχὴν τῶν τελεσθέντων τῇ ἐνεχθείσῃ φωνῇ διεγνώρισεν, ἠσπάσατο αὐτοὺς καὶ ἀπῄει πάλιν εἰς τὸ δεσμωτήριον συγκλεισθῆναι. παρεβιάζοντο δὲ συνεῖναι αὐτῷ καὶ αἱ πολλάκις δηλωθεῖσαι πισταὶ γυναῖκες, ὥστε κοινωνῆσαι αὐτῷ καὶ τοῦ θανάτου καὶ τῶν δεσμῶν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς ,θυγατέρες καὶ ἀδελφαί' κτλ. cf. p. 83 9. f. 206[u] preces illae sunt p. 88 12 paucis uerbis mutatis. f. 207[u] ταῦτα μὲν οὖν ὧδε συνελέγη τε καὶ ἀπήνθισται ὅσα τῷ θεοφόρῳ Θωμᾷ εὕρηται πονηθέντα τὸν τῆς ἀποστολῆς δίαυλον ἐξανύοντι, τῶν παλαιῶν καθάπερ ἔφθην ὑπομνημάτων οὐδὲν ταῖς ὑποθέσεσι διαφέροντα, ὅτι μὴ τῇ βραχυτάτῃ ἀναγωγῇ τῆς ἰδιαζούσης ἐκείνων λέξεως καὶ συνθήκης, παραλείψει τε καὶ ἀμείψει τῶν ἀπεμφαίνειν δοκούντων τοῖς δόγμασιν. ὑμεῖς δέ, ὦ θεοσύλλεκτον ἄθροισμα, κτλ.

alius autem Nicetae multo nobilioris qui Paphlago audit encomium Thomae illud est quod legitur in cod. Paris. gr. 1180 saec. X f. 27 et 755 saec. XI f. 134, quod ab his uerbis incipit: ἐπαινετὸς ὁ ὑπὲρ τῶν ἁγίων πόθος. hoc edidit Franciscus Combefis in Bibliothecae graecorum patrum auctario nouissimo, Paris. 1672, t. I p. 364 sqq.

uenio ad ipsorum actorum fragmenta. ac primum quidem cod. Paris. gr. 1554 A chartac. saec. XIIII aut fortasse recentior f. 20 habet illa de palatio caelesti male relata, ex aliquo libro ascetico ut uidetur expressa. codex autem Paris. gr. 1611 chartac. saec. XV f. 429-436 passionem continet perbreuem e menologio sumptam, dein excerpta ex actorum p. 1-19. breuissima quaedam insunt in cod. Paris. gr. 1468 saec. XI f. 91[r] πράξεις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ. κύριε εὐλόγησον. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦμεν πάντες οἱ ἀπόστολοι κτλ. cf. p. 1 f. 93[u]. πράξεις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ ὅτε εἰσῆλθεν ἐν τῇ Ἰνδίᾳ καὶ τὸ ἐν οὐρανοῖς παλάτιον ᾠκοδόμησεν· Ὅτε δὲ ἦλθεν κτλ. cf. p. 14 9. f. 95[r] . . . ἐξῆλθεν πορευθεὶς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐν χωρίῳ cf. p. 22 25; sequitur martyrium sanctorum Sergi et Bacchi.

plura leguntur in codd. 1173 A et 1540. cod. Paris. gr. 1173 A saec. XII loco 37[0] πράξεις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦσαν κτλ. = p. 1-22 23. Paris. gr. 1540 saec. XI aut XII f. 126 et f. 1-10 πρᾶξις τοῦ ἁγίου Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου ἐν Ἰνδίᾳ, ὅτε τὸ οὐράνιον παλάτιον ἔκτισεν τῷ βασιλεῖ ἐν χωρίῳ· Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦμεν πάντες κτλ. = p. 1-21 2.

hi omnes praeter Symeonis et Nicetae Paphlagonis libros accurate excutiendi erunt siquis uolet acta Thomae quantum fieri poterit ad pristinam formam ac figuram reuocare. nos interim uiris doctis eiusmodi rerum studiosis quattuor librorum copiam fecimus horum:

P Paris. gr. 1510 (olim 2452) membr. paginis bipertitis saec. XI (sic mihi et Carolo Graux uisum est; catalogus saec. XII perhibet) f. 161^r-230^r. is solus omnium quos quidem nouerim acta Thomae tota continet a pagina nostra 1 ad 95.

Q Paris. gr. 1485 (Colb. 505 Reg. 2017. 33.) membr. paginis bipertitis saec. XI fragmenta habet haec: f. 40. 41. 43. 44. 45. 46 p. 1-16 16, f. 42 p. 20 18-22 17, denique f. 47 p. 89 5-92 1, hoc est miro quodam fortunae beneficio eam actorum partem in qua sola deficit codex 1510 dimidio fere f. 227 rescisso.

R Paris. gr. 1551 (Colb. 2794 Reg. 2482. 33) membr. saec. XIIII (sic catalogus; mihi uetustior uisus est) f. 17^u-28^u = p. 1-22 23, f. 28^u-31^u = p. 31 12-36 16, f. 31^u-40^r = p. 44 10-48 2, f. 40^r-42^u = p. 80 34 ad finem usque.

S Paris. gr. 1613 (olim 3002) chartaceus saec. XV f. 137^u-150^r = p. 1-21 2; f. 150^r-156^r τὸ μαρτύριον κτλ. cf. infra p. 83-95.

ex his codicibus neque potuisse me neque debuisse libri iustam recensionem suscipere in parte altera quam nouam nunc edo, quoniam pleraque solus P seruauit, omnes periti consentient. in priore parte adhibitis omnibus libris Parisiacis uersione syriaca (qua utor anglice a Wrightio expressa) actis latinis et aethiopicis, quae in narratione illa de asello et in martyrio non solum res sed ipsa uerba actorum referunt, periculum facere poteram recensendi non dico Leucii sed eius qui Leucium ad normam placitorum ecclesiae catholicae refinxisse uidetur. sed multi laboris multi temporis id negotium erat, neque id ipsum prius ratio erat temptare quam exploratum esset quid auxilii e ceteris bybliothecis peti posset. itaque malui quae tenebam qualia inueneram talia cum uiris doctis communicare quam dum reliqua iustae editionis subsidia undique conquisissem in scriniis meis inclusa seruarem. unum tamen paenitet, quod merito legentes mihi exprobraturos sentio, quod non obiter saltem aut libri P aliorumue lectiones praestantiores commendaui aut emendationes quae uel mihi occurrerunt uel Vsenerus adnotauit

dum plagulas amicissime pellegit proposui. eorum pleraque in addendis et corrigendis collegi. in martyrio tamen ubi ex aliis libris meliora aut unde meliora effici possent adnotaram nolui fere eadem eo repetere ut recipi iuberem; neque ipse admodum multa inueni. priorem actorum partem cum eo tantum consilio repeterem ut conlationis meae usus commodior esset, uerba talia exprimenda curaui qualia dedit Tischendorf p. 190-234 nisi quod accentus et puncta passim correxi, P ubi discrepabat in ima pagina adnotaui. adieci librorum QRS uariam scripturam a p. 1 ad 7, ut de eorum inter se et cum libris Tischendorfianis necessitudine et cognatione iudicari posset. piget me libros a Tischendorfio conlatos non ipsum denuo excussisse. id eo factum est quod sero, cum iam Parisiis demigrassem, eas collationes mihi (p. 1-7) describendas esse intellexi. sed alios libros ab illo iam conlatos peruestigans dignum fide eum repperi. descripsi ne typothetarum quidem quae uidebantur mendis correctis. praeterea quae Q seruauit omnia contuli et conlationem apposui, ex R et S praeter p. 1-7 ea tantummodo quae non legebantur apud priores editores. consulto discrepantiam neglexi in accentibus spiritibus (etiam talia qualia sunt καταγένος, εἰθούτως, διὰ πράττουσι cet. quae multa sunt) iota subscriptis (quae nisi in cod. 1613 nulla sunt) antistoechis (αι, ε; ι, η, ει; ο, ω cet.), nisi si qua causa erat eam afferendi. potui ac nescio an debuerim paulo plura memorare uelut haece: δειπνισάντων et talia passim posita quasi a δειπνίζω deriuata (cf. p. 57 et 58); 6 11 κατείλειφεν superscripto a prima manu η Q; 1 1 ἱεροσολήμοις R, alia. scripsi μεγαλωσύνη, ἁγιωσύνη, talia, quia in ea re P mirum in modum sibi constat; eadem de causa potui neque tamen ausus sum τάχειον scribere. de ἴδον, ἀπίει formis a Cobeto (N. T. praef. p. XXXVII) damnatis mihi in hoc scriptore non satis constat; δυσιδής P ter, sed εὐειδεῖς idem. αὑτοῦ dedi ubique, nusquam αὐτοῦ, quia αὑτοῦ neque in P neque in alio me eiusdem generis libro legere memineram, neque alterius utrius legitimus locus indicio erat, nam 44 1 τοὺς πατέρας ἑαυτῶν et 73 19 τῷ αὐτοῦ μονογενεῖ et 73 29 τῇ αὐτοῦ γυναικί legitur: cf index s. u. αὐτός. talia quaecumque aliqua de causa adnotaui, ea ita expressi ut erant in libris scripta, nisi forte in transponendis conlationibus e silentio ut dicere solemus paucula quaedam eruenda erant; ubi complures libri de uerbis consentiebant eorum praecipuum in minutiis illis scripturae secutus sum.

multum compluriens haesitaui in parte noua cum dubitarem quantum emendare quantum loci soloecis et barbaris uocibus concedere oporteret. etenim certum est codice nostro P non ipsa acta sed eius libri saepe retractati unam aliquam formam repraesentari, in quam multa iam uitia a scriptore saeculi II aut III aliena atque etiam priorum librariorum menda inuadere potuerunt, neque tamen scimus quousque ea deprauatio reuera iam tum progressa fuerit. quamquam permultis locis liquido effici posse cognoui pessima illa menda totius enuntiati interpolati indicia esse: itaque qui ea menda corrigat, neque scriptoris neque interpolatoris uerba exprimat, sed nouum uitiorum genus comminiscatur. tandem in hac ratione acquieui ut quaecumque antistoechis mutatis proba et legitima fierent corrigerem et in adnotatione uitia scripturae referrem, reliqua quamuis monstruosa uelut ἥκασιν, πάντων γυναικῶν, talia intacta relinquerem, item scribendi errores uel maxime conspicuos et lacunas a librario non animaduersas in margine, non intra paginam indicarem; ad summam non ipsa acta ederem sed unum actorum librum P. a quo instituto si quando imprudens inconstantia quadam mentis humanae recessi, nulla tamen erit legentium iactura, quoniam quaecumque mutaui praeter tritissimas uocalium confusiones de quibus nullo modo dubitari posset, ea omnia in adnotatione apposui. eodem loco nisi alius codex graecus uerum exhibebat non raro ex actis syriacis uerbis graecis medicinam adhiberi aut certe corruptelam deprehendi posse significaui, item mihi quae aliquando scripta fuisse uiderentur, etiamsi quo potissimum tempore et in qua actorum forma fuissent nesciebam, libere pronuntiaui; multo tamen plura aliis tractanda reliqui. in nominibus propriis, quo facilius uiri docti earum rerum periti ueram formam scrutari possent, adeo nihil mutaui, ut intra paucos uersus P secutus Σιφῶρα Σίφορα Σιφόρῳ Σίφωρ posuerim. multa alia uelut φυγάδαι 46 9 ne notaui quidem quoniam φυγάδες quiuis legens corriget, scriptor neutrum posuisse uidetur (cf. R).

denique lecturos precor ne inconstantiam meam grauentur. libri P copiam sibi factam existiment quam fieri potuerit plenissimam: uiam emendandi sicubi monstrarim potius quam ingressus sim, id paene contra consilium meum factum esse, cum aliquid quod bonae frugis esse uideretur occurreret quod etiam eos fallere posset qui multo meliora obiter inuenturi essent, aut cum uerbo remoueri posse uideretur quod moraretur huiuscemodi libris minus asssuetos.

uersus interrumpi iussi ubicumque librarius ut erat priscae aetatis mos litteris in marginem protrusis orationis moras significauit.

acta Thomae latina habemus bina, pleniora altera altera breuiora, neutra ex alteris hausta. illum e codicum auctoritate librum de miraculis Thomae dicemus, hanc Thomae passionem. librum de miraculis aut a Gregorio Turonensi scriptum aut ab eiusdem aetatis et eiusdem terrae homine qui illum tam studiose tamque feliciter imitaretur ut facilius sit ipsum scriptorem credere R. A. Lipsii coniectura est per litteras mecum communicata: quae adeo dum minutissima quaeque indicis condendi causa examino se mihi probauit, ut meam esse mihi aliquando persuaserim, ac paululum afuerit quin pro mea eam uenditarem. nam uitam Andreae ab illo abiudicare ausus non est Theodorus Ruinart (Greg. Tur. praef. 77), nec sane potuit qui nullam suspicionis causam haberet, quemque ut ipse dicit ,stilus et scribendi ratio uix dubitare sinerent': cf. etiam Histoire littéraire de la France t. III p. 386, et G. Monod Etudes critiques sur les sources de l'histoire mérovingienne I p. 39. prorsus autem ad eundem modulum liber de miraculis Thomae conformatus est, eadem est sermonis cum sermone Gregoriano, eadem sententiarum similitudo; nihil deest nisi disertum testimonium quale in Andrea superest c. 37 p. 1264 (Ruin.) ab ipso Gregorio scriptum et a librariis in codicibus quibusdam seruatum.

conferas uelim cum praefatione de miraculis Thomae (p. 96) hanc de miraculis Andreae praefationem, quam Lazius suo loco suppressit, intertexuit autem praefationi ab ipso suppositae (Fabricii cod. N. T. apocr. II p. 390), Nausea dedit f. IX^r, ego ad codices Guelferbytanum Wizanburgensem 48 saec. IX et Parisiacum 18104 saec. IX conformatam infra posui: ,Inclyta (Inclita *W*) sanctorum apostolorum tropea nulli (um *ex* i *w*) credo (*om. W*) latere fidelium, quia quaedam exinde euangelica dogmata docent, quaedam apostolici actus narrant, de quibusdam uero extant libri in quibus propriae (proprie *W*, *de P nihil adnotaui*) actiones eorum denotantur, de plerisque enim nihil aliud nisi passionum scripta suscipimus. nam repperi librum de uirtutibus sancti Andreae apostoli qui propter nimiam uerbositatem a nonnullis apocriphus (apochrifus *W*) dicebatur. de quo placuit ut retractis (ta *sup. scr. in W m. saec. XV ut sit* retractatis) enucleatisque tantum uirtutibus, praetermissis his quae fastidium generabant, uno tantum paruo uolumine admiranda miracula clauderentur, quod et (e *P*) legentibus praestaret gratiam

et detrahentium (ium *in ras. W*) auferret inuidiam, quia inuiolatam fidem non exegit (exigit *W*: *cf. p 100 18 et 34*) multitudo uerbositatis sed integritas rationis et puritas mentis (explicit praefatio *add. P*)'.

praeterea cum reliquis Gregorii scriptis hi loci comparandi sunt:

96 1 de miraculis	*Greg. T.* libri miraculorum, de miraculis s. Iuliani
96 6 uocitatum	*gl. mart. 17 p 741* uocitatur *25 p. 748* uocitant *27 p. 749* uocitatus est *et passim*
96 6 fides euangelica narrat	*gl. mart. 1 p. 721* fides euangelica pandit *cf. 2 p. 723 et 33 p. 757* narrat historia *47 p. 776* lectio certaminis narrat
96 6 post dominicae gloriam ascensionis	*mir. Andr. 2 Fabric. cod. ap. N. T. II p. 457* post illum dominicae ascensionis nobilem gloriosumque triumphum *gl. mart. 4 p. 724* post admirabilem dominicae ascensionis gloriam
96 13 ut scilicet populo qui iacebat in tenebris lumen ostenderet ueritatis	*s. Iul. 6 p. 854* ut tandem gentilitatem hanc quae iacebat in tenebris splendor diuinae potentiae uisitaret
96 14 quendam libellum . . . in quo libello	*gl. mart. 64 p. 794* libellum huius certaminis
96 15 in quo miracula eius explanabantur	*h. F. 1,4 p. 9* Adam . . . sepultum . . . liber Iesu . . . euidenter explanat *7,22 p. 348* ad finem uitae suae quam in posterum explanabimus
97 1 uerbositate praetermissa	*s. Mart. 2,19 p. 1050* postposita uerbositate
97 1 u. praetermissa pauca . . . libuit memorare	*de cursu stellarum 1* quaedam praetermittere et alia . . . libuit memorare
97 2 ecclesiam roboraret	*s. Mart. 1,5 p. 1007* ecclesia uirtute roboratur
100 14 uitam perpetuam quae nullo fine clauditur	*Andr. 11 Fabric. II. p. 471* sempiternam uitam quae nullo clauditur fine
107 22 et puto per	*gl. conf. 72 p. 953* et credo idcirco ista

prouidentiam domini ideo eum diligentius de resurrectione quaesisse quia duris ac feris gentibus seminaturus erat uerbum dei	fieri donec ueniret qui dignam aedificaret fabricam in honorem antistitis gloriosi *h. F. 3,13 p. 115* et credo ob illius causam quod fuerit ipsum castrum in manibus traditum iniquorum *10,29 p. 525* et credo ob hoc dei nutu . . . non potuit *s. Mart. 1,11 p. 1014* sed nec hoc credo fuisse sine diuina prouidentia *gl. mart. 31 p. 755* sed nec hoc sine diuinitatis prouidentia actum reor
110 14 deus meus deus tuus est, creator caeli et terrae et omnium quae in eis sunt, qui solus coli debet	*h. F. 2,29 p. 81* sed ille magis coli debet qui caelum et terram mare et omnia quae in eis sunt . . . procreauit
113 7 et quis creauit haec omnia nisi dii nostri?	*ib.* deorum nostrorum iussione cuncta creantur et prodeunt
113 8 nam Iouis caelum tenet, Iuno auras regit, Neptunus mare gubernat, Pluto inferna iudicat, Phoebus diem fert, Cynthia noctem illuminat	*gl. mart. prooem. p. 714-15* non ego Saturni fugam, non Iunonis iram, non Iouis stupra, non Neptuni iniuriam . . . commemoro . . . non Plutonis triste uestibulum
130 11 cecidit et mortuus est	*cf praeter locos ibi a me adnotatos h. F. 7,39 p. 366. 8,31 p. 404. 9,35 p. 460. 10,3 p. 486. 10 p. 495. 25 p. 519 et sex alios in uita Andreae*

haec quae attuli exempla omnia e paucis miraculorum locis excerpsi, quia ut in Andrea sic in hoc libro praefationem et animaduersiones uel orationis ornamenta quaedam quin de suo scriptor adiecerit dubitari nequit, reliqua pleraque ut ipse dicit e quodam libello quem legerat recepit. neque tamen haec a Gregorio non iterata potius quam descripta uidentur, nam et uerba paulo notabiliora et locutiones pleraeque apud illum saepius recurrunt, cuius rei, etsi ne moles libri nimis augeretur paucos ex multis locis plerumque selegimus, satis luculenta documenta in indice infra

posito dedisse nobis uidemur, et ipse sonus narrationis Gregorianae persimilis est. libellus autem ille aut integra ipsa acta Thomae latine reddita erant, et quidem ita ut bybliorum exemplaria uetustissima ad uerbum, non ad sensum reddita, aut haec acta breuiata: ex his certe pleraque hausta sunt.

unam tamen excipio particulam quae est infra a p. 114 9 ad p. 118 5 posita. hanc ex eiusmodi libro descriptam esse quales sunt passionis codices nostri *QGM* ex permultis scripturae uestigiis quiuis facili opera colliget, et comprobat scribendi genus a reliquo miraculorum libro alienum, comprobant etiam inepte illa p. 118 1-5 interpolata ab eo qui aliquanto tardius apostoli necem referri uellet. hunc autem ipsum Gregorium fuisse uix est credibile, nam quamuis rudem illum librorum componendorum artificem nouerimus, nullum tamen eiusmodi exemplum e ceteris eius scriptis quisquam facile attulerit, et in hoc iure quaeramus cur e passione ad uerbum omnia descripserit qui ex actis liberrime excerpta stilo prorsus suo exarauerit. est enim ista particula cum ipsis librariorum mendis uix sex septem uerbis mediocriter mutatis inserta adeo inscite, ut ab illo ‚tenebrosa' p. 114 9 si ad 118 5 ‚non desinebat' transeas, nihil omnino aut supersit aut desit. quis fuerit interpolator nescimus; paulo post Gregorii aetatem interpolationem factam eo efficitur quod omnes quos quidem inspexerim libri ex eo codice fluxerunt qui iam et illo et aliis nonnullis uitiis aspersus esset. pauca illa uerba ab interpolatore adiecta 115 22 et 118 4-5 quod nihil exhibent non Gregorianum (cf. in indice erigo nec tepor trudo), eo non efficitur a Gregorio illa uerba scripta esse. unum hoc aliquantulum menti dubitationis forsitan iniciat quod 118 4 Misdeus tamquam homo antea non cognitus rex Indiae uocatur; id quod post quattuor paginas factum minus offendat quam totidem uersiculorum interuallo. sed enim manifesta est eius rei causa: martyrium inde ab antiquissimo tempore seorsim a reliquis actis seruauerat, ut libri graeci nostri omnes, ita ille ex quo fluxit uersio latina, nec ipse Gregorius eius rei uestigia prorsus deleuit; etiam Saphor qui in primore libro audit postea Siforus appellatur.

passionem qui confecit, minoris pretii librum, sed a multis deinceps lectum (cf. index s. u. zeta) et ab Orderico Vitale, Iacobo de Voragine, Ioachimo Perionio excerptum, uix uidetur eadem acta latina compilasse, adeo et ipsae res discrepant, (uelut p. 139 12-24 Dionysium et Pelagiam nominat et mira quaedam de his

narrat, p. 140 7-13 palatium caeleste describit, 145 6-147 11 de trinitate apostolum disserentem inducit, p. 147 19 Sinthicen caecam, p. 140 1 urbem Elioforum, p. 144 4 montem Gazum, passim angelos infert, res a libro miraculorum alienas; denique apostoli necem prorsus aliam narrat), et uocabulis paene nullae isdem eaedem nuncupantur (cf. u. gr. 97 16 negotiator: 133 4 praepositum suum; 97 17 hominem in artificio structurae scitum: 133 5 hominem arte tectonica eruditum; 97 21 palatium aedificare: 134 5 palatium construat; 98 9 sonos musicos: 135 15 cantantium uoces, et sic deinceps per totum librum; cf. etiam beatus Thomas, beatus apostolus in miraculis, in passione Thomas uel apostolus nude posita); nec abhorret omnino a ueri specie duas olim uersiones latinas ut Hermae Pastoris aliorumque librorum ita actorum Thomae extitisse; quarum si altera ut plerique codices nostri graeci primas tantum particulas continebat, aut certe, quoniam caput XII (p. 77) passionis scriptor non ignorat, si martyrium non continebat, iam perspicuum erit cur prorsus nouam apostoli necem ille excogitarit. sed siue alia siue eadem atque Gregorius uersione usus est, crassa ut aiunt Minerua sed suo Marte condidit opusculum illud mixtum ex actorum quibusdam fragmentis aliisque narratiunculis et commentatiunculis satis ineptis; quarum originem indagabunt, si operae pretium esse uidebitur, qui penitus scriptores christianos norunt. narratio omnium maxime memorabilis quae est a p. 154 20 ad p. 159 6 sitne ex actis Iudae et Simonis (Nauseae f. LXXII sq. Fabricii t. II p. 631 sqq.) sumpta, an e passione in illa acta transierit aut ex alio fonte in utrumque librum deriuata sit, nunc pronuntiare non audeo, quoniam illa acta non satis pertractaui neque ad librorum manu scriptorum fidem reuocaui; ueri tamen similius passionis particulam ex illis actis haustam esse.

praeterea forte fortuna factum est ut in duo ueterum litterarum monumenta inciderem quibus aliae duae huius passionis particulae continerentur. in passione sanctae Caeciliae haec leguntur (cod. Montepess. 1 saec. XII t. I f. 154r, nam editi libri mihi non sunt praesto): ,dicit ei Tiburtius: credendum certe unum esse deum in caelis asseritis: quomodo nunc esse tres testaris? respondit Caecilia: unus est deus in maiestate sua quem ita in sancta trinitate diuidimus ut in uno homine dicimus esse sapientiam unam, quam sapientiam dicimus habere ingenium memoriam intellectum. nam ingenio adinuenimus quod (*add.* non *e cod. Montep.* 55) didi-

cimus, memoria tenemus quod docemur, intellectu aduertimus quicquid uel uidere nobis contigerit uel audire. quid modo faciemus? nunquid non ista tria una sapientia in homine possidet? si ergo homo in una sapientia trinum possidet nomen, quomodo non deus omnipotens in una deitate sua trinitatis obtinet maiestatem? tunc Tiburtius prostratus‘ cet. quae uerba qui cum passionis Thomae p. 145 25-146 5 comparauerit utrumque locum ex eodem scriptore, certe non ex passione Caeciliae passionis Thomae locum sumptum esse nobiscum existimabit. apud patrum qui dicuntur aliquem spero fore qui eum reperiat. descriptionem uero palatii cuiusdam ducis Spoletini simillimam palatii illius caelestis p. 140 7-13 Mabillo inter litteras certe non ante a. 814 scriptas inuentam edidit in Annalibus Benedictinorum t. II p. 410 ad ann. 814, post eum Muratorius, Annali d'Italia, Lucae 1762, t. IV p. 428; cf Du Cange, s. u. proaula, al., et Le Provost in adnot. ad Ordericum Vitalem. unde aut nono demum saeculo passionem Thomae conscriptam, quod et cum iis pugnare uidetur quae supra demonstrauimus et ad codicis *M* aetatem uix quadrauerit, qui ipse ex passionis libro iam misere corrupto excerptus est, quin etiam ab ipso Gregorio gl. mart. 32 p. 756 passionem nostram significari si quis contendat equidem non obloquar, aut particulam illam postmodo insertam esse facile effeceris. at nescio an passionem Thomae ille scriptor compilarit. quam suspicionem mouerunt et numerus duodenarius caelesti aedificio aptior et omissa illa ‚et per gyrum arcus deambulatorios‘ et adiectae singulis palatii partibus interpretationes partim ex ipsis passionis uerbis contextae, uelut illa: ‚in undecimo columbum, id est ubi aquae influunt‘. sed doctius ac certius et hac de re et de toto genere disputabit R. A. Lipsius, qui quam beneuole me ad edenda hacc acta cohortatus sit et adiuuerit nolo uiros doctos si quem ex illis fructum percipient ignorare; nos ea delibauimus quibus rationes editionis nostrae niterentur. epilogus p. 159-160 nescio an ab alio scriptore additus sit. aliud certe ac magis barbarum dicendi genus uidetur.

de miraculis Thomae liber in his codicibus legitur Parisiacis saeculorum VIIII-XIII (nam recentiores non inspexi): lat. 5301. 5302. 5304. 5365. 11624. 12602. 12604. 12606. 14364; passio Thomae in hisce: 18298. 17002. 5274. 5278. 5308. 5737. 9739. 12611. 16735. 17007. 5273. 5277. codex 11750 saec. X a passione incipit, mox transit ad alteram uitam. praeterea quattuor libri byblio-

thecae sanctae Genouefae Parisiacae saeculorum XI-XIII passionem exhibent hi: H 1 3. 7. 9. 10. eandem inueni in codicibus scholae medicorum Montepessulanensis 1 saec. XII; 30 saec. XI-XII; 146 saec. XII-XIII; fragmentum eiusdem in cod. 55 saec. VIII-VIIII.

librum de miraculis ediderunt Coloniae a. 1531 Fridericus Nausea inter alia acta apostolorum quae sic inscripsit: ‚Anonymi Philalethi Eusebiani in uitas miracula passionesque apostolorum rhapsodiae' et Wolfgangus Lazius Basileae 1552 hoc titulo: ‚Abdiae Babyloniae episcopi de historia certaminis apostolici libri X Iulio Africano interprete'. hoc exemplum multi descripserunt uelut in Codice N. T. apocrypho uir praeclarissimus Io. Alb. Fabricius. passio multo ante legebatur in libro a Bonino Mombritio Mediolani circa annum 1480 edito qui uel ‚legendarium' a uiris doctis dicitur uel ‚sanctuarium' rectius, nam in f. 1[r] haec leguntur: ‚tabula in sequens sanctuarium'. hic liber quoniam rarus est nec multo magis uolgata Nauseae editio, Lazius autem, ut dixi Revue critique 1880 t. I p. 453 et alio loco uberius exponam, quas edidit uitas apostolorum misere interpolauit, utramque uitam, et miracula et passionem, e codicibus manu scriptis denuo edere non superuacaneum uisum est. hoc tantum dolet quod ne manu scriptos quidem satis emendatos repperi. ceterum ut in actis graecis materiem recensionis, non ipsam recensionem uiris doctis offero, ita in actis latinis quae in praesentia incohaui aliquando perfecturum me spero cum alias ac praesertim Italorum bybliothecas perscrutatus totam illam syllogen quae Abdiae nomine fertur ad fidem librorum manu scriptorum edam. hos interea libros minus quam reliquos corruptos et negotio meo aptiores adhibui, in miraculis:

W cod. Guelferbytanum inter Wizanburgenses n. 48 membr. quadratum saec. VIIII exeuntis f. 84[u], quem cum Parisiacos meos mihi non satisfacere cognouisset meum in usum accuratissime cum exemplo Frid. Nauseae contulit Hermannus Vsener, mearum grande decus columenque rerum. is etiam reliquos Abdiae libros cum praestantissimo hoc codice partim ipse mea causa contulit partim a duobus philologiae tum studiosis nunc doctoribus P. E. Sonnenburg ut conferret, P. Wolters ut omnia cum illo relegeret impetrauit. quibus uiris ornatissimis et officiosissimis mecum gratiam habituros confido quicumque eorum opera mecum utentur.

P cod. Paris. lat. 5301 (qui fuit olim s. Martialis Lemouicensis) membr. saec. X f. 279[u]

Q cod. Paris. lat. 11624 (olim Sangermanensis 48) membr. saec. XI f. 153ʳ.

R cod. Paris. lat. 12604 (olim Sangermanensis 489, Corbeiensis 472) membr. saec. XII f. 49ᵘ. is lectiones rubrica adscriptas habet: ‚l. prima' p. 96 4 ‚l. II' p. 97 3 ‚l. III' p. 98 8 e. q. s.

wpqr correctores sunt.

unum *P* non paucis locis uerum seruauisse credo. fidem faciat uel solum Misdei regis nomen; cf. etiam p. 125 32, 122 24, multa alia; sed cum multis locis corruptus sit et turpiter interpolatus, idque ab homine minime insulso et imperito, paene nusquam tam certum erat iudicium utrum ueram an speciose interpolatam scripturam praeberet, ut illo solo fisus quicquam reciperem. quin etiam credo fore qui uituperent quod tam deprauati codicis lectione adnotationem onerarim. aequi iudices laudabunt cum frustra me codicem cum *P* cognatum et integriorem illo quaesiuisse cognouerint; quamquam illud merito mecum moleste ferent quod nebuloni illi, etsi semel aut bis ut 98 18 exemplum adhibuit, *p* correctori tantum spatii concessi; sero reputaui posse eum a *P* diuelli. etiam alia non pauca postquam typis expressa uidi in breuius contracta aut recisa uellem et ubicumque fieri poterat recidi. sed ad recensionem ut redeam, *P* soli quoniam raro credi poterat, secutus sum in uniuersum *WRQ*, quorum communem esse fontem a *P* diuersum cognoram, et inter hos praecipue *W*, qui quamquam et ipse hic illic praepostere correctus est plerumque tamen sine dubio puram et emendatam scripturam tradit. *P* autem et *Q*, item *P* et *R* ubi consentiebant, nisi duplicis erroris aut interpolationis causa ut 105 28. 112 34. 119 35 apparebat, etiam contra *W* archetypi memoriam seruare ratus sum. praeterea lecturos moneo adnotatam scripturae discrepantiam praecipue codicis *P* ne inconsiderate praetereant. haud raro opinor *P* lectiones arripient. *PQR* libris *W* cedere aequum erat nisi quis tres librarios singillatim in eundem errorem aut in eandem coniecturam incidisse statuere mallet. quamquam suspicionem quandam non tacebo saepius dum libros confero propter miram *W* et *R* necessitudinem obortam, scilicet *R* ex ipso *W* oriundum esse. quae si uera esset, ubicumque *R* cum altera familia facit correcturae id inter saec. VIIII et saec. XII factae deberetur. sed abieci tandem scrupulum reputando quam minuta et illo aeuo neglegi solita correcta, quam multa grauiora neglecta esse credere oporteret. praeterea 98 14. 110 17. 113 12. 122 13 a libri

W siue errore siue interpolatione *R* uacuus est uel saltem uestigia pristinae scripturae cum *P* seruauit. *w* autem quod non raro mirum in modum cum *R* concinit uelut 100 3. 111 20. 113 18. 119 4. 5. 120 15. 124 5, id eo factum arbitror quod ex libri *R* patre uel auo, qui fuit libri *W* gemellus, *W* correctus sit.

Nausea usus est codice ad *Q* proxime accedenti, ita tamen ut etiam cum *P* haut paucis locis coniunctus uideatur, siue ante *Q* e communi fonte haustus siue e codicis *P* propinquo correcturam passus est. capitum diuisio eadem fere est ac lectionum in *R* rubrica adscriptarum: cuiusmodi nihil inueni in *Q*, perpauca uestigia in *P*. Nauseae autem scripturam, quia nonnulla is ex arbitrio mutasse uidetur, totam afferre inutile uisum est, aduocaui tamen eum non ita raro ad auctoritatem librorum meorum confirmandam. nam e duobus uel pluribus testibus eiusdem familiae uetustiorem singulis memoriam repraesentare, rem a multis neglectam et contemptam, qui cum unum librum familiae instar habeant saepe proximi nobis librarii fortuitos errores in archetypum totius familiae referunt, ego in artis criticae praestantissimis adminiculis adnumero. etiam interpolatio a Nausea facta aliquando quid in codice suo ille legisset prodidit.

in singulorum uerborum scribendi ratione libro *W* ita me addixi ut e reliquis notabiliora tantum rettulerim (quo in numero non habui sexcentas h in *P* falso positas uel sublatas, nedum illa michi, nichil, ti et ci, ae et e confusa, quam confusionem mira diligentia *W* uitauit, sed ne praepositionum quidem ultimas litteras assimilatas uel non assimilatas aut alia eiusdem generis), receperim horum scripturam tantum ubi iusta causa erat recipiendi. quae ratio uix dubitari potest quin aliqua parte ueri me priuarit; nam ad grammaticorum regulas et praecepta *W* exactum uideri nolim equidem dissimulare; sed uera omnia num reliquorum et praecipue *P* libri summa in hoc genere neglegentia suppeditatura fuerit nihilo certius est. immo non pauca uelut langore exegit iocundus cunque an languore exigit iucundus cumque scripserit Gregorius in medio relinquatur necesse est dum ex pluribus et antiquissimis libris accurate collatis iudicari possit quae fuerit Gregorii siue norma siue consuetudo.

in passione hos codices adhibui:

P Paris. lat 18298 (N. Dame 99) membr. saec. VIIII aut X f. 52. de eo plura dicam ad uitam Ioannis.

Q Paris. lat. 17002 (N. Dame 97) membr. saec. X f. 200.

R Paris. lat. 9737 (Suppl. lat. 1674) membr. saec. XII f. 20.

G Codex s. Genouefae Parisiacae H 1 9 (olim 40) membr. saec. X aut XI f. 20.

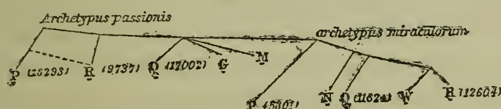
M scholae medicorum Montepessulanensis 55 membr. saec. VIII aut VIIII f. 20.

correctores *p q r g m* litteris signaui. *p* ex eodem exemplo unde *P* descriptus est correxisse uidetur.

librorum *Q G* ea est cognatio ut unius codicis instar sint eius ex quo fluxit uterque. itaque eorum mentione quae alteruter solus praebet ubicumque alter cum *P R* facit supersedi. non est eadem ratio librorum *P R*, nam *R* ita inter *P* et *Q G* nutat et fluctuat ut ex utraque familia contaminatus uideatur, nisi forte id exemplum ex quo descripti sunt *Q G* cum esset eadem stirpe ac *R* oriundum multis locis e meliore libro correctum est. sed etiam quod mireris cum *G* solo locis quibusdam conuenit, ubi alia alterius utrius contaminatio apparet. nam nullum omnino, ne *Q* quidem aut *P*, ab huiusmodi interpolatione liberum dixerim. itaque quo ipsorum legentium iudicium facerem uniuersam libri *R* discrepantiam scripturae apposui. praeterea *P* et uetustate et nonnullarum lectionum praestantia, praesertim in nominibus propriis, quorum habemus quasi obrussam quandam librum de miraculis et acta graeca, adeo excellit, ut eum quoque totum ita exprimendum putauerim ut pleraque etiam orthographica reciperem, certo falsa tantum in adnotationem relegarem. scias tamen ae et e confusa in *P*, ae et e, ti et ci in reliquis neglecta esse, in *Q G R* quae a librario ipso correcta essent quaeque ad orthographiam spectarent, nisi esset aliqua causa, non esse a me relata. etiam in *P* et *R* futtilia quaedam et prima manu correcta ut chartis parcerem omisi. in postrema tamen passionis parte quae est a p. 154 20 ad p. 160 etiam minutiora multa rettuli e codicibus *Q G* et adieci eiusdem familiae codicem *M*, qui eam partem solam continet, quo plenius inlustrarem cum librorum *P Q R G* inter se cognationem, tum omnium *P Q R G M* cum miraculorum codicibus necessitudinem, immo ipsius passionis cum libro de miraculis coniunctionem. nam e passione particulam illam in miracula migrasse, non contra, ipsa ut iam supra memoraui librorum condicio, qui omnes ab uno deterioris familiae codice passionis librorum *Q G M* persimili pendent, luculenter declarat. cuius rei pauca argumenta afferam: p. 115 6 ‚filios‘ cum *Q G M* (155 40) ante ‚uxorem‘ positum est; p. 115 13 ‚lances

ferreos' ut *M* 156 22; p. 158 1. 2 uerba illa ,et ita . . . euertet', quae ut ab interpolatore adicerentur nulla omnino causa erat neque absunt ab ullo passionis codice, miraculorum libri omnes omittunt. p. autem 158 7 cum legatur in passione ,uel quid diceret uel cui loqueretur', absunt ab *M* illa ,uel quid diceret', absunt eadem a miraculorum codicibus, ,quid uel cui loqueretur' e coniectura dedit *Q*; ubi id quoque animaduertendum est quanto meo iure (nisi cui forte probabilius uidebitur ex alio exemplo *W P* libris praestantiore aut ex passionis libro quaedam in codice *Q* correcta esse) compluribus locis uelut 107 38. 39. 121 32. 124 25 coniecturas minime ineptas in hoc codice inesse statuerim; recipiendas autem coniecturas non magis docti et acuti alicuius monachi quam meas existimaui. illo loco quod habet *Q* ,quid uel cui loqueretur', id coniecturae deberi nemo peritus negabit, nam ,uel quid diceret' propter homoearcton intercidit, ,quid' solum ante ,uel cui' cur omitteretur causa erat nulla.

quae de codicum cognatione disserui infra in stemmatis formam redegi:

paululum auxilii ad passionem recensendam Ordericus Vitalis attulit. qui cum Historiae ecclesiasticae l. II. c. 8 excerpsisset librum a nostris origine diuersum, hos inter, si non quid esset uerum, at quid esset antiquitus scriptum, simul qui essent praestantiores libri, docebat. etiam nouam et bonam uno aut altero loco suppeditauit scripturam. caute tamen, ut par erat, scriptorem tribus codicibus nostris non antiquiorem eumque excerpentem ad operam nostram adhibuimus. ubicumque scire referebat quid ille legisset rettuli (*Ord* signaui); e silentio meo ut in excerptis nihil effici debet. nomina propria ex illo restituere non sum ausus, quoniam ex Abdia ea ab editore correcta esse suspicor. usus sum editione Augusti Le Prevost Parisiaca a. 1838. Ioachimi autem Perionii Benedictini Cormoeriaceni de rebus gestis uitisque apostolorum librum qui Parisiis a. 1551 editus est multo etiam minus bonae frugis attulisse, quamuis laudabili codice ille usus sit, nemo mirabitur qui eum librum cognouerit. nam ualde in artum ibi passio Thomae contracta est

et id ante omnia cautum ne quod uerbum poneretur quod non esset latinum; cf. f. 131: ‚Thomam ad se uenire iubet atque sponso et sponsae bene precari. sic enim mihi uidetur latine dici quod nostri dicunt benedicere'. praeterea animaduertendum est quod ipse dicit f. 133 ‚legi Thomae uitam descriptam in eodem libro, in qua scriptum est non excitatum esse Gadium sed cum grauissime aegrotaret haec illi in somnis uisa esse omnia'. scilicet librum de miraculis legerat, ex quo potuit alterum interpolare.

praeter codicum memoriam ipsorum scriptorum consuetudo et aetatis eorum sermo sunt respicienda. sed ea quae supra de utriusque libri origine disputauimus qui animo tenebit sentiet quanta prudentia in eo opere uersari oporteat. nam quarto p. Chr. n. saeculo nisi forte antea acta Thomae translata esse ueri simile est, sexto qui particulas eius uersionis descripsit neque exemplari ab omni errorum labe immuni usus esse putandus est et ipse quae mutauerit nescimus. in passione autem e compluribus libris ab homine ignobili consarcinata qui sermone plebeio uteretur ac satis libere priorum uerba immutaret (quid quod hymnum illum puellae Hebraeae 136 6 trochaico rhythmo concepit? quam animaduersionem dum Riesio meo acceptam refero ne homoeoteleuton quidem deesse in illis ‚omnia . . . maria' addo) aliquanto difficilius fuit iudicare quousque illius scriptoris licentia grassata esset, quid esset librariorum incuriae aut peruerso corrigendi studio tribuendum. itaque cum fieri uix posset quin inconstantiae argueretur qui eiusmodi scripta ederet, quam maxime tamen id crimen caui antiquissimam tantum librorum memoriam in textum recipiendo, quaecumque emendari posse uidebantur in adnotatione dubitanter plerumque subiungendo. quae ratio nescio an optima sit omnino. certe si pridem eam inissent critici, non permutarentur et confunderentur ut cottidie fieri uidemus recensendi et emendandi officia, nec prima cuiusque in edendis ueterum libris cura esset priorum peruersis aut superuacaneis coniecturis eos purgare, nec latuissent ut per quadringentos annos in quibusdam scriptoribus factum est optimae scripturae in adnotatione, aut uetustissimi aut nouicii aut peculiaris alicuius sermonis ignorantia sede sua legitima motae, neque eo minus probatae et ab omnibus acceptae essent emendationes uerae. sed etsi raro, potuit tamen nonnumquam librorum memoria aut e scriptoris aut e librariorum consuetudine curiose obseruata confirmari. uelut nominatiuum absolutum (uenia sit uerbo) quinque locis libri de mira-

culis cum legamus 98 10. 103 19 ab omnibus traditum; 102 22 uariis modis in *W R* et in *Q* correctum, seruatum in *P*; 112 17 expressum in *W*, cui auxilio est Nauseae interpolatio, correctum in *P Q R*: nemo dubitabit etiam 98 21 solius *P* testimonio hac de re credere, atque id eo minus quod etiam Gregorius saepissime hanc structuram admisit; cf gl. mart. 31 p. 756. 33 p. 758. 36 p. 762. 40 p. 766. 47 p. 776. 78 p. 809. 82 p. 814. 91 p. 824. 92 p. 824. gl. conf. 22 p. 912. 52 p. 936 al. item ablatiuum absolutum iuxta idem nomen alio casu usurpatum ut 99 14. 24. 104 5 non est cur a Gregorio abiudicemus qui eundem soloecismum admisit saepissime, uelut gl. mart. 1 p. 721. 25 p. 747. 26 p. 748. 31 p. 755. 92 p. 824. gl. conf. 19 p. 908 al., quo cum postea homines in Caroli magni scholis eruditi merito offenderentur, interpolando auxilium afferri posse putarunt. contra nullam inueni regulam ad quam scriptoris et librariorum partes discernerem ubi benedico cum datiuo uel cum accusatiuo coniunctum legitur, ubi scriptum est credo deo uel deum uel in deo uel in deum et quae sunt huiusmodi alia. praecipuus autem et frequentissimus soloecismus accusatiui sunt et ablatiui cum iis praepositionibus promiscue positi quas uterque casus patitur. nulla in ea re scriptoris recti scientia fuisse uidetur, nulla apud librarios ueri restituendi cura, meram confusionem, meras turbas animaduerti, quales in suis scriptis esse candide et lepide confitetur Gregorius Turonensis in praefatione libri de gloria confessorum aliisque locis compluribus et apud reliquos illius aetatis ac praecipue christianos scriptores inueniri satis inter omnes constat; cf. Hermanni Roensch utilissimus liber de Itala et uulgata p. 406 sqq. quae cum ita sint, solam codicum auctoritatem ex aliis rebus cognitam multis illis locis mihi respiciendam esse quibus ablatiuum alii, alii accusatiuum exhibent constitui, praeterea religiosissime discrepantiam adnotandam.

libri de miraculis particulam quae est a p. 114 9 ad p. 118 3 e codice passionis cum *Q G* cognato descriptam esse supra diximus. quorum testimonium sicubi ab illo confirmatur nihilo tamen uerius erit. ex solis autem *P R* passionis codicibus ne certissima quidem scriptoris uerba in miraculorum librum inferre licebat, quippe quorum locum iam in eo codice unde illa pars miraculorum sumpta est alia et uitiosa uerba obtinerent. etiam ipse miraculorum interpolator quaedam mutasse uidetur quae mihi non erant ex passione corrigenda.

nominibus propriis sua est ratio. etiam in his quantum potui utriusque libelli archetypum repraesentare conatus sum, minime equidem ueritus discrepantias fortasse ex ipsis actis deriuatas seruare. in Zuzane *W* secutus sum plerumque (nam et ipse uno aut altero loco secum pugnat) nulla alia causa quam quod nesciebam quae fuisset in archetypo huius nominis forma, utrum Zuzani sine declinatione an Zuzanis is, i, in, is, i. ceterum etiam in aliis huius modi scriptis fieri solitum obseruaui ut in codice aliquo archetypo uariae eiusdem nominis formae legerentur quarum unam quisque eorum qui descripserunt fere constanter adhiberet. id in plerisque nominibus factum esse uidemus (sic Charisii s in *M* seruatum puto), in paucis etiam nostros libros talem uarietatem retinuisse. quam quoniam certo repraesentare non possumus, optimum cuiusque operis codicem constanter sequi oportet. similes fuerunt in multis aliis rebus rationes meae, quas sponte perspicient periti, imperitis uix probauerim.

codices Parisiacos quibus usus sum omnes praeter Tischendorfianos ipse aut descripsi aut contuli, bis plerosque. plus centum locos iterum aut tertium rogatu meo inspexerunt uiri doctissimi et beneuolentissimi optimeque de studiis meis iam antea meriti Aemilius Châtelain et Samuel Berger. atque etiam dum corrigo operarum errores Henricus Omont uir optimus et eruditissimus dubitationes complures dissoluit.

bybliorum locos multos Fabricio Thiloni Wrightio debeo, plures ipse repperi, multos uereor ne lecturis indagandos reliquerim. saepe a uolgatis bybliorum exemplis libelli nostri latini recedunt. ubi utrum exhibeant uetustiorem uersionem an e graeco qui acta transtulit illos quoque locos ipse conuerterit peritiores diiudicabunt.

indices et in grammaticorum lexicographorumque et in eorum usum confecti sunt qui hos libellos aut eiusdem modi alios edere uolent. horum gratia etiam incerta atque adeo certo corrupta pleraque composui, ut possit aliquando ex ampliore copia quam quae Lobeckio Winero aliis ad manum fuit paulo certius definiri quo ordine graeci sermonis puritas adulterata et corrupta sit, qua aetate uitiorum genus quodque aut librariorum et lapicidarum ignorantiae — nam inscriptionum multo luculentiora esse his de rebus quam odicum manu scriptorum documenta non ignoro — aut ipsorum scriptorum consuetudini tribuendum sit. aliquantulum indicibus nostris etiam eorum utilitati prospectum fore spero qui quo penitius

hunc et alios eius similes scriptores intellegant quaerent quae idem alibi iisdem uerbis significauerit. uirorum doctorum obseruationes de iis rebus quas collegi multas in hac nostra penuria librorum non cognoui. quos habebam libros ad partem latinam spectantes exceptis bybliorum quae dicuntur concordantiis ac lexicis, quorum longe mihi utilissimum fuit id quod septimum nuper edidit uir egregie de arte sua meritus K. E. Georges, in adnotationibus et in indicibus passim memoraui. adieci etiam subinde eorum scriptorum nomina qui cum sint bonis indicibus instructi facile adiri possunt (scriptores ecclesiastici ed. Academia Vindobonensis, Venantius ed. Leo, Eugippius ed. Sauppe, Anthimus, Plinius, Gargilius ed. Rose, Boethius ed. Meiser, al.). glossas e libris manu scriptis quam ex editis aut ex Vincentii De Vit farragine describere plerumque tutius uisum est, quamquam non ignorabam quam lubricum illud quoque esset. nec possumus tamen dum Loewii opus absolutum sit omni glossarum usu abstinere. continent autem inter alia codices Montepessulanenses 152 et 416 glossaria eius similia quod Loewius abauus glossarium appellat, cod. 160 id quod Thomas edidit Monachii 1868. in Gregorio Turonensi Ruinarti exemplo a Mignio repetito credere plerumque oportuit. in indice graeco res memorabiles crassioribus litteris a meris uerbis distinctae sunt.

censores si qui erunt opellae meae oro ut quae scripserint mihi mittant, quo meliora, si animaduersionibus eorum usus ero, reliqua supplementa mea codicis apocryphi euadant. dabo post Thomam acta Ioannis, Prochorum, acta Andreae, alia.

* * *

haec omnia, item addenda et corrigenda, scripta erant, et pleraque iam a. 1881 Lipsiam missa, cum egregius R. A. Lipsii liber quem inscripsit Die apokryphen Apostelgeschichten und Apostellegenden, Braunschweig 1882, in manus meas peruenit. pleraque eorum quae in praefatione disputaui etiam Lipsius protulit. nec tamen delendum quicquam putaui, quoniam acta nostra lecturi iis quae praefati sumus carere uix poterunt; neque addere aut mutare quicquam ausus sum, ne praedando tam opimum agrum, quem pro se quisque incursabit, longius abriperer. quod supra (p. XVIII) ab eo enucleatum iri sperarueram tamquam futtile aut a proposito suo alienum non attigit. ipse si tanti esse uidebitur alio loco ad illam quaestionem reuertar.

ADDENDA ET CORRIGENDA

3, 6 del *ἀργυρίου* cf Lipsius die edessenische Abgarsage p 26. 1 et Nestle in Lipsii annali 1880 p 187. cf 15, 23. 38 ‖ 3, 7 del ὁ et τόν ‖ 4, 2 scr ἔστω (P) nisi ἥτω barbare ab eo quod est εἰμί descendat, nam ἴτω in hac formula non uidetur usitatum fuisse ‖ 7, 11 scr προσσχὼν (προσχὼν quod est in libris meis omnibus Tischendorf consulto retinuisse uidetur cf 28) ‖ 8, 2 del prius τὸ (cf syr) ‖ 8, 5 ὑπ' αὐτὸν Vsener ‖ 8, 8 scr ἧς (PQ)? ‖ 8, 11 leg χῶρον? cf syr et 39, 11. 33. 13. 34 al ‖ 8, 28 del αὐτοῦ (PQ)? ‖ 9, 8 scr τῷ γένει (PQ) cf 7, 8 ‖ 10, 18 scr τὸν et ἡ φωνὴ ἡ (PQ) ‖ 10, 22 scr ὑπέδειξας? cf 69, 16. 37 ‖ 11, 8 scr τέκνα (Q)? cf index ‖ 11, 16 scr δαιμόνων? cf index ‖ 12, 13 scr κτήσομαι (PQ)? αἰτήσομαι syr ut uid ‖ 12, 14 scr σκεπάζομαι? ‖ 12, 15 ἔλυτρον Vsener ‚rica' syr ‖ 13, 7-8 scr τῇ σῇ μεγαλοσύνῃ ‖ 15, 10 scr πρὸς τὸ ἀρκτῷον? cf 9 ‖ 15, 13 del τε? cf 42, 19: nisi hoc loco τὰ ἐπιτήδεια sint res ad aedificandum necessariae (‚aurum' syr) ‖ 16, 5 scr ἐν ᾧ (PQ)? om syr et lat ‖ 16, 18 leg ὑπάγομεν et βλέπομεν? ‖ 16, 21 scr ὑπόδεσμον? cf Thilo ‖ 16, 22 scr ἕως ἂν ἀνακρίνας? ‖ 17, 29 del αὐτῶν (P)? ‖ 19, 6 scr οὐχ (P) ‖ 19, 8 scr τοῖς ἀνθρώποις (P) ‖ 19, 15 scr μήτε θολουμένης cf 30, 3 ‖ 20, 19 οἶκον.] scr κοινωνία? cf 36, 3 ‖ 21, 5 scr εἴτε (PQ) cf 16, 12 ‖ 21, 12 scr ἐντὸς (PQ) cf syr ‖ 21, 13 add καὶ ταύτην τὴν ὑποψίαν ἔχουσα μὴ ἀποδιδοῦσα τὰ ἀλλότρια τοῖς δεσπόταις αἰσχυνθῇ (PQ syr) ‖ 21, 14 add τοῦτο μεριμνῶσα μὴ ἄρα ἐνδεὴς αὐτῶν (?) γένηται καὶ τῶν πόρρωθεν τούτων (?) ὄντων δεηθῇ (?) (PQ syr) ‖ 21, 25 παρ' αὐτῷ (PQ) ‖ 22, 5 scr τοῦ τὸν (PQ) ‖ 22, 23 scr καὶ μὴ εἰς κρίμα (sic Paulus) καὶ ἀμοιβὴν (P) ‖ 23, 2 add τῶν παρεστώτων (P syr) ‖ 23, 9 leg κατειργάσατο? ‖ 26, 13 scr οὐ κατακάλυμμα ‖ 26, 23 scr ἐὰν τούτων ἀπαλλαγῇς ὧν τὴν γνῶσιν ἐδέξω (P syr) ‖ 27, 13 τοῦτο τὸ ὁρώμενον (P)? ‖ 28, 6 scr οὐδὲ? ‖ 28, 7 scr αὐτόν? an σοι (6) deleto scr σὲ αὐτόν? ‖ 28, 16 scr ἑαυτοὺς (P) cf 18 et index s u αὐτός ‖ 28, 20. 21 scr τῆς κτήσεως (P) τῆς ἐκ τῆς γῆς τῆς παλαιουμένης ‖ 28, 23 del ὃ (P) ‖ 29, 1 del ταύτῃ? ‖ 29, 5 scr ἀκοῦον? ‖ 29, 13 scr ἄξομεν? ‖ 29, 25 scr πρόφασις cf 31, 23. 32. 74, 34 ‖ 29, 38 post 22, 9 add 31. 33, 40 ‖ 30, 30 ἐπικαθῆσαι (P) cf 46, 18. 37 et 8, 23 ‖ 31, 23 scr ὧδε (P)? ‖ 32, 1 ἐνεστῶτος ὡς γυνή. καθεζομένης cf 31, 37 et 37, 3 ‖ 33, 36 sic: 15 ἕνεκεν P ‖ 34, 19 leg ἀφορίσας ‖ 34, 23 post ὥσπερ aliquid deesse statuit Vsener: an scr ὡς πένης? cf syr ‖ 34, 23 scr σῴζων ‖ 35, 4 scr πάσης ζωῆς ἀνθρωπίνης (P)? ‖ 35, 9 del σου? ‖ 35, 24 leg παραθεῖναι? ‖ 35, 38 κυφέλιον uoluisse uid P ‖ 36, 12 διεχάραξεν ἐν Vsener: ego malim P sequi ‖ 36, 21 scr προσάγειν? ‖ 37, 2 γὰρ] scr δέ? ‖ 37, 4 scr δ' ἐμὲ ‖ 37, 14 scr ἐκίνησας (P)? ‖ 37, 18 scr ἡ ἀνάπαυσις ἡ ἀπὸ ἀναπαύσεως (del 19 πηγή)? cf 17. 18. 19; nam 18 ante τὰ ὄντα

aliquid intercidit aut ipsa illa uerba corrupta sunt: cf syr || 38, 6 κραβάτῳ et 39, 8 κράβατον (P) Vsener cf Cobet praef N T p LXXXI || 38, 22 εἰς δόξαν τοῦ σοῦ ὀνόματος conieceram: εἰς δόξαν τῆς θεότητός σου syr || 40, 14 lacuna ex P explenda || 40, 21 scr πορείαις cf P || 40, 21 add δὲ (P) || 41, 3 scr μία καὶ ἑκάστη (P)? cf 40, 22 || 41, 9 del γάρ? sed cf 34 || 41, 25 del ἁμαρτήματα (P) || 42, 2 scr προτέραν (sic Paulus)? sed cf 43, 10 || 42, 5 scr παραδώσουσιν? cf index s u δίδωμι et s u coniunct || 42, 6 del κακὸν (P) || 42, 21 del Ἰησοῦς (P) || 43, 6 scr ἐξ ἴσου πᾶσι παρασχόντι? || 43, 21 scr χαρισθείσῃ || 43, 23 εἰς] scr ἐφ' cf 25. 26 || 45, 12 leg αὗται? || 45, 21 ἐκεῖ non delend sed 20 post ἀπιέναι ponend (omissum, in marg cum ἐπὶ τὸ ἀπιέναι appos, falso loco insertum) || 46, 18 cf addenda ad 30, 30 || 48, 3 οὔτε lacunae indicium (Vsener): cf syr || 49, 3 scr παραπομπὸς? (παράπομπος P) || 49, 26 scr διέσωσαν || 51, 37 fort καταμύειν || 51, 35 possis σὺ ἐὰν scribere ut σὺ sit subiectum uerbi πληρώσῃς: an scr σοὶ (repet ut 52, 8)? || 54, 4 cf syr || 54, 34 (9) scr τῇ ὑψώσει σου || 55, 19 μὲν εἶναι] scr μένειν? || 56, 33 scr καταλλαγῶ αὐτῷ ἐν? || 58, 38 (22) cf Cobet N T praef p LXVIII || 59, 4 scr ψυχήν, καὶ || 64, 36. 40 cf 47, 8. 28 || 65, 30 με] scr σε cf 21 et 74, 15 || 68, 25 ἐλευθερία] scr aliq eiusmodi quale est ἐλαιοχριστία? (ἐλαιοθεσία?) || 69, 10 καθ' ἑαυτῶν cf 59, 16? || 69, 34 μόνον] scr μὴ παράμονον? cf 44, 5 || 70, 11 ἀνέχου conieceram, sed ἀντέχου pro ἄντεχε (resiste, cohibe iracundiam) pos uid || 70, 34 δυνατὸν cf 67, 21 || 71, 29 scr εἴσειμι (εἶσ εἰμὶ P) || 72, 37 διψαλέῳ cf 29, 2 || 76, 12 αὐτὸς] scr αὐτὸν? || 76, 36 post 79, 26 add 86, 14 || 78, 26 scr ῥημάτων, καὶ || 78, 38 post 18, 39 add 28, 36 || 79, 35 καθιοῦσι a καθίημι declinatum ferri potest: sed cf thren 3, 6 || 80, 20 scr μου cf 42, 38. 54, 16. 87, 9 || 91, 16 scr τὸν ὑστερούμενον? || 91, 27 τῶν καμάτων est falso repetitum illud τὸν κάματον || 91, 30 scr κάθυδρον? || 98, 4 ‚nauem‘ scribere debebam (WQR): de Greg T cf index || 101, 1 cf Fabric cod ap N T II 469 (mir Andr 11) ‚iam thalamum praeparatum erat‘ W Iª m et Paris 18104 || 101, 13 dei, ita || 102, 29 cf ‚habeo‘ in indice || 103, 5 scr ‚nescio quam‘ separatim? cf Greg T uit patr 8 p 1183 ‚nescio a quo‘ || 113, 8 ‚aera‘ uel ‚auras‘ (an ‚auram‘?) Riese: ‚auras‘ praefero cf tamen Aug de ciu dei 7, 28 p 311, 13 Domb || 113, 9 confusionem illam Berecyntiae cum Cynthia scriptori tribui posse adnotaram (Berecyntiam Gregorius nouerat cf gl conf 77 p 958) Riesi autem mei qui in corrigendo me adiuuabat egregiae coniecturae laetus locum dedi || index locor: 79, 35 Thren 3, 6 praetera ex libro qui inscriptus est Ante-Nicene christian Library, vol XVI, Apocriphal Gospels, Acts and Revelations, translated by Alexander Walker, Edinburgh 1873, add: 5, 6 cf Mt 22, 3-14. 8, 16 cf Exod 30, 23 Cant 4, 14. 27, 19 Lc 21, 34 cf Rom 13, 13. 29, 16 cf Act 17, 30. 33, 11 cf Mt 8, 29. 35, 17 cf Rom 16, 20. 37, 6 cf 1 Cor 6, 9. 38, 10 cf Mt 7, 7. 38, 11 cf Mt 6, 9. 43, 3 cf Act 5, 15 || index gr s u καθέζομαι conferri uolui addenda ad 30, 30 et 79, 35 || 4, 9. 9, 1. 13, 16. 32, 13. 40, 1. 10. 48, 27. 84, 1 accentus non mea culpa interciderunt, alia 34, 17. 35, 27 operae peccarunt

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΘΩΜΑ

p. 3 Thilo
p. 190 Tischendorf
p. 146 Wright

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦμεθα πάντες οἱ ἀπόστολοι ἐν Ἱεροσο-
λύμοις, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ,
Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Φίλιππος
καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος
Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Κανανaῖος, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου, καὶ διείλα- 4 Th.
μεν τὰ κλίματα τῆς οἰκουμένης, ὅπως εἷς ἕκαστος ἡμῶν ἐν τῷ 5 Th.

A cod Paris gr 881 saec XI
B Paris gr 1468 saec XI
C Paris gr 1454 saec X
D Paris gr 1176 saec XIII
E Paris gr 1556 saec XV
De ABCDE haec refert Tischendorf:

1 Πράξεις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ: ita inscriptio legitur in BE. CD Περίοδοι τοῦ ἁγίου ἀποστ. Θωμᾶ (C add ἐν Ἰνδίᾳ). A Περίοδος καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου.

2 ἤμεθα cum A. BD ἦμεν. CE ἦσαν | πάντες: D om 4 Ἰάκωβος ὁ τ. Ζεβ. καὶ Ἰω. ὁ ἀδ. αὐτοῦ: E transpon post Βαρθολομαῖος. B nil nisi Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος habet, eaque post Ἰούδας Ἰακώβου ponit 6 A ὁ Κανανέος | Ἀλφαίου cum AB. CDE ὁ τοῦ Ἀλφ. | διείλαμεν: D διειλάμεθα. C διείλαντο, E διεῖλον 7 κλίματα: codd ut uidetur omnes (uidi in AE) κλήματα, itemque paullo

P Paris gr 1510 saec XI
Q Paris gr 1485 saec XI
R Paris gr 1551 saec XIIII
S Paris gr 1613 saec XV
p q r s correctores

1 πράξεις -- θωμᾶ] (η') πράξισ (sic etiam infra ubi sing num est uelut πράξισ ζ') τοῦ ἁγίου και ἐνδόξου ἀποστόλου θωμά P (ιζ' Q) μηνὶ ὀκτωβρίω ς' (εἰσ τὰσ ς' R) περίοδοι τοῦ ἁγίου ἀποστόλου θωμᾶ· κύριε (δέσποτα R) εὐλόγησον QR πραξισ (sine acc) και μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἀποστόλου θωμᾶ· εὐλόγησον δέσποτα. S ‖ 2 ἦμεν (ν in ras et in mg μεν compend P) PQS ὑπήρχομεν R ‖ 4 Ἰάκ. — αὐτοῦ om RS | ζεβεδέου P | Φ.] καὶ φ. Q ‖ 5-6 ἰάκ. ὁ τοῦ ἀλφ. PQRS | χανανίτησ PS ‖ 6-7 διήλαμεν (εἵλαμεν S) τὰ κλήματα PQS sed talia non adnotabo

κλίματι τῷ λαχόντι αὐτῷ καὶ εἰς τὸ ἔθνος ἐν ᾧ ὁ κύριος αὐτὸν ἀπέστειλε πορευθῇ. κατὰ κλῆρον οὖν ἔλαχεν ἡ Ἰνδία Ἰούδᾳ Θωμᾷ τῷ καὶ Διδύμῳ· οὐκ ἐβούλετο δὲ ἀπελθεῖν, λέγων μὴ δύνασθαι μήτε χωρεῖν διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκός, καὶ ὅτι ‚ἄνθρωπος ὢν Ἑβραῖος πῶς δύναμαι πορευθῆναι ἐν τοῖς Ἰνδοῖς κηρῦξαι τὴν ἀλήθειαν;‘ καὶ
191 T. ταῦτα αὐτοῦ διαλογιζομένου καὶ λέγοντος ὤφθη αὐτῷ ὁ σωτὴρ διὰ
147 W. τῆς νυκτὸς καὶ λέγει αὐτῷ· ‚μὴ φοβοῦ, Θωμᾶ, ἄπελθε εἰς τὴν Ἰνδίαν καὶ κήρυξον τὸν λόγον· ἡ γὰρ χάρις μου ἔσται μετὰ σοῦ.‘ ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο, λέγων· ‚ὅπου βούλει με ἀποστεῖλαι ἀπόστειλον ἀλλαχοῦ· εἰς
6 Th. Ἰνδοὺς γὰρ οὐκ ἀπέρχομαι.‘

2 καὶ ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος καὶ ἐνθυμουμένου ἔτυχεν ἔμπορόν τινα εἶναι ἐκεῖ ἀπὸ τῆς Ἰνδίας ἐλθόντα τοὔνομα Ἀββάνην, ἀπὸ τοῦ βασιλέως Γουνδαφόρου ἀποσταλέντα καὶ ἐντολὴν παρ' αὐτοῦ εἰληφότα

---

post κλήματι | ἡμῶν: CE αὐτῶν 2 ἀπέστειλε cum BCDE: A ἀποστέλλει | κλῆρον: E κλῆμα | οὖν: E δέ | ἡ Ἰνδία: E post Δίδυμον ponit 2-3 Ἰούδᾳ (C om) Θωμᾷ τῷ (D om) καὶ Διδύμῳ: B Ἰούδαν Θωμᾶν τὸν καὶ Δίδυμον, E Ἰούδαν τὸν καὶ Θωμᾶν λεγόμενον Δίδυμον 3 οὐκ ἐβούλ. δέ: E ὁ δὲ οὐκ ἐβούλ. 3-4 λέγων μὴ (B οὐ) δύνασθαι (codd duo om λέγ. μὴ δύν.) μήτε (BE μηδὲ) χωρ. (E add διδάξαι) 4 ὤν: B εἰμί 5 πῶς cum BCDE: A οὐ | πορευθῆναι (E ἀπελθεῖν) ἐν τοῖς (E om) Ἰνδοῖς (E add καὶ) κηρῦξαι: B πορευθεὶς κηρῦξαι τοῖς Ἰνδοῖς 5-6 καὶ ταῦτα αὐτοῦ cum AD (om αὐτοῦ) E: BC om καί 6 B λογιζομένου | ὁ σωτήρ: E ὁ κύριος 6-7 διὰ τῆς νυκτός cum ACE: BD om τῆς 7 E om μὴ φοβοῦ 7-8 ἄπελθε εἰς τὴν (E om) Ἰνδ. καὶ κήρυξον: B ἀπελθεῖν καὶ κηρῦξαι 8 κήρυξον cum AE: alii add ἐκεῖ | C τὸν λόγον μου | χάρις μου: A om μου | ἔσται: E ἔστω 9 B βούλῃ | με ἀποστεῖλαι cum ACD (CD ἀποστ. με): BE om, sed E add κύριε | ἀπόστειλ. ἀλλαχοῦ cum AB (ἀπ. με ἀλλ.): CE ἀλλ. ἀπόστ. (E add με), D om ἀλλαχ.

11 λέγοντ. καὶ ἐνθυμ. (B ἐνθυμ. κ. λέγ.): E ἔχοντος ἐν εὐχῇ 11-12 ἔτυχεν etc: E ἐνέτυχεν ἐμπόρῳ τινὶ ὀν. Ἀβάνῃ, σταλέντι ἀπὸ τοῦ βασ. Γουνδ. καὶ ἐ. π. α. εἰληφότι 12 τοὔνομα cum A; B ᾧ ὄνομα: CDE ὀνόματι | AB Ἀββάνης | B ἀποσταλεὶς καὶ ἐντολὰς παρ' αὐτοῦ λαβὼν 3, 1 πριάμενον: E πριάσασθαι καί | ἐν τῇ:

2 ἀποστέλλει P ἀπέστειλεν QRS | πορευθείη P αὐτὸν πορευθῆναι R | ἡ om R ‖ 2-3 ἰούδαν θωμᾶν τὸν καὶ δίδυμον· ὁ δὲ οὐκ ἐβ. ἀπ. PS ‖ 3 τῷ καὶ] καὶ τῷ καὶ (sed del prius καὶ) Q | ἠβούλετο R | δὲ] γὰρ R ‖ 3-4 μὴ — χωρεῖν om P ‖ 3 μήτε] μὴ δὲ S ‖ 4 χωρ . . . σθένειαν (membr scissa) Q ‖ 4-6 καὶ ὅτι — ταῦτα] μὴ δὲ εἰδὼσ τὴν χώραν, ἢ τὴν γλῶσσαν τοῦ ἔθνουσ· ταῦτα δὲ P ‖ 4 ἑβραῖοσ ὢν S ‖ 5 πορ. ἐν om S | ἰνδίοισ S | καὶ om S ‖ 6 σωτὴρ] κύριοσ S ‖ 7 ἀπελθεῖν S ‖ 8 κ. κήρ. (κηρύξαι S) ἐκεῖ τ. λ. PQRS | ἐστιν Q ‖ 9 βούλη S | με ἀποστεῖλαι om R | με — ἀλλ.] ἀπόστειλόν με ἀλλ. P ἀλλ. ἀπόστειλόν με S ‖ 11 ἐνθ. καὶ λέγ. P | κ. ἐνθ. om S | ἔτυχε R ‖ 11-12 τινὰ ἔμπ. PRS ‖ 12 ᾧ ὄνομα ἀββάνησ (βασemiras P ἀμβανήσ R) PQR ὀνόματι ἀββανὴσ (hoc accentu constanter) S ‖ 13 γουνταφόρου R γουνδιαφόρου S | ἀποσταλεὶσ P

τέκτονα πριάμενον ἀγαγεῖν αὐτῷ. ὁ δὲ κύριος ἰδὼν αὐτὸν ἐν τῇ
ἀγορᾷ περιπατοῦντα τὸ μεσημβρινὸν εἶπεν αὐτῷ· ‚βούλει τέκτονα
πρίασθαι;‘ ὃ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ‚ναί.‘ καὶ ὁ κύριος ἔφη αὐτῷ· ‚ἔχω
δοῦλον τέκτονα καὶ βούλομαι αὐτὸν πωλῆσαι.‘ καὶ ταῦτα εἰπὼν
ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸν Θωμᾶν ἀπὸ μακρόθεν, καὶ συνεφώνησεν μετ᾽
αὐτοῦ τριῶν λιτρῶν ἀσήμου ἀργυρίου, καὶ ἔγραψεν ὠνὴν λέγων· ‚ἐγὼ
Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσὴφ τοῦ τέκτονος ὁμολογῶ πεπρακέναι τὸν ἐμὸν
δοῦλον, Ἰούδαν ὀνόματι, σοὶ τῷ Ἀββάνῃ ἐμπόρῳ Γουνδαφόρου τοῦ
βασιλέως τῶν Ἰνδῶν.‘ τῆς δὲ ὠνῆς τελεσθείσης ὁ σωτὴρ παραλαβὼν
Ἰούδαν τὸν καὶ Θωμᾶν ἤγαγε πρὸς Ἀββάνην τὸν ἔμπορον· καὶ ἰδὼν 7 Th.
αὐτὸν ὁ Ἀββάνης εἶπεν πρὸς αὐτόν· ‚οὗτός ἐστιν ὁ δεσπότης σου;‘ καὶ
ἀποκριθεὶς ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ‚ναί, κύριός μού ἐστιν.‘ ὃ δέ φησιν· 192 T.
‚ἠγόρασά σε παρ᾽ αὐτοῦ.‘ καὶ ὁ ἀπόστολος ἡσύχασεν.

3 τῇ δὲ ἑξῆς ὄρθρου εὐξάμενος καὶ δεηθεὶς τοῦ κυρίου εἶπεν
ὁ ἀπόστολος· ‚πορεύομαι ὅπου βούλει, κύριε Ἰησοῦ· τὸ θέλημα τὸ
σὸν γενέσθω.‘ ἀπῆλθεν δὲ πρὸς Ἀββάνην τὸν ἔμπορον μηδὲν ὅλως 148 W.

C om τῇ 2 τὸ μεσημβρινὸν εἶπεν: E ἐν ὥρᾳ μεσημβρίας ἔφη | B βούλῃ 3 πρίασθαι (A -ᾶσθαι): E πριάσασθαι | καὶ ὁ κύρ. ἔφη (B εἶπεν) αὐτῷ: E εἶπε δὲ ὁ κύριος 4 E om ταῦτα εἰπών 6 C τρεῖς λίτρας | ἀσήμου (C om) ἀργυρίου (E ἀργύρου, A om) | E om ὠνήν 7 ὁ (A om) υἱὸς Ἰω. τ. τέκτονος: E ὁ κύριος τοῦ Θωμᾶ. B om | τὸν ἐμόν: A (item ut uidetur alii) om τόν 8 Ἰούδαν: BCE Θωμᾶν | BC om ὀνόματι | E Ἀβάνῃ 8-9 τοῦ (E om) βασιλ. τῶν (A om) Ἰνδ. 9 E τῆς δὲ ὤνης (hoc accentu) πληρωθείσης 10 Ἰούδαν τὸν καὶ (A add τὸν) Θωμᾶν: C Θωμᾶν τὸν Δίδυμον. alii Ἰούδαν Θωμᾶν τὸν καὶ Δίδυμον | ἤγαγε cum A: alii ἀπήγαγε | τὸν ἔμπορον: A om τόν 11 ὁ Ἀββάνης: B om ὁ 12 ὁ ἀπόστολος: B add Θωμᾶς | κύριος cum AB: C ὁ κύριος | ὁ δέ: B add ἔμπορος 13 ὁ ἀπόστολος: B add Θωμᾶς | ἡσύχασεν cum BC: A ἡσύχαζεν 9-13 ὁ σωτὴρ παραλαβών usque ὁ ἀπόστολος ἡσύχασεν: E pro his nil nisi haec habet: παρέλαβεν αὐτὸν ὁ ἔμπορος.

15 ὁ ἀπόστολος h. l. cum A; E post εὐξάμενος; alii ante εἶπεν (E ἔφη), praetereaque B add Θωμᾶς | B βούλῃ 15-16 E κύριε ὁ θεός, τὸ σὸν θέλημα 16 ἀπῆλθ. δέ (A om δέ): E καὶ ἀπῆλθε | E om Ἀββάνην | ὅλως τι: BCE om

1 πριασάμενοσ R πριάσασθαι καὶ S ‖ 2 λέγει RS ‖ 3 πριάσασθαι (primum α semiras P) PRS πριᾶσθαι Q | ναί] ναὶ κύριε R ‖ 3 ἔφη] εἶπεν S | αὐτῷ om S ‖ 5 ἀπὸ om RS 5-7 μακρό . . . νλ . . . ασῃ . . . γραφ (?) . . . νλέγων ἐγ . . . σηφ τοῦ τέκτονοσ Q 6 ἀργυρίου om PRS | ὠνὴν] τὴν ὠνὴν αὐτοῦ S | λέγ.] λέγ. τάδε R ‖ 7 ὁ om PRS | τοῦ τέκτονος om S | τὸν om PQRS | ἐμὸν om S ‖ 8 Ἰούδ. ὀν.] ὀν. θωμᾶν RS | ἀμβανῆ R | γουνταφόρου R γουνδιαφόρου S | τοῦ om P ‖ 9 τῶν om S | post ἰνδῶν add εἰσ λιτρῶν τριῶν ἀσήμου R | τελειωθείσησ R ‖ 10 ἀπήγαγεν PQR καὶ ἀπαγάγει S | ἀμβανὴν R | καὶ om S ‖ 11 ἀμβανὴσ R ‖ 12 φησιν] ἔφη R ‖ 13 σε τοίνυν παρ᾽ αὐτοῦ. ὁ δὲ ἀπ. S ‖ 14 ὄρθ.] τοῦ ὄρθρου R ὄρθρου γεναμένου S om P ‖ 15 ὁ ἀπ. om S | κύριε ἰησοῦ ante ὅπου P | βούλῃ PQS | Ἰησοῦ om S ‖ 15-16 τὸ σὸν] σου κύριε R σου S ‖ 16 γινέσθω Q | ἀπῆλθε δὲ καὶ πρὸσ ἀμβανὴν R

τι μεθ' ἑαυτοῦ κομισάμενος ἀλλ' ἢ το τίμημα αὐτοῦ μόνον. δεδώκει γὰρ αὐτῷ ὁ κύριος λέγων· ,ἤτω μετὰ σοῦ καὶ ἡ τιμή σου μετὰ
8 Th. τῆς χάριτός μου, ὅπου ἂν ἀπέρχῃ.' κατέλαβεν δὲ ὁ ἀπόστολος τὸν Ἀββάνην τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀναφέροντα εἰς τὸ πλοῖον· ἤρξατο οὖν καὶ αὐτὸς συναναφέρειν αὐτῷ. ἐμβάντων δὲ αὐτῶν καὶ καθεσθέντων ἐξήταζεν ὁ Ἀββάνης τὸν ἀπόστολον λέγων· ,ποίαν ἐργασίαν οἶδας;' ὁ δὲ ἔφη· ,ἐν μὲν ξύλοις ἄροτρα καὶ ζυγοὺς καὶ τρυτάνας καὶ πλοῖα καὶ κώπας πλοίων καὶ ἱστοὺς καὶ τροχίσκους, ἐν δὲ λίθοις στήλας καὶ ναους καὶ πραιτώρια βασιλικά.' εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἀββάνης ὁ ἔμπορος· ,τοιούτου γὰρ καὶ χρείαν ἔχομεν τεχνίτου.' ἤρξαντο οὖν καταπλέειν· ἔσχον δὲ ἐπιτήδειον ἄνεμον, καὶ προθύμως ἔπλεον ἕως
9 Th. ὅτε κατήντησαν εἰς Ἀνδράπολιν, πόλιν βασιλικήν.

4 ἐξελθόντες δὲ ἀπὸ τοῦ πλοίου εἰσίεσαν εἰς τὴν πόλιν. καὶ
149 W. ἰδοὺ φωναὶ αὐλητῶν καὶ ὑδραύλεων καὶ σάλπιγγες περιηχοῦσαι

τί 1 ἀλλ' ἤ: BE εἰ μή | μόνον: E om; B μόνον ἔχων 1-2 δεδώκει (sic A; alii ἐδεδ.) γάρ: E ὃ δέδωκεν 2 ἤτω - - μετὰ τῆς χάρ. μου: E ἤτω τὸ τίμημα μετὰ σοῦ καὶ ἡ χάρις μου 3 ἄν: C ἐάν, E δ' ἄν 3-4 E τ. Ἀβάνην ἀναφέρ. τὰ σκεύη αὐτοῦ εἰς. A om τὰ σκεύη αὐτοῦ 4 οὖν καί: B δὲ καί 5 ἐμβ. δὲ αὐτῶν cum AE: alii add εἰς τὸ πλοῖον 6 E ἐξέταζεν (B ἐξήτασεν) ὁ ἀπόστολος τὸν ἔμπορον λέγων | BC λέγων αὐτῷ 6-7 ὁ δὲ ἔφη: B ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς ἔφη πρὸς αὐτόν 7 A om καὶ πλοῖα. 7-8 E sic: ἄροτρα, ζυγούς, τρυτάνας, κώπας, πλοῖα, ἱστούς, τροχαλαίας 8 στήλας: ita A, alii add τε. 8-9 E rursus στήλας, ναούς, πρετώρ. βασ. 9-10 εἶπ. δὲ αὐτ. ὁ (ita AC; B om) Ἀββ. ὁ ἔμπ. (C om ὁ ἔμπ.): E καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἔμπορος ἔφη 10 γὰρ καί: E καὶ γάρ | BE χρ. ἔχω 11-12 ἔσχον δὲ etc: E καὶ εἶχον ἄνεμον ἐπιτήδειον· προθύμως δὲ πλέοντες κατήντησαν εἰς | ἕως ὅτε: B ἕως ὅτου.

13-5, 1 ἐξελθόντες - - εἰσίεσαν (A εἰσίησαν, alii εἰσίεσαν, B ἀπίεσαν, Th. (ut E) εἰσήεσαν - - καὶ ὑδραυλέων (C om κ. ὑδρ.) σάλπιγγες (ita E; A σάλπιγγαι;

1 τι om S | μεθ' ἑ. κομ.] ἔχων μεθ' ἑ. R | ἀλλ' ἢ] εἰ μὴ P | δέδωκεν QRS || 2 γὰρ] δὲ R | ἔστω P | μετὰ σοῦ om S || 3 μου] μου σὺν σοὶ S | ἂν] ἐὰν R δ' ἂν S | ὑπάρχησ R | ὁ ἀπόστ. om P || 4 ἀββάνην ἴσωσ τὰ Q ἀμβανὴν ἴσοσ τὰ R ἀββανὴ εἰσ ὃν τὰ S | φέροντα R | ἐν τῷ πλοίῳ RS || 4-6 οὖν . . . φερ . . . ναυ . . . αν . . . ω . . . δ . . . ω . . . τοπλ . . . και καθε . . . των ἐξήταζεν Q || 4-5 ἤρξατο — αὐτῷ om S || 5 post αὐτῶν add εἰσ τὸ πλοῖον PRS || 6 ἀμβανὴσ R | λέγων αὐτῷ π. PQR || 7 τριττάνασ R τρϊτάνασ S || 8 τροχηλίσκουσ R | στ.] στήλασ τὲ QR || 9 εἶπεν PQR | αὐτῷ om S | ὁ prius om QRS | ἀμβανὴσ R || 9-10 ὁ ἔμπ. om PS || 10 γάρ — ἤρξαντο] καγὼ τεχνήτου χρείαν ἔχω· ἀρξάμενοι P | γὰρ καὶ om S || 11-12 ἔσχον — ὅτε] καὶ αἰσίου αὐτοῖσ πνεύσαντοσ ἀνέμου P || 11 ἔσχον δὲ] καὶ ἔσχον S | προθ. ἔπλ.] ἡδέωσ κατέπλεον R || 11-12 ἕωσ ἐκατήντησαν S || 12 ἀδράπολιν Q ἀνδρόπολιν S | πόλιν om S | post βασιλικήν. inscr περὶ τοῦ ῥαπίσαντοσ αὐτόν. P || 13 δὲ] οὖν P | εἰσῆλθον P εἰσήεισαν Q εἰσήεσαν R || 14 αὐλ.] τῶν αὐλ. R | σάλπιγγαι P | περιήχουν PQRS

αὐτούς· ἐξήταζεν δὲ ὁ ἀπόστολος λέγων· ‚τίς ἐστιν αὕτη ἡ ἑορτὴ ἡ 193 T.
ἐν τῇ πόλει ταύτῃ;‘ ἔλεγον δὲ αὐτῷ οἱ ἐκεῖσε ὅτι ‚καὶ σὲ οἱ θεοὶ ἤγαγον, ἵνα εὐωχηθῇς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. ὁ γὰρ βασιλεὺς θυγατέρα μονογενῆ ἔχει, καὶ νῦν αὐτὴν ἐκδίδωσιν ἀνδρὶ πρὸς γάμον· τῶν οὖν 10 Th.
γάμων ἡ χαρὰ καὶ ἡ πανήγυρίς ἐστιν αὕτη σήμερον ἣν εἶδες ἑορτήν. ὁ δὲ βασιλεὺς κήρυκας ἀπέστειλε κηρῦξαι πανταχοῦ πάντας παρατυχεῖν εἰς τοὺς γάμους, πλουσίους καὶ πένητας, δούλους καὶ ἐλευθέρους, ξένους καὶ πολίτας· εἴ τις δὲ παραιτήσηται καὶ μὴ παρατύχῃ εἰς τοὺς γάμους, ὑπεύθυνος ἔσται τῷ βασιλεῖ.‘ Ἀββάνης δὲ ἀκούσας εἶπε τῷ ἀποστόλῳ· ‚ἀπέλθωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς, ἵνα μὴ προσκρούσωμεν τῷ βασιλεῖ, καὶ μάλιστα ξένοι ὄντες.‘ ὁ δὲ εἶπεν· ‚ἀπέλθωμεν.‘ καὶ καταλύσαντες ἐν τῷ ξενοδοχείῳ καὶ ὀλίγον ἀναπαύσαντες ἀπῆλθον εἰς τοὺς γάμους. καὶ ἰδὼν ὁ ἀπόστολος ἀνακεκλιμένους πάντας, ἀνεκλίθη καὶ αὐτὸς ἐν τῷ μέσῳ· ἀπέβλεπον δὲ εἰς αὐτὸν πάντες ὡς

---

alii σαλπίγγων) περιηχοῦσαι (CE περιήχουν) αὐτούς (ita A; E aliique αὐτοῖς): B ὡς δὲ ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν καὶ ἀπίεσαν εἰς τὴν πόλιν, φωνῆς ἤκουον συρίγγων καὶ ἱδραυλέων καὶ αὐλούντων 1 ἐξήταζεν (E ἐπηρώτησε) - - ἡ (ita E; A aliique om) ἐν τ. π. ταύτῃ: B ὁ δὲ Θωμᾶς ἠρώτα τὴν πρόφασιν τῆς κατὰ πόλιν τέρψεως 2 ἔλεγον (E εἶπον) - - οἱ ἐκεῖσε (ita CE; A οἱ ἐκεῖ) ὅτι (E om): B οἱ δὲ ἐρωτηθέντες ἀπεκρίναντο ὅτι 3 ἵνα - - ταύτῃ (E om ταύτῃ): B ὅπως μεθ' ἡμῶν εὐφρανθῇς | βασιλεύς: B add ἡμῶν, φασί 3-4 E θυγατέραν ἔχει μονογενῆ 4 νῦν αὐτήν: B ταύτην | E ἐκδίδει πρὸς γάμον (B om πρ. γάμ.) ἀνδρί 4-5 τῶν οὖν - - ἑορτήν: E om; B καὶ ἡ φωνὴ αὕτη γαμήλιός ἐστιν 6-7 ὁ δὲ βασιλ. - - πάντας (C πᾶσι τοῦ) π. ε. τ. γάμους: E ἀπέστειλε δὲ ὁ βασιλ. κήρυκας πανταχοῦ εἰς τοὺς γάμους ὥστε παρατυχεῖν 7 CE πλουσ. τε καί | C δούλ. τε καί 8 CE ξένους τε καί | καὶ μὴ παρατύχῃ: E καὶ οὐ τύχῃ (codex - χει) 9 Ἀββ. δὲ ἀκούσας: E καὶ ἀκούσας ὁ ἔμπορος 10 οὖν καὶ: CE om οὖν 11 καὶ μάλιστα: E om καί 11-12 καὶ καταλύσαντες: CE καταλ. δέ 12 A ξενοδοχίῳ | E om καὶ ὀλίγ. ἀναπαύσαντες (C ἀναπαέντες) 14 C εἰς τὸ μέσον | ὡς εἰς (A om) ξένον καὶ ἐξ

1 αὐτοῖσ P | ἐξέταζεν RS | τί S | ἡ ἑορτὴ αὕτη R ‖ 1-2 ἡ ἐν — ταύτῃ om R | ἡ ἐν] ἐν PQS ‖ 2 ταύτῃ om S | ἐκεῖσε] τῆσ πόλεωσ P ἐκεῖ QRS ‖ 3 εὐωχ.] καὶ σὺ συνευωχηθὴσ (— θεὶσ S) PS εὐωγηθεὶσ Q ‖ 4 αὐτῇ PR | πρὸσδίδωσιν R ἐκδίδωσι S | ἀνδρὶ om QS ‖ 4-5 τῶν — αὕτη] τῶν γὰρ τοιούτων ἡ πανήγυρισ καὶ ἡ χαρά ἐστι S | τοῦ οὖν γάμου R ‖ 5 πανήγ.] προσκύνησισ P | αὕτη om R | ἣν ε. ἑορτὴν om S | ὁρᾷσ P ‖ 6 ὁ δε β . . . υκασ ἀπέ . . . λεν Q | δὲ] γὰρ S | ἀπέστειλεν εἰσ τὴν πόλιν ἅπασαν ἐκείνην κηρύξαι R | κήρυκας ἀπέστ. om P | κηρύττει P | πανταχοῦ . . ντασ Q om R | παραγενέσθαι S ‖ 7-8 πλ. τὲ καὶ π. δ. τὲ καὶ ἐλ. PQR ‖ 8 ξ. τὲ καὶ π. PQRS | εἴ — παρατύχῃ] καὶ ὃσ ἂν μὴ παραγένηται S | παραιτήσεται R | οὐ παρατύχει R ‖ 9 ἀμβανὴσ R | ἀκούσας om S ‖ 10 εἶπεν PQ λέγει RS | οὖν om S ‖ 11 μάλλιστα R ‖ 11-12 καὶ καταλ.] καταλ. δὲ PQS καταλ. R ‖ 12 εἰσ τὸ πανδοχεῖον R | πανδοχίῳ S | ἀναπαέντεσ PQRS ‖ 13-14 καὶ ἰδὼν — μέσῳ] ἀνακληθῆναι· ὁ δὲ ἀπόστολοσ μέσον πάντων ἀνεκλήθη S ‖ 13 ἀνακ. τοὺσ πάντασ R ‖ 14 μέσῳ] μέσω αὐτῶν R

εἰς ξένον καὶ ἐξ ἀλλοδαπῆς ἐλθόντα γῆς· Ἀββάνης δὲ ὁ ἔμπορος ὡς
Th. ἅτε δεσπότης εἰς ἄλλον τόπον ἀνεκλίθη.

5 δειπνησάντων δὲ αὐτῶν καὶ πιόντων ὁ ἀπόστολος οὐδενὸς
ἐγεύσατο· οἱ οὖν περὶ αὐτὸν ὄντες ἔλεγον αὐτῷ· ‚τί ἦλθες ἐνθάδε,
194 T. μήτε ἐσθίων μήτε πίνων;‘ ὁ δὲ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων· ‚δια μεῖζόν
τι τῆς βρώσεως ἢ καὶ τοῦ πότου ἦλθον ἐνθάδε, καὶ ἵνα τὸ θέλημα
τοῦ βασιλέως τελέσω. οἱ γὰρ κήρυκες κηρύσσουσι τὰ τοῦ βασιλέως,
καὶ ὃς ἂν μὴ ἀκούσῃ τῶν κηρύκων, ὑπόδικος ἔσται τῇ τοῦ βασιλέως
150 W. κρίσει.‘ δειπνησάντων οὖν αὐτῶν καὶ πιόντων, καὶ στεφάνων καὶ
μύρων προσενεχθέντων, λαβόντες μύρον ἕκαστος, ὃς μὲν τὴν ὄψιν
12 Th. αὐτοῦ κατήλειφεν, ὃς δὲ τὸ γένειον, ὃς δὲ καὶ ἄλλους τόπους τοῦ
σώματος αὐτοῦ· ὁ δὲ ἀπόστολος τὴν κορυφὴν ἤλειψε τῆς ἑαυτοῦ
κεφαλῆς, καὶ ὀλίγον τι εἰς τοὺς μυκτῆρας ἐπέχρισεν ἑαυτοῦ, κατέ-
σταξεν δὲ καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τὰς ἑαυτοῦ, προσῆπτε δὲ καὶ τοῖς ὀδοῦσιν

(A om) ἀλλοδ. ἐλθόντα γῆς (C χώρας ἐλθόντα): E ὡς ἀπὸ ξένης καὶ ἀλλοδ. χώρας ἐλθόντα 1 E Ἀβάνης 1-2 ὡς ἅτε: E om ὡς 2 E δεσπότης ὤν | ἄλλον: E ἕτερον | E ἐκλίθη

3 πιόντων: E εὐφρανθέντων 4 E οἱ οὖν συνανακείμενοι αὐτῷ ἔλεγον τί 5 ἀπεκρίν. α. λέγων: E ἔφη | E διὰ τὸ μεῖζον 6 ἢ καί: CE om ἢ | ἐνθάδε: E ὧδε | καὶ ἵνα: E ἀλλ' ἵνα 7-9 τελέσω· οἱ γὰρ κήρ. κηρύσσουσι (h l cum A; alii post βασιλέως) τὰ - - βασιλέως κρίσει: E τελέσω, ἦλθον· ἵνα μὴ ὑπόδικος φανῶ τῇ τοῦ βασ. κρίσει 9-12 δειπνησάντων - - καὶ πιόντων (E om κ. πι.), κ. στεφ. κ. μύρ. (E κ. μύρ. κ. στεφ.) - - μύρον (E om) ἕκαστος, - - ὄψιν αὐτοῦ (C ἑαυτοῦ) - - ὃς (E ἄλλος) δὲ καὶ ἄλλους τόπους (E δέ τινα μέρη) τ. σ. αὐτοῦ (E om): B ἐπεὶ δὲ τοῦ ἐσθίειν καὶ πίνειν κόρον ἔσχον, λοιπὸν περὶ τοῦ ἀλείφεσθαι σπουδαῖοι ἐγίγνοντο, καὶ οἱ μὲν τὰς ὄψεις ἐχρίοντο, οἱ δὲ τὸ γένειον, ἕτεροι δὲ τὰ ἄλλα μέρη. 12-7, 4 ὁ δὲ ἀπόστολος - - τῆς ἑαυτοῦ (E αὐτοῦ) κεφαλῆς, κ. ὀλ. τι εἰς τ. μ. ἐπέχρ. ἑαυτοῦ (E τι ἐπέχρισε τοὺς αὐτοῦ μυκτ.), κατέσταξεν (C κατένυξε) - - ἀκοὰς τὰς (E om) ἑαυτοῦ (E αὐτοῦ), προσῆπτε δ. κ. τ. ὀδ. αὐτοῦ (E om προ-

1 εἰς] ἅτε S om R | καὶ ἐξ] ὄντα καὶ ἀπ' S | γῆσ ἐλθόντα R χώρασ ἐληλυθότα S | ἀμβανὴσ R ‖ 1-2 ὁ ἔμπ. — δεσπότης om S | ὡς ἅτε] αὐτοῦ ὡσ ὢν R ‖ 2 ἐκλίθη R ἐκαθέσθη S ‖ 3 αὐτῶν] πάντων S ‖ 4 λέγουσιν P | τί] σὺ τί S ‖ 5 ὁ δὲ ἀπόστολοσ ἀπεκρ. S ‖ 5-6 μείζ . . . καὶ το . π . του . . . ον εν . αδε καὶ Q | διὰ μ. τι] ἐγὼ οὐ διὰ S ‖ 6 ἢ om PS | τοῦ] τῆσ R om S | ποτοῦ P πώσεωσ R πόσεωσ S | καὶ ἵνα] ἀλλ' ἵνα RS ‖ 7 πληρώσω R | γὰρ om P | τὰ (κατὰ R) τ. βασ. κηρύσσουσιν PQR | τὰ τ. βασ. om S ‖ 9 αὐτῶν om RS | πιόντων] εὐφρανθέντων S ‖ 10 post προσενεχθ. add αὐτῶν R | ἕκ. μῦρον S | μύρον om P | 11 κατείλειφεν P | ὃς δὲ — γένειον om R | καὶ] τοὺσ S ‖ 12-13 ἤλ. — κεφ.] αὐτοῦ ἤλειφεν R εἴληφεν τῆσ κεφαλῆσ αὐτοῦ S ‖ 12 εἴλειφε P ἤλειψεν Q | αὐτοῦ PQ | 13 τι om PS | εἰς om R | αὐτοῦ ἐπέχρησεν (ἐπέχρισεν S) PS αὐτοῦ ἀπέχρισεν R ‖ 14 ἑαυτοῦ ἀκοὰσ R | τὰς post ἀκ. om QRS | αὐτοῦ S | προσῆπτε δὲ om P | προσῆπτεν R προσήπτετο S | ὀδοῦσι PQ

αὐτοῦ, καὶ τὰ περὶ τὴν καρδίαν ἑαυτοῦ συνέχρισεν ἐπιμελῶς· καὶ τὸν στέφανον δὲ τὸν προσενεχθέντα αὐτῷ ἐκ μυρσίνης καὶ ἄλλων ἀνθέων πεπλεγμένον λαβὼν ἐπέθετο τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ, κλάδον δὲ καλάμου ἔλαβεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ κατεῖχεν.

ἡ δὲ αὐλήτρια κατέχουσα ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς τοὺς αὐλοὺς περιήρχετο πάντας· ὅτε δὲ ἦλθε καθ' ὃν τόπον ἦν ὁ ἀπόστολος, ἔστη ἐπάνω αὐτοῦ, καταυλοῦσα πρὸς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὥραν πολλήν. ἦν δὲ Ἑβραία τῷ γένει ἡ αὐλήτρια ἐκείνη.

6 τοῦ δὲ ἀποστόλου εἰς τὴν γῆν ἀφορῶντος εἷς τις τῶν οἰνοχόων 195 T.
ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐράπισεν αὐτόν. ἐπάρας δὲ ὁ ἀπόστολος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ προσχὼν τῷ τύψαντι αὐτὸν εἶπεν· ,ὁ θεός μου ἀφήσει σοι εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα τὴν ἀδικίαν ταύτην, εἰς δὲ τὸν κόσμον τοῦτον δείξει αὐτοῦ τὰ θαύματα, καὶ θεάσομαι ἤδη τὴν χεῖρα ἐκείνην τὴν τύψασάν με ὑπὸ κυνὸς συρομένην.' καὶ εἰπὼν ταῦτα ἤρξατο ψάλλειν καὶ λέγειν τὴν ᾠδὴν ταύτην·

σῆπτε usque ὀδ. αὐτοῦ) - - καρδ. ἑαυτοῦ (E αὐτοῦ) συνέχρισεν (E ἐπέχρ.) - - στέφ. δὲ (E om) τ. προσενεχθέντα (E δοθέντα) - - λαβὼν (E om) ἐπέθετο (E ἐπέθηκε) τῇ ἑαυτ. κεφ. (E τῇ κεφ. αὐτοῦ), κλάδον δὲ καλ. ἔλαβ. (E καὶ λαβὼν κλάδον κατεῖχεν) ἐν τ. χ. α. καὶ κατεῖχ. (E om κ. κατ.): B Ἰούδας δὲ τῆς κεφαλῆς τὸ μέσον ἠλείψατο καὶ τὰς ῥῖνας μικρὸν ὑπέχριεν, ἐπήλειφε δὲ καὶ τὰ ὦτα, προσέφερε δὲ καὶ τοῖς ὀδοῦσι καὶ τὴν καρδίαν κατέβρεχε, στέφανον δὲ μυρσίνης ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐπικείμενον καὶ τῇ χειρὶ φύλλον καλάμου κατεῖχεν.

5-6 ἡ δὲ αὐλήτρια - - χειρὶ αὐτῆς (E αὐτ. χειρ.) - - περιήρχετο πάντας (E add αὐλοῦσα, C καὶ ηὔλει): B ἦν δὲ ἐκεῖ αὐλήτρια περιερχομένη πάντας τοὺς ἑστιάτορας 6 E ὅτε δὲ ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ ἦν ὁ ἀπόστολος 7 καταυλοῦσα: E αὐλοῦσα | E om πρὸς τ. κ. α. ὥραν πολλήν

9 E om ἀποστόλου | E ὁρῶντος 10 ἐράπισεν cum A; E aliique ἐρράπισεν 11 E om τοὺς ὀφθ. αὐτοῦ | προσχὼν cum C (προσσχ.) E: A προσέχων | E τῷ τύψαντι αὐτῷ ἔφη | ὁ θε. μου: E om μου 12-13 E σοι τὴν ἁμαρτίαν ταύτην ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι· ἐνταῦθα δὲ δείξει (A δείξῃ) κύριος τὰ θαυμάσια αὐτοῦ 13 ἤδη: A ἰδεῖν, E om 14 A χεῖραν | E om ἐκείνην | CE ὑπὸ κυνῶν

1 ἑαυτοῦ Q om P | τὰ περὶ om R | αὐτοῦ PQRS | ἔχρισεν R ‖ 2 δὲ om RS ‖ 3 πεπλεγμένων P πεπληρομένων R om Q | ἐπέθηκεν P ἀπέθετο R | κλ. δὲ] καὶ κλ. PS ‖ 4 ἐπὶ τὴν χεῖραν R | κατείχετο R ‖ 5 τ. αὐλ. ante ἐν P | ταῖσ χερσὶν R ‖ 5-7 περιήρχ . . . κεφαλ . . αὐτοῦ Q ‖ 6 πάντασ τοὺσ ἑστιάτορασ (τ. ἑστ. om S) καὶ ηὔλη· ὅτε PS εἰσ πάντασ καὶ ἤμβλει· ὅτἂν R | ἦλθεν PRS | καθ' ὣ ἦν τόπῳ S | ἦν ὁ ἀπ.] ὁ ἀπ. ἐκαθέζετο P ‖ 7 ἐπ. αὐτοῦ om S | καταυχοῦσαν R αὐλοῦσα S | τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ περὶ ὥρ. π. S ‖ 10 αὐτοῦ τ. χ. S | χεῖραν R | ἐράπ. αὐτ.] ἔδωκε ῥάπισμα τῶ ἀποστόλω P ‖ 11 τύψ. αὐτῶ R ‖ 12 τὴν ἁμαρτίαν ταύτην εἰσ τ. μέλλ. αἰ. R ‖ 13 τοῦτ. τ. κόσμον S | δείξῃ PQR | θαυμάσια PQRS | κ. θεάσ.] θεάσ. γὰρ R | ἤδη om RS ‖ 14 ἐκείνην om PR | κυνῶν PQ κύνου R | ταῦτα εἰπὼν P ‖ 15—9, 4 ψάλλειν ἑβραϊστῇ· καὶ ὅτε ἐτέλεσεν τὴν εὐχήν, πάντεσ S

13 Th. ,ἡ κόρη τοῦ φωτὸς θυγάτηρ, ᾗ ἐνέστηκε καὶ ἔγκειται τὸ ἀπαύ-
γασμα τῶν βασιλέων· τὸ γαῦρον καὶ ἐπιτερπὲς ταύτης τὸ θέαμα,
φαιδρῷ κάλλει καταυγάζουσα· ἧς τὰ ἐνδύματα ἔοικεν ἐαρινοῖς ἄνθε-
σιν, ἀποφορὰ δὲ εὐωδίας ἐξ αὐτῶν διαδίδοται, καὶ ἐν τῇ κορυφῇ
ἵδρυται ὁ βασιλεὺς τρέφων τῇ ἑαυτοῦ ἀμβροσίᾳ τοὺς ἐπ' αὐτὸν ἱδρυ-
μένους· ἔγκειται δὲ ταύτης τῇ κεφαλῇ ἀλήθεια, χαρὰν δὲ τοῖς ποσὶν
151 W. αὐτῆς ἐμφαίνει· ἧς τὸ στόμα ἀνέῳκται πρεπόντως αὐτῇ· τριάκοντα
καὶ δύο εἰσὶν οἱ ταύτην ὑμνολογοῦντες· ὧν ἡ γλῶττα παραπετάσματι
ἔοικε τῆς θύρας ὃ ἐκτινάσσεται τοῖς εἰσιοῦσιν· ἧς ὁ αὐχὴν εἰς τύπον
βαθμῶν ἔγκειται ὃν ὁ πρῶτος δημιουργὸς ἐδημιούργησεν, αἱ δὲ δύο
αὐτῆς χεῖρες σημαίνουσι καὶ ὑποδεικνύουσι τὸν χορὸν τῶν εὐδαιμό-
196 T. νων αἰώνων κηρύσσουσαι, οἱ δὲ δάκτυλοι αὐτῆς τὰς πύλας τῆς πόλεως
ὑποδεικνύουσιν· ἧς ὁ παστὸς φωτεινός, ἀποφορὰν ἀπὸ βαλσάμου καὶ
14 Th. παντὸς ἀρώματος διαπνέων ἀναδιδούς τε ὀσμὴν ἡδεῖαν σμύρνης τε
καὶ φύλλου, ὑπέστρωνται δὲ ἐντὸς μυρσίναι καὶ ἄνθη πάμπολλα
15 Th. ἡδύπνοα, αἱ δὲ παστάδες ἐν καλάμῳ κεκόσμηνται.

7 περιεστοιχισμένην δὲ αὐτὴν ἔχουσιν οἱ ταύτης νυμφίοι, ὧν ὁ
ἀριθμὸς ἕβδομός ἐστιν, οὓς αὐτὴ ἐξελέξατο· αἱ δὲ ταύτης παράνυμφοί
16 Th. εἰσιν ἑπτά, αἳ ἔμπροσθεν αὐτῆς χορεύουσιν· δώδεκα δέ εἰσι τὸν
ἀριθμὸν οἱ ἔμπροσθεν αὐτῆς ὑπηρετοῦντες καὶ αὐτῇ ὑποκείμενοι, τὸν
σκοπὸν καὶ τὸ θέαμα εἰς τὸν νυμφίον ἔχοντες, ἵνα διὰ τοῦ θεάματος
αὐτοῦ φωτισθῶσιν, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα σὺν αὐτῷ ἔσονται εἰς ἐκείνην
τὴν χαρὰν τὴν αἰωνίαν, καὶ καθήσονται ἐν τῷ γάμῳ ἐκείνῳ ἐν ᾧ οἱ
μεγιστᾶνες συναθροίζονται, καὶ παραμενοῦσιν τῇ εὐωχίᾳ ἧς οἱ αἰώνιοι
καταξιοῦνται, καὶ ἐνδύσονται βασιλικὰ ἐνδύματα καὶ ἀμφιάσονται
στολὰς λαμπράς, καὶ ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσει ἔσονται ἀμφότεροι, καὶ
δοξάσουσι τὸν πατέρα τῶν ὅλων· οὗ τὸ φῶς τὸ γαῦρον ἐδέξαντο, καὶ
ἐφωτίσθησαν ἐν τῇ θέᾳ αὐτοῦ τοῦ δεσπότου αὐτῶν, οὗ τὴν ἀμβροσίαν
152 W. βρῶσιν ἐδέξαντο μηδεμίαν ὅλως ἀπουσίαν ἔχουσαν, ἔπιον δὲ καὶ ἀπὸ

---

1 ἡ κόρη ἡ P | θύγατερ P ἡ θυγάτηρ Q | ἣ ἐνέστη PQ ‖ 2 ταύτης om P ‖ 3 ἔοικε P ‖ 5 ἐπ' αὐτὸν] ἑαυτῷ P ‖ 6-8 κεφαλῇ . . . χαρα . . . ποσιν αυτησ . . . εω . . . ωσαυτῇ τρια . . . ν εἰσιν Q ‖ 7 πρεπ.] καὶ πρεπ. P ‖ 8 ὑμν . λο . . . τεσ Q | ὧν] ἧσ PQ ‖ 8-9 παρα . . τάσματι ἔοικεν Q ‖ 9 ὃ] ᾧ P | εἰσιοῦσι Q ‖ 10 ὁ om PQ ‖ 11 σημαίνουσιν P | ὑποδεικνύουσιν P ‖ 12 κηρύσσοντεσ PQ ‖ 13 ὑποδεικνύουσι Q | ἀπὸ βαλσ.] ἀποβάλλουσά μου P ‖ 14 ἡδ.] ἰδίαν PQ ‖ 15 ὑπέστρωται PQ | μυρσύναι Q ‖ 15-16 ἀνθέων παμπολλῶν ἡδυπνόων PQ ‖ 16 κλειστάδεσ PQ | καλάμοισ PQ | κεκοσμηται P ‖ 18 αἱ] οἱ PQ ‖ 19 οἳ PQ | χορεύουσι Q | δέ om PQ | εἶσιν PQ ‖ 19-20 τῷ ἀριθμῷ Q ‖ 19 τὸν sed ο ex ω P ‖ 20-21 καὶ αὐτῇ . . . ν καὶ . . . ν . . . φίον (?) ἔχ . ντεσ Q ‖ 22 φωτισθῶσι Q ‖ 23 αἰώνιον PQ | καθήσ.] ἐσθονται P ἔσονται Q | ἐν prius om P ‖ 24 συναθροίζουσιν Q | παραμένουσιν P παραμένουσι Q ‖ 26 ἀγ.] ἐναγαλλιάσει Q ‖ 27 δοξάσωσι Q ‖ 28 αὐτοῦ om PQ ‖ 29 μηδὲν PQ

τοῦ οἴνου τοῦ μὴ δίψαν αὐτοῖς παρέχοντος καὶ ἐπιθυμίαν σαρκός· 17 Th.
ἐδόξασαν δὲ καὶ ὕμνησαν σὺν τῷ ζῶντι πνεύματι τὸν πατέρα τῆς
ἀληθείας καὶ τὴν μητέρα τῆς σοφίας.'
8 καὶ ὅτε ὕμνησε καὶ ἐτέλεσε τὴν ᾠδὴν ταύτην, πάντες οἱ ἐκεῖ
παρόντες εἰς αὐτὸν ἀπέβλεπον καὶ ἡσύχαζον· ἔβλεπον δὲ καὶ τὸ εἶδος 197 T.
αὐτοῦ ἐναλλαγέν, τὰ δὲ ὑπὸ αὐτοῦ λεχθέντα οὐκ ἐνόουν, ἐπειδὴ
αὐτὸς Ἑβραῖος ἦν καὶ τὰ λεχθέντα ὑπ' αὐτοῦ ἑβραϊστὶ ἐλέχθη. ἡ δὲ
αὐλήτρια πάντα ἤκουσεν μόνη, Ἑβραία γὰρ ἦν τὸ γένος, καὶ ἀπο-
στᾶσα ἀπ' αὐτοῦ ηὔλει τοῖς ἄλλοις, εἰς αὐτὸν δὲ τὰ πολλὰ ἀφεώρα
καὶ ἀπέβλεπεν· πάνυ γὰρ ἠγάπησεν αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον ὁμόεθνον
αὐτῆς, ἦν δὲ καὶ τῇ εἰδέᾳ ὡραῖος ὑπὲρ πάντας τοὺς ἐκεῖσε ὄντας.
καὶ ὅτε ἐτέλεσεν ἡ αὐλήτρια πάντα αὐλήσασα, ἄντικρυς αὐτοῦ
καθεσθεῖσα ἀφεώρα καὶ ἠτένιζεν εἰς αὐτόν· αὐτὸς δὲ ὅλως εἰς οὐδένα 18 Th.
ἑώρα οὐδὲ προσεῖχέ τινι, εἰ μὴ μόνον εἰς τὴν γῆν εἶχε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ, προσδεχόμενος πότε ἀναλύσῃ ἐκεῖθεν. ὁ δὲ οἰνοχόος
ἐκεῖνος ὁ ῥαπίσας αὐτὸν κατῆλθεν εἰς τὴν πηγὴν ἀντλῆσαι ὕδωρ·
ἔτυχε δὲ ἐκεῖ εἶναι λέοντα, καὶ ἐξελθὼν ἐθανάτωσεν αὐτὸν καὶ
ἀφῆκε κεῖσθαι ἐν τῷ τόπῳ κατακόψας τὰ μέλη αὐτοῦ· κύνες δὲ
εὐθὺς ἔλαβον τὰ μέλη αὐτοῦ, ἐν οἷς καὶ εἷς μέλας κύων τὴν δεξιὰν 153 W.
αὐτοῦ χεῖρα τῷ στόματι κρατῶν εἰς τόν τόπον τοῦ συμποσίου
εἰσήνεγκεν.
9 ἰδόντες δὲ ἐξεπλάγησαν πάντες, ἐξετάζοντες τίς ὁ ἐξ αὐτῶν
ἀπολειφθείς. ὡς δὲ φανερὸν ἐγένετο ὅτι τοῦ οἰνοχόου ἐστὶν ἡ χεὶρ
τοῦ πατάξαντος τὸν ἀπόστολον, ἡ αὐλήτρια τοὺς αὐλοὺς αὐτῆς
κατεάξασα ἔρριψε, καὶ πρὸς τοὺς πόδας τοῦ ἀποστόλου ἀπελθοῦσα
ἐκαθέσθη λέγουσα ὅτι ,οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἢ θεός ἐστιν ἢ ἀπόστολος 198 T.
θεοῦ· ἐγὼ γὰρ ἤκουσα αὐτοῦ ἑβραϊστὶ εἰπόντος τῷ οἰνοχόῳ ὅτι ἤδη
θεάσομαι τὴν χεῖρα τὴν τύψασάν με ὑπὸ κυνῶν συρομένην, ὅπερ καὶ
ὑμεῖς ἐθεάσασθε νῦν· ὡς γὰρ εἶπεν, οὕτως καὶ συνέβη.' καὶ τινὲς 19 Th.
μὲν ἐπίστευον αὐτῇ, τινὲς δὲ οὔ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας προσελθὼν
εἶπεν αὐτῷ· ,ἀναστὰς ἐλθὲ μετ' ἐμοῦ καὶ εὖξαι ὑπὲρ τῆς θυγατρός

---

4 ὕμνησεν PQ | ἐτέλεσεν PQ ‖ 5 ἔβλ.] ἀπέβλεπον Q ‖ 6 ὑπαὐτοῦ PQ | λεγόμενα Q ‖ 8 τῶ γένει PQ ‖ 9 ἀπεώρα PQ ‖ 10-11 ὁμ. αὐτ. ἀνθ. P ‖ 11 ἰδέα Q ‖ 12 αὐλήσ.] καὶ αὐλήσ. PQ ‖ 13 ἐκαθέσθη ἀφορῶσα PQ | ἀτενίζουσα PQ ‖ 14 ἀφεῶρα Q | προσῆχεν P προσεῖχεν Q | εἰ μὴ] ἢ P | ἔχων PQ ‖ 15 αὐτοῦ] ἑαυτοῦ Q add προσεῖχεν PQ | ἀναλ. ἐκ.] ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἐπαναλύσει P | ἀναλύσει Q ‖ 16 ἀπῆλθεν P ‖ 17 ἔτυχεν PQ | ἐξελθὼν om PQ ‖ 18 ἀφῆκεν PQ | μέλη αὐτ.] τούτου μέλη PQ ‖ 20 τὸν — συμπ.] τὸ συμπόσιον ταύτην P ‖ 22 ἰδ . . . πλ . γησαν Q | ἐξ . τάζοντ (?) . . . οτι (?) τίσ ἐστιν ὁ Q ‖ 23 ἀπο . . . θεὶσ Q | ὡς] ὠ P ‖ 25 ἔρριψεν PQ | ἀπελθ. τ. ἀπ. P | ἀπελθοῦσα om Q ‖ 26-27 ἀπ. τοῦ θ. PQ ‖ 27 αὐτοῦ post εἰπ. P om Q ‖ 30 ἀκ.] ἀκ. ταῦτα PQ ‖ 31 αὐτῷ] τῶ ἀποστόλω PQ

μου· μονογενῆ γάρ αὐτὴν ἔχω, καὶ σήμερον αὐτὴν ἐκδίδωμι.‘ ὁ δὲ ἀπόστολος οὐκ ἐβούλετο ἀπελθεῖν σὺν αὐτῷ· οὐδέπω γὰρ ἦν ἐκεῖ αὐτῷ ὁ κύριος ἀποκαλυφθείς· ὁ δὲ βασιλεὺς ἄκοντα αὐτὸν ἀπήγαγεν εἰς τὸν νυμφῶνα, ὅπως εὔξεται ὑπὲρ αὐτῶν.

10 στὰς δὲ ὁ ἀπόστολος ἤρξατο εὔχεσθαι καὶ λέγειν οὕτως· ‚ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου, ὁ συνοδοιπόρος τῶν αὐτοῦ δούλων, ὁ ὁδηγῶν καὶ εὐθύνων τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας, ἡ καταφυγὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν τεθλιμμένων, ἡ ἐλπὶς τῶν πενήτων καὶ λυτρωτὴς τῶν αἰχμαλώτων, ὁ ἰατρὸς τῶν ἐν νόσῳ κατακειμένων ψυχῶν καὶ σωτὴρ
154 W. πάσης κτίσεως, ὁ τὸν κόσμον ζωοποιῶν καὶ τὰς ψυχὰς ἐνδυναμῶν,
20 Th. σὺ ἐπίστασαι τὰ μέλλοντα, ὃς καὶ δι’ ἡμῶν τελειοῖς ταῦτα· σὺ κύριε ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπόκρυφα καὶ ἐκφαίνων λόγους ἀπορρήτους ὄντας· σὺ κύριε ὁ φυτουργὸς τοῦ ἀγαθοῦ δένδρου, καὶ διὰ τοῦ δένδρου ἔργα ἀπογεννᾶται· σὺ κύριε ὁ ἐν πᾶσιν ὢν καὶ διερχόμενος διὰ
199 T. πάντων καὶ ἐγκείμενος πᾶσι τοῖς ἔργοις σου καὶ διὰ τῆς πάντων ἐνεργείας φανερούμενος· Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ τῆς εὐσπλαγχνίας υἱὸς καὶ τέλειος σωτήρ, Χριστὲ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἡ δύναμις ἡ ἀπτόητος ἡ τὸ ἐχθρὸν καταστρέψασα, καὶ ἀκουσθεῖσα ἡ φωνὴ τοῖς ἄρχουσιν, ἡ σαλεύσασα τὰς ἐξουσίας αὐτῶν ἁπάσας, ὁ πρεσβευτὴς ὁ ἀπὸ
155 W. τοῦ ὕψους αὐτοῖς ἀποσταλεὶς καὶ ἕως τοῦ ᾅδου καταντήσας, ὃς καὶ τὰς
21 Th. θύρας ἀνοίξας ἀνήγαγες ἐκεῖθεν τοὺς ἐγκεκλεισμένους πολλοῖς χρόνοις ἐν τῷ τοῦ κόσμου ταμιείῳ καὶ τούτοις τὴν ἄνοδον ὑποδείξας τὴν εἰς τὸ ὕψος ἀνάγουσαν· δέομαί σου, κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἱκετηρίαν σοι προσφέρω ὑπὲρ τῶν νεωτέρων τούτων, ἵνα τὰ βοηθοῦντα αὐτοῖς καὶ συμβαλλόμενα καὶ συμφέροντα ποιήσῃς.‘ καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ εἰπών· ‚ὁ κύριος ἔσται μεθ’ ὑμῶν,‘ κατέλιπεν αὐτοὺς ἐν τῷ τόπῳ καὶ ἀπῆλθεν.

11 ὁ δὲ βασιλεὺς ἠξίου τοὺς παρανύμφους ἐξέρχεσθαι ἀπὸ τοῦ νυμφῶνος. πάντων δὲ ἐξελθόντων καὶ τῶν θυρῶν κλεισθεισῶν ὁ
22 Th. νυμφίος τὸ καταπέτασμα τοῦ νυμφῶνος ἐπῆρεν, ἵνα τὴν νύμφην πρὸς

1 ἐκδ.] εἰσ γάμον ἐκδ. P ‖ 2 συναπελθεῖν PQ | σὺν αὐτῷ] αὐτῶ Q om P ‖ 2-3 αὐτῶ ἐκεῖ P ‖ 3 ἀπήγαγε P ‖ 4 εὔξηται PQ | περὶ Q ‖ 5 οὕτως] αὐτοῖσ P ‖ 6 τ.. αὐτοῦ Q ‖ 7 τοὺς euan Q ‖ 7-8 ἡ κα . . . ἡ ἀνάπ. Q ‖ 8 ἀνάστασισ P | τεθλιμμ. νων Q ‖ 11 αὐτὰ PQ ‖ 13 σὺ] σὺ εἶ PQ | τοῦ δένδρου] τῶν σῶν χειρῶν, πάντα τὰ ἀγαθὰ PQ ‖ 14 σὺ] σὺ εἶ PQ ‖ 15 ἐνκείμενοσ PQ | πᾶσιν P ‖ 18 τὸν PQ | καὶ ἡ φωνὴ ἡ ἀκουσθεῖσα (ἀκουτισθεῖσα Q) PQ ‖ 19 ὁ post πρ. om PQ ‖ 20 αὐτοῖς om PQ ‖ 22 τοῦ σκότουσ ταμείω PQ | καὶ om PQ ‖ 23 Χριστέ om PQ ‖ 24 προσφέρων PQ | συμβοηθοῦντα P ‖ 25 ποιήσεισ Q ‖ 26 ὁ uoc ὑμῶν in ras P (p?) | κατέλειψεν Q ‖ 30 τὸ — νυμφῶνος om P

ἑαυτὸν ἀγάγῃ. καὶ εἶδε τὸν κύριον Ἰησοῦν τὴν ἀπεικασίαν Ἰούδα Θωμᾶ ἔχοντα καὶ ὁμιλοῦντα τῇ νύμφῃ, τοῦ πρὸ βραχέως εὐλογήσαντος αὐτοὺς καὶ ἐξελθόντος ἀπ' αὐτῶν, καί φησιν αὐτῷ· ‚οὐχὶ πρὸ πάντων ἐξῆλθες; καὶ πῶς εὑρέθης ὧδε;' ὁ δὲ κύριος εἶπεν αὐτῷ· ‚ἐγὼ οὐκ εἰμὶ Ἰούδας ὁ καὶ Θωμᾶς, ἀδελφὸς αὐτοῦ εἰμι.' καὶ ἐκαθέσθη ὁ κύριος ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐκέλευσε δὲ καὶ αὐτοῖς καθεσθῆναι ἐπὶ τοῖς δίφροις, καὶ ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν·

12 ‚μνημονεύετε, τεκνία μου, ὧν ὁ ἀδελφός μου ἐλάλησεν ὑμῖν 200 T.
καὶ τίνι ὑμᾶς παρέθετο· καὶ τοῦτο γνῶτε, ὅτι ἐὰν ἀπαλλαγῆτε τῆς ῥυπαρᾶς κοινωνίας ταύτης, γίνεσθε ναοὶ ἅγιοι, καθαροί, ἀπαλλαγέντες πλήξεων καὶ ὀδυνῶν φανερῶν τε καὶ ἀφανῶν, καὶ φροντίδας οὐ περιθήσεσθε βίου καὶ τέκνων, ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια ὑπάρχει. ἐὰν δὲ 23 Th.
κτήσησθε παῖδας πολλούς, διὰ τούτους γίνεσθε ἅρπαγες καὶ πλεονέ- 156 W
κται, ὀρφανοὺς δέροντες, χήρας πλεονεκτοῦντες, καὶ ταῦτα ποιοῦντες ὑποβάλλετε ἑαυτοὺς εἰς τιμωρίας κακίστας. οἱ γὰρ πολλοὶ παῖδες ἄχρηστοι γίνονται, ὑπὸ δαιμονίων ὀχλούμενοι, οἱ μὲν φανερῶς, οἱ δὲ καὶ ἀφανῶς· γίνονται γὰρ ἢ σεληνιαζόμενοι ἢ ἡμίξηροι ἢ πηροὶ ἢ κωφοὶ ἢ ἄλαλοι ἢ παραλυτικοὶ ἢ μωροί· ἐὰν δὲ καὶ ὦσιν ὑγιαίνοντες, ἔσονται πάλιν ἀποίητοι, ἄχρηστα καὶ βδελυκτὰ ἔργα διαπραττόμενοι· εὑρίσκονται γὰρ ἢ ἐν μοιχείᾳ ἢ ἐν φόνῳ ἢ ἐν κλοπῇ ἢ ἐν πορνείᾳ, καὶ ἐν τούτοις πᾶσιν ὑμεῖς συντριβήσεσθε. ἐὰν δὲ πεισθήσεσθε καὶ τηρήσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἁγνὰς τῷ θεῷ, γενή- 24 Th.
σονται ὑμῖν παῖδες ζῶντες, ὧν αἱ βλάβαι αὗται οὐ θιγγάνουσι, καὶ ἔσεσθε ἀμέριμνοι ἄσκυλτον διάγοντες βίον χωρὶς λύπης καὶ μερίμνης, προσδοκῶντες ἀπολήψεσθαι ἐκεῖνον τὸν γάμον τὸν ἄφθορον καὶ ἀληθινόν, καὶ ἔσεσθε ἐν αὐτῷ παράνυμφοι συνεισερχόμενοι εἰς τὸν νυμφῶνα ἐκεῖνον τὸν τῆς ἀθανασίας καὶ φωτὸς πλήρη.'

13 ὡς δὲ ἤκουσαν ταῦτα οἱ νεώτεροι, ἐπίστευσαν τῷ κυρίῳ καὶ ἑαυτοὺς ἐκδότους ἔδωκαν αὐτῷ, καὶ ἀπέσχοντο τῆς ῥυπαρᾶς ἐπιθυ- 201 T.

---

1 αὐτὸν PQ | ἴδεν P εἶδεν Q ‖ 1-2 τὴν — ἔχ.] τῷ θωμᾶ ἐοικότα P ‖ 3 καὶ — αὐτῶν om P | post αὐτῶν add τοῦ ἀποστόλου Q ‖ 4 καὶ πῶς] πῶσ νῦν PQ ‖ 5 ἀδ.] ἀδ. δὲ PQ ‖ 6 ἐκέλευσεν PQ ‖ 7 δ . . ροισ Q ‖ 8 τέκνα Q | ὧν — ὑμῖν] ὧν λελάληκεν ὑμῖν ὁ ἀδελφόσ μου θωμάσ P ‖ 9 prius καὶ om Q ‖ 10 ἅγιοι om Q ‖ 12 τέκ.] τῶν τέκ. PQ ‖ 13 κτήσ.] ἐπικτήσασθαι P καὶ κτήσησθε Q ‖ 14 δαίροντεσ καὶ χ. PQ ‖ 15 τιμωρίαν κάκιστον P ‖ 16 εὔχριστοι P ‖ 19 ἄχρηστοι P ἄχριστοι Q ‖ 21-22 τού . . . πασιν υμεισ συν . . . αι ἐὰν (?) . . . θῆτε (?) τη (?) . . . νὰσ τῷ θεῷ Q ‖ 22 πεισθῆτε P | τηρήσηται P ‖ 23 ὑμεῖσ Q | αἳ — θιγγ.] αἱ προλεχθῆσαι αὗται βλαβαι, οὐ προτερήσουσιν P αἱ βλ. αὗται αἱ προλεχθεῖσαι οὐ τυγχάνουσιν Q ‖ 24 ἀμέριμνον P ‖ 26 συνεργόμενοι Q ‖ 27 τὸν om Q | πλήρησ PQ ‖ 28 τεροὶ uoc νεώτεροι in ras P (p?) ‖ 29 δεδώκασιν P

μίας, καὶ ἔμειναν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ διανυκτερεύσαντες. ὁ δὲ κύριος ἐξῆλθεν ἀπ' ἔμπροσθεν αὐτῶν λέξας οὕτως αὐτοῖς· ,ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἔσται μεθ' ὑμῶν.' ὄρθρου δὲ ἐπιστάντος ἀπήντησεν ὁ βασιλεύς, καὶ πληρώσας τὴν τράπεζαν εἰσήγαγεν ἔμπροσθεν τοῦ νυμφίου καὶ τῆς νύμφης· εὗρεν δὲ αὐτοὺς ἀντικρὺ ἀλλήλων καθεζομένους, τῆς δὲ νύμφης τὴν ὄψιν ἀσκέπαστον εὗρεν, καὶ ὁ νυμφίος πάνυ ἱλαρὸς ὑπῆρχεν. ἡ δὲ μήτηρ προσελθοῦσα τῇ νύμφῃ εἶπεν· ,διὰ τί οὕτως καθέζῃ, τέκνον, καὶ οὐκ αἰδῇ, ἀλλ' οὕτως εἶ ὡς πολὺν χρόνον 157 W. συμβιώσασα τῷ ἰδίῳ ἀνδρί;' καὶ ὁ πατὴρ αὐτῆς εἶπεν· ,διὰ τὴν πολ- 25 Th. λὴν ἀγάπην τὴν πρὸς τὸν ἄνδρα σου οὐδὲ σκεπάζει;'

14 ἀποκριθεῖσα δὲ ἡ νύμφη εἶπεν· ,ἀληθῶς, πάτερ, ἐν πολλῇ ἀγάπῃ ὑπάρχω, καὶ τῷ κυρίῳ μου εὔχομαι παραμεῖναί μοι τὴν ἀγάπην ἧς ᾐσθόμην ταύτῃ τῇ νυκτί, καὶ αἰτήσομαι τοῦτον τὸν ἄνδρα οὗ ᾐσθόμην σήμερον. διὸ δὴ οὐκέτι σκεπάσομαι, ἐπειδὴ τὸ ἔσοπτρον τῆς αἰσχύνης ἀπ' ἐμοῦ ἀφῄρηται, καὶ οὐκέτι αἰσχύνομαι οὐδὲ αἰδοῦμαι, ἐπειδὴ τὸ ἔργον τῆς αἰσχύνης καὶ τῆς αἰδοῦς ἐξ ἐμοῦ μακρὰν ἀπέστη· καὶ ὅτι οὐκ ἐκπλήσσομαι, ἐπειδὴ ἡ ἔκπληξις ἐμοὶ οὐ παρέμεινεν· καὶ ὅτι ἐν ἱλαρότητι καὶ χαρᾷ ὑπάρχω, ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα τῆς χαρᾶς οὐκ ἐταράχθη· καὶ ὅτι ἐξουθένισα τὸν ἄνδρα τοῦτον καὶ τοὺς γάμους τούτους τοὺς παρερχομένους ἀπ' ἔμπροσθεν τῶν 202 T. 26 Th. ὀφθαλμῶν μου, ἐπειδὴ ἕτερον γάμον ἡρμόσθην· καὶ ὅτι οὐ συνεμίγην ἀνδρὶ προσκαίρῳ, οὗ τὸ τέλος μετὰ λαγνείας καὶ πικρίας ψυχῆς ὑπάρχει, ἐπειδὴ ἀνδρὶ ἀληθινῷ συνεζεύχθην.'

15 καὶ ἔτι πλείονα λεγούσης τῆς νύμφης ἀποκρίνεται ὁ νυμφίος καὶ λέγει· ,εὐχαριστῶ σοι, κύριε, ὁ διὰ τοῦ ξένου ἀνδρὸς κηρυχθεὶς καὶ ἐν ἡμῖν εὑρεθείς, ὁ μακράν με τῆς φθορᾶς ποιήσας καὶ σπείρας

---

1 τόπῳ] παστῶ P | διανυκτερεύοντες Q ‖ 2 ἐξῆλθεν] ἄφαντος ἐγένετο P | ἔμπροσθεν om P | εἰπὼν αὐτοῖς οὕτως P | οὕτως om Q ‖ 3 ὄρθρου δὲ ἐπιβάντος (sic) bis posita, priore loco del P ‖ 3-4 ἀπήντησεν et καὶ et τὴν om P | πληρ. τράπ. ὁ βασ. P ‖ 5 ἄντικρυς PQ ‖ 6-7 τὸν νυμφίον πάνυ ὑπάρχοντα ἱλαρόν P ‖ 7 ὑπῆρχε Q ‖ 7-9 νύμ . . . νον και ουκ . . . τ. ὡς πολυν χρον . ν συ . βιώσασα Q ‖ 7 εἶπεν τ. ν. P ‖ 9 συμβ. τῷ] μετὰ τοῦ νυμφίου συμβιωσάσης, τῷ ἄρτι σοι δοθέντι P | καὶ euan Q | πατὴρ et τὴν partim abscisa P ‖ 10 ἀγ. — σκεπ.] πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἀγάπην οὐ σκεπάζεται P ‖ 11 εἶπεν ἡ ν. P | ἐν] ὡς εἶπας ἐν P ‖ 12 ὑπ. ἀγ. P ‖ 13 ἧς νῦν ᾐσθ. τῇ ν. ταύτῃ P | αἰτήσομαι] κτήσομαι PQ ‖ 14 οὗ νῦν ὡς εἶπον ᾐσθόμην P | σήμερον om P ‖ 16 οὐδὲ] ἢ PQ ‖ 17 ἐκπλήσσ. — ἡ om P ‖ 17-18 ἐμοὶ — ἐν] οὐδ' ἔτι τῶν τοιούτων ἐν ἐμοὶ πάρεστιν, ἀλλ' ἐν P ‖ 18 ἱλαρότητι P ἱλαρία Q ‖ 19 ἐξουθένησα PQ ‖ 20 ἀπὸ PQ ‖ 21 ἑτέρῳ γάμῳ PQ | ὅτι om P ‖ 21-22 οὐκ ἐνεμίγην ἀνδρὶ ἑτέρῳ καὶ προσκ. P ‖ 22 λαγνίας PQ ‖ 24 ἔτι euan Q | πλείω P τούτων add PQ ‖ 25 ὁ] ὅτι P | κηρυχθεὶς] τὴν ὁδὸν ὑπέδειξας ἡμῖν τῆς σωτηρίας P ‖ 26 φθ.] φθ. ταύτης P

ἐν ἐμοὶ τὴν ζωήν, ὁ τῆς νόσου με ἀπαλλάξας ταύτης τῆς δυσιάτου
καὶ δυσθεραπεύτου καὶ παραμενούσης εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὑγείαν 158 W.
σώφρονα ἐγκαταθέμενός μοι, ὁ σαυτόν μοι ὑποδείξας καὶ πάντα τὰ
κατ' ἐμέ, ἐν οἷς εἰμί, ἀποκαλύψας μοι, ὁ λυτρωσάμενός με ἀπὸ τῆς
πτώσεως καὶ εἰς τὸ κρεῖττον παραγαγών, καὶ τῶν μὲν προσκαίρων
ἀπαλλάξας, καταξιώσας δέ με τῶν ἀθανάτων καὶ ἀεὶ ὄντων, ὁ σεαυ-
τὸν κατευτελίσας ἕως ἐμοῦ καὶ τῆς ἐμῆς σμικρότητος, ἵνα ἐμὲ τῇ 27 Th.
μεγαλοσύνῃ παραστήσας ἑνώσῃς σεαυτῷ, ὁ τὰ ἴδια σπλάγχνα μὴ
ἐπισχὼν ἐξ ἐμοῦ τοῦ ἀπολλυμένου, ἀλλὰ ὑποδείξας μοι ζητῆσαι
ἐμαυτὸν καὶ γνῶναι τίς ἤμην, καὶ τίς καὶ πῶς ὑπάρχω νῦν, ἵνα
πάλιν γένωμαι ὡς ἤμην· ὃν ἐγὼ μὲν οὐκ ᾔδειν, αὐτὸς δὲ ἐπεζήτη-
σας· ὃν οὐκ ἠπιστάμην, αὐτὸς δὲ προσελάβου· οὗ ᾐσθόμην καὶ νῦν
οὐ δύναμαι ἀμνημονεῖν· οὗ ἡ ἀγάπη ἐν ἐμοὶ βράσσει, καὶ εἰπεῖν μὲν
ὡς δεῖ οὐ δύναμαι, ἃ δὲ χωρῶ λέγειν περὶ αὐτοῦ, βραχέα καὶ πάνυ
ὀλίγα, καὶ ἀνάλογα οὐ τυγχάνει πρὸς τὴν ἐκείνου δόξαν· οὐκ αἰτιᾶται 203 T.
δέ με ἀναιδευόμενον πρὸς αὐτὸν λέγειν καὶ ἃ μὴ οἶδα· διὰ γὰρ τὴν
αὐτοῦ ἀγάπην καὶ ταῦτα λέγω.'

16 ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ νυμφίου καὶ τῆς νύμφης
ταῦτα, τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ διέρρηξε καὶ τοῖς παρεστῶσιν ἐγγὺς αὐτοῦ
ἔλεγεν· ,ἐξέλθετε ταχέως καὶ περιέλθατε ὅλην τὴν πόλιν, καὶ συλλα- 28 Th.
βόντες φέρετέ μοι ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα τὸν φαρμακὸν τὸν κακῶς παρα-
τυχόντα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ· ἐγὼ γὰρ εἰσήγαγον αὐτὸν ἰδίαις χερσὶν
εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ ἐγὼ εἶπον αὐτῷ ἵνα εὔξηται ἐπὶ τῇ ἀτυχε-
στάτῃ μου θυγατρί· ὃς δ' ἂν εὑρὼν αὐτὸν προσαγάγῃ μοι, ἥντιν' ἂν
ἐργασίαν αἰτήσεταί μοι, δίδωμι αὐτῷ.' ἀπελθόντες οὖν περιῆλθον
ζητοῦντες αὐτόν, καὶ οὐχ εὗρον αὐτόν· πλεύσας γὰρ ἦν. ἀπῆλθον
οὖν καὶ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ὅπου ἦν καταλύσας, καὶ εὗρον ἐκεῖ τὴν
αὐλήτριαν κλαίουσαν καὶ ἀνιωμένην, ἐπειδὴ οὐ παρέλαβεν αὐτὴν μεθ'
ἑαυτοῦ. ἐξηγησαμένων δὲ αὐτῶν τὸ πρᾶγμα τὸ γεγονὸς ἐπὶ τῶν

---

1 ἀνιάτου P ‖ 2 ὑγίαν PQ ‖ 3 ἐνκαταθέμενός P ‖ 5 κρ.] κρ. με PQ ‖ 6-7 ἑαυτὸν κατευτελήσας PQ ‖ 7 ἐμοῦ — ἵνα om P ‖ 8 ἑνώσεις P ‖ 9 ἀλλ' ἐπιδείξας P ‖ 11 ὡς] ὃ PQ ‖ 12 οὐκ ἠπ.] μὴ ἐπιστάμην PQ | δὲ] δέ με PQ ‖ 13 ἀμνημονεύειν Q | οὗ] τούτου οὗ PQ | βράζῃ Q ‖ 14 βραχία Q ‖ 16 ἀναδευόμενον P ‖ 17 ταῦτα καὶ Q ‖ 19 διέρρηξεν Q | παρεστ.] παρεστ. αὐτῷ PQ | ἐγγὺς αὐτοῦ om P ‖ 20 εἶπεν ἐξέλθατε P | καὶ prius om Q ‖ 23 καγὼ Q ‖ 24 ἀγάγῃ πρός με P ‖ 24-25 ἥντ. — ἐργ.] εἴτι ἂν P πᾶν εἴτι ἂν Q | αἰτήσηταί PQ ‖ 25 δίδ. αὐτ.] παρέξωμαι τούτῳ P ‖ 26 ζητ. αὐτ.] τὴν πόλιν ἅπασαν, ζητοῦντες τὸν ἀπόστολον P | alt αὐτόν om P | ἀποπλεύσας P ‖ 26-27 ἀπ. οὖν καὶ] ἐλθόντες δὲ P ‖ 27 οὖν] δὲ Q | ἦν καταλ.] καὶ καταλ. ἦν P ‖ 28-29 οὐ — ἑαυτ.] κατέλιπεν αὐτὴν καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτὴν ·μετ αὐτοῦ P ‖ 28 οὐ] μὴ Q ‖ 29 δὲ om P | αὐτῇ PQ | τὸ γεγ. πρᾶγμα P

νεωτέρων, ἐχάρη πάνυ ἀκούσασα, καὶ ἀποθεμένη τὴν λύπην εἶπεν·
159 W. ,νῦν εὗρον κἀγὼ ὧδε ἀνάπαυσιν.' καὶ ἀναστᾶσα ἀπῆλθε πρὸς αὐτούς,
29 Th. καὶ ἦν σὺν αὐτοῖς χρόνον ἱκανόν, ἕως οὗ κατήχησαν καὶ τὸν βασιλέα.
πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἀδελφῶν συνηθροίζοντο ἐκεῖ, ἕως ὅτε φήμης
ἤκουσαν τοῦ ἀποστόλου, ὅτι ἐν ταῖς πόλεσι τῆς Ἰνδίας κατήχθη
κἀκεῖ διδάσκει. καὶ ἀπελθόντες κατεμίγησαν αὐτῷ.

204 T. (πράξεις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ, ὅτε εἰσῆλθεν ἐν τῇ Ἰνδίᾳ καὶ τὸ ἐν οὐρανοῖς παλάτιον ᾠκοδόμησεν)

17 ὅτε δὲ εἰσῆλθεν ὁ ἀπόστολος εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἰνδίας μετὰ
Ἀββάνους τοῦ ἐμπόρου, ἀπῆλθεν ὁ Ἀββάνης εἰς ἀσπασμὸν Γουνδα-
30 Th. φόρου τοῦ βασιλέως, καὶ προσανήνεγκεν αὐτῷ περὶ τοῦ τέκτονος ὃν
μετ' αὐτοῦ ἤγαγεν. ἐχάρη δὲ ὁ βασιλεύς, καὶ πρὸς αὐτὸν εἰσελθεῖν
αὐτὸν προσέταξεν. εἰσελθόντος οὖν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς·
,ποίαν τέχνην ἐπίστασαι;' λέγει αὐτῷ ὁ ἀπόστολος· ,τὴν τεκτο-
νικὴν καὶ τὴν οἰκοδομικήν.' λέγει αὐτῷ ὁ βασιλεύς· ,τίνα οὖν οἶδας
ἐν ξύλοις ἐργασίαν, καὶ τίνα ἐν λίθοις;' λέγει ὁ ἀπόστολος· ,ἐν μὲν
ξύλοις ἄροτρα ζυγοὺς τρυτάνας τροχιλέας καὶ πλοῖα καὶ κώπας καὶ
ἱστούς, ἐν δὲ λίθοις στήλας ναοὺς πραιτώρια βασιλικά.' καὶ ὁ βασι-
λεὺς εἶπεν· ,οἰκοδομεῖς μοι παλάτιον;' ὁ δὲ ἀπεκρίθη· ,ναί, οἰκοδομῶ
καὶ τελίσκω· διὰ τοῦτο γὰρ ἦλθον, οἰκοδομῆσαι καὶ τεκτονεῦσαι.'

18 καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῶν πυλῶν τῆς
πόλεως, καὶ ἤρξατο διαλέγεσθαι αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ περὶ τῆς οἰκοδο-
160 W. μῆς τοῦ πραιτωρίου καὶ περὶ τῶν θεμελίων τὸ πῶς τεθῶσιν, ἕως
ὅτε ἦλθον εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐν ᾧ ἐβούλετο τὴν οἰκοδομὴν
γενέσθαι· καὶ εἶπεν· ,ὧδε βούλομαι τὴν οἰκοδομὴν γενέσθαι.' καὶ ὁ
205 T. ἀπόστολος· ,ναί,' φησίν· ,καὶ γὰρ ὁ τόπος οὗτος ἐπιτήδειός ἐστιν πρὸς
τὴν οἰκοδομήν·' ἦν δὲ ὁ τόπος ἀλσώδης, καὶ ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ.
λέγει οὖν ὁ βασιλεύς· ,ἄρξαι κτίζειν.' ὁ δὲ ἔφη· ,νῦν οὐ δύναμαι
ἄρξασθαι κτίζειν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ.' καὶ ὁ βασιλεύς· ,πότε,' φησί,
31 Th. ,δύνῃ;' ὁ δὲ ἔφη· ,ἄρχομαι ἀπὸ δίου καὶ τελίσκω ἐν τῷ ξανθικῷ.'

1 ἀκ.] τοῦτο ἀκ. P ‖ 2 ἀπῆλθεν PQ ‖ 4 φήμην P ‖ 5 πόλεσιν P ‖ 6 κἀκ.] καὶ ἐκεῖ PQ | 7-8 πρ. — ᾠκοδ. om PQ | 10 ἀββάνη τ. ἐ. PQ | Γουνδ.] τοῦ γουνδ. P | 11 καὶ πρ.] προσανήνεγκε δὲ PQ ‖ 12 ἤγ. μ. α. P | αὐτὸν] αὐτὸν PQ ‖ 15 λέγ. — βασ. om P ‖ 19 ἀπεκρ.] εἶπεν Q ‖ 20 τελειώνω P | γὰρ] γὰρ καὶ Q | τεκτονίσαι P ‖ 22-23 τῆς τ. πραιτ. οἰκ. P ‖ 22 τῆς οἰκοδομῆς om Q ‖ 24 ἦλθεν P ‖ 25 καὶ — γενέσθαι om Q | οἰκ. γεν.] οἰκ. ποιῆσαι P ‖ 25-27 καὶ ὁ ἀπ. — οἰκοδ. om P ‖ 26 οὗτος om Q ‖ 28 ἄρξαι οὖν κτ. PQ ‖ 29-30 πότε — ἔφη] καὶ πότε οὖν ἄρξῃ κτίζειν· καὶ ὁ ἀπόστολος P ‖ 29 πότε οὖν φησὶν Q ‖ 30 δίου] μηνὸς δίου PQ | τελειῶ P | τῷ om PQ

καὶ ὁ βασιλεὺς θαυμάσας εἶπεν· ‚πᾶσα οἰκοδομὴ θέρους οἰκοδομεῖται·
σὺ δὲ αὐτῷ τῷ χειμῶνι δύνασαι οἰκοδομῆσαι καὶ κτίσαι παλάτιον;‘
καὶ ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ‚οὕτως ὀφείλει γενέσθαι, καὶ ἄλλως οὐκ ἔχει.‘
καὶ ὁ βασιλεὺς εἶπεν· ‚εἰ τοίνυν τοῦτο ἔδοξέν σοι, διαχάραξόν μοι
πῶς γίνεται τὸ ἔργον, ἐπειδὴ διὰ χρόνου ἔρχομαι ἐνθάδε.‘ καὶ ὁ
ἀπόστολος κάλαμον λαβὼν διεχάρασσεν μετρῶν τὸν τόπον, καὶ τὰς
μὲν θύρας ἔστησεν κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου βλέπειν πρὸς τὸ
φῶς, τὰς δὲ θυρίδας κατὰ δύσιν πρὸς τοὺς ἀνέμους, τὸ δὲ ἀρτο- 32 Th.
ποιεῖον πρὸς μεσημβρίαν ἐποίησεν εἶναι, τὸν δὲ ἀγωγὸν τοῦ ὕδατος
τὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἀρκτῷον. ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν εἶπεν
τῷ ἀποστόλῳ· ‚ἀληθῶς τεχνίτης εἶ, καὶ πρέπει σοι βασιλεῦσιν ἐξυπη-
ρετεῖσθαι.‘ καὶ πολλὰ αὐτῷ καταλείψας ἀπῆλθεν.

19 καὶ κατὰ καιρὸν ἀπέστελλεν ἀργύρια καὶ τὰ ἐπιτήδεια, τά τε
πρὸς τὴν ζωὴν αὐτοῦ τε καὶ τῶν λοιπῶν ἐργατῶν. ὃ δὲ λαμβάνων 206 T.
πάντα οἰκονόμει περιερχόμενος τὰ ἄστη καὶ τὰ πέριξ χωρία, διαδι-
δῶν καὶ εὐσεβείας παρέχων τοῖς πένησι καὶ τεθλιμμένοις, καὶ ἄνεσιν 161 W.
παρεῖχεν αὐτοῖς λέγων· ‚οἶδεν ὁ βασιλεὺς βασιλικῶν τεύξασθαι ἀμοι-
βῶν, πένητας δὲ πρὸς τὸ παρὸν ἀναπαύεσθαι χρή.‘

μετὰ δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἀπόστολον ἀπέστειλεν πρε-
σβευτήν, γράψας αὐτῷ τάδε· ‚σήμανόν μοι τί πεποίηκας, ἢ τίνα σοι
ἀποστείλω, ἢ τίνος χρῄζεις;‘ ἀποστέλλει αὐτῷ ὁ ἀπόστολος λέγων 33 Th.
ὅτι ‚τὸ πραιτώριον ἔκτισται, μόνη δὲ ἡ στέγη περιλείπεται.‘ ὁ δὲ
βασιλεὺς ἀκούσας ἔπεμψεν αὐτῷ πάλιν χρυσίον καὶ ἀργύριον ἄσημον,
γράψας αὐτῷ ὅτι ‚τὸ πραιτώριον, εἴ γε γέγονε, στεγασθήτω.‘ ὁ δὲ
ἀπόστολος πρὸς τὸν κύριον εἶπεν· ‚εὐχαριστῶ σοι, κύριε, κατὰ πάντα,
ὅτι ἀπέθανες πρὸς ὀλίγον ἵνα ἐγὼ ζήσω αἰδίως ἐν σοί, καὶ πέπρακάς
με ἵνα πολλοὺς ἐλευθερώσῃς δι᾽ ἐμοῦ.‘ καὶ οὐκ ἐπαύετο τοῦ διδά-
σκειν καὶ ἀναψύχειν τοὺς τεθλιμμένους, λέγων ὅτι ‚ταῦτα ὁ κύριος
οἰκονόμησεν ὑμῖν, καὶ αὐτὸς παρέχει ἑκάστῳ τὴν τροφήν· αὐτὸς γάρ
ἐστιν ὁ τροφεὺς τῶν ὀρφανῶν καὶ οἰκονόμος τῶν χηρῶν, καὶ πᾶσι
τοῖς τεθλιμμένοις αὐτὸς γίνεται ἄνεσις καὶ ἀνάπαυσις.‘

---

1 καὶ ὁ] ὁ δε PQ | οἰκοδομὴ] οἰκοδομεῖ P ‖ 3-8 in εἶπεν (3) καὶ (3) βασιλευσ (4) τοῦτο (4) ἐπειδὴ (5) ἀνατολὴν (7) ἀνέμουσ (8) litterarum particulae abscisae Q ‖ 6 μέτρω Q ‖ 7 ἔτασσεν PQ ‖ 8 ἀρτοκοπίον Q ‖ 11 ἐξυπηρετεῖν PQ ‖ 12 καταλ.] χρήματα καταλ. P ‖ 13 καὶ κατὰ] ἀπ᾽ αὐτοῦ· κατα δὲ PQ ‖ 14 ὃ δὲ] ταῦτα δὲ P ‖ 15 διαδίδων PQ ‖ 16 πένησιν PQ | ἄνεσιν] τοῖσ δεομένοισ ἄνεσιν PQ ‖ 17 in παρεῖχεν et βασιλεὺσ litterar particc abscisae Q ‖ 20 τί πεποίηκας] περὶ τοῦ παλατίου P ‖ 21 ἢ] καὶ P | ἐποστέλλει (sic) οὖν αὐτῶ Q ‖ 23 πάλιν om Q | ἀργύριον om PQ ‖ 24 γε om PQ | γέγονεν PQ | σκεπασθήτω P ‖ 27 διεμέ P ‖ 28 λέγων τοὺσ τεθλ. P ‖ 29 ἡμῖν PQ | αὐτὸς γ.] αὕτη γ. P ‖ 30 η uoc χηρῶν in ras P

20 ὅτε δὲ παρεγένετο ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν πόλιν, ἐξήταζεν τοὺς
207 T. φίλους αὐτοῦ περὶ τοῦ πραιτωρίου οὗ ἔκτιζεν Ἰούδας ὁ καὶ Θωμᾶς·
ἔλεγον δὲ αὐτῷ ὅτι ,οὔτε παλάτιον ἔκτισεν οὔτε ἄλλο τι ἐποίησεν ὧν
ἐπηγγείλατο ποιῆσαι, ἀλλὰ περιέρχεται τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας,
καὶ εἴ τι ἔχει πάντα δίδωσι τοῖς πένησι, καὶ διδάσκει θεὸν νέον ἕνα,
καὶ νοσοῦντας θεραπεύει καὶ δαίμονας ἀπελαύνει καὶ ἄλλα πολλὰ
ποιεῖ παράδοξα· καὶ νομίζομεν ἡμεῖς ὅτι μάγος ἐστίν. ἀλλ' αἱ εὐ-
34 Th. σπλαγχνίαι αὐτοῦ καὶ αἱ ἰάσεις αἱ δωρεὰν ἐξ αὐτοῦ γινόμεναι, ἔτι
δὲ τὸ ἁπλοῦν αὐτοῦ καὶ ἐπιεικὲς καὶ τὸ τῆς πίστεως αὐτοῦ σημαίνει
ὅτι δίκαιός ἐστιν ἢ ἀπόστολος τοῦ θεοῦ τοῦ νέου ὃν αὐτὸς καταγ-
162 W. γέλλει· συνεχῶς γὰρ νηστεύει καὶ εὔχεται, καὶ ἄρτον ἐσθίει μόνον
μετὰ ἅλατος, καὶ τὸ ποτὸν αὐτοῦ ὕδωρ, καὶ φορεῖ ἓν ἱμάτιον εἴτε ἐν
εὐδίᾳ εἴτε ἐν χειμῶνι, καὶ οὐδὲν παρά τινος λαμβάνει, ἀλλὰ καὶ
ἃ ἔχει ἄλλοις δίδωσιν.ʻ ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ταῖς χερσὶν αὐτοῦ
τὴν ὄψιν προσέτριψε, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινῶν ἐπὶ ὥραν πολλήν.

21 καὶ μετεπέμψατο τὸν ἔμπορον τὸν ἀγαγόντα αὐτὸν καὶ τὸν ἀπό-
στολον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ,ἔκτισάς μοι τὸ παλάτιον;ʻ ὁ δὲ ἔφη· ,ναί,
ἔκτισα.ʻ ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπεν· ,πότε οὖν ὑπάγωμεν καὶ βλέπωμεν
αὐτό;ʻ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἔφη· ,νῦν αὐτὸ ἰδεῖν οὐ δύνασαι, ἀλλ' ὅταν
τοῦ βίου ἐξέλθῃς, βλέπεις αὐτό.ʻ ὁ δὲ βασιλεὺς πάνυ ὀργισθεὶς ἐκέ-
208 T. λευσεν ὑπὸ δεσμὸν γενέσθαι τόν τε ἔμπορον καὶ Ἰούδαν τὸν καὶ
35 Th. Θωμᾶν καὶ εἰς φυλακὴν βληθῆναι, ἕως ἀνακρίνας μάθῃ τίνι ἐδόθη
τὰ τοῦ βασιλέως, ,καὶ οὕτως αὐτὸν ἀπολέσω μετὰ τοῦ ἐμπόρου.ʻ ὁ δὲ
ἀπόστολος χαίρων ἀπίει ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ ἔλεγεν τῷ ἐμπόρῳ·
,μὴ φοβοῦ μηδέν, ἀλλὰ μόνον πίστευσον τῷ δι' ἐμοῦ κηρυσσομένῳ
θεῷ, καὶ ἀπὸ μὲν τούτου τοῦ κόσμου ἐλευθερωθήσῃ, ἀπὸ δὲ τοῦ
μέλλοντος αἰῶνος ζωὴν κομίσῃ.ʻ

ὁ δὲ βασιλεὺς ἐσκέπτετο ποίῳ θανάτῳ ἀναλώσῃ αὐτούς. ὡς
δὲ ἔδοξεν πυρὶ αὐτοὺς καῦσαι ἐκδεδαρμένους, αὐτῇ τῇ νυκτὶ Γὰδ ὁ
163 W. τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς ἐκακοῦτο, καὶ διὰ τὴν λύπην καὶ ἐπίθεσιν ἣν
ὁ βασιλεὺς ἔπαθεν ἐβαρήθη σφόδρα· καὶ μεταπεμψάμενος τὸν βασιλέα

---

1 ἐξήταζε P ‖ 2 οὗ] ᾧ P | ἔκτ.] ἔκτ. αὐτῷ PQ ‖ 3-4 ὧν ἐπ. ποι. om Q ‖ 5 δίδωσιν P | πένησιν Q | ἕνα] ἐν ᾧ PQ ‖ 8 αἱ δωρεὰν] καὶ αἱ δωρεαὶ αἱ PQ ‖ 9 δὲ] δὲ καὶ PQ ‖ 13 ἀλλὰ om PQ ‖ 14 δίδωσι Q | τὰς χεῖρας PQ ‖ 15 ταῖς ὄψεσιν P om Q | προσέτριψεν P ‖ 16 post καὶ prius deficit Q (in imo f 46u) ‖ 18 ὁ — εἶπεν] καὶ λέγει ὁ βασιλεὺς P ‖ 19 ἔφη] αὐτῷ ἔφη P ‖ 20 βίου] βίου τούτου P ‖ 21 ὑποδεσμῶν P | εὔπορον καὶ τὸν ἰ. τ. κ. P ‖ 22 ἀνακρ. μάθῃ] σκέψηται τὰ καταυτῶν καὶ P ‖ 22-23 τὰ τ. βασ. ἐδόθησαν P ‖ 23 ἀπολέσῃ P ‖ 24 ἀπήει εἰς τὴν φυλακὴν P ‖ 25 μὴ φ. μ.] μηδὲν φοβηθείς P ‖ 28 αὐτοὺς ἀναλώσει P ‖ 29 κατακαῦσαι αὐτοὺς P ‖ 31 ἐβαρέθην P

εἶπεν αὐτῷ· ‚ἀδελφὲ βασιλεῦ, τὸν οἶκόν μου καὶ τὰ τέκνα μου παρα-
τίθημί σοι· ἐγὼ γὰρ διὰ τὴν ἐπήρειαν τὴν συμβᾶσάν σοι ἐλυπήθην
καὶ ἀποθνήσκω, καὶ ἐὰν μὴ ἐπέλθῃς τῇ τιμωρίᾳ κατὰ τῆς κεφαλῆς 36 Th.
ἐκείνου τοῦ μάγου, οὐκ ἀναπαύσῃς μου τὴν ψυχὴν εἰς ᾅδου.‘ ὁ δὲ
βασιλεὺς τῷ ἑαυτοῦ ἀδελφῷ εἶπεν· ‚δι' ὅλης νυκτὸς τοῦτο ἐσκεπτόμην,
τὸ πῶς αὐτὸν θανατώσω· τοῦτο δὲ ἔδοξέν μοι, ἐν πυρὶ αὐτὸν κατα-
καῦσαι ἐκδαρέντα, καὶ αὐτὸν καὶ τὸν ἔμπορον μετ' αὐτοῦ τὸν ἀγα-
γόντα αὐτόν.‘

22 καὶ ὡς ὡμίλουν, ἐξῆλθεν ἡ ψυχὴ Γὰδ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.
ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπένθησεν τὸν Γὰδ σφόδρα, πάνυ γὰρ ἠγάπα αὐτόν, 209 T.
καὶ προσέταξεν εἰς βασιλικὴν ἐσθῆτα καὶ πολύτιμον κηδευθῆναι αὐτόν.
τούτων δὲ γενομένων τὴν ψυχὴν Γὰδ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ βασιλέως
ἄγγελοι παραλαβόντες εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγον, ὑποδεικνύοντες αὐτῷ
τοὺς ἐκεῖ τόπους καὶ οἰκήσεις, ἐξετάζοντες αὐτόν· ‚εἰς ποῖον τόπον 37 Th.
βούλει οἰκῆσαι;‘ ὅτε δὲ ἤγγισαν εἰς τὴν οἰκοδομὴν Θωμᾶ τοῦ ἀποστό-
λου, ἣν ἔκτισεν τῷ βασιλεῖ, ἰδὼν αὐτὴν ὁ Γὰδ εἶπεν τοῖς ἀγγέλοις·
‚δέομαι ὑμῶν, κύριοί μου, εἰς ἕνα τῶν κατώγεων οἴκων τούτων
συγχωρήσατέ μοι οἰκῆσαι.‘ οἳ δὲ ἔφησαν αὐτῷ· ‚οὐ δύνασαι οἰκῆσαι
ἐν ταύτῃ τῇ οἰκοδομῇ.‘ ὃ δὲ εἶπεν· ‚διὰ τί;‘ λέγουσιν αὐτῷ· ‚τοῦτο
τὸ παλάτιον ἐκεῖνό ἐστιν ὃ οἰκοδόμησεν ὁ χριστιανὸς ἐκεῖνος τῷ
ἀδελφῷ σου.‘ ὃ δὲ εἶπεν· ‚δέομαι ὑμῶν, κύριοί μου, συγχωρήσατέ μοι
ἀπελθεῖν πρὸς τὸν ἀδελφόν μου, ἵνα ἀγοράσω παρ' αὐτοῦ τὸ παλά- 164 W.
τιον τοῦτο· οὐ γὰρ οἶδεν ὁ ἀδελφός μου ὁποῖόν ἐστι, καὶ πιπράσκει
μοι αὐτό.‘

23 τότε οἱ ἄγγελοι ἀφῆκαν τὴν ψυχὴν τοῦ Γάδ· καὶ ἐν τῷ ἐν-
δύειν αὐτοὺς αὐτὸν τὴν ἐντάφιον στολήν, εἰσῆλθεν αὐτῷ ἡ ψυχὴ
αὐτοῦ. καὶ ἔλεγεν τοῖς περὶ αὐτὸν ἑστῶσιν· ‚καλέσατέ μοι τὸν ἀδελ-
φόν μου, ἵνα αἰτήσομαι παρ' αὐτοῦ μίαν αἴτησιν.‘ εὐθέως οὖν εὐηγ- 38 Th.
γελίσαντο τῷ βασιλεῖ αὐτῶν λέγοντες ὅτι ‚ὁ ἀδελφός σου ἀνέζησεν.‘ 210 T.
ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκπηδήσας σὺν πλήθει πολλῷ ἤρχετο πρὸς τὸν ἴδιον
ἀδελφόν, καὶ εἰσελθὼν ἔστη πρὸς τὴν κλίνην αὐτοῦ ὥσπερ ἐκπλη-

1 αὐτῷ om P | μου παρ.] παρ. P ‖ 2-3 ἐπήρ. — ἐλυπ. καὶ] συμβάσαν σοι παρὰ τοῦ ξένου λύπην τὲ καὶ ἐπήρειαν, ἰδοὺ P ‖ 4 ἀναπαύσεισ P ‖ 5 ὅλης] ολησ τῆσ P ‖ 6 μοι ἔδοξεν P ‖ 6-7 ἐν — αὐτὸν] ἐκδαρθέντα τῶ πυρὶ τοῦτον παραδοῦναι ὡσ αὔτωσ δὲ P ‖ 7-8 τὸν καὶ αὐτὸν ἀγαγότα (sic) P ‖ 9 αὐτοῦ] τοῦ βασιλέωσ P ‖ 10 ἐπένθη P ‖ 10 αὐτὸν ἠγάπα P ‖ 12 γινομένων P | Γὰδ] τοῦ γὰδ P ‖ 17 τ. κατωγέων τοῦ οἴκου τούτου P ‖ 18 οὐ δύνα dein f 171[u] οὐ δύνασαι P ‖ 19 ταύτῃ] αὐτῆ P ‖ 20 ὠκοδόμησεν P ‖ 21 με P ‖ 23 ἐστὶν P ‖ 26 αὐτὸν αὐτοὺσ P | ἐπεισῆλθεν P ‖ 27 ἔλεγε P ‖ 28 αἰτήσωμαι P | δέησιν μίαν P ‖ 29 αὐτῶν om P ‖ 30 συμπλήθει P ‖ 30 ἔρχεται P ‖ 31 ἠστήκει P

κτος, μὴ δυνάμενος λαλῆσαι αὐτῷ. εἶπεν δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· ‚οἶδα καὶ πέπεισμαι, ἀδελφέ, ὅτι εἴ τις ᾔτησέ σε τὸ ἥμισυ τῆς βασιλείας σου, δέδωκας ἂν ὑπὲρ ἐμοῦ· διὸ ἀξιῶ σε παρασχεῖν μοι χάριτα μίαν, ἣν αἰτοῦμαί σε ἵνα ποιήσῃς μοι.‘ ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποκριθεὶς εἶπεν· ‚καὶ τί ἐστιν ὃ αἰτεῖς ποιῆσαί σοι;‘ ὃ δὲ ἔφη· ‚ὅρκῳ με πίστωσον ὅτι μοι παρέχεις.‘ καὶ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ὅτι ‚ἐν τοῖς ὑπάρχουσίν μοι ὃ ἐὰν αἰτήσῃ δώσω σοι.‘ καὶ λέγει αὐτῷ· ‚τὸ παλάτιον ἐκεῖνο τὸ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὃ ἔχεις πώλησόν μοι.‘ καὶ ὁ βασιλεὺς εἶπεν· ‚ἐμοὶ παλάτιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς πόθεν ὑπάρχει;‘ ὃ δὲ ἔφη· ‚ἐκεῖνο ὃ οἰκοδόμησέν σοι ὁ χριστιανὸς ὁ ὢν νῦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ὃν ἤγαγέν σοι ὁ ἔμπορος ἀγοράσας παρὰ Ἰησοῦ τινος.‘ τοῦ
39 Th. δὲ ἀμηχανήσαντος λέγει αὐτῷ πάλιν· ‚τὸν δοῦλον λέγω ἐκεῖνον τὸν Ἑβραῖον, ὃν ἐβούλου κολάσαι ὡς ἐπίθεσίν τινα παρ' αὐτοῦ παθών, ἐφ' ὃν κἀγὼ λυπηθεὶς ἀπέθανον καὶ ἀνέζησα νῦν.‘

24 τότε ὁ βασιλεὺς εἰς ἐπιστασίαν ἐλθὼν συνῆκεν περὶ τῶν διαφερόντων αὐτῷ καὶ μελλόντων αἰωνίων ἀγαθῶν, καὶ εἶπεν· ‚ἐκεῖνο τὸ παλάτιον πωλῆσαί σοι οὐ δύναμαι, εὔχομαι δὲ εἰσελθεῖν εἰς αὐτὸ
211 T. καὶ οἰκῆσαι καὶ καταξιωθῆναι τῶν οἰκητόρων αὐτοῦ· σὺ δὲ ἀληθῶς εἰ βούλει πρίασθαι τοιοῦτον παλάτιον, ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ζῇ καὶ κτίζει
40 Th. σοι ἐκείνου βέλτιον.‘ καὶ εὐθέως πέμψας ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου τὸν ἀπόστολον καὶ τὸν ἔμπορον τὸν ἐγκλεισθέντα σὺν αὐτῷ,
165 W. λέγων· ‚δέομαί σου, ὡς ἄνθρωπος δεόμενος τοῦ διακόνου τοῦ θεοῦ, ἵνα εὔξῃ ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ δεηθῇς ἐκείνου οὗ διάκονος ὑπάρχεις ἵνα μοι ἀφήσῃ καὶ παρίδῃ ἃ εἰς σὲ διεπραξάμην ἢ καὶ ἐνεθυμήθην διαπράξασθαι, καὶ ἄξιόν με γενέσθαι οἰκήτορα ἐκείνης τῆς οἰκήσεως ἧσπερ ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἔκαμον, σὺ δέ μοι ἔκτισας μόνος καμών, συνεργούσης σοι τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἵνα γένωμαι ὑπηρέτης κἀγὼ καὶ δουλεύσω τῷ θεῷ τούτῳ ᾧ σὺ κηρύττεις.‘ καὶ ὁ ἀδελφὸς δὲ αὐτοῦ προσπεσὼν τῷ ἀποστόλῳ ἔλεγεν· ‚δέομαί σου καὶ

---

2 ᾔτησέν P ‖ 3 δεδώκεισ P | χάριταν P ‖ 4 π. μοι] πωλήσησ μοι, ὃ αἰτοῦμαι παρασοῦ P ‖ 5 αἰτεῖσ με πωλῆσαί σοι P ‖ 5 ὃ δὲ ἔφη om P ‖ 5-6 πεῖσον ὅτι οὐ παρακούσεισ μοι· καὶ ὤμωσεν P ‖ 6-7 ἓν τῶν ὑπαρχόντων μοι εἴτι ἂν αἰτήσησ δίδωμί P ‖ 7 καὶ] τότε P | αὐτῷ om P ‖ 8 τὸ] ὃ P | ὃ om P ‖ 9 ἐμὸν P ‖ 10 ὃ] ὧ P | χρ.] χρ. ἐκεῖνοσ P ‖ 11 ἀγ.] ἀγ. αὐτὸν P | τινοσ ἰησοῦ P ‖ 11-12 τοῦ δὲ — πάλιν om P ‖ 13 ὃν] ὃν καὶ P | κολ. ἐβ. P ‖ 15 ἔκστασιν P | συνῆκε P ‖ 18 ἀληθῶς om P ‖ 19 πριᾶσθαι P ‖ 20 βελτίον P | ἀποστείλασ P ‖ 20-21 ἐκ — ἀπόστ.] αὐτὸν ἐκ τ. δ. P ‖ 21 ἔμπ. — αὐτῷ] συγκλεισθέντα μετ' αὐτοῦ ἔμπορον P ‖ 22-23 ὡς — δεηθ.] διάκονε τοῦ θεοῦ, ὡσ ἄνθρωπον πταίσαντα συγχωρήσησ με· καὶ δεηθεὶσ P ‖ 23 οὗ] οὗ καὶ ὡσ εἶπον P | ὑπάρχ.] οἶδασ τυγχάνειν P ‖ 24 ἢ om P ‖ 26 οὐδὲν ἐγὼ μὲν P ‖ 28 ὃν σὺ κηρύσσεισ P ‖ 28-29 ὁ — αὐτ.] ὁ τοῦ βασιλέωσ ἀδ. P ‖ 29 σου om P

ἱκετεύω ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ σου ἵνα ἄξιος γένωμαι τῆς τούτου διακονίας καὶ ὑπηρεσίας, καὶ κληρωθῶ ἄξιος γενέσθαι τῶν ὀφθέντων μοι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.‘

25 ὁ δὲ ἀπόστολος χαρᾷ ληφθεὶς εἶπεν· ‚ἐξομολογοῦμαί σοι, κύριε Ἰησοῦ, ὅτι ἀπεκάλυψάς σου τὴν ἀλήθειαν ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις· σὺ γὰρ εἶ μόνος θεὸς τῆς ἀληθείας, καὶ οὐκ ἕτερος· καὶ σὺ εἶ ὁ τὰ πάντα εἰδὼς τὰ τοῖς πολλοῖς ἄγνωστα· σὺ εἶ, κύριε, ὁ ἐν πᾶσιν 212 T. εὐσπλαγχνίαν καὶ φειδὼ ποιούμενος τοὺς ἀνθρώπους· οἱ γὰρ ἄνθρωποι διὰ τὴν πλάνην τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς παρεῖδάν σε, σὺ δὲ οὐ παρεῖδες αὐτούς. καὶ νῦν αἰτουμένου μου καὶ ἱκετεύοντός σε δέξαι τὸν βασιλέα καὶ τὸν τούτου ἀδελφόν, καὶ κατάμιξον αὐτοὺς εἰς τὴν σὴν ποίμνην, καθαρίσας αὐτοὺς τῷ σῷ λουτρῷ καὶ ἀλείψας αὐτοὺς 41 Th. τῷ σῷ ἐλαίῳ ἀπὸ τῆς περιεχούσης αὐτοὺς πλάνης· φύλαξον δὲ αὐτοὺς καὶ ἀπὸ τῶν λύκων, φέρων αὐτοὺς ἐν τοῖς σοῦ λειμῶσι· πότισον δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀμβροσιώδους σου πηγῆς τῆς μὴ τεθολωμένης μήτε ληγούσης· δέονται γάρ σου καὶ ἱκετεύουσιν καὶ βούλονται ὑπηρέται καὶ διάκονοί σου γενέσθαι, καὶ ἕνεκεν τούτου εὐδοκοῦσι καὶ διωχθῆναι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν σου καὶ διὰ σὲ ὑπ' αὐτῶν μισηθῆναι καὶ ὑβρισθῆναι καὶ ἀποθανεῖν, ὡς καὶ σὺ ὑπὲρ ἡμῶν ταῦτα πάντα ἔπαθες, ἵνα ἡμᾶς περιποιήσῃς, κύριος ὢν καὶ ἀληθῶς ποιμὴν ἀγαθός. σὺ δὲ δὸς αὐτοῖς ἵνα ἔχωσιν ἐν σοὶ μόνῳ τὴν παρρησίαν καὶ τὴν παρὰ σοῦ βοήθειάν τε καὶ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας αὐτῶν, ἧς ἐκδέχονται παρὰ σοῦ μόνου, καὶ ἵνα βεβαιωθῶσιν εἰς τὰ σὰ μυστήρια, καὶ δέξονται τῶν σῶν χαρισμάτων καὶ δομάτων τὰ τέλεια ἀγαθά, καὶ ἀνθήσουσιν ἐν τῇ σῇ διακονίᾳ, καὶ τελεσφορήσουσιν ἐν τῷ πατρί σου.‘

26 πάνυ οὖν διατεθέντες ἐν τῷ ἀποστόλῳ ὅ τε βασιλεὺς Γουνδαφόρος καὶ Γὰδ εἶπον αὐτῷ μηδ' ὅλως ἀναχωροῦντες, καὶ αὐτοὶ ἐπαρκοῦντες τοῖς δεομένοις, πᾶσιν διδόντες καὶ ἀναπαύοντες πάντας· 166 W. ἐδεήθησαν δὲ αὐτοῦ ἵνα καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ λουτροῦ δέξονται 213 T. 42 Th. λοιπόν, καὶ αὐτοὶ λέγοντες αὐτῷ· ‚σχολαζουσῶν τῶν ψυχῶν ἡμῶν

---

1 ἔμπρ. τοῦ σοῦ θεοῦ ἱκετεύω ἵνα P ‖ 4 χαρὰσ μεγάλησ πλησθεὶσ P ‖ 6 μόνος] μόνοσ ὁ P | οὐχ P ‖ 7 τοῖς] καὶ τοῖσ P ‖ 7-8 πάσῃ εὐσπλαγχνίᾳ τοῖσ ἀνθρώποισ φειδοποιούμενοσ P ‖ 9 παρεῖδον P ‖ 13 τῷ σῷ P eras: rescr p | αὐτῶν P | νησ uoc πλάνησ P eras: in ras νησ λύτρωσαι p ‖ 14 σιν uoc λειμῶσιν P rescr p ‖ 16 ληγούσης] ι supra η prius p ‖ 17 εὐδοκοῦσιν P ‖ 19 καὶ ὑβρισθῆναι om P ‖ 20 ἀληθινὸσ P ‖ 21 ἀγαθός] καὶ φιλάνθρωποσ P ‖ 24-25 χ. κ. δομ.] δωρημάτων κ. χ. P ‖ 25 ἀγαθά] καὶ αἰώνια λέγω ἀγαθά σου P ‖ 25-26 καὶ ἐν τῷ σῷ τελεσφορήσουσι πατρί P ‖ 28 Γὰδ] ὁ τούτου ἀδελφὸσ γάδ' P | εἴποντο P ‖ 30 λουτροῦ] λόγου P | δέξωνται P

καὶ προθύμων ἡμῶν ὄντων περὶ τὸν θεόν, δὸς ἡμῖν τὴν σφραγῖδα· ἠκούσαμεν γάρ σου λέγοντος ὅτι ὁ θεὸς ὃν κηρύσσεις διὰ τῆς αὐτοῦ σφραγῖδος ἐπιγινώσκει τὰ ἴδια πρόβατα.‘ ὁ δὲ ἀπόστολος ἔφη αὐτοῖς· ‚καὶ χαίρω καὶ δέομαι ὑμῶν λαβεῖν τὴν σφραγῖδα ταύτην, καὶ κοινωνῆσαί μοι εἰς τὴν εὐχαριστίαν ταύτην καὶ εὐλογίαν τοῦ κυρίου, καὶ τελειωθῆναι ἐν αὐτῇ· οὗτος γάρ ἐστιν κύριος καὶ θεὸς πάντων, Ἰησοῦς Χριστὸς ὃν κηρύσσω, καὶ αὐτὸς πατὴρ ἀληθείας, εἰς ὃν ὑμᾶς πιστεύειν ἐδίδαξα.‘ καὶ ἐκέλευσε προσενεγκεῖν αὐτοὺς ἔλαιον, ἵνα διὰ τοῦ ἐλαίου δέξονται τὴν σφραγῖδα. ἤνεγκαν οὖν τὸ ἔλαιον, καὶ λύχνους ἀνῆψαν πολλούς· νὺξ γὰρ ἦν.

27 καὶ ἀναστὰς ὁ ἀπόστολος ἐσφράγισεν αὐτούς· ἀπεκαλύφθη δὲ αὐτοῖς ὁ κύριος διὰ φωνῆς λέγων· ‚εἰρήνη ὑμῖν, ἀδελφοί.‘ οἱ δὲ φωνῆς μόνον ἤκουσαν αὐτοῦ, τὸ δὲ εἶδος αὐτοῦ οὐκ εἶδον· οὐδέπω γὰρ ἦσαν δεξάμενοι τὸ ἐπισφράγισμα τῆς σφραγῖδος. λαβὼν δὲ ὁ ἀπόστολος ἔλαιον καὶ καταχέας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν καὶ ἀλείψας καὶ χρίσας αὐτοὺς ἤρξατο λέγειν· ‚ἐλθὲ τὸ ἅγιον ὄνομα τοῦ Χριστοῦ τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ἐλθὲ ἡ δύναμις τοῦ ὑψίστου καὶ ἡ εὐσπλαγχνία ἡ τελεία· ἐλθὲ τὸ χάρισμα τὸ ὕψιστον· ἐλθὲ ἡ μήτηρ ἡ εὔσπλαγχνος·
43 Th. ἐλθὲ ἡ οἰκονομία τοῦ ἄρρενος· ἐλθὲ ἡ τὰ μυστήρια ἀποκαλύπτουσα τὰ ἀπόκρυφα· ἐλθὲ ἡ μήτηρ τῶν ἑπτὰ οἴκων, ἵνα ἡ ἀνάπαυσίς σοι εἰς τὸν ὄγδοον οἶκον γένηται· ἐλθὲ ὁ πρεσβύτερος τῶν πέντε μελῶν,
214 T. νοὸς ἐννοίας φρονήσεως ἐνθυμήσεως λογισμοῦ, κοινώνησον μετὰ τού-
167 W. των τῶν νεωτέρων· ἐλθὲ τὸ ἅγιον πνεῦμα καὶ καθάρισον τοὺς νεφροὺς αὐτῶν καὶ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπισφράγισον αὐτοὺς εἰς ὄνομα πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος.‘ καὶ σφραγισθέντων αὐτῶν ὤφθη αὐτοῖς νεανίας λαμπάδα καιομένην κατέχων, ὡς καὶ τοὺς λύχνους αὐτοὺς τῇ τοῦ φωτὸς αὐτῆς προσβολῇ ἀμαυρωθῆναι. καὶ ἐξελθὼν ἀφανὴς αὐτοῖς ἐγένετο. εἶπεν δὲ ὁ ἀπόστολος πρὸς τὸν κύριον· ‚ἀχώρητον ἡμῖν, κύριε, τὸ φῶς σου, καὶ οὐ δυνάμεθα φέρειν αὐτό· μεῖζον γάρ ἐστι τῆς ἡμετέρας ὄψεως.‘ αὔγους δὲ γεναμένου καὶ διαφαύσαντος κλάσας ἄρτον κοινωνοὺς αὐτοὺς κατέστησεν τῆς εὐχαριστίας τοῦ Χριστοῦ. ἔχαιρον δὲ καὶ ἠγαλλιῶντο· πολλοὶ δὲ καὶ

---

1 ἡμῶν om P ‖ 2 τῆς] τῆσ τοιαύτησ P ‖ 4 primum καὶ om P (an eras?) ‖ 5 ταύτην om P ‖ 6 ἐν αὐτῇ] ἑαυτῷ P ‖ 9 δέξ.] λήψονται P ‖ 10 λυχνίασ P | πολλάσ (α ex ου) P ‖ 15 ἔλ.] τὸ ἔλ. P | ἐπὶ] κατὰ P ‖ 17 τοῦ ὑψ.] ἡ ὑψηλή P ‖ 18 τὸ ὕψ. χάρ. P | ab εὔσπλαγχνοσ redit Q (f 42) ‖ 19 οἰκον.] κοινωνία PQ ‖ 20 σου PQ ‖ 25 καὶ ante υἱοῦ om P ‖ 26 καιομ.] ἀνημένην P ἀνημμένην Q ‖ 27 αὐτῆς] αὐτοὺσ Q ‖ 29 σου] σου ἐστὶν PQ ‖ 30 ἐστιν PQ | γενομένου PQ ‖ 31 διαφαύ ̸ αντοσ P σ in ras p | αὐτοὺς om P | κατέστησε P ‖ 32 εὐχαριστείασ Q

ἕτεροι πιστεύοντες προσετίθεντο καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ καταφύγιον τοῦ σωτῆρος.

28 ὁ δὲ ἀπόστολος οὐκ ἐπαύετο κηρύσσων καὶ λέγων αὐτοῖς· ‚ἄνδρες καὶ γυναῖκες, παῖδες καὶ κόραι, νεανίσκοι καὶ παρθένοι, ἀκμαῖοι καὶ γηραλέοι, οἵ τε δοῦλοι οἵ τε ἐλεύθεροι, ἀπέχεσθε τῆς πορνείας καὶ τῆς πλεονεξίας καὶ τῆς ἐργασίας τῆς γαστρός· ἐν γὰρ τούτοις τοῖς τρισὶν κεφαλαίοις γίνεται πᾶσα ἀνομία. ἡ γὰρ 44 Th. πορνεία πηροῖ τὸν νοῦν καὶ τοὺς τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοὺς σκοτίζει, καὶ 45 Th. ἐνπόδιον γίνεται τῆς τοῦ σώματος πολιτείας, εἰς ἀσθένειαν μετατιθοῦσα ὅλον τὸν ἄνθρωπον καὶ εἰς νόσον ἐμβάλλουσα ὅλον τὸ σῶμα. ἡ δὲ ἀπληστία εἰς φόβον καὶ αἰσχύνην καθίστησι τὴν ψυχήν, ἐν τοῖς τοῦ σώματος ὑπάρχουσα καὶ διαρπάζουσα τὰ ἀλλότρια . . . . ἡ δὲ ἐργασία τῆς κοιλίας εἰς φροντίδας καὶ μερίμνας καὶ λύπας ἐμβάλλει τὴν ψυχήν . . . . ἐπὰν οὖν ἀπαλλαγῆτε τούτων, γίνεσθε 215 T. 168 W. ἀφρόντιδες καὶ ἄλυποι καὶ ἄφοβοι, καὶ παραμένει ὑμῖν ἐκεῖνο τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ σωτῆρος· μὴ μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἑαυτῆς. μνημονεύσατε κἀκείνου τοῦ λόγου τοῦ προειρημένου· ἐμβλέψατε εἰς τοὺς κόρακας καὶ ἀφίδετε εἰς τὰ 46 Th. πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὔτε σπείρει οὔτε θερίζει οὔτε συνάγει εἰς τὰς ἀποθήκας, καὶ ὁ θεὸς οἰκονομεῖ αὐτά· πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; ἀλλὰ προσδέξασθε τὴν τούτου παρουσίαν, καὶ εἰς αὐτὸν τὰς ἐλπίδας ἔχετε, καὶ πιστεύετε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν, καὶ αὐτὸς ἀποδίδωσιν ἑνὶ ἑκάστῳ πρὸς τὰς πράξεις αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ ἐλεύσει αὐτοῦ καὶ ἐπιφανείᾳ τῇ ὑστέρᾳ οὐκ ἔχει τις λόγον ἀπολογίας, μέλλων παρ᾽ αὐτοῦ κρίνεσθαι, ὡς μὴ ἀκούσας. οἱ γὰρ κήρυκες αὐτοῦ εἰς τὰ τέσσαρα κλίματα τῆς οἰκουμένης κηρύσσουσιν. μετάγνωτε οὖν καὶ πιστεύσατε τῇ ἐπαγγελίᾳ, καὶ δέξασθε ζυγὸν πραότητος καὶ φορτίον ἐλαφρόν, ἵνα ζήσητε καὶ μὴ ἀποθανεῖτε. ταῦτα κτήσασθε, ταῦτα φυλάξατε· ἐξέλθατε ἀπὸ τοῦ

---

5 γηράλαιοι P γηραλαίοι Q | οἵ τε utrumque] εἴτε PQ ‖ 7 τρισὶ Q ‖ 9 ἐμπόδιον PQ | μετατιθεῖσα PQ ‖ 11 ἡ] ὁ Q | ἀπληστεία Q ‖ 12 ἐν τοῖς] ἐντὸς PQ ‖ 12-13 ἀλλότρια καὶ ταύτην τὴν ὑποψίαν ἔχουσα· ἢ (ἡ Q) ἀποδιδοῦσα τὰ ἀλλότρια τοῖς δεσπόταις ἠσχύνθη· ἡ δὲ PQ ‖ 14 ψυχὴν τοῦτο μεριμνῶσα· μὴ ἄρα ἐνδεὴς αὐτῶν γένηται· καὶ τῶν πόρρωθεν τούτων ὄντων θεαθῇ (θεαθεῖ Q)· ἐπὰν PQ ‖ 14-15 οὖν — ἄφοβοι] δὲ τούτων ἀπαλλαγὴ, γίνεται ἀφρόντις καὶ ἄλυπος ὁ ἄνθρωπος· καὶ ἄφοβος P ‖ 15 ὑμῖν om P ‖ 17 μερ. ἑ.] τὰ ἑαυτῆς μεριμνήση P | μεριμνήση Q ‖ 18 ἴδετε P ἀφ᾽ ἴδετε Q ‖ 22 αὐτὸς] οὗτος PQ | ὁ om PQ ‖ 23 ἀποδιδωσ Q | ἑνὶ om P | πρὸς] κατὰ Q ‖ 25 τις] οὐδεὶς PQ | ἀπολογι uoc ἀπολογίας in ras P | αὐτῶ PQ ‖ 27 μεταγνῶτε P ‖ 28 πραΰτητος Q ‖ 29 ἀποθάνητε PQ | ταῦτα κτήσασθε om Q | ἐξέλθετε P

σκότους, ἵνα τὸ φῶς ὑμᾶς προσδέξεται· ἔλθετε πρὸς τὸν ὄντως ἀγα-
θόν, ἵνα παρ᾽ αὐτοῦ τὴν χάριν δέξησθε, καὶ τὸ αὐτοῦ σημεῖον ἐγκα-
ταθήσεσθε ταῖς ὑμετέραις ψυχαῖς.‘

29 ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ τινὲς τῶν παρεστώτων εἶπον αὐτῷ· ‚καιρός
ἐστιν τοῦτον χρεώστην ἀπολαβεῖν τὸ χρέος.‘ ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ‚ὁ
μὲν κύριος τοῦ χρέους ἀεὶ τὸ περισσὸν ἀπολαβεῖν βούλεται, ἡμεῖς
δὲ τὸ δέον αὐτῷ δῶμεν.‘ καὶ εὐλογήσας αὐτοὺς ἔλαβεν ἄρτον καὶ
216 T. ἔλαιον καὶ λάχανον καὶ ἅλας, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν· αὐτὸς δὲ
παρέμεινεν τῇ ἑαυτοῦ νηστείᾳ, ἔμελλεν γὰρ ἡ κυριακὴ ἐπιφαίνειν.
47 Th. 169 W. τῆς δὲ νυκτὸς ἐπιούσης καὶ καθεύδοντος αὐτοῦ ἐλθὼν ὁ κύριος ἔστη
πρὸς τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λέγων· ‚Θωμᾶ, ἀναστὰς ὄρθρου εὐλογήσας
πάντας, μετὰ τὴν εὐχὴν καὶ διακονίαν ἄπελθε κατὰ τὴν ἀνατολικὴν
ὁδὸν μίλια δύο, καὶ ἐκεῖ δείξω ἐν σοὶ τὴν ἐμὴν δόξαν· δι᾽ ὃ γὰρ
ἀπέρχει, πολλοὶ πρόσφυγές μοι γενήσονται, καὶ ἐλέγξεις τὴν φύσιν καὶ
τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ.‘ ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔλεγεν τοῖς
ἀδελφοῖς τοῖς οὖσιν μετ᾽ αὐτοῦ· ‚τέκνα καὶ ἀδελφοί, ὁ κύριος βούλε-
ταί τί ποτε σήμερον δι᾽ ἐμοῦ διαπράξασθαι· ἀλλ᾽ εὐξόμεθα καὶ δεηθῶ-
μεν αὐτοῦ ἵνα μηδὲν ἐνπόδιον γένηται ἡμῖν πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ ὡς
πάντοτε καὶ νῦν κατὰ τὸ αὐτοῦ βούλημα καὶ θέλημα γένηται δι᾽
48 Th. ἡμῶν.‘ καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ ἐπέθηκεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας αὐτοῦ
καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ κλάσας ἄρτον τῆς εὐχαριστίας μετέδω-
κεν αὐτοῖς εἰπών· ‚ἔσται ὑμῖν αὕτη ἡ εὐχαριστία εἰς εὐσπλαγχνίαν
καὶ ἔλεος καὶ ἀμοιβήν, καὶ μὴ εἰς κρίμα.‘ καὶ αὐτοὶ εἶπον· ‚ἀμήν.‘

(περὶ τοῦ δράκοντος καὶ τοῦ νεανίσκου)

30 καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἀπόστολος τοῦ ἀπελθεῖν ὅπου αὐτὸν ὁ κύριος προσέταξε. καὶ ἐγγὺς γενόμενος τοῦ δευτέρου μιλίου καὶ ὀλίγον ἐκκλίνας τῆς ὁδοῦ εἶδε πτῶμα νέου εὐμόρφου κείμενον, καὶ εἶπεν· ‚κύριε, μὴ διὰ τοῦτο ἐξήγαγές με ἐλθεῖν ἐνθάδε, ἵνα ἴδω τὸν πει-

1 πρὸσδέξηται PQ ‖ 2 ἐνκαταθήσησθε Q ‖ 4 παρόντων P ‖ 5 τοῦτον] τοῦ τὸν PQ ‖ 8 λάχανα Q | ἔδωκεν] εὐλογήσασ ἔδωκεν PQ | φαγεῖν om PQ ‖ 9 παρέμενεν PQ ‖ 9 ἐπιφέειν PQ ‖ 11 εὐλ.] καὶ εὐλ. PQ ‖ 13-14 δι᾽ — ἀπέρχει] καὶ γὰρ ἐκεῖ P ‖ 14 ἀπέρχη Q | μοι om Q | ἐλέγξησ P ‖ 16 σὺν αὐτῷ PQ ‖ 16-17 τί ποτε βούλεται PQ ‖ 17 εὐξώμεθα Q | post δεηθῶμεν deficit Q ‖ 18 αὐτῷ P | ἐνπ. γέν.] τούτου ἕνεκεν, ἐμπόδιον γενήσεται P | ἀλλ᾽ P ‖ 21 ἔδωκεν P ‖ 23 καὶ μὴ εἰσ κρίσιν καὶ ἀμοιβήν P | εἴπασιν τὸ ἀμήν P ‖ 24 καὶ τ. νεαν.] πράξισ γ′ P ‖ 25 τοῦ ἀπελθεῖν om P ‖ 25-26 προσέταξεν ἀπιέναι ὁ κύριοσ P ‖ 26 γεν. — μιλ.] τοῦ τόπου τ. δευτ. μιλ. γεν. P ‖ 26-27 τῆσ ὁδ. ὀλ. ἐκκλ. εἶδεν P ‖ 27 εὔμορφον P ‖ 28 ἐνθ. ἐλθ. P

ρασμὸν τοῦτον; γενέσθω τοίνυν τὸ θέλημά σου, ὡς βούλει.‘ καὶ ἤρξατο εὔχεσθαι καὶ λέγειν· ‚κύριε, κριτὰ ζώντων καὶ νεκρῶν τῶν κειμένων, καὶ δέσποτα πάντων καὶ πατήρ — πατὴρ δὲ οὐ τῶν ἐν 170 W. σώμασιν οὐσῶν ψυχῶν μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἐξελθουσῶν· τῶν γὰρ ἐν μιάσμασιν οὐσῶν ψυχῶν δεσπότης εἶ καὶ δικαστής — ἐλθὲ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐν ᾗ ἐπικαλοῦμαι, καὶ δεῖξόν σου τὴν δόξαν εἰς τοῦτον 217 T. τὸν ἐνθάδε κατακείμενον.‘ καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ· ‚τοῦτο τὸ πρᾶγμα οὐκ ἀργῶς ἐγένετο, ἀλλ’ ὁ ἐχθρὸς ἐνήργησε καὶ κατηργάσατο τοῦτο ἵνα ἐν αὐτῷ προσβάλῃ, καὶ ὁρᾶτε ὅτι οὐκ ἐχρήσατο ἄλλο εἶδος, οὐδὲ ἐνήργησε δι’ ἄλλου ζῴου ἀλλὰ διὰ 49 Th. τοῦ ὑπηκόου αὐτοῦ.‘

31 καὶ ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἀποστόλου ἰδοὺ δράκων μέγας τοῦ φωλεοῦ ἐξελθών, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κατακρούων καὶ τὴν οὐρὰν κατατινάσσων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ φωνῇ μεγάλῃ χρώμενος πρὸς τὸν ἀπόστολον εἶπεν· ‚ἐρῶ ἔμπροσθέν σου διὰ ποίαν αἰτίαν ἐθανάτωσα αὐτόν, ἐπειδὴ εἰς τοῦτο παρεγένου, ἐλέγξαι τὰ ἔργα μου.‘ καὶ φησὶν ὁ ἀπόστολος· ‚ναί, εἰπέ.‘ καὶ ὁ δράκων· ‚γυνή τίς ἐστιν ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ὡραία σφόδρα· καὶ διερχομένης αὐτῆς ποτε ἰδὼν αὐτὴν ἠράσθην αὐτῆς, καὶ ἀκολουθήσας αὐτὴν ἐπετήρουν· καὶ εὗρον τὸν νεανίαν τοῦτον καταφιλοῦντα αὐτήν, ὃς καὶ ἐκοινώνησεν αὐτῇ καὶ ἄλλα αἰσχρὰ διεπράξατο μετ’ αὐτῆς· κἀμοὶ μὲν εὔκολον ἦν ἐπὶ σοῦ ἐκφάναι αὐτά, οἶδα γάρ σε τὸν δίδυμον ὄντα τοῦ Χριστοῦ τὸν τὴν 50 Th. φύσιν ἡμῶν ἀεὶ καταργοῦντα· ταράξαι δὲ ταύτην μὴ βουληθεὶς 171 W. αὐτῇ τῇ ὥρᾳ οὐκ ἐθανάτωσα αὐτόν, ἀλλ’ ἐπιτηρήσας αὐτὸν ἑσπέρας διερχόμενον τύψας ἐθανάτωσα αὐτόν, καὶ μάλιστα κατατολμήσαντα αὐτὸν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ τοῦτο διαπράξασθαι.‘ ὁ δὲ ἀπόστολος

---

1 βούλη P ‖ 2 καὶ λέγειν om P | ζώντων] ζώντων τῶν παρεστώτων P ‖ 4 μόνον et καὶ om P ‖ 4-5 τῶν γὰρ — οὐσῶν om P ‖ 6 ἐν ᾗ ἐπικ. om P | δεῖξόν] δόξασόν P ‖ 7 ἐνθάδε om P | κείμενον P ‖ 7-8 εἶπε — αὐτ.] πρὸσ τὸν λαὸν εἶπεν P ‖ 8 ἐνείργησεν P ‖ 9 ἐν α. προσβ.] ἑαυτὸν πρὸσβάλλη P ‖ 10 ἄλλο — ἐνήργ. om P | ἄλλου] ἑτέρου P | ἀλλὰ] ἀλλ’ ἢ P ‖ 12 τοῦ ἀπ. εἰπ. P | ἰδοὺ om P | τοῦ] ἀπο P ‖ 13 ἐξῆλθεν P ‖ 14 μεγίστη χρησάμενοσ P ‖ 15 ἐρῶ ἔ. σου] ἔμπρ. σου ἐξείπω P ‖ 16 αὐτόν] τοῦτον P | ἐπειδὴ ε. τ.] ε. τ. γὰρ P | μου τὰ ἔργα P | λέγει P ‖ 17 ναί om P | εἰπέ] λέγε, οἵω τοῦτον ἐθανάτωσασ τρόπω P ‖ 17-19 ἐν — ἐπετ. καὶ] ὡραῖα, τούτου ἀντικρὺ τοῦ χωρίου· διερχομένησ δὲ ἐμοῦ ἕνεκεν αὐτῆσ P ‖ 19-20 τοῦτ. τ. νεαν. P ‖ 20-21 ὃς — αὐτῆς] ὡσ δὲ καὶ αὐτῆσ ἐκοινώνησεν καί τινα αἰσχρὰ μεταὐτῆσ διεπράξατο, μὴ φέρων τοῦτο ἐγὼ ἐθανάτωσα τοῦτον P ‖ 21 εὔκολα P ‖ 21-22 αὐτὰ ἐπισοῦ ἐκφάναι P ‖ 22 οἶδα — ὄντα] δίδυμον γὰρ οἶδα εἶναί σε P ‖ 23 ταύτην] τὴν κόρην P ‖ 24-25 αὐτῇ — τύψας] οὐδὲ αὐτῇ τῇ ὥρα, ἐν ᾗ μετὰ τῆσ κόρησ τὴν ἁμαρτίαν δι’ ἐπράττετο, ἐθανάτωσα τοῦτον· ἀλλὰ τῇ ἑσπερα τοῦτον διερχόμενον ἐπιτηρησάμενοσ P ‖ 25 αὐτόν om P | τολμήσαντα P ‖ 26 τῇ — τοῦτο] ἐν ἡμέρα τοῦτο κυριακῆσ (sic) P

ἐξήταζεν αὐτὸν λέγων· ,εἰπέ μοι, ποίας σπορᾶς καὶ ποίου γένους ὑπάρχεις;'

32 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ,ἐγὼ τῆς ἑρπυστικῆς φύσεως γέννημα καὶ βλαπτικὸς βλαπτικοῦ υἱός εἰμι ἐκείνου τοῦ βλάψαντος καὶ πλήξαντος τοὺς τέσσαρας ἀδελφοὺς τοὺς ἑστῶτας, υἱός εἰμι ἐκείνου τοῦ ἐπὶ θρόνου ἀπωλείας καθεζομένου τοῦ τὰ ἴδια λαμβάνοντος ἀπὸ τῶν δα- 51 Th. νειζομένων, υἱός εἰμι ἐκείνου τοῦ τὴν σφαῖραν ζωννύοντος ἀποστάτου, συγγενὴς δέ εἰμι ἐκείνου τοῦ ἔξωθεν τοῦ ὠκεανοῦ ὄντος, οὗ ἡ οὐρὰ ἔγκειται τῷ ἰδίῳ στόματι· ἐγώ εἰμι ὁ διὰ τοῦ φραγμοῦ εἰσελθὼν ἐν τῷ παραδείσῳ καὶ μετὰ Εὔας λαλήσας ὅσα ὁ πατήρ μου ἐνετείλατό μοι λαλῆσαι αὐτῇ· ἐγώ εἰμι ὁ ἐξάψας καὶ πυρώσας Κάϊν ἵνα ἀπο- 218 T. κτείνῃ τὸν ἴδιον ἀδελφόν, καὶ δι' ἐμοῦ ἄκανθαι καὶ τρίβολοι ἐφύησαν 52 Th. ἐν τῇ γῇ· ἐγώ εἰμι ὁ τοὺς ἀγγέλους ἄνωθεν κάτω ῥίψας καὶ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν γυναικῶν αὐτοὺς καταδήσας, ἵνα γηγενεῖς παῖδες ἐξ αὐτῶν γένωνται καὶ τὸ θέλημά μου ἐν αὐτοῖς διαπράξωμαι· ἐγώ εἰμι ὁ τὴν καρδίαν Φαραὼ σκληρύνας ἵνα τὰ τέκνα τοῦ Ἰσραὴλ φονεύσῃ καὶ ἐν ζυγῷ σκληρότητος καταδουλώσηται αὐτούς· ἐγώ εἰμι ὁ τὸ πλῆθος ἐν τῇ ἐρήμῳ πλανήσας, ὅτε τὸν μόσχον ἐποίησαν· ἐγώ εἰμι ὁ τὸν Ἡρώδην πυρώσας καὶ τὸν Καϊάφαν ἐξάψας ἐν τῇ ψευδηγορίᾳ τοῦ ψεύδους ἐπὶ Πιλάτου· τοῦτο γὰρ ἐμοὶ ἔπρεπεν· ἐγώ εἰμι ὁ τὸν 172 W. Ἰούδαν ἐξάψας καὶ ἐξαγοράσας ἵνα τὸν Χριστὸν παραδῷ· ἐγώ εἰμι ὁ τὴν ἄβυσσον τοῦ ταρτάρου οἰκῶν καὶ κατέχων, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἄκοντά με ἠδίκησε καὶ τοὺς ἰδίους ἐξ ἐμοῦ ἐξελέξατο· συγγενής εἰμι ἐκείνου τοῦ μέλλοντος ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἔρχεσθαι, ᾧ καὶ ἐξουσία δίδοται ποιῆσαι ὅπερ αὐτὸς βούλεται ἐπὶ τῆς γῆς.'

33 καὶ ταῦτα εἰπόντος τοῦ δράκοντος ἐκείνου, παντὸς τοῦ ὄχλου κατακούοντος, ἐπάρας ὁ ἀπόστολος τὴν φωνὴν αὐτοῦ εἰς ὕψος εἶπεν ,παῦσαι λοιπὸν ἀναιδέστατε, καὶ αἰσχύνθητι νεκρούμενος ὅλως· ἔφθασε 53 Th. γάρ σου τὸ τέλος τῆς ἀπωλείας, καὶ μὴ τόλμα λέγειν ἃ διεπράξω διὰ τῶν σῶν ὑπηκόων. κελεύω δέ σοι ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ ἐκείνου

---

2 τυγχάνεισ P ‖ 3 καὶ ε. αὐτῷ om P | τῆς — γένν.] ἑρπυστὴσ ἑρπύστου φύσεωσ P ‖ 4 βλαπτικὸς om P | καταβλάψαντοσ P ‖ 5-6 ἐπὶ — καθεζ.] καθεζ. ἐπὶ θρ. εἰσ τὴν ὑπόυρανόν P ‖ 7 ἀποστάτου om P ‖ 11-12 τ. ἴδ. ἀδ. ἀπ. P ‖ 12 ἐμὲ P ‖ 15 γινωνται (ω ex ο?) P ‖ 16 τοῦ Ἰσρ. om P ‖ 17 καταδουλ.] τὸ τῶν ἑβραίων καταδουλώσηται γένοσ P ‖ 17-18 αὐτούς — ἐποίησαν om P ‖ 20 ἐπὶ Πιλάτου om P ‖ 21 καὶ ἐξαγ. om P | παραδῷ] θανάτω παραδώση P ‖ 22 οἰκῶν καὶ om P ‖ 23 ἠδίκησεν P ‖ 25 ὅπερ αὐτὸς] εἰσ ἃ καὶ P ‖ 26 ἐκείνου om P ‖ 27 καταχ.] ταῦτα (τ poster adrasa) ἀκούοντοσ P | τ. φ. ὁ ἀπ. P | αὐτοῦ εἰς ὕψος om P ‖ 28 λοιπ.] τοῦ λοιποῦ P | ὅλοσ· ἔφθασεν P ‖ 30 σῶν] σοὶ P | ὑπηκ.] ὑπηκ. γενομένων P

τοῦ μέχρι νῦν ἀγῶνα πρὸς ὑμᾶς ποιοῦντος διὰ τοὺς ἰδίους ἀνθρώπους, ἵνα τὸν ἰόν σου, ὃν ἔβαλες εἰς τὸν ἄνδρα τοῦτον, ἐκμυζήσῃς καὶ ἀνελκύσας λάβῃς ἐξ αὐτοῦ.‘ ὁ δὲ δράκων εἶπεν· ‚οὔπω ὁ καιρὸς 173 W. ἡμῶν τοῦ τέλους ἔφθασε, καθὼς σὺ ἔφης· τί με ἀναγκάζεις λαβεῖν ὃ εἰς τοῦτον κατέβαλον, καὶ ἀποθανεῖν πρὸ καιροῦ; καὶ γὰρ ὁ ἐμὸς πατὴρ ἐπὰν ἀνιμήσηται καὶ ἐκμυζήσῃ ὃ ἐπέρριψε τῇ κτίσει, τότε τὸ τέλος αὐτοῦ γενήσεται.‘ εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἀπόστολος· ‚δεῖξον οὖν ἤδη τὴν φύσιν τοῦ πατρός σου.‘ καὶ προσελθὼν ὁ δράκων ἐπέθηκε τὸ στόμα ἐπὶ τὴν πληγὴν τοῦ νεανίσκου καὶ ἐξεμύζησε τὴν χολὴν ἐξ αὐτοῦ. καὶ κατὰ βραχὺ μὲν ἡ χροιὰ τοῦ νεανίσκου, ὥσπερ πορφύρα οὖσα, ἐλευκαίνετο, ὁ δὲ δράκων ἐφυσᾶτο. ὅτε δὲ πᾶσαν τὴν χολὴν εἰς ἑαυτὸν ἀνέσπασεν ὁ δράκων, ὁ νεώτερος ἀναπηδήσας ἔστη, καὶ 219 T. δραμὼν πρὸς τοὺς πόδας τοῦ ἀποστόλου ἔπεσεν. ὁ δὲ δράκων φυσηθεὶς ἐλάκησε καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐξεχύθη ὁ ἰὸς αὐτοῦ καὶ ἡ χολή· ἐν δὲ τῷ τόπῳ οὗ ὁ ἰὸς αὐτοῦ ἐξεχύθη χάσμα ἐγένετο μέγα, καὶ κατεπόθη ὁ δράκων ἐκεῖνος. εἶπε δὲ ὁ ἀπόστολος τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ‚λάβετε ἐργάτας καὶ ἀναπληρώσατε τὸν τόπον ἐν ᾧ ὁ δράκων κατεπόθη, καὶ θέτε θεμελίους καὶ οἴκους οἰκοδομήσατε ἐπάνω, ἵνα οἴκησις γένηται τοῖς ξένοις.‘

34 ὁ δὲ νεανίσκος ἔλεγε τῷ ἀποστόλῳ μετὰ πολλῶν δακρύων· 175 W. ‚ἥμαρτον εἰς τὸν ὑπὸ σοῦ κηρυττόμενον θεὸν καὶ εἰς σέ, ἀλλὰ δέο- 54 Th. μαί σου· ἄνθρωπος γὰρ εἶ δύο μορφὰς ἔχων, καὶ ὅπου ἂν θέλῃς, ἐκεῖ εὑρίσκῃ, καὶ ὑπ᾽ οὐδενὸς ἐπέχῃ, ὡς ἐγὼ ὁρῶ. ἐθεασάμην γὰρ τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον, ὡς παρέστηκά σοι, ὃς καὶ ἔλεγέ σοι· πολλὰ ἔχω δεῖξαι διὰ σοῦ θαυμάσια, καὶ ἔργα μεγάλα ἔχω διὰ σοῦ τελέσαι, δι᾽ ὧν μισθὸν λήψῃ, καὶ πολλοὺς ποιήσεις ζῆσαι, καὶ ἔσονται ἐν ἀναπαύσει καὶ φωτὶ αἰωνίῳ ὡς τέκνα θεοῦ· σὺ οὖν ζωοποίησον, φησὶ περὶ ἐμοῦ σοι λέγων, τοῦτον τὸν νεανίσκον καταβληθέντα ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐν παντὶ καιρῷ ἔφορος αὐτοῦ γενοῦ. καλῶς οὖν

---

1 ἀνθρ.] αὐτοῦ δούλουσ P ‖ 3 λάβῃς] ἀνασηράσησ (leg ἀνασειράσῃς) P ‖ 4 ἔφθασεν τ. τέλ. ἡμ. P | σὺ om P | εἶπασ P ‖ 5 ἀπ. π. κ.] προκαιροῦ με ἀποθ. P ‖ 6 ἐκμυζήσηται P ‖ 6-7 ἐπέρριψεν ταῖσ κτήσεσιν τότε αὐτοῦ γίνεται καὶ τὸ τέλοσ P ‖ 7 εἶπεν P | αὐτῷ om P | ἤδη] ἄρτι P ‖ 8 ἐπέθηκεν P ‖ 9 ἐξ. τ. χολ.] ἐξεμύζησεν τ. χ. καὶ τὸν ἰὸν (ἰὸν in ras) P ‖ 11 ἐλ.] οὕτωσ ἐλ. P ‖ 12 ἀνέστη P ‖ 13 ἔπ. π. τ. π. τ. ἀπ. P ‖ 14 ἐλάκισεν P | ἀπέθανεν P | αὐτοῦ ὁ ἰὸσ P ‖ 15 αὐτοῦ om P ‖ 16 εἶπεν P ‖ 17 βάλετε P ‖ 17-18 ἐν — κατεπ.] ἐκεῖνον P ‖ 20 ἔλεγεν P ‖ 21 ἥμ.] τί ἥμ. P | εἰς — θεὸν καὶ om P ‖ 21-22 ἀλλὰ δ. σου om P ‖ 22 ἂν] δ᾽ ἂν P ‖ 23 εὑρίσκαι P | ἐπέχῃ] ὁρᾶσαι P | ὁρῶ] σε ὁρῶ P ‖ 24 ἔλεγέν P ‖ 25 δια σοῦ ἔχω P ‖ 26 ποι. ζ.] ζωοποιῆσαι ἔχω P ‖ 27 καὶ] ἐν P ‖ 27-29 ζωοπ. — ἐχθ.] δῆλον ὅτι περιεμοῦ ζωοπ. τοῦτ. τ. νεαν. δεινῶσ ὑ. τ. ἐχθ. καταβλαβέντα P

ἧκες ἐνθάδε, καὶ πάλιν καλῶς πρὸς αὐτὸν ἀπελεύσῃ, αὐτοῦ ὅλως μὴ ἀπολειπομένου σου. ἐγὼ δὲ ἐγενόμην ἄνευ φροντίδος καὶ ὀνειδισμοῦ· ἐπέφαυσε γάρ μοι ἀπὸ τῆς φροντίδος τῆς νυκτερινῆς καὶ ἀνεπαύθην, ἀπηλλάγην δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ παροξύναντός με ταῦτα πράττειν· ἥμαρτον εἰς ἐκεῖνον τὸν τὰ ἐναντία με διδάξαντα, καὶ ἀπώλεσα ἐκεῖνον τὸν τῆς νυκτὸς συγγενῆ τὸν ἀναγκάζοντά με ἐξαμαρτάνειν ταῖς αὐτοῦ πράξεσιν, εὗρον δὲ ἐκεῖνον τὸν φεγγοειδῆ ὄντα μου συγγενῆ. ἀπώλεσα μὲν ἐκεῖνον τὸν σκοτίζοντα καὶ ἀμαυροῦντα τοὺς ἑαυτοῦ ὑπηκόους, ἵνα μὴ γνῶσιν ἃ διαπράττονται, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν αἰσχυνθέντες ἀπόσχωνται αὐτῶν, καὶ αἱ τούτων πράξεις τέλος σχῶσιν· εὗρον δὲ ἐκεῖνον οὗ τὰ ἔργα φῶς ἐστι καὶ αἱ πράξεις ἀλήθεια, ἃ διαπραττόμενός τις οὐ μεταγινώσκει. ἀπηλλάγην δὲ καὶ 55 Th. ἀπ' ἐκείνου οὗ τὸ ψεῦδος παραμένει, οὗ καὶ τὸ κάλυμμα προηγεῖται σκότος, ὄπισθεν δὲ παρέπεται αἰσχύνη ἀναιδευομένη ἐν ἀπραγίᾳ· 220 T. εὗρον δὲ τὸν καλά μοι φανεροῦντα εἰς τὸ λαβέσθαι με τούτων, τὸν 176 W. τῆς ἀληθείας υἱόν, συγγενῆ ὄντα τῆς ὁμονοίας, ὃς τὴν ὁμίχλην ἀποσοβῶν τὴν ἑαυτοῦ κτίσιν φωτίζει καὶ τὰς πληγὰς θεραπεύων τοὺς ἐχθροὺς αὐτῆς καταστρέφει. ἀλλὰ δέομαί σου, ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, ποίησόν με πάλιν θεάσασθαι καὶ ἰδεῖν αὐτόν, τὸν νῦν ἀπόκρυφόν μοι γενόμενον, ἵνα καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσω, ἧς τὸ θαῦμα ἐξειπεῖν οὐ δύναμαι· οὐκ ἔστι γὰρ τῆς φύσεως τούτου τοῦ ὀργάνου τοῦ σωματικοῦ.'

35 ὁ δὲ ἀπόστολος πρὸς αὐτὸν εἶπεν· ,ἐὰν τούτων τὴν γνῶσιν ὧν ἐδέξω ἀποβάλῃς, ὥσπερ καὶ εἶπας, καὶ γνῷς τίς ὁ ταῦτα διαπραξάμενος ἐν σοί, καὶ μάθῃς καὶ κατήκοος γενήσῃ ἐκείνου, οὗ νῦν διὰ τῆς ζεούσης σου ἀγάπης ἐπιζητεῖς τὴν θέαν, καὶ ὄψῃ αὐτὸν καὶ σὺν αὐτῷ ἔσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει αὐτοῦ ἀναπαύσῃ καὶ εἰς τὴν χαρὰν αὐτοῦ ἔσῃ. ἂν δὲ ῥαθυμότερον διατεθῇς πρὸς αὐτὸν

---

1 ἥκεις ἐνταῦθα P | ἀπελ.] ἀπελεύσει καὶ P ‖ 2 ἀπολιμπανομένου P ‖ 3 ἐπ. γάρ] καὶ ἐπέφαυσέν P ‖ 3-4 καὶ ἀνεπ. om P ‖ 4 τ poster uoc ταῦτα euan P ‖ 5 εἰς] μὲν εἰσ P | διδ. με P ‖ 6 ἁμαρτάνειν P ‖ 7-8 φεγγ. — μὲν] φεγγώδη μου συγγ. ὄντα· ἀπολέσαμεν P ‖ 9 αὐτοῦ P | ἃ] εἰσ ἡμᾶσ κακὴν P ‖ 10 ἀ. αὐτῶν] ἀ. ἀπ' αὐτῶν P | αἱ τούτων] διατοῦτο αἱ P ‖ 11 ἔχωσιν P | ἐστιν P ‖ 12 ἀληθιναί P | ἃ] εἰσ ἃσ P ‖ 13 οὗ — οὗ om P ‖ 14 ὄπιθεν P | αἰσχ.] καὶ αἰσχ. P ‖ 15 δὲ] δέ μοι P | με om P | τοῦτον P ‖ 17 τὴν] καὶ τὴν P | φωτίζων P | θερ.] αὐτοῦ θερ. P | 18 τοὺς] τοὺσ δὲ P | καταστρέφων P ‖ 19 καὶ ἰ. αὐτόν] αὐτὸν καὶ ἰδεῖν τοῦτον P ‖ 20 μοι γεν.] μοι γεν. μοι P ‖ 21 ἔστιν P ‖ 23 πρὸς α. εἶπεν] ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων P ‖ 23-24 τὴν — ἀποβ.] ἀπαλλαγῇσ ὧν τὴν γνῶσιν ἐδέξω P ‖ 24 γνῷς τίς] τίσ ἐστίν σοι P ‖ 25 οὗ] ὃν P ‖ 26 τὴν θέαν om P ‖ 27 ἀ. α. ἀναπαήσει P ‖ 28 εἰς — ἂν] ἔσῃ ἐν τῇ χαρᾷ αὐτοῦ. ἐὰν P

καὶ πάλιν ἐπιστραφῇς πρὸς τὰς προτέρας σου πράξεις, καὶ ἐάσῃς τὸ κάλλος καὶ τὸ φαιδρὸν ἐκεῖνο πρόσωπον τὸ νῦν ὑποδειχθέν σοι, καὶ τὸ ἀπαύγασμα τοῦ φωτὸς αὐτοῦ, οὗ νῦν ἐπιθυμεῖς, διαλάθῃ σε, οὐ μόνον τῆς ζωῆς ταύτης στερίσκῃ ἀλλὰ καὶ τῆς μελλούσης, καὶ ἀπελεύσῃ πρὸς ἐκεῖνον ὃν ἔλεγες ἀπολωλεκέναι, καὶ οὐκέτι θεάσῃ 56 Th. ἐκεῖνον ὃν ἔλεγες εὑρηκέναι.‘

36 καὶ ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἀποστόλου ἤρχετο εἰς τὴν πόλιν κα- 177 W. τέχων τὴν χεῖρα ἐκείνου τοῦ νέου καὶ λέγων αὐτῷ· ‚ταῦτα ἅπερ ἐθεάσω, τέκνον, ὀλίγα ἐστὶν ἀπὸ τῶν πολλῶν ὧν ὁ θεὸς ἔχει· οὐ γὰρ περὶ τούτων τῶν φαινομένων εὐαγγελίζεται ἡμῖν, ἀλλὰ μείζονα τούτων ἐπαγγέλλεται ἡμῖν· ἐφ᾽ ὅσον δὲ ἐν σώματί ἐσμεν, οὐ δυνάμεθα λέξαι καὶ ἐκφάναι ἃ μέλλει ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν διδόναι. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι φῶς ἡμῖν παρέχει, τοῦτο ὁρώμενόν ἐστι καὶ ἔχομεν αὐτό· ἐὰν δὲ καὶ πλοῦτον, ἔστι καὶ φαίνεται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ὀνομάζομεν αὐτόν, ἐπειδὴ εἴρηται ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· εἰ δὲ καὶ ἀμπεχόνην ἐσθῆτος εἴπωμεν ἣν οἱ τρυφῶντες ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ἀμφιέννυνται, εἴρηται ὅτι οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν· εἰ δὲ καὶ δεῖπνα πολυτελῆ, περὶ τούτων ἐντολὴν εἰλήφαμεν προσέχειν 221 T. ἀπ᾽ αὐτῶν, μὴ βαρηθῆναι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καθὼς καὶ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ εἴρηται· μὴ μεριμνήσητε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε ἢ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε, ὅτι ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος· ἐὰν δὲ καὶ ἀνάπαυσιν τὴν πρόσκαιρον ταύτην εἴπωμεν, κρίσις καὶ ταύτης ὥρισται. ἀλλὰ λέγομεν περὶ τοῦ ἄνω κόσμου, περὶ θεοῦ καὶ ἀγγέλων, περὶ τῆς ἀμβροσιώδους τροφῆς, περὶ ἐνδυμάτων παραμενόντων καὶ μὴ παλαιουμένων, περὶ ὧν ὀφθαλμὸς οὐκ 57 Th. εἶδεν οὐδὲ οὖς ἤκουσεν, οὐδὲ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν ἀνέβη,

1 ἀποστραφεὶς εἰς P ‖ 2 ἐκείνου P | πρόσωπον om P ‖ 3 διαλ. σε] διαλάθῃς P ‖ 4 ἀποστερήσῃ P ‖ 5 ὃν] οὗ P | ἀπολελωκέναι P ‖ 7 in mg ∼ (quod est signum morae) P | εἰπὼν ὁ ἀπόστολος P ‖ 8 τ. νέ. ἐκ. P ‖ 10 τούτων P | τῶν φαινομένων corr ex τὸν φαινόμενον P | ἀλλ᾽ ἄμεινα P ‖ 12 διδ. ἡμ. P ‖ 13 ὁρ.] τὸ ὁρ. P ‖ 13 ἐστιν P ‖ 14 ἔστιν P ‖ τούτῳ om P ‖ 15 ὀν. — εἴρ.] ὀνομάζω μὲν τοῦτον, οὐ χρήζω δὲ εἰ θελήσω αὐτοῦ· εἴρηται γὰρ P | εἰσελ. πλ. P ‖ 16 ἀπεγχόνην P ‖ 17 εἴρ.] ὀνόμασται καὶ εἴρηται P ‖ 18 ὅτι om P ‖ 20-23 μὴ — ἐνδύμ.] ἵνα μὴ ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ βαρυνόμενοι καὶ ταῖς τοῦ βίου συνωθούμενοι μερίμναις, τῆς ἐκεῖ ἐκπέσομεν βασιλείας P ‖ 25 καὶ ταύτ. ὥρ. κρ. P | τὸν P | κόσμον P ‖ 26 post τροφῆς add καὶ τοῦ ποτοῦ τῆς ἀμπέλου τῆς ἀληθινῆς P ‖ 27 παραμ. καὶ] τῶν P | post παλ. add καὶ ἀφθάρτων καὶ ἀφθάρτων (sic) P ‖ 28 οὐδὲ — οὐδὲ] καὶ οὖς οὐκήκουσεν. καὶ P | ἀνέβη] οὐκ ἀνέβη P

ἃ ὁ θεὸς ἡτοίμασε τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. πίστευσον οὖν αὐτῷ
καὶ σύ, ἵνα ζήσῃς, καὶ εἰς αὐτὸν ἔχε τὴν πεποίθησιν, καὶ οὐ μὴ
ἀποθάνῃς. οὐδὲ γὰρ δώροις πείθεται ἵνα αὐτῷ προσενέγκῃς, οὐδὲ
178 W. θυσιῶν δέεται ἵνα αὐτῷ θύσῃς. ἀλλ' ἄπιδε πρὸς αὐτόν, καὶ οὐ
παραβλέψεις· ἡ γὰρ τούτου εὐπρέπεια καὶ τὸ κάλλος κατεπιθύμιόν σε
ποιήσει ἵνα αὐτὸν ἀγαπήσῃς· ἀλλ' οὔτε συγχωρεῖ σοι ἀποστραφῆναι
σεαυτόν.'

37 καὶ ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἀποστόλου τῷ νέῳ ἐκείνῳ πολὺς
ὄχλος προσετίθετο. ἀπιδὼν δὲ ὁ ἀπόστολος εἶδεν αὐτοὺς ἐπαίρον-
τας ἑαυτοὺς ἵνα αὐτὸν ἴδωσι, καὶ εἰς ὑψηλοὺς τόπους ἀνήρχοντο.
ὁ δὲ ἀπόστολος εἶπε πρὸς αὐτούς· ‚ἄνδρες οἱ ἐλθόντες εἰς τὸ συνέ-
δριον τοῦ Χριστοῦ καὶ θέλοντες εἰς τὸν Ἰησοῦν πιστεῦσαι, ἀπὸ
τούτου τύπον λάβετε, καὶ ἴδετε ὅτι ἐὰν μὴ ὑψωθῆτε, ἐμὲ τὸν
μικρὸν θεάσασθαι οὐ δύνασθε, καὶ ὅμοιον ὄντα με ὑμῶν κατοπτεῦ-
σαι οὐ δύνασθε· εἰ οὖν ἐμὲ τὸν ὑμῖν ὅμοιον ὄντα οὐ δύνασθε ἰδεῖν
ἐὰν μὴ ἐπάρητε αὐτοὺς ὀλίγον ἐκ τῆς γῆς, ἐκεῖνον τὸν ἐν ὕψει
58 Th. διατρίβοντα καὶ νῦν ἐν βάθει εὑρισκόμενον πῶς δύνασθε ἰδεῖν, εἰ μὴ
πρότερον ἐπάρητε ἑαυτοὺς ἐκ τῆς προτέρας πολιτείας ὑμῶν καὶ
τῶν πράξεων τῶν ἀνωφελῶν καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν παρενοχλουσῶν
καὶ τοῦ πλούτου τοῦ ἐνθάδε καταλιμπανομένου καὶ τῆς κτίσεως τῆς
ἐκ τῆς γῆς παλαιουμένης καὶ τῶν ἐνδυμάτων τῶν φθειρομένων καὶ
222 T. τοῦ κάλλους τοῦ γηρῶντος καὶ ἀφανιζομένου, ἔτι δὲ καὶ τοῦ σώμα-
τος ὅλου, ἐν ᾧ ταῦτα πάντα ἀποτεταμίευται, καὶ ὃ παλαιούμενον
κόνις γίνεται, ὑποστρέφον εἰς τὴν ἑαυτοῦ φύσιν· ταῦτα γὰρ πάντα
αὐτὸ τὸ σῶμα ἀνορθοῖ. ἀλλὰ μᾶλλον πιστεύσατε εἰς τὸν κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὃν κηρύσσομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ ἐλπὶς ὑμῶν εἰς
αὐτὸν ἔσται καὶ ἐν αὐτῷ τὴν ζωὴν ἔχητε εἰς αἰῶνας αἰώνων,
ἵνα αὐτὸς συνοδοιπόρος ὑμῖν γένηται ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ καὶ ἀπαλ-
λάξῃ ὑμᾶς τῆς πλάνης, καὶ λιμὴν ὑμῖν γένηται εἰς ταύτην τὴν

---

1 ἡτοίμ. om P | post αὐτὸν add παρεσκεύασεν· περὶ τούτων διαλεγόμεθα καὶ περὶ τούτων εὐαγγελιζόμεθα P ‖ 4 ἐπιδέεται P | ἔπειδε P ‖ 5 παραβλ.] παραβλέψῃ σε· καὶ πρὸσ αὐτὸν ἐπίστρεψον καὶ οὐ καταλείψει σε P ‖ 5-6 κατεπ. — ποι.] εἰσ ἐπιθυμίαν ἐγερεῖ P ‖ 6 τοῦτον P ‖ 6-7 ἀλλ' — σεαυτόν om P ‖ 9-11 ἀπιδὼν — αὐτούς] καὶ εἰσ ὑψηλοὺσ ἀνήρχοντο τόπουσ, ἵνα τὸν ἀπόστολον βλέπωσιν καὶ ἀκούουσιν (sic)· καὶ εἶπεν αὐτοὺσ (sic) ὁ ἀπόστολοσ P ‖ 13 τούτου] τοῦ λοιποῦ P | λάβ. τόπ. P ‖ 14 ὑμ. ὄντα (om με) P ‖ 15 τὸν] τὸν ὡσ εἶπον P | ὅμοιον ὑμῶν P ‖ 16 ἑαυτοὺσ P ‖ 18 ἑαυτ. ἐπάρ. P ‖ 19 ἀνωφ.] πονηρῶν ἐκείνων P | παρενοχλ.] μὴ παραμενουσῶν P ‖ 20 κτήσεωσ P ‖ 21 τῆς post ἐκ om P ‖ 23 ὃ om P ‖ 24 ὑπ. — φ.] εἰσ τ. ἑ. κτῆσιν ὑποστρέφων P ‖ 24-25 ταῦτα — ἀνορθοῖ om P ‖ 25 τὸν om P ‖ 26 ἡμῶν om P | κηρ.] ἡμεῖσ κηρύττομεν P ‖ 26 ὑμῖν om P ‖ 28 ὑμ. συνοδ. P ‖ 28-29 καὶ ἀ. ὑμᾶς om P ‖ 29 αὐτὴν P

θορυβώδη θάλασσαν. ἔσται δὲ ὑμῖν καὶ πηγὴ βρύουσα ἐν ταύτῃ 179 W. τῇ χώρᾳ τῇ διψαλέᾳ, καὶ σηκὸς πλήρης βρώσεως ἐν τῷ τῶν πεινώντων τόπῳ, καὶ ἀνάπαυσις ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν, ἰατρὸς δὲ καὶ τῶν σωμάτων.‘

38 τότε τὸ πλῆθος τῶν συναχθέντων ἀκουόντων ταῦτα ἐδάκρυε καὶ ἔλεγε τῷ ἀποστόλῳ· ‚ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, ὃν σὺ κηρύττεις θεὸν ἡμεῖς οὐ τολμῶμεν λέγειν ὅτι αὐτοῦ ἐσμεν, ὅτι τὰ ἔργα ἡμῶν ἃ διεπραξάμεθα ἀλλότρια αὐτοῦ ἐστι, μὴ ἀρέσκοντα αὐτῷ· εἰ δὲ σπλαγχνίζεται ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐλεεῖ ἡμᾶς καὶ ῥύεται παριδὼν τὰς προτέρας ἡμῶν πράξεις, καὶ ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν διεπραξάμεθα ἐν πλάνῃ ὄντες ἐλευθεροῖ ἡμᾶς, καὶ οὐχ ὑπολογίζεται ἡμῖν οὐδὲ ὑπό- 59 Th. μνησιν ποιεῖται τῶν προτέρων ἡμῶν ἁμαρτημάτων, γινόμεθα αὐτοῦ θεράποντες, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ εἰς τέλος ἄξωμεν.‘ ὁ δὲ ἀπόστολος ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων· ‚οὐ καταψηφίζεται ὑμῖν τὰς ἁμαρτίας ἃς ἐν πλάνῃ ὄντες διεπράξασθε, ἀλλὰ παραβλέπει ὑμῶν τὰ παραπτώματα ἃ κατὰ ἄγνοιαν ἦτε πεποιηκότες.‘

(πρᾶξις δ´ περὶ τοῦ πώλου)

τοῦ δὲ ἀποστόλου ἔτι ἑστῶτος ἐν τῇ λεωφόρῳ καὶ διαλεγομένου τῷ πλήθει πῶλος ὀνάδος ἦλθεν καὶ ἔστη ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εἶπεν· ‚ὁ δίδυμος τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἀπό- 180 W. στολος τοῦ Χριστοῦ καὶ συμμύστης τοῦ λόγου τοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀποκρύφου, ὁ δεχόμενος αὐτοῦ τὰ ἀπόκρυφα λόγια· ὁ συνεργὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, ὃς ἐλεύθερος ὢν γέγονας δοῦλος καὶ πραθεὶς πολλοὺς εἰς ἐλευθερίαν εἰσήγαγες· ὁ συγγενὴς τοῦ μεγάλου γένους τοῦ τὸν ἐχθρὸν καταδικάσαντος καὶ τοὺς ἰδίους λυτρωσαμένου· ὁ προστάτης τῆς ζωῆς ἐν τῇ τῶν Ἰνδῶν γενόμενος χώρᾳ· ἦλθες γὰρ πρὸς τοὺς πλανωμένους ἀνθρώπους, καὶ διὰ τῆς σῆς ἐπιφανείας καὶ τῶν λόγων σου τῶν θεϊκῶν νῦν ἐπιστρέφονται πρὸς τὸν ἀποστείλαντά σε θεὸν τῆς ἀληθείας· ἀνελθὼν ἐπικαθέσθητί μοι καὶ ἀναπέου ἕως ἂν εἰς τὴν πόλιν εἰσέλθῃς‘.

καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ‚ὦ Ἰησοῦ Χριστὲ νοερὲ τῆς τελείας εὐσπλαγχνίας· ὦ ἡ ἡσυχία καὶ ἡ ἠρεμία, καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις ζῴοις νῦν λαλούμενε· ὦ ἀπόκρυφος ἀνάπαυσις καὶ διὰ τῆς ἐνεργείας φανερούμενος ἡμῶν σωτὴρ καὶ τροφεῦ, διαφυλάσσων ἡμᾶς

2 διψαλαῖα P ‖ 3-16 ταῖς ψυχαῖς — πεποιηκότες om P ‖ 17 quae sequuntur usque 31, 11 inedita sunt | πράξισ P ‖ 18 λεοφόρῳ P ‖ 20-21 ἀπ. τ. Χ.] ἀπ. τ. ὑψίστου syr ‖ 21-22 Χ. τ. ἀπ.] τοῦ ζωοποιοῦ syr ‖ 29 scr ἀναπνέου (Usener)? ἀναπαύου syr: cf 22, 9 cum actis Io ed Zahn 226, 11 ‖ 31 νοερὲ] υἱὲ νοερὲ syr 34 scr τροφεύς?

καὶ ἀναπαύων ἐν σώμασιν ἀλλοτρίοις· ὁ σωτὴρ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν· ἡ βρύσις ἡ γλυκεῖα καὶ ἄφραστος, ἡ πηγὴ ἡ εὐκατάστατος καὶ καθαρὰ καὶ μηδέποτε θολουμένη· ὁ ἐπαμύντωρ καὶ βοηθὸς ἐν ἀγῶνι τῶν ἰδίων δούλων, ὁ τὸν ἐχθρὸν ἀποστρέφων καὶ ἀποσοβῶν ἀφ'
181 W. ἡμῶν, ὁ εἰς πολλοὺς ἀγῶνας ὑπὲρ ἡμῶν ἀγωνιζόμενος καὶ νικᾶν ποιῶν ἡμᾶς ἐν πᾶσι· ὁ ἀληθὴς ἀθλητὴς ἡμῶν καὶ ἀήττητος· ὁ στρατηλάτης ἡμῶν ὁ ἅγιος καὶ νικηφόρος· ὁ τὴν ἔνδοξον χαρὰν παρέχων τοῖς ἰδίοις καὶ μηδέποτε παρερχομένην, καὶ ἄνεσιν τὴν μηδέποτε δόλον ἔχουσαν· ὁ ἀγαθὸς ποιμὴν ὁ ἑαυτὸν ἐκδοὺς ὑπὲρ τῶν ἰδίων προβάτων καὶ τὸν λύκον νικήσας καὶ λυτρωσάμενος τοὺς ἰδίους ἄρνας καὶ εἰς νομὴν ἀγαθὴν ἀγαγών· δοξάζομεν καὶ ὑμνοῦμεν σὲ καὶ τὸν ἀόρατόν σου πατέρα καὶ τὸ ἅγιόν σου πνεῦμα καὶ τὴν μητέρα πάσης τῆς κτίσεως'.

ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἀποστόλου τὸ παρὸν πᾶν πλῆθος εἰς αὐτὸν ἀπέβλεπεν προσδοκῶν ἀκοῦσαί τι πρὸς τὸν πῶλον λέγοντος. πολλὴν δὲ ὥραν σταθεὶς ὁ ἀπόστολος ἔκπληκτος ὥσπερ γεγονὼς καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφιδὼν εἶπεν τῷ πώλῳ· ‚τίνος εἶ καὶ τίνος ὑπάρχεις; ἔκπληκτα γάρ εἰσι τὰ διὰ τοῦ στόματός σου λαληθέντα, τὰ καὶ παράδοξα κἀμοί τε καὶ τῷ ὄχλῳ φανέντα, ἃ καὶ ἀπόκρυφα τοῖς πολλοῖς τυγχάνειν εἰώθασι'.

ὁ δὲ πῶλος ἀποκριθεὶς εἶπεν· ‚τῆς γενεᾶς εἰμι ἐκείνης τῆς ἐξυπηρετησαμένης τῷ Βαλαάμ, ἧς καὶ ὁ κύριός σου καὶ διδάσκαλός σου εἰς τὸν καθήκοντά μοι κατὰ γένος ἐκάθισεν. κἀγὼ νῦν ἀπεστάλην σὲ ἀναπαῦσαι καθεσθέντα ἐπάνω μου· καὶ λάβω πίστιν, καὶ προστεθείη μοι ἡ μερὶς ἐκείνη ἣν νῦν μέλλω κτᾶσθαι διὰ τῆς σῆς ὑπηρεσίας'.

εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἀπόστολος· ‚δυνατός ἐστιν ἐκεῖνος ὁ τὴν δωρεάν σοι ταύτην χαρισάμενος ἵνα ἕως τέλους πληρωθῇ ἐν σοὶ καὶ τοῖς κατὰ γένος σοι διαφέρουσιν· τούτου γὰρ τοῦ μυστηρίου ἐγὼ ἀσθενὴς καὶ ἄτονος ὑπάρχω'. καὶ οὐκ ἐβούλετο ἐπικαθίσαι αὐτῷ.
182 W. ὁ δὲ πῶλος ἐδέετο καὶ ἱκέτευεν αὐτὸν ἵνα εὐλογηθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐπορκούμενος αὐτῷ.

τότε ἀνελθὼν ὁ ἀπόστολος ἐκαθέσθη, καὶ εἶπεν τοῖς σὺν αὐτῷ οἳ μὲν προάγοντες αὐτὸν οἳ δὲ ἀκολουθοῦντες· ἔτρεχον δὲ πάντες βουλόμενοι ἰδεῖν τὸ πέρας καὶ πῶς τὸν πῶλον ἀπολύει.

---

3 θωλουμένη P ‖ 6 scr πᾶσιν ‖ 9 δόλον] τέλος syr ‖ 12 καὶ post πν. om syr ‖ 16 scr ὥσπερ ἔκπλ.. γεγ. ‖ 17 τίς εἶ syr ‖ 22-23 del σου prius an cum syr καὶ δ. σου? cf tamen 10, 5-6 ‖ 30 ἐπικαθῆσαι P ‖ 31 scr ἐπαρκούμενος (Vsener)? syr ‚uchendo' ‖ 33 εἶπεν τοῖς] scr εἵποντο

ὅτε δὲ ἦλθεν ἐγγὺς τῶν πυλῶν τῆς πόλεως κατῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ λέγων· ,ἄπελθε καὶ διαφυλάχθητι ὅπου ἧς'. εὐθέως δὲ ὁ πῶλος πεσὼν εἰς τὸ ἔδαφος παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἀποστόλου ἀπέθανεν.

πάντες δὲ οἱ παρόντες ἠθύμησαν λέγοντες τῷ ἀποστόλῳ· ,ζωοποίησον αὐτὸν καὶ ἀνέγειρον'. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ,ἐγὼ μὲν ἠδυνάμην ἐγεῖραι αὐτὸν τῇ ἐπικλήσει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἀλλὰ πάντως τοῦτο συμφέρει· ὁ γὰρ αὐτῷ δοὺς λόγον ἵνα λαλήσῃ ἠδύνατο αὐτὸν ποιῆσαι μηδὲ ἀποθανεῖν· οὐκ ἐγερῶ δὲ αὐτὸν οὐχ ὡς μὴ δυνάμενος, ἀλλ' ὅτι τοῦτό ἐστιν τὸ συμβαλλόμενον αὐτῷ καὶ συμφέρον'. τοῖς δὲ παροῦσιν παρεκελεύσατο ποιῆσαι ὄρυγμα καὶ θάψαι αὐτοῦ τὸ σῶμα· καὶ ἐποίησαν ὡς ἐκέλευσεν.

(περὶ τοῦ δαίμονος τοῦ ἐνοικήσαντος εἰς τὴν γυναῖκα)

39 εἰσῆλθε δὲ εἰς τὴν πόλιν ὁ ἀπόστολος τοῦ παντὸς ὄχλου 223 T.
ἀκολουθοῦντος αὐτῷ· ἐσκέπτετο δὲ ἀπελθεῖν πρὸς τοὺς γονεῖς τοῦ νεωτέρου, ὃν ἐζωποίησε θανόντα ὑπὸ τοῦ δράκοντος· πάνυ γὰρ ἐδέοντο αὐτοῦ παραγενέσθαι πρὸς αὐτοὺς καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν.

γυνὴ δέ τις πάνυ ὡραία αἰφνιδίως φωνὴν ἀφῆκε μεγίστην λέγουσα· ,ἀπόστολε τοῦ νέου θεοῦ ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν Ἰνδίαν, καὶ δοῦλε τοῦ ἁγίου ἐκείνου καὶ μόνου ἀγαθοῦ θεοῦ· διὰ σοῦ γὰρ οὗτος κηρύσ- 183 W.
σεται ὁ σωτὴρ τῶν ψυχῶν τῶν πρὸς αὐτὸν ἐρχομένων, καὶ διὰ σοῦ ἰατρεύεται τὰ σώματα τῶν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ κολαζομένων, καὶ σὺ εἶ ὁ γεγονὼς πρόφασις τῆς ζωῆς πάντων τῶν ἐπ' αὐτὸν ἐπιστρεφόντων· κέλευσόν με ἀχθῆναι ἔμπροσθέν σου ἵνα σοι ἀφηγήσομαι τὰ συμβάντα μοι, καὶ τάχα ἐκ σοῦ γένηταί μοι ἐλπίς, καὶ οὗτοι δὲ οἱ 60 Th.
παρεστῶτές σοι εὐέλπιδες γένωνται μᾶλλον εἰς τὸν θεὸν ὃν κηρύσσεις. οὐ μικρῶς γὰρ βασανίζομαι ὑπὸ τοῦ ἐναντίου ἤδη χρόνου πενταετοῦς

---

10 ὤρυγμα P ‖ 11 scr πτῶμα? cf 22, 27 | σε uoc ἐκέλευσεν in ras P ‖ 12 περὶ — γυν.] πράξις ε', περὶ τῆς γυναικὸς. καὶ τοῦ συγγενομένου αὐτῇ δαίμονος P ‖ 13 εἰσῆλθεν δὲ ὁ ἀπ. εἰς τ. π. P ‖ 15 ἐζωοποίησεν P ‖ 16 αὐτοὶ P ‖ 18-19 ἀφ. μ. λέγ.] μεγ. ἀφιεῖσα ἔλεγεν P ‖ 19 ὁ εἰς τ. ἰνδ. ἐλθ. P ‖ 20 καὶ μ. ἀγ.] καὶ ἀγ. καὶ μ. P ‖ 21 ψ. τῶν] ψ. ἡμῶν, τῶν καὶ P ‖ 22 τῶν] τὰ P | κολαζόμενα P ‖ 23 γεγονὼς om P | προστάτης P | ἐπ' αὐτὸν] ὧδε P ‖ 24 διηγήσομαι P ‖ 25-32, 3 ἐκ σοῦ — δὲ] ὡς ἔγωγε τοῦτο πιστεύω. οὐ τῆς πρὸς σὲ ἐλπιζομένης ἀποτύχω ἐλπίδος· ἀλλὰ καὶ οὗτοι οἱ παρεστῶτες τὴν αὐτὴν συνεμοὶ, ἔχωσιν ἐλπίδα, εἰς τὸν σὸν ὃν κηρύττεις πιστεῦσαι θεόν· πάνυ γὰρ ἐγὼ ἡ ἀθλία ἐν ἔτεσι πέντε ὑπὸ τοῦ ἐναντίου βασανίζομαι· ὡς ἅτε οὖσα γυνή. ἐν ἡσυχίᾳ τὸ πρότερον καθεζομένης μου, καὶ πανταχόθεν εἰρήνη μοι περιέχουσα. καὶ μηδ' ἑνὸς μέριμναν ποιουμένης μου ἔτυχεν P

ἐνεστῶτος. ὡς γυνὴ ἐκαθεζόμην ἐν ἡσυχίᾳ τὸ πρότερον, καὶ πανταχόθεν με εἰρήνη περιεῖχε, καὶ οὐδενὸς μέριμναν ἐποιούμην· οὐδὲ γὰρ ἄλλου τινὸς φροντίδα εἶχον. 40 ἔτυχε δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐξιούσης μου ἀπὸ τοῦ λουτροῦ ἀπήντησέ μοι ὡς ἄνθρωπός τις τεθορυβημένος καὶ ἐντάραχος ὤν· ἡ δὲ τούτου φωνὴ καὶ ἀπόκρισις ἐδόκει μοι εἶναι ἀμυδρὰ καὶ λεπτὴ πάνυ· καὶ εἶπε στὰς ἀντικρύ μου· ἐγώ τε καὶ σὺ ἐν μιᾷ ἀγάπῃ ἐσόμεθα, καὶ κοινωνήσωμεν ἀλλήλοις ὡς ἀνὴρ γυναικὶ συμμίγνυται. κἀγὼ ἀπεκρινάμην αὐτῷ λέγουσα· τῷ ὁρμαστῷ μου οὐ συνεγενόμην παραιτουμένη τοῦ μὴ γῆμαι, καὶ σοὶ ὡς ἐν μοιχείᾳ θέλοντί μοι κοινωνῆσαι πῶς ἐμαυτὴν ἐκδώσω; καὶ εἰποῦσα ταῦτα διῆλθον ἀπ᾽ αὐτοῦ· τῇ δὲ παιδίσκῃ μου εἶπον· ἐθεάσαο τὸν νέον καὶ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ, πῶς μὴ αἰδεσθεὶς παρρησίᾳ μοι διελέχθη; ἡ δὲ εἶπέ μοι· ἐγὼ πρεσβύτην εἶδον ὁμιλήσαντά σοι. γενομένης δέ μου ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ δειπνησάσης ἡ
61 Th. ψυχή μου εἰς ὑποψίαν τινὰ ὑπέβαλέ με, καὶ μάλιστα ὅτι δυσὶ μορ-
224 T. φαῖς ὤφθη μοι. τοῦτο αὐτὸ κατὰ νοῦν ἔχουσα ὕπνωσα. καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἐκοινώνησέ μοι ἐν τῇ ῥυπαρᾷ μίξει αὐτοῦ. ἔβλεπον δὲ αὐτὸν καὶ ἡμέρας οὔσης, καὶ ἔφευγον ἀπ᾽ αὐτοῦ· ἐν δὲ
184 W. τῇ συνήθει αὐτοῦ νυκτὶ ἐρχόμενος παρεχρᾶτό μοι. καὶ νῦν ὡς ὁρᾷς με πέντε ἔτη ἔχω ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐνοχλουμένη, καὶ οὐκ ἀπέστη ἀπ᾽ ἐμοῦ. ἀλλ᾽ ἐγὼ οἶδα καὶ πέπεισμαι ὅτι καὶ δαίμονες καὶ πνεύματα καὶ ἀλάστορες ὑποτάσσονταί σοι καὶ σύντρομοι γίνονται ἀπὸ τῆς εὐχῆς σου· εὖξαι οὖν ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ ἀπέλασον ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸν διενοχλοῦντά μοι δαίμονα, ἵνα γένωμαι κἀγὼ ἐλευθέρα καὶ συναθροισθῶ
62 Th. εἰς τὴν ἀρχαιόγονόν μου φύσιν, καὶ δέξομαι τὸ χάρισμα τὸ τοῖς συγγενεῦσί μου δεδωρημένον.‘

41 εἶπε δὲ ὁ ἀπόστολος· ‚ὢ πονηρία ἀκατάσχετος· ὢ ἀναίδεια τοῦ ἐχθροῦ· ὢ ὁ βάσκανος ὁ μηδέποτε ἠρεμῶν· ὢ ὁ δυσειδὴς

1-3 cf 31, 33 ‖ 4 ἀπήντησέν P | ὡς om P | τίσ ἄνθρ. P ‖ 5 ἀπ. κ. φ. P ‖ 6 εἶναι om P | εἶπε om P | ἄντικρύ P ‖ 7 μου] μου λέγει P | ἐσώμεθα P ‖ 8 μίγνυται P ‖ 9-10 οὐ — γῆμαι] παραιτησάμην, γῆμε με θέλων P ‖ 10 σὺ P | θέλ. μ. κοιν. om P ‖ 10-11 ἐμ. ἐκδ.] συνεισέλθω P ‖ 11 διέβην P | ἀπ᾽ αὐτοῦ om P | μου] τῇ συνεμοὶ οὔσῃ P ‖ 12 ἐθεάσω P | μὴ αἰδ. om P ‖ 13 διελ.] περὶ κακοῦ πράγματοσ διελ. P | εἶπεν P ‖ 14 σε P. ‖ 15 καθύπέβαλέν με τινά P | δυσὶν P ‖ 16 καὶ ἐλθ.] ἐλθ. οὖν P ‖ 17 ἐκοινώνησέν P | ἐν om P | τὴν ῥυπαρὰν μίξιν P ‖ 18 ἔφυγον P ‖ 19 συνήθ. — ἐρχ.] τῆσ νυκτὸσ αὐτοῦ ἐπιμιξία P ‖ 19-21 καὶ νῦν — πέπεισμαι] ἐν ἔτεσι ὑπ᾽ αὐτοῦ, παρενοχλούμενοσ πέντε, μὴ δυναμένη ἐξ᾽ αὐτοῦ ἀποστῆναι. καὶ οἶδα P ‖ 22-23 ἀπὸ τῆσ σῆσ εὐχ. σύντρ. γίν. P ‖ 23 διεν.] οὕτωσ παρενοχλοῦντα P ‖ 24 ἵνα] καὶ P ‖ 24-25 καὶ — μου] εἰσ τ. ἀρχ. συναθροίζων με P ‖ 25-26 καὶ — δεδωρ.] καὶ ἐν τῷ τῶν συγγενῶν καταξίωσόν με χαρίσματι P ‖ 27 εἶπεν δὲ πρὸσ αὐτὴν ὁ ἀπ. P

ὁ τοὺς εὐιδεῖς ὑποτάσσων· ὢ ὁ πολύμορφος· ὡς ἂν βουληθῇ φαίνεται, ἡ δὲ τούτου οὐσία μεταβληθῆναι οὐ δύναται· ὢ ἀπὸ τοῦ δολίου καὶ ἀπλήστου· ὢ τὸ δένδρον τὸ πικρόν, ᾧ καὶ οἱ καρποὶ αὐτοῦ ἐοίκασιν· ὢ ἀπὸ τοῦ διαβόλου τοῦ ὑπερμαχοῦντος τῶν ἀλλοτρίων· ὢ ἀπὸ τῆς πλάνης τῆς χρωμένης τῇ ἀναιδείᾳ· ὢ ἀπὸ τῆς πονηρίας τῆς ἑρπούσης ὡς ὄφις καὶ τούτου συγγενοῦς αὐτοῦ ὑπάρχοντος.‘ καὶ ταῦτα 185 W. εἰπόντος τοῦ ἀποστόλου ἐλθὼν ὁ δυσμενὴς ἔστη ἔμπροσθεν αὐτοῦ, μηδενὸς ὁρῶντος αὐτὸν εἰ μὴ τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ ἀποστόλου, καὶ φωνῇ μεγίστῃ χρησάμενος εἶπε πάντων ἀκουόντων· 42 ‚τί ἡμῖν καὶ σοί, ἀπόστολε τοῦ ὑψίστου; τί ἡμῖν καὶ σοί, δοῦλε Ἰησοῦ Χριστοῦ; τί ἡμῖν καὶ σοί, σύμβουλε τοῦ ἁγίου πνεύματος; διὰ τί βούλει ἡμᾶς 63 Th. ἀπολέσαι τοῦ καιροῦ ἡμῶν μηδέπω ἐνεστῶτος; τίνος ἕνεκα βούλει λαβεῖν ἡμῶν τὴν ἐξουσίαν; ἕως γὰρ τῆς νῦν ὥρας εἴχομεν ἐλπίδα καὶ καιρὸν περιλειπόμενον. τί ἡμῖν καὶ σοί; σὺ ἔχεις ἐξουσίαν ἐν τοῖς σοῖς, καὶ ἡμεῖς ἐν τοῖς ἡμετέροις. τίνος ἕνεκα βούλει τυραννίδι καθ’ ἡμῶν χρήσασθαι, καὶ μάλιστα αὐτὸς ἄλλους διδάσκων μὴ χρήσασθαι τυραννίδι; τίνος οὖν ἕνεκα σὺ τῶν ἀλλοτρίων δέει ὡς τοῖς ἰδίοις μὴ ἐπαρκούμενος; τίνος ἕνεκα ἐξομοιοῦσαι τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ τῷ ἀδικήσαντι ἡμᾶς; ἔοικας γὰρ αὐτῷ πάνυ ὡς ἐξ αὐτοῦ ἀποκυηθείς. ἐνομίσαμεν γὰρ κἀκεῖνον ὑπὸ ζυγὸν ποιῆσαι ὡς καὶ τοὺς λοιπούς· ὃ 225 T. δὲ στραφεὶς ἔσχεν ἡμᾶς ὑποχειρίους. οὐ γὰρ ᾔδειμεν αὐτόν· ἠπάτησε δὲ ἡμᾶς τῇ μορφῇ αὐτοῦ ᾗ περιεβέβλητο καὶ τῇ πενίᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ ἐνδείᾳ· θεασάμενοι γὰρ αὐτὸν τοιοῦτον ἐνομίσαμεν αὐτὸν σαρκοφόρον ἄνδρα εἶναι, μὴ εἰδότες ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ζωοποιῶν τοὺς ἀνθρώπους. ἔδωκε δὲ ἡμῖν ἐξουσίαν ἐν τοῖς ἡμετέροις, καὶ ἐν ᾧ ἐσμεν χρόνῳ τὰ ἡμέτερα μὴ ἐᾶσαι ἀλλ’ ἐν αὐτοῖς ἀναστρέφεσθαι· 186 W. σὺ δὲ βούλει ὑπὲρ τὸ δέον καὶ τὸ δεδομένον σοι κτήσασθαι καὶ ἡμᾶς καταπονῆσαι.‘

43 καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ δαίμων ἔκλαιε λέγων· ‚ἀφίημί σε τὴν καλλίστην μου σύζυγον, ἣν πρὸ πολλοῦ εὑρὼν ἀνεπαύθην· καταλιμπάνω σε τὴν ἀγαπητὴν καὶ βεβαίαν μου ἀδελφήν, ἐν ᾗ ηὐδόκησα. τί

1 ὁ om P | εὐειδεῖσ P | ὁ om P | ὡς] ὅτι ὢ (leg ὃ) P ‖ 2 ἀπὸ om P ‖ 3 ἀπίστου P | ᾧ καὶ] οὗ P ‖ 4-5 ὢ ἀ. τ. δ. — ἀναιδείᾳ] θάνατοσ P ‖ 6 τούτου] τοῦ τοῦ P ‖ 8 εἰ μὴ] ἢ P ‖ 9 εἶπεν P | σοὶ] σὺ (item 10 et 11) P ‖ 11 πνεύμ.] υἱοῦ τοῦ θεοῦ P | ἡμῖν (sic) βούλει P ‖ 12 οὔπω τ. κ. ἡμ. φθάσαντοσ P ‖ 12-13 τὴν ἐξ. ἡμ. βούλαι (sic) λαβεῖν P ‖ 14 παραλειπόμενον P ‖ 15 ἕνεκεν ‖ 15-17 βούλει — ἕνεκα om P ‖ 18 ἀρκούμενοσ P ‖ 20 γὰρ om P | ὃ] ὡς P ‖ 21 οἴδαμεν P ‖ 21-22 ἠπ. δὲ] ἠπάτησεν γὰρ P ‖ 22 ᾗ περιεβ.] τῇ δυσιδεστάτῃ P ‖ 25 ἔδωκεν P ‖ 26 ἀλλ’] ἀλλὰ P ‖ 27 κτήσασθαι om P ‖ 28 καταπ.] κατεξουσιάσαι P ‖ 29 ἔκλαιεν P ‖ 30 ἣν — ἀνεπ.] εἰσ ἣν τὸ πρότερον εἰσ ἱκανοὺσ χρόνουσ ἀνεπεώμην P ‖ 31 ἀγ. — ἀδ.] βεβ. μου ἀδ. τὴν ἀγαπ. P

64 Th. ποιήσω οὐκ οἶδα, ἢ τίνα ἐπικαλέσομαι ἵνα μοι ἐπακούσας ἐπαμύνῃ.
οἶδα τί ποιήσω· ἀπελεύσομαι εἴς τινας τόπους ἔνθα ἡ φήμη τοῦ
ἀνδρὸς τούτου οὐκ ἠκούσθη, καὶ τάχα σε τὴν ἐμὴν ἀγαπητὴν ἀντο-
νομάσω.‘ καὶ ἐπάρας αὐτοῦ τὴν φωνὴν εἶπε· ‚μένε ἐν εἰρήνῃ τὸ
καταφύγιον λαβοῦσα εἰς τὸν μείζονά μου· ἐγὼ δέ, καθὼς εἶπον,
ἀπελεύσομαι καὶ ζητήσω σου ὁμοίαν, καὶ ἐὰν μὴ εὕρω, πάλιν ἐπὶ
σὲ ἐπιστρέφω· οἶδα γὰρ ὅτι τούτου τοῦ ἀνδρὸς ἔγγιστα ὑπάρχουσα
εἰς αὐτὸν τὸ καταφύγιον ἔχεις, αὐτοῦ δὲ ἀποστάντος ἔσῃ ὁποία καὶ
ἦς πρὸ τοῦ αὐτὸν ἐπιφανῆναι, καὶ αὐτὸν μὲν ἐπιλήσῃ, ἐμοὶ δὲ πάλιν
187 W. καιρὸς καὶ παρρησία γενήσεται· νῦν δὲ τὸ ὄνομα τοῦ σὲ ῥυσαμένου
φοβοῦμαι.‘ καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ δαίμων ἀφανὴς ἐγένετο. ὡς δὲ μόνον
ἀφανισθεὶς ἀπέστη, πῦρ καὶ καπνὸς ὤφθη ἐκεῖ, καὶ πάντες οἱ ἐκεῖσε
παρόντες ἔκπληκτοι γεγόνασιν.

44 ἰδὼν δὲ ὁ ἀπόστολος εἶπεν αὐτοῖς· ‚οὐδὲν ξένον οὐδὲ ἀλλότριον
ἔδειξεν ὁ δαίμων ἐκεῖνος ἀλλὰ τὴν φύσιν αὐτοῦ, ἐν ᾗ καὶ κατα-
καυθήσεται· καὶ γὰρ τὸ πῦρ αὐτὸν καταναλώσει, καὶ ὁ τούτου καπνὸς
διασκεδασθήσεται. καὶ ἤρξατο λέγειν· ‚Ἰησοῦ Χριστέ, τὸ μυστήριον τὸ
ἀπόκρυφον ὃ ἡμῖν ἀπεκαλύφθη, σὺ εἶ ὁ ἐκφάνας ἡμῖν μυστήρια
πάμπολλα, ὁ ἀφορήσας με κατ’ ἰδίαν ἐκ τῶν ἑταίρων μου πάντων,
καὶ εἰπών μοι τρεῖς λόγους ἐν οἷς ἐγὼ ἐκπυροῦμαι, καὶ ἄλλοις εἰπεῖν
αὐτὰ οὐ δύναμαι· Ἰησοῦ ἄνθρωπε πεφονευμένε νεκρὲ τεθαμμένε,
226 T. 65 Th. Ἰησοῦ θεὲ ἐκ θεοῦ καὶ σωτηρ ὁ τοὺς νεκροὺς ζωοποιῶν καὶ τοὺς
νοσοῦντας ἰώμενος· Ἰησοῦ ὁ ἐπιδεόμενος ὥσπερ καὶ σώζων ὡς ἀνεν-
δεής, ὁ τοὺς ἰχθύας θηρεύων εἰς τὸ ἄριστον καὶ εἰς τὸ δεῖπνον, ὁ
πάντας ἐν πλησμονῇ καθιστῶν ἐν μικρῷ ἄρτῳ· Ἰησοῦ ὁ ἐπαναπαυόμε-
νος ἀπὸ τῆς ὁδοιπορίας τοῦ καμάτου ὡς ἄνθρωπος καὶ ἐπὶ τοῖς
κύμασι περιπατῶν ὡς θεός· 45 Ἰησοῦ ὕψιστε, φωνὴ ἀνατείλασα ἀπὸ
τῶν σπλάγχνων τῶν τελείων, πάντων σωτήρ, ἡ δεξιὰ τοῦ φωτὸς ἡ
καταστρέφουσα τὸν πονηρὸν ἐν τῇ ἰδίᾳ φύσει καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν

---

1 ἵνα] ἀπορῶ ἵνα P | ἐπακ. μοι P ‖ 2 τί] δὲ τί P | ἔνθα] ὅπου P ‖ 4 εἶπεν P ‖ 5 καθὼς εἶπον om P ‖ 6 ὁμ. σου ζητ. P | πάλιν om P ‖ 7 ἐπιστρεφω P ‖ 8 καὶ om P ‖ 9 πάλιν om P ‖ 10 νῦν δὲ] εἰ καὶ κατὰ τὸ παρὸν P | σὲ] σὲ ἐξ ἐμοῦ P ‖ 11-18 complures litt in extr ora libri abscisas punctis notabo ‖ 11 δ . . μων P | ἐγέν . το P ‖ 11-12 ὡς — ἀπ.] μόνον δὲ ἀποστ . . τος αὐτοῦ P ‖ 12 κ . πνὸς P | ἐκεῖ . . P ‖ 13 ἔκπληκ . . . ἐγένοντο P ‖ 14 ξέν . . P ‖ 15 ἔδ . . ξεν P | ἐκεῖν . . P | αὐτο . P ‖ 16 καπνὸ . P ‖ 17 ἤρξατο] ἤρξατο ὁ ἀπόστ . λος P | Χριστέ om P | μ . στήριον P ‖ 18 ἀπεκαλύφ . . P ‖ 19 πάμπολα P | καθίδιαν P | ἐκ om P ‖ 22 καὶ om P (non uidetur abscisum esse) ‖ 23-25 Ἰησοῦ — ἄρτῳ om P ‖ 27 κύμασιν P ‖ 27-28 φωνὴ — σωτήρ om P ‖ 28 δεξιά] δόξα P

φύσιν συναθροίζουσα εἰς ἕνα τόπον, ὁ μονογενὴς ὑπάρχων, ὁ πρωτό- 188 W.
τοκος πολλῶν ἀδελφῶν, θεὲ ἐκ θεοῦ ὑψίστου, ὁ ἄνθρωπος ὁ κατα-
φρονούμενος ἕως ἄρτι· Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ μὴ παραβλέπων ἐν οἷς σε
ἐπικαλούμεθα, ὁ γενόμενος πρόφασις πᾶσι τῇ ἀνθρωπίνῃ ζωῇ, ὁ δι'
ἡμᾶς κρινόμενος καὶ φυλακιζόμενος ἐν δεσμωτηρίῳ καὶ λύων πάντας
τοὺς ἐν δεσμοῖς ὄντας, ὁ καλούμενος πλάνος καὶ τοὺς ἰδίους λυτρού-
μενος ἀπὸ τῆς πλάνης· δέομαί σου ὑπὲρ τῶν ἑστώτων καὶ δεομένων
σου τούτων καὶ πιστευόντων σοι· δέονται γὰρ τῶν σῶν δωρημάτων
τυχεῖν εὐέλπιδες ὄντες εἰς τὴν σὴν βοήθειαν, τὸ καταφύγιόν σου
κατέχοντες ἐν τῇ σῇ μεγαλοσύνῃ· τὰς ἀκροάσεις αὐτῶν ὑπέχουσιν
ἀκοῦσαι παρ' ἡμῶν τοὺς λόγους τοὺς λαλουμένους αὐτοῖς. ἐλθέτω
σου ἡ εἰρήνη καὶ σκηνωσάτω ἐν αὐτοῖς, ὅπως καθαρισθῶσιν ἀπὸ τῶν
προτέρων αὐτῶν πράξεων, καὶ ἀποδύσονται τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον
σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσονται τὸν νέον τὸν νῦν ἐξ ἐμοῦ
καταγγελλόμενον αὐτοῖς.'

46 καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας εὐλόγησεν αὐτοὺς εἰπών· ,ἔσται 66 Th.
ἐφ' ὑμᾶς ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς αἰῶνας.'
καὶ αὐτοὶ εἶπον· ,ἀμήν.' ἐδεήθη δὲ αὐτοῦ ἡ γυνὴ λέγουσα· ,ἀπόστολε
τοῦ ὑψίστου, δός μοι τὴν σφραγῖδα, ἵνα μὴ ὑποστρέψῃ εἰς ἐμὲ πάλιν
ὁ ἐχθρὸς ἐκεῖνος.' τότε ἐποίησεν αὐτὴν ἐγγὺς αὐτοῦ γενέσθαι, καὶ
ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτῇ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐσφράγισεν αὐτὴν εἰς ὄνομα
πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος. πολλοὶ δὲ παὶ ἄλλοι ἐσφρα-
γίσθησαν μετ' αὐτῆς. ἐκέλευσε δὲ ὁ ἀπόστολος τῷ διακόνῳ αὐτοῦ
παραθῆναι τράπεζαν· παρέθηκαν δὲ συμψέλλιον ὃ εὗρον ἐκεῖ. καὶ 189 W. 227 T.
ἁπλώσας σινδόνα ἐπ' αὐτὸ ἐπέθηκεν ἄρτον τῆς εὐλογίας. καὶ παρα-
στὰς ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ,Ἰησοῦ Χριστέ, υἱὲ τοῦ θεοῦ, ὁ καταξιώσας
ἡμᾶς τῆς εὐχαριστίας τοῦ σώματός σου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ τιμίου

---

1 συναθροίζων P | ὁ πολύμορφος καὶ μονογ. P | ὁ πρ.] καὶ πρ. P ‖ 2-3 θεὲ — Χρ. ὁ] καὶ P ‖ 3 ἐν οἷς] ἡμᾶς ἐνοῖς P ‖ 4 πᾶσι τ. ἀ. ζ.] πάσης ζωῆς ἀνθρωπίνης P ‖ 5-6 τ. ἐν δεσμῷ ὄντας πάντας P ‖ 6 ἰδίους] αὐτοῦ δούλους P ‖ 6-7 ἀ. τ. πλ. λυτρ. P ‖ 7 παρεστώτων P ‖ 7-8 δεομ. — καὶ om P ‖ 8 δέονται — σῶν] τούτων· καὶ γὰρ τ. σ. δέονται P ‖ 9 εὐέλπ. — εἰς] καὶ P ‖ 9-11 τὸ καταφ. — αὐτοῖς] καὶ δι ἡμῶν τοὺς σοὺς λόγους ἀκοῦσαι P ‖ 12 ἡ εἰρ. σου ἐν αὐτ. κ. σκην. P | ὅπ. καθ.] καὶ ἀνακαινισάτω P ‖ 13 καὶ] ὅπως P | τ. παλ. ἀποδύσωνται ἄνθρ. P ‖ 14 πράξεσιν] πράξεσι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις P ‖ 14-15 νῦν — αὐτοῖς] καὶ δι' ἐμοῦ αὐτοῖς κηρυττόμενον P ‖ 16 αὐτοὺς om P ‖ 17 ἡμῶν om P ‖ 18 ἀμήν] τὸ ἀμήν P ‖ 21 ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας P | ἐσφρ.] καὶ εὐλόγησεν P ‖ 23 ἐκέλευσεν P ‖ 24-25 παρέθ. — ἐπέθ.] καὶ κυμφέλιον (sic) θέντες ἥπλωσαν σινδόνιον ἐπ' αὐτό· καὶ ἐπέθηκαν P ‖ 26 Χριστὲ — θεοῦ om P ‖ 27 σου] σου μεταλαβεῖν P | τιμίου] ἁγίου αὐτοῦ P

αἵματος κοινωνῆσαι, ἰδοὺ κατατολμῶμεν τῆς εὐχαριστίας καὶ ἐπικλήσεως τοῦ ἁγίου σου ὀνόματος, ἐλθὲ νῦν καὶ κοινώνησον ἡμῖν.‘ 47 καὶ ἤρξατο λέγειν· ‚ἐλθὲ τὰ σπλάγχνα τὰ τέλεια, ἐλθὲ ἡ κοινωνία τοῦ ἄρρενος, ἐλθὲ ἡ ἐπισταμένη τὰ μυστήρια τοῦ ἐπιλέκτου, ἐλθὲ ἡ κοινωνοῦσα ἐν πᾶσι τοῖς ἄθλοις τοῦ γενναίου ἀθλητοῦ, ἐλθὲ ἡ ἡσυχία ἡ ἀποκαλύπτουσα τὰ μεγαλεῖα τοῦ παντὸς μεγέθους, ἐλθὲ ἡ τὰ ἀπόκρυφα ἐκφαίνουσα καὶ τὰ ἀπόρρητα φανερὰ καθιστῶσα, ἡ ἱερὰ περιστερὰ ἡ τοὺς διδύμους νεοσσοὺς γεννῶσα, ἐλθὲ ἡ ἀπόκρυφος μήτηρ, ἐλθὲ ἡ φανερὰ ἐν ταῖς πράξεσιν αὐτῆς καὶ παρέχουσα χαρὰν
67 Th. 190 W. καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς συνημμένοις αὐτῇ· ἐλθὲ καὶ κοινώνησον ἡμῖν ἐν ταύτῃ τῇ εὐχαριστίᾳ ἣν ποιοῦμεν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, καὶ τῇ ἀγάπῃ ᾗ συνήγμεθα ἐπὶ τῇ κλήσει σου.‘ καὶ εἰπὼν ταῦτα διεχάραξε τῷ ἄρτῳ τὸν σταυρόν, καὶ κλάσας ἤρξατο διαδιδόναι. καὶ πρῶτον τῇ γυναικὶ ἔδωκεν εἰπών· ‚ἔσται σοι τοῦτο εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ λύτρον αἰωνίων παραπτωμάτων.‘ καὶ μετ᾽ αὐτὴν ἔδωκε καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι τοῖς τὴν σφραγῖδα δεξαμένοις.

(περὶ τοῦ νεανίσκου τοῦ φονεύσαντος τὴν κόρην)

48 ἦν δέ τις νεανίσκος διαπραξάμενος πρᾶγμα ἀθέμιτον, προσελθὼν δὲ τῷ ἀποστόλῳ ἔλαβε τῆς εὐχαριστίας τὸν ἄρτον τῷ ἰδίῳ στόματι, αἱ δὲ δύο χεῖρες αὐτοῦ παραυτὰ ἐξηράνθησαν, ὡς μὴ δύνασθαι ἔτι προσαγαγεῖν αὐτὰς τῷ ἰδίῳ στόματι. οἱ δὲ παρόντες ἰδόντες αὐτὸν ἀνήγγειλαν τῷ ἀποστόλῳ τὸ συμβάν· ὁ δὲ προσκαλεσάμενος αὐτὸν εἶπεν· ‚λέξον μοι, τέκνον, καὶ μὴ αἰδεσθῇς τινα, ὃ διεπράξω καὶ ὧδε ἦλθες· ἡ γὰρ εὐχαριστία τοῦ κυρίου ἤλεγξέ σε. τοῦτο γὰρ τὸ
191 W. 228 T. χάρισμα εἰς πολλοὺς διερχόμενον μάλιστα μὲν τοὺς διὰ πίστεως καὶ ἀγάπης προσιόντας ἰᾶται, σὲ δὲ ἀπεξήρανε, καὶ τὸ γενόμενον οὐ χωρὶς ἐνεργείας τινὸς γέγονεν.‘ ὁ δὲ νέος ἐλεγχθεὶς ὑπὸ τῆς εὐχαρι-

---

1-2 ἰδοὺ — ὀνόμ. om P ‖ 2 νῦν] καὶ εὐλόγησον P ‖ 3 καὶ — λέγειν om P ‖ 7 καθιστ.] ποιοῦσα P ‖ 10-11 ἐν — εὐχ.] ἐνταῦθα. κατὰ τὴν εὐχαριστίαν P ‖ 11 ὀν. σου] σῷ ὀν. P ‖ 12 τῇ κλ. σου] τῇ σῇ κλ. P ‖ 12-13 διεχάραξεν τὸν ἄρτον σταυρῷ P ‖ 13 διαδ.] διδεῖν P ‖ 14 ἔστω P ‖ 15 λύτρον om P | καὶ μετ᾽ αὐτὴν om P | ἔδ.] ἔδωκεν δὲ P ‖ 16 ἄλλοις om P | πᾶσιν P ‖ 17 τοῦ νεαν. om P | κόρην] γυναῖκα. πράξισ ϛ′ P ‖ 18 νεαν. τίσ P ‖ 19 τῷ ἀπ. om P | ἔλαβεν τὸν τ. εὐχ. ἄρτον P ‖ 20 παραυτὰ om P | ἔτι] μήκέτι τί P ‖ 21 αὐτὰς om P | ἰδόντες] οὕτωσ εἰδότεσ P ‖ 22 ἀπήγγειλαν P ‖ 22-23 ὁ δὲ — εἶπεν] καλέσασ δὲ ὁ ἀπόστολοσ εἶπεν αὐτῷ P ‖ 23 τινα ὃ] ὅτι καὶ P | καὶ om P ‖ 24 ἐλθών P | ἤλεγξέν P ‖ 25 εἰς] τὸ εἰσ P ‖ 26 σὲ δὲ ἀπεξ. om P | γινόμενον P | τινὸσ ἐνεργείασ P

στίας τοῦ κυρίου προσελθὼν προσέπεσε τοῖς ποσὶ τοῦ ἀποστόλου καὶ
ἐδέετο λέγων· ‚κακὸν πρᾶγμα πέπρακταί μοι, ἐνόμιζον γάρ τι καλὸν
διαπράττεσθαι. γυναικός τινος ἠράσθην οἰκούσης ἔξω τῆς πόλεως ἐν
πανδοχείῳ, καὶ αὐτὴ δέ με ἐφίλει. ἀκούσας δὲ ἐγὼ παρὰ σοῦ καὶ 68 Th.
πιστεύσας ὅτι θεὸν ζῶντα καταγγέλλεις, προσῆλθον καὶ τὴν σφραγῖδα
ἐδεξάμην παρὰ σοῦ σὺν τοῖς ἄλλοις· ἔλεγες δέ· ὃς ἐὰν κοινωνήσῃ
μιαρᾷ μίξει, μάλιστα καὶ ἐν μοιχείᾳ, οὗτος οὐχ ἕξει ζωὴν παρὰ τῷ
θεῷ ᾧ κηρύσσω. ἐπεὶ οὖν πάνυ αὐτὴν ἠγάπουν, ἐδεόμην αὐτῆς καὶ
ἔπειθον ἵνα σύνοικός μοι γενήσεται ἐν ἁγνείᾳ καὶ πολιτείᾳ καθαρᾷ,
ἣν σὺ αὐτὸς διδάσκεις· ἣ δὲ οὐκ ἐβούλετο. μὴ βουλομένης οὖν
αὐτῆς λαβὼν ξίφος ἐθανάτωσα αὐτήν· οὐ γὰρ ἠδυνάμην βλέπειν
αὐτὴν μετ᾽ ἄλλου μοιχευομένην.‘

49 ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ‚ὦ μανιώδης μῖξις, πῶς εἰς
ἀναισχυντίας χωρεῖς· ὦ ἐπιθυμία ἀκατάσχετος, πῶς τοῦτον ἐνίκησας
ταῦτα ποιῆσαι· ὦ ἔργον ὄφεως, πῶς ἐν τοῖς σοῖς ὀργίζῃ.‘ ἐκέλευσε 192 W.
δὲ ὁ ἀπόστολος ὕδωρ αὐτῷ προσενεχθῆναι ἐν λεκάνῃ. τοῦ δὲ ὕδα-
τος προσενεχθέντος εἶπεν· ‚ἐλθέτω τὰ ὕδατα ἀπὸ τῶν ὑδάτων τῶν
ζώντων, τὰ ὄντα ἀπὸ τῶν ὄντων καὶ ἀποσταλέντα ἡμῖν· ἡ ἀπὸ ἀνα-
παύσεως ἀποσταλεῖσα ἡμῖν πηγή, ἡ δύναμις τῆς σωτηρίας ἡ ἀπὸ
τῆς δυνάμεως ἐκείνης ἐρχομένη τῆς τὰ πάντα νικώσης καὶ ὑποτασ-
σούσης τῷ ἰδίῳ θελήματι, ἐλθὲ καὶ σκήνωσον ἐν τοῖς ὕδασι τούτοις,
ἵνα τὸ χάρισμα τοῦ ἁγίου πνεύματος τελείως ἐν αὐτοῖς τελειωθῇ.‘
καὶ εἶπε τῷ νεωτέρῳ· ‚ἄπελθε, νίψαι σου τὰς χεῖρας ἐν τοῖς ὕδασι
τούτοις.‘ καὶ νιψαμένου αὐτοῦ κατεστάθησαν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἀπό-
στολος· ‚πιστεύεις εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅτι πάντα
δύναται ποιῆσαι;‘ ὁ δὲ εἶπεν· ‚εἰ καὶ ἐλάχιστος τυγχάνω, πιστεύω·
ἀλλὰ τοῦτο διεπραξάμην οἰόμενός τι καλὸν ποιεῖν· ἐδεόμην γὰρ
αὐτῆς, ὥσπερ καὶ εἶπόν σοι, ἣ δὲ οὐκ ἠβουλήθη πεισθῆναί μοι, ἵνα 229 T. 69 Th.
ἑαυτὴν φυλάξῃ ἁγνήν.‘

---

1 προσέπεσεν P | ποσὶν P ‖ 1-2 καὶ ἐδέετο om P ‖ 2-3 πρᾶγμα — διαπρ.] πέπρακα (sic) πρᾶγμα, νομίσας τί καλὸν διαπραξάμενος P ‖ 3 ἤρων P ‖ 4 δέ prius om P | ἐγὼ om P ‖ 5 καταγγέλεις P ‖ 6 ὃς ἐὰν] ὅτι ἐάν τις P ‖ 6-7 κοιν. τῇ μ. μίξῃ P ‖ 8 ὃν κηρύττεις P ‖ 9 ἔπ. — γεν.] παρεκάλουν, σύνοικόν μου γενέσθαι P ‖ 10 ἣν σὺ αὐτὸς] καθὰ καὶ σὺ P | διδ.] διδ. ἡμᾶς P ‖ 11-12 βλ. αὐτ.] αὐτὴν ὁρᾶν P ‖ 13 ὁ ἀπ. ἀκ. P | πῶς εἰς] πόσης P ‖ 14 πῶς] ἡ P | κινήσασα P ‖ 15 ἐκέλευσεν P ‖ 17 ἔλθετε P ‖ 18 ἡ ἀπὸ ἀναπ.] ἡ ἀνάπαυσις ἡ ἀπὸ τῆς ἀναπ. P ‖ 19 πηγή om P ‖ 21 ἐνσκήνωσον ἐν P | τούτοις] τοῖς σοῖς P ‖ 23 εἶπεν P ‖ 24 νιψ. α.] ἅμα τῷ νίψασθαι αὐτὸν P | καὶ] καὶ ἐγένετο ὑγιὴς· καὶ P ‖ 26 τυγχ.] εἰμι P ‖ 27 τί ποτε καλὸν ποιῶν P ‖ 28 καθάπερ P | ἠβουλήθην (ν compend) P

50 εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἀπόστολος· ‚δεῦρο ἀπέλθωμεν εἰς τὸ πανδοχεῖον ὅπου τοῦτο τὸ ἔργον διεπράξω, καὶ ἴδωμεν τὸ γεγονός.‘ προηγεῖτο δὲ ὁ νεώτερος τοῦ ἀποστόλου εἰς τὴν ὁδόν· γενόμενοι δὲ ἐν τῷ πανδοχείῳ εὗρον αὐτὴν κειμένην. ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ ἀπόστολος ἠθύμησε, κόρη γὰρ ἦν εὔμορφος, καὶ ἐκέλευσεν αὐτὴν ἐνεχθῆναι ἐν
193 W. τῷ μέσῳ τοῦ ξενοδοχείου. ἐπιθέντες δὲ αὐτὴν ἐν κραββάτῳ ἐξήνεγκαν καὶ ἔθηκαν ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ πανδοχείου. ἐπέθηκε δὲ αὐτῇ ὁ ἀπόστολος τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἤρξατο λέγειν· ‚Ἰησοῦ, ὃς πάντοτε φαίνει ἡμῖν, τοῦτο γὰρ πάντοτε βούλει, ἡμᾶς σὲ ἐπιζητεῖν, καὶ αὐτὸς ἡμῖν ἔδωκας ταύτην τὴν ἐξουσίαν τοῦ αἰτεῖσθαι καὶ λαμβάνειν, καὶ οὐ μόνον τοῦτο ἐπέτρεψας, ἀλλὰ καὶ τὸ εὔξασθαι ἡμᾶς ἐδίδαξας· ὁ οὐχ ὁρώμενος παρὰ τοῖς σωματικοῖς ὀφθαλμοῖς, τοῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἡμῶν οὐδ᾽ ὅλως ἀποκρυπτόμενος, καὶ τῇ μὲν ἰδέᾳ ἀπόκρυφος, τοῖς δὲ ἔργοις φανερούμενος ἡμῖν· καὶ ταῖς μὲν πράξεσί σου ταῖς πολλαῖς καθὼς χωροῦμεν ἐπεγνώκαμέν σε, αὐτὸς δὲ ἀμέτρως δέδωκας ἡμῖν τὰ δόματά σου, εἰπών· αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε, κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· δεόμεθα οὖν ὑποψίαν ἔχοντες τῶν ἁμαρτημάτων ἡμῶν· αἰτοῦμεν δέ σε οὐ πλοῦτον, οὐ χρυσόν, οὐκ ἄργυρον, οὐ κτῆσιν, οὐκ ἄλλο τι τῶν ἀπὸ τῆς γῆς γινομένων καὶ πάλιν εἰς τὴν γῆν χωρούντων, ἀλλὰ τοῦτο δεόμεθά σου καὶ παρακαλοῦμεν, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ ἐγείρῃς ταύτην τὴν κειμένην ἐν τῇ σῇ δυνάμει εἰς δόξαν καὶ πίστιν τῶν παρεστώτων.‘

194 W. 70 Th. 51 καὶ ταῦτα αὐτοῦ προσευξαμένου εἶπε τῷ νεωτέρῳ σφραγίσας αὐτόν· ‚ἄπελθε καὶ λαβόμενος τῆς χειρὸς αὐτῆς εἰπὲ αὐτῇ· ἐγὼ διὰ τῶν ἐμῶν χειρῶν σιδήρῳ σε ἐφόνευσα, καὶ πάλιν ἐν ταῖς ἐμαῖς χερσὶν ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγείρω σε.‘ προσελθὼν οὖν ὁ νέος παρέστη αὐτῇ λέγων· ‚ἐπίστευσα ἐπὶ σέ,

---

1 εἶπεν P ‖ 2 τοῦτο] καὶ P ‖ 4 κειμ.] κειμ. νεκράν P ‖ 5 ἠθύμησεν P ‖ 6 εἰσ κράββατον P ‖ 6-7 εἰσ τὸ μέσον P ‖ 7-8 ἐπέθηκεν δὲ τὴν χ. αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτὴν ὁ ἀπ. P ‖ 8-9 ὃς — ἐπιζ.] ὡσ πάντοτε ὁρᾶν οἶδασ ἡμᾶσ· ἐπιτοῦτο γὰρ ἐπιζητεῖν βούλη ἡμᾶσ P ‖ 10 αἰτ.] αἰτεῖσθαί σε P ‖ 11 τὸ] τοῦ P ‖ 12 ὁ οὐχ — σωμ.] οὐ παρὰ τ. σωμ. ἡμῶν ὁρώμ. P ‖ 13 μηδ᾽ ὅλωσ P ‖ 14 εἰδέα P | ἡμ. φαν. P ‖ 15 σου om P ‖ 16 δωρήματά P ‖ 17 ζητ. κ. εὑρ. om P | ὑμῖν om P ‖ 18 οὖν] οὖν ὡσ P | τ. ἁμ. ἡμ. ἔχ. P ‖ 18-19 αἰτ. δέ σε om P ‖ 19 οὐ χρ.] αἰτούμεθα καὶ χρ. P ‖ 20 γινομ.] ἐγειρομένων P ‖ 21 σοι δεόμεθα P ‖ 22 ἐγερεῖσ P | τὴν] τὴν νεκρὰν P ‖ 23 τῶν] τῶν σοὶ P ‖ 24 ταῦτα α. προσευξ. om P | εἶπεν P ‖ 25 λαβ. — αὐτῆς om P ‖ 26 πεφόνευκά σε P | πάλιν om P ‖ 27 ἐπὶ] ἐν P | κυρ. ἡμ. et Χρ. om P | ἐγερῶ P ‖ 28 νεώτερος P | αὐτῇ om P

Χριστὲ Ἰησοῦ.‘ καὶ ἀπιδὼν εἰς Ἰούδαν Θωμᾶν τὸν ἀπόστολον εἶπεν αὐτῷ· ‚ἔπευξαί μοι ἵνα ὁ κύριός μου εἰς τὴν βοήθειάν μου ἔλθῃ, ὃν καὶ ἐπικαλοῦμαι.‘ καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τῇ αὐτῆς χειρὶ εἶπεν· 230 T. ‚ἐλθέ, κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ταύτῃ μὲν παρέχων τὴν ζωήν, ἐμοὶ δὲ τῆς πίστεώς σου τὸν ἀρραβῶνα.‘ καὶ εὐθέως ἑλκύσαντος αὐτοῦ τὴν χεῖρα αὐτῆς ἀναπηδήσασα ἐκαθέσθη, ἀποβλέπουσα εἰς τὸν πολὺν ὄχλον τὸν παρεστῶτα· εἶδε δὲ καὶ τὸν ἀπόστολον ἄντικρυ αὐτῆς ἑστῶτα, καὶ καταλείπουσα τὸν κράββατον ἐκπηδήσασα πρὸς τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ἔπεσε καὶ τῶν ἐνδυμάτων αὐτοῦ ἥπτετο λέγουσα· ‚δέομαί σου, κύριε, ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος ὁ ἄλλος ὁ συνών σοι, ὃς οὐκ ἐγκατέλιπέ με παραμεῖναι εἰς ἐκεῖνον τὸν χῶρον τὸν δεινὸν καὶ χαλεπόν, ἀλλὰ σοί με παρέδωκεν εἰπών· σὺ ταύτην παράλαβε ἵνα τελειωθῇ καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὸν αὐτῆς χῶρον συναχθῇ.‘

52 ὁ δὲ ἀπόστολός φησι πρὸς αὐτήν· ‚ἐξήγησαι ἡμῖν ποῦ παρε- 71 Th. γένου.‘ ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· ‚σὺ ὁ σὺν ἐμοὶ ὤν, ᾧ καὶ παρεδόθην, βούλει 195 W. ἀκοῦσαι;‘ καὶ ἤρξατο λέγειν· ‚ἄνθρωπός τις παρέλαβέ με ἀπεχθὴς τῇ εἰδέᾳ, μέλας ὅλος, ἡ δὲ τούτου ἐσθὴς πάνυ ῥερυπωμένη· ἀπήγαγε δέ με εἴς τινα τόπον ἐν ᾧ πολλὰ χάσματα ὑπῆρχε, καὶ πολλὴ δυσωδία καὶ ἀποφορὰ ἐχθίστη ἐκεῖθεν ἀπεδίδετο. ἐποίει δέ με εἰς ἕκαστον χάσμα παρακύψαι, καὶ εἶδον ἐν τῷ χάσματι πῦρ φλεγόμενον, καὶ τροχοὶ πυρὸς ἐκεῖσε ἔτρεχον, ψυχαὶ δὲ ἐνεκρέμαντο ἐν τοῖς τροχοῖς ἐκείνοις, ἀλλήλαις προσρηγνύμεναι· βοὴ δὲ καὶ ὀλολυγμὸς πλεῖστος ὑπῆρχεν ἐκεῖ, οὐδεὶς δὲ ἦν ὁ λυτρούμενος. ἔλεγε δέ μοι ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος· αὗται αἱ ψυχαὶ ὁμόφυλοί σού εἰσι, καὶ ἐν ἡμέραις ἀριθμοῦ παρεδόθησαν εἰς κόλασιν καὶ ἔκτριψιν, καὶ τότε ἄλλαι εἰσάγονται ἀντ' αὐτῶν, ὁμοίως δὲ πάλιν καὶ αὗται ἐν ἄλλῳ· αὗταί εἰσιν αἱ μεταλλάξασαι ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς τὴν συνουσίαν. καὶ κατοπτεύσασα εἶδον βρέφη ἐπ' ἄλληλα σεσωρευμένα καὶ παλαίοντα ἄλληλα καὶ

---

1 Ἰησοῦ *καὶ* om P | *ἀπ' ἰδὼν δὲ εἰσ ἰούδαν τὸν καὶ θωμᾶν* P ‖ 2 *εὖξαί* P | prius μου om P ‖ 3 ἐπικ.] νῦν ἐπικ. P ‖ 4 ταύτῃ] καὶ ταύτην P | *παράσχου* P ‖ 5 *ἀραβῶνα* P ‖ 7 ἴδεν P | *ἄντικρυσ* P ‖ 8 *καταλειποῦσα* (i e *καταλιποῦσα*) P | *κράβατον ἐκπηδήσασασα* (sic) P ‖ 9 ἔπεσεν P | ἁπτομένη ἔλεγεν P ‖ 10 *κύρ.*] *κύριέ μου* P ‖ 10 *ἄλλος ὁ*] προβραχὺ P | σοι] *μετασοῦ* P | ἐγκατέλιπέν P ‖ 11 *χορὸν* P ‖ 13 *χορὸν συναφθῇ* P ‖ 14 εἶπεν αὐτῇ P ‖ 15 *παρεδόθη* P ‖ 16 *παρέλαβέν* P | *ἀπεχθὴς*] τῇ *χθὲσ ἡμέρα* P ‖ 17 *ὅλωσ* P ‖ 17-18 *ἀπήγαγέν με δὲ* P ‖ 19 *ἀπεδίδωτο* P ‖ 20 *κ. εἶδον*] εἶδον δὲ P ‖ 21 ἐνεκρέμμαντο P ‖ 22 *ἀλλήλοισ* P ‖ 23 οὐδ. δὲ] *καὶ οὐδεὶσ* P | ἔλεγεν P ‖ 24 εἰσίν P ‖ 25 ἐδόθησαν P ‖ 25-27 *καὶ τότε — συνουσίαν*] τῶν τὴν *οὐσίαν* τῶν *ἀνδρῶν* μεταλαξάντων (sic) P ‖ 28 ἐπάλληλα P | *ἀλλήλοισ* P | *καὶ* om P

ἐπικείμενα. ὃ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπέ μοι· ταῦτά εἰσι τα τουτων βρέφη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνθάδε ἐτέθησαν εἰς μαρτύριον αὐτῶν.

231 T. 72 Th. 53 ἀπήνεγκέ με εἰς ἄλλο χάσμα, καὶ παρακύψασα εἶδον βόρβορον καὶ σκώληκα ἀναβρύοντα, καὶ ψυχὰς ἐκεῖ κυλιομένας, καὶ βρυγμὸν μέγαν ἐκεῖθεν ἐξ αὐτῶν ἀκουόμενον. καὶ εἶπε πρός με ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος· αὗται αἱ ψυχαὶ γυναικῶν εἰσὶ τῶν καταλειψασῶν τοὺς ἄνδρας αὐτῶν καὶ εἰς ἄλλους μοιχευθεῖσαι καὶ εἰς ταύτην τὴν βάσανον ἐνεχθεῖσαι. ἄλλο μοι χάσμα ἔδειξεν, εἰς ὃ παρακύψασα εἶδον ψυχὰς τὰς μὲν κρεμαμένας διὰ τῆς γλώττης, τὰς δὲ διὰ τῶν πλοκάμων, τὰς δὲ δια τῶν χειρῶν, τὰς δὲ διὰ τῶν ποδῶν κατὰ κεφαλῆς, καὶ καπνὸν καὶ θεῖον καπνιζομένας· περὶ ὧν μοι ἀπεκρίνατο ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ὁ σὺν ἐμοὶ ὤν· αἱ μὲν ψυχαὶ αὗται αἱ κρεμασθεῖσαι διὰ τῆς γλώσσης διάβολοί εἰσι, καὶ ψευδεῖς λόγους καὶ αἰσχροὺς φθεγγόμεναι, καὶ μὴ αἰδούμεναι, καὶ γυμνοκέφαλοι ἐν τῷ κόσμῳ περιάγουσαι· αἱ δὲ διὰ τῶν χειρῶν κρεμασθεῖσαι αὗταί εἰσιν αἱ τὰ ἀλλότρια ἀφελόμεναι καὶ κλέψασαι, καὶ μετρίοις μὴ ἐπιδοῦσαι μηδέποτε μηδὲν μηδὲ ἐπαρκήσασαι τοῖς τεθλιμμένοις, ἀλλὰ τοῦτο ἐποίουν τὰ πάντα λαμβάνειν θέλουσαι, καὶ μηδὲ ὅλως τῆς δίκης καὶ τῆς νομοθεσίας φροντίδα ποιησάμεναι· αἱ δὲ διὰ τῶν ποδῶν κρεμασθεῖσαι αὗταί εἰσιν αἱ κούφως μὲν καὶ προθύμως τρέχουσαι ὁδοῖς πονηραῖς καὶ πονηρίαις ἀτάκτοις, νοσοῦντας μὴ ἐπισκεπτόμεναι καὶ τοὺς ἐξιόντας τοῦ βίου μὴ προκομίζουσαι, καὶ διὰ τοῦτο μία καὶ ἑκάστη ψυχὴ ἀπολαμβάνει τὰ πεπραγμένα αὐτῇ.

196 W. 54 πάλιν ἀπαγαγὼν ὑπέδειξέ μοι ἄντρον πάνυ σκοτεινόν, δυσωδίαν πολλὴν ἀποπνέον, πολλαὶ δὲ ψυχαὶ ἐκεῖθεν παρέκυπτον βουλόμεναι τοῦ ἀέρος τι μεταλαμβάνειν, οἱ δὲ τούτων φύλακες οὐκ εἴων αὐτὰς

---

1 μοι εἶπεν P | ἐστὶν P ‖ 3 ἀπήν.] ἀπήγαγε δέ P ‖ 4 σκώληκασ ἀναβρύοντασ P ‖ 5 ἐξ αὐτῶν ἐκεῖθεν P | εἶπεν P ‖ 6 εἰσὶν, αἱ καταλείψασαι P ‖ 7 μοιχεύσασαι P ‖ 8 ἄλλο — ἔδ.] ἔδειξεν δέ μοι καὶ ἄλλο χάσμα P ‖ 9 δ. τ. γλ. κρ. P ‖ 9-10 πλοκ. — ποδ.] πλοκ. ἑτέρασ διατῶν χειρῶν· ἄλλασ δια τ. ποδ. P ‖ 10 κ. κεφ.] ἐπικέφαλα P ‖ 11 μοι om P ‖ 11-12 ὁ ἀνὴρ — ὤν] ὁ σὺν ἐμοὶ λέγων ἀνὴρ P ‖ 12 ψ. — κρεμ.] κρεμασθῆσαι αὗται ψυχαὶ P ‖ 13-15 εἰσι — περιάγ.] εἰσιν οἱ ψ. φθεγγόμενοι λόγ. κ. αἰσχρ. καὶ μηδ᾽ ὅλωσ αἰδούμενοι· αἱ δὲ διατῶν τριχῶν κρεμάμεναι, οἱ ἄχρομοί (i e ἄχρωμοι) εἰσιν καὶ μὴ αἰσχυνόμενοι· καὶ γυμνοὶ τῇ κεφαλῇ περιόντεσ (leg περιιόντες) τῷ βίῳ P ‖ 15 κρεμάμεναι, οὗτοι P | οἱ P ‖ 16 ἀφελούμενοι κ. κλέψαντεσ P ‖ 16-17 μὴ — μηδὲ] μηδέποτε τί ἐπιδιδόναι· μὴ δὲ P ‖ 18 θέλοντεσ P | ὅλως] πω P ‖ 19 ποιησάμενοι· οἱ δὲ ἐκ τ. π. διάστροφοι κρεμάμενοι P ‖ 20 αὗταί εἰσιν om P | οἱ P ‖ 20-21 τρέχοντεσ εἰσ ὁδοὺσ πονηρὰσ καὶ πορείασ ἀτάκτουσ P | μὴ] δὲ μὴ P | ἐπισκεπτόμενοι P ‖ 22 προκομίζοντεσ P ‖ 23 αὐτῆσ P ‖ 24 ὑπέδ.] με ὑπέδειξέν P ‖ 25 ἀποπνέοντα καὶ πολλαὶ ψυχαὶ ἐκεῖσε P ‖ 26 ἀέρου P | μεταλαβεῖν P | τούτων om P

παρακύπτειν. ὁ δὲ συνών μοι εἶπε· τοῦτό ἐστι τὸ δεσμωτήριον τού- [73 Th.] των τῶν ψυχῶν ὧν εἶδες· ἐπὰν γὰρ πληρώσωσι τὰς κολάσεις αὐτῶν ὧν μία ἑκάστη ἔπραξεν, ὕστερον πάλιν ἄλλαι διαδέχονται αὐτάς — εἰσὶ δὲ καί τινες τελείως καταναλισκόμεναι — καὶ εἰς ἄλλας κολάσεις παραδίδονται. ἔλεγον οὖν τῷ ἀνδρὶ τῷ παραλαβόντι με ἐκεῖνοι οἱ τὰς ψυχὰς φρουροῦντες τὰς οὔσας ἐν τῷ σκοτεινῷ ἄντρῳ· δὸς [232 T.] ἡμῖν αὐτήν, ἵνα εἰσαγάγωμεν πρὸς τὰς ἄλλας, ἕως ὅτε καιρὸς ἐφίσταται εἰς κόλασιν παραδοθῆναι αὐτήν. ὃ δὲ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· οὐ δίδωμι ὑμῖν αὐτήν, ἐπειδὴ γὰρ φοβοῦμαι τὸν παραδόντα μοι αὐτήν· οὐ γὰρ ἐκελεύσθην ἐνθάδε αὐτὴν καταλεῖψαι· σὺν ἐμοὶ δὲ ἀναφέρω αὐτήν, ἕως ἂν ἐντολὴν περὶ ταύτης δέξωμαι. καὶ παραλαβών με ἀνήγαγέ με εἰς ἄλλον χῶρον, ἐν ᾧ ἦσαν ἄνθρωποι οἳ ἐβασανίζοντο πικρῶς. ὁ δέ σοι ὅμοιος λαβών μέ σοι παραδέδωκε, λέξας σοι ταῦτα· παράλαβε ταύτην, ἐπειδὴ μία τῶν θρεμμάτων ἐστὶ τῶν πλανηθέντων. καὶ ληφθεῖσα ὑπὸ σοῦ νῦν ἔμπροσθέν σού εἰμι. δέομαί σου οὖν καὶ ἱκετεύω ἵνα μὴ ἀπέλθω εἰς ἐκείνους τοὺς τόπους τοὺς κολαστηρίους [197 W.] οὓς εἶδον.'

55 ὁ δὲ ἀπόστολος τοῖς παρεστῶσιν ὄχλοις εἶπεν· ,ἠκούσατε, ἀδελφοί, ἃ διηγήσατο ἡ γυνὴ αὕτη· οὐκ εἰσὶ δὲ μόνον αὗται αἱ κολάσεις, ἀλλὰ καὶ ἄλλαι χείρονες τούτων· καὶ ὑμεῖς δὲ ἐὰν μὴ ἐπιστραφῆτε ἐπὶ τὸν θεὸν τοῦτον ὃν κηρύσσω, καὶ ἀπόσχησθε ἀπὸ τῶν προτέρων ἔργων ὑμῶν καὶ τῶν πράξεων ὧν διεπράξασθε χωρὶς γνώσεως, εἰς ταύτας τὰς κολάσεις τὸ τέλος ὑμῶν ἕξετε. πιστεύσατε [74 Th.] οὖν εἰς τὸν κύριον ὑμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ ἀφίησιν ὑμῖν τὰ πρὸ τούτου πεπραγμένα ἁμαρτήματα, καὶ καθαρίσει ὑμᾶς ἀπὸ πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν σωματικῶν τῶν ἐν τῇ γῇ μενουσῶν, καὶ ἰάσεται ὑμᾶς ἀπὸ τῶν σφαλμάτων τῶν παρεπομένων καὶ σὺν ὑμῖν ἀπιόντων καὶ

---

1 ὁ δὲ] καὶ ὁ P | μοι εἶπε] εἶπεν μοι ἄνθρωπος P | ἐστιν P ‖ 2 αὐτῶν om P ‖ 3 μία — ἔπρ.] ἥμαρτεν μία καὶ ἑκάστη P | πάλιν om P | αὐτ. διαδ. P ‖ 4 εἰσὶν P | καί om P ‖ 5 οὖν — με] δὲ τῷ παραλ. με ἀνδρὶ P ‖ 6 ἐν τ. σκ. οὔσας P ‖ 7 πρὸς] αὐτὴν πρὸς P ‖ 8 αὐτ. παραδ. P ‖ 9 αὐτ. ὑμ. P | ἐπ. γ. φοβ.] φοβ. γὰρ P | με P ‖ 10 ἐνταῦθα P | ἀνάγω P ‖ 11 ταύτης] αὐτῆς P ‖ 12 ἀνήγαγεν P | με om P | χορὸν P ‖ 13 ὁμοίως P | παρέδωκεν P | ταῦτα σοι λέξας P ‖ 14 ἐπιδημία γάρ ἐστιν τῶν πλανηθέντων θρεμάτων (sic) P ‖ 15 οὖν om P ‖ 16 τοὺς κολ. τόπους P ‖ 18 τοῖς — ἠκ.] λέγει τῷ ὄχλῳ· κατηκούσατε P ‖ 19 ἀδελφοί om P | εἰσὶν P | μόναι P ‖ 19-20 αἱ κολ. αὗται P ‖ 20 ἕτεραι χείροναι P ‖ 22 καὶ τ. πράξ. om P | διεπράξατε P ‖ 23 ἕξετε] γενήσεται P ‖ 24 τὸν κ. ὑμ. om P | χρ. ἰησ. P ‖ 24-25 πρὸ τούτου] πρὶν ὑμῶν P ‖ 25 ἁμαρτήμ. om P | καθαρίσῃ P ‖ 25-26 πασ. — σωμ.] πάντων τῶν ἐπιθυμιῶν ὑμῶν καὶ σωματικῶν ἐνθυμήσεων P ‖ 26 ὑ uoc ὑμᾶς in ras P

πρὸ ὑμῶν εὑρισκομένων. ἕκαστος δὲ ὑμῶν ἀποδυσάσθω τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον καὶ ἐνδυσάσθω τὸν νέον, τὴν δὲ πρώτην ὑμῶν ἀναστροφὴν καὶ πολιτείαν καταλείψατε· καὶ οἱ κλέπτοντες μηκέτι κλεπτέτωσαν, ἀλλὰ κάμνοντες καὶ ἐργαζόμενοι ζήτωσαν· οἱ δὲ μοιχοὶ μηκέτι πορνευέτωσαν, ἵνα μὴ ἐκδότους ἑαυτοὺς τῇ αἰωνίᾳ κολάσει παραδώσωσιν· ἡ γὰρ μοιχεία παρὰ τῷ θεῷ πάνυ χαλεπόν ἐστι κακὸν παρὰ τὰ ἄλλα κακά. ἀπόθεσθε δὲ καὶ τὴν πλεονεξίαν καὶ τὸ ψεῦδος καὶ τὴν μέθην καὶ τὴν διαβολὴν καὶ τὸ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀνταποδιδόναι· ταῦτα γὰρ πάντα ξένα εἰσὶ τῷ θεῷ τῷ ὑπ' ἐμοῦ κηρυσσομένῳ καὶ
233 T. ἀλλότρια· ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἐν τῇ πίστει πολιτεύσασθε καὶ τῇ πραό-
198 W. τητι καὶ τῇ ἁγιωσύνῃ καὶ τῇ ἐλπίδι, ἐν ᾗ ὁ θεὸς χαίρει, ὅπως γένησθε αὐτοῦ οἰκεῖοι, προσδεξάμενοι παρ' αὐτοῦ τὰ χαρίσματα ἃ ὀλίγοι καὶ ἔνιοι δέχονται.'

56 πᾶς οὖν ὁ λαὸς ἐπίστευσε, καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς πειθηνίους παρέσχον τῷ θεῷ τῷ ζῶντι καὶ τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ, εὐωχούμενοι ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς εὐλογημένοις καὶ τῇ διακονίᾳ αὐτοῦ τῇ ἁγίᾳ. ἐκόμιζον δὲ χρήματα πολλὰ εἰς διακονίαν τῶν χηρῶν· εἶχε γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι συνηθροισμένας, καὶ πάσας αὐτὰς διὰ τῶν ἰδίων διακόνων ἀπέστελλε τὰ ἐπιτήδεια, τά τε ἐνδύματα καὶ τὴν τροφήν. αὐτὸς δὲ οὐκ ἐπαύετο κηρύσσων καὶ λέγων αὐτοῖς καὶ ὑποδεικνύων ὅτι οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς περὶ οὗ αἱ γραφαὶ
75 Th. ἐκήρυξαν ὡς ἐλθὼν σταυροῦται καὶ ἐγείρεται διὰ τριῶν ἡμερῶν ἐκ νεκρῶν. ὑπεδείκνυε δὲ αὐτοῖς δεύτερον σαφηνίζων ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν προφητῶν τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι ἔδει αὐτὸν ἐλθεῖν καὶ ἐν αὐτῷ τελεσθῆναι πάντα τὰ προλεχθέντα ἡμῖν περὶ αὐτοῦ.

---

1 ἕκ. δὲ] εἰσ ἕκ. οὖν P | ἀποδύσασθε P ‖ 2 ἐνδύσασθε P ‖ 4 κ. ἐργ. ζήτ.] ζῆτε κ. ἐργ. P | μοιχεύοντεσ P ‖ 5 πορν.] μοιχοὶ ἔστωσαν P ‖ 6 π. τ. θεῷ om P | χαλεπή ἐστιν P | κακὸν om P ‖ 8 τὸ ante κακὸν om P | ἀνταπ.] μὴ ἀποδίδετε P ‖ 9 εἰσὶν P ‖ 10 καὶ prius om P ‖ 10-13 πολιτ. — δέχ.] πολιτεύεσθε ἐν πραότητι καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἁγιωσύνῃ (ἁγιω in ras octo fere litterar)· ἵνα οἰκεῖοι τοῦ παρ' ἐμοῦ κηρυττομένου θεοῦ γένησθε, καὶ τῶν αὐτοῦ χαρισμάτων καταξιωθῆτε P ‖ 14 ἐπίστευσεν P | καὶ om P ‖ 15 παρέχοντεσ P | ζῶντι — εὐωχ.] ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου κηρυττομένῳ θωμᾶ P ‖ 16-17 ἔργ. — ἁγίᾳ] ἔργ. τοῦ θεοῦ εὐωχούμενοι καὶ τῇ ἁγία αὐτοῦ πορευόμενοι διακονία P ‖ 17-18 χηρῶν (η in ras) καὶ πτωχῶν· εἶχεν P ‖ 18 πόλεσιν συνηθροισμένον πλῆθοσ πτωχῶν καὶ χηρῶν· καὶ πάντασ P | αὐτὰς om P ‖ 19 ἀπέστελλεν P ‖ 19-20 καὶ τ. τρ.] λέγω καὶ τὰ πρὸσ τροφήν P ‖ 20 post αὐτοῖς add τὸν λόγον τοῦ θεοῦ P ‖ 21 Ἰησοῦς om P ‖ 21-24 περὶ — Χρ. καὶ] ὁ σταυρωθεὶσ καὶ ταφεὶσ· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρα ἀναστάσ, καὶ ἐκ δεξιῶν τοῦ αὐτοῦ πατρὸσ καθεζόμενοσ· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν προφητῶν τὰ περι χριστοῦ αὐτοῖσ ἀνεδίδασκεν P ‖ 25 πάντα — περὶ] τὰ πάντα τὰ καὶ προλ. πάθη P

διέδραμε δὲ ἡ τούτου φήμη εἰς πάσας τὰς πόλεις καὶ χώρας, καὶ πάντες οἱ ἔχοντες νοσοῦντας ἢ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων προσέφερον, καὶ ἐθεραπεύοντο· οὓς δὲ καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐτίθουν ἐν ᾗ ἔμελλε διελθεῖν, καὶ πάντας ἐν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου 199 W. ἐθεράπευε. τότε εἶπον πάντες ὁμοθυμαδὸν οἱ δι᾽ αὐτοῦ ἰαθέντες μιᾷ φωνῇ· ‚σοὶ δόξα, Ἰησοῦ, τῷ τὴν θεραπείαν ἐξ ἴσου παρασχόντι διὰ τοῦ δούλου σου καὶ ἀποστόλου Θωμᾶ. καὶ ὑγιαίνοντες καὶ χαίροντες δεόμεθά σου γενέσθαι τῆς σῆς ἀγέλης καὶ ἐναριθμηθῆναι εἰς τὰ σὰ πρόβατα· δέξαι οὖν ἡμᾶς, κύριε, καὶ μὴ λογίσῃ ἡμῶν τὰ παραπτώματα καὶ τὰ πρῶτα σφάλματα, ἃ διεπραξάμεθα ἐν ἀγνοίᾳ ὄντες.‘

57 ὁ δὲ ἀπόστολος εἶπε· ‚δόξα τῷ μονογενεῖ τῷ ἀπὸ τοῦ πατρός, δόξα τῷ πρωτοτόκῳ τῶν πολλῶν ἀδελφῶν, δόξα σοι τῷ ἐπαμύντορι καὶ βοηθῷ τῶν εἰς τὸ καταφύγιόν σου ἐρχομένων· ὁ ἄυπνος καὶ τοὺς ἐν ὕπνῳ διεγείρων, ὁ ζῶν καὶ ζωοποιῶν τοὺς ἐν τῷ θανάτῳ κατακειμένους· θεὲ Ἰησοῦ Χριστέ, τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος υἱέ, ὁ λυτρωτὴς καὶ βοηθός, ἡ καταφυγὴ καὶ ἀνάπαυσις πάντων τῶν καμνόντων ἐν τῇ σῇ ἐργασίᾳ, ἴασιν δὲ παρέχων ἐκείνοις τοῖς διὰ τὸ σὸν ὄνομα 234 T. ὑποφέρουσι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν παγετὸν τῆς νυκτός· εὐχαριστοῦμεν τοῖς παρὰ σοῦ χαρίσμασι δοθεῖσιν ἡμῖν καὶ τῇ παρὰ σοῦ 76 Th. βοηθείᾳ χαρισθεῖσιν ἡμῖν καὶ τῇ οἰκονομίᾳ σου τῇ ἐλθούσῃ ἀπὸ σοῦ εἰς ἡμᾶς. 58 τέλεσον οὖν εἰς ἡμᾶς ταῦτα ἕως τέλους, ἵνα ἔχωμεν 200 W. παρρησίαν τὴν ἐν σοί· ἔπιδε εἰς ἡμᾶς, ὅτι διὰ σὲ κατελείψαμεν τοὺς οἴκους ἡμῶν, καὶ διὰ σὲ ξένοι γεγόναμεν ἡδέως καὶ ἑκόντες· ἔπιδε ἐφ᾽ ἡμᾶς, κύριε, ὅτι τὴν ἰδίαν κτῆσιν κατελείψαμεν διὰ σέ, ἵνα σὲ τὴν ἀναφαίρετον κτῆσιν κτησώμεθα· ἔπιδε ἐφ᾽ ἡμᾶς, κύριε, ὅτι τοὺς διαφέροντας ἡμῖν κατὰ γένος κατελείψαμεν, ἵνα τῇ σῇ συγγενείᾳ καταμιγῶμεν· ἔπιδε ἐφ᾽ ἡμᾶς, κύριε, τοὺς καταλείψαντας τοὺς πατέ-

---

1 διέδραμεν P ‖ 2 νοσ.] ἀσθενεῖσ P ‖ 3 ἐθερ.] ἐθεράπευεν αὐτούσ P | οὓς δὲ καὶ] ἄλλουσ δὲ P ‖ 4 ἔμελλεν διέρχεσθαι P ‖ 4-5 ἐν τῇ δ. — ἐθεράπευε] ἰᾶτο (in ima pag) P ‖ 5-6 μιᾷ φωνῇ om P ‖ 6 σοὶ — τῷ] δόξα σοι χριστὲ ἰησοῦ· ὁ P | παρασχὼν P ‖ 7 σοῦ δούλου P ‖ 8-9 δεόμ. — πρόβ.] τῇ σῇ παρακαλοῦμεν καὶ ἡμᾶσ συναριθμηθῆναι ποίμνῃ, καὶ τοῖσ σοῖσ μετόχουσ προβάτοισ γενέσθαι P ‖ 9 οὖν om P | μὴ λογ.] πάριδε P ‖ 10 καὶ — σφάλμ. om P ‖ 10-11 ἃ — ὄντες] ἃ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει διεπραξάμεθα P ‖ 12 εἶπεν P | post πατρὸς add εἰσ ἡμᾶσ ὧδε ἐλθόντι P ‖ 14 κατ. σου] σὸν κατ. P ‖ 16 υἱὲ τοῦ ζῶντοσ θεοῦ P ‖ 19 ὑποφ. — νυκτὸς] τὸ βάροσ τῆσ ἡμ. καὶ τὸν καύσονα ὑποφέρουσιν P ‖ 20 χαρίσμασιν P ‖ 20-21 καὶ τῇ — ἡμῖν om P ‖ 22-23 τέλεσον — σοί om P ‖ 23 κατελείπομεν (sic) P ‖ 24 post ἡμῶν add καὶ πᾶν γένοσ ἡμῶν P ‖ 25 κατελείπαμεν (sic) P | διὰ σέ om P | σου P ‖ 26-44, 2 ἔπιδε — θεΐκῆς om P

ρας ἑαυτῶν καὶ τὰς μητέρας καὶ τοὺς τροφέας, ἵνα τὸν σὸν πατέρα θεασώμεθα καὶ κορεσθῶμεν τῆς αὐτοῦ τροφῆς τῆς θεϊκῆς· ἔπιδε ἐφ' ἡμᾶς, κύριε, διὰ σὲ γὰρ τὰς συζύγους ἡμῶν τὰς σωματικὰς κατελείψαμεν καὶ τοὺς καρποὺς ἡμῶν τοὺς ἐπιγείους, ἵνα κοινωνήσωμεν ἐκείνῃ τῇ κοινωνίᾳ τῇ παραμόνῳ καὶ ἀληθινῇ, καὶ καρποὺς ἀληθινοὺς ἀποκυήσωμεν, ὧν ἡ φύσις ἄνωθεν ὑπάρχει, ὧν οὐδεὶς δύναται ἀφελέσθαι ἐξ ἡμῶν τὴν ἀπόλαυσιν, οἷς παραμένομεν καὶ αὐτοὶ ἡμῖν παραμένουσιν.'

(περὶ τοῦ στρατηλάτου πρᾶξις ζ')

τοῦ δὲ ἀποστόλου Ἰούδα τοῦ καὶ Θωμᾶ καταγγέλλοντος ἐν πάσῃ τῇ Ἰνδίᾳ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, στρατηλάτης τις τοῦ βασιλέως Μισδαίου
201 W. ἦλθεν πρὸς αὐτὸν λέγων· ,ἀκήκοα περὶ σοῦ ὅτι μισθὸν παρά τινος οὐ λαμβάνεις, ἀλλ' ὅπερ καὶ ἔχεις τοῖς δεομένοις παρέχεις· εἰ γὰρ μισθοὺς ἐλάμβανες, ἀπέστειλα ἂν χρῆμα ἱκανόν, καὶ αὐτὸς ἐνθάδε οὐ μὴ παραγέγονα· καὶ γὰρ ὁ βασιλεὺς ἐκτὸς ἐμοῦ οὐδὲν διαπράττεται· πολλὰ γάρ εἰσι τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ πλούσιος σφόδρα εἰμί· οὐδ' ὅλως δέ ποτέ τινα ἠδίκησα. ἐναντίον δέ τί μοι συνέβη· γαμετὴν ἔχω, καὶ ἔσχον ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, καὶ πάνυ διάκειμαι πρὸς αὐτήν, ὡς καὶ ἡ φύσις ἀπαιτεῖ, ἄλλης δὲ γυναικὸς οὐ πεπείραμαι. ἔτυχεν δὲ γάμον γενέσθαι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει, καὶ πάνυ μοι προσφιλεῖς ὑπῆρχον οἱ τὸν γάμον ποιοῦντες· εἰσελθόντες οὖν ᾔτουν τὴν ἐμὴν στεῖλαι γυναῖκα καὶ τὴν αὐτῆς θυγατέρα. ἐπεὶ οὖν πάνυ μοι, ὡς εἶπον, ἐτύγχανον φίλοι, παραιτήσασθαι τούτους οὐκ ἠδυνάμην· ἑκατέρας οὖν ἀπελθεῖν ἔπεισα, πολλοὺς δὲ καὶ οἰκέτας ἀπέστειλα σὺν αὐταῖς. ἀπῄεσαν οὖν κόσμον πολὺν κεκοσμημέναι ἥ τε ἐμὴ γαμετὴ καὶ ἡ

3 διά σὲ γάρ] ὅτι διασὲ P | κατελείπαμεν (sic) P ‖ 4 καὶ τοὺσ ἐπιγείουσ ὡσ αὔτωσ καρποὺσ ἡμῶν P ‖ 5 π. κ. ἀληθῆ P ‖ 6-7 ἀφ' ἡμῶν ἀφελ. δυναται P ‖ 7 τὴν ἀπόλαυσιν om P ‖ 9 quae sequuntur inedita sunt | πράξισ ἑτέρα περὶ τ. στρατ. R (qui haec habet post 227, 21 Tischendorf) ‖ 10 τοῦ καὶ om R | πᾶσι P ‖ 11 τὸν — θεοῦ om R | μισδέου R ‖ 12 ἦλθε R | λέγων] καὶ ἔλεγεν αὐτῷ R ‖ 13 καὶ om R ‖ 15 οὐ παρ' ἐγενάμην· ὁ γὰρ βασ. R ‖ 16 ὑπάρχ. μοι εἰσίν (om τὰ) R | σφόδρα εἰμί] εἰμὶ εἰσ τὸν πλοῦτον τὸν ἐν τῇ ἰνδίᾳ· καὶ R ‖ 17 δέ om R | ἠδίκησα ποτὲ τινά· τὸ δὲ ἐναντ. μοι R ‖ 18 ἔσχων P | ὡς] ὃ R ‖ 19 ἔτυχε R ‖ 20 ὑπῆρχον] ἦσαν R ‖ 21-22 ᾔτ. — θυγ.] ἠξίουν με καλοῦντεσ αὐτὴν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆσ R ‖ 21 scr ᾔτουν με? | στῆλαι P ‖ 22-24 ὡς — ἔπεισα] φίλοι ἦσαν, οὐκ ἠδυνήθην παρ' αἰτεῖσθαι, ἀπέστηλα οὖν αὐταῖσ οὐ βουλευομέναισ ἀπελθεῖν R ‖ 24 δὲ] οὖν R | σὺν ἀπέστ. αὐτ. R | ἀπίεσαν P ἀπῆλθον R ‖ 25 οὖν] δὲ R | ἥ τε ἐ. γαμ.] αὐτῇ τε R

ταύτης θυγάτηρ. ἑσπέρας δὲ γενομένης καὶ τοῦ καιροῦ ἑστάντος ἀναλῦσαι αὐτὰς ἐκ τῶν γάμων, λαμπάδας καὶ δᾷδας ἔπεμψα εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν· κἀγὼ ἐν τῇ ὁδῷ εἱστήκειν κατοπτεύων πότε τὴν ἐμὴν γαμετὴν ἅμα τῇ θυγατρί μου θεάσομαι. καὶ εὐθέως φωνὴν ὀλολύζουσαν ἤκουον, ἐκ παντὸς δὲ στόματος οὕτως ἠκούετο· οἱ δὲ δοῦλοι τὴν ἐσθῆτα ἔχοντες περιερρηγμένην ἥκασιν τὸ συμβὰν ἀπαγγέλλοντες.

εἴδομεν, φησίν, ἄνθρωπόν τινα καὶ παῖδα σὺν αὐτῷ· καὶ ὁ μὲν ἄνθρωπος ἐπέβαλεν αὐτοῦ τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν γυναῖκά σου καὶ ὁ παῖς ἐπὶ τὴν θυγατέρα σου, αἳ δὲ ἔφυγον ἀπ' αὐτῶν· ἡμεῖς δὲ τοῖς ξίφεσιν ἐτρώσαμεν αὐτούς· τὰ δὲ ξίφη ἡμῶν εἰς γῆν ἔπεσον, καὶ αὐτῇ τῇ 202 W. ὥρᾳ κατέπεσον αὗται ταῖς ὀδοῦσι τρίζουσαι καὶ τὰς κεφαλὰς εἰς τὴν γῆν κρούουσαι· καὶ ταῦτα εἰδότες ἤλθομεν ἀναγγεῖλαί σοι.

ταῦτα δὲ παρὰ τῶν δούλων ἀκούσας ἐγὼ τὴν ἐσθῆτα διέρρηξα, καὶ ταῖς χερσὶν τὴν ὄψιν ἐπάταξα, καὶ ὥσπερ ἐμμανὴς γενόμενος ἔτρεχον· καὶ ἀπελθὼν εὗρον αὐτὰς ἐρριμμένας ἐν τῇ ἀγορᾷ· καὶ λαβὼν αὐτὰς εἰς τὴν οἰκίαν μου ἤγαγον, καὶ μετὰ πολλὴν ὥραν ἔνηψαν, καὶ κατασταθεῖσαι καὶ εἰς ἑαυτὰς γενάμεναι ἐκαθέσθησαν.

ἠρξάμην οὖν πρὸς τὴν γυναῖκά μου τὸ συμβὰν ἐξετάζειν· καὶ φησίν· οὐκ οἶδας ἃ διεπράξω ἐν ἐμοί· οὐκ ἐπὶ τὸ μὴ ἀπιέναι ἡμᾶς παρεκάλουν σοι; ἀνωμάλως γὰρ ἐπὶ τῷ ἀπιέναι εἶχον ἐκεῖ· ὅμως οὖν ἀπιοῦσα καὶ ἐγγὺς τοῦ ἀγωγοῦ γεναμένων ἡμῶν ἐν ᾧ τὸ ὕδωρ ἔρρεεν, εἶδον ἄνδρα μέλαινα ἑστῶτα ἄντικρυ ἡμῶν τῇ αὐτοῦ με ὑπο-

---

1 θυγ. αὐτῆσ R | γεναμένησ R | τοῦ om R | ἐκστάντοσ R: scr ἐπιστάντος cf 12, 3. 41, 7 ‖ 2 ἀναλύεται R | αὐτὰς om R | ἐκ] ἀπὸ R | τὸν γάμον P ‖ 3 ἠστήκειν P ἐστήκην R ‖ 3-4 τὴν ἐμ. — θεάσ.] ἔλθη καὶ θεάσομαι ἀυτην σὺν τῇ θυγατρί μου R ‖ 4 εὐθέως] ἐστῶσ (i e ἑστὼς) R ‖ 5 ὀλολυγμοῦ ἤκουον οὐαὶ αὐτήν· καὶ ἐκ R unde lacuna suppl | δὲ om R | στόμαματοσ P | οὕτως] ταῦτά μοι R ‖ 6 ἥκασιν P ἤρχοντο πρόσ με R | τὸ σ. ἀπ.] ἀναγγέλλοντεσ τὰ γινόμενα R ‖ 8 ἴδωμεν P (εἴδομεν R) | scr φασίν? | τινα om R ‖ 9 τὴν χεῖρα R ‖ 10 θυγατέραν R ‖ 11 ἔπεσεν R ‖ 12 ταῖς sic PR | τὴν om R: cf 11 ‖ 13 καὶ ταῦτα] ταῦτα οὖν R | εἰδότες om R: scr ἰδόντες cf 36, 21. 35 | ἀπαγγεῖλαί R ‖ 14 περιέρρηξα R ‖ 15 ταῖς χερσὶν] τὰς χεῖρασ ἐπὶ R | ἐμμανεὶσ R | γενόμενος om R ‖ 16 ἐρρημμένασ P ἐρρημένας R ‖ 17 ἤγ. εἰσ τ. ο. μ. R ‖ 18 ἔνιψαν R | καὶ εἰς ἑ. γενάμ. om R ‖ 19-20 πρὸς — φησίν] ἐξετ. τ. γυναῖκάν μου τί ἐστιν τὸ συμβάν σοι· ἡ δέ μοι ἔφη R ‖ 20 οἶδας] ἔγνωσ R ‖ 20-21 οὐκ — σοι] ἐδεόμην γάρ σου μὴ ἀπιέναι εἰσ τὸν γάμον· ἐπειδὴ R ‖ 21 γὰρ — ἀπιέναι om R ‖ 21-22 ἐκεῖ — οὖν] τῷ σώματί μου καὶ R ‖ 21 ἐπὶ τῷ ἀπιέναι et ἐκεῖ delenda: repet ex 20 ‖ 22 καὶ ἐγγ. — ἡμῶν] κατὰ τὴν ὁδὸν, ἐγγὺσ δὲ γενομένη τοῦ ἀγωγοῦ R ‖ 23 ἐρρέει ἔβλεπον R | μέλαν R: scr μέλανα? | ἄντικρύσ μου τῇ κεφαλὴ αὐτοῦ ὑπὸγρυλλίζοντά μοι R

γρυλίζοντα κεφαλῇ, καὶ παῖδα ὅμοιον αὐτοῦ παρεστῶτα. καὶ πρὸς τὴν ἡμῶν θυγατέρα εἶπον· ἴδε εἰς τοὺς δύο τούτους ἄνδρας τοὺς δυσιδεῖς, ὧν οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὥσπερ γάλα, τὰ δὲ χείλη αὐτῶν ὡς ἀσβόλη. καὶ καταλιπόντες αὐτοὺς πρὸς τὸν ἀγωγὸν ἀπήλθομεν.

ἡλίου δὲ δύνοντος καὶ ἀπὸ τῶν γάμων ἡμῶν ἐπανιόντων μετὰ τῶν συνόντων νεανίσκων ἡμῶν, καὶ ἔγγιστα τοῦ ἀγωγοῦ γενόμενοι, ἡ θυγάτηρ ἡμῶν πρότερον εἶδεν αὐτούς· καὶ διαλαθοῦσα προσέφυγέ μοι· εἶθ' οὕτως κἀγὼ αὐτοὺς ἐθεασάμην πρὸς ἡμᾶς ἐρχομένους, καὶ φυγάδαι γεγόναμεν ἐξ αὐτῶν· οἱ δὲ μεθ' ἡμῶν ὄντες παῖδες κρού-
203 W. σαντες ἐμέ τε καὶ τὴν σὴν θυγατέρα κατέβαλον. καὶ ταῦτα αὐτῆς διηγησαμένης μοι ἐπελθόντες οἱ δαίμονες κατέβαλον αὐτάς· καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας προελθεῖν ἔξω τῆς οἰκίας οὐ δύνανται. καὶ τούτου ἕνεκεν πολλὰ ἐγὼ ἀνιῶμαι καὶ τῇ λύπῃ λίαν καταβαπτίζομαι. καὶ γὰρ ὅπου δἂν εὕρωσιν αὐτάς, καταβάλλουσιν καὶ ἀπογυμνοῦσιν.

καὶ δέομαι καὶ παρακαλῶ καὶ ἔμπροσθεν ἱκετεύω σε τοῦ θεοῦ, βοήθησον καὶ ἐλέησόν με. τρία γὰρ ἔτη εἰσὶν ἀφ' οὗ τράπεζα ἐν τῇ οἰκίᾳ μου οὐκ ἐτέθη καὶ ἡ γυνή μου καὶ ἡ θυγάτηρ μου εἰς τράπεζαν οὐκ ἐκάθισαν· περισσοτέρως δὲ οἶδα τῇ λύπῃ καταβαπτίζεσθαι διὰ τὴν ἀθλίαν μου θυγατέρα· οὐδέπω γὰρ κατὰ τὸν ὧδε ἔφθασεν κόσμον χαρῆναι.‘ ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀπόστολος παρὰ τοῦ στρατηλάτου πάνυ περὶ αὐτοῦ ἐλυπήθη· εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἀπόστολος· ‚πιστεύεις ὅτι θεραπεύσει τοῦτο Ἰησοῦς ὁ Χριστός;‘ ὁ δὲ στρατηλάτης ‚ναί‘

1 π. αὐτοῦ ὅμ. αὐτοῦ R ‖ 1-2 καὶ τῇ θυγατρί μου R ‖ 2 ἀπίδε R ‖ 2-3 εἰσ τοὺσ ἄνδ. τούτουσ τ. δύο τ. δυσιδ. R ‖ 3 αὐτῶν post χείλη om R ‖ 4 καταλειπόντεσ P καταλείψασαι R | ἀγῶνα R ‖ 5 ἡλ. δὲ δύν.] δύσεωσ δὲ γενομένησ R | τὸν γάμον P ‖ 5-6 ἡμ. ἐπ. — ἡμ. καὶ] ἀναλύσασαι διερχομένων ἡμῶν, ἦμεν σὺν τοῖσ νεανίσκοισ R ‖ 6 γενόμ. om R ‖ 7 ἡμ. πρ.] μου πρώτη R | διελθοῦσα πρὸσ ἔφυγέν R ‖ 8 εἶθ' οὕτως κἀγὼ] καὶ μετὰ ταύτην ἐγὼ R | πρὸς ἡ. ἐρχ.] ἐρχ. κατέναντι ἡμῶν R ‖ 9 φυγ. γ. ἐξ] ἐφύγομεν ἀπ' R | οἱ δὲ π. οἱ ὄντεσ μ. ἡμ. R | aut post παῖδες intercid aliquid aut q anteced ex syr corrigenda ‖ 10 ἐμέ — κατέβ.] ἡμᾶσ κατέβαλλον· ἐμέ τε καὶ τὴν θυγατέραν μου ἔρρηψαν R ‖ 11 ἐπῆλθον αὐταῖσ οἱ δ. καὶ κατέβαλλον α. R ‖ 12 πρὸσελθεῖν R ‖ 12-14 ἔξω — ἀπογυμν.] οὐ δύναται (sic) ἔξω· ἀλλ' ἐγκεκλεισμέναι οὖσαι ἐν ἑνὶ οἴκῳ ἢ δευτέρῳ· καὶ διὰ ταύτασ πάσχω καὶ ἀνιῶμεν (leg ἀνιῶμε = ἀνιῶμαι). καταβάλλουσιν γὰρ αὐτὰσ ὅπου ἐὰν εὕρωσιν ἀπογυμνοῦντεσ R ‖ 14 δ'ἂν P | καταβάλλωσιν P ‖ 15 καὶ δέ. κ. παρακ.] δέομαί σου R | ἱκ. ἔμπ. τ. θ. (om σε) R ‖ 16 εἰσὶν om R ‖ 17 μου post γυνή om R ‖ 18 ἐκάθησαν P ἐκαθέσθη R | περισσ. — καταβαπτ.] καὶ μάλλιστα R ‖ 18-19 δ. τ. θυγ. μου τ. ἀθλ. R ‖ 19-20 οὐδ. — χαρ.] ἡ οὐδ' ὅλωσ εἶδεν τι ἀγαθὸν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ R ‖ 20 παρὰ] ἀπὸ R ‖ 21 ἐλυπ. περὶ αὐτ. R | εἶπε R | πρὸς — ἀπόστ.] αὐτῷ R ‖ 22 θεραπεύη αὐτὰσ ὁ ἰησοῦσ (om Χρ.) R

φησιν· καὶ ὁ ἀπόστολος· ‚παράθου οὖν τῷ Ἰησοῦ σεαυτόν, καὶ αὐτὸς αὐτὰς θεραπεύσει, τὴν βοήθειαν αὐτῶν ποιούμενος.‘

εἶπεν δὲ ὁ στρατηλάτης· ‚δεῖξόν μοι αὐτόν, ἵνα δεηθῶ αὐτοῦ καὶ πιστεύσω εἰς αὐτόν.‘ εἶπεν δὲ ὁ ἀπόστολος· ‚οὐ τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῖς σωματικοῖς τούτοις ὁρᾶται, ἀλλ' ἐν τοῖς νοεροῖς οἶδεν φαίνεσθαι ὀφθαλμοῖς.‘ ἐπάρας οὖν τὴν φωνὴν αὐτοῦ ὁ στρατηλάτης εἶπεν· 204 W. ‚πιστεύω, κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ δέομαί σου καὶ ἱκετεύω, βοήθησον τῇ ὀλιγοπιστίᾳ μου ἣ εἰς σὲ ἔχω.‘

παρεκελεύσατο δὲ ὁ ἀπόστολος Ξενοφῶντι τῷ διακόνῳ συναγαγεῖν πάντας εἰς ἕν· συναθροισθέντος δὲ τοῦ ὄχλου ὁ ἀπόστολος ἐν μέσῳ ἑστὼς ἔλεγεν· ‚τέκνα μου καὶ ἀδελφοὶ οἱ εἰς τὸν κύριον πιστεύσαντες, παραμείνατε ἐν ταύτῃ τῇ πίστει, εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν ἐξ ἐμοῦ καταγγελθέντα ὑμῖν, ἔχοντες εἰς αὐτὸν τὰς ἐλπίδας· καὶ μὴ ἀπολειφθῆτε αὐτοῦ ποτε, καὶ οὐ μὴ καὶ αὐτὸς καθευδόντων ὑμῶν καταλείπῃ· ἐν τούτῳ τῷ καταβαροῦντι ὑμᾶς ὕπνῳ αὐτὸς ἄυπνος ὢν διαφυλάττει πάντας ἡμᾶς· ἔν τε τῇ τοῦ βίου τούτου θαλάσσῃ πλεόντων ἡμῶν καὶ ἐν κινδύνῳ ἡμῶν ὄντων ἀεὶ βοηθεῖν οἶδεν ἡμᾶς. ἐγὼ γὰρ ἤδη ἐξ ὑμῶν ἄπειμι καὶ ἄδηλόν ἐστιν εἰ ἔτι κατὰ σάρκα ὄψομαι πάλιν ὑμᾶς.

μὴ οὖν καὶ ὑμεῖς ἐξομοιωθῆτε τῷ λαῷ Ἰσραήλ, οἵτινες τὸν ἴδιον ποιμένα καταλιπόντες τῇ τούτων παρεδόθησαν ἀπωλείᾳ. Ξενοφῶντα δὲ τὸν διάκονον εἰς τὸν ἐμὸν καταλιμπάνω τόπον ὑμᾶς· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὡς κἀγὼ τὸν Ἰησοῦν καταγγέλλει· οὔτε γὰρ ἐγὼ ἀφ' ἑαυτοῦ

---

1 φησιν (φησι?) compend P | ἑαυτὸν R ‖ 2 θεραπεύει ποι. αὐτ. βο. (om τὴν) R ‖ 3 εἶπε R ‖ 4 εἰς αὐτόν] αὐτῷ R | ὁ δὲ ἀπ. ἔφη R ‖ 4-6 οὐ — ὀφθ.] οὐ φαίνεται τούτοισ τοῖσ ὀφθ. τοῖσ σωματικοῖσ, ἀλλὰ ἐν τοῖσ ὀφθ. τῶν πιστῶν εὑρίσκεται R ‖ 7 κύρ.] σοι R | Χριστέ om R | καὶ ante ἱκετ. om R ‖ 7-8 β. μοι τῇ ἀπιστείᾳ μου ἣ ἔσχον εἰσ σέ R ‖ 8 ἢ P ‖ 9 ξενωφόντι τῷ διακ. αὐτοῦ ὁ ἀπόστ. R ‖ 10 δὲ τ. ὄχλου] οὖν παντὸσ τ. λαοῦ R ‖ 10-11 ἑστῶσ ἐν μ. R ‖ 13 ἐξ] ὑπὸ R | ὑμ. καταγγ. R | ἐν ἀυτῷ R ‖ 14 ποτε om R ‖ 14-15 οὐ μὴ — ὕπνῳ] οὐκ ἐγκαταλιμπάνει ὑμᾶσ καθεύδοντασ ὑμῶν (sic) ἐν τῷ ὕπνῳ τούτῳ τῷ καταβαροῦντι τοὺσ καθεύδοντασ R | scr καταλίπῃ ὑμᾶς· καθ. ὑμ.? ‖ 16 διαφ. — τούτου] ὑμᾶσ διαφυλάσσει καὶ ἐν R | διαφυλάττῃ P ‖ 17 ὑμῶν R | κινδύνων R | ὄντων ἡμῶν R | ἀεὶ — ἡμ.] καὶ οὐδενὸσ βοηθεῖν δυναμένου, αὐτὸσ περιπατῶν ἐπὶ τῶν ὑδάτων ὑπορθοῖ βοηθόν R ‖ 18 ἤδη] αὐτὸσ R ‖ 18-19 ὄψ. ὑμ. κ. σ. (om πάλιν) R ‖ 20-21 τ. ἴδ. — ἀπωλ.] ἀπιδόντεσ τοὺσ ποιμένασ πρὸσ ὥρασ καιρὸν ἐσκανδαλίσθησαν. καὶ ὁ ἀπόστολοσ εὐξάμενοσ καὶ δεηθεὶσ τοῦ θεοῦ, ἰάσατο αὐτὰσ φωτήσασ τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι R ‖ 21 ἀπολεία P ‖ 21-22 Ξεν. — ὑμ.] λοιπὸν δὲ τ. διάκ. καταλιμπ. πρὸσ ὑμᾶσ εἰσ τὸν τόπον μου R ‖ 22 καταλειμπάνω P | scr ὑμῖν? | καὶ post γὰρ om R ‖ 23 ὥσπερ R | ἀπαγγέλλει ὑμῖν τὸν ἰησοῦν R | καταγγέλλῃ P: scr καταγγελεῖ? ‖ 23-48, 1 ἀφ' — τι] εἰμὶ R

οἶδα λέγειν τι οὔτε αὐτός, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς· καὶ γὰρ κἀγὼ ἄνθρωπός εἰμι σάρκα φορῶν ὡς καὶ ὑμεῖς, καὶ ὡς εἷς οἶδα τυγχάνειν ὑμῶν· οὔτε γὰρ πλοῦτον κέκτημαι ὡς ἔνιοι τοῦτον ἔχειν ὀρέγουσι, ὃς καὶ
205 W. τοὺς κεκτημένους οἶδεν ἐλέγχειν ὡς ἀποίητον παντάπασιν ὄντα τῷ βίῳ· καὶ γὰρ ἀπὸ γῆς ἔρχεται καὶ εἰς τὴν γῆν πάλιν ἀφίεται, τὰ δὲ ἐκ τούτου τοῖς ἀνθρώποις συμβαίνοντα παραπτώματα συναπίονται. ἀλλὰ καὶ σπανίως πλούσιος εὑρίσκεται ἐλεήμων, οἱ δὲ ἐλεήμονες καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ αὐτοὶ τὴν τοῦ θεοῦ κληρονομήσουσι βασιλείαν. οὐ γὰρ τὸ κάλλος τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ πολὺ παραμένει· τοῦ γὰρ γήρους καταλαμβάνοντος αἰφνιδίως καταισχύνεται.

πάντα οὖν καιρὸν ἔχει· καιρῷ οὖν φιλεῖται καὶ καιρῷ μισεῖται. ἔστω οὖν ἡ ἐλπὶς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὸν ἀεὶ φιλούμενον καὶ ποθούμενον, καὶ μέμνησθε ἡμῶν ὡς καὶ ἡμεῖς ὑμῶν· καὶ γὰρ ἐὰν μὴ τὸ τῶν ἐντολῶν φορτίον τελέσωμεν, οὐκ ἄξιοί ἐσμεν κήρυκες τοῦ ὀνόματος εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν τιμωρίαν ὕστερον ἐκεῖ τῆς ἑαυτῶν ἀποτίσομεν κεφαλῆς.' καὶ ἐπὶ ὥρας πολλὰς αὐτοῖς ἐπευξάμενος τῷ κυρίῳ εἶπεν·

,κύριε, ὁ δεσπόζων πάσης ψυχῆς τῆς ἐν σώματι οὔσης· κύριε, πάτερ τῶν εἰς σὲ τὰς ἐλπίδας ἐχόντων ψυχῶν, καὶ λυτρούμενος ἀπὸ παντὸς πειρασμοῦ τοὺς ἰδίους αὐτοῦ δούλους τοὺς ἐν τῇ σκέπῃ τῆς σῆς καταφεύγοντας ἀντιλήψεως, καὶ τούτους ἐκ τῆς κατεχούσης δουλείας λυτρούμενος καὶ φθορᾶς· σὺ γενοῦ ἐν τῇ ποίμνῃ τοῦ Ξενοφῶντος προστάτης καὶ ἀντιλήπτωρ, καὶ διατήρησον αὐτὴν ἀπὸ τῶν λύκων τῶν διαρπαζόντων.' καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὴν χεῖρα εἶπεν· ,ἔσται ἐφ' ὑμᾶς ἡ εἰρήνη τοῦ κυρίου, καὶ ἡμῖν συνοδεύσει.'

206 W. (περὶ τῶν ὀνάγρων πρᾶξις η')

ἐξῆλθεν οὖν ὁ ἀπόστολος μετὰ τοῦ στρατηλάτου κατα τὴν αὐτοῦ πόλιν ἀπιέναι βουλόμενος. προέπεμπον δὲ πάντες αὐτὸν μετὰ δακρύων ὅρκοις αὐτὸν καθυποβάλλοντες μνήμην αὐτὸν ὑπὲρ αὐτῶν ποιεῖσθαι ἐν ταῖς δεήσεσιν αὐτοῦ καὶ μὴ ἐπιλανθάνειν αὐτούς.

ἀνελθὼν οὖν καὶ καθεσθεὶς ἐπὶ τοῦ ὀχήματος, πάντων τῶν ἀδελφῶν ὑποστρεψάντων, προσελθων ὁ στρατηλάτης διήγειρε τὸν ἡνίοχον

---

1 ἀλλ' ὁ] ἀλλὰ R | κἀγὼ] ἐγὼ αὐτὸσ R ‖ 2 σάρκα — ὑμ.] σῶμα ἐνδεδυμένοσ R | καὶ ὡς et q seq] καὶ παθεῖν ὑπὲρ αὐτὸν διψῶ· καὶ λόγχαισ τὸ τέλοσ πρὸσ αὐτόν με διαβῆναι. ἔτι δὲ νυκτὸσ οὔσησ (cf infra ubi R nota redit) sine ulla lacunae memoria R ‖ 4 scr ἀποίητος π. ὢν? ‖ 5 γῆσ ras corr ex τῆσ P: scr τῆς γῆς? cf 38, 20 | ἀφείεται P ‖ 11 μισῆται P ‖ 12 ἐλπὶς] ὑμῶν intercid uid ‖ 16 scr τῇ — κεφαλῇ? (Vsener) | ἀποτήσωμεν P ‖ 19 scr ἐχουσῶν? ‖ 29 scr αὐτῷ κ.?

λέγων· ,ἐγὼ δέομαι καὶ εὔχομαι ἵνα ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καθεσθῆναι καταξιωθῶ, καὶ γενήσομαι αὐτοῦ ἡνίοχος κατὰ τὴν ὁδὸν ταύτην, ἵνα καὶ αὐτὸς γένηταί μου παράπομπος εἰς ἐκείνην τὴν ὁδὸν δι’ ἧς ὀλίγοι πορεύονται.‘

ὁδευσάντων οὖν αὐτῶν μίλια δύο ἐδεήθη ὁ ἀπόστολος τοῦ στρατηλάτου ἵνα αὐτῷ συγκαθεσθῇ ἐπιτρέψας τὸν ἡνίοχον εἰς τὸν ἴδιον τόπον καθεσθῆναι. ἡνίκα δὲ ἀπῄεσαν, συνέβη ἐκ τοῦ πολλοῦ καύματος κεκοπιακέναι τὰ ὑποζύγια καὶ μὴ δυνάμενα ὅλως σαλευθῆναι. ὁ δὲ στρατηλάτης περίλυπος γενάμενος πάνυ ἠθύμει· ἐβούλετο δὲ τοῖς ἰδίοις ποσὶν ἀπελθεῖν καὶ ἕτερα ὑποζύγια ἀγαγεῖν τοῦ ὀχήματος ἕνεκεν· ὁ δὲ ἀπόστολος εἶπεν· ,μὴ ἀθύμει· πίστευσον εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ὃν κατήγγειλά σοι, καὶ θαυμάσια ὄψῃ μεγάλα.‘ ἀπιδὼν 207 W. δὲ εἶδεν ἀγέλην ὀνάγρων νεμομένην περὶ τὴν ὁδόν· καὶ τῷ στρατηλάτῃ εἶπεν· ,εἰ ἐπίστευσας εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, πορευθεὶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν ὀνάγρων ἐκείνην εἰπέ· λέγει ὑμῖν Ἰούδας Θωμᾶς ὁ ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ τοῦ νέου θεοῦ· ἐλθέτωσαν ἐξ ὑμῶν τέσσαρες ὧν ἂν χρείαν ἔχωμεν‘.

ἀπῆλθεν δὲ ὁ στρατηλάτης τῷ τῶν ὀνάγρων συνεχόμενος φόβῳ· πολλοὶ γὰρ ὑπῆρχον· καὶ ἀπελθόντος αὐτοῦ αὐτοὶ εἰς ἀπάντησιν ἤρχοντο· ἐγγὺς δὲ γενόμενος εἶπεν αὐτοῖς· ,κελεύει ὑμῖν Ἰούδας Θωμᾶς ὁ ἀπόστολος τοῦ νέου θεοῦ· ἐλθέτωσαν ἐξ ὑμῶν τέσσαρες ὧν χρείαν ἔχω.‘ ταῦτα τοῦ στρατηλάτου εἰπόντος οἱ ὄναγροι ὁμοθυμαδὸν δρόμῳ χρησάμενοι πρὸς αὐτὸν ἤρχοντο, ἐλθόντες δὲ προσεκύνησαν αὐτόν. εἶπεν δὲ αὐτοῖς ὁ ἀπόστολος· ,εἰρήνη ὑμῖν. τέσσαρας 208 W. ἀντὶ τούτων τῶν ζῴων ἐξ ὑμῶν χρῄζω ζευχθῆναι.‘ ὑπῆρχον οὖν ἐκεῖ τέσσαρες ἰσχυρότεροι, οἳ καὶ ζευχθέντες διέσωσαν τῷ ἁγίῳ· οἱ δὲ ἄλλοι οἳ μὲν προῆγον, οἳ δὲ ἠκολούθουν· ὀλίγον δὲ ὁδευσάντων ἀπέλυσεν τοὺς πώλους λέγων· ,ὑμῖν λέγω τοῖς συνοίκοις τῆς ἐρήμου· εἰς τὰς νομὰς ὑμῶν ἀπέλθατε· εἰ γὰρ πάντων ἔχρῃζον, πάντες ἂν 209 W. συναπῄειτέ μοι. νῦν δὲ ἄπιτε εἰς τὸν χῶρον ὑμῶν ἐν ᾧ διατρίβετε.‘ οἳ δὲ ἀπῄεσαν ἐν ἡσυχίᾳ ἕως οὗ ἀφανεῖς ἐγένοντο.

ἀπερχόμενοι οὖν τοῦ τε ἀποστόλου καὶ τοῦ στρατηλάτου καὶ τοῦ ἡνιόχου εἷλκον ἐν ἡσυχίᾳ οἱ ὄναγροι ὁμαλῶς, ἵνα μὴ ταράξωσιν τὸν ἀπόστολον τοῦ θεοῦ. ἐγγὺς δὲ γεναμένων τῆς πύλης τῆς πόλεως καὶ εἰσιόντες ἔστησαν πρὸ τῶν πυλῶν τῆς οἰκίας τοῦ στρατηλάτου.

---

8 del καὶ? an scr δύνασθαι? | δανάμενα an δυνάμενα dubium P || 9 ἠθύμη P || 11 ἀθύμη P || 13 ἴδεν P | scr παρά? || 16 Χ. τ. υἱοῦ τ. θ. syr | ε υος νέου in ras P || 17 ὧν χρ. ἔχομεν Usener || 30 συναπίητέ P | scr διετρίβετε? || 31 ἀπίεσαν P || 32-33 καθεσθέντων add syr || 33 εἵλκων P

ὁ δὲ στρατηλάτης εἶπεν· ‚ἀσυγχώρητόν μοί ἐστιν ἐξηγήσασθαι τὰ γεγονότα, ἀλλὰ πρότερον ἴδω τὸ ἀποβησόμενον.‘ ἡ οὖν πόλις πᾶσα ἤρχετο ἰδεῖν τὸν ἀπόστολον, καὶ τοὺς ὀνάγρους ἐζευγμένους· ἤκουσαν γὰρ περί τε τῆς ἐπιδημίας τοῦ ἀποστόλου καὶ τῶν ὀνάγρων.

ὁ δὲ ἀπόστολος ἐπυνθάνετο τοῦ στρατηλάτου λέγων· ‚ποῦ σού ἐστιν ἡ οἴκησις καὶ ποῦ ἡμᾶς ἀπάγεις;‘ ‚σὺ αὐτὸς ἐπίστασαι ὅτι πρὸ τῶν θυρῶν ἱστάμεθα· ἅμα δὲ καὶ οἱ διὰ τῆς σῆς ἐντολῆς ἐλθόντες ὄναγροι.‘

ταῦτα δὲ εἰπὼν ὁ ἀπόστολος κατέβην ἀπὸ τοῦ ὀχήματος. ἤρξατο οὖν ὁ ἀπόστολος λέγειν· ‚Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ βλασφημούμενος διὰ τὴν σὴν ἐπίγνωσιν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ· Ἰησοῦ Χριστὲ οὗ ἡ φήμη ξένη ἐν τῇ πόλει ταύτῃ· Ἰησοῦ ὁ παραλαμβάνων πάντας τοὺς ἀποστόλους ἐν πάσῃ χώρᾳ καὶ ἐν πάσῃ πόλει, καὶ πάντες οἱ σοὶ δοῦλοι ἐν σοὶ
210 W. δοξάζονται· Ἰησοῦ ὁ τύπον λαβὼν καὶ γενόμενος ὡς ἄνθρωπος καὶ πᾶσιν ἡμῖν φανεὶς ἵνα μὴ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀγάπης ἀποχωρίσῃς ἡμᾶς· σὺ εἶ, κύριε, ὁ ἑαυτὸν δοὺς ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῷ αἵματί σου ἡμᾶς ἐξαγοράσας καὶ κτησάμενος ἡμᾶς κτῆμα πολυτίμητον· τί δὲ ἔχομέν σοι δοῦναι, κύριε, ἀντάλλαγμα τῆς σῆς ψυχῆς ἧς ἔδωκας ὑπὲρ ἡμῶν; ὃ γὰρ θέλομεν, ἐκεῖνο ἡμῖν δίδως· τοῦτο δέ ἐστιν ἵνα δεηθῶμέν σου καὶ ζήσωμεν.‘

ταῦτα δὲ τοῦ ἀποστόλου εἰπόντος πολλοὶ πανταχόθεν τοῦτον ἰδεῖν συνηθροίζοντο ὡς ἅτε τοῦ νέου θεοῦ ἄνθρωπον ὄντα. εἶπεν δὲ πάλιν ὁ ἀπόστολος· ‚τί ἑστήκαμεν ἀεργεῖς; Ἰησοῦ κύριε, ἡ ὥρα πάρεστιν· τί ἀπαιτεῖ γενέσθαι;‘ ἡ δὲ γυνὴ τοῦ στρατηλάτου καὶ ἡ τούτου θυγάτηρ ἐβαρήθησαν σφόδρα ὑπὸ τῶν δαιμόνων ὡς νομίζειν τοὺς οἰκείους ὅτι οὐκέτι ἀνίστανται· οὐδ᾽ ὅλως γὰρ συνεχώρησάν τινος μεταλαβεῖν αὐτάς, ἀλλὰ ἀνέκλιναν αὐτὰς ἐπὶ ταῖς κοίταις αὐτῶν μηδ᾽ ὅλως τινὰς ἐπιγινωσκούσας ἕως ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐν ᾗ κατέλαβεν ὁ ἀπόστολος.

εἶπεν δὲ ὁ ἀπόστολος ἑνὶ τῶν ὀνάγρων τῶν ἐν τῷ δεξιῷ μέρει ἐζευγμένων· ‚εἴσελθε ἐντὸς τῆς αὐλῆς· καὶ ἑστὼς ἐκεῖσε κάλεσον τοὺς δαίμονας καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· λέγει ὑμῖν Ἰούδας Θωμᾶς ὁ ἀπόστολος καὶ μαθητὴς Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἔλθετε ὧδε ἔξω· δι᾽ ὑμᾶς γὰρ ἀπεστάλην καὶ εἰς τοὺς διαφέροντας ὑμῖν κατὰ γένος, ἵνα ὑμᾶς ἀπολέσω

2 ἡ] εἰ P ‖ 6 ante σὺ lacunam supple e syr ‖ 9 ὁ ἀπόστ. del aut scr ὁ στρατηλάτης ‖ 10 et 12 cf syr ‖ 14 τύπων (ο ex ω?) P ‖ 15 ἀποχωρήσησ P ‖ 18 ἀντάλαγμα P ‖ 19 θέλωμεν P | cf syr ‖ 22 ἄνθρ.] scr ἀπόστολον ‖ 23 κύριε om syr ‖ 28 scr τινά? ‖ 30 τὸν P | μέρη P ‖ 31 ἐζευγμένον P ‖ 34 ὑμῖν in ras P (p?)

καὶ διώξω εἰς τὸν ὑμέτερον χῶρον, ἕως ὅτε καιρὸς γένηται συντελείας καὶ εἰς τὸ ὑμέτερον βάθος τοῦ σκότους κατέλθητε.‘ εἰσῄει δὲ ὁ ὄναγρος ἐκεῖνος πολλοῦ ὄχλου συνόντος αὐτῷ καὶ ἔλεγεν· ‚ὑμῖν 211 W. λέγω τοῖς εἰδόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς κάμνειν, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Ἰησοῦ τοῦ καλουμένου Χριστοῦ· ὑμῖν λέγω τοῖς μὴ εἰδόσι τὸ φῶς ὁρᾶν· οὐ γὰρ δύναται ἡ κακίστη φύσις μεταβληθῆναι εἰς ἀγαθόν· ὑμῖν λέγω, τὰ τέκνα τῆς γεέννης καὶ τῆς ἀπωλείας· ὑμῖν λέγω τοῖς ἀναιδεστάτοις, τοῖς δι' ἑαυτῶν ἀπολλυμένοις· τί δὲ εἴπω περὶ τῆς ὑμῶν ἀπωλείας καὶ τέλους, τί δὲ καὶ ὑφηγήσομαι, οὐκ οἶδα· πολλὰ γάρ ἐστιν καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν ἀναρίθμητα. μείζονα δέ εἰσιν αἱ ὑμέτεραι πράξεις ἀπὸ τῆς κολάσεως τῆς ὑμῖν τετηρημένης. σοὶ δὲ λέγω τῷ δαίμονι καὶ τῷ σῷ υἱῷ τῷ συνεπομένῳ σοι· δι' ὑμᾶς γὰρ ἀπέσταλμαι· τί δὲ πολλοὺς λόγους ποιοῦμαι ἕνεκεν τῆς ὑμῶν φύσεως καὶ ἀναιδείας; λέγει δὲ ὑμῖν Ἰούδας Θωμᾶς ὁ ἀπόστολος Χριστοῦ τοῦ Ἰησοῦ, ὃς διὰ πολλὴν ἀγάπην καὶ διάθεσιν ἐνθάδε ἀπεστάλην, ἵνα ἐπὶ παντὸς τοῦ ἐνεστῶτος ὄχλου ἐξελθόντες εἴπητε ποίου γένους ἐστέ.‘ καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν ἡ γυνὴ σὺν τῇ θυγατρὶ αὐτῆς, νενεκρωμέναι καὶ ἠτιμασμέναι· θεασάμενος δὲ αὐτὰς ὁ ἀπόστολος ἐλυπήθη πάνυ, μάλιστα διὰ τὴν παῖδα, καὶ λέγει τοῖς δαίμοσιν· ‚μὴ γένοιτο ἱλασμὸν γενέσθαι καὶ φειδὼ εἰς ὑμᾶς· οὐδὲ γὰρ τὸ φείδεσθαι ἢ τὸ ἐλεεῖν ἐπίστασθε· πλὴν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ ἀπόστητε ἀπ' αὐτῶν καὶ ἐκ 212 W. πλευρῶν στῆτε.‘

ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἀποστόλου αἱ γυναῖκες πεσοῦσαι ἀπενεκρώθησαν· οὔτε γὰρ πνεῦμα εἶχον οὔτε φωνὴν παρεῖχον· ὁ δὲ δαίμων ἀποκριθεὶς φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν· ‚καὶ ὧδε, ἀπόστολε, ἥκεις, ὁ τὴν φύσιν ἡμῶν διαγελῶν; ἥκεις, ὁ τὴν τέχνην ἡμῶν ἀπαλείφων; ὡς δὲ νομίζω, οὐ συγχωρεῖς ἡμῖν ὅλως ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι· τοῦτο δὲ νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ποιῆσαι οὐ δύνασαι.‘

ἐστοχάσατο δὲ ὁ ἀπόστολος ὅτι ὁ δαίμων οὗτος ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀπ' ἐκείνης τῆς γυναικὸς ἐλασθείς. ὁ δὲ δαίμων εἶπεν· ‚δέομαί σου, ἐπίτρεψόν με καὶ ὅπου με βούλει ἀπελθόντα οἰκῆσαι καὶ παρὰ σοῦ ἐντολὴν δέξασθαι, ἵνα μὴ φοβοῦμαι τὸν ἐξουσιαστὴν τὸν κατ' ἐμοῦ τὴν ἐξουσίαν ἔχοντα.

ὥσπερ γὰρ σὺ ἦλθες εὐαγγελίσασθαι, οὕτως ἀφανίσαι ἦλθον κἀγώ· καὶ ὥσπερ σύ, ἐὰν μὴ πληρώσῃς τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός σε, κατὰ κεφαλῆς δίδωσί σοι τὴν τιμωρίαν, οὕτως κἀγώ, ἐὰν μὴ ποιήσω

4 scr καμμύειν? cf syr | scr τοῖς ἐχθροῖς? (ἐχθροῦσ P) ‖ 8 ἀπολείασ P ‖ 14-15 scr Ἰ. τ. Χρ.? ‖ 20 τῶ φ. P ‖ 26 τ. τέχ.] τὰ ἴχνη syr ‖ 28 δύνασε P ‖ 30 ἐκ. cf 31, 12 ‖ 31 del καὶ prius? οἰκεῖσ //// et in ras αι P ‖ 32 scr φοβῶμαι ‖ 33 ἀφανῆσαι P

τὸ θέλημα τοῦ ἀποστείλαντός με, πρὸ καιροῦ καὶ τῆς προθυμίας εἰς
213 W. τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀποστέλλομαι· καὶ ὥσπερ σοὶ βοηθεῖ ὁ Χριστὸς ἐν οἷς διαπράττει, καὶ ἐμὲ βοηθεῖ ὁ πατήρ μου ἐν οἷς διαπράττομαι· καὶ ὥσπερ σοὶ κατασκευάζει σκεύη τοὺς ἀξίους τῆς σῆς οἰκήσεως, οὕτως καὶ ἐμοὶ ἐπιζητεῖ σκεύη δι' ὧν ὀφείλω τὰς αὐτοῦ πράξεις τελειοῦν· καὶ ὥσπερ τρέφει καὶ οἰκονομεῖ τοὺς ὑπηκόους, οὕτως κἀμοὶ κολάσεις καὶ βασάνους σὺν τοῖς οἰκήτορσί μου παρασκευάζει· καὶ ὥσπερ σοὶ τὴν ἀντιμισθίαν τῆς σῆς ἐνεργείας, τὴν αἰώνιόν σοι παρέχει ζωήν, οὕτως κἀμοὶ παρέχει τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἔργων μου, τὴν αἰωνίαν ἀπώλειαν.

καὶ ὥσπερ σὺ τῇ εὐχῇ σου καὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις ἐν ταῖς πνευματικαῖς σου ἐπαναπαύει δοξολογίαις, οὕτως κἀγὼ ἐπαναπαύομαι φόνοις τε καὶ μοιχείαις ἐργαζόμενος καὶ ταῖς διὰ οἴνου ἐν τοῖς βωμοῖς γινομέναις θυσίαις· καὶ ὥσπερ σὺ ἐπιστρέφεις τοῖς ἀνθρώποις εἰς ζωὴν αἰώνιον, κἀγὼ ἀποστρέφω τοὺς ὑπακούοντάς μοι εἰς ἀπώλειαν καὶ κόλασιν αἰωνίαν· καὶ σὺ τοὺς ἰδίους δέχει κἀγὼ τοὺς ἐμούς.'

τοιαῦτα καὶ ἕτερα πλείονα εἰπόντος τοῦ δαίμονος πρὸς αὐτὸν ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ,κελεύει σοι Ἰησοῦς καὶ τῷ σῷ παιδὶ δι' ἐμοῦ ἵνα μηκέτι εἰς κατοίκησιν ἀνθρώπου εἰσέλθῃς. ἐξέλθετε καὶ ἀπέλθετε ἔξω τῆς οἰκήσεως τῶν ἀνθρώπων.' οἱ δὲ δαίμονες εἶπον αὐτῷ· ,ἀπηνῶς προσέταξας ἡμῖν· τί δὲ καὶ πρὸς τούτους προστάξεις τοὺς νῦν ἀπὸ σοῦ κεκρυμμένους; οἱ γὰρ κατασκευάσαντες τὰ ὧδε ξόανα ἐν αὐτοῖς χαίρουσιν καὶ τὰ θελήματα αὐτῶν διαπράττουσι, θύοντες αὐτοῖς καὶ τὰς τροφὰς προσάγοντες ἐν σπονδαῖς καὶ διὰ οἴνου καὶ ὕδατος προσφέρουσιν καὶ ἀναθήμασι.' καὶ ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ,καὶ αὐτοὶ νῦν καταργηθήσονται σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτῶν.' καὶ αἰφνιδίως
214 W. ἄφαντοι γεγόνασιν οἱ δαίμονες. αἱ δὲ γυναῖκες ὡς εἰς τύπον νεκρῶν ἐρριμμέναι ἔκειντο ἐπὶ γῆς, μὴ τὴν οἵαν οὖν φωνὴν ἀναπέμποντες. καὶ οἱ ὄναγροι ὁμοῦ ἵσταντο μὴ ἀπ' ἀλλήλων ἀφιστάμενοι· ὁ γὰρ ἰθύνας αὐτοὺς τοῦ θεοῦ λόγος τὸ πρᾶον καὶ ἥσυχον αὐτοὺς ἐδωρήσατο, ὅστις καὶ τὸ λέγειν ἀνθρωπίνως παρέσχεν. πάντων οὖν εἰς αὐτοὺς τοὺς ὀνάγρους ἀτενιζόντων, τί διαπράξονται ἀφορῶντες, λέγει ὁ ὄναγρος τῷ ἀποστόλῳ· ,τί ἕστηκας ἀργός, ἀπόστολε Χριστοῦ τοῦ

---

1 καὶ del Vsener | scr προθεσμίας ‖ 2 σὺ βοηθῇ P ‖ 3 scr ἐμοὶ? | βοηθῇ P ‖ 4 σὺ κατασκευάζῃ P ‖ 6 τρέφῃ P | οἰκ.] σὲ καὶ add syr | τοὺς σοὺς ὑπηκ. Vsener: cf syr ‖ 8 σὺ P | σοι del? cf 54, 24 ‖ 11 ἐν] scr καὶ? ‖ 13 ἐργ. om syr ‖ 14 ἐπιστρέφῃς P | scr τοὺς ἀνθρώπους ‖ 16 scr τοὺς μισθοὺς τ. ἰδ.? cf syr ‖ 20 ἀπεινῶς P ‖ 23 scr διαπράττονται? ‖ 24 del καὶ ante διά? ‖ 25 scr κ. ἀναθήματα προσφέροντες? ‖ 26 νῦν καταργ.] scr συνκαταργ.? ‖ 28 ἐρρημμέναι P ‖ 30 scr αὐτοῖς? cf 54, 27 ‖ 31 τῷ P ‖ 32 cf syr ‖ 33 del Χριστοῦ? cf 29, 21. 36

ὑψίστου, καὶ οὐ τὰ κάλλιστα τάχιον τοῦ Χριστοῦ αἰτεῖς μαθήματα; τί οὖν βραδύνεις; ὁ γὰρ σὸς διδάσκαλος βούλεται τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ διὰ τῶν σῶν δεῖξαι χειρῶν καὶ τὰ ἀπόρρητα τοῖς πᾶσιν ὧδε ἐκφᾶναι τοῖς ἀξίοις αὐτοῦ εὐδοκῶν ταῦτα ἀκούειν. τί ἡσυχάζεις ὁ τὰ μεγάλα διαπραττόμενος εἰς ὄνομα τοῦ κυρίου; ὁ γὰρ σὸς δεσπότης προτρέπεταί σοι λαλεῖν. μὴ τοίνυν φοβοῦ· οὐ γὰρ ἀφήσει ψυχὴν τὴν σοὶ προσήκουσαν κατὰ γένος.

ἄρξαι οὖν τοῦ ἐπικαλεῖσθαι αὐτὸν καὶ αὐτός σοι ἑτοίμως ἀκούσῃ. τί ἕστηκας θαυμάζων πάσας αὐτοῦ τὰς πράξεις καὶ τὰς ἐνεργείας; μικρὰ γάρ ἐστιν πρὸς τὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα ταῦτα. τί δὲ καὶ ὑφηγήσῃ περὶ τῶν μεγάλων αὐτοῦ δωρημάτων; οὐ γὰρ ἐξαρκέσεις τοῖς 215 W. αὐτοῦ θαύμασιν ἐξειπεῖν. τί δὲ θαυμάζεις περὶ τῶν σωματικῶν αὐτοῦ ἰάσεων ὧν οἰκείοις ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν ἠξιώθης;

τί δὲ καὶ ἀποβλέπεις εἰς αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωήν, καὶ περὶ τῆς αἰωνίας οὐδὲν ἐνθυμεῖσαι; ὑμῖν δὲ τοῖς παρεστῶσιν ὄχλοις πᾶσιν καὶ τὰς καταβεβλημένας ἐγερθῆναι προσδοκῶσι λέγω· πιστεύσατε τῷ ἀποστόλῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ· πιστεύσατε τῷ διδασκάλῳ τῆς ἀληθείας· πιστεύσατε τῷ τὴν σωτηρίαν ὑμῖν δεικνύοντι· πιστεύσατε Ἰησοῦν· πιστεύσατε ἐπὶ τῷ γεννηθέντι Χριστῷ ἵνα οἱ γεννηθέντες διὰ τῆς αὐτοῦ ζωῆς ζήσωσιν· ὃς καὶ νήπιος ἐγένετο καὶ ἀνετράφη καὶ τέλειος γέγονεν ἄνθρωπος, ἵνα καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος τέλειον ποιήσῃ. ἐδίδαξεν τοὺς ἰδίους αὐτοῦ μαθητάς· καὶ γὰρ τῆς ἀληθείας αὐτός ἐστιν διδάσκαλος.

οὗτος ὁ ἀπόστολος ἐκείνου μαθητής ἐστιν. οὗτος τὸ ἐκείνου διαπράττεται θέλημα, ἐκείνου τοῦ ἀποστείλαντος αὐτὸν Ἰησοῦ. ἐλεύσονται δὲ ἀπόστολοι ψευδεῖς καὶ προφῆται τῆς ἀνομίας, ὧν τὸ τέλος πρὸς τὰς αὐτῶν γενήσεται πράξεις, κηρύσσοντες μὲν καὶ νομοθετοῦντες φυγεῖν μὲν ἀπὸ τῶν ἀσεβειῶν, αὐτοὶ δὲ πάντοτε ἐν ἁμαρτίαις ἐξεταζόμενοι· ἠμφιεσμένοι μὲν προβάτου δοράν, ἔσωθεν δὲ λύκοι τυγχάνουσιν ἅρπαγες· οἵτινες μιᾷ γυναικὶ οὐκ ἀρκούμενοι πολλὰς γυναῖκας 216 W. ἐξαφανίζουσιν· οἳ τέκνων λέγοντες καταφρονεῖν πολλοὺς παῖδας ἀπόλλουσιν· οἳ τὴν τιμωρίαν δίδωσιν· οἱ μὴ ἐπαρκούμενοι τῇ ἑαυτῶν κτήσει· καὶ ἐν μὲν τῷ στόματι αὐτῶν ἄλλα φθέγγονται, τῇ δὲ καρδίᾳ αὐτῶν ἕτερα ἐνθυμοῦνται· τοῖς ἄλλοις μὲν παρακελευόμενοι ἀσφαλίζεσθαι ἀπὸ τῶν πονηριῶν, αὐτοὶ δὲ οὐδὲν ἀγαθὸν διαπράττονται. οἳ σώφρονες μὲν ὀνομάζονται εἶναι καὶ τοῖς ἄλλοις οὕτως ἔχειν παρακελεύονται, λάθρα δὲ αὐτοὶ τοῖς αὐτοῖς κακοῖς ἐμπίπτειν οὐ παύονται.‘

1 τάχειον P ‖ 3 ἐκφάναι P ‖ 4 εὐδ. om syr ‖ 6 scr σε? | ἀφίσει P ‖ 8 ἄρξε P | scr σου | ἀκούει Usener ‖ 14 scr ταύτην? ‖ 15 ἐνθυμῆσαι P ‖ 18-19 cf syr ‖ 21 ποιήσει sup scr η P ‖ 23 μαθ. om syr ‖ 27 μὲν del? ‖ 31 ὧν τ. τ. δώσουσιν syr ‖ 35 ὠνομάζονται P

ταῦτα πάντα τοῦ ὀνάγρου εἰπόντος ἐξεπλάγησαν ἅπαντες· σιγήσαντος δὲ τοῦ ὀνάγρου λέγει ὁ ἀπόστολος·

‚τί ἐνθυμηθῶ περὶ τῆς σῆς εὐπρεπείας, Ἰησοῦ; μᾶλλον δὲ τί εἴπω; οὐ γὰρ δεδύνημαι ταῦτα, Χριστέ, ἐξειπεῖν, ἀναπεπαυμένε καὶ μόνε σοφέ, ὁ τὰ ἐγκάρδια πάντων γινώσκων καὶ τοὺς λογισμοὺς ἐπιστάμενος· σοὶ δόξα, ἐλεῆμον καὶ ἤρεμε· σοὶ δόξα, λόγε σοφέ· δόξα τῇ σῇ εὐσπλαγχνίᾳ τῇ ἡμῖν ἐπικυηθείσῃ· δόξα τῷ ἐλέει σου τῷ ἐφ' ἡμᾶς ἁπλωθέντι· δόξα τῇ μεγαλωσύνῃ σου τῆς εἰς ἡμᾶς σμικρυνθείσης· δόξα τῇ ὑψίστῳ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἣν δι' ἡμᾶς ἐταπείνωσας· δόξα τῇ ἰσχύι σου ἣν δι' ἡμᾶς ἠλάττωσας· δόξα τῇ θεότητί σου ἣν ὀφθῆναι
217 W. εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἠξίωσας· δόξα τῇ ἀνθρωπότητί σου, ἥτις δι' ἡμᾶς ἀπέθανεν ἵνα ἡμᾶς ζωοποιήσῃ· δόξα τῇ ἀναστάσει σου τῆς ἀπὸ τῶν νεκρῶν εἰς ἡμᾶς ἐπιδημησάσης· διὰ γὰρ ταύτης ἔγερσις καὶ ἀνάπαυσις ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν γίνεται· δόξα καὶ εὐφημία τῇ ἀνόδῳ σου τῇ ἐπὶ τοὺς οὐρανούς· δι' αὐτῆς γὰρ ἡμῖν τὴν ἄνοδον τοῦ ὕψους ὑπέδειξας καὶ ἐκ δεξιῶν σου καθεσθῆναι ἐπαγγειλάμενος τὰς δώδεκα μετὰ σοῦ κρῖναι φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.

σὺ εἶ ὁ ἐπουράνιος λόγος τοῦ πατρός· σὺ εἶ τὸ ἀπόκρυφον φῶς τοῦ λογισμοῦ, ὁ τὴν ὁδὸν ἡμᾶς τῆς ἀληθείας ὑποδεικνύων, ὃς καὶ διώκτης οἶδας τυγχάνειν τοῦ σκότους, καὶ τῆς πλάνης πάντας ἡμᾶς ἀπελαύνων.'

ταῦτα εἰπὼν ὁ ἀπόστολος ἐπέστη ταῖς γυναιξὶν λέγων·

‚κύριέ μου καὶ θεέ μου· οὐ διαιροῦμαι ἀπὸ σοῦ οὐδὲ ἀπιστῶν ἐπικαλοῦμαί σε, πάντοτε ἡμῶν ὄντα σε βοηθὸν καὶ ἐπίκουρον· ὁ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἐμπνέων ἡμῖν καὶ παραθαρσύνων ἡμᾶς καὶ παρρησίαν παρέχων ἐν ἀγάπῃ τοὺς ἰδίους σου δούλους· δέομαί σου, ἀνάστησον τὰς γυναῖκας ταύτας, καὶ τὴν προτέραν αὐτὰς δώρησαι ὑγείαν πρὸ τοῦ ταύτας ἐκ τῶν δαιμόνων πληγῆναι.'

ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος στραφεῖσαι αἱ γυναῖκες ἐκαθέσθησαν. καὶ παρεκελεύσατο τῷ στρατηλάτῃ ὁ ἀπόστολος ἵνα οἱ τούτου θεράποντες τῇ τε γυναικὶ καὶ τῇ θυγατρὶ λαβόντες αὐτοῦ εἰς τὸν οἰκεῖον αὐτὰς κοιτῶνα ἀπάγωσιν. τούτου δὲ γενομένου λέγει τοῖς ὀνάγροις ὁ ἀπόστολος· ‚ἀκολουθήσατέ μοι.' καὶ ἀπελθὼν μετ' αὐτῶν ἕως ἔξω

---

6 σὺ utroq loco P | ἐλεῆμων P ‖ 8 scr τῇ — σμικρυνθείσῃ? cf 12 ‖ 9 τῇ ὑψιστείᾳ σου (om βασ.) syr ‖ 12 τῆς] scr τῇ? | εἰς ἡμ. ἐπιδ. aut delend aut transferend uid ‖ 16 καὶ post ἐπαγγ. ponend? del Vsener ‖ 19 ἡμᾶς om syr ‖ 23 ἀπιστῶ ἀλλ' syr ‖ 24 σε cf 52, 36 ‖ 26 scr τοῖς ἰδίοις σ. δούλοις? ‖ 27 scr αὐταῖς? cf 52, 30 ‖ 31 τῇ τε — θυγ. et αὐτοῦ om syr ‖ 32 scr ἀπαγάγωσιν? | λεγομένου (sed del λ et γ sup scr γ et ν) P

τῶν πυλῶν εἶπεν αὐτοῖς· ‚ἀπέλθετε μετ᾽ εἰρήνης ἐπὶ τὰς νομὰς ὑμῶν.‘ 218 W.
ἀπῄεσαν οὖν οἱ ὄναγροι προθύμως, ἔστη δὲ ὁ ἀπόστολος προσέχων αὐτοῖς ἵνα μὴ ὑπό τινος ἀδικηθῶσιν, ἕως ὅτε πόρρω γενόμενοι ἀφανεῖς ἐγένοντο· ὑπέστρεψεν δὲ σὺν τῷ ὄχλῳ ὁ ἀπόστολος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ στρατηλάτου.

(περὶ τῆς γυναικὸς Χαρισίου πρᾶξις θ′)

ἔτυχεν δὲ γυναῖκά τινα, Χαρισίου τοῦ ἔγγιστα τοῦ βασιλέως, ᾗ ὄνομα Μυγδονία, ἦλθεν ἐπὶ τὸ θεάσασθαι καὶ ἰδεῖν τὸν ἀπόστολον τοῦ νέον θεὸν καταγγέλλοντος καὶ νέον ἀπόστολον τῇ αὐτῶν ἐπιδημήσαντα χώρᾳ· ἐφέρετο δὲ ὑπὸ τῶν ἰδίων δούλων· καὶ διὰ τὸν πολὺν ὄχλον καὶ τὴν στενοχωρίαν οὐκ ἠδύναντο αὐτὴν εἰσαγαγεῖν πρὸς αὐτόν.

ἔπεμψε δὲ πρὸς τὴν ἰδίαν γαμετὴν τοῦ στρατηλάτου ἵνα πέμψῃ τινὰς πρὸς αὐτὴν ἵνα ταύτην πρὸς τὸν ἀπόστολον εἰσαγάγωσιν. ἐλθόντες δὲ καὶ ταύτην λαβόμενοι ἔτυπτον τὸν ὄχλον ἐπὶ τὸ τόπον τὴν Μυγδονίαν ποιῆσαι. ἰδὼν δὲ ὁ ἀπόστολος εἶπεν αὐτοῖς· ‚τίνος ἕνεκεν τύπτετε τοὺς ἐρχομένους ἀκοῦσαι τὸν λόγον, οἳ καὶ προθυμίαν ἔχουσι τοῦτον ἀκοῦσαι; μὴ οὕτως, ἀδελφοί μου, ποιεῖτε. ὑμεῖς βούλεσθε 219 W.
παρ᾽ ἐμοὶ μὲν εἶναι, πόρρω τυγχάνοντες, καθὼς εἴρηται ἐπὶ τοῦ ὄχλου τοῦ πρὸς τὸν κύριον ἐρχομένου, ὅτι ὀφθαλμοὺς μὲν ἔχοντες βλέπετε, καὶ ὦτα ἔχοντες ἀκούετε· καὶ ἔλεγε πρὸς τοὺς ὄχλους· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω· καί· δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς.‘

ἀπιδὼν δὲ πρὸς τοὺς βαστάζοντας αὐτὴν εἶπεν αὐτοῖς· ‚οὗτος ὁ μακαρισμὸς καὶ ἡ παραίνεσις περὶ ὑμῶν εἴρηται, οἵτινες δυσβάστακτα φορτία βαστάζειν εἰδότες τῷ πλησίῳ κρίνειν οὐ παύετε, οὐδὲ συνιεῖτε ὅτι καὶ αὐτὸς ὁμοιοπαθεῖς ὑμῶν εἰσιν ἄνθρωποι καὶ μιᾶς ἑκάτεροι τυγχάνετε φύσεως. καὶ ὥσπερ τοῖς ζῴοις σοβαρῶς οἴδατε τούτοις φορτώνειν καὶ ἐπαχθῆ ἀνελεημόνως παρέχειν φορτία, οὕτως καὶ πρὸς τοὺς ὁμοφύλους ὡς ἔφαμεν ἀνθρώπους ποιεῖν, κἄν τε δοῦλοι τῷδε

---

2 ἀπίεσαν P ‖ 3 γενώμενοι P ‖ 7 Χαρ.] add γαμετήν? ‖ 8 scr ἐλθεῖν? | τ. ἀπ.] scr τὸ πρόσωπον? ‖ 10 ἔρετο uoc ἐφέρετο in ras P | τὸν] ex τῶν corr P ‖ 15 scr ταύτης? ‖ 15-16 scr τῇ Μυγδονίᾳ? ‖ 20-21 οὐ βλέπετε et οὐκ ἀκούετε syr ‖ 24 ισ uoc αὐτοῖσ in ras P ‖ 26 tota oratio usque 56, 17 miser ecorrupta et mutilata est: cf syr. non attinet singula persequi ‖ 27 scr αὐτοὶ | ὑμῖν Vsener ‖ 30 τῷδε] ἐν τῷδε cf 56, 9 Vsener

τῷ βίῳ εἰσὶν κἄν τε ἐλεύθεροι, κἄν τε πλούσιοι καὶ πένητες· καὶ οὐ τὰ καθ' ἑαυτῶν πρότερον ἐννοῶμεν οἷα καὶ ὅσα εἰσὶν καὶ τῆς ἐκεῖ περὶ τούτων ἐπιμιμνήσκεσθαι δίκης, ἀλλὰ τὰ τοῦ πέλας κρίνειν μάλα εἰδότες τὰ οἰκεῖα περιστέλλειν εἰώθαμεν.

220 W. τούτων οὖν πάντων ἀπέχεσθαι παρακαλῶ, οἷον πορνείαν, μοιχείαν, ἀκαθαρσίαν, πλεονεξίαν, φιλαργυρίαν καὶ πᾶν ὅ τι καὶ παραβλάπτειν τὴν ψυχὴν ὑμῶν οἴδατε. καὶ γίνεσθε ἀγαθοί, οἰκτίρμονες, ἐλεήμονες, ἀμνησίκακοι, φιλόπτωχοι, δίκαιοι, εἰρηνικοί, μετὰ πάσης
221 W. τῆς πραότητος ἐν τῷδε ζῶντες τῷ βίῳ. καὶ γὰρ εἴ τις τὴν τοιαύτην ἔχει πραότητα, τὸν ἐχθρὸν καταδουλοῦται· ἀλλὰ καὶ ἡ πραότης ζυγὸς ταύτης ἐστὶν ἀγαθός· ἡ πραότης οὐδένα φοβεῖται καὶ τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐναντιοῦται· ἡ πραότης εἰρήνη ἐστὶν καὶ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις τῆς ἀναπαύσεως· μείνατε οὖν ἐν τῇ ἁγιωσύνῃ καὶ δέξασθε τὴν ἀμεριμνίαν, καὶ ἐγγὺς γενήσεσθε τῆς πραότητος. ἐν γὰρ τούτοις τοῖς τρισὶ κεφαλαίοις εἰκονογραφεῖται ὁ Χριστὸς ὃν ἐγὼ ὑμῖν καταγγέλλω. ἡ ἁγιωσύνη ναός ἐστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὁ οἰκῶν ἐν αὐτῇ οἰκητήριον κτᾶται αὐτόν· τεσσαράκοντα γὰρ ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἐνήστευσεν μηδενὸς γευσάμενος· καὶ ὁ ταύτην φυλάττων ἐν αὐτῇ οἰκήσει ὡς ἐν ὄρει. ἡ δὲ πραότης καύχημα αὐτοῦ ἐστιν· εἶπεν γὰρ Πέτρῳ τῷ συναποστόλῳ ἡμῶν· ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου
222 W. εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἀποκατάστησον εἰς τὴν θήκην αὐτῆς· εἰ γὰρ ἤθελον τοῦτο ποιῆσαι, ἠδυνάμην πλείονας τῶν δώδεκα λεγεώνων λαβεῖν ἀγγέλων ἐκ τοῦ ἐμοῦ πατρός.'

ταῦτα τοῦ ἀποστόλου εἰπόντος παντὸς τοῦ ὄχλου ἀκούοντος ἀλλήλοις θλίβοντες συνεπάτουν· ἡ δὲ γυνὴ Χαρισίου τοῦ συγγενοῦς τοῦ βασιλέως ἐκπηδήσασα ἐκ τοῦ δίφρου καὶ ἑαυτὴν ἔμπροσθεν τοῦ ἀποστόλου ἐπὶ τῆς γῆς ῥίψασα καὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἁπτομένη ἔλεγεν· ,μαθητὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ εἰς ἔρημον χώραν ἐλθών· ἔρημον γὰρ βίον οἰκοῦμεν· ζῴοις γὰρ ἀλόγοις ἐοίκαμεν τῇ ἡμῶν ἀναστροφῇ· διὰ τῶν σῶν δὲ τὰ νῦν χειρῶν σωθησόμεθα· δέομαι οὖν σοι, φρόντισόν μου καὶ εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ ὑπὸ σοῦ καταγγελλομένου θεοῦ γένηται ἐπ' ἐμέ, κἀγὼ γένωμαι αὐτοῦ οἰκητήριον καὶ καταλλαγῶ ἐν τῇ εὐχῇ καὶ τῇ ἐλπίδι καὶ τῇ πίστει αὐτοῦ, καὶ δέξομαι κἀγὼ σφραγῖδα καὶ γένωμαι ναὸς ἅγιος, καὶ

---

1 scr ὦσιν? | καὶ π.] scr κἄν τε π. ‖ 2 ἐννοεῖν Usener ‖ 5 πορνίαν P ‖ 11 ταύτης om syr ‖ 13 τ. ἀν.] καὶ ἀνάπαυσις syr ‖ 14 ἀμερ.] ἐγκράτειαν syr ‖ 15 εἰκονογραφῆται P ‖ 16-17 cf syr ‖ 17 intercidit temperantiae mentio ‖ 20 μάχαιρά P ‖ 25 scr ἀλλήλους? | συγ uoc συγγενοῦς in ras P ‖ 30 τιθασευόμεθα syr ‖ 31 scr σου ‖ 32 et 34 γένομαι P ‖ 34 leg δέξωμαι?

κατοικήσει ἐν ἐμοὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ὁ καὶ παρὰ σοῦ ἡμῖν κηρυττόμενος.‘ καὶ ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ‚εὔχομαι καὶ δέομαι ὑπὲρ ὑμῶν πάντων τῶν εἰς τὸν κύριον ἠλπικότων καὶ πιστευσάντων ἵνα εἰς πάντας κατασκηνώσει ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐν αὐτοῖς ἐνσκηνώσει.‘ καὶ ἤρξατο λέγειν πρὸς τὴν γυναῖκα Μυγδονίαν· ‚ἀνάστα ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἀποκόσμησον σεαυτήν· οὐδὲ γὰρ ὁ κόσμος ὃν φορεῖς ὠφελήσει σοι, 223 W. οὐδὲ τὸ κάλλος ὡσαύτως τοῦ σώματός σου, οὔτε ἡ περὶ σὲ τοῦ ἀξιώματος φήμη, οὔτε τοῦ κόσμου ἡ ἐξουσία, οὔτε ἡ κοινωνία ἡ ῥυπαρὰ ἡ πρὸς τὸν σὸν ἄνδρα γινομένη· καὶ γὰρ αὕτη ἀποστερεῖ ἀπὸ τῆς κοινωνίας τῆς ἀληθινῆς· ἀλλὰ μένειν ἀεὶ ἐν ἁγνείᾳ καὶ καθαρᾷ συνειδήσει, εἰς ὅντινα καὶ βίον ὁ θεὸς ἐπαναπαύεσθαι οἶδεν.‘

ταῦτα εἰπὼν ὁ ἀπόστολος λέγει πρὸς τὴν γυναῖκα· ‚ἄπελθε ἐν εἰρήνῃ, καὶ ὁ κύριος τῶν ἰδίων μυστηρίων ἀξίαν σε ποιήσει‘. ἣ δὲ εἶπεν· ‚φοβοῦμαι ἀπελθεῖν, μή πώς με καταλείψας εἰς ἕτερον ἔθνος ἀπέλθῃς.‘ ὁ δὲ ἀπόστολος εἶπεν αὐτῇ· ‚κἂν ἐγὼ πορευθῶ, οὐ καταλείψω σε μόνην, ἀλλ᾽ ὁ κύριος μετὰ τῆς αὐτοῦ χάριτος καὶ εὐσπλαγχνίας ἔστω μετὰ σοῦ.‘ ἣ δὲ πεσοῦσα προσεκύνησεν αὐτὸν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

Χαρίσιος δὲ ὁ συγγενὴς Μισδαίου τοῦ βασιλέως λουσάμενος ἀνῆλθεν καὶ ἀνεκλίθη δειπνῆσαι. ἐξήταζεν δὲ περὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ γαμετῆς τὸ τί γέγονεν· οὐ γὰρ ἐληλύθη ὡς εἴωθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἰδίου κοιτῶνος· αἱ δὲ θεραπαινίδαι αὐτῆς εἶπον αὐτῷ· ‚ἀνωμάλως ἔχει.‘ ὃ δὲ εἰσπηδήσας εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτῆς καὶ εὗρεν αὐτὴν κατὰ κλίνης κειμένην· καὶ ἀνακαλύψας αὐτὴν κατεφίλησεν αὐτὴν λέγων· ‚τίνος ἕνεκεν σήμερον περίλυπος εἶ;‘ ἣ δὲ εἶπεν· ‚ἀνωμάλως ἔχω.‘ ὁ δὲ Χαρίσιος λέγει πρὸς αὐτήν· ‚διὰ τί γὰρ σχῆμα οὐκ ἐποίησας τῆς σῆς ἐλευθερίας καὶ ἔμεινας ἐν τῷ οἴκῳ 224 W. σου, ἀλλ᾽ ἀπελθοῦσα κατήκουσας λόγων ματαίων καὶ ἔργα μαγικὰ ἐθεάσω; ἀνάστα, συνδείπνησόν μοι· ἄνευ γὰρ σοῦ δειπνῆσαι οὐ δύναμαι.‘ ἣ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ‚σήμερον παραιτοῦμαι· πάνυ γὰρ πεφόβημαι.‘

ταῦτα ἀκούσας ὁ Χαρίσιος παρὰ τῆς Μυγδονίας οὐκ ἠβουλήθη δειπνῆσαι· παρεκελεύσατο δὲ τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ συνδειπνῆσαι αὐτῷ ταύτην παρακαλέσαι· ἣ δὲ παρῃτεῖτο. μὴ βουληθείσης οὖν μόνος

---

1 leg κατοικήσῃ? | ἐ uoc ἐμοὶ in ras P ‖ 5 scr γυναῖκα· ‚Μυγδονία, ἀν.? sed cf 58, 38 ‖ 6 et 7 scr οὔτε? ‖ 6 ὀφελήσει P ‖ 10 ἀεὶ] scr δεῖ? ‖ 17 scr ἔσται? ‖ 21 leg ἐληλύθει? | scr εἰώθει? ‖ 29 δειπνίσαι P ‖ 33 cf syr ‖ 33 et 58, 1 δειπνίσαι P ‖ 33 et 58, 2 συνδειπνίσαι P ‖ 34 παρητῆτο P

ἐδείπνησεν λέγων αὐτῇ· ‚διὰ σὲ παραιτησάμην δειπνῆσαι μετὰ τῷ βασιλεῖ Μισδαίῳ, καὶ σὺ οὐκ ἠβουλήθης συνδειπνῆσαί μοι.‛ ἡ δὲ ἔφη· ‚διὰ τὸ ἀνωμάλως ἔχειν ἐμέ, τούτου χάριν οὐ βούλομαι.‛ ἀναστὰς οὖν κατὰ τὸ εἰωθὸς ὁ Χαρίσιος ἠβούλετο συγκαθευδῆσαι αὐτῇ· ‚οὐκ εἶπόν σοι· τὴν σήμερόν με ἔασον;‛

ταῦτα ἀκούσας εἰς ἄλλην ἀπελθὼν κλίνην ἐκοιμήθην· ἐγερθεὶς δὲ ἐκ τοῦ ὕπνου εἶπεν· ‚κυρία μου Μυγδονία, ἄκουσον τοῦ ὀνείρου τοῦ ὀφθέντος μοι. εἶδον ἑαυτὸν ἀνακεκλιμένον ἐγγὺς Μισδαίου τοῦ βασιλέως, καὶ παρέκειτο ἡμῖν πανδέκτης· καὶ εἶδον ἀετὸν κατελθόντα ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἁρπάσαντα ἀπ' ἔμπροσθεν ἐμοῦ τε καὶ τοῦ βασιλέως
225 W. πέρδικας δύο, ἃς καὶ εἰς τὴν αὐτοῦ καρδίαν εἰσήνεγκεν· καὶ πάλιν ἐπέστη ἐφ' ἡμᾶς περιιπτάμενος ἐπάνω ἡμῶν· ἥρπαξεν δὲ πάλιν ἀπ' ἔμπροσθεν ἡμῶν περιστερὰν καὶ τρυγόνα. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξέπεμψεν κατ' αὐτοῦ βέλος· καὶ διῆλθεν ἀπὸ πλευρὰν εἰς πλευράν, καὶ οὐδὲν κἀκεῖνον ἠδίκησεν· ὃ δὲ μηδὲν ἀδικηθεὶς ὑψοῦτο εἰς τὴν ἰδίαν καλιάν. καὶ διυπνισθεὶς ἐγὼ ἔμφοβός εἰμι τοῦ πέρδικος ὅτι οὐ συνεχώρησέν μοι τοῦτον τῷ στόματί μου προσαγαγεῖν.‛ ἡ δὲ Μυγδονία ἔφη πρὸς αυτόν· ‚ὁ ὄνειρός σου καλός ἐστιν· σὺ γὰρ καθ' ἡμέραν πέρδικας ἐσθίεις, ὁ δὲ ἀετὸς οὗτος οὐκ ἦν γευσάμενος πέρδικος ἕως τοῦ νῦν.‛

ὄρθρου δὲ γενομένου ἀπελθὼν ὁ Χαρίσιος ἐνεδύσατο, καὶ τὸ ἀριστερὸν ὑπόδημα εἰς τὸν δεξιὸν πόδα ὑπεδύσατο. καὶ ἐπισχὼν πρὸς τὴν Μυγδονίαν εἶπεν· ‚τί ἄρα τοῦτό ἐστιν τὸ πρᾶγμα; ἰδοὺ γὰρ κατὰ τὸν ὄνειρον καὶ ἡ τούτου πρᾶξις.‛ εἶπεν δὲ αὐτῷ ἡ Μυγδονία· ‚οὐδὲ τοῦτο φαῦλόν ἐστιν, ἀλλὰ κάλλιστον καὶ τοῦτό μοι δοκεῖ· ἀπὸ γὰρ φαύλου πράγματος εἰς κρεῖττον μεταβήσεται.‛

ὃ δὲ νιψάμενος τὰς χεῖρας εἰς ἀσπασμὸν Μισδαίου τοῦ βασιλέως ἀπῄει. ὁμοίως καὶ ἡ Μυγδονία ὀρθρίσασα ἀπῄει εἰς ἀσπασμὸν Ἰούδα Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου. κατέλαβεν δὲ αὐτὸν ὁμιλοῦντα μετὰ τοῦ στρατηλάτου καὶ παντὸς τοῦ ὄχλου· καὶ παρῄνει αὐτοῖς λέγων περὶ τῆς γυναικὸς τῆς δεξαμένης τὸν θεὸν ἐν τῇ αὐτῆς ψυχῇ. καὶ ὁ στρατηλάτης· ‚καὶ τίνος αὕτη γυνή;‛ λέγει ὁ ἀπόστολος· ‚Χαρισίου
226 W. συγγενοῦς Μισδαίου τοῦ βασιλέως.‛ καὶ ὁ στρατηλάτης· ‚ὁ ἀνὴρ αὐτῆς σκληρός ἐστιν καὶ εἴ τι δἂν καὶ τῷ βασιλεῖ εἴπῃ, πείθεται

---

1 ἐδείπνισεν P | scr παρῃτησάμην? cf 32, 31 ‖ 1-2 scr δειπν. μ. τοῦ βασιλέως Μισδαίου? an συνδειπν. τ. β. M.? ‖ 5 ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ add syr ‖ 11 καλιὰν syr ‖ 12 περὶ ἠπτάμενος P ‖ 12-13 ἀπεπροσθεν P ‖ 13 τρυγῶνα P ‖ 14 scr πλευρᾶς ‖ 22 scr ὑπεδήσατο ‖ 28 utroq loco ἀπίει P ‖ 32 cf syr cum 63, 12 ‖ 33 στρατηλ in ras P ‖ 34 δ' ἂν P | εἴπει P

τούτῳ· ἀλλ' οὐδὲ συγχωρεῖ αὐτὴν παραμεῖναι τῇ γνώμῃ ᾗ ὡμολόγησεν· καὶ ἐπὶ τοῦ βασιλέως δὲ πολλάκις ἐνεκωμίασεν αὐτὴν λέγων μὴ εἶναι ἄλλην τοιαύτην εἰς ἀγάπην.' εἶπεν δὲ ὁ ἀπόστολος· ,εἰ ἀληθῶς καὶ βεβαίως ἀνέτειλεν ὁ κύριος εἰς τὴν ταύτης ψυχὴν καὶ προσεδέξατο τὸν καταβληθέντα σπόρον, οὔτε τῆς προσκαίρου ζωῆς φροντίδα ποιήσειεν οὔτε τὸν θάνατον φοβηθήσεται οὔτε Χαρίσιός τι ταύτην καταβλάψαι δυνήσηται· μείζων γάρ ἐστιν ἐκεῖνος ὃν ὑπεδέξατο εἰς τὴν ἰδίαν ψυχήν, εἰ ἄρα γε καὶ ἀληθῶς αὐτὸν ὑπεδέξατο'.

ταῦτα δὲ ἀκούσασα Μυγδονία εἶπεν τῷ ἀποστόλῳ· ,ἀληθῶς, κύριέ μου, ἐδεξάμην τῶν σῶν λόγων τὸν σπόρον, καὶ καρποὺς καλοὺς τοῦ τοιούτου σπόρου ἀποκυήσω.' λέγει ὁ ἀπόστολος· ,ἐξομολογοῦνταί σοι, κύριε, καὶ εὐχαριστοῦσίν σοι αἱ παρεστῶσαι πᾶσαι ψυχαί· εὐχαριστοῦσίν σοι οὕστινας καὶ κατηξίωσας γενέσθαι οἰκητήρια τῆς ἐπουρανίου σου δωρεᾶς.' εἶπεν δὲ καὶ πᾶσι τοῖς παρεστῶσιν· ,μακάριοι οἱ ἅγιοι ὧν οὐδέποτε αἱ ἑαυτῶν ψυχαὶ κατεγνώσθησαν· οὐ γὰρ καθ' ἑαυτῶν οἴδασι διαιρεῖσθαι· μακάρια τὰ πνεύματα τῶν ἁγίων τὰ καὶ ὁλόκληρον τὸν ἐπουράνιον δεξάμενα στέφανον· μακάρια τὰ σώματα τῶν ἁγίων, ὅτι κατηξιώθησαν ναοὶ θεοῦ γενέσθαι, ἵνα Χριστὸς ἐν αὐτοῖς 227 W.
ἐνοικῇ· .μακάριοί ἐστε ὅταν ἐξουσίαν ἔχετε ἀφιέναι ἁμαρτίας· μακάριοί ἐστε ἐὰν τὸ δοθὲν ὑμῖν τάλαντον μὴ κατορύξητε ἀλλὰ πολυπλάσιον τῷ παρέξαντι συναναφέρητε.'

ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἀποστόλου παντὸς τοῦ ὄχλου ἀκούοντος ἡ Μυγδονία πλεῖον μᾶλλον ἐστηρίζετο τῇ πίστει καὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Χριστοῦ.

Χαρίσιος δὲ ὁ τοῦ βασιλέως συγγενής τε καὶ φίλος ἐλθὼν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ μὴ εὑρὼν τὴν αὐτοῦ γυναῖκα πάντας περὶ ταύτης τοῦ οἴκου ἐξήταζεν· ἀποκριθεὶς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν εἶπεν ὅτι ,πρὸς τὸν ξένον ἐκεῖνον ἀπῆλθεν.' ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας παρὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ ἠγανάκτησεν πρὸς τοὺς ἑτέρους αὐτοῦ οἰκείους, ὅτι οὐκ εὐθὺς καὶ παραυτὰ τοῦτο αὐτῷ ἀνήγγειλαν. καὶ καθεσθεὶς ταύτην ἐξεδέχετο. 228 W.
ἑσπέρας δὲ γενομένης εἰσιούσης αὐτῆς ἐν τῷ οἴκῳ λέγει αὐτῇ· ,ποῦ ἦς;' ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπεν· ,εἰς τὸν ἰατρόν.' ὁ δὲ εἶπεν· ,ἐκεῖνος ὁ ξένος ἰατρός ἐστιν;' ,ναί, ἰατρός ἐστιν ψυχῶν· οἱ γὰρ πολλοὶ τῶν ἰατρῶν σώματα ἰατρεύουσιν τὰ λυόμενα, οὗτος δὲ ψυχὰς τὰς μὴ φθειρομένας.'

---

2 ἐνεκομίασεν et ante κ sup scr γ P ‖ 6 scr ποιήσει? an ποιήσεται? ‖ 7 scr δυνήσεται? | μεῖζον P ‖ 16 αἱ αὐτῶν ψ. Usener ‖ 20 ἐνοικεῖ P | scr ὅτι? ‖ 21 ἐ uoc ἐᾶν (sic) in ras P | κατωρύξηται P

ταῦτα ἀκούσας ὁ Χαρίσιος πάνυ πρὸς τὴν Μυγδονίαν ἐχαλέπαινεν διὰ τὸν ἀπόστολον· οὐδὲν δὲ αὐτῇ ἀποκριθῆναι ἠδύνατο· βελτία γὰρ αὐτοῦ ὑπῆρχεν τῇ τε γνώμῃ καὶ τῷ πλούτῳ. ἀπῆλθεν δὲ κἀκεῖνος ἐπὶ τὸ δειπνῆσαι, καὶ Μυγδονία ἐπὶ τὸν κοιτῶνα αὐτῆς. ὁ δὲ Χαρίσιος τοῖς αὐτοῦ εἶπεν οἰκέταις· ‚καλέσατε αὐτὴν ἐπὶ τὸ δειπνῆσαι'. ἡ δὲ οὐκ ἐβούλετο.

ἀκούσας δὲ τοῦτο ὁ Χαρίσιος ἀπελθὼν λέγει αὐτῇ· ‚τίνος ἕνεκεν οὐ βούλει μεθ' ἡμῶν συνδειπνῆσαι; καὶ γὰρ μείζονα ἐπὶ τούτῳ μοι τὴν ὑποψίαν ποιεῖς· ἤκουσα γὰρ ὅτι ὁ πλάνος ἐκεῖνος τοῦτο διδάσκει, ἵνα μή τις γυναικὶ προσομιλήσῃ ἰδίᾳ, καὶ ὃ ἡ φύσις ἀπαιτεῖν οἶδεν
229 W. καὶ θεὸς ἐνομοθέτησεν αὐτὸς ἀνατρέπει.' ἡ δὲ Μυγδονία ἡσύχαζεν τοῦ Χαρισίου ταῦτα εἰπόντος.

λέγει πάλιν πρὸς αὐτὴν ὁ Χαρίσιος· ‚κυρία μου Μυγδονία, μὴ τοῖς ἀπατηλοῖς ἐκείνου ἀπατῶ λόγοις καὶ ματαίοις, μηδὲ τοῖς ἔργοις τῆς μαγείας οἷς ἤκουσα δι' αὐτοῦ πραττομένοις εἰς ὄνομα πατρός, υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· οὐ γὰρ ἠκούσθη ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὅτι νεκρόν τις ἤγειρεν. καὶ ὅτι οὐδὲ ἐσθίει οὐδὲ πίνει, μὴ οὖν νομίσῃς ὅτι διὰ δικαιοσύνην οὔτε ἐσθίει οὔτε πίνει· τοῦτο δὲ ποιεῖ διὰ τὸ μηδὲν κεκτῆσθαι αὐτόν· τί γὰρ ἂν ποιήσῃ, μηδὲ αὐτὸν τὸν ἡμερήσιον κεκτημένος ἄρτον; ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ πένητα αὐτὸν πάνυ τυγχάνειν καὶ ἓν οἶδεν ἔχειν ἱμάτιον· τὸ δὲ μὴ λαμβάνειν παρά τινός τι, καὶ τοῦτο πάντως αὐτῷ ἐδόθη συνήθεια.'

ταῦτα δὲ τοῦ Χαρισίου εἰπόντος ἡ Μυγδονία ὡς πέτρα τις ἡσύχαζεν· ηὔχετο δὲ πότε διαφαύσει, ἵνα πρὸς τὸν ἀπόστολον παραγένηται· πάνυ δὲ ὁ Χαρίσιος ἀθυμήσας ἀπέρχεται ἀπ' αὐτῆς, μάλιστα διὰ τὸ μὴ παραδέχεσθαι συγκαθευδῆσαι μετ' αὐτῆς.

ἐξελθόντος δὲ ἐκείνου κλίνασα τὰ γόνατα ηὔχετο λέγουσα· ‚κύριε θεὲ δέσποτα, πατὴρ ἐλεήμων καὶ σωτὴρ Ἰησοῦ Χριστὲ καὶ ἅγιον πνεῦμα, σὺ δός μοι δύναμιν ἵνα τὴν ἀναίδειαν Χαρισίου νικήσω, καὶ παράσχου μοι φυλάξαι τὴν ἁγιωσύνην εἰς ἣν χαίρειν οἶδας, ἵνα κἀγὼ δι' αὐτῆς εὕρω ζωὴν αἰώνιον.'

ταῦτα δὲ εὐξαμένης αὐτῆς ἔθηκεν ἐμαυτὴν ἐπὶ τὴν κλίνην. ὁ δὲ
230 W. Χαρίσιος δειπνήσας ἐβόα λέγουσα· ‚οὐ τοῦ λοιποῦ χώραν ἔχεις μετ'

---

1 ἀκ.] ἀκούσασ ἀκούσασ P ‖ 4 et 6 τῷ δειπνίσαι P ‖ 8 σὺνδειπνίσαι P | τοῦτο P ‖ 11 ἀνατρέπῃ P ‖ 15 μαγίας P ‖ 17 scr οὔτε ἐ. οὔτε π.? | scr οὐ μὴ? ‖ 19 scr ποιήσειε? (ποιήσῃ P: uoluit fort ποιήσει) ‖ 20 συνήθεια residuum uidetur sensus in ἀληθείᾳ excuntis: cf syr ‖ 32 scr ἑαυτὴν? ‖ 33 δειπνίσασ P | lacunam ante ἐβόα supple e syr

ἐμοῦ· ὁ γὰρ κύριός μου Ἰησοῦς κρείττων σού ἐστιν ὁ σὺν ἐμοὶ ὢν καὶ ἐν ἐμοὶ ἀναπαυόμενος.‘

ὁ δὲ γελάσας εἶπεν· ‚καλῶς χλευάζεις ταῦτα λέγουσα περὶ ἐκείνου τοῦ φαρμακοῦ, καὶ καλῶς αὐτοῦ καταγελᾷς λέγοντος ὅτι ζωὴν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ θεῷ ἐὰν μὴ παρ' αὐτοῦ ἁγνισθῆτε.‘

ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ ἐπεχείρει πρὸς αὐτὴν καθευδῆσαι· ἡ δὲ μὴ ὑπομένουσα ἀλλὰ πικρῶς κραυγάζουσα ἔλεγε· ‚ἐπικαλοῦμαί σε, κύριε Ἰησοῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς με. πρὸς σὲ γὰρ τὴν καταφυγὴν ἐποιησάμην· καὶ γὰρ ὡς ἀνέμαθον σὺ εἶ ὁ ἐπιζητῶν τοὺς ἐν ἀγνοίᾳ ἐπειλημμένους καὶ ῥυόμενος τοὺς ἐν τῇ πλάνῃ κατεχομένους· καὶ νῦν δέομαί σου οὗ τὴν φήμην ἤκουσα καὶ ἐπίστευσα, σὺ ἐλθὲ εἰς τὴν βοήθειάν μου, καὶ ῥῦσαί με ἀπὸ τῆς ἀναισχυντίας Χαρισίου, ὥστε μὴ κατεξουσιάσῃ μου ἡ τούτου μιαρότης.‘ καὶ τύψασα ἐμαυτὴν ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ γυμνή· καὶ ἐξιοῦσα κατέσπασεν τὸ βῆλον τοῦ κοιτῶνος, καὶ τοῦτο περιβαλλομένη πρὸς τὴν ἑαυτῆς ἀπῄει τροφόν, κἀκεῖ παρ' αὐτῇ ὕπνωσεν.

ὁ δὲ Χαρίσιος δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἐν ἀθυμίᾳ ὑπῆρχεν, τὰς χεῖρας αὐτοῦ πατάσσων κατὰ τῆς ὄψεως· ἐβούλετο δὲ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀπελθεῖν καὶ πάντα τῷ βασιλεῖ ἀπαγγεῖλαι. ἔλεγεν δὲ πάλιν ἐν ἑαυτῷ· ‚ἐὰν ἡ πολλὴ ἀθυμία ἡ περὶ ἐμὲ οὖσα ἀναγκάσῃ με ἀπελ- 231 W. θεῖν ἄρτι πρὸς τὸν βασιλέα, τίς εἰσφέρει με εἰς αὐτόν; ἀλλ' ἐγὼ ἐπίσταμαι ὅτι ἡ ἀλαζονεία καὶ ἡ ὑπερηφάνειά μου εἰς ταύτην ἤγαγέ με τὴν ἀτιμίαν ἵνα ἡ ἀδελφή μου Μυγδονία τὴν εἰς ἀλλήλους κοινωνίαν ἀρνησαμένη ἀφήσει με. ἀλλ' ἀναμείνω ἕως οὗ διαφαύσει· οἶδα δὲ ὅτι εἴ τι ἂν αἰτήσω τὸν βασιλέα, παρέξει μοι. εἴπω δὲ περὶ τῆς μανίας τοῦ ξένου ἐκείνου, ὅστις τυραννίαν χρησάμενος τοὺς ἐπισήμους τῆς χώρας ἡμῶν καταβάλλει. οὐ γὰρ τοῦτό με λυπεῖ μόνον ὅτι τῆς αὐτῆς ἐστέρημαι κοινωνίας, ἀλλὰ περὶ αὐτῆς μᾶλλον λυποῦμαι, ὅτι ἡ ταύτης ἠλαττώθη ψυχή. γυνὴ εὐσχήμος οὖσα, ἣν οὐδείς πώ ποτε τῶν οἰκείων κατέγνω, γυμνὴ ἔξω τοῦ ἰδίου κοιτῶνος αὐτῆς ἔφυγεν, μὴ γινώσκων ποῦ αὕτη ἀπῆλθεν· μάλιστα κατὰ τοῦ φαρμακοῦ ἐκείνου μανεῖσα εἰς τὴν ἀγορὰν ἐξῆλθεν ζητοῦσα ἐκεῖνον.‘

καὶ ταῦτα εἰπὼν ἤρξατο ὀδυρόμενος λέγειν· ‚οὐαί μοι, κυρία μου Μυγδονία, πῶς τοῦτό μοι συνέβη ἵνα οὕτως σοι τάχιον στερηθῶ; οὐαί μοι, παντὸς γένους μόνη μοι φιληθεῖσα· οὔτε γὰρ υἱὸν οὔτε

---

1 κρεῖττον P ‖ 13 μειαρότησ P | ἐμάυτὴν P (cf 60, 32): nihil repperi probabile ‖ 15 scr περιβαλομένη? | ἀπίει P ‖ 16 παρ' αὐτῇ del Vsener ‖ 24 ἀφίσῃ P ‖ 26 μαγείας syr | scr τυραννίᾳ an τυραννίδι? ‖ 27 λυπῆ P ‖ 34 scr σου? | τάχειον P

θυγατέραν σχεῖν παρὰ σοῦ ἠξιώθην, ἵνα κἂν ἐν αὐτοῖς ἐπαναπαύσωμαι· ἀλλ' οὐδὲ πλήρης ἐνιαυτὸν κατῴκησάς μοι. ποῖος δὲ τοῦτο
232 W. βάσκανος πεποίηκεν ὀφθαλμός; ποῖος πονηρὸς τοῦτο γενέσθαι παρέπεισε δαίμων; εἴθε θάνατον μᾶλλον ταύτης ἂν εἶδον ἐγὼ ἢ τοῦτό μοι τὸ δρᾶμα γενέσθαι ἰδεῖν, καὶ μᾶλλον ὑπὸ ξένου καὶ δούλου τοῦτο συμβῆναι. οὐ μὴ τοῖς ἐμοῖς ποσὶν ἀνάπαυσιν δώσω ἕως οὗ τοῦτον καὶ τὸν ἀγαγότα αὐτὸν ὧδε ἀπολέσω· εἰ μὴ γὰρ ὁ δεινὸς ὧδε τοῦτον ἤγαγε στρατηλάτης, οὐκ ἂν ἐν τῷ ἐμῷ οἴκῳ τοῦτο συνέβη. ἀναγγείλω περὶ τούτου τῷ βασιλεῖ Μισδαίῳ· καὶ οἶδα ὅτι ὡς πάντοτέ μου ἀκούει, καὶ περὶ τούτου πάντως ποιήσει μου τὴν ἐκδίκησιν.'

ταῦτα διανοουμένου τοῦ Χαρισίου διέφαυσεν· καὶ ἐννυχεύσας ἐνεδύσατο ἐσθῆτα εὐτελῆ, καὶ ὑποδησάμενος ἀπῆλθεν . . θρωπῶς οὕτως πως τὸν βασιλέα ἀσπάσασθαι.

ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἶπεν· ,τίνος ἕνεκεν περίλυπος εἶ καὶ ἐν τοιούτῳ σχήματι ἦλθες; ἀλλὰ καὶ τὸ πρόσωπόν σου ἐνηλλαγμένον ὁρῶ.' ὁ δὲ Χαρίσιος πρὸς τὸν βασιλέα λέγει· ,καινόν σοι ἔχω ὑφηγήσασθαι πρᾶγμα καὶ νέαν ἐρημίαν, ἣν Σιφὼρ ἤγαγεν ὁ στρατηλάτης,
233 W. Ἑβραῖόν τινα μάγον καὶ δοῦλον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἀγαγών, ὃς οὐκ ἀφίσταται πάντας τοὺς τῆς χώρας ἡμῶν οἰκήτορας ἐκ τῶν ἐθῶν ἀποσπῶν καὶ τῆς ἰδίας θρησκείας, ὡσαύτως καὶ πρός τινα νέον θεὸν πιστεύειν αὐτοὺς πείθων, ἐπαγγέλλων καὶ τοῦτο, ὅτι ἐὰν μὴ ἀπαλλαγῆτε τῶν ἰδίων γυναικῶν, ὁμοίως καὶ αἱ γυναῖκες τῶν ἰδίων ἀνδρῶν, οὐ μὴ τύχητε τῆς αἰωνίου ζωῆς. ἔτυχεν δὲ καὶ τὴν κακότυχον ἐμὴν γαμετὴν πρὸς αὐτὸν ἀπελθεῖν καὶ κατήκοον γενέσθαι τοῖς λόγοις αὐτοῦ· οἷς καὶ πιστεύσασα ἀπέστη μου τῆς κοινωνίας· ἀλλὰ καὶ τῇ νυκτὶ ταύτῃ καταλιποῦσά με τῷ ξένῳ προσέδραμεν. καὶ παρακαλῶ, μεταπεμψάμενος τόν τε Σιφῶρα καὶ τὸν ἐν αὐτῷ κρυπτόμενον μάγον καὶ ἀμφοτέρους, εἰ δυνατόν, ἄνελε, ἵνα μὴ πάντες οἱ τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἀπολοῦνται.'

ταῦτα δὲ ἀκούσας Μισδαῖος ὁ βασιλεὺς ὁ καὶ φίλος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· ,μὴ λυποῦ μηδὲ ἀθύμει· ἐγὼ γὰρ μεταπεμψάμενος αὐτὸν ἐκδικήσω σε, καὶ τὴν σεαυτοῦ πάλιν ἕξεις γυναῖκα.'

---

2 scr πλήρη | scr συγκατῴκησάς? ‖ 4 ἴδων P ‖ 5 post μᾶλλον lacuna? ‖ 7 scr ἀγαγόντα? cf 17, 35 ‖ 12 prius ν uoc ἐννυχεύσας ras ex μ effectum P ‖ 13 ἀπθρωπῶς (sed del ἀπ: scil ἀπῆλθεν repetiturus ipse animaduertit) P: scr σκυθρωπῶς? ‖ 20 scr τ. ἰδίων ἐθῶν? ‖ 21 scr εἰς? ‖ 27 καταλειποῦσα P ‖ 28 scr μετάπεμψαι? an 29 del καί? ‖ 31 scr ὁ συγγενὴς καὶ φ.? ‖ 32 ἀθύμη P

ἐξελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκαθέσθη ἐπὶ τοῦ βήματος· καθεσθέντος δὲ αὐτοῦ ἐκέλευσεν κληθῆναι τὸν Σίφορα· ἀπελθόντες δὲ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ εὗρον αὐτὸν καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ ἀποστόλου, καὶ Μυγδονίαν ἐν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν ὄχλον αὐτοῦ κατακούοντα. καὶ προσελθόντες οἱ ἀποσταλέντες παρὰ τοῦ βασιλέως τῷ Σιφόρῳ λέγουσιν· ‚σὺ ἐνθάδε καθέζῃ ματαίων λόγων ἀκούων, καὶ Μισδαῖος ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ αὐτοῦ ὀργῇ σκέπτεταί σε ἀπολέσαι διὰ τὸν μάγον τοῦτον καὶ πλάνον ὃν εἰσήγαγες εἰς τὸν οἶκόν σου.‘

ταῦτα ἀκούσας ὁ Σίφωρ ἠθύμησεν, οὐ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν τοῦ 234 W. βασιλέως ἀπειλήν, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀποστόλου, ὅτι ἐναντίως ἔγνω ὁ βασιλεὺς περὶ αὐτοῦ· καὶ λέγει τῷ ἀποστόλῳ· ‚ἐγὼ περὶ σοῦ λυποῦμαι· καὶ γὰρ εἶπόν σοι ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη γυνή ἐστιν Χαρισίου τοῦ συγγενοῦς καὶ φίλου τοῦ βασιλέως, καὶ οὐ συγχωρεῖ αὐτὴν ποιῆσαι ὃ παρακελεύεται, καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσηται τὸν βασιλέα, ἀκούει αὐτοῦ.‘

ὁ δὲ ἀπόστολος τῷ Σιφόρῳ λέγει· ‚ἀλλὰ πίστευσον εἰς Χριστὸν τῷ ὑπὲρ ἡμῶν ἀπολογουμένῳ· καὶ γὰρ πρὸς τὴν καταφυγὴν αὐτοῦ συνηθροίσμεθα.‘ ταῦτα δὲ ὁ Σίφωρ ἀκούσας καὶ περιβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀπῄει πρὸς τὸν βασιλέα Μισδαῖον. ὁ δὲ ἀπόστολος ἐξήταζεν τὴν Μυγδονίαν διὰ τὴν παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς γενομένην ὀργήν· ἣ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπεν· ‚διὰ τὸ μὴ ἔκδοτον ἐμαυτὴν ποιήσασα κατὰ τὴν προτέραν τῆς σαρκὸς κοινωνίαν· συγκαθευδῆσαι γὰρ τῇ παρελθούσῃ ἐβούλετό με νυκτί, κἀγὼ γυμνὴ εἰσπηδήσασα ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἀπιοῦσα τροφὸν ἔμεινα· πῶς δὲ ταῦτα ἐτεχνάσατο οὐκ ἐπίσταμαι.‘

καὶ ὁ ἀπόστολος λέγει· ‚οὐ μὴ ταῦτα ἡμᾶς παραβλάψῃ· ἀλλὰ πίστευε εἰς τὸν Ἰησοῦν, καὶ αὐτὸς ἀνατρέψαι ἔχει τὴν ὀργὴν Χαρισίου καὶ τὸν τῆς μανίας οἶστρον ἐκείνου.‘ Σίφωρ δὲ παρέστη τῷ βασιλεῖ, 235 W. καὶ ἐξήταζεν αὐτὸν περὶ τοῦ ἀποστόλου τίς ἐστιν καὶ πῶς αὐτὸν εἰσήγαγεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ τοιοῦτον φαρμακὸν ὄντα καὶ μάγον.

ὁ δὲ Σίφωρ τῷ βασιλεῖ ἀπεκρίνατο· ‚οὐ μὴ ἀγνοῇς οἷόν μοι ἐν τῇ οἰκίᾳ συνέβη δεινόν, πῶς ἡ ἐμὴ ἔπαθεν γαμετή, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἡμῶν θυγάτηρ, ἣ καὶ πάσης οἶδεν τῆς κτήσεώς μου πρωτεύειν· τρεῖς γὰρ χρόνους κατὰ τὸ τοιοῦτον ἔπασχον πάθος καὶ γέλω πάσῃ τῇ ἡμῶν γέγονα χώρᾳ. τῆς φήμης δὲ τούτου ἀκούσας ἐγὼ τοῦ ἀνδρὸς καὶ γενόμενος πρὸς αὐτὸν ἐδεήθην αὐτοῦ καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγον ἐνθάδε· καὶ ἐρχόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν θαυμάσια μεγάλα

14 αἰτήσητε P ‖ 15 ἀκούῃ P ‖ 16 μὴ φοβοῦ, ἀλλά syr ‖ 17 scr τὸν — ἀπολογούμενον? ‖ 19 ἀπίει P ‖ 21 scr ποιῆσαι? ‖ 23 scr ἐκπηδήσασα ‖ 33 scr γέλως ‖ 34 ἐγὼ in ras P

καὶ ἔκπληκτα εἶδον, ἀλλὰ καὶ ἐνθάδε πολλοὶ τοῦ ὀνάγρου κατήκουσαν, καὶ περὶ τοῦ δαίμονος ἐκείνου ὃν ἐξήλασεν, καὶ ἐθεράπευσεν τήν τε γυναῖκά μου καὶ τὴν θυγατέρα, καὶ νῦν ὑγιαίνουσιν· καὶ μισθοὺς οὐκ ᾔτησεν, ἀλλ' ἀπαιτεῖ πίστιν καὶ ἁγιωσύνην, ἵνα κοινωνοὶ αὐτῷ γένωνται ἐν οἷς διαπράττεται. τοῦτο διδάσκει, σέβειν καὶ φοβεῖσθαι ἕνα θεὸν τὸν πάντων δεσπότην καὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἵνα διὰ τῆς τοιαύτης πίστεως τὴν αἰώνιον σχῶσιν ζωήν. ὃ δὲ ἐσθίει ἄρτος ἐστὶν καὶ ἅλας, καὶ τὸ ποτὸν αὐτοῦ ὕδωρ, καὶ ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωῒ πάννυχον στάσιν ποιεῖ· καὶ ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεὸν αὐτοῦ, δίδωσιν αὐτῷ. καὶ διδάσκει θεὸν ἅγιον καὶ ἀγαθὸν καὶ Χριστὸν τὸν
236 W. υἱὸν αὐτοῦ ζωὴν καὶ ζωοποιόν. διὸ καὶ παραινεῖ τοῖς παροῦσιν αὐτῷ ἐν ἁγιωσύνῃ καὶ ἁγνείᾳ καὶ ἀγάπῃ καὶ πίστει προσεύχεσθαι αὐτῷ.'

ταῦτα ἀκούσας Μισδαῖος ὁ βασιλεὺς παρὰ Σιφόρου πολλοὺς ἔπεμψεν στρατιώτας εἰς τὸν οἶκον Σιφόρου τοῦ στρατηλάτου, ἀγαγεῖν Θωμᾶν τὸν ἀπόστολον καὶ πάντας τοὺς ἐκεῖσε εὑρισκομένους. εἰσελθόντες δὲ οἱ πεμφθέντες ἔνδοθεν τῆς οἰκίας εὗρον πλῆθος πολὺ διδασκόμενον καὶ Μυγδονίαν παρὰ τοῖς ποσὶν καθημένην τοῦ ἀποστόλου. τὸν πολὺν δὲ οἱ ἀποσταλέντες θεασάμενοι ὄχλον εἰσελθεῖν οὐκ ἐτόλμησαν· ἀπελθόντες δὲ πρὸς τὸν βασιλέα εἶπον· ‚οὐκ ἐτολμήσαμέν τι κἀκείνῳ εἰπεῖν· καὶ γὰρ ὄχλος ἦν πολὺς περὶ αὐτόν· καὶ Μυγδονία πρὸς τοῖς ποσὶν αὐτοῦ καθεζομένη ἠκροᾶτο τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα.'

καὶ ταῦτα ἀκούσαντος Μισδαίου τοῦ βασιλέως καὶ Χαρισίου, ἐκπηδήσας ὁ Χαρίσιος ἀπ' ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως καὶ ὄχλον πολὺν ἀράμενος λέγει· ‚ἐγὼ αὐτὸν εἰσφέρω, βασιλεῦ, καὶ τὴν Μυγδονίαν, ἧς τὸν νοῦν ἀφείλατο.' καὶ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σιφόρου τοῦ στρατηλάτου μετὰ πολλῆς τῆς ταραχῆς. καὶ εὗρεν αὐτὸν διδάσκοντα· Μυγδονίαν δὲ οὐ κατέλαβεν, ἀναχωρήσασα γὰρ ἦν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

ὁ δὲ Χαρίσιος εἶπεν τῷ ἀποστόλῳ· ‚ἀνάστα, μάγε καὶ φαρμακὲ καὶ ἐχθρὲ τοῦ ἐμοῦ οἴκου, καὶ ἄγομε εἰς τὸν βασιλέα Μισδαία, ἵνα περὶ τῶν σῶν μαγειῶν κἀκεῖ τὰς δίκας ἀποτιννύῃς.'

ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος προσέσχεν αὐτῷ ὁ ἀπόστολος καὶ εἶπεν αὐτῷ· ‚αἱ σαὶ ἀπειλαὶ πρὸς σὲ ἐπιστρέψουσιν. ἐμὲ γὰρ ἐν οὐδενὶ καταβλάψεις· μείζων γὰρ σοῦ ἐστιν καὶ τοῦ σοῦ βασιλέως καὶ πάσης
237 W. ὑμῶν τῆς στρατιᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς ὃν ἔσχω καὶ τὰς ἐλπίδας.'

9 scr παννύχιον? (παννύχον P) ‖ 10 Χρ.] χρηστὸν syr ‖ 10-11 τὸν — ζωὴν om syr ‖ 11 πιστεύουσιν syr? ‖ 31 scr ἄγωμεν ‖ 32 μαγιῶν P | ἀποτιννύεισ P ‖ 35 μειζον P ‖ 36 scr ἔσχον an ἔχω?

λαβὼν δὲ ὁ Χαρίσιος ἡμιφόριον ἑνὸς τῶν οἰκείων αὐτοῦ ἐπέβαλεν τῷ τραχήλῳ τοῦ ἀποστόλου λέγων· ‚σύρατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε ἕως τοῦ βασιλέως Μισδαίου, καὶ ἴδω εἰ δύναται ὁ θεὸς αὐτοῦ ἐκ τῶν ἀφαρπάσαι χειρῶν.‘ σύραντες δὲ αὐτὸν ἀπήγαγον πρὸς Μισδαία τὸν βασιλέα. στὰς δὲ ὁ ἀπόστολος ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως λέγει αὐτῷ ὁ βασιλεύς· ‚εἰπὲ τίς εἶ καὶ ποίᾳ δυνάμει ταῦτα διαπράττει.‘ ὁ δὲ ἀπόστολος ἡσύχαζεν. ἐκέλευσεν δὲ ὁ βασιλεὺς τοῖς ὑπηκόοις αὐτοῦ μαστιχθέντα αὐτὸν βληθῆναι ἐν τῇ φυλακῇ· οἳ καὶ μαστίξαντες ἐν τῇ φρουρᾷ τοῦτον ἀπήγαγον. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ Χαρίσιος ἐσκέπτοντο τὸ πῶς αὐτὸν θανατώσουσιν· τὸ δὲ πλῆθος ὥσπερ θεὸν προσεκύνουν αὐτόν.

ὁ δὲ ἀπόστολος ἀπελθὼν ἐν τῇ φυλακῇ χαίρων καὶ ἀγαλλιῶν ἔλεγε· ‚ἐξομολογοῦμαί σοι, Ἰησοῦ, ὅτι οὐ μόνον τῆς πίστεώς σου ἄξιόν με ἐποίησας, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὑπομεῖναι πολλὰ διὰ σέ. εὐχαριστῶ οὖν σοι, κύριε, ὅτι διὰ σὲ φαρμακὸς ἤκουσα καὶ μάγος.‘ 238 W.

τοῦ ἀποστόλου δὲ ἐν τῇ εἱρκτῇ βληθέντος ὁ Χαρίσιος οἴκαδε γεγηθὼς ἀπῄει προσδοκῶν καὶ νομίζων τὴν αὐτοῦ συγκαθευδῆσαι 251 W. γυναῖκα καὶ τοιαύτην γεγενῆσθαι πρὸ τοῦ, πρὶν ἀκοῦσαι τοῦ θείου λόγου καὶ πιστεῦσαι τῷ Ἰησοῦ. ἀπελθὼν δὲ εὗρεν αὐτὴν τὰς τρίχας κεκομμένας ἔχουσα καὶ τὴν ἐσθῆτα διαρερηγμένην· ἰδὼν δὲ εἶπεν αὐτῇ· ‚κυρία μου Μυγδονία, τί σε ἡ χαλεπὴ αὕτη κατέχει νόσος; καὶ τίνος ἕνεκεν ταῦτα διεπράξω; ἐγώ εἰμι ὁ ἐκ παρθενίας νυμφίος σου διαπρέψας, τῶν τε θεῶν καὶ τῶν νόμων ἄρχειν σου δεδωκότων· τίς ἡ τοσαύτη μανία, ὅτι κατάγελως ἐν παντὶ τῷ ἡμῶν ἔθνει γεγένησαι; ἀπόθου τὴν παρ᾽ ἐκείνου τοῦ φαρμακοῦ δοθεῖσάν σοι μέριμναν· περιελῶ δὲ ἐκ μέσου τὴν ὄψιν ἐκείνου, ἵνα μηκέτι αὐτὸν ἴδῃς.‘

ἡ δὲ Μυγδονία τούτων τῶν λόγων ἀκούσασα ἀνεδίδου τῇ λύπῃ στενάζουσα καὶ ὀδυρομένη. καὶ αὖθις ὁ Χαρίσιος· ‚τοσοῦτον ἄρα 252 W. τοὺς θεοὺς ἠδίκησα, ὅτι τηλικαύτῃ με νόσῳ περιβεβλήκασιν; τί τοσοῦτον πεπλημμέληκα, ὅτι εἰς τοσαύτην με κατέβαλον ταπεινότητα; δέομαί σου, Μυγδονία, μή μου τὴν ψυχὴν ἄγχε ἐπὶ τῇ θέᾳ σου ταύτῃ τῇ οἰκτρᾷ καὶ ταπεινῷ σχήματι, καὶ μή μου τὴν καρδίαν καταπόνει ταῖς ἐπὶ σοὶ φροντίσιν. ἐγώ εἰμι Χαρίσιος ὁ σὸς ποθητός,

---

3 ι uoc ἴδω euan P ‖ 4 scr τῶν τούτου αὐτὸν ἀφ.? ‖ 17 προσδοκ(ῶν) in ras P | scr συγκαθευδήσειν? om syr ‖ 18 γενήσεσθαι Vsener | scr u gr οἵα ἦν καὶ πρὸ τοῦ cf 67, 6. 71, 35 ‖ 19 post τρίχας lacuna? ‖ 20 scr ἔχουσαν ‖ 26 ου uoc ἐκείνου in ras P ‖ 28 scr ἑαυτὴν ἀνεδ.?

ὃν ὅλον τὸ ἔθνος τιμᾷ καὶ δέδιεν· τί με δεῖ πρᾶξαι; τί δὲ πάλιν καὶ λογίσομαι; σιγήσω καὶ καρτερήσω; καὶ τίς ἀνέξεται ὅταν τινὲς τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ λαμβάνουσιν; τίς δὲ τὸν σὸν καρτερήσειεν ἀγαθὸν τρόπον; ἐν ταῖς ῥισὶ γὰρ τοῖς ἐμοῖς ἡ εὐωδία σού ἐστιν, καὶ τὸ φαιδρόν σου πρόσωπον ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου ἐγκάθηται· ἀφαιροῦντά μου τὴν ψυχὴν καὶ τὸ περικαλλὲς σῶμα ᾧ ἠγαλλόμην ὁρῶν. νῦν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ εἰς λύπην μετατρέπεται καὶ ἡ ζωή μου εἰς θάνατον καὶ τὸ φῶς σκότῳ βαδίζεται.

μηδεὶς λοιπὸν τῶν συγγενῶν βλέπετέ με, παρ' ὧν οὐδεμία μοι 253 W. βοήθεια γέγονεν· οὐδὲ τοὺς θεοὺς τῆς ἀνατολῆς προσκυνήσω λοιπὸν τηλικούτοις με περιβάλλοντας κακοῖς· οὐδὲ μὴν ἔτι τούτοις προσεύξομαι, οὐδὲ θυσιάσαιμι αὐτοῖς τῆς συμβίου μου ἀποστερηθείς. τί δὲ παρ' αὐτοῖς αἰτήσομαι ἕτερον; ἡ γὰρ δόξα μου πᾶσα ἀφήρηται. εἰμὶ δὲ ἄρχων, δεύτερος τῆς τοῦ βασιλέως ἀρχῆς· ἀθετήσασα δὲ Μυγδονία ταῦτα πάντα ἀφείλατο.'

λέγοντος δὲ τοῦ Χαρισίου ταῦτα μετὰ δακρύων ἐκαθέζετο ἡ Μυγδονία σιωπῶσα καὶ εἰς τὸ ἔδαφος ἀφορῶσα· ὁ δὲ αὖθις προσελθὼν εἶπεν· ,κυρία μου ποθεινοτάτη Μυγδονία, ὑπομνήσθητι ὅτι ἐκ πάντων 254 W. τῶν ἐν τῇ Ἰνδίᾳ γυναικῶν ὡς καλλίστην ἐπελεξάμην καὶ ἔλαβον καίπερ δυνάμενος ἑτέραν πολλῷ σου κάλλιον εἰς γάμον ἐμαυτῷ ἀγαγεῖν· οὐκ ἀλήθειαν δὲ μὰ τοὺς θεοὺς εἴρηκα ὅτι οἷον τὸ σὸν γλυκύτατον κάλλος ἐν τῇ τῶν Ἰνδῶν εὕρηκα χώρᾳ· οὐαὶ δέ μοι διαπαντός, ὅτι οὐδὲ κἂν ἡδύτατον ἀπὸ σοῦ λόγον ἀκοῦσαι καταξιοῦμαι. ἀπόβλεψον εἰς ἐμέ, ὅτι πολλῷ κρείττων ἐκείνου τοῦ φαρμακοῦ εἰμι. πλοῦτος δέ μου καὶ τιμὴ σὺ εἶ, καὶ πάντες γινώσκουσιν ὅτι οὐδείς ἐστιν τοιοῦτος οἷος ἐγώ. γένος δέ μοι καὶ συγγένεια σὺ εἶ· καὶ ἰδού, σεαυτὴν ἀφαιρεῖς ἀπ' ἐμοῦ.'

εἰπόντος δὲ ταῦτα τοῦ Χαρισίου ἡ Μυγδονία λέγει πρὸς αὐτόν· ,ἐκεῖνον ὃν φιλῶ βελτίων σού ἐστιν καὶ τῶν σῶν ὑπαρχόντων· ἡ γὰρ ὕπαρξίς σου ἐκ γῆς οὖσα εἰς γῆν ὑποστρέφει· ὃν δὲ ἐγὼ φιλῶ οὐράνιός ἐστιν, κἀμὲ σὺν αὐτῷ εἰς οὐρανὸν ἄξει. ὁ πλοῦτός σου παρελεύσεται, καὶ τὸ κάλλος σου ἀφανισθήσεται, καὶ τὰ πέπλα σου, καὶ τὰ πολλὰ ἔργα· μόνος δὲ σὺ μετὰ τῶν πλημμελημάτων σου γυμνὸς ἀπάγεις ἐκεῖ· μὴ ὑπομνήσῃς δὲ ἐπ' ἐμοὶ τὰς πράξεις· εὔχομαι δὲ τῷ κυρίῳ ἐπιλαθέσθαι σε, ὥστε μηκέτι μνησθῆναι τῶν προτέρων 255 W. ἡδονῶν καὶ τῆς συνηθείας τῆς σωματικῆς, αἵτινες ὡς σκιαὶ παρελεύ-

1 δεδεῖεν P ‖ 2 λογίσωμαι Usener ‖ 3 scr λαμβάνωσιν? ‖ 3-4 τὸν — τρ.] uerbum auferendi deest etiam in syr ‖ 4 scr ταῖς ἐμαῖς ‖ 5 scr ἀφαιροῦνταί? ‖ 8 βαπτίζεται syr ‖ 9 scr βλεπέτω? ‖ 11 περιβαλόντας syr ‖ 13 scr αὐτῶν? ‖ 19 scr σὲ ἐπελ.? ‖ 20-21 cf syr ‖ 23 ἡδ. om syr ‖ 24 κρεῖττον P ‖ 28 βελτίον P ‖ 32 καὶ — ἔργα] cf syr ‖ 33 ὑπομνήσεις P

σονται, Ἰησοῦς δὲ μόνος μένει εἰς τὸν αἰῶνα καὶ πᾶσαι αἱ εἰς αὐτὸν ἐλπίζουσαι ψυχαί. αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς τῶν αἰσχρῶν ἀπαλλάξει με πράξεων ἃς καὶ μετὰ σοῦ τὸ πρότερον ἔπραττον.‘

ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Χαρίσιος εἰς ὕπνον ἐτράπη λελυμένος τῇ ψυχῇ λέγων τῇ Μυγδονίᾳ· ‚τὰ κατὰ σεαυτὴν δι᾽ ὅλης σκέψου τῆς νυκτός· καὶ εἰ μὲν θέλεις εἶναι μετ᾽ ἐμοῦ οἵα καὶ τὸ πρότερον ἦς, πάντα σου τὰ καταθύμια ποιήσω, καὶ ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου τὸν ἀπατήσαντά σε ἀπολύσω, καὶ εἰς ἑτέραν ἀποστείλωμεν χώραν, ἵνα μὴ πάλιν ἀπατήσῃ σε ὡς καὶ πολλὰς καὶ ἄλλας ἠπάτησεν μετὰ σοῦ· μὴ οὖν τῆς ἐμῆς παραινέσεως παραβλέψῃ, καὶ ὄνειδος ἐν τῇ τῶν Ἰνδῶν ποιήσεις με χώρᾳ.‘

ταῦτα τοῦ Χαρισίου λέγοντος ὕπνωσεν· ἣ δὲ λαβοῦσα δηνάρια δέκα ἀπῄει λάθρα δοῦναι τοῖς δεσμοφύλαξιν ὅπως εἰσέλθῃ πρὸς τὸν 256 W. ἀπόστολον.

ὡς δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπῄει, συναντᾷ αὐτὸν ἐρχόμενον· ὃν ἰδοῦσα ἐφοβήθη· ἐνόμισεν γὰρ αὐτὸν ἕνα τῶν ἀρχόντων εἶναι· φῶς γὰρ πολὺ προηγεῖτο αὐτοῦ. καὶ ἔλεγε πρὸς ἑαυτὴν φεύγουσα· ‚ἀπώλεσά σε, ὦ ἀθλία ψυχή, ὅτι οὐκ ἠξιώθης ἄρτι τοῦ νέου θεοῦ ἰδεῖν τὸν ἀπόστολον.‘ καὶ φεύγουσα εἰς στενὸν προσέδραμε τόπον, κἀκεῖσε ἐκρύπτετο λέγουσα· ‚αἱρετώτερον ὑπὸ μετριωτέρων ἀναλίσκεσθαι, οὓς καὶ δυνατὸν πεῖσαι, ἢ ἐν ταῖς τοῦ ἄρχοντος τούτου χερσὶν ἐμπεσεῖν με.‘

(πρᾶξις ι´ ὅτε ἡ Μυγδονία λαμβάνει τὸ βάπτισμα)

διανοουμένης δὲ ταῦτα τῆς Μυγδονίας Ἰούδας εἰσελθὼν ἐπέστη αὐτῇ· ὃν ἰδοῦσα ἐφοβήθη καὶ ὑπὸ τοῦ φόβου ἐπὶ τὴν γῆν πεσοῦσα ἔκειτο ὥσπερ νεκρά· ἐκ τῆς χειρὸς δὲ ταύτην λαβόμενος ὁ Θωμᾶς ἀνέστησεν λέγων αὐτῇ· ‚μὴ φοβοῦ, Μυγδονία· οὐ μή σε Χριστὸς ἐάσει, οὐδὲ παρόψεταί σε ὁ κύριός σου εἰς ὃν καὶ σεαυτὴν ἀνέθηκας. ἀνάστηθι τοίνυν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἴδε τὸ φῶς, ὅτι οὐκ ἐᾷ κύριος τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν ἐν τῷ σκότει βαδίζειν.‘

καὶ ἡ Μυγδονία ἀναστᾶσα προσεῖχεν αὐτῷ καὶ εἶπεν· ‚ποῦ 257 W. ἀπῄεις, κύριέ μου; καὶ τίς ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ὁρᾶν τὸν ἥλιον;‘

---

5 scr σκέψαι? σκέψῃ? ‖ 8 ἀποστ.] cf syr ‖ 10 νέ uoc παραινέσεως in ras P | scr παραβλέψῃς? (παραβλέψη P) ‖ 11 leg ποιήσῃς? ‖ 13 ἀπείη P ‖ 18 cf syr ‖ 19 scr προέδραμε? ‖ 20 et 21 λέγουσα et οὓς euan P ‖ 20 scr ἁλίσκεσθαι

λέγει αὐτῇ Ἰούδας Θωμᾶς· ‚ὁ κύριός μου Ἰησοῦς Χριστὸς δυνατώτερός ἐστιν πασῶν δυνάμεων καὶ βασιλέων καὶ ἀρχόντων.‘ καὶ ἡ Μυγδονία εἶπεν· ‚τὴν ἐν Χριστῷ, κύριέ μου, πάρασχέ μοι σφραγῖδα, καὶ διὰ τῶν σῶν χειρῶν τὸ λουτρὸν λάβω τῆς ἀφθαρσίας πρὶν ἤ σε τοῦ βίου ἐξελθεῖν.‘ καὶ παραλαβοῦσα αὐτὸν εἰς τὴν αὐλὴν ἤγαγε τῆς τροφοῦ, καὶ ἀφύπνιζε τὴν τροφὸν λέγουσα αὐτῇ· ‚μήτηρ ἐμὴ καὶ τροφὲ Μαρκία, πᾶσαν ἐκ νηπίου τὴν ἀνάπαυσίν μου ἐποίησας καὶ τὰ θελήματά μου ἐπλήρωσας, καὶ χάριν σοι δι᾽ αὐτὰς ὀφείλω, κυρία μου. ποίησον δέ μοι καὶ νῦν χάριν, ἵνα διαπαντὸς τὴν ἀμοιβὴν ἀπολάβῃς παρ᾽ ἐκείνου τοῦ τὰ μεγάλα χαριζομένου.‘ πρὸς τούτοις δὲ ἡ Μαρκία· ‚τί θέλεις‘ φησί, ‚θυγάτηρ μου Μυγδονία;‘ καὶ ἡ Μυγδονία λέγει· ‚γενοῦ μοι κοινωνὸς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἵνα δέξωμαι παρὰ σοῦ τελείαν τροφήν. ἄρτον μοι ἀνελομένη κόμισον καὶ ὕδατος ὡσαύτως κρασίν, τῆς ἐλευθερίας μου φειδομένη.‘ ἡ δὲ τροφὸς ἔφη·
258 W. ‚ἐγὼ κομίσω ἄρτους πολλοὺς καὶ ἀντὶ ὕδατος μετρητὰς οἴνου, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν σου πληρῶ.‘ ἣ δὲ λέγει πρὸς τὴν τροφόν· ‚μετρητῶν οὐ δέομαι, οὐδ᾽ αὐτῶν τῶν πολλῶν ἄρτων. τοῦτο δὲ μόνον, κρασὶν ὕδατος καὶ ἄρτον ἕνα καὶ ἔλαιον.‘ κομισάσης δὲ τῆς Μαρκίας ταῦτα ἡ Μυγδονία ἵστατο ἔμπροσθεν τοῦ ἀποστόλου γυμνὴ τῇ κεφαλῇ, καὶ αὐτὸς ἄρας τὸ ἔλαιον κατέχεεν ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτῆς εἰπών· ‚ἔλαιον ἅγιον εἰς ἁγιασμὸν ἡμῖν δοθέν· μυστήριον κρυφιμαῖον ἐν ᾧ ὁ σταυρὸς ἡμῖν ἐδείχθη· σὺ εἶ ἡ ἁπλότης τῶν κεχαλυμένων μελῶν· σὺ εἶ ὁ δεικνὺς τοὺς κεχρυμμένους θησαυρούς· σὺ εἶ τὸ τῆς χρηστότητος βλάστημα· ἐλθέτω ἡ δύναμίς σου· ἱδρυνθήτω ἐπὶ τὴν δούλην σου Μυγδονίαν ἡ ἐλευθερία αὕτη.‘

ἐπιχυθέντος δὲ τοῦ ἐλαίου ἐκέλευσεν τῇ τροφῷ αὐτῆς ἀποδύειν αὐτὴν καὶ σινδόνα αὐτὴν περιζῶσαι· ἦν δέ τις ἐκεῖ κρήνη ὕδατος, ἐφ᾽ ἣν ἐλθὼν ὁ ἀπόστολος τὴν Μυγδονίαν ἐβάπτισεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὡς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ἐνεδύσατο, ἄρτον κλάσας καὶ λαβὼν ποτήριον ὕδατος κοινωνὸν ἐποίησεν αὐτὴν τῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων καὶ εἶπεν· ‚ἐδέξω τὴν
259 W. σφραγῖδα, κτίσαι σεαυτὴν ζωὴν αἰώνιον.‘ καὶ παραχρῆμα ἠκούσθη ἄνωθεν φωνὴ λέγουσα· ‚ναί, ἀμήν.‘ ὡς δὲ ταύτης τῆς φωνῆς ἤκουσεν ἡ Μαρκία ἐξεπλάγη· καὶ ἐδεήθη τοῦ ἀποστόλου ἵνα καὶ αὐτὴ τὴν ἐν Χριστῷ λήψῃ σφραγῖδα. δοὺς δὲ αὐτῇ ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ‚ἔστω καὶ περὶ σὲ ἡ σπουδὴ τοῦ κυρίου ὡς καὶ περὶ τῶν ἄλλων.‘

7-8 cf syr ‖ 11 φησι compend P ‖ 14 et 18 scr κρασίον? ‖ 14 post κρασὶν (sic, deleto acuto) uncinus P ‖ 16 πληρώσω Usener ‖ 19 scr γυμνῇ? cf 40, 34 ‖ 22 scr ὁ ὁπλωτὴς τ. κεκαμμένων μ.? ‖ 24-25 cf syr ‖ 32 scr κέκτησαι (immo ἐκτήσω cf 69, 28 Usener) σεαυτῇ? ‖ 35 scr λήψεται? ‖ 36 scr τοὺς ἄλλους?

ταῦτα δὲ ὁ ἀπόστολος πράξας ὑπέστρεψεν εἰς τὸ δεσμωτήριον· εὗρεν δὲ τὰς πύλας ἀνεῳγμένας καὶ τοὺς φύλακας ἔτι καθεύδοντας. καὶ εἶπεν Θωμᾶς· ‚τίς ἕτερος θεὸς ὡς σύ, ὁ θεὸς ἡμῶν; ὃς τὴν φιλοστοργίαν σου καὶ σπουδὴν ἀπ' οὐδενὸς ἔχεις· τίς ὅμοιός σου ἐν θεοῖς, κύριε; ὃς ἐκ τῶν κακῶν πάντας ἡμᾶς ἀφελεῖν οἶδας. ἡ ζωὴ ἡ τὸν θάνατον χειρωσαμένη· ἡ ἄνεσις ἡ τὸν πόνον ἐκκόψασα. δόξα τῷ ἐκ πατρὸς μονογενεῖ· δόξα τῷ εὐσπλάγχνῳ τῷ ἐκ σπλάγχνων θεοῦ εἰς ἡμᾶς ἀποσταλέντι.'

εἰπόντος δὲ ταῦτα οἱ φύλακες διυπνίσθησαν καὶ εἶδον πάσας τὰς θύρας ἀνεῳγμένας. καὶ ἔλεγον καθ' ἑαυτῶν οἱ φύλακες· ‚οὐχ ἡμεῖς πάσας τὰς θύρας ἠσφαλισάμεθα; καὶ πῶς ἄρτι ἀνεῳγμέναι εἰσὶν καὶ ἔνδον οἱ δεσμῶται;'

ὁ δὲ Χαρίσιος ἅμα τῷ διαφαῦσαι πρὸς τὴν Μυγδονίαν ἤρχετο· εὗρεν δὲ αὐτὰς ὁμοῦ εὐχομένας καὶ λεγούσας· ‚νέε θεέ, ὃς διὰ τοῦ 260 W. ξένου εἰς ἡμᾶς ὧδε κατέλαβες, καὶ τὴν σὴν δόξαν διὰ τοῦ ἀποστόλου σου δείξας Θωμᾶ· θεέ, τῆς σῆς φήμης ἀκούσασαι πεπιστεύκαμεν· ὁ θεὸς πρὸς ὃν σωθῆναι ἤλθομεν, ἐλέησον ἡμᾶς· ὁ θεὸς ὁ ἐπιζητήσας ἡμᾶς, ὃν ἠγνοοῦμεν, ὃν οὐκ ἐγινώσκομεν, κατὰ τὸ σὸν ἡμᾶς στήριξον θέλημα καὶ τῆς σῆς ἀντιλήψεως μὴ χωρίσῃς ἡμᾶς· ἀλλὰ καὶ τὴν μανίαν τῆς σωματικῆς ἕνεκεν μίξεως Χαρισίου καταπράυνον.'

ταῦτα ὁ Χαρίσιος ἀκούσας πρὸς τὴν Μυγδονίαν λέγει· ‚δικαίως κακὸν καὶ αἰσχρὸν καὶ μαινόμενόν με ἀποκαλεῖς· εἰ μὴ γὰρ ἠνεσχόμην τὸ ἀνυπότακτόν σου καὶ ἐλευθερίαν σοι ἐδωρησάμην, οὐκ ἂν ἐπεκαλέσω κατ' ἐμοῦ καὶ τοῦ ὀνόματός μου ἐμνημόνευσας ἔμπροσθεν τοῦ νυνὶ παρὰ σοῦ ὀνομαζομένου θεοῦ. πίστευσον δέ μοι, Μυγδονία, ὅτι ὅσα σοι ἐκεῖνος ὁ φαρμακὸς ἐπαγγέλλεται οὐδὲν ὠφελήσει. εἰπὲ δέ, Μυγδονία μου, τὴν ἀλήθειαν· ἐμὲ τὸν πρίν σοι 261 W. ποθούμενον κρείττονα ἔχεις, ἢ ὃν νῦν νέον ἐκτήσω θεόν;'

καὶ ἡ Μυγδονία εἶπεν· ‚ὁ καιρὸς ἐκεῖνος ἀπῄτει τὰ ἑαυτοῦ καὶ οὗτος τὰ ἴδια· ὁ καιρὸς ἐκεῖνος ἀρχῆς ἦν, οὗτος δὲ τέλος· ἐκεῖνος ὁ καιρὸς ἦν προσκαίρου ζωῆς, οὗτος δὲ αἰωνίου· ἐκεῖνος παρερχομένης ἦν ἡδονῆς, οὗτος δὲ διαπαντὸς παραμένει· ἐκεῖνος ἡμέρας καὶ νυκτός, οὗτος δὲ πάρεξ νυκτός, μόνης ἡμέρας· εἶδες ἐκεῖνον τὸν παρελθόντα γάμον ὧδε καὶ μόνον, ὁ δὲ γάμος οὗτος εἰς τὸν αἰῶνα μένει· ἡ κοινωνία ἐκείνη διαφθορᾶς ἦν, αὕτη δὲ ζωῆς αἰωνίου· οἱ παράνυμφοι ἐκεῖνοι ἄνδρες εἰσὶν καὶ γυναῖκες πρόσκαιροι, οἱ δὲ νῦν

5-6 cf syr ‖ 6 τῶν πόνων P ‖ 10 scr ἑαυτοὺς? (Vsener) ‖ 13 τὸ P ‖ 16 scr ἔδειξας? ‖ 24 (ἔ)μπροσθεν in ras ‖ 25 scr νομιζομένου? ‖ 27 ὀφελήσῃ P ‖ 30 scr τέλους ‖ 33 ἴδεσ P ‖ 34 μόνον] scr παρῳχημένον? cf syr

εἰς τέλος παραμένουσιν· ἐκεῖνος ὁ γάμος ἐπὶ γῆς ἵστησιν φιλανθρωπίαν δροσίζων· ἐκεῖνος ὁ παστὸς λύεται πάλιν, ἐκεῖνος δὲ ἀεὶ διαμένει· ἐκείνη ἡ κλίνη πάρεσιν κατέστρωται, αὕτη δὲ στοργῇ τε καὶ πίστει· σὺ νυμφίος εἶ παριὼν καὶ λυόμενος, ὁ δὲ Ἰησοῦς νυμφίος
262 W. ἐστὶν ἀληθινός, εἰς τὸν αἰῶνα ὡς ἀθάνατος παραμένων· ἐκεῖνο τὸ ἀνοκαλύπτριον χρήματα ἦν καὶ πέπλα παλαιούμενα, τοῦτο δὲ ζῶντες λόγοι μηδέποτε παρερχόμενοι.‘

ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Χαρίσιος ἀπῆλθεν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὰ τῆς Χαρισίας ἀπήγγειλεν ῥήματα. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκέλευσεν τὸν Ἰούδαν ἀχθῆναι, ἵνα αὐτὸν ἀνακρίνας θανατώσῃ. ὁ δὲ Χαρίσιος εἶπεν· ‚ἀντέχου τέως, βασιλεῦ, λόγοις δὲ πρῶτον φοβήσας πεῖσον τὸν ἄνδρα ὅπως τὴν Μυγδονίαν συγκαθευδῆσαί μοι πείσῃ.‘

καὶ μεταπεμψάμενος ὁ Μισδαῖος ἐκ τῆς φυλακῆς ἤγαγε τὸν ἀπόστολον· πάντες δὲ ἐλυπήθησαν οἱ δεσμῶται ὅτι ἀνεχώρει ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ ἀπόστολος· πολλὰ γὰρ ἐπόθουν αὐτόν· ἔλεγον δὲ ὅτι ‚καὶ ταύτην τὴν παραμυθίαν ἣν εἴχομεν ἀφείλαντο ἀφ᾽ ἡμῶν.‘ ὁ δὲ Μισδαῖος πρὸς τὸν ἀπόστολον ἔλεγεν· ‚διὰ τί τὴν νέαν ταύτην διδάσκεις διδασκαλίαν ἣν θεοί τε μισοῦσιν καὶ ἄνθρωποι οὐδὲν ἔχουσα χρήσιμον;‘

καὶ ὁ Ἰούδας λέγει· ‚τί φαῦλον διδάσκω;‘ καὶ ὁ Μισδαῖος ἔφη· ‚διδάσκεις λέγων ὅτι οὐ καλῶς ζῆν τινα ἔξω τοῦ θεοῦ τυγχάνοντα οὗ ἐγὼ διδάσκω.‘ ‚ἀληθῶς λέγεις, ὦ βασιλεῦ· οὕτως κἀγὼ διδάσκειν οἶδα. εἰπὲ γάρ μοι· τοὺς σοὺς στρατιώτας ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι δορυφοροῦντάς σοι οὐκ ἀγανακτεῖς; . . . α σὺ βασιλεὺς ὢν γῆς εἰς γῆν χωρῶν ἀπαιτεῖς τοὺς ὑπὸ σὲ σεμνοὺς εἶναι τῷ πράγματι, κἀμοὶ
263 W. χολαίνεις πρὸς τὸν ἐπουράνιον οὕτως ἔχειν κακῶς ἐμὲ διδάσκειν; τοὺς σοὺς ὑπηκόους τὴν σὴν πολιτείαν καὶ τοὺς σοὺς τρόπους μετιέναι βούλει, καὶ καταφρονούντων τῶν σῶν πραγμάτων κολάζει· πόσῳ μᾶλλον τῷ ἐπουρανίῳ βασιλεῖ οὐ χρὴ δουλεύειν μετὰ πολλῆς σεμνότητός τε καὶ καθαρότητος, ἔξω πάντων τῶν σωματικῶν ἡδονῶν, ἀπηλ-

1 locus corruptus et mutilus: cf syr ‖ 2 scr οὗτος δὲ ‖ 3 scr φάρεσιν? ‖ 6 in ἀνοκαλ. κ ex β P: scr ἀνακαλυπτήριον? ‖ 9 scr Μυγδονίας? ‖ 10 in ἀνακρίνας κ ex β P ‖ 12 η uoc πείσῃ in ras P ‖ 14 ἐλυπήθη (latet σαν sub macula) P ‖ 19 scr ἔχουσαν? ‖ 21 δυνατὸν (post τινα?) intercid ‖ 22 ante ἀληθῶς e syr adde u gr λέγει αὐτῷ Ἰούδας ‖ 23 ε uoc ἐσθῆτι in ras P ‖ 24 α litterae particula sola e macula eminet: εἶτα latere uid | post γῆς alia macula minor sub qua καὶ compend latere possis suspicari ‖ 25 scr σχήματι? ‖ 26 χολαίνησ P | λέγων aut plura (post ἔχειν?) interciderunt ‖ 28 scr καταφρονοῦντας τ. σ. προσταγμάτων? | scr κολάζεις? ‖ 29 οὐ del? an scr μου? ‖ 30 del ἔξω? an del λέγω 71, 1? cf 19, 38 | πάντων] πασῶν τούτων syr

λαγμένους μοιχείας λέγω τε καὶ ἀσωτίας, κλοπῆς καὶ μέθης καὶ ὑπηρεσίας γαστρὸς καὶ αἰσχρῶν πράξεων;‘

ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Μισδαῖος εἶπεν· ‚ἰδοὺ ἀπολύω σε. ἀπελθὼν οὖν πεῖσον τὴν Μυγδονίαν συγκαθευδῆσαι τῷ Χαρισίῳ.‘ λέγει αὐτῷ Ἰούδας· ‚μὴ μέλε εἴ τι ἔχεις πρᾶξαι· ἐκείνη γὰρ εἰ δικαίως δέδεκται ἃ μεμάθηκεν, οὐ σίδηρος, οὐ πῦρ, οὐδ’ ἄλλο τι τῶν τοιούτων ἰσχυρότερον παραβλάψαι αὐτῇ δυνήσηται οὐδὲ ἐκκόψαι τὸν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς κατεχόμενον.‘ λέγει ὁ Μισδαῖος τῷ Ἰούδᾳ· ‚φάρμακα ἕτερα διαλύειν οἴδασιν ἕτερα φάρμακα, καὶ πληγὰς ἐχίδνης θηριακὴ διαλύει· καὶ σύ, εἰ ἄρα γε καὶ θελήσειας, δύνασαι τῶν φαρμάκων ἐκείνων λύσιν δοῦναι, καὶ εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν τοῦ συνοικεσίου ποιῆσαι. εἰ 264 W. δὲ τοῦτο ποιεῖν οὐ θελήσειας, τάχιόν σε τοῦ ζῆν ἀπαλλάξω.‘

καὶ Ἰούδας ἔφη· ‚ἡ ζωὴ αὕτη κατὰ χρῆσιν δέδοται, καὶ ὁ καιρὸς οὗτος ἀλλάσσεται· ἐκείνη δὲ ἡ ζωὴ ἣν ἐγὼ διδάσκω ἄφθαρτός ἐστιν. τὸ δὲ κάλλος καὶ ἡ φαινομένη νεότης μετὰ μικρὸν οὐκ ἔσται.‘ καὶ ὁ βασιλεὺς λέγει· ‚ἐγὼ μὲν συνεβούλευσά σοι τὸ συμφέρον, σὺ δὲ μειοῖς τὰ σά.‘

ἐξιόντος δὲ τοῦ ἀποστόλου ἐκ τοῦ βασιλέως προσελθὼν δεόμενος ὁ Χαρίσιος ἔλεγεν αὐτῷ· ‚δέομαί σου, ἄνθρωπε‘, ἔφη· ‚οὐδὲν οὔτε εἰς σὲ ἢ εἰς ἕτερον ἡμάρτηκα πώποτε, οὔτε πάλιν εἰς θεούς· καὶ διὰ τί τηλικοῦτον ἐπισεῖσαι συνεχώρησάς μοι κακόν; καὶ τίνος ἕνεκεν τοιαύτην ἀκαταστασίαν τῷ οἴκῳ μου ἐπεισήγαγες; τί δέ σοι καὶ ἐκ τούτου ἡ ὄνησις; ἢ τί κερδᾶναι νομίζεις; εἰπέ μοι τὸ κέρδος ὁποῖόν ἐστιν, κἀγώ σοι ἑτοίμως ἀποδώσω· τίνος δὲ ἕνεκεν εἰς ἔκστασιν φρενῶν ἤγαγές με, σεαυτὸν δὲ εἰς ὄλεθρον; ἐὰν γὰρ ταύτην μὴ πείσῃς, καὶ σὲ διαχειρίσομαι καὶ τέλος ἐμαυτὸν τῷ βίῳ παρέξομαι.

εἰ δὲ ὡς λέγεις μετὰ τὴν ἐνταῦθα τοῦ βίου ἀπαλλαγὴν ἔστιν τις ἐκεῖ ζωή τε καὶ θάνατος, ἔτι δὲ καὶ κατάκρισις καὶ νίκη καὶ κριτήριον, κἀγὼ εἷς εἰμι ἐκεῖ μετὰ σοῦ κρινόμενος, καὶ εἰ δίκαιος θεὸς ὃν κηρύττεις καὶ δικαίως τὰς τιμωρίας ἐπάξει, οἶδα ὅτι δίκην εἰσπράξομαι μετὰ σοῦ. ἔβλαψας γὰρ μηδὲν παρ’ ἐμοῦ ἀδικηθείς. καὶ γὰρ ἐνταῦθα οἷός εἰμι ἀμύνασθαί σε ἐπίστασαι εἰς ὅσα εἰς 265 W. ἐμὲ δέδρακας.

τοιγαροῦν πείσθητι καὶ ἐλθὲ οἴκοι μετ’ ἐμοῦ, καὶ πεῖσον τὴν Μυγδονίαν γενέσθαι μετ’ ἐμοῦ ὥσπερ ἦν τὸ πρότερον πρὶν ἤ σε θεάσηται‘. ὁ δὲ Ἰούδας λέγει αὐτῷ· ‚πίστευσόν μοι, τέκνον, ὅτι εἰς

---

5 scr μέλλε ‖ 7 scr αὐτὴν? | scr δυνήσεται? cf 59 7 ‖ 12 τάχειον P ‖ 22 scr τίς? | scr καί σοι? ‖ 23 ὤνησισ P ‖ 26 σὲ] \\\ ὲ P | διαχειρήσωμαι P | τέλ. — παρ.] cf syr ‖ 31 scr γάρ με μ.? ‖ 32 ἐπίστασε P καὶ ἀμείψασθαι syr ‖ 36 scr εἰ

τοσοῦτον οἱ ἄνθρωποι τὸν θεὸν ἔστεργον ὥσπερ ἀλλήλους, ὅσα ἂν ᾐτοῦντο ἐλάμβανον παρ' αὐτοῦ μηδενὸς ἀποτυγχάνοντες'.

καὶ ταῦτα τοῦ Θωμᾶ λέγοντος εἰς τὴν οἰκίαν ἑκάτεροι ἀπῄεσαν, ὅ τε Θωμᾶς λέγω καὶ Χαρίσιος, καὶ κατέλαβον τὴν μὲν Μυγδονίαν καθημένην, τὴν δὲ Μαρκίαν ἑστηκυῖαν, ὑποβεβλημένην τὴν περὶ αὐτῆς χεῖρα, πρὸς τὴν Μυγδονίαν· καὶ ἔλεγεν· ,συντμηθείησαν ἐπ' ἐμοί, ὦ μήτηρ, αἱ ὑπόλοιπαι τῆς ζωῆς μου ἡμέραι, καὶ γένωνται αἱ πᾶσαι ἡμέραι ὡς μία ὥρα, ἵνα τάχιον οὕτως ἀπελθοῦσα ἴδω τὸν ὡραῖον ἐκεῖνον, οὗ καὶ τῆς φήμης ἤκουσα, τὸν ζῶντα ἐκεῖνον καὶ ζωὴν πᾶσι δωρούμενον τοῖς εἰς αὐτὸν πιστεύουσιν, ὅπου οὔτε ἡμέρα καὶ νύξ ἐστιν, οὔτε φῶς καὶ σκότος, οὔτε ἀγαθὸς καὶ κακός, οὔτε πένης καὶ πλούσιος, ἄρρην τε καὶ θῆλυ, οὐκ ἐλεύθερος καὶ δοῦλος, οὐχ ὑπερήφανος καὶ τοὺς ταπεινοὺς ὑποτάσσων.'

ταῦτα δὲ αὐτῆς λεγούσης ὁ ἀπόστολος ἔστη πρὸς αὐτήν· καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς προσεκύνησεν αὐτῷ. τότε ὁ Χαρίσιος πρὸς τὸν Ἰούδα ἔφη· ,ὁρᾷς ὅπως δέδοικέν σε καὶ τιμᾷ καὶ πᾶν ὅ τι προστάξειας ἑκοῦσα ποιεῖ;'

ἐκείνου δὲ ταῦτα λέγοντος ὁ Ἰούδας τῇ Μυγδονίᾳ λέγει· ,πείσθητι, θυγάτηρ μου Μυγδονία, οἷς λέγει ὁ ἀδελφὸς Χαρίσιος.' καὶ ἡ 266 W. Μυγδονία λέγει· ,εἰ σὺ λόγῳ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἠδυνήθης, ἐμὲ ὑπομένειν τὸ ἔργον ἀναγκάζεις; ἐγὼ γὰρ ἤκουον παρὰ σοῦ ὅτι ἡ ζωὴ αὕτη χρησιμαία οὐκ ἔστιν, καὶ ἡ αἴνεσις αὕτη πρόσκαιρος, καὶ ταῦτα τὰ κτήματα ἀπαράμονά εἰσιν. ἔλεγες δὲ πάλιν ὅτι ταύτην ὁ ἀποστρεφόμενος τὴν ζωὴν δέξεται τὴν αἰωνίαν, καὶ ὁ μισῶν τὸ τῆς ἡμέρας καὶ νυκτὸς φῶς θεάσηται φῶς τὸ μὴ καταλαμβανόμενον, καὶ ὅτι ὁ ταῦτα παραβλέπων τὰ χρήματα ἕτερα καὶ ἀίδια χρήματα καταλάβῃ· νῦν δὲ φοβούμενος τί με τὸ μὴ καθῆκον πρᾶξαι βουλεύει; τίς ἐν δαψιλαίῳ χώρῳ πηγὴν ὕδατος ἀνορύξας ταύτην κατέχωσεν αὖθις; τίς θησαυρὸν εὑρὼν οὐκ εὐθὺς τούτον ἐχρήσατο;'

ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Χαρίσιος εἶπεν· ,ἐγὼ οὐκ ἐπαμυνῶ ἐπὶ τούτῳ ὑμᾶς, οὐδὲ ἐπαχθὴς γενήσομαι, οὔτε εἰ καὶ ἔξεστιν δεσμῷ περιβαλεῖν· πλὴν οὖν οὐ συγχωρήσω σοι ἔτι τούτῳ τῷ φαρμακῷ διαλεχθῆναι.' ὁ δὲ Ἰούδας ἐξελθὼν ἐκ τῆς Χαρισίου οἰκίας εἰς τὴν

5-6 ὑποβεβλημένην τῇ παρειᾷ τὴν χεῖρα syr? ‖ 7 scr ὑπόλοιποι? ‖ 8 τάχειον P ‖ 12 scr θῆλυς? ‖ 15 scr ἀναστᾶσα ‖ 16 scr Ἰούδαν? ‖ 20 post ἠδυν. infinitiuus intercid? ‖ 22 χρησ. οὐκ] *creditum* syr: cf 71, 13 | scr ἄνεσις ‖ 25 scr θεάσεται? cf 26 καταλάβει (sic P) | scr κατασβεννύμενον? ‖ 27 scr βούλει ‖ 28 scr διψαλέῳ χωρίῳ? | ἀνωρρύξας P ‖ 29 scr τούτῳ? ‖ 30 ἐπαμύνω P ‖ 31 τοῦτο P | scr οὐδὲ? ‖ 32 scr περιβαλῶ?

Σιφόρου οἰκίαν ἀπῄει, κἀκεῖ μετ' αὐτοῦ ᾤκει. εἶπεν δὲ Σιφώρ· ,εὐτρεπίσω τὸν Ἰούδαν τρίκλινον ἐν ᾧ τόπῳ διδάσκει.' καὶ ἐποίησεν 267 W. οὕτως. καὶ εἶπεν Σίφωρ· ,ἐγώ τε καὶ ἡ ἐμὴ γυνὴ καὶ ἡ θυγάτηρ μου τοῦ λοιποῦ ἐν ἁγιωσύνῃ οἰκήσωμεν, ἐν ἁγνείᾳ καὶ μιᾷ διαθέσει. δέομαί σου ἑκατέρους ἡμᾶς τὴν ἐν Χριστῷ σφραγῖδα ἡμᾶς παρασχεῖν, ἵνα τῷ θεῷ τῷ ἀληθινῷ λάτραι γενώμεθα καὶ ἐναρίθμιοι τοῖς αὐτοῦ ἀρνίοις καὶ ἀμνάσιν.'

ὁ δὲ Ἰούδας λέγει· ,φοβοῦμαι λέγειν ὅπερ ἐνθυμοῦμαι· οἶδα δέ τι, καὶ ὅπερ οἶδα ἐξαγορεύειν οὐχ οἷόν τέ μοι.' καὶ ἤρξατο λέγειν περὶ τοῦ βαπτίσματος·

,τὸ βάπτισμα τοῦτο ἁμαρτιῶν ἐστιν ἄφεσις· τοῦτο ἀναγεννᾷ καὶ νέον ἄνθρωπον τὸν τοῦτο κτώμενον ἀπεργάζεται. ψυχὴν τρισσῶς ἀνιστᾷ, καὶ πνεύματος ἁγίου γίνεται κοινωνός.' καὶ λέγει· ,δόξα τῇ ἀπορρήτῳ σου δυνάμει· δόξα, ὁ τὸ λουτρὸν τοῦ βαπτίσματος ἐνδυόμενος· σοὶ δόξα, τῷ ἐκ τῆς πλάνης τοὺς ἀνθρώπους λυτρουμένῳ καὶ τῇ σῇ κοινωνοὺς ποιούμενος κοινωνίᾳ.'

καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔλαιον κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ἐπιχέων ἔλεγεν· ,σοὶ δόξα τῷ τὰ σπλάγχνα ἡμῖν ἀνοίγοντι· δόξα καὶ τῷ αὐτοῦ μονογενεῖ τῷ κυρίῳ καὶ θεῷ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ. δόξα καὶ τῷ ἁγίῳ καὶ συναϊδίῳ καὶ ὁμοουσίῳ πνεύματι.' καὶ ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι σκάφην, καὶ ἐβάπτισεν αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. βαπτισθέντων δὲ καὶ ἐνδυσα- 268 W. μένων ἄρτον καταθεὶς ἐπὶ τὴν τράπεζαν εἶπεν εὐλογῶν· ,ἄρτον τοῦτον ζωῆς ποίησον, ὃν οἱ ἐσθίοντες ἄφθαρτοι διαμείνωσιν· ὁ ταύτην τὴν δωρεὰν καταξιώσας δέξασθαι τούτους, καταξίωσον καὶ μετόχους τῆς αὐτοῦ βασιλείας γενέσθαι, καὶ ἀεὶ ἀμιάντους ἐν τῷδε τῷ βίῳ διαμένειν, ἵνα οὕτως διαμένοντες τῶν ἀθανάτων ἐκείνων καὶ μεγάλων σου τύχωσιν ἀγαθῶν.' καὶ κλάσας τὸν ἄρτον ἐπέδωκεν τῷ τε Σιφόρῳ καὶ τῇ αὐτοῦ γυναικὶ καὶ τῇ τούτων θυγατρί.

(πρᾶξις ια´ περὶ τῆς γυναικὸς Μισδαίου)

Μισδαῖος δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπολύσας Ἰούδαν οἴκαδε ἀπῄει, διηγεῖτο δὲ τῇ γυναικὶ τὰ συμβεβηκότα τῷ ἰδίῳ Χαρισίῳ λέγων· ,ὅρα' φησίν ,τί γέγονεν ἐν τῷ ἀθλίῳ ἐκείνῳ· οἶδας δὲ καὶ αὐτή, ὦ ἀδελφή μου

2 scr τῷ Ἰούδᾳ? ‖ 4 leg οἰκήσομεν? ‖ 5 scr ἑκατέροις ἡμῖν? | del ἡμᾶς? ‖ 13 ἀνιστὰ P ‖ 14 cf syr ‖ 16 scr ποιουμένῳ? ‖ 18 τ prioris τῷ in ras P ‖ 26 (ἀ)μιάν(τους) in ras P ‖ 32 τὰ συμβε(βηκότα) in ras P | ἰδ.] scr. ἰδ. συγγενεῖ καὶ φίλῳ? cf 63, 13 et syr ‖ 33 ἐν del Vsener

Τερτία, ὅτι οὐδὲν κρεῖττόν ἐστιν παρὰ τὸ τὸν ἄνδρα τῇ ἰδίᾳ ἐπαναπαύεσθαι γυναικί· συνέβη δὲ τὴν γυναῖκα Χαρισίου ἀπελθεῖν πρὸς τὸν φαρμακὸν ἐκεῖνον ὃν ἤκουσας τῇ Ἰνδῶν ἐπιδημήσαντα χώρᾳ, τοῖς αὐτοῦ φαρμάκοις περιπεσεῖν καὶ τοῦ ἰδίου διζευχθῆναι ἀνδρός· καὶ ἠπόρει ὅ τι καὶ πράξειεν. θελήσαντος δέ μου ἀπολέσαι τὸν
269 W. κακοῦργον οὐκ ἠθέλησεν· ἀλλὰ σὺ ἀπελθὼν συμβούλευσον αὐτῇ ἀποκλίνειν πρὸς τὸν ἴδιον ἄνδρα καὶ τῶν τοῦ φαρμακοῦ ματαίων λόγων ἀποσχέσθαι.'

ἀναστᾶσα δὲ ἡ Τερτία εἰς τὴν τοῦ Χαρισίου ἀπῄει οἰκίαν· καὶ εὗρεν τὴν Μυγδονίαν χαμαὶ κειμένην ἐν ταπεινότητι· ὑπεβέβλητο δὲ αὐτῇ τέφρα καὶ σάκκος, ηὔχετο δὲ ὅπως ὁ κύριος αὐτῇ συγχωρήσῃ τὰς προτέρας αὐτῆς ἁμαρτίας, καὶ τάχιον τοῦδε τοῦ βίου ἐξέλθῃ.

καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν ἡ Τερτία· ,Μυγδονία, ἀδελφή μου ποθουμένη καὶ συνόμιλε, τί τὸ ἐν σοὶ αἴτιον; τίς ἡ καταλαβοῦσά σε νόσος; καὶ τί μεμηνότων ἔργα ποιεῖς; ἐπάνελθε εἰς τὴν ἑαυτῆς ἐπάνοδον· πλησίασον τῷ γένει σου καὶ σύνελθε τῷ ἀληθινῷ σου ἀνδρὶ Χαρισίῳ.' λέγει αὐτῇ ἡ Μυγδονία· ,ὦ Τερτία, οὔπω τοῦ κήρυκος ἤκουσας τῆς ζωῆς· οὔπω ταῖς σαῖς προσέπεσεν ἀκοαῖς, οὐδὲ τοῦ τῆς ζωῆς ἐγεύσω φαρμάκου, καὶ τῶν φθαρτικῶν στεναγμῶν ἀπηλλάγης· ἑστῶσα γὰρ ἐν τῇ προσκαίρῳ ταύτῃ ζωῇ οὐ μὴ τὴν σωτήριον καὶ ἀίδιον θεάσῃ ζωήν, οὐδὲ τῆς ἀφθάρτου ἀξιωθῇς κοινωνίας. ἵστασαι ἐνδεδυμένη πέπλους παλαιουμένους, καὶ τῶν αἰωνίων οὐκ ἐπιθυμεῖς· καὶ μεγάλα μὲν φρονεῖς ἐπὶ τῷ ἀφανιζομένῳ τούτῳ κάλλει, τῆς δὲ ψυχῆς τὴν αἰσχρότητα οὐ φροντίζεις· καὶ πλήθει μὲν οἰκετῶν πλουτεῖς καὶ
270 W. τῇ παρὰ πολλῶν δόξῃ κομᾷς, τῆς δὲ εἰς θάνατον κατακρίσεως ἑαυτὴν οὐ λυτροῦσαι.'

ταῦτα δὲ ἡ Τερτία παρὰ τῆς Μυγδονίας ἀκούσασα εἶπεν· ,δέομαί σου, ἀδελφή, ἀπάγαγέ με πρὸς τὸν ξένον ἐκεῖνον τὸν τὰ μεγαλεῖα ταῦτα διδάσκοντα, ἵνα ἀπελθοῦσα κἀγὼ ἀκούσω αὐτοῦ καὶ διδαχθῶ σέβειν ὃν κηρύσσει θεόν, καὶ τῶν εὐχῶν αὐτοῦ γενήσομαι κοινωνός, καὶ μέτοχος γένωμαι πάντων ὧν εἴρηκάς μοι.' ἡ δὲ Μυγδονία λέγει αὐτῇ· ,ἐν τῷ οἴκῳ ἐστὶν Σιφόρου τοῦ στρατηλάτου· καὶ γὰρ αὐτὸς γέγονε πρόφασις τοῖς ἐν τῇ Ἰνδίᾳ σῳζομένοις.' τοῦτο δὲ ἀκούσασα ἡ Τερτία δρομαία εἰς τὸν οἶκον Σιφόρου ἀπῄει. ἀπελθούσης δὲ

4 τοῖς] scr καὶ τοῖς? | scr διαζευχθῆναι ‖ 5 τος uoc θελήσαντος in ras P ‖ 6 ἀπελθὼν] cf 75, 19. 20 al ‖ 12 τάχειον P ‖ 16 cf syr ‖ 18 μερτία (sed del μ et app in mg τ) P ‖ 22 ἀξιωθεὶς P ‖ 30 διδσκοντα (alt δ in extr uersu euan: ά deest) P ‖ 31 κηρύσσω sed del ω et app ει in mg P ‖ 32 γένομαι P ‖ 35 δρομέα P | ἀπίει P

αὐτῆς εἶπεν αὐτῇ Ἰούδας· ,τί ἐλήλυθας ξένον ἰδεῖν ἄνθρωπον καὶ πένητα καὶ εὐκαταφρόνητον καὶ πτωχόν, μήτε πλοῦτον ἔχοντα μήτε κτῆσιν; ἓν δὲ κέκτημαι κτῆμα ὅπερ οὔτε βασιλεὺς οὔτε ἄρχοντες ἀφελέσθαι δύνανται, μήτε φθειρόμενον μήτε λήγοντα, ὅς ἐστιν σωτὴρ Ἰησοῦς πάσης ἀνθρωπότητος, ὁ τοῦ ζῶντος θεοῦ υἱός, ὁ δεδωκὼς ζωὴν πᾶσιν τοῖς εἰς αὐτὸν πιστεύουσιν καὶ καταφεύγουσιν εἰς αὐτόν.'

πρὸς ὃν ἡ Τερτία λέγει· ,γένωμαι κοινωνὸς τῆς ζωῆς ταύτης ἣν ἐπαγγέλλῃ δέξασθαι πάντας τοὺς συνερχομένους εἰς τὸ τοῦ θεοῦ καταγώγιον.' καὶ ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ,τὸ ταμιεῖον τοῦ ἁγίου βασιλέως ἀναπέπταται, καὶ οἱ ἀξίως μεταλαμβάνοντες τῶν ἐκεῖ ἀγαθῶν ἀναπαύονται καὶ ἀναπαυόμενοι βασιλεύουσιν. οὐδεὶς δὲ πρόσεισιν 271 W.
αὐτῷ ἀκάθαρτος ὢν καὶ φαῦλος· οἶδεν γὰρ αὐτὸς τὰ ἐνκάρδια ἡμῶν καὶ τὰ τῆς ἐνθυμήσεως βάθη· καὶ οὐκ ἔστιν τινὰ λαθεῖν αὐτόν. καὶ σὺ τοίνυν, εἰ ἀληθῶς πιστεύεις εἰς αὐτόν, ἀξία τῶν αὐτοῦ γενοῦ μυστηρίων· καὶ αὐτός σε μεγαλυνεῖ καὶ πλουτιεῖ καὶ κληρονόμον τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας ποιήσει.'

ταῦτα δὲ ἡ Τερτία ἀκούσασα ἐπανῆλθεν οἴκαδε γεγηθυῖα· καὶ εὗρεν αὐτῆς τὸν ἄνδρα κατὰ τὸ ἄριστον αὐτὴν ἐκδεχόμενον. ἰδὼν δὲ αὐτὴν τοῖς ποσὶν πρὸς αὐτὸν ἐπανιόντα ὁ Μισδαῖος ἔφη· ,διὰ τί οὕτως πεζοβατῶν εἰς ἡμᾶς ἐπανῆκας; ὃ καὶ ἀπρεπὲς τυγχάνει ἐν σοί.' καὶ λέγει αὐτῷ ἡ Τερτία· ,χάριν σοι μεγίστην ὀφείλω διότι με πρὸς Μυγδονίαν ἀπέστειλας. ἀπελθοῦσα γὰρ καινῆς ζωῆς ἤκουσα, καὶ εἶδον καὶ τὸν καινὸν τοῦ θεοῦ ἀπόστολον τοῦ διδόντος ζωὴν τοῖς πιστεύουσιν αὐτῷ, εἰς ὃν καὶ τὰ πράγματα πληροῖν οἴδασι· ἀλλὰ καὶ σὲ τὸν ἐμὸν φίλτατον παραινῶ ἵνα τοῖς τοῦ ἀποστόλου πεισθῇς ῥήμασιν καὶ μέτοχος καὶ αὐτὸς ἐκείνου γενήσῃ. ἔστι γὰρ ἐν οὐρανῷ βασιλεὺς μέγας· ἐὰν ἐκείνῳ διὰ τοῦ ἀποστόλου πεισθῇς καὶ ἅγιον σεαυτὸν τῷ ζῶντι φυλάξῃς θεῷ, τῆς ἐκείνου μέτοχος βασιλείας γενήσῃ τῆς μηδέποτε παρερχομένης.'

ταῦτα ὁ Μισδαῖος παρὰ τῆς αὐτοῦ συμβίου ἀκούσας ταῖς χερσὶν 272 W.
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπάταξε, καὶ τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ διέρρηξε, καὶ εἶπεν· ,μὴ ἀναπαύοιτο ἡ Χαρισίου ψυχή, ὅτι με εἰς ψυχὴν ἔβλαψεν· καὶ μὴ εὕρῃ ἐλπίδα, ὅτι τὴν ἐμὴν περιεῖλεν ἐλπίδα.' καὶ ἐξῄει τεταραγμένος. καὶ εὗρεν κατὰ τὴν ἀγορὰν Χαρίσιον καὶ εἶπεν· ,διὰ τί με ζῶντα εἰς τὸν ᾅδην ἔβαλες; διὰ τί με ἐζημίωσας κερδάνας μηδέν;

---

4 ληζόμενον syr? ‖ 7 γένομαι P ‖ 15 μεγαλύνει P ‖ 19 et 20 cf 74, 6 ‖ 23 ἴδον P | scr τὸν τοῦ καινοῦ ϑ.? ‖ 24 εἰς — οἴδ.] scr καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ πληροῦσιν? cf syr ‖ 25 τ prius uoc φίλτατον ex ο corr P | πεισθεὶσ P ‖ 27 scr ἁγνὸν? cf syr et 11, 22. 37, 29 ‖ 33 scr εὕροι?

διὰ τί με ἔβλαψας μηδὲν σὺ ὠφεληθείς; διὰ τί με ἠδίκησας αὐτὸς τὸ δίκαιον μὴ κτησάμενος; διὰ τί με οὐ συνεχώρησας ἀπολέσαι ἐκεῖνον τὸν φαρμακὸν πρὶν τὸν ἐμὸν οἶκον τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ διαφθεῖραι;‘ καὶ τὸ πᾶν εἴχετο Χαρισίου.

ὁ δὲ Χαρίσιος λέγει· ‚τί δέ σοι συνέβη;‘ καὶ ὁ Μισδαῖος ἔφη· ‚τὴν Τερτίαν ἐφαρμάκευσεν ἐκεῖνος ὁ μάγος.‘ καὶ ἀπήεισαν ἀμφότεροι εἰς τὴν οἰκίαν Σιφόρου τοῦ στρατηλάτου· καὶ εὗρον τὸν Ἰούδαν καθήμενον καὶ διδάσκοντα. πάντες δὲ οἱ ἐκεῖ ὑπεξανέστησαν τῷ βασιλεῖ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἀνέστη. ἔγνω δὲ ὁ Μισδαῖος ὅτι αὐτὸς ἐκεῖνός ἐστιν, καὶ λαβόμενος τοῦ θρόνου ἔστρεψεν αὐτόν, καὶ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν τὸν θρόνον ἀράμενος κατὰ τῆς κεφαλῆς ἔφερεν τοῦ ἁγίου· καὶ οὕτως αὐτὸς ἔκρουσεν ὥστε καὶ τραυματίσαι αὐτόν. καὶ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς αὐτοῦ στρατιώταις εἰπών· ‚σύραντες αὐτὸν τῶν ἐνθένδε ἀτίμως εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς ἀπάγετε, ἀσφαλῶς τοῦτον κατέχοντες.‘ καὶ ἀπήγαγον τὸν ἀπόστολον ἐν ᾧ εἴωθεν ὁ Μισδαῖος
273 W. δικάζειν, ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Μισδαίου κρατούμενος.

(πρᾶξις ιβʹ περὶ Οὐαζάνου υἱοῦ Μισδαίου)

Οὐαζάνης δὲ ὁ τοῦ Μισδαίου υἱὸς προσελθὼν τοῖς στρατιώταις εἶπεν· ‚δότε μοι τοῦτον ἵνα διαλεχθῶ, ἕως ἂν ὁ βασιλεὺς ἀφίκηται.‘ καὶ δεδώκασιν αὐτόν. αὐτὸς δὲ εἰσήγαγεν αὐτὸν ἔνθα ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς ἐδίκαζεν. καὶ λέγει Οὐαζάνης· ‚ἐγώ εἰμι υἱὸς Μισδαίου τοῦ βασιλέως, καὶ ἔξεστί μοι λέγειν τῷ βασιλεῖ εἰς ὃ καὶ βούλομαι, καὶ τὸ ζῆν σοι παρέξει. λέγε οὖν μοι τίς ἐστιν ὁ θεός σου καὶ τίνος ἀντέχῃ δυνάμεως καὶ σεμνύναι· εἰ γάρ τις γοητεία ἐστὶν δύναμις καὶ τέχνη, δίδαξον, κἀγώ σε ἀπολύω.‘

λέγει αὐτῷ ὁ Ἰούδας· ‚σὺ εἶ ὁ υἱὸς Μισδαίου τοῦ βασιλέως ὃς καὶ πρόσκαιρος βασιλεὺς οἶδεν τυγχάνειν· ἐγὼ δὲ δοῦλός εἰμι Ἰησοῦ Χριστοῦ βασιλέως αἰωνίου· καὶ σοὶ μὲν ἔστιν εἰπεῖν τῷ σῷ πατρὶ σῷσαι οὓς θέλεις ἐν ταύτῃ τῇ προσκαίρῳ ζωῇ· ἐγὼ δὲ δέομαι τοῦ ἐμοῦ κυρίου καὶ ἀντιβοῶ ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς καινὴν ζωήν. καὶ σὺ αὐχεῖς ἐπὶ κτήμασιν καὶ δούλοις καὶ πέπλοις καὶ τρυφῇ καὶ κοίταις μιαραῖς, ἐγὼ δὲ καυχῶμαι ἐπὶ πενίᾳ καὶ φιλοσοφίᾳ καὶ ταπεινότητι καὶ νηστείᾳ καὶ εὐχῇ καὶ τῇ κοινωνίᾳ τοῦ
274 W. ἁγίου πνεύματος καὶ τῇ ὁμιλίᾳ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἀξίους τοῦ

3 ὑμ.] scr φαρμακείᾳ? μαγείᾳ? ‖ 6 τερτετίαν P | ἀπίησαν P ‖ 9 scr οὗτος ἐκ.? ‖ 13 τῶν (sic) del P: cf 79, 26 ‖ 15 scr εἰώθει? cf 57, 21 ‖ 16 scr κρατούμενον ‖ 22 del εἰς? ‖ 24 scr σεμνύνῃ? | scr γοητείας? ‖ 30 scr ἀντιβολῶ?

θεοῦ· καὶ καυχῶμαι καὶ ἐπὶ αἰωνίᾳ ζωῇ. καὶ σὺ μὲν ἐπ᾽ ἄνθρωπον ἀφορᾷ τὸν μὴ δυνάμενον τὴν ἑαυτοῦ σῷσαι ψυχὴν ἐκ κρίσεως καὶ θανάτου, ἐγὼ δὲ κατέφυγα ἐπὶ θεὸν ζῶντα, ἐπὶ τὸν σωτῆρα βασιλέων καὶ ἀρχόντων, ὅς ἐστιν πάντων κριτής. καὶ ὑμεῖς μὲν σήμερον ἴσως ἐστέ, αὔριον δὲ οὐκέτι, ἐγὼ δὲ κατέφυγον εἰς ἐκεῖνον ὃς εἰς αἰῶνα μένει, γινώσκοντος πάντας τοὺς καιροὺς ἡμῶν καὶ τοὺς χρόνους.‘

ὁ δὲ νεανίσκος ἐν τούτοις τοῖς λόγοις πεισθεὶς καὶ πιστεύσας ἐζήτει πρόφασιν ὅπως τὸν Θωμᾶν φυγαδεύσῃ. διαλογιζομένου δὲ περὶ τούτου παρεγένετο καὶ ὁ βασιλεύς· καὶ λαβόντες τὸν Θωμᾶν οἱ στρατιῶται ἔστησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. συναπήει δὲ καὶ ὁ Οὐαζάνης ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς καὶ παρ᾽ αὐτῷ ἕστηκεν. καὶ λέγει ὁ βασιλεύς· ‚εἰπέ μοι τίς εἶ καὶ ποίᾳ δυνάμει ταῦτα ποιεῖς;‘ ὁ δὲ Ἰούδας λέγει· ‚ἄνθρωπός εἰμι κατὰ σέ, δυνάμει Ἰησοῦ Χριστοῦ 275 W. ποιῶν ταῦτα.‘ καὶ ὁ Μισδαῖος· ‚τὴν ἀλήθειαν εἰπέ, πρὶν ἤ σε ἀπολέσω.‘ καὶ ὁ Ἰούδας λέγει· ‚οὐκ ἔχεις ἐξουσίαν ὡς νομίζεις κατ᾽ ἐμοῦ, καὶ οὐδέν με βλάψεις.‘

ἀγανακτήσας δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν πλάκας πυρῶσαι καὶ ἐπάνω αὐτῶν ἀνυπόδετον στῆσαι αὐτόν· ὑπολυόντων δὲ τῶν στρατιωτῶν τὸν ἀπόστολον ἔλεγεν ὁ ἀπόστολος· ‚σύ, κύριε βασιλεῦ, ἀντιστήτω τῷ τοῦδε βασιλέως θυμῷ.‘ ἐνέγκαντες δὲ τὰς πλάκας πεπυρωμένας ἔστησαν ἐπάνω αὐτῶν τὸν ἀπόστολον. καὶ εὐθέως ὕδωρ ἐκ τῆς γῆς ἀνέβλυσεν ὥστε τὰς πλάκας καταποθῆναι· καὶ οἱ κρατοῦντες αὐτὸν ἐάσαντες ἀνεχώρησαν.

ἰδὼν δὲ ὁ βασιλεὺς τὸ πλῆθος τῶν ὑδάτων λέγει τῷ Ἰούδᾳ· ‚δεήθητι τοῦ θεοῦ σου ἵνα ἐκ τούτου με ῥύσηται τοῦ θανάτου, ἵνα μὴ τῷ κατακλυσμῷ ἀπόλωμαι.‘ ὁ δὲ ἀπόστολος ηὔξατο λέγων· ‚ὁ δεσμεύσας τὴν φύσιν ταύτην καὶ εἰς ἕνα συναγαγὼν τόπον καὶ εἰς διαφόρους ἐκπέμπων χώρας· ὁ ἐξ ἀταξίας εἰς τάξιν μεταγαγών· ὁ διδοὺς μεγαλεῖα καὶ θαυμάσια μεγάλα διὰ τῶν χειρῶν τοῦ δούλου σου Ἰούδα· σὺ κατάπαυσον τὸ στοιχεῖον τοῦτο, ἵνα μὴ τοὺς πιστοὺς 276 W. διαφθείρῃ· καὶ γὰρ εἰσίν τινες τῶν ὧδε ἑστώτων οἵτινες κατὰ τὸ σὸν ζήσωσιν ὄνομα.‘

εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ κατ᾽ ὀλίγον τὸ ὕδωρ ἀνηλώθη, ξηρὸς πάλιν ὁ τόπος γενόμενος. ἰδὼν δὲ ταῦτα ὁ Μισδαῖος προσέταξεν εἰς τὸ δεσμωτήριον αὐτὸν ἀχθῆναι ἕως οὗ σκέψηται τὰ κατ᾽ αὐτόν.

---

2 scr ἀφορᾷς? ‖ 6 scr γινώσκοντα? ‖ 10 συναπίει P ‖ 17 τῷ] scr τούτῳ τῷ? ‖ 20 βασιλεῦ] scr βασ. βασιλέων uel βασ. οὐράνιε? sed plura interciderunt, cf syr | scr τοῦδε τοῦ β.? an del βασ.? τῶνδε syr ‖ 32 scr ζήσουσιν?

ἀπαγομένου δὲ τοῦ Ἰούδα ἐν τῇ φυλακῇ πάντες αὐτῷ ἠκολούθουν, καὶ Οὐαζάνης τοῦ βασιλέως υἱὸς πρὸς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ ἐβάδιζεν καὶ ὁ Σίφωρ εἰς τὰ ἀριστερά. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐκαθέσθη, καὶ ὁ Οὐαζάνης καὶ ὁ Σιφὼρ σὺν αὐτοῖς, καὶ αἱ γυναῖκες, ἥ τε τοῦ Σιφὼρ γυνὴ καὶ ἡ τούτων θυγάτηρ. ὁ δὲ Ἰούδας ἤρξατο λέγειν· ‚ἰδού, χαίρω καὶ θάλλω, εἰδὼς ὅτι ὁ καιρὸς ἤδη τῆς 277 W. ἀναλύσεώς μου πάρεστιν, ἵνα ἀπελθὼν ἐκεῖ τὸν ἄφθαρτον στέφανον ἀπολάβω· ἰδού, ἀποθνῄσκω καὶ ἀναβιῶ μηκέτι θανάτου γευόμενος· ἰδού, βασιλεύω βασιλείαν ἐφ' ἣν ἐντεῦθεν ἤλπισα· ἰδού, πίπτουσιν οἱ ἀνυπότακτοι πρὸ ἐμοῦ, ὅτι αὐτοὺς ἐξέφυγον· ἰδού, γέγονεν εἰρήνη ἣν πάντες ἀπαντῶσιν.‘

λέγοντος δὲ τοῦ ἀποστόλου ταῦτα πάντες τῶν αὐτοῦ ἠκροῶντο 283 W. ῥημάτων. Οὐαζάνης δὲ ὁ νεανίσκος ἐδέετο τοῦ ἀποστόλου λέγων· ‚δέομαί σου, ἀπόστολε τοῦ θεοῦ, συγχώρησόν μοι ἀπελθεῖν, καὶ τὸν δεσμοφύλακα εἴπω ἵνα σοι συγχωρήσῃ μετ' ἐμοῦ οἴκαδε ἀπελθεῖν, ὅπως τὴν ἐν Χριστῷ διὰ σοῦ λάβω σφραγῖδα, καὶ σοῦ ὑπηρέτης γενήσομαι καὶ φύλαξ τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ ὃν σὺ οἶδας κηρύττειν. καὶ γὰρ πρότερον κατὰ τὸ σὸν ἀνεστρεφόμην ἐγὼ κήρυγμα, ἕως οὗ ὁ ἐμὸς πατὴρ βιασάμενός με γυναικὶ συνῆψεν Ἀνισάρᾳ λεγομένῃ· ὢν 284 W. γὰρ πρώτου καὶ εἰκοστοῦ ἔτους, ἔγημαι τῇ προειρημένῃ ὡς εἶπόν σοι Ἀνισάρᾳ· ἕβδομον δὲ μετὰ τοῦτο κατέλαβον ἐνιαυτὸν ἀφ' οὗ καὶ τὴν Σισάρα ἔσχον γυναῖκα· πρὸ τοῦ δὲ ταύτην λαβεῖν με οὐ πρὸς ἑτέραν γινώσκω ἔχειν γυναῖκα· ἀλλ' ἰδοὺ καὶ χρόνος ἤδη πεπέρακεν καὶ οὐ τὸ σύνολον μετ' αὐτῆς συγκαθεύδηκα· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἐν σωφροσύνῃ ὅλον τὸν χρόνον συνζῇ μοι, τὸν ὡς εἶπόν σοι ὅλον ἐνιαυτόν. ἀλλὰ καὶ τῶν σῶν καὶ αὐτὴ ἀπηκροῶτο ῥημάτων καὶ σὺν ἐμοὶ καὶ αὐτὴ τῷ θεῷ σου πεπίστευκεν, καὶ οὐκ οἶδ' ὅπως ἐν κινδύνῳ καὶ ἐν κακώσει πολλῇ ἐξετάζεται. καὶ εἰ κελεύεις, πείθω τὸν φύλακα καὶ κατὰ τὴν ἐμὴν ἀγάγω σε οἰκίαν, καὶ σὺν ἐμοὶ καὶ τὴν ἀθλίαν θεραπεύσεις ἐκείνην.‘

ταῦτα ὁ ἀπόστολος τοῦ ὑψίστου ἀκούσας εἶπεν τῷ Οὐαζάνῃ· ‚εἰ πιστεύεις, ὄψῃ τὰ θαύματα τοῦ θεοῦ καὶ πῶς οἶδεν τοὺς αὐτοῦ σῴζειν δούλους.‘ διαλεγομένων δὲ αὐτῶν ταῦτα Τερτία καὶ Μυγδονία καὶ Μαρκία ἐν τῇ θύρᾳ παρίσταντο τοῦ δεσμωτηρίου, καὶ τριακοσίους ἑξήκοντα τρεῖς τῷ δεσμοφύλακι στατῆρας παρέξασαι ἀργυρίου εἰσῆλθον

4 scr αὐτῷ? ‖ 6 scr ἀγαλλιῶ? cf 20, 32. 65, 12 ‖ 14-15 τῷ δεσμοφύλακι? cf tamen syr ‖ 20 nec ἔγημε nec ἔγημα satisfacit. etiam q seq corrupta uid | ὡς ε. σ.] cf 12, 34. 36. 18, 39. 78, 25 ‖ 21 α prius uoc κατέλαβον in ras P ‖ 22 γυναῖκαν sed del ν P | οὔπως ἑτ. Vsener ‖ 22-23 οὐκ ἔγνων ἑτ. γυν. syr ‖ 25 del τὸν ὡς — ἐν.? ‖ 26 scr ἂν ἠκροᾶτο? cf syr ‖ 29 ἀγαγῶ P

πρὸς τὸν Ἰούδαν. καὶ εὗρον τὸν Οὐαζάνην καὶ τὸν Σιφόρα καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὴν θυγατέρα καὶ πάντας τοὺς δεσμώτας καθημένους καὶ τοῦ λόγου ἀκούοντας. καὶ ὡς ἔστησαν πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐταῖς· ‚τίς ὑμῖν συνεχώρησεν εἰσελθεῖν πρὸς ἡμᾶς τῶν θυρῶν τῆς φυλακῆς κεκλεισμένων;‘ λέγει αὐτῷ Τερτία· ‚οὐ σὺ ἀνεπέτασας τὰς θύρας ἡμῖν εἰσελθεῖν εἰπὼν εἰς τὸ δεσμωτήριον, ἵνα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς ἐκεῖ καταλάβωμεν; καὶ πλησίον τῆς θύρας γενομένων 285 W. ἡμῶν οὐκ οἶδα πῶς ἐχωρίσθης ἀφ᾽ ἡμῶν καὶ ἀποκρυβεὶς ἐνθάδε εἰσῆλθες. ἀλλ᾽ οὖν χρήματα τοῖς φύλαξιν δοῦσαι τοῖς σοῖς κατελάβομεν ἴχνεσιν, ὅπως πεισθέντα σε φυγαδεύσωμεν ἕως οὗ ὁ τοῦ βασιλέως εἰς σὲ λήξῃ θυμός.‘ καὶ ὁ Θωμᾶς πρὸς αὐτάς· ‚εἴπατε πρότερον πῶς συνεκλείσθητε μεθ᾽ ἡμῶν ὧδε.‘ καὶ λέγουσι τῷ ἀποστόλῳ· ‚σὺ μεθ᾽ ἡμῶν πάντοτε ἦς καὶ οὐδὲ μίαν ὥραν τυγχάνειν διέλιπες μεθ᾽ ἡμῶν, καὶ ἐρωτᾷς ποίῳ συνεκλείσθημεν ὧδέ σοι τρόπῳ;‘ καὶ λέγει πρὸς τὸν ἀπόστολον ἡ Τερτία ἡ τοῦ Μισδαίου γυνή· ‚μεταπεμψάμενός με ὁ βασιλεὺς Μισδαῖος λέγει μοι ὅτι οὐδέπω σοι περιγέγονεν ὁ μάγος ἐκεῖνος· καὶ γὰρ ὡς ἀκούω δι᾽ ἐλαίου καὶ ὕδατος καὶ ἄρτου περιγίνεται τοῖς ἀνθρώποις καὶ μαγεύει. καὶ ἐπεὶ τούτων ἀκμὴν ἐξ ἐκείνου οὐ μετέλαβες, οὔτε γοητεία πάντως σοι προεχώρησε, καὶ δέον πεισθῆναί μοι· εἰ δὲ μή γε, σὲ μὲν συγκλείσας ἐκθλίψω, κἀκεῖνον δὲ ἀπολέσω. καὶ πρὸς αὐτὸν εἶπον ἐγώ· τοῦ μὲν σώματός μου ἐξουσίαν ἔχεις, καὶ πᾶν ὅ τι βούλει πρᾶττε· τὴν δὲ ψυχήν μου οὐ συναπολέσω σοι.

ἀκούσας δὲ ταῦτα ἀπέκλεισέν με ἐν οἰκήματι. ἀλλὰ καὶ ὁ Χαρίσιος ἐνεγκὼν τὴν Μυγδονίαν σὺν ἐμοί κατέκλεισεν. ἀλλὰ σὺ 286 W. ἡμῖν παραστὰς ἐξήγαγες καὶ μέχρι τῶν ὧδε παρέστησας. καὶ δεόμεθά σου ἵνα τάχιον τὴν ἐν Χριστῷ σφραγῖδα παρέξεις ἡμῖν.‘

ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ‚δόξα σοι, Χριστὲ Ἰησοῦ, ὁ παραθαρρύνων καὶ ἐνδυναμῶν ἡμᾶς καὶ χάριν ποιῶν καὶ παραμυθούμενος καὶ παριστάμενος ἡμῖν ἐπὶ πᾶσι τοῖς κινδύνοις καὶ ἐνδυναμῶν τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν.‘ λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα ἐλθὼν ὁ δεσμοφύλαξ εἶπεν· ‚ἀπόθεσθε τοὺς λύχνους, ἵνα μή τις ὑμᾶς τῷ βασιλεῖ διαβάλῃ.‘ καὶ τότε ἀποσβέσαντες τοὺς λύχνους εἰς ὕπνον ἐτράπησαν· ὁ δὲ ἀπόστολος τῷ κυρίῳ διελέγετο· ‚καιρὸς λοιπόν ἐστιν, Ἰησοῦ, τῆς σῆς ταχυτῆτος· ἰδοὺ γὰρ οἱ τοῦ σκότους παῖδες ἐν τῷ αὐτῷ καθιοῦσι

---

1 *σιφόραν* sed del *ν* P ‖ 16 scr *σου*? cf 18 ‖ 19 scr *οὐδὲ*? ‖ 25 *σοὶ* P ‖ 27 *τάχειον* P | *σφρα* repet sed del P ‖ 32 scr *ἡμᾶς* ‖ 33 *διαβάλει* P ‖ 35 scr *αὐτῶν*? (*αὐτῶ* P) | *καθίουση* P: *καθίζουσιν ἡμᾶς* syr?

σκότει. σὺ οὖν ἐν φωτὶ τῆς φύσεως ὢν κατάλαμψον ἡμᾶς.‘ καὶ ἐξαίφνης ἔλαμψεν τὸ δεσμωτήριον ὡς ἡ ἡμέρα. πάντων δὲ τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ βαθεῖ ὕπνῳ καθευδόντων μόνοι οἱ τῷ κυρίῳ πεπιστευκότες ἐγρηγορότες ἐτύγχανον.

λέγει οὖν ὁ Ἰούδας τῷ Οὐαζάνῃ· ‚πρόλαβε καὶ εὐτρέπισον ἡμῖν τὰ πρὸς τὴν χρείαν τοῦ ἁγίου βαπτίσματος.‘ λέγει οὖν ὁ Οὐαζάνης· ‚καὶ τίς μοι τοῦ δεσμωτηρίου τὰς θύρας ἀνοίξει; κλείσαντες γὰρ ταύτας οἱ δεσμοφύλακες ἐκοιμήθησαν.‘ καὶ λέγει ὁ Ἰούδας· ‚πίστευσον 287 W. τῷ Ἰησοῦ, καὶ πάντας τὰς θύρας εὕρῃς ἀνεῳγμένας.‘ ὡς δὲ ἐξελθεῖν ἀπῄει, πάντες οἱ σὺν αὐτῷ κατόπιθεν ἠκολούθουν. προελθόντος δὲ τοῦ Οὐαζάνου συνήντησεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Μνησάραν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐρχομένην. καὶ λέγει ἡ Μνησάρα τῷ Οὐαζάνῃ· ‚ἄδελφέ μου καὶ φίλτατέ μου Οὐαζάνη, σὺ εἶ;‘ λέγει πρὸς αὐτὴν Οὐαζάνης· ‚ναί‘, φησίν. λέγει δὲ πάλιν Οὐαζάνης· ‚σὺ εἶ Μνησάρα;‘ καὶ λέγει Μνησάρα· ‚ναί, κἀγώ εἰμι.‘ ‚καὶ ποῦ τοιαύτην ὥραν βαδίζεις, μάλιστα καὶ κατὰ τοιαύτην ἀωρίαν; πῶς δὲ καὶ ἀναστῆναι ἠδυνήθης;‘ ἡ δὲ εἶπεν· ‚ὁ νεώτερος οὗτος τὴν χεῖρά μοι ἐπιθεὶς ἤγειρέν με, καὶ ὄναρ εἶδον ἵνα ἀπέλθω ὅπου ὁ ξένος κάθηται καὶ τελείως ὑγιάνω.‘ λέγει αὐτῇ ὁ Οὐαζάνης· ‚ποῖος νεώτερός ἐστιν παρὰ σοί;‘ ‚οὐχ ὁρᾷς τὸν ἐκ δεξιῶν μοι χειραγωγοῦντά με;‘

ταῦτα δὲ ἑκατέρων διαλεγομένων Ἰούδας μετὰ Σιφόρου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῆς θυγατρὸς ἑκατέρων καὶ Τερτίας καὶ Μυγδονίας καὶ Μαρκίας ἦλθον εἰς τὴν Οὐαζάνου οἰκίαν. ἰδοῦσα δὲ Μνησάρα ἡ Ἰουαζάνου γυνὴ προσεκύνησε καὶ εἶπεν· ‚ἦλθες, ὁ σωτὴρ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ δυσκόλου νοσήματος; σὺ εἶ ὃν εἶδον ἐν νυκτὶ παραδιδόντα μοι τὸν νεώτερον τοῦτον, ἀγαγεῖν με εἰς τὸ δεσμωτήριον. ἀλλ᾽ οὐκ εἴασεν ἡ χρηστότης σου καμεῖν με, σὺ δὲ αὐτὸς ἦλθες πρός με.‘

εἰποῦσα δὲ ταῦτα καὶ εἰς τὰ ὀπίσω ἐπιστραφεῖσα οὐκέτι εἶδεν τὸν νεώτερον. καὶ μὴ εὑροῦσα λέγει πρὸς τὸν ἀπόστολον· ‚οὐ δύναμαι μόνη βαδίσαι· ὁ γὰρ νεώτερος οὐ πάρεστιν ὃν παρέδωκάς μοι.‘ 288 W. καὶ ὁ ἀπόστολος εἶπεν· ‚ὁ Ἰησοῦς τοῦ λοιποῦ σε χειραγωγήσει.‘ μετὰ ταῦτα ἤρχετο πρὸς αὐτ . . δρόμῳ χρωμένη.

ὡς δὲ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν Οὐαζάνου υἱοῦ Μισδαίου τοῦ βασιλέως, ἔτι νυκτὸς οὔσης φῶς αὐτοῖς πολὺ περικεχυμένον ἔφαινεν. καὶ τότε ὁ Ἰούδας εὔχεσθαι οὕτως ἀπήρξατο·

---

1 ὢν] σου syr ‖ 4 in ἐγρηγ. prius η ex ω P ‖ 9 εὕρεις P ‖ 10 ἀπίει P ‖ 14 λέγει — O. post εἰμι 15 ponend? ‖ 18 ἴδον P ‖ 28 ἴδεν P ‖ 32 πρὸς αὐτὴν del ην P: πρὸ αὐτῶν syr ‖ 34 ab ἔτι redit R: cf 48, 35 | ἔτι] ἔτι δὲ R | πολὺ om R ‖ 35 ὁ om R | εὐχ. — ἀπ.] ἀρχὴν ἐποιήτω εὐχῆς τοιαύτης R

,ἡ ἐλπὶς τῶν ἀσθενῶν καὶ πεποίθησις· ἡ καταφυγὴ πάντων τῶν κεκμηκότων· ὁ ἄμισθος ἰατρός· ὁ ὑπὲρ παντὸς ἀνθρώπου σταυρωθεὶς καὶ εἰς ᾅδην κατελθὼν μετὰ πολλῆς δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς· οὗ τὴν θέαν οἱ τοῦ θανάτου οὐκ ἤνεγκαν ἄρχοντες, καὶ ἀνελθὼν συνήγαγες πάντας τοὺς εἰς σὲ καταφεύγοντας, καὶ εἰσαγαγὼν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ποίμνην τοῖς σοῖς ἐγκατέμιξας προβάτοις· υἱὲ σπλάγχνων, ὁ κατὰ φιλανθρωπίαν ἀποσταλεὶς ἡμῖν υἱὸς ἀπὸ τῆς ἄνω, τῆς τελείας πατρίδος· ὁ κύριος ἁπάντων κτημάτων· ὁ δουλεύων αὐτοῦ τοῖς δούλοις ἵνα ζήσωσιν· ὁ πληρώσας τὴν κτίσιν τοῦ ἑαυτοῦ πλούτου· ὁ πένης, ὁ ἐνδεὴς καὶ ἡμέρας πεινάσας τεσσαράκοντα, ὁ κορεννύων ψυχὰς διψώσας τῶν ἑαυτοῦ ἀγαθῶν· σὺ ἔσο μετὰ Οὐαζάνου υἱοῦ Μισδαίου καὶ Τερτίας καὶ Μνησάρας, καὶ ἑκατέρους εἰς τὴν σὴν μάνδραν συνάγαγε τῷ ἀριθμῷ ἐγκαταμίγων τῷ σῷ· ἔσο αὐτῶν ὁδηγὸς ἐν χώρᾳ πλάνης· ἔσο αὐτῶν ἰατρὸς ἐν καιρῷ νοσήματος· ἔσο αὐτῶν 289 W. ἀνάπαυσις ἐν χώρᾳ καμνόντων· ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῷ σῷ ὀνόματι· ἔσο ἰατρὸς αὐτῶν ψυχῇ τε καὶ σώματι· ποίησον αὐτοὺς ναοὺς τοῦ ἁγίου σου πνεύματος.'

οὕτως αὐτοῖς εὐξάμενος ὁ ἀπόστολος τῇ Μυγδονίᾳ λέγει· ,ἀπόδυσον τὰς σὰς ἀδελφάς.' ἡ δὲ ἀποδύσασα περιέζωσεν αὐτὰς περιζώματα καὶ προσήγαγεν αὐτάς· Οὐαζάνης δὲ πρότερον προεληλύθει, κἀκεῖναι μετ' αὐτόν. καὶ λαβὼν Ἰούδας ἔλαιον ἐν ἀργυρέῳ ποτηρίῳ ἔλεγεν οὕτως· ,ὁ ὡραιότερος καρπὸς τῶν ἄλλων καρπῶν, εἰς ὃν οὐδεὶς συγκρίνεται ἕτερος· ὁ πάνυ ἐλεήμων, ὃν οἱ ἄνθρωποι ἐνδυόμενοι τοὺς ἑαυτῶν οἴδασι ἀντιπάλους νικᾶν· ὁ στεφανῶν τοὺς νικῶντας καὶ σύμβολον χαρᾶς τούτοις παρέχων· ὁ εὐαγγελισάμενος τοῖς ἀνθρώποις τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν· ὁ διδοὺς φῶς τοῖς ἐν σκότει καὶ τὰ πικρὰ

---

1 ἡ — πάντων] ὁ ἕτεροσ καὶ σύμμαχοσ· καὶ τῶν ἀσθενούντων ἡ ἰσχὺσ καὶ πεποίηκασ τὴν μετρίων καταφυγὴν καὶ καταφύγιον R ‖ 2-9 ὁ ἄμισθος — ζήσωσιν om R ‖ 6-7 cf syr ‖ 6 υἱὲ conpend potuerit υἱὸσ legi P ‖ 9-10 ὁ πένης — τεσσ. om R ‖ 10 κορένων R ‖ 11 ἔσω PR ‖ 11 Οὐαζ.] τοῦ ἀζάνου R ‖ 12-13 ἑκ. — σῷ] συνάγ. αὐτὰσ εἰσ τ. σ. μ. καὶ ἐγκαταμιγνύη αὐτὰσ τῶ σῶ ἀρ. R ‖ 13 scr ἐγκαταμίσγων? | ἔσω P ἔσω γὰρ R | ὁδ.] βοηθὸσ καὶ ὁδ. R ‖ 14 χ. πλ.] χορῶ φωτινω R | ἔσω PR ‖ 14-16 ἐν κ. — αὐτῶν om R ‖ 14 ἔσω P ‖ 15 ὥρᾳ καμάτων Vsener cf tamen syr ‖ 16 ἔσω P | ψυχῶν R | σωμάτων R | τοῦ om R ‖ 17 post πνεύμ. add καὶ οἰκήτω ἐν αὐτοῖσ τὸ ἅγιόν σου πνεῦμα R ‖ 18 οὕτ. αὐτ. om R | ὁ] δὲ ὁ R | εἶπε τῇ μιγδονία R ‖ 19 τ. σάς] σου τὰσ R ‖ 20 scr προσελ. ‖ 20-21 ἐληλύθη κἀκεῖ εἶναι μετ' αὐτῶν. καὶ μετὰ ταῦτα λαβ. ἰούδ. ἐν ἀργυρέω ποτηρίω, ἔβαλεν ἔλαιον καὶ R ‖ 21 ἀργυραίω P ‖ 22 ὡρ.] ὡραῖοσ καὶ R | εἰς ὅν] ὦ R ‖ 23 ἕτ.] ὅλοσ (i e ὅλως) ἕτεροσ R | πάνυ om R ‖ 23-24 ὃν — νικᾶν om R ‖ 24-25 καὶ σύμβ. — παρ. om R ‖ 26-82, 1 ὁ διδ. — γλυκ. om R

μεταβαλὼν εἰς γλυκύτητα· ἐλθέτω, Ἰησοῦ, ἡ νικητικὴ αὐτοῦ δύναμις, ἐνιδρύων τοῦτο τὸ ἔλαιον, καθὰ καὶ ἐν τῷ συγγενεῖ αὐτοῦ ξύλῳ ἡ τότε αὐτοῦ δύναμις, ἧς τὸν λόγον οὐκ ἤνεγκαν οἱ σταυρώσαντές σε· ἐλθέτω δὴ καὶ ἡ δωρεὰ δι᾽ ἧς τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ ἐμφυσήσας εἰς τὰ ὀπίσω ὑποχωρῆσαι ἐποίησας καὶ πρηνεῖς ἐκ τοῦ πολλοῦ φόβου τούτους καταπεσεῖν· καὶ ἐπιδημῆσαι τῷ ἐλαίῳ καταξίωσον τούτῳ εἰς ὃ καὶ τὸ σὸν ἅγιον ἐπιφημίζεται ὄνομα.'

καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ ἀπόστολος πρῶτον τῇ κεφαλῇ Οὐαζάνου τὸ ἔλαιον ἐπέχεεν, ἔπειτα ταῖς τῶν γυναικῶν λέγων· ,ἐν ὀνόματί σου, Ἰησοῦ Χριστέ, γενέσθω ταῖς ψυχαῖς ταύταις εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ἀποτροπὴν τοῦ ἐναντίου καὶ εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν αὐτῶν.' καὶ τὰς μὲν γυναῖκας τῇ Μυγδονίᾳ ἀλεῖψαι ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ἤλειψεν τὸν Οὐαζάνην. ἀλείψας δὲ τόν τε Οὐαζάνην καὶ τὰς γυναῖκας ἤγαγεν εἰς ὕδωρ, καὶ ἐβάπτισεν αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς
290 W. καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἀνελθόντων δὲ αὐτῶν ἐκ τῶν ὑδάτων λαβὼν ἄρτον καὶ ποτήριον εὐλόγησεν εἰπών· ,τὸ σῶμά σου τὸ ἅγιον τὸ ὑπὲρ ἡμῶν σταυρωθὲν ἐσθίομεν καὶ τὸ αἷμά σου τὸ ὑπὲρ ἡμῶν εἰς σωτηρίαν ἐκχυθὲν πίνομεν· γένηται οὖν ἡμῖν τὸ σῶμά σου σωτηρία καὶ τὸ αἷμά σου εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ἀντὶ δὲ τῆς χολῆς ἧς ἔπιες δι᾽ ἡμᾶς περιαιρείσθω ἀφ᾽ ἡμῶν ἡ τοῦ διαβόλου χολή· ἀντὶ δὲ πτύσματος οὗ διὰ τὴν ἡμῶν ἐδέξω ἀσθένειαν δρόσον τῆς σῆς χρηστότητος κατάπεμψον· ἀντὶ δὲ τοῦ ἀκανθίνου ἐκείνου στεφάνου στέφανον εἰς ἡμᾶς ἀμαράντινον πάρασχε· ἀντὶ δὲ ἧς ἐνειλήθης σινδόνης τὴν ἀήττητόν σου ἡμᾶς ἔνδυσον δύναμιν· ἀντὶ δὲ μνημείου καινοῦ καὶ ταφῆς ἀνακαινισμὸν τῆς ψυχῆς δεξώμεθα καὶ τοῦ σώματος.'

καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν Οὐαζάνῃ καὶ Τερτίᾳ καὶ Μνησάρᾳ καὶ τῇ τοῦ Σιφόρου γυναικὶ καὶ θυγατρὶ λέγων· ,γενέσθω ὑμῖν ἡ εὐχαριστία αὕτη εἰς σωτηρίαν καὶ χαρὰν καὶ ὑγίειαν

---

1 scr μεταβάλλων? ‖ 1-3 ἐλθ. — δύν.] χριστὲ ἰησοῦ· ἐλθάτω σου ἡ νίκη καὶ ἡ δύναμισ· καὶ ἐνιδρύσθω τῷ ἐλαίῳ τούτῳ· ὥσπερ ἠνδρύνθη ἐν τῷ ξύλῳ ἡ ταύτησ δύναμισ R: cf syr ‖ 4 δὴ καὶ] οὖν R ‖ 4-9 δι᾽ ἧς — λέγων] τοῦ ἁγίου πνεύματοσ R ‖ 6 ὃ] ᾧ P ‖ 10 γεν.] καὶ γεν. R ‖ 11 εἰς prius om R ‖ 12 τὰς — ἐκέλ.] ἐκέλευσε τῇ μιγδονία ἀλίψαι αὐτάσ R ‖ 13 τόν — γυν.] αὐτοὺσ R ‖ 14 κατήγαγεν R | καὶ ἐβ. — ὄν.] λέγων ἐν ὀνόματι R ‖ 14-15 τοῦ ter om R ‖ 15 δὲ] οὖν R ‖ 15-16 ἐκ τ. ὑδ. om R ‖ 16 καὶ εἶπεν R ‖ 17 ἐσθίωμεν PR ‖ 18 ἐκχ. εἰσ σ. πίνωμεν· γίνεται R ‖ 19-25 ἀντὶ — σώμ. om R ‖ 23 ο uoc ἀμαράντ. ex ω P ‖ 26 κλάσ. — εὐχαρ.] ταῦτα εἰπὼν κλάσασ καὶ πληρώσασ τὴν εὐχὴν R ‖ 27 σεμνησάρα R | καὶ τῇ τοῦ om R | σημφόρου R | θυγ. λ.] εἶπεν R ‖ 28 ἡμῖν R | εὐχαριστεία R | σωτ. κ. χαρ. καὶ om R

τῶν ψυχῶν ὑμῶν‘. καὶ αὐτοὶ εἶπον τὸ ἀμήν. καὶ φωνὴ ἠκούσθη λέγουσα· ‚ἀμήν· μὴ φοβεῖσθε, ἀλλὰ μόνον πιστεύσατε.‘ οὕτως οὖν 291 W. πράξαντος τοῦ ἀποστόλου ἀπῄει χαίρων ἐν τῇ φυλακῇ.

(Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου ἀποστόλου Θωμᾶ μαρτυρήσαντος ἐν τῇ Ἰνδίᾳ. εὐλόγησον.)

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀνῄει ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς ἐπὶ τὸ 235 et 236 T. ἐγκλεισθῆναι· καὶ Τερτία σὺμ Μυγδονίᾳ καὶ Ναρκίᾳ ἀπῄεσαν ἐπὶ τὸ ἐγκλεισθῆναι· ὁ δὲ ἀπόστολος Θωμᾶς εἶπεν πρὸς αὐτὰς τοῦ πλήθους τῶν πεπιστευκότων παρόντος· ‚θυγατέρες καὶ ἀδελφαὶ καὶ σύνδουλοι αἱ εἰς τὸν κύριον καὶ θεόν μου πιστεύσασαι, τοῦ Ἰησοῦ μου ὑπηρέτριαι, ἀκούσατέ μου ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ· τὸν γὰρ ἐμὸν λόγον παραδίδωμι ὑμῖν, καὶ οὐκέτι διαλεχθήσομαι ὑμῖν ἐν τῇ σαρκὶ ταύτῃ οὐδὲ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ· ἀνάγομαι γὰρ πρὸς τὸν κύριον καὶ θεόν μου Ἰησοῦν Χριστόν, πρὸς ἐκεῖνον τὸν πωλήσαντά με, πρὸς ἐκεῖνον τὸν ἑαυτὸν ταπεινώσαντα ἕως ἐμοῦ τοῦ μικροῦ

---

1 ὑμῶν om R | τὸ om R ‖ 2 ἀμήν] ἀμὴν λέγω ὑμῖν R ‖ 2-3 οὕτως — ἀποστ.] καὶ μετὰ ταῦτα R ‖ 3 ἀπίει P ἀπείῃ R ‖ 3-7 χαίρ. — ἐγκλ.] ὁ ἰούδασ ἅμα τοῦ συγκληθῆναι· οὐ μὴν ἀλλὰ R ‖ 4 Μαρτύριον] τὸ μ. S quem abhinc contuli (f 150r) | καὶ ἐνδόξου om S ‖ 5 μαρτ. — εὐλ. om S ‖ 6-85, 20 Ἐν — λέγων] Μισδαίου τοῦ βασιλέωσ ἡ γυνή, ἤκουεν τὰ περὶ τοῦ μακαρίου θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου· λάθρα δὲ τοῦ ἀνδρὸσ αὐτῆσ μετεστείλατο αὐτόν· καὶ ἤκουσεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. ἦν δὲ ὄνομα αὐτῇ μυγδονία· ὁμοίωσ δὲ καὶ χαρίσιοσ ὁ ἐπὶ πάσησ τῆσ θεραπείασ τοῦ βασιλέωσ, ἔχων καὶ αὐτὸσ γυναῖκα ὀνόματι τερτιανῇ, ἥτισ καὶ αὐτῇ σὺν τῇ βασιλίσσῃ ἤκουσεν παρὰ τοῦ ἀποστόλου τὸν λόγον τῆσ ἁγνείασ καὶ ἐπίστευσαν τῷ χριστῶ· καὶ συνέθεντο ἀλλήλαισ ἐν ἁγνότητι δουλεύειν τῶ κυρίω· ἔδωκεν γὰρ αὐτὰσ ὁ ἀπόστολοσ τὸ λουτρὸν καὶ τὴν ἐν χριστῷ σφραγίδα· καὶ οὐκ ἔτι ἤρχοντο ἐπὶ βρώσει· οὔτε ἐπὶ κήτῃ (i e κοίτῃ) τῶν ἰδίων ἀνδρῶν· ὁ δὲ βασιλεὺσ ἤρξατο τιμωρεῖν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα· μανία τῆσ ἀκολασίασ φερόμενοσ. ὁ δὲ χαρήσιοσ γνοὺσ τὰ κατὰ τὸν μακάριον θωμᾶν, ἐμήνυσεν τῷ βασιλεῖ λέγων· τὰσ γυναῖκασ ἡμῶν ἀνέπεισε θωμᾶσ ὥστε μὴ κοινωνεῖν ἡμῖν. ἀλλὰ καὶ τὸν υἱόν σου καὶ πᾶσαν τὴν θεραπείαν σου μεταπείσασ ἠπάτησεν· ἀκούσασ δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺσ μεταπεμψάμενοσ τὸν ἀπόστολον, ἐκέλευσεν ἐκδυθῆναι αὐτὸν καὶ στῆναι γυμνὸν, καὶ λέγει αὐτῷ S ‖ 6 τῶι P ‖ 7 συμμυγδονία (ονι in ras) P καὶ μιγδονία R | μαρκία R ‖ 7-8 ἀπ. καὶ αὐταὶ ἐπὶ τὸ συγκληθῆναι R ‖ 8 τῶ P ‖ 8-9 ὁ δὲ — παρ.] πρὸσ ἃσ εἶπεν ἰούδασ R ‖ 9-11 καὶ ἀδ. — ὑπηρ.] μου δούλαι ἰησοῦ χριστοῦ R ‖ 11-13 μου ἐν — γὰρ] ἐν τῇ τελευτέα μου ἡμέρα· ἐν ὑμῖν ἀποτελῶ τοῦ μὴ λαλῆσαι με ἔτι ἐν σώματι· ἰδοὺ γὰρ αἴρομαι ἄνω R ‖ 13 ἀνάγωμαι P ‖ 14 καὶ θεόν om R | Χρ. π. ἐκ. om R | ἐλεήσαντά R ‖ 15 πρὸς ἐκ. om R | ταπ. ἑαυτὸν R ‖ 15-84, 1 ἕως — κύριον] ἄχρι τῆσ ἐμῆσ σμικρότητοσ R

κύριον καὶ ἀνάξαντά με εἰς μεγαλωσύνην αἰώνιον, τὸν καταξιώσαντά με λάτρην αὐτοῦ γενέσθαι ἐν ἀληθείᾳ καὶ βεβαιότητι. ἀπέρχομαι πρὸς αὐτὸν ἐπιστάμενος ὅτι ὁ καιρὸς συμπεπλήρωται καὶ ἤγγικεν ἡ προθεσμία ἵνα ἀπελθὼν ἀπολάβω τοὺς μισθούς μου παρὰ τοῦ κυρίου μου καὶ θεοῦ· δίκαιος γάρ ἐστιν ὁ μισθαποδότης μου ὁ εἰδώς με πῶς δεῖ με λαβεῖν τὸν μισθόν· οὔτε γὰρ πονηρός ἐστιν οὔτε φθονερός· πλούσιος δέ ἐστιν ἐν τοῖς αὐτοῦ χαρίσμασιν· οὐκ ἔστιν φιλόδολος ἐν οἷς δίδωσιν· τεθάρρηκε γὰρ τῇ ἀνυστερήτῳ αὐτοῦ κτήσει. οὐκ εἰμὶ ἐγὼ Ἰησοῦς, δοῦλος δὲ αὐτοῦ εἰμι· οὐκ εἰμὶ ἐγὼ Χριστός, διάκονος δὲ αὐτοῦ ὑπάρχω· οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, δέομαι δὲ ἄξιος τοῦ θεοῦ γενέσθαι. ἐμμείνατε τῇ πίστει τοῦ Χριστοῦ· ἐμμείνατε τῇ ἐλπίδι τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ· μὴ ἐκκακήσητε πρὸς τὰς θλίψεις μηδὲ διαιρεθῆτε ἐπὰν ἴδητέ με ὑβριζόμενον ἢ ὅτι ἐγκέκλεισμαι·
292 W. αὐτοῦ γὰρ τὸ θέλημα εἰς πέρας ἄγω· εἰ γὰρ καὶ ἠβουλήθην μὴ ἀποθανεῖν, ἐν Χριστῷ οἶδα ὅτι δύναμαι· οὗτος δὲ ὁ νομιζόμενος θάνατος οὐκ ἔστιν θάνατος, ἀλλὰ λύσις ἀπὸ τοῦ σώματός ἐστιν. διὸ χαίρων δέχομαι τὴν τοιαύτην λύσιν τοῦ σώματος, ἵνα ἀπελθὼν ἴδω ἐκεῖνον τὸν εὐπρεπῆ καὶ εὔσπλαγχνον, τὸν ἐπέραστον· πολὺν γὰρ κάματον ὑπέστην ἐν τῇ αὐτοῦ ἐργασίᾳ, καὶ ἐμόχθησα διὰ τὴν αὐτοῦ χάριν τὴν ἐπελθοῦσάν μοι, ἥτις οὐκ ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ.

μὴ οὖν ὑποδύῃ ὑμῖν ὁ σατανᾶς καὶ τὰς ἐνθυμήσεις ὑμῶν διαρπάσῃ· μὴ γένοιτο ἐν ὑμῖν ἐκείνῳ χώρα· ἰσχυρός ἐστιν ὃν ὑμεῖς ὑπεδέξασθε. τὴν τοῦ Χριστοῦ παρουσίαν προσδέχεσθε· ἐλθὼν γὰρ ὑποδέξεται ὑμᾶς· οὗτός ἐστιν ὃν ὄψεσθε ἐρχόμενον.'

ταῦτα τελέσαντος τοῦ ἀποστόλου εἰσῄεσαν εἰς τὸν οἶκον. εἶπεν δὲ ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς· ,ὁ σωτὴρ ἡμῶν ὁ πολλὰ παθὼν δι' ἡμᾶς, γινέσθωσαν αἱ θύραι αὗται ὥσπερ ἦσαν, καὶ σφραγῖδες ἐπιτιθῶσιν αὐταῖς.' καὶ καταλείψας αὐτὰς ἀπῄει ἐπὶ τὸ ἐγκλεισθῆναι· αὗται δὲ ἀθυμοῦσαι ἔκλαιον μὴ εἰδυῖαι ὅτι Μισδαῖος ἀπολύει αὐτόν· εὗρεν δὲ

1 κύρ. om syr: recte | ἀγαγόντα R ‖ 1-4 μεγαλ. — μου] διακονίαν τῆσ μεγαλειότητοσ· χαίρω δὲ ὅτι ἐγγὺσ ὁ καιρὸσ τῆσ ἀπαλλαγῆσ τῆσ ἐνταῦθα· ὅπωσ ἀπ. ἀπολάβω μου τὸν μισθὸν ἐν τέλει R ‖ 4-5 παρὰ — θεοῦ om R ‖ 5 μισθαποδότης] ἐμὸσ δεσπότησ R ‖ 5-24 μου — ἐρχόμενον om R ‖ 7 scr φειδωλός? ‖ 8 κτίσει P ‖ 12 ἐκκακίσητε P ‖ 13 αι uoc ἐγκέκλ. in ras P ‖ 25-26 ταῦτα — Θωμ.] πληρῶσας δὲ πρὸσ αὐτοὺσ τὸν λόγον εἰσῆλθεν ἐισ οἶκον σκοτινὸν καὶ εἶπεν R ‖ 26 ἡμῶν] μου R | π. παθ.] ὑπομεῖνας π. R ‖ 27 γενέσθωσαν R | θυγατέραι R ‖ 27-28 σφρ. — αὐταῖς] σεμναὶ ἔσθωσαν ἐν ταῖσ αὐτῶν σφραγίσιν R ‖ 27 scr ἐπιτεθῶσιν ‖ 28-29 αὐτὰς — αὐτόν] τὰσ γυναῖκασ. ἀπῆλθεν ἐν τῷ αὐτοῦ τόπῳ· ἐκεῖναι δὲ ἐλιποῦντο (i e ἐλυποῦντο) καὶ ἔκλαι (sic in extr f 40 r) ἰδυίαι ὅτι ἀπολέσῃ αὐτὸν μισδαῖοσ ὁ βασιλεῦσ· ὁ δὲ ἰούδασ ἀπελθὼν R ‖ 28 τῷ P | leg αὗται? ‖ 29 del μὴ | μήσδαιοσ P | scr ἀπολεῖ aut ἀπολλύει ‖ 29-85, 1 δὲ ὁ ἀπ. om R

ὁ ἀπόστολος τοὺς φύλακας διαμαχομένους καὶ λέγοντας· ,τί ἡμάρτο-
μεν εἰς τοῦτον τὸν μάγον; ἠνέῳξεν γὰρ τὰς θύρας τῇ τέχνῃ αὐτοῦ 293 W.
τῇ μαγικῇ, καὶ ἠβουλήθη πάντας τοὺς κατακλείστους φυγαδεῦσαι.
ἀλλ' ἀπελθόντες ἀνενέγκωμεν τῷ βασιλεῖ, εἴπωμεν δὲ αὐτῷ περὶ τῆς
γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.'

ταῦτα δὲ διαλογιζομένων αὐτῶν ὁ Θωμᾶς ἡσύχαζεν. ὀρθρίσαντες οὖν ἀπῄεσαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ,κύριε ἡμῶν βασιλεῦ, τὸν φαρμακὸν ἐκεῖνον ἔκβαλε καὶ ἀλλαχοῦ αὐτὸν κατάκλειστον ποίησον· οὐ δυνάμεθα γὰρ αὐτὸν τηρεῖν· εἰ μὴ γὰρ ἡ σὴ τύχη τὸ δεσμωτήριον ἐφύλαξεν, ἐπίπαντες ἂν οἱ κατάδικοι ἔφυγον· ἤδη γὰρ δεύτερον εὕρομεν τὰς θύρας ἀνεῳγμένας. ἀλλὰ καὶ ἡ γυνή σου, ὦ βασιλεῦ, καὶ ὁ υἱὸς καὶ οἱ λοιποὶ οὐκ ἀφίστανται ἀπ' αὐτοῦ.'

ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἀπελθὼν εὗρεν τὰς ἐπικειμένας σφραγῖ-
δας σῴας· κατεμάνθανε δὲ καὶ τὰς θύρας· καὶ ἔλεγεν τοῖς φύλαξι·
,διὰ τί ψεύδεσθε; αἱ γὰρ σφραγῖδες σῷαί εἰσιν· πῶς εἴπατε ὅτι Τερ-
τία καὶ Μυγδονία ἔρχονται πρὸς αὐτὸν εἰς τὸ δεσμωτήριον;' οἱ δὲ
φύλακες εἶπον· ,ἡμεῖς τὴν ἀλήθειαν εἴπομέν σοι.' ὁ δὲ Μισδαῖος
ἀπελθὼν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐκαθέσθη. μεταπεμψάμενος δὲ τὸν ἀπό-
στολον Θωμᾶν ἐκδύσας αὐτὸν ἔστησεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ ἐξήταζεν
αὐτὸν λέγων· ,δοῦλος εἶ ἢ ἐλεύθερος;' ,δοῦλός εἰμι ἑνὸς μόνου, οὗ 237 T.
σὺ ἐξουσίαν οὐκ ἔχεις.' ὁ δὲ Μισδαῖος εἶπεν πρὸς αὐτόν· ,εἰς ταύτην
τὴν χώραν ὡς φυγὼν ἐλήλυθας;'

---

1 μαχομένους R ‖ 2-3 εἰς — κατακλ.] ὅτι τέχνη ἀνύγη τὰς θύρας τοῦ δεσμωτηρίου ὁ φαρμάκος ἐκεῖνος βουλόμενος τοὺς δεσμότας R ‖ 4 ἀνεν.] μηνύσωμεν R | εἴπ. δὲ αὐτῷ om R | περὶ] scr καὶ περὶ? ‖ 6-7 ταῦτα — βασιλεῦ] λεγόντων δὲ αὐτῶν τῶν δεσμοφυλάκων, ὁ ἰούδας σιωπῇ κατηκροάτω· ἅμα δὲ ἕωθεν ἀναστάντες ἀπῆλθον πρὸς μισδαῖον τὸν βασιλέα καὶ εἶπον· ἀπόλυσον δέσποτα R ‖ 8-11 ἔκβαλε — ἀνεῳγμ.] οὓς γὰρ ἡ σὺ εὐτυχεία δεσμότας συνέσχεν. κλείσαντες ἐν ὥρα τὰς θύρας· καὶ ἐγείρομαι, ἀνεωγμένας αὐτὰς εὑρίσκωμεν R ‖ 8 καὶ] ἢ syr ‖ 10 ἐπεὶ πάντες P: em Vsener cf 94, 27 ‖ 11 εὕρωμεν P ‖ 12 ὦ βασ. om R | κ. οἱ λ.] σου μετὰ τῶν λοιπῶν ἐκείνων R | ἀπ' αὐτοῦ] τοῦ ἀνδρός R ‖ 13 ἀκ. δὲ ταῦτα R ‖ 13-15 ἀπελθ. — τί] ἦλθεν ἐπισκεψάμενος (sic) τὰς σφραγίδας ἃς περιβέβληκεν εἰς τὰς θύρας, καὶ εὗρεν αὐτὰς ὥσπερ ἦσαν· λέγει οὖν τοῖς δεσμοφύλαξιν· τί οὖν R ‖ 14 θ.] θ. κεκλεισμένας Vsener ‖ 15 καὶ γὰρ αἱ R ‖ 15-16 σῷαι — αὐτὸν] αὗται σώαι διατελοῦσιν, καὶ πῶς λέγετε τὴν τερτίαν καὶ τὸν μισδαῖον ἀπέρχεσθαι R ‖ 16 οἱ δὲ] καὶ οἱ R ‖ 17 τὰ (sic) ἀληθὲς εἴπαμέν R | εἴπωμέν P ‖ 17-18 ὁ δὲ Μ. ἀπ.] βασιλεύς· μετὰ δὲ ταῦτα εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς R ‖ 18 δικαστήριον syr ‖ 18-20 ἐκαθ. — λέγ.] καὶ μετεπέμψαντο (sic) τὸν ἰούδαν· ἐλθόντες (sic) δὲ αὐτοῦ, ἀποζώσαντες αὐτὸν ἔστησαν πρὸ τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ μισδαῖος εἶπεν R ‖ 20 εἶ] ὑπάρχεις R | post ἐλεύθερος add καὶ ὁ ἰοῦδας R θωμᾶς εἶπεν S ‖ 20 ἑνὸς ε. δ. R ‖ 20-21 μόνου οὗ σὺ] καὶ τὴν κατ' ἐμοῦ R καὶ μόνου δεσπότου οὗ S ‖ 21 ὁ δὲ] οὐδόλως· καὶ φησὶν ὁ R | εἶπεν π. α.] λέγει αὐτῷ S om R ‖ 21-22 εἰς — ἐλήλ.] δραπετεύσας εἰς ταύτην ἀφήκου τὴν χώραν R ‖ 22 πῶς S syr

ὁ δὲ Θωμᾶς εἶπεν· ,ἐπράθην παρὰ τοῦ δεσπότου μου ἐνθάδε ἵνα πολλοὺς σῴσω καὶ διὰ τῶν σῶν χειρῶν μεταστῶ τοῦτον τὸν κόσμον‘. 294 W. ὁ δὲ Μισδαῖος εἶπεν· ,τίς ἐστιν ὁ κύριός σου, καὶ τί τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ποίας χώρας ἐστίν;‘ ὁ δὲ Θωμᾶς εἶπεν· ,ὁ ἐμὸς κύριος δεσπότης σού ἐστιν καὶ κύριός ἐστιν οὐρανοῦ καὶ γῆς.‘ ὁ δὲ Μισδαῖος λέγει· ,τί τούτου τὸ ὄνομα;‘ λέγει ὁ Θωμᾶς· ,οὐ δύνασαι τὸ ἀληθινὸν μαθεῖν ὄνομα αὐτοῦ ἢ ἀκοῦσαι ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ· τὸ δὲ δοθὲν αὐτῷ ὄνομα Ἰησοῦς Χριστός.‘ ὁ δὲ Μισδαῖος λέγει αὐτῷ· ,ἐγὼ οὐκ ἐτάχυνα τοῦ ἀπολέσαι σε, ἀλλὰ μακροθυμίαν πρὸς σὲ πεποίηκα, καὶ τὰ σὰ φάρμακα εἰς πᾶσαν χώραν διεδόθη καὶ ἠκούσθη. ἀλλὰ τοῦτο ποιῶ ἵνα τὰ φάρμακά σου σὺν σοὶ ἀπέλθῃ καὶ ἡ ἡμετέρα πατρὶς τούτων καθαρισθῇ.‘ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Θωμᾶς· ,ταῦτα τὰ φάρμακα καὶ σὺν ἐμοὶ ἀπέρχεται ἐμοῦ ἐντεῦθεν ἐξορμῶντος καὶ τοῦτο ἔσῃ γινώσκων ὅτι οὐδὲ τῶν ἐνθάδε ἀπολιμπάνομαι.‘

ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἀποστόλου ἐσκέπτετο ὁ Μισδαῖος πῶς αὐτὸν θανατώσῃ· διὰ τὸ πολὺν ὄχλον προσέχειν αὐτῷ καὶ ἀκούειν ἐφοβεῖτο· πολλοὶ γὰρ καὶ τῶν ἐξάρχων καὶ τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

---

1 ὁ δὲ] καὶ ὁ R om S | ἰούδασ R | εἶπεν om R | ἐπρ. — ἐνθ.] ἦλθον ἐνταῦθα R ‖ 2 σῴσω] ἐλευθερώσω καὶ σώσω S | καὶ] κἀγὼ R | ἀποστῶ ἀπὸ τοῦ σώματοσ τούτου R μ. ἐκ τοῦ κόσμου τούτου S ‖ 3 ὁ δὲ] λέγει πρὸσ αὐτὸν ὁ R om S | εἶπεν (ν in ras P) om R | σου ἐστὶν ὁ δεσπότησ R | αὐτοῦ om R ‖ 4-6 π. χ. — λέγει] ἐκ π. χ. ὑπάρχησ· καὶ R ‖ 4 ὁ δὲ om S ‖ 5 ἐστιν οὐρ.] τοῦ οὐρ. S | γῆς] τῆσ γῆσ S | ὁ δὲ om S | εἶπεν S ‖ 6 τὸ om S | λ. ὁ Θ.] θωμᾶσ εἶπεν S | Θ.] ἰούδασ constanter R ‖ 6-7 τὸ ἀλ. — ἢ ἀκ.] ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ ἀληθινοῦ αὐτοῦ ὀνόματοσ R ἀκ. τὸ ἀληθινὸν αὐτοῦ ὄνομα S ‖ 7 ἐν — τούτῳ om S | τὸ — αὐτῷ] λέγω δέ σοι τὸ πρὸσ καιρὸν αὐτῷ ἐπικληθὲν R | δοθὲν] χρηματισθὲν S ‖ 8 Χρ.] ἐστιν ὁ χρ. R χρ. καλεῖται S | ὁ δὲ] καὶ ὁ R om S | φησὶν R εἶπεν S | αὐτῷ om RS | ἐτάχ.] ὑπήχθην R ἐσπούδασα S | τοῦ om R ‖ 9 σε ἀπ. R ‖ 9-10 ἀλλὰ — ἠκούσθη] ἀλλ' ἠνεσχόμην· σὺ δὲ ἐπίδωσιν ἐποιήσω τῶν σῶν ἔργων ὥστε τὰ φάρμακά σου ἀκουσθῆναι ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ R σὺ δὲ τοῖσ ἔργοισ σου τοῖσ πονηροῖσ, προσθήκην πεποίηκασ· τὰ γὰρ σὰ φάρμ. εἰσ π. τὴν χ. διεδ. S ‖ 10 τοῦτο ποιῶ] καὶ νῦν πράξω τὸ κατὰ σοῦ τέλοσ R ‖ 11 σου τ. φ. R | σὺν σοὶ ἀπ.] συναπόλειται R | ἡ — καθαρ.] κατακυριεύσει τὸ ἔθνοσ ἡμῶν R | καθαρισθείη S ‖ 12 λέγει — Θ.] καὶ ὁ ἰούδασ ἔφη R θωμᾶσ εἶπεν S | τὰ] ἃ λέγεισ R ‖ 12-14 καὶ σ. — ἀπολ.] εὕεσθαί μοι καὶ τῶν ἐντεῦθεν μηδέποτε ἀφιστάμενα ἔσται R ‖ 12 καὶ om S ‖ 13 ἀπ. — ἐξ.] οὐκ απέρχονται ἔνθεν ἐξορμοῦντοσ μου S cf etiam syr | ἔσῃ γιν.] γίνωσκε S ‖ 14 ἐνταῦθα S | scr ἀπολιμπάνονται? ‖ 15-18 ταῦτα — αὐτόν] λεγωμένων δὲ τούτων ὁ μισδαῖοσ ἐβούλετο (sic) ποίῳ τρόπῳ φονεύσει τὸν ἀπόστολον· ἐφοβήτω γὰρ τὸν περιεστῶτα ὄχλον πολλῶν αὐτῶν πιστευσάντων καὶ ἀναστάσ R ‖ 15 εἰπ. τ. ἀπ.] ἀκούσασ ὁ βασιλεὺσ S | ὁ Μισδ. om S ‖ 16 θανατώσει S | διὰ] διὰ γὰρ S | τὸν S ‖ 16 προσ. — ἀκ.] τῶν ὑπηκόων αὐτοῦ S ‖ 17 πολὺ P | καὶ prius om S ‖ 18 εἰς αὐτ.] τῷ κυρίῳ S

παραλαβὼν οὖν αὐτὸν ἐξῄει ἔξω τῆς πόλεως, συναπῄεσαν δὲ αὐτῷ καὶ στρατιῶται ἔνοπλοι· οἱ δὲ λοιποὶ ἐνόμιζον ὅτι ὁ βασιλεὺς μαθεῖν τι θέλει παρ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἑστῶτες προσεῖχον. περιπατησάντων 238 T. δὲ μίλιον ἓν παρέδωκεν αὐτὸν τέσσαρσι στρατιώταις καὶ ἑνὶ ἐξάρχῳ παραγγείλας αὐτοὺς ἀγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος, κἀκεῖ τοῦτον λογχεύσαντας τελειῶσαι, καὶ πάλιν αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν ὑποστρέψαι. ἅμα δὲ τοῦτο τοῖς στρατιώταις εἰπεῖν ὑπέστρεψεν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν πόλιν. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἔτρεχον ὀπίσω τοῦ Θωμᾶ θέλοντες αὐτὸν λυτρώσασθαι 295 W. τοῦ θανάτου. ἀπῄεσαν δὲ δύο ἐκ δεξιῶν τοῦ ἀποστόλου καὶ δύο ἐξ εὐωνύμων δόρυ κρατοῦντες, ὁ δὲ ἔξαρχος κατεῖχεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὑποβαστάζων αὐτόν. ἔλεγεν δὲ ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς·

,ὦ μυστήρια ἀπόκρυφα, ἅτινα ἕως τῆς ἐξόδου ἡμῶν ἐν ἡμῖν τελεῖται· ὦ πλοῦτος τῆς αὐτοῦ δόξης, ὃς οὐ συγχωρήσει ἡμῖν καταποθῆναι ἐν τῷ πάθει τοῦ σώματος. τέσσαρές εἰσιν οἱ καταβάλλοντες· ἐκ τεσσάρων γὰρ γεγένημαι· εἷς δὲ ὁ ἕλκων με· ἑνὸς γάρ εἰμι καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπέρχομαι. καὶ τοῦτο νῦν μανθάνω, ὅτι ὁ κύριός μου καὶ θεὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξ ἑνὸς ὢν ἐξ ἑνὸς ἐνύγη, ἐγὼ δὲ ἐκ τεσσάρων ὑπάρχων ἐκ τεσσάρων νύσσομαι.' ἀνελθὼν δὲ εἰς τὸ ὄρος ἐν ᾧ τόπῳ ἔμελλεν ἀναιρεῖσθαι εἶπεν τοῖς κατέχουσιν αὐτὸν καὶ τοῖς

---

1 παρέλαβεν τὸν ἰούδαν ἔξω τ. π. R | ἐξῄει] ὁ βασιλεὺσ ἐξίει S | συνηκολούθουν R συναπίησαν S ‖ 2 καὶ] ὀλίγοι R om S | μεθ᾽ ὅπλων R | λοιποὶ om S ‖ 2-3 ἐνόμ. — καὶ] ὄχλοι ἔμειναν R ‖ 2 ὁ βασ. om S ‖ 3 θέλει τί S | προσεῖχον (o ante ν adras P)] καὶ προσῆχον αὐτῶ R ‖ 3-4 περιπ. — ἓν] ὡσ δὲ προῆλθον τρία στάδια R ‖ 4 δὲ αὐτῶν ·ὡσεὶ μ. S | στρατ. τέσαρσιν R | στρατιῶτασ P ‖ 4-5 ἐξ. παρ.] τῶν πολεμάρχων πέμπτω προστάξασ R ‖ 5 αὐτοῖσ RS ‖ 5-7 ἀγ. — εἰπεῖν] εἰσ ὄροσ αὐτὸν λογχιάσαι R ἀπελθόντεσ ἀπαγάγετε α. ε. τ. ὄ. καὶ ἀνέλετε αὐτὸν ξίφει S ‖ 7 δὲ] δὲ τῷ Vsener | ὑπ. — πόλ.] αὐτὸσ δὲ εἰσ τ. π. ὑπέστρεφεν R ὁ δὲ βασιλεὺσ ὑπέστρεψεν εἰσ ἀξούμην τ. π. S ‖ 8 ἄνθρ.] παρόντεσ R 8-11 ὀπ. — θ.] ἐπὶ τὸν ἰούδαν ἁρπάσαι αὐτὸν προθυμούμενοι αὐτὸσ δὲ ἀπήγετο συμπαρομαρτούντων αὐτῶ τῶν στρατηωτῶν ἀνὰ δύο ἐπ᾽ ἀμφότερα μέρη μετακεχωρισμένων τὰσ φλαμίασ τοῦ πολεμάρχου ταῖσ χερσὶν αὐτῶν κατέχοντεσ. καὶ ἅμα βαδίζων ὁ ἰούδασ ἔλεγεν R ‖ 8-9 οἱ δὲ — θαν. om S ‖ 9 ἀπίησαν S | τ. ἀπ. om S ‖ 10 εὐ. τοῦ ἀποστόλου θωμᾶ δόρατα S | scr δορυκρατοῦντες? ‖ 11 ὑπ. α. om S ‖ 12-16 ὦ — νῦν] ὦ τὰ κρύφια σου μυστήρια ἰησοῦ ὅτι μέχρι τῆσ τοῦ βίου τελευτῆσ ἐν ἡμῖν πληροῦται. ὦ τοῦ πλούτου τῆσ χάριτόσ σου ὃσ οὐ συγχωρεῖσ ἡμῖν τοῦ κατασώματοσ πόθου. ἰδοὺ γὰρ πῶσ τέσσαρσι διηλείφασιν μὲν ἐπειδὴ παρ᾽ ἑνὸσ εἰμι πρὸσ ὃν ἄπημοι (i e ἄπειμι). νῦν δὲ R ‖ 12-13 ἡμῶν — ὦ] μου ἐνεργεῖται· ὦ μυστήρια καὶ S ‖ 13 αὐτ. δ.] δ. τοῦ χριστοῦ S | συγχωρήσῃ P συγχωρεῖ S ‖ 14 ἐν] καὶ ἐν S ‖ 14-19 τέσσ. — ἀναιρ.] καὶ S ‖ 17-19 καὶ θεὸς — εἶπεν] ἐπειδήπερ ἦξεν ἣν ὑφ᾽ ἑνὸσ ἐπλήγην ἐγὼ δὲ ἐπεὶ δὴ ἐκ τεσσάρων πλήττομαι. ὡσ δὲ ἀφήκοντο εἰσ τὸν τόπον ἐκεῖνον καθ᾽ ὃν λογχειάζειν αὐτὸν ἤμελλον ἔλεγεν ὁ ἰούδασ R ‖ 19 αὐτ. κατ. R ‖ 19-88, 1 καὶ τοῖς λοιποῖς om R

λοιποῖς· ‚ἀδελφοί, καὶ νῦν μοι ἀκούσατε ἐν τέλει· πρὸς γὰρ τὴν
ἔξοδον τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος ἕστηκα. μὴ οὖν πηρωθῶσιν οἱ ὀφθαλ-
239 T. μοὶ τῆς καρδίας ὑμῶν, μηδὲ τὰ ὦτα ὑμῶν κωφωθῶσιν. πιστεύσατε
εἰς τὸν θεὸν ὃν κηρύσσω, καὶ μὴ ἑαυτοὺς ὁδηγήσητε ἐν τῇ σκληροκαρδίᾳ
ὑμῶν, ἀλλὰ πολιτεύσατε ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ ὑμῶν καὶ τῇ δόξῃ τῇ
πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ τῇ ζωῇ τῇ πρὸς τὸν θεόν.‘

εἶπεν δὲ τῷ Ἰουζάνῃ τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως, διακόνῳ δὲ τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ‚δὸς τοῖς ὑπηρέταις τοῦ Μισδαίου οὗ
εἰσιν ἄξιοι ἵνα μοι συγχωρήσωσιν ἀπελθεῖν καὶ εὔξασθαι.‘ ὁ δὲ Ἰου-
296 W. ζάνης ἔπεισεν τοὺς στρατιώτας ἵνα ἀφήσωσιν αὐτὸν προσεύξασθαι· ὁ
δὲ μακάριος Θωμᾶς ἀπῄει ἐπὶ τὸ εὔξασθαι, καὶ θεὶς τὰ γόνατα καὶ
279 W. ἀναστὰς καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν ταῦτα· ‚κύριε
καὶ θεέ μου, ἡ ἐλπίς μου καὶ ἡ πεποίθησίς μου καὶ ὁ διδάσκαλός μου,

---

1 ἀδ. — τέλει] ἀκούσατέ μου νῦν R ὄχλοις· ἀκούσατέ μου ἀδελφοὶ S ‖ 1-2 πρὸς — τὴν] ὅτι ἐν ἐξόδῳ τοῦ (sic) R ‖ 1 γὰρ om S ‖ 2 τὴν ἀπὸ om S | ἕστ.] μου ἕστ. R μου ὑπάγω S | μὴ οὖν πηρ.] καὶ μὴ σκοτούσθωσαν R ‖ 2-3 ὑμ. οἱ ὀφθ. (om τ. καρδ.) R ‖ 3 ὑ prioris ὑμῶν in ras P ‖ 3-5 τὰ — καὶ τῇ] φραττέσθωσαν ὑμῶν αἱ ἀκοαὶ ὥστε μὴ ἀκούην ἐξ ὧν εἶναι πιστύσατε (sic) τῶ θεῶ ὃ κηρύττω ἵνα ἀπαλλαγέντες τῆς κατὰ ψυχὴν ἀλαζωνίας πολιτεύσασθε δὲ ἐν πολιτεία ἐλευθέροις πρέπουσιν (leg πρεπούσῃ) καὶ R ‖ 3 κωφώσητε· ἀλλὰ πιστεύετε S ‖ 4-5 ὁδ. — ὑμῶν] ἐκδώσητε εἰς σκληρότητα καρδίας S ‖ 5 πολιτεύσασθε S | πᾶσι P | ἐλ. — δόξῃ] ἀναστροφῇ εὐσεβείας S ‖ 6 πρὸς τ. ἀνθρ.] παρὰ ἀνθρώποις R | τοὺς om S | καὶ — θεόν] ἀρετὴ καὶ τῇ πρὸς θεὸν δόξῃ S | τῇ ζωῇ om R ‖ 7-8 εἶπεν — ἡμῶν] ἔλεγε δὲ πρὸς οὐαζάνην υἱὲ τοῦ κατὰ τὴν γῆν βασιλέως διάκονε δὲ R ‖ 7 εἶπεν δὲ] καὶ εἶπεν S | ἰουζάνῳ S | βασ.] βασ. μισδαίου S ‖ 8 τ. Μ.] τοῦ προστάγματος μισδαίου τοῦ βασιλέως R | τοῦ om S ‖ 8-9 οὗ — εὔξ.] τὸ ὀφειλόμενον ὅπως ἀπελθὼν εὔξομαι R ‖ 9 προσεύξασθαι S ‖ 9-12 ὁ δὲ — ταῦτα] τοῦ δὲ οὐαζάνου τοῖς στρατηώτες πήσαντος ὁ ἰούδας ἐπὶ τὴν εὐχὴν ἐτράπη. ἦν δὲ αὕτη R ‖ 10 τ. στρατ. om S | ἀφ. αὐτ.] ἐνδώσωσι διορίαν τῷ ἀποστόλῳ S | ἀφίσωσιν P ‖ 10-12 ὁ δὲ — ταῦτα] ἀποστὰς δὲ ἀπ᾿ αὐτῶν μικρὸν ἤρξατο λέγειν οὕτως S ‖ 11 ἀπίει P ‖ 12-92, 11 κύριε — εὗρεν] ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου· ἡ ἐλπὶς καὶ λύτρωσις καὶ ἡγεμὼν καὶ ὁδηγὸς ἐν πάσαις χώραις σὺ ἦσθα μετὰ πάντων τῶν ὑπηρετουμένων μοι καὶ ὁδήγησόν με σήμερον ἐρχόμενον πρὸς σέ. μὴ λαμβανέτω μηδεὶς τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἣν παρέδωκά σοι. μὴ βλεπέτωσάν με οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἀπαιτηταί (91, 21) μὴ συκοφαντησάτωσάν με μὴ βλεπέτομαι (leg βλεπέτω με) ὁ ὄφις καὶ οἱ τοῦ δράκοντος παῖδες· μὴ συρέτωσαν (scr συριττέτωσαν) ἐπ᾿ ἐμέ. ἰδοὺ ἐπλήρωσά σου τὸ ἔργον καὶ ἐτελείωσα τὸ πρόσταγμά σου (89, 12) δοῦλος γενόμενος (89, 22). διὰ τοῦτο σήμερον τὴν ἐλευθερίαν λαμβάνω. σὺ οὖν κύριε δὸς ταύτην τὴν ἐν ἐμοὶ τελείωσιν καὶ τῶν τὴν ἡμετέραν μνήμην ἑορταζόντων, τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν· ταῦτα δὲ λέγων (scr λέγω) οὐκ ἐνδιάζων ὅπως ἀκούσωσιν οὓς ἀκοῦσαι χρή R ‖ 13 καὶ θεέ μου] μου ἰησοῦ χριστὲ S | καὶ ἡ πεπ. μου] ἡ πεπ. S | ὁ om S

ὁ τὸ θάρσος ἐνθείς μοι, σὺ ἔσῃ μετ' ἐμοῦ ἕως τέλους. σὺ εἶ ὁ ἐκ νεότητός μου ὑπομονὴν ἐν πειρασμοῖς διδούς μοι καὶ ζωήν, καὶ ἀπὸ τῆς φθορᾶς με διαφυλάξας· σὺ εἶ ὁ εἰς τὴν πεῖναν τοῦ κόσμου ἀγαγών με, κύριε, καὶ τοῦ πλούτου με τοῦ ἀληθινοῦ πλήσας. σὺ εἶ ὁ μηνύσας με σὸν ὄνομα, διὸ γυναικὶ οὐδ' ὅλως συνήφθη, ἵνα ὁ ναὸς σοῦ ἄξιος ἐν μολυσμῷ μὴ εὑρεθῇ. οὐκ ἐξαρκεῖ μου τὸ στόμα ἐξομολογήσασθαί σοι, οὐδὲ ἐνθυμηθῆναι δύναμαι τὴν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν τὴν ἐκ σοῦ γενομένην περὶ ἐμοῦ. ἐβουλόμ . . . σει σου καὶ παρέμεινα τῇ πτωχείᾳ τοῦ κόσμου, ἕως σὺ ὁ πλοῦτος τῆς ἀληθείας ἀπεκαλύφθης, ὁ κἀμὲ καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς σοὶ ἀξίους ἀποκαλυφθεὶς ἀπὸ τοῦ ἰδίου πλούτου πληρώσας καὶ ἀπὸ μερίμνης καὶ φροντίδος 280 W. τοὺς σοὺς ἀπαλλάξας. πεπλήρωκα οὖν, κύριε, τὰς ἐντολάς σου καὶ ἐτέλεσα τὸ βούλημά σου, καὶ ἐγενόμην πένης καὶ ἐνδεὴς καὶ ξένος καὶ δοῦλος . . . ἐξουδενωμ . . . ναν ὑπ . . . δ . . . θενωθῇ· μὴ ἀπόλωνταί μου αἱ εὐχαὶ καὶ αἱ νηστεῖαί μου αἱ συνεχεῖς καὶ αἱ πολλαί μου δεήσεις· μὴ ἀνταλλαγῇ μου ὁ σπόρος τοῦ σίτου ἀπὸ τῆς σῆς

---

1 μοι ἐνθείσ S | ἔσῃ — τέλους] ἐδίδαξάσ με οὕτωσ προσεύξασθαι· ἰδοὺ τὴν σὴν εὐχὴν εὔχομαι καὶ τὸ θέλημά σου εἰσ πέρασ ἄγω· σὺ ἕωσ τέλουσ ἔσω μετ' ἐμοῦ S ‖ 2 ὑπομ. — ζ. καὶ] ἐν π. διδ. ὑπομ. καὶ ζωὴν παρεχόμενοσ S ‖ 3 διαφ.] ἐξήγαγεσ φυλάξασ τῇ ἀφθαρσίᾳ S ‖ 3-4 ὁ — κύρ.] κύριέ μου ὁ ἐκ τῆσ πενίασ τοῦ κόσμου ἐξαγαγών με S ‖ 3 scr πενίαν ‖ 4 τ. ἀλ. με ἐμπλήσασ S ‖ 5-6 μην. — εὑρ.] ἐκλεξάμενόσ με σὸν δοῦλον· διὸ καὶ οὐκ ἴασάσ με ἐν γυναικὶ μολυνθῆναι· ἵνα ὡσ ὢν σου ἄξιοσ ἀμόλυντοσ εὑρεθῶ S cf syr ‖ 5 σὸν] **hinc incipit Q f 47** | ὄνομα] ὄντα Q | συνήχθην Q scr συνήφθην? cf 39, 34 ‖ 6 μοι S | ἐξομολογεῖσθαι S ‖ 8 π. ἐμοῦ] μοι S: scr π. ἐμέ? cf 68, 40 | ἐβουλόμ . . . σει] **septem uersus rescissi ab ima pag P** ἐβουλόμην γὰρ κτήσασθαι (κεκτῆσθαι S) πλοῦτον; σὺ δὲ δι' ὁράματοσ ἔδειξάσ μοι (ἐδίδαξάσ με S) ὅτι ἐπιζήμιοσ καὶ ἐπιβλαβὴσ γίνεται τοῖσ κτωμένοισ αὐτόν· καὶ ἐπίστευσα τῇ φανερώσει (τοῖσ κτ. — φαν. om S) QS ‖ 8-10 σου — ἀπεκαλ. om S ‖ 9 ἕως] ἕωσ ὅτε Q ‖ 10 ἄλλους — ἀποκ.] ἀξίουσ σου ἐκλεξάμενοσ πένητασ καὶ S | scr σοῦ? cf 90, 21 | ἀποκαλυφθεὶς om Q: **delend ex** ἀπεκαλύφθης **repet** ‖ 11 ἰδ. πλ. πληρ.] πλούτου τῆσ θεότητόσ σου πλουτήσασ S | μερίμνοσ S ‖ 12 κύρ.] κύριέ μου S ‖ 12-13 καὶ — σου om S ‖ 14 δοῦλος — θενωθῇ] **quattuor uersus partim et post** δ . . . **nouem toti rescissi ex P** δοῦλοσ καὶ ἐξουδενωμένοσ καὶ δέσμιοσ καὶ πεινάλεοσ (πεινάλεωσ S) καὶ διψάλεοσ (διψάλεωσ S) καὶ γυμνὸσ καὶ ἀνυπόδετοσ (ἀνυπόδητοσ S) καὶ ἐμόχθησα διὰ σὲ (καὶ ἐν μόχθοισ πολλοῖσ ὑπήνεγκα S) ἵνα μὴ ἀπώλειται ἡ πεποίθησίσ μου (μου ἡ πεπ. μὴ ἀπόλυται S) καὶ ἡ ἐλπίσ μου ἡ ἐν σοὶ μὴ καταισχυνθῇ (καταισχυνθείη S)· καὶ ὁ πολύσ μου κάματοσ μὴ γένηται διακενῆσ· καὶ ὁ κόποσ μου μὴ (γέν. — μὴ om S) ἐξουδενωθῇ (ἐξουδενωθείη S) QS | ἐξουδενομ **cum partic litt** ε P | ἀπόλυνταί S ‖ 15-16 αἱ πολλαὶ — ἀντ. μου] ἡ πολλή μου σπουδὴ ἡ εἰσ σέ· πληθυνθήτω S: cf syr ‖ 16-90, 1 ἀπὸ — γῆς] μου ἐν τῇ σῇ γῇ S ‖ 16 σῆς om Q

γῆς· μὴ ἁρπάσῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς καὶ τὰ αὐτοῦ ζιζάνια· ἀλλ' οὐδὲ τεθῆναι δύναται εἰς τοὺς σοὺς οἴκους. τὴν ἄμπελόν σου ἐφύτευσα ἐν γῇ· τὰς ῥίζας καθῆκεν εἰς τὸ βάθος, ἡ δὲ βλάστησις τοῦ ὕψους αὐτῆς ἐξηπλώθη, οἱ δὲ ταύ.ης καρποὶ ἐπὶ γῆς . . . αν, καὶ ἐκ τού . . . ονται οἱ . . . τή . . . εἶχον ὥσπερ συνέθου. τῷ ὀφειλέτῃ μου ἀφῆκα τὴν μίαν· μὴ εἰς χεῖράς μου ἐπιζητήσῃς. εἰς δεῖπνον
281 W. ἐκλήθην καὶ ἦλθον, ἀπὸ δὲ τοῦ χωρίου καὶ τοῦ ζευκτοῦ καὶ τῆς γυναικὸς ἐγὼ ἔξαρνος γέγονα, ἵνα μὴ διὰ ταῦτα ἀποδοκιμασθῶ· εἰς τὸν γάμον ἐκλήθην καὶ λευκὴν ἐσθῆτα ἐνεδυσάμην, ἵνα ἄξιός σου γένωμαι, καὶ μὴ δεθεὶς χεῖρας καὶ πόδας εἰς τὸ ἐξώτερον σκότος ἐκβληθῶ· ὁ λύχνος μου τῷ φωτὶ αὐτοῦ τῷ διαυγεῖ προσδέχεται τὸν δεσπότην ἀ . . . οντα ἐκ τῶν γάμων . . . τελέσαντός μου τὸ θέλημά σου καὶ τὰς ἐντολάς σου τελειώσαντος, ἵνα ἐξομοιωθῶ δούλῳ γοργῷ καὶ εὐλαβεῖ, ὃς διὰ τῆς ἑαυτοῦ προθυμίας οὐκ ἀμελεῖ τῆς ἀγρυπνίας. πᾶσαν τὴν νύκτα ἔκαμον τοῦ φυλάξαι τὸν οἶκόν μου ἀπὸ τῶν ληστῶν,

---

1 ἀφαρπάσῃ S | τὰ — ἀλλ'] αἰτοῦ τὰ ζ. ἀλλ' Q ταῖσ ἰδίαισ ζηζανίαισ συμμίξῃ· ἡ γὰρ σῇ γῇ, ἀληθῶσ οὐ δέχεται ἀυτοῦ τὰ ζηζάνια. ἀλλ' S: **hinc lacunam supple** ‖ 2 δύνανται S | ἐφύτ.] ἣν ἐφύτευσασ S ‖ 3 ἐν τῇ σῇ γῇ S | ῥίζ.] ῥίζ. αὐτῆσ Q | τὸ om Q ‖ 3-4 τ. ὕψ. αὐτ.] αὐτῆσ ἐν τῷ ὕψει S ‖ 4 οἱ δὲ om S ‖ 4-5 ταύ . ης — εἶχον] **membr rescissa ex P** ταύτησ καρποὶ ἐπιγῆσ ἐξετάθησαν (ταύτ. — ἐξετ. om S) καὶ ἐκ τούτων εὐφραίνονται οἱ σοὶ (σου οἱ S) ἄξιοι οὓσ (οἷσ S) καὶ ἐκτήσω (ἐπίστευσασ S). τὸ ἀργύριον ὃ δέδωκάσ μοι (δέδ. μοι om S) κατέβαλον (κατέλαβον S) ἐν τῇ τραπέζῃ. τοῦτο ἀποτίσασ ἀποδίδου μοι (ταῦτα ἀπαιτήσασ δέδωκα S) ἐν τόκοισ ὥσπερ ἐπηγγείλω (μοι add S). τὴν μίαν σου (μνᾶν add S) πραγματευσάμενοσ. δέκα πεποίηκα (ἐδιπλασίασα καὶ S)· προσέθηκάσ μοι ἐφ' οἷσ εἶχον QS ‖ 5 καθὼσ S ‖ 6 μου ἀ. τ. μίαν] καὶ τὴν μνᾶν μετέδωκα S | εἰσ χ.] ἐκ χ. S | ἐπιζητήσεισ Q ἐπιζ. αὐτὴν κύριέ μου ἰησοῦ χριστέ S | δεῖπν.] τὸν δεῖπνον σου S ‖ 7 δὲ τοῦ om S | ζευητοῦ Q ‖ 8 ἐγὼ — ἀποδοκ. om S | οὐ γέγ. ἔξ. **exspectes** | ἀποδ.] ἐγὼ ἀποδ. Q ‖ 9 ἐκλήθην om S | ἐνεδ.] ἐνδυσάμενοσ προθύμωσ παρεγενόμην S | σου] αὐτοῦ Q σοι S ‖ 10 ἐξ. σκ.] σκ. τὸ ἐξ. S ‖ 11 μου — προσδ.] ὁ τὸ φῶσ μοι καταλάμπων, ἐγρηγόρησα ἔχων τὴν λαμπάδα μου καὶ προσδεχόμενοσ σὲ S ‖ 12 δεσπ. — γάμων] **membranae particula rescissa ex P** δεσπ. τὸν ἀναλύοντα (δεσπ. μου πότε ἀναλύσεισ S) ἐκ τῶν γάμων QS | **post** τὸν γάμον **(sic) septem uersus rescissi ex P** ἵνα δέξηται αὐτὸν καὶ μὴ ἴδω αὐτὸν ἀμαυρωθέντα· τοῦ ἐλαίου δαπανηθέντοσ. οἱ ὀφθαλμοί μου χριστὲ σε καθ' ὁρῶσιν· καὶ ἡ καρδία μου ἐν χαρᾷ ἀγαλλιᾶται Q δέξῃ τὴν λαμπάδα μου ἐξημμένην φαιδρῶσ· καὶ μὴ ἴδω αὐτὴν ἀμαυρωθεῖσαν τοῦ ἐλαίου καὶ πλανηθῶ. οὐκ ενύσταξα ῥαθυμήσασ τηρῶν τὰσ ἐντολάσ σου· τῷ προθύπνῳ καὶ τῷ μεσονυκτίῳ καὶ τῇ ἀλεκτροφωνίᾳ· ὅπωσ οἱ ὀφθαλμοί μου ἐν καθαρῷ ὦσιν. καὶ ἡ καρδία μου χαρὰ ἀγαλλιάσεται S ‖ 13 σου τελ.] μου τελ. μου S ‖ 13-14 γοργῷ — ἀγρυπν.] πιστῷ καὶ φρονίμῳ S ‖ 15-91, 1 ἔκαμνον φυλάσσων ἀπὸ τ. λ. ἵνα μὴ διωρυγῇ ἡ οἰκία μου S

ἵνα μὴ διορυγῇ. τὴν ὀσφύν μου ἐν ἀληθείᾳ περιέσφιγξα καὶ τοῖς ποσί μου τὰ ὑποδήματα ἔδησα, ἵνα μὴ δι' ὅλου χαυνωθέντα ἴδω αὐτά. τὰς χεῖράς μου ἐπέθηκα ἀρότρῳ τῷ ζευκτῷ καὶ εἰς τὰ ὀπίσω οὐκ ἀπεστράφην, ἵνα οἱ αὔλακες μὴ σκαμβασθῶσιν. ἐλεύκανεν ἡ ἄρουρα καὶ ἐπέστη ὁ θερισμός, ἵνα τὸν μισθόν μου ἀπολάβω· τὸ ἔνδυμά μου τὸ παλαιωθὲν ἀνενέωσα, καὶ τὸν κάματον τῶν καμάτων τὸν ἀγαγόντα με εἰς τὴν ἀνάπαυσιν ἐτέλεσα. ἐτήρησα τὴν πρώτην φυλακὴν καὶ τὴν δευτέραν καὶ τὴν τρίτην, ἵνα τὸ πρόσωπόν σου θεάσωμαι καὶ προσκυνήσω τὸ ἅγιόν σου ἀπαύγασμα. ἐξερίζωσα τοὺς χειρίστους καὶ ἐρήμους καὶ κατέλιπον αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ἵνα ἀπὸ τῶν σῶν θησαυρῶν ἐμπλησθῶ. τὴν ἐν ἐμοὶ πηγὴν τῆς ζωῆς ἐπαναπαύων 282 W. σε. τὸν δέσμιον ὅν μοι παρέδωκας ἐφόνευσα, ὁ δὲ ἐν ἐμοὶ λελυμένος μὴ ἐκπέσῃ τῆς πεποιθήσεως αὐτοῦ. τὸν ἐντὸς ἐκτὸς πεποίηκα, καὶ τὸ ἐκτός, καὶ πᾶν σου τὸ πλήρωμα ἐν ἐμοὶ ἐπληρώθη. εἰς τὰ ὀπίσω οὐχ ὑπέστρεψα, εἰς δὲ τὰ ἔμπροσθεν προέβην ἵνα μὴ ὄνειδος γένωμαι. τὸν νεκρὸν ἐζωοποίησα καὶ τὸ ὑστερούμενον ἐπλήρωσα, ἵνα δέξωμαι τῆς νίκης τὸν στέφανον καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ τελεσθῇ. ὀνειδισμὸν ἐδεξάμην ἐπὶ τῆς γῆς, τὴν δὲ ἀμοιβὴν καὶ τὴν ἀντιμισθίαν δίδου μοι ἐν οὐρανοῖς. μὴ αἴσθωνταί μου αἱ δυνάμεις καὶ οἱ ἐξουσιασταί, καὶ μηδὲν περὶ ἐμοῦ ἐνθυμηθῶσιν· μὴ ἰδόντες με οἱ τελῶναι καὶ ἀπατηταὶ καὶ ἐν ἐμοὶ πραγματεύσονται. μὴ καταβοήσωσιν οἱ

---

1 περιέσφιξα ἐν ἀλ. S | ποσίν Q ‖ 2 ἔδησα om S ὑπέδησα Vsener | δι' ὅλου om S ‖ 3 ἀρ.] τῷ ἀρ. Q ἐν τῷ ἀρ. S ‖ 3-4 τῷ ζ. — σκ.] βλέπων εἰσ τὰ ἔμπροσθεν τοῦ ζευκτοῦ, ἵνα τοὺσ αὔλακασ ὀρθῶσ ἑλκύσω S ‖ 5 ἀπολ.] πλήρησ λάβω S ‖ 6 παλαιούμενον S ‖ 6-8 ἀνεν. — τρίτην] ἐπαλαίωσα. ἵνα τὸν καινούμενον ἄνθρωπον παραστήσω ἄμεμπτον· τὴν πρώτην παραφυλακὴν κ. τ. δευτ. κ. τ. τρίτην ἀκριβῶσ ἐφύλαξα S ‖ 6 del τῶν καμ. ‖ 9 ἐξερρίζωσα Q ‖ 9-10 χειρ. — αὐτ.] θησαυροὺσ S ‖ 9 χειρίστους (η sup ει P)] *horrea* syr ‖ 10 καὶ post ἐρ. et αὐτοὺς om Q | ἀπὸ om S ‖ 11 σῶν] οὐρανίων σου S ‖ 11-12 τὴν — σε] τὰ ὑπάρχοντά μοι πάντα ἐπώλησα· ἵνα σε τὸν μαργαρίτην κερδήσω· τὴν ἐν ἐμοὶ πηγὴν κάθυγρον ἐξήρανα· ἵνα τὴν ἀνέκλειπτόν σου πηγὴν ζήσασ ἀναπαῶ S unde lacuna supplenda ‖ 12 παρέδ. μοι S | ὁ δὲ] ἵνα ὁ S ‖ 13-14 αὐτοῦ — ἐπληρ.] ταῦτα διὰ τοῦ ἐντὸσ ἀνθρώπου καὶ διὰ τοῦ ἐκτὸσ, τὸ θέλημά σου ἐποίησα S ‖ 13 τὸ] scr τὸν? ‖ 14 ἐκτὸς] add ἐντὸς? ‖ 14-15 οὐκ ἀπέστρεψα S ‖ 16 cf syr | ἐζωοπ. — ἐπλήρ.] ἐξέωσα· καὶ τὸν ζῶντα ἐνίκησα S | δέξομαι Q ‖ 17 τ. στ. τ. ν. S | ἡ — τελ.] αἱ ἐντολαί σου ἐν ἐμοὶ πληρωθῶσιν S ‖ 18 ἐδεξ.] μετὰ χαρᾶσ ἐδεξ. S ‖ 18-20 δὲ ἀμ. — τελῶναι] ἀντιμισθίαν ἀπεκδεχόμενοσ ἐν τοῖσ οὐρανοῖσ· ἵνα μηδὲν ἐνθυμηθῶσιν περὶ ἐμοῦ οἱ ἐξουσιασταὶ καὶ τελῶναι. ἢ κατ' ἐμοῦ ἐρῶσιν τί S ‖ 19 αἴσθονται PQ ‖ 20 μηδὲν] μὴ δὲ Q ‖ 21 καὶ οἱ ἀπατ. Q καὶ οἱ ἀπαιτηταὶ S | καὶ ἐν] ἐν Q μηδὲν S | leg πραγματεύσωνται? cf 92. 8 al | μὴ] μή μου S syr ‖ 21-92, 2 supple et corrige ex syr

ἥττονες, καὶ πονηροὶ καὶ ἀνδρείου καὶ ἐπιεικοῦς καὶ ἀναβιβαζομένου
μὴ ἀνανεύσωσιν ἔμπροσθέν μου βῆναι διὰ τὴν σὴν δύναμιν, Ἰησοῦ,
τὴν περιστεφανοῦσάν με. φεύγουσιν γὰρ καὶ κρύπτονται οἱ ὑπὸ τὴν
ὑπακοήν σου μὴ γενόμενοι, ἀντιβλέψαι σε οὐ δύνανται· ἡ δὲ μερὶς
τῶν υἱῶν τοῦ πονηροῦ αὐτὴ βοᾷ καὶ ἐλέγχει αὐτούς. ἀλλ' οὔτε
κρύπτεται ἐξ αὐτῶν· τὴν γὰρ αὐτῶν φύσιν ἀποχωρίζουσιν οἱ τοῦ
283 W. πονηροῦ παῖδες. παράσχου οὖν μοι, κύριε, ἵνα ἐν ἡσυχίᾳ παρέλθω
καὶ χαρᾷ καὶ εἰρήνῃ ὑπερβήσομαι καὶ στῶ ἔμπροσθεν τοῦ δικαστοῦ.
καὶ ὁ διάβολός με μὴ ἐπίδῃ· τούτου οἱ ὀφθαλμοὶ πηρωθῶσιν διὰ
τοῦ σοῦ φωτὸς οὗ ἐν ἐμοὶ κατεσκήνωσας· φιμώσει αὐτοῦ τὸ στόμα,
οὐδὲν γὰρ κατ' ἐμοῦ εὗρεν.'

296 W. καὶ ταῦ.. εὐξαμένου εἶπεν τοῖς στρατιώταις· ,δεῦτε, τελέσατε
τὰς ἐντολὰς τοῦ πέμψαντος ὑμῖν'. καὶ ἐλθόντες οἱ τέσσαρες ἔνυξαν
αὐτὸν τοῖς δόρασιν· καὶ πεσὼν ἐτελεύτα. οἱ δὲ ἀδελφοὶ πάντες
240 T. ἔκλαιον. ἤνεγκαν οὖν ἐνδύματα κάλλιστα καὶ ὀθόνην πάνυ πολλὴν
καὶ καλήν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν μνημείῳ βασιλικῷ ἐν ᾧ οἱ βασιλεῖς
οἱ πρῶτοι ἐτέθησαν. Σίφωρ δὲ καὶ Ἰουζάνης οὐκ ἐβούλοντο κατιέναι
εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐπαρεκαθέζοντο ὅλην τὴν ἡμέραν. ἐφάνη δὲ
αὐτοῖς ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς καὶ εἶπεν. ,τί καθέζεσθε τηροῦντές με;

---

1 ἡττόντες P ἥττονες Q (cuius est ea ultima uox) ἡγεμῶνες τοῦ δράκοντος S ‖ 1-2 καὶ πον. — ἀναν.] πρὸς σὲ ἀναφερομένου μου· μὴ ελεύσονται S ‖ 1 ἀνδρίου P | μ uoc ἀναβιβ. in ras P ‖ 2 στῆναι S | Ἰησ. om S ‖ 3 σκέπουσάν S ‖ 3-7 φεύγ. — κύριε] φύγωσι κρυπτόμενοι ἀπ' αὐτῆς μὴ δυνάμενοι ἀντιβλέψαι· αἰφνηδίως γὰρ ἐμπίπτωσι τοῖς ὑπηκόοις αὐτῶν· ἡ γὰρ μερὶς αὐτῶν τ. πον. ἐστὶν καὶ ἐλέγχει αὐτούς· ἡ γὰρ φύσις αὐτῶν γνωρίζεται· σκέπασόν με ἰησοῦ S cf syr ‖ 5 ἐλέγχῃ P ‖ 6-7 τοῦ πο(νηροῦ) in ras P ‖ 8 ὑπ. κ. στῶ] ἵνα στῶ ἐν παρρησίᾳ S | τ. δικ.] σου S τῆς δόξης σου syr ‖ 9 δ. εἰς ἐμὲ μὴ ἀφίδῃ· ἀλλ' οἱ ὀ. αὐτοῦ πηρ. S | ἐπείδῃ P ‖ 10 φωτ. — κατ.] ἐν ἐμοὶ φωτὸς λάμποντος S | φημώσει P φημῶν S φιμώσειας syr? | αὐτ. τὸ στ.] εἰς τὸ στ. τοῦ διαβόλου S ‖ 12 καὶ om RS | ταῦ in ima pag P ταῦτα S om R | εὐξ.] εὐξάμενος δὲ R προσευξαμένου τοῦ ἀποστόλου S | τ. στρ. εἶπεν R ‖ 12-13 δεῦτε — ἐντ.] ἐλθότες (sic) πληρώσατε τὸ προστεταγμένον ὑμῖν ὑπὸ R ‖ 13 ὑμᾶς RS | ἐλθ. om R | τέσσαρεις R τέσσαροις S ‖ 13-14 ἔν. — ἐτελ.] αὐτὸν εὐθὺς πήξαντες ἀνήλων R ‖ 14 ἐτελ.] παραχρῆμα ὁ ἀπόστολος παρέδωκεν τὸ πνεῦμα S | οἱ δὲ ἀδ. om R ‖ 15 ἔκλ.] δὲ ἐδάκρυον R ‖ 15-17 ἤν. — ἐτέθ.] καὶ συστήλαντες αὐτὸν πέπλοις πολυτίμοις κατέθηκαν εἰς μνημεῖον ἐν ᾧ οἱ βασιλεῖς ἐθάπτοντο R ‖ 15 ἤν. οὖν] καὶ ἤν. S | κάλλ. om S ‖ 15-16 πάνυ — καλὴν om S ‖ 16 ἔθ.] ἐνταφιάσαντες S | ἐν] ἔθηκαν ἐν S ‖ 17 Σίφ.] τερτία R σιφώρας S | οὐαζάνης R | ἤθελον R | κατελθεῖν RS ‖ 18 ἐν τῇ πόλει S | ἀλλὰ R | ἐπαρ. — ἡμ.] ὅλ. τ. ἡμ. διατρίψαντες ἐκεῖ διανυκτήρευον R ἐκεῖ ἐκαθέζοντο S ‖ 18-19 ἐφ. — ἀπ.] οἷς ἐπιφανεὶς ὁ R ‖ 19-93, 1 καὶ — ἀν. καὶ] εἶπεν. οὐκ εἰμὶ ἐνταῦθα· τί καθεζόμενοι τηρεῖτε με. ἀναβὰς γὰρ R ‖ 19 τηρ.] πενθοῦντες S

οὐκ εἰμὶ ἐνθάδε, ἀλλ' ἀνῆλθον καὶ ἀπέλαβον πάντα ἃ εὐηγγελίσθην. ἀλλ' ἀναστάντες κατέλθετε ἐντεῦθεν· μετ' ὀλίγον γὰρ χρόνον καὶ ὑμεῖς παρ' ἐμοὶ συνάγεσθε.' Μισδαῖος δὲ καὶ Χαρίσιος ἀπήνεγκαν 297 W.
Μυγδονίαν καὶ Τερτίαν, καὶ πάνυ αὐτὰς ἔθλιψαν· αἳ δὲ οὐ συνεδόκησαν τῇ θελήσει αὐτῶν. ὁ δὲ ἀπόστολος ἀποκαλυφθεὶς αὐταῖς εἶπεν· ‚μὴ πλανηθῆτε· Ἰησοῦς ὁ ἅγιος, ὁ ζῶν, ἐν τάχει ὑμῖν τὴν βοήθειαν ἐξαποστελεῖ.' ὁ δὲ Μισδαῖος καὶ ὁ Χαρίσιος γνόντες ὅτι οὐ πείθονται αὐτοῖς ἥ τε Μυγδονία καὶ ἡ Τερτία συνεχώρησαν αὐτὰς τῷ ἰδίῳ θελήματι ζῆν. συνήγοντο δὲ οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἠγαλλιῶντο ἐν τῇ χάριτι τοῦ ἁγίου πνεύματος.

ὁ δὲ ἀπόστολος Θωμᾶς ἀπαλλαττόμενος τοῦ κόσμου τὸν μὲν Σιφώρα ἐποίησεν πρεσβύτερον, Ἰουζάνην δὲ διάκονον. ἀπῆλθον δὲ ἐπὶ τὸ ὄρος ἐπὶ τὸ ἀποθανεῖν ἐπάνω τοῦ τάφου αὐτοῦ. ὁ δὲ κύριος συνήργει αὐτοῖς καὶ τῆς πίστεως αὐτῶν πρόθεσιν ἐποιεῖτο.

συνέβη δὲ μετὰ πολὺν χρόνον ἓν τῶν τέκνων Μισδαίου τοῦ βασιλέως κρουσθῆναι ὑπὸ δαίμονος, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἠδυνήθη θεραπεῦσαι·

---

1 οὐκ — ἀλλ' om S | π. ἃ εὐ.] τὸ ἐλπιζόμενον R τὰς ἐπαγγελίας· συγχάρητε οὖν μοι μᾶλλον καὶ μὴ πενθῆτε S ‖ 2 ἀλλὰ R καὶ S | κατ. ἐντ.] ἄπητε R εἰσέλθατε ἐν τῇ πόλει S ‖ 2-3 μετ' — συνάγ.] καὶ μετ' οὐ πολὺν ἀναχθήσεσθαι πρὸς μέ R ὅτι μετ' ὀλίγον χρόνον καὶ ὑμεῖς σὺν ἐμοὶ ἀγαλλιάσεσθε S ‖ 3-5 ἀπήν. — αὐτῶν] πολλὰ ἀναγκάσαντες τὴν τερτίαν καὶ μαγδονίαν (sic) οὐκ ἔπισαν ἐκστῆναι τῆς γνώμης R ἐκολάκευσαν τὴν μυγδονίαν καὶ τερεντιανὴν· καὶ πλεῖστα αὐτὰς κολακεύσαντας καὶ δειναῖς τιμωρίαις προσενέγκαντες οὐκ ἴσχυσαν αὐτὰς πεῖσαι· αἱ δὲ γενναίως ὑπήνεγκαν τὰς βασάνους διὰ χριστὸν μὴ συνθέμεναι τῷ θελήματι αὐτῶν S ‖ 5-6 ὁ δὲ — πλαν.] καὶ ἐπιφανεὶς ὁ ἰούδας εἶπεν αὐταῖς μὴ ἐπιλάθεσθαι τῶν προτέρων ὧν παρ' ἐμοῦ ἠκούσατε R ὁ δὲ μακάριος θωμᾶς, ἀποκαλυφθεὶς εἶπεν αὐταῖς· μὴ φοβηθῆτε τὰς κολακίας καὶ τὰς κολάσεις αὐτῶν καὶ ἀπατηθῆτε S ‖ 6 Ἰησ.] ἰησ. γὰρ R | ἅγ. ὁ ζ.] ἁγιάσας ὑμᾶς S | ὁ ζ.] καὶ ζ. R | ἐν τάχυ S om R ‖ 6-7 ὑμ. — ἐξαπ.] αὐτὸς βοηθήσει ὑμῖν R τ. βο. ὑμ. παρέξει S ‖ 7-9 ὁ δὲ — ζῆν] οἱ δὲ περὶ τὸν μισδαῖον καὶ χαρίσιον μὴ πίσαντες αὐτὰς ἔασαν τὴν αὐτῶν χρήσασθαι γνώμην R ‖ 7 ὁ post καὶ om S | ὅτι] ὅτι ἕως θανάτου S ‖ 8 τερεντιανὴ S | αὐταῖς S ‖ 9 συν. δὲ] ὁμοῦ δὲ συν. R συνήγαγον οὖν S | οἱ] οἱ ἐκεῖ R ‖ 9-10 καὶ — πν.] ἑαυτοὺς βεβαιούμενοι τῇ πίστει τοῦ χριστοῦ· καὶ προστιθέμενοι τῷ θεῷ ἐπληθύνοντο διὰ τῆς χάριτος τ. ά. πν. S om R ‖ 11-14 ὁ δὲ — ἐποι.] πεποίηκε γὰρ ἰούδας πρεσβύτερον τὸν σηφόρον, διάκονον δὲ τὸν οὐαζάνην ὅτε ἀπήγετο τεθνήξασθαι. ὁ δέ κύριος αὐτοῖς ἐβοήθη καὶ τὴν πίστην αὐτῶν ἐπλεόναζεν R ‖ 11-12 ἀπαλλ. — ἐποί.] ἀπερχόμενος πρὸς τὸν κύριον σιφόραν μὲν ἐποίησε S ‖ 12-13 ἀπῆλθον — αὐτ.] ὅτε ἀνήρχετο πρὸς τὸ ὄρος τοῦ τελειωθῆναι S syr ‖ 14 συν. — ἐποι.] ἡμῶν ἦν μετ' αὐτῶν· καὶ πολλοὶ τῇ πίστει προσετίθοντο S | scr πρόσθεσιν? ‖ 15-16 συνέβη — καὶ] διελθόντος δὲ πολλοῦ χρόνου συμβαίνει δαιμονισθῆναι ἕνα τῶν τοῦ μισδαίου υἱῶν· σκληροῦ δὲ ὄντος τοῦ δαίμονος R ‖ 15 χρ. πολ. S | ἕνα τῶν υἱῶν S ‖ 16 κρ.] πληγῆναι S | ἠδύνατο αὐτὸν RS

πάνυ γὰρ χαλεπὸς ἦν ὁ δαίμων. ἐνεθυμήθη δὲ ὁ βασιλεὺς Μισδαῖος
241 T. καὶ εἶπεν· ‚ἀπελθὼν ἀνοίξω τὸν τάφον καὶ ἄρας ὀστοῦν ἀπὸ τοῦ ἀποστόλου τοῦ θεοῦ κρεμάσω ἐπὶ τὸν υἱόν μου καὶ θεραπευθήσεται.‘ ἐν ὅσῳ δὲ τοῦτο ὁ Μισδαῖος ἐνεθυμήθη, φανεὶς αὐτῷ ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς εἶπεν αὐτῷ· ‚ζῶντά με οὐκ ἐπίστευσας, καὶ νεκρὸν ἄρτι πιστεύεις; πλὴν οὖν θάρσει· σπλαγχνίζεται γὰρ εἰς σὲ καὶ ἐλεεῖ σε ὁ κύριός μου Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ τὴν ἑαυτοῦ χρηστότητα.‘ ἀπῆλθεν δὲ ὁ Μισδαῖος ἐν τῇ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου σορῷ· καὶ ἀνοίξας τὴν θήκην οὐχ εὗρεν ἐκεῖ τὸν ἀπόστολον· εἷς γὰρ τῶν ἀδελφῶν κλέψας
298 W. αὐτὸν εἰς Μεσοποταμίαν ἀπήγαγεν.

ἀπὸ δὲ τοῦ τόπου ἐκείνου ἔνθα τοῦ ἀποστόλου τὸ λείψανον ἔκειτο χοῦν ὁ Μισδαῖος λαβὼν τῷ υἱῷ αὐτοῦ περιέθηκε λέγων· ‚πιστεύω εἰς σέ, Ἰησοῦ Χριστέ, διὰ τοῦ σοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ, καὶ ἀδιστάκτῳ πίστει ὁμολογῶ πατέρα υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα.‘ καὶ τοῦτο εἰπὼν περιέθηκεν τὸν χοῦν ἐν τῷ τραχήλῳ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· καὶ παραχρῆμα ὁ παῖς ὑγιὴς ἐγένετο. συνηθροίσθη οὖν καὶ Μισδαῖος ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν καὶ ὑπέκλινε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ

---

1 πάνυ — δαίμ.] σφόδρα γὰρ ἦν χαλ. ὁ δ. S om R | ἐνεθ. — Μ.] διενοήτω ὁ μισδαῖοσ R ὁ δὲ β. ἐνεθ. S ‖ 2 κ. ἔλεγεν R om S ‖ 2-3 ἀπ. — θερ.] ἀπελθεῖν καὶ ἀνοῖξαι τοῦ ἀποστόλου τὸν τάφον· καὶ ἐπάραι ὀστοῦν καὶ κρεμᾶσαι ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὅπωσ ἰαθῇ S ‖ 2 ἄρ. ὀ. ἀπὸ] λάβω ἐκ τῶν ὀστέων R ‖ 3 τοῦ θ. — καὶ] καὶ προσάψω μου τῶ υἱῶ καὶ οἶδα ὅτι R ‖ 3-4 ἐν — φανεὶς] καὶ ἀπείη πρᾶξαι ὧν διενοήθη καὶ ἐπιφανεὶσ R μέλλοντοσ δὲ αὐτοῦ ποιεῖν ὃ ἐνεθυμήθη, ἐμφανισθεὶσ S ‖ 4-5 ὁ ἀ. Θ.] ἰούδασ R ‖ 5 αὐτῷ om RS ‖ 5-7 ζῶντι μοι μὴ πιστεύσασ νεκρῶ μοι πῶσ θέλησ πιστεῦσαι. ἀλλὰ μὴ φοβοῦ· φιλανθρωπεύεται ὁ ἰησοῦσ διὰ R ‖ 5 ζ. με] εἰ εἰσ ζ. S | καὶ] καὶ εἰσ S | ἄρτι om S ‖ 6 πλὴν μὴ φοβοῦ· ἐπεὶ σπλ. (leg ἐπισπλ. cf 85,30) γ. S | καὶ ἐλ. σε om S | ἐλεῇ P ‖ 7 ἡμῶν S | αὐτοῦ RS | χρηστότηταν R ‖ 7-8 ἀπ. — Μ.] ὁ δὲ μ. R καὶ πορευθεὶσ ὁ βασιλεὺσ S ‖ 8-9 ἐν — θήκην om RS ‖ 9 ἐκεῖ τ. ἀ.] τὰ ὀστὰ R ὀστοῦν ἐν τῶ τάφω S ‖ 9-10 εἷς — ἀπ.] κεκλόφη γὰρ αὐτὰ εἷς τ. ἀδ. καὶ εἰσ τὰ τῆσ δύσεωσ μέρη μετέθηκεν R ‖ 10 αὐτὸν] τὸ λείψανον τοῦ μακαρίου S | ἀπ. εἰσ τὴν μεσ. S ‖ 11-12 ἀπὸ — λαβὼν] λαβὼν δὲ κόνην ὅθεν ἦν τὰ ὀστᾶ κείμενα τ. ἀπ. προσῆψε R ἀ. δὲ τ. τάφου λαβὼν χοῦν ἔνθα τὸ λείψ. τ. ἁγίου κατέκειτο πορευθεὶσ ἐπέθηκεν S ‖ 12 περιέθ. λέγ.] καὶ εἶπεν RS ‖ 13 πιστ. — Χρ.] π. σοι ἰ. R ἰ. χ. π. εἰσ σὲ S ‖ 13-14 διὰ — πν.] νῦν ὅτε με ἀφῆκεν ὁ πλάνοσ ἐκεῖνοσ ὁ τοὺσ ἀνθρώπουσ σπαράττων ἵνα μὴ σωθῶσιν R syr ὅτι διὰ τοῦ ἁγίου θωμᾶ τ. ἀπ. θεραπεύεισ τὸν υἱόν μου S ‖ 14-15 καὶ τ. — αὐτοῦ om RS ‖ 15-16 κ. εὐθὺσ γέγονεν ὑγιείησ ὁ υἱὸσ αὐτοῦ τῶ τρόπω τούτω R κ. εὐθέωσ σὺν τῷ λόγω ὑγιὴσ ἐγένετο ὁ υἱὸσ αὐτοῦ S ‖ 16-17 συν. — βασ.] καὶ συνήγετο R ἔκτοτε οὖν πιστεύσασ τῷ χριστῷ ὁ βασ. S ‖ 16 μιδαῖοσ P ‖ 17 λοιπῶν om S | ἀδ.] ἀδ. συνήγετο S ‖ 17-95, 1 καὶ ὑπέκλ. — Σίφωρος] ὑποκλινόμενοσ τῶ σηφόρω καὶ τοὺσ ἀδελφοὺσ αὐτοῦ. R ‖ 17 ὑπέκλινεν S

ὑπὸ τὰς χεῖρας Σίφωρος. ἔλεγεν τοῖς ἀδελφοῖς Σίφωρ· ‚εὔχεσθε ὑπὲρ Μισδαίου τοῦ βασιλέως ἵνα παρὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εὐσπλαγχνίαν δέξηται, καὶ ἀμνησικακήσει αὐτῷ.‘ πάντες οὖν ἐν συμφωνίᾳ χαίροντες εὐχὰς ἐποιοῦντο ὑπὲρ αὐτοῦ· ὁ δὲ φιλάνθρωπος δεσπότης ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων ἔδωκεν καὶ Μισδαῖον τὴν εἰς αὐτὸν ἐλπίδα· καὶ συνήγετο μετὰ τοῦ πλήθους τῶν πεπιστευκότων τῷ Χριστῷ, δοξάζων πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, οὗ τὸ κράτος καὶ ἡ προσκύνησις νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς σύμπαντας αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

---

1 χ. σιφόρα τοῦ πρεσβυτέρου· ἔλεγεν δὲ τ. ἀδ. εὔξασθε S ‖ 1-8 ἔλεγεν — ἀμήν] καὶ παρεκάλη εὔξασθαι περὶ αὐτοῦ ἵνα ἐλέουσ τύχη παρὰ τοῦ κυρίου ἡμων ἰησοῦ χριστοῦ. ἐπληρώθησαν αἱ πράξεισ θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου ἃσ ἔπραξεν εἰσ τὴν ἰνδῶν. διατελῶν τὸ πρόσταγμα τοῦ πέμψαντοσ αὐτὸν ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτοσ εἰσ τοὺσ αἰῶνασ τῶν αἰώνων. ἀμήν R ‖ 1 leg εὔχεσθαι? ‖ 3 δείξηται καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἀμνησικακήσει αὐτῷ ὁ κύριοσ ὅσα εἰσ τὸν ἀπόστολον αὐτοῦ ἥμαρτεν. πάντεσ S ‖ leg ἀμνησικακήσῃ? | ἐν om S ‖ 4 ἐποίουν ὑπ. αὐτ. τὴν δέησιν S ‖ 4-8 ὁ δὲ — ἀμήν] καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη τοῖσ ἀδελφοῖσ, σὺν τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοῖσ παραδόξοισ τοῖσ γενομένοισ διὰ τοῦ ἀποστόλου ἐν τῷ τόπω ἔνθα τὸ αὐτοῦ κατετέθη λείψανον. ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίω ἡμῶν. ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτοσ. τιμὴ καὶ προσκύνησισ σὺν τῶ ἀνάρχω πατρὶ καὶ τῷ παναγίω καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῶ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεί. καὶ εἰσ τοὺσ αἰῶνασ τῶν αἰώνων ἀμήν. S ‖ 5 scr Μισδαίῳ?

DE MIRACVLIS BEATI THOMAE APOSTOLI

VEL QVALITER AD MARTYRII GLORIAM DOMINO TRIBVENTE PERVENIT

---

p. 687 Fabricius Beatum Thomam cum reliquis discipulis ad officium apostola-
tus electum ipsumque a domino Didimum, quod interpretatur
688 F. geminus, uocitatum fides euangelica narrat. qui post dominicae
gloriam ascensionis Thaddaeum, unum ex septuaginta discipulis,
ad Abgarum regem Edissenae ciuitatis transmisit, ut eum ab
infirmitate curaret iuxta uerbum quod ei a domino scriptum est.
quod Thaddaeus ambienter impleuit, ita ut ueniens imposito regi
crucis signaculo ab omni eum languore sanaret. Thomas autem
apostolus Christi morabatur in Hierusalem. tunc diuina commoni-
689 F. tione iussus est Indiam ingredi, ut scilicet populo qui iacebat in
tenebris lumen ostenderet ueritatis. nam legisse me memini quen-
dam libellum in quo iter eius uel miracula quae in India gessit
690 F. explanabantur. de quo libello, quia a quibusdam non recipitur,

---

W cod Guelferbyt inter Wizanburgenses 48 saec VIIII aut X
P Paris lat 5301 saec X
Q Paris lat 11624 saec XI
R Paris lat 12604 saec XII
w p q r correctores
N editio Nauseae

1-3 de — peruenit] passio sancti thome apostoli quod est XII. k. ian. *in mg P* incipit passio sancti . . . homae apostoli (?) a beato . . . (*pleraque crasa*) *Q* || 1 de] incipit de *WR* | maraculis *R* || 2 martirii *R* || 5 deo *P* | iterpretatu/// (n *sup scr*) *P* r *add p* || 7-8 unum ex s. disc. thaddeum nomine *P* || 7 tatheum *WR om Q* | LXX *sup scr* sept *Q* || 8 aedissenae *WQ* aedissennae *R prior* n *exp r* edissine *P* || 10 tatheus *WR* tahdde/// *P* us *add p* taddeus *Q* | regi/// (s *cras uid*) *P* || 11 eum ab omni *Q* | langore *PR* || 11-12 Th. — Hier. *om P* || 13 populu (m *conp cras*) *P* o *ex* u *p* || 15 indiam *Q* || 16 quia] quod *R* | recitabatur *P*

uerbositate praetermissa pauca de miraculis libuit memorare, quod et legentibus gratum fieret et ecclesiam roboraret. 1 Nausea

Igitur cum saepe a domino commoneretur ut diximus beatus Thomas ut partes citerioris Indiae uisitaret, et ille quasi Ionas a facie domini fugiens ire differret nec impleret quae sibi diuinitus praecipiebantur, apparuit ei dominus in uisu noctis dicens: ‚ne timeas, Thomas, descendere in Indiam, ego enim uadam tecum et non te derelinquam, sed glorificabo te ibi, implebisque certamen bonum confessus me coram omnibus hominibus terrae illius, et exinde assumam te cum gloria et statuam te cum fratribus tuis in regno meo. nam scito quia oportet te ibi multa pati propter me, ut cognoscant omnes te docente quia ego sum dominus‘. haec cum audisset beatus apostolus dixit: ‚quaeso, domine, ne dirigas illuc seruum tuum. regio enim illa longinqua et grauis est; incolae quoque loci illius iniqui et ignorantes sunt ueritatis‘. erat enim his diebus Hierosolymis quidam negotiator Abban nomine qui a rege 691 F. Indiae missus fuerat ut hominem in artificio structurae scitum inquireret ad comparandum. huic per diem dominus in specie humana apparens ait: ‚quid hic tu, o homo, de tanto terrae spatio aduenisti?‘ et ille: ‚a domino‘ inquit ‚meo rege Indiae missus sum requirens artificem structorem qui ei palatium possit aedificare‘. cui dominus ait: ‚est mihi seruus talis, quem si uolueris comparabis‘. et statim adduxit negotiatorem ad hospitium Thomae apostoli,

---

1 maraculis *R* i *sup scr r* | quo *Q* || 2 et *prius om P* || 3 F III *in mg W* || 4 ceteriores *P* i *ex ult* e *p* inferioris *sup scr in W m saec XV* || 4-5 fugeret a. f. dom. et ire *P* || 5 diuinitas *P* u *ex* a *p* || 6 pciebatur *P corr p* praeciebantur *Q* | nocte *P Greg T gl mart 76 p 805 gl conf 35 p 923. 45 p 931 ‚noctis‘ s Mart 1,24 p 1024 ‚nocte‘* || 7 thoma/// (*eras* m) *W* || 8 ibi enim///// (im *eras*) plebis *P* im *in ras p* || 9 ///confessus (*eras* et *conp*?) *P* | omnibus *om PQR (non N) suspectum est* || 12 docente te *P* | autem *sup* haec *scr p* || 13 aud.] dixisset *Q* || 15 sunt *om P* | ueritatem *WRN* uiam *sup scr p cf Fabric cod ap N T II p 547 ‚negligens audiendi‘ 550 (codd) ‚ut eum oboedientem faceret uoluptatis suae‘* || 16 hierosolimis *QR* | quidam *om W add w* | abanes *R* || 16-17 qui—fuerat] ad hoc d//////retus *R* (directus *effecit r*) *om W* || 17 hominem *post* structure *pos R om W* | situm *R* scium *N cf Pentateuch ed Robert exod 35, 25 ‚artis scium esse in omni opere artificii‘ at Greg T h F 3,15 p 119 ‚in omnibus . . . ualde scitus sum‘* || 19 apparuit dicens *P* | huc *W ac sane cf 100, 8. 103, 14. 120, 4* | o *om PN* || 20 ad///////// (*eras uid* quisisti) *W sup scr* uel uenisti *w* | rege *om P* | indice *R* || 21 require (*euan reliquum*) *P* requirere *eff p* | ei *om P* | palatia *WR* | posset *P* i *ex* e *p* || 23 adospicium th.ap. negot. *P*

et ostendens eum ait: ‚hic est seruus meus artifex ille de quo locutus sum. nunc autem pretium eius ipsi trade, et accipiens duc eum ubi uolueris‘. quod cum negotiator fecisset, apprehensum sanctum Thomam deduxit ad nauim suam. et ascendentes mense tertio in Indiam citeriorem euecti sunt. obstipuitque negotiator causam uelocitatis eo quod iter illud quod semper in trium annorum spatio expediebatur nunc in tribus mensibus est impletum.

2 N. exeuntes autem de naui ingressi sunt primam Indiae ciuitatem, et audiebant sonos musicos et urbem totam laetitia magna plaudere. interrogantesque unum de populo quid hoc esset dictum est eis:
692 F ‚rex‘ inquit ‚noster unicam filiam hodie copulat matrimonio. ideo gaudium est omni ciuitati, et te ut credo dii exhibuerunt ut his epulis interesses‘. haec illis colloquentibus subito totam ciuitatem uox praeconaria replet dicens: ‚audite, habitatores urbis omnes, diuites mediocresque ac peregrini uel pauperes, accedite ad palatium regis et epulamini, gaudete et estote iocundi. si quis uero ab hac laetitia se subtraxerit, reum se nouerit maiestatis‘. haec cum audisset negotiator ille, ait Thomae apostolo: ‚eamus et nos, ne culpabiles inueniamur coram rege‘. tunc ingressi palatium iussi sunt discumbere retro. Thomas autem apostolus discubuit in medio, intendentes omnes in eum et scientes quod peregrinus esset. aderat enim his nuptiis puella ex Hebraeis concinens calamos. quae cum

---

1 ille *om R add r* || 2 trahe et hunc acc. *P* || 3 quod] *ras in P* hoc igitur *p* || 4 *post* thomam *add* apostolum *R* | ad *om P* in *sup scr p* | nauem *WQR* (nauim *N*) *cf 8. 115, 2 Greg T passim* || 5 ceterirem *P corr p* | obstupuitque *R* u *sup* i *w* || 7 perficiebat *P* ur *comp add p cf Greg T gl mart 55 p 786 ‚iter expedire coepit‘* || 8 F VI *in mg W* | autem *om P* | prim/// *(eras* um*) P* am *in ras p* || 11 uncam *R* i *sup scr r* | hodie copulat *in ras R* | hodie *om Q* || 12 omni *om WR* | ciuitatis *W* | credo////// dii *R* | his *om Q* || 14 praeconia *WQ cf similia ap Roensch Itala 131* || 14-15 *scr* aud. omnes diu. mediocresque [uel pauperes] hab. u. ac peregr. || 16 gaudentes *P* | iucundi *W* o *ex* u *w* (iocundi *PQR*) || 17 se ab h. l. *W* | se *prius sup scr P om R* | maiest.] lese *sup scr in W m saec XIIII aut XV* | haec] *ras in P* autem hec *post* cum (*18*) *add p* || 18 Thomae *om W* || 18-19 eamus—rege *om P add in mg p* || 19 ne] ne//// *R* | pal.] sunt pal. et *P* || 20 retro *exp sup scr* thoro *r* toro *W* h *add w* thoro *Q N recte ut uid cf Greg T h F 2,23 p 75 ‚recumbit in toro‘* || 21 int. o.] ibus *ex* es *p* | intendentibus *WQR* | omnibus *WR om Q* | scientibus *WQR* ibus *ex* es *p* | *fort olim* et intendebant omnes in eum scientes *sed cf 10. 102,22. 103, 19 al Greg T passim* || 22 enim his nup *in ras R* | enim *om Q* | hebreis *WQR* aebreis *P* | concinens] t *ex alt* c *p* continens (*fort* manu) *olim scriptum fuisse certum uid (7, 5 κατέχουσα)* | calomos *P* calamis *WQ* (calamos *N*) | que *eraso* m *comp R*

audisset beatum Thomam orantem et benedicentem deum, intellexit de sua esse regione, et intendebat in eum iugiter nec desistebat ab admiratione uultus eius. sed et ille intelligens Hebraeam esse mulierem libentissime aspiciebat ad eam. haec uidens pincerna conuiuii zelo ductus dedit alapam sancto apostolo dicens : ‚ut quid tu sic intendis in mulierem?' at ille eleuatis in caelum manibus ait : ‚indulgeat tibi dominus in futuro iudicio, fili; in hoc uero saeculo protinus repraesentet dexterae illi quae me uerberauit iniuste'. erat autem iam imminens nox. epulantibus autem illis subito defecit aqua ministeriis nuptialibus. euntibus autem multis ad hauriendum 693 F.
et tardantibus ipse quoque pincerna cucurrit. et accedente eo ad fontem affuit leo magnus, qui apprehensum puerum confregit et in frusta discerpsit. cuius dexteram apprehensam canis qui aderat detulit ad domum, et portabat per conuiuia epulantium requirentibus autem illis quis deesset ex famulis cognoscunt pincernam interemptum esse ad fontem; quem cum leo deuoraret, huius dexteram a cane fuisse correptam conuiuioque delatam. haec audiens puella Hebraea confractis calamis procidit ad pedes apostoli clamans uoce magna et dicens: ‚uere hic est seruus dei uiui, quia omnia quae locutus est ueLociter sunt impleta'.

cum autem haec audisset rex, prostratus est et ipse ante pedes eius dicens : ‚rogo, uir dei, ut depreceris deum tuum pro unica filia mea 694 F.
quam hodie uiro tradidi, ac peto ut eas illuc atque benedicas puerum scilicet et puellam'. illo uero nolente rex ui compulit apostolum ad

---

1 deo *W cf 39* || 3 eius uultus *W transpos w* | et *sup scr R* | intellegens *P (solus)* i *ex* e *p* | hebream *WQR* aebream *P* || 4 aspiebat *R corr r* | ad eam *sup scr W* (*ut uid*) || 5 conuiuii *om P* | sancto *om P* || 6 intend////// (ens *eras uid*) *P* is *in ras p* | at ille eleuatis *rescr p sequitur ras* || 7 f *uoc* futuro *in ras W* | inditio *r* (*om R*) | uero *om P* || 8 dext. — iniuste] mihi dexteram tuam praecisam a te quae iniuste me uerberauit *P* | qui *R* e *ex* i *r* || 9 erat enim iam *Q* || 10 aqua/// (a *eras*) *P* haur.] a *ex alt* u *q* || 11 cucurit *R* || 12 afuit *R* f *add r* || 13 frustra *PR* r *exp pr* || 14 adomum *R* d *add r* | et portabat *om R* | conuia *R* ui *add r* || 15 autem *om P* || 16 fonte *Q* || 16-17 deuorasset (et *add p*) bib////// (isset *in ras p*) sanguinem eius///////// (*eras uid* huiusque) dextera (ipsius *add p*) a cane////// (*eras* fuisset) arrepta////// (*eras* et?) in conuiuio (est *add p*) delata *P* || 17 esse *W* || 18 ebrea *W* aebrea *P* || 22 rogo] rogo te *P* | deum] dominum deum *P* || 23 atque] et *comp P* | puero *W cf 39* || 24 et] ac *W* atque *R* | puellae *W cf 1. 100,16. 106,14. 34. 113,23* | ui]. VI. (*numerus*) *W*

thalamum usque procedere. tunc beatus apostolus expansis manibus orauit super eos dicens: ‚deprecor, domine, ut effundas benedictionem tuam super hos adulescentes et inspirare digneris cordi eorum quae eis agi oporteat‘. tunc consummata oratione egressus est ostium, omnibusque foris egredientibus puer reuertebatur ad thalamum, et ecce apparuit ei dominus in similitudine Thomae apostoli sedens super lectum eius. puer uero timens ait ad eum: ‚nonne tu primum egressus es domum, et quomodo huc iterum es ingressus?‘ cui ille: ‚non sum‘ inquit ‚ego Thomas, sed frater eius, ipse enim uos mihi commendauit, ut custodiam uos ab omni malo; et ideo audite consilium meum: relinquite omnem sollicitudinem saeculi, et credite deum uiuum quem praedicat frater meus Thomas; estote caste uiuentes et proicite a uobis omnem curam huius uitae mortalis, ut effecti per sanctitatem mentis et corporis templum dei illam uitam perpetuam quae nullo fine clauditur adquiratis‘. et haec dicens et benedicens eis recessit a cubiculo. mane autem facto ueniens rex uisitare eos inuenit puerum sedentem et puellam iuxta eum nihil
695 F. habentem uerecundiae ut ordo exigit nuptialis; et ait: ‚quae uos causa ita sedere facit?‘ cui puer: ‚gratias agimus domino nostro Iesu Christo, qui nos ad suam notitiam uocare dignatus est, ut relictis tenebris sequamur lumen ueritatis eius‘. sed et puellae ait rex: ‚cur tu nihil uerecundiae ferens ob honorem nuptiarum impudenter oculos erigis?‘ et illa: ‚haec‘ inquit ‚nuptiae transitoriae sunt, nam

---

2 orauit *om* *P* | dep.] dep. te *P* || 3 adul.] o *ex* u *fort* *W* | cordi] in corde *P* | eis] i *exp* o *sup scr w* eos *R* *cf Greg T gl mart 101 p 833 ‚intelligunt . . . sibi aliquid . . . relinquere oportere‘* || 4 agere *WR* | hostium *PQR* || 5 foras *P* a *ex* i *w* *cf Greg T gl mart 44 p 772 ‚egressus autem foris in atrium‘ 89 p 822 ‚foris eiectum‘ 101 p 839 ‚foris egreditur‘ Venant ed Leo index Roensch Itala 340* || 7 uero] autem *R* || 8 es *prius om R add r* | ingr. es *P* || 9 ego inquid *P* || 10 *ras ante* omni *R* || 11 et *comp post* meum *add p* | saeculi *om P* || 12 deum] in deum *W* | uiuum *om P* | *ras ante* frater *R* || 13 proiicite *W* i *prius exp w* | mortali *P* s *add p* || 14 dei] dei uiui *W* || 15 et *post* dicens *om P* || 16 autem *om R add r* | 18 uerecundi//e (*eras* a) *W* | exegit *WR* *cf Schuchardt Vokalismus II 13 III 167* | qu//e (*eras* a) *W*: a *paene constanter in W ante* e *eras non amplius adnotabo* || 19 puer] puer ait *P* || 20 est *om P add p* || 22 uerecondie *R* || 23 et illa *om P* | hae *WQR*: *Greg T curs stell 43-55 septiens ‚haec stellae‘ cf Haase p 42*

ego disponsata sum a rege caelorum, cuius thalamum immensis monilibus splendet, cuius nuptiae castae sunt, ad cuius mensam epulae non deficiunt, in cuius domo laetitia perennis, iocunditas sempiterna, gaudia perpetua perseuerant, cuius uultus est omnibus in eum credentibus desiderabilis, de cuius uestimentis diuersorum aromatum suauitates efflagrant, in cuius hortis lilia perenniter nitent, rosae rubent, uiolae et croci perpetua florum uiriditate rubescunt‘. haec ea dicente rex scidit uestimenta sua dicens: ‚perquirite magum illum quem ego sponte introduxi in domum meam ut amitterem filios meos. ecce enim maleficati ab eo christianos se nunc dicunt‘. et requirentes beatum apostolum non inuenerunt. iam enim cum negotiatore ad ulteriores Indiae partes processerat.

adulescentes autem praedicabant uerbum dei ita ut omnis popu- 3 N.
lus per eos conuerteretur ad dominum. sed et ipse rex qui erat pater puellae compunctus corde credidit dominum Iesum Christum, et audiens beatum apostolum in ulteriorem Indiam commorari abiit cum 696 F
omnibus qui crediderant, et peruenit ad eum, et procidens ad pedes eius rogauit ut eos omnes baptismatis gratia consecraret. haec audiens beatus apostolus gauisus est et gratias egit deo, ac transacto septem dierum ieiunio baptizauit eos in nomine sanctae trinitatis. ipse quoque rex rogauit sibi caput totondi, et diaconus ordinatus est, et adhaerebat incessanter apostolicae doctrinae.

---

1 desponsata *WQ cf Schuchardt Vokal I 303 III 124* | a rege] regi *expectes sed cf Greg T h F 4,38 p 179 ‚duos filios … quorum unus Sigiberti alius Chilperici filiam desponsauit‘ 4,47 p 188 ‚filiam eius desponsare desiderans‘* | thalamus *WR cf similia ap Roensch Itala 269 Haase ad Greg T curs stell 15; Ducang chart anni 1253 ‚dua thalama‘* | munilibus *P* o *ex* u *p* || 3 deficient *P* u *ex* e *p* | cuius *rescr p* | domu *P* o *ex* u *p* | laetitia *om P* | iucunditas *W* o *ex* u *w* (iocunditas *PQR*) | et *ante* sempit. *add p* | perpetua *del sup scr* laeticia *p* || 4 gaudia *om P* | n *uoc* perseuerant *exp p* | cred. in eum *P* || 5 deuersorum *P* i *ex* e *p* || 8 magnum *R* n *exp r* || 9 domo mea ad benedicendum et ille magica arte sua hoc egit ut ego amitterem *P* | amiterem (*sic plerumque*) *R* || 10 ecce — dicunt *om Q* | christiani *R* os *ex* i *r* | esse *post* se *add p* | nunc *om R add r* || 12 partes indie *P* || 13 F *in mg P* || 14 per eos *om Q* | et *om P* | qui erat *om P* || 15 dom.] in dom. *WR* || 16 et *eras P* | *post* audiens *add* autem *p* | ulteriore/// india/// *P* re *et* a *rescr p* ulteriore india *WR* | commorare (com *comp*) habiit *P* || 17 et *eras P* uero *post* procidens *add p* || 18 ut *om R add r* | omnes eos babtismatis *P* || 19 ac] hac *eras P* et *comp in ras p* || 20 babtizauit (*sic plerumque*) *P* | sanctae *om WR* || 21 rex/// *R om P* | ////tondi (*eras* to) *P* totundi *Q* (totondi *N*) tondi *WR recte ut uid cf Roensch Itala 284 app Probi 199,1 K*

4 N. negotiator uero accessit ad regem, et nuntiauit ei inuenisse se uirum qualem ei praeceperat. quem rex repletus gaudio iussit ad-
697 F. duci in conspectum suum, et ait: ,quod est opus tuum, uel quod artificium nosti?' ,seruus sum' ait apostolus ,artificis architecti. in lignis autem et caemento ualde cognitus sum et in omnibus quae iuste praecipiuntur'. cui rex ait: ,talem dudum requirebam qui haec artifi-
698 F. cia nosset'. et egressus a ciuitate ostendit ei locum et ait: ,si uerus es artifex, in huius loci planitie mihi palatium construe, et tunc probabo quod perfectus sis in operibus istis'. cui apostolus ait: ,oportunus est hic locus in quo palatium aedificetur quod in perpetuo rex debeat habitare, quia planitie extensus, aqua iocundus, et aere salubris habetur'. tunc data mensura aedificii, relicto multo pondere auri, profectus est in aliam ciuitatem deprecans apostolum ut uelociter aedificaret domum illam. beatus uero Thomas accepta pecunia pergebat in circuitu ciuitatum euangelizans uerbum dei et distribuens aurum regium indigentibus et sanans omnes infirmitates populi per regionem illam. rex autem post dies multos misit pueros ad eum dicens: ,ostende opera tua, et dic quid adhuc indigeas, ut mittam tibi'. uenientes autem pueri dixerunt quae eis iussa fuerant a rege. quibus ille respondit: ,palatium quod fieri praecepit rex iam aedificatum est. ad cuius tectum aliqua adhuc necessaria sunt, quae rex transmittat'. nuntiantes autem pueri misit rex iterato pecuniam apostolo sancto, deprecans ut uelocius cooperiretur. denique post multum
699 F. tempus aestimans rex opus esse completum uenit ad ciuitatem illam

---

1 se *om P add post* ei *p* || 2 qualem] talem qualem *R* | iussit] magno iu//// *P* bens *in ras p* || 3 in] ante *Q* | conspectu suo *P* | et *om P* || 5 cemento *W* || 8 et tunc] et sic *in ras p* || 9 op. istis] omnibus his *P* | opportunus *R cf Sulp Seu ed Halm p 114, 10* || 10 hic *om WR* | quo/// (*cras* d) *P* | perpetuum *P cf 103,6. 107,1* || 11 habeat *W nescio an recte: cf Greg T's Mart 1,16 p 1018; Venant ed Leo index; uita s Euphrosynae ed Boucherie p 40; Roensch Itala 447* | inhabitare *WR* (habitare *N*) | ext. a. iuc.] iocundus atque extensus erit *P* | iucundus *W* o *ex* u *w* (iocundus *QR*) | aere *om P* || 12 bi *sup* habetur *scr* (*ut sit* habebitur) *p* | data *om P* perspecta *add post* edificii *p* | aedeficii *R* || 15 euuangelizans *PQ* | aurum *om P* || 17 multos dies *P* | ostende/// (*eras* m?) *W* || 18 opera *om W sup scr w* | et *om P add p* | indige///s (*eras* a) *W* || 19 quae eis] ei omnia quae ei *P* || 20 rex iam *om P cf 103, 11* || 22 nuntiauerunt *WR* nuntiantibus *Q cf 98,39* | pueri] pueri et *WR* pueris *Q* haec pueri *P* || 23 uelociter *WR* (uelocius *N*) *cf Woelfflin lat u rom compar p 64 Eugipp s Seu 24, 2 ,perge uelocius' Greg T gl mart 51 p 781 ,uelocius praepara' 29 p 752 ,exple celerius' al* || 24 temporis *P*

et interrogans amicos suos rogabat ut ostenderent ei quod esset palatium quod Thomas aedificauerat. at illi dixerunt: ,nihil aedificii noui in hac urbe operatus est, sed uadit per populos erogans aurum tuum, nouum deum patriae qui nunquam auditus est praedicat, et post hanc uitam nescioquam aeternam promittit, asserens homines in perpetuo uiuere qui crediderint in nomine dei sui. daemonia eicit, sanat infirmos, mortuos suscitat, et nihil mercedis accipit. unde manifestum est magum illum esse et seductiones uanissimas exercere'. iratus autem rex iussit eum adduci et ait: ,ostende aedificium quod operatus es, alioquin morieris'. at ille: ,aedificium' inquit ,quod praecepisti fieri, rex, iam expletum est. sed nunc non uidebis illud, uidebis autem in saeculo futuro et habitabis in eo feliciter'. igitur furore succensus rex ait: ,ad illudendum nos ut audio huc uenisti'. et statim iussit eum mitti in carcerem cum Abban negotiatore.

audiens haec frater regis, quod scilicet uastata fuisset pecunia publica et nihil appareret ex ea, indignans et dampni condolens fraterni, febre accensus conuertit caput in lectulum et uocans regem ait: ,ecce dies obitus mei aduenerunt. nunc commendans domum meam tibi noueris me spiritum exhalare; sed rogo ut magum illum 700 F. cuius nequitia haec patior protinus iubeas decollari'. et haec dicens ommutuit, et iacebat clausis oculis, neque cibum capiens neque ullum proferens uerbum. tertia uero die apertis oculis uocauit fratrem suum dicens: ,spei meae certa est confidentia ut si quid tibi petiero praestare non abnuas. nunc autem rogo ut transferas in

---

1 amicis suis *Q* || 3 nouimus *P* | op. est] edificatum esse *P* | populum *P* | e///rogans (r *eras*) *P* || 4 qui—est *glossema* (*cf 108, 21*)*? an* patriae *transpos? cf 112, 24* || 6 hom.] *scr* omnes? *del*? | perpetuum *P cf 102,10* | crediderі//nt (*alt* i *ras ex* u) *R* || 8 est *om P add p* | magnum *R* n *exp r* | eum *P* | sedicionis *P* seditiones *R* i *prius exp* u *sup scr r* || 9 uanissimae *P sup scr* negotium *p* || 10 aliquin *W* o *sup scr W? an w?* alioquim *R* || 11 fieri *om P* || 12 non uidibis *R* | autem] autem eum *Q* | futuro saeculo *W* || 14 nobis *WR* (nos *N*) | huc *om P* || 15 carcere *P* | negociare *P* to *sup scr p* || 16 haec] autem *P* || 17 damno (amn *in ras*) *W* dampno *R* (dampni *PQ* o *ex* i *p*) *cf 97, 32 Schuchardt Vokal 1 149 III 76* || 17-18 cond. frat. *om Q* || 18 fraterno *WR* o *ex* i *p* | lectulo *P cf Greg T gl conf 75 p 955 ,declinans caput ad lectulum' s Iul 14 p 859 ,declinauit caput ad ectulum' s Mart 3,33 p 1093 ,caput conuertit ad lectulum'* | et *om P* || 19 adueniunt *P* | nunc] nunc autem *Q* || 21 cuius] pro cuius *P* || 22 obmutuit *PQR cf Loewe prodr 369* | cybum *PQ* || 23 die *om P add p* || 24 ut] ita tamen ut *P* | tibi] te *WRN cf 151,6. 28 Greg T gl mart 80 p 811 ,peto caritati tuae'* || 25 tranferas *Q*

ditionem meam palatium quod tibi homo peregrinus aedificauit.‘ illo autem nolente haec praestare coepit exponere puer dicens ductum se fuisse a duobus uiris et ostensum sibi esse palatium, et dicebat quae ei amplitudo esset, quae fenestrae, qui splendor, quod tectum, dicentibus sibi uiris a quibus ducebatur: ‚haec est domus quam aedificauit fratri tuo Thomas apostolus Christi.‘ his auditis rex ait fratri suo: ‚si tibi hoc aedificium placet, da ei pecuniam, et simile construat tibi. ego autem non relinquam domum meam quam multo labore quaesiui‘. et cursu uelocissimo abiens ad carcerem dimisit apostolum dei ex eo, deprecans ut indulgeret iniuriam quam fuerat passus; et flagitabat signaculum beatae crucis accipere et credere deo illius. beatus uero apostolus indicens eis
701 F. ieiunium per septem dies praedicauit uerbum dei. et die septima baptizauit regem et fratrem eius in nomine patris et filii et spiritus sancti, sed et populum multum cum eis. rex autem cum fratre suo ascendens de lauacro uidit iuuenem in ueste alba tenentem lampadem magnam et dicentem: ‚pax uobis‘. et statim recessit ab oculis eorum.

5 N. exeunte autem apostolo de ciuitate, ecce occurrit ei mulier spiritum immundum habens. et cum uidisset apostolum, collisit eam spiritus in terram et ait: ‚quid nobis et tibi, apostole dei summi? uenisti ante tempus extrudere nos a sedibus nostris?‘ cui sanctus Thomas ait: ‚in nomine Christi Iesu domini mei impero tibi ut exeas ab ea nihil nocens corpori eius‘. et statim daemonium

---

1 dicionem *PR* | *ante* palatium *ras W* | homo *in ras R* || 2 nolente *om P* nolente *ante* coepit *add p* | haec] ei haec *P* | c///epit (*eras* o) *W* cepit (*sic saepe*) *QR* | exp.] ei exp. *WR* (ei *om N*) | puer] per *Q om P* (puer *N*) || 3 esse *sup scr R* || 4 ei] us *comp add p* | qui fen. *P* ae *ex* i *p* | quis *Q* | spendor *R* | *ante* quod *add* adiungens *post* quod *add* hoc quoque *p* || 5 tectum—duceb.] ame/// ducentibus uiris audiui *P* || 7 pec.] pec. tuam *P* || 8 simile// (m *eras*) *P* e *rescr p* | derelinquam *Q* relinquo *R* || 9 adquisiui *P* | habiens (*sic plerumque*) *P* || 10 ea *P* | iniuriae *Q* ei iniuria *P* m *comp add p* || 12 ei// *W* ei *PR* (eis *N*) || 13 predicauit////// (*eras* que *comp*) illi/// (*eras* s) *P* | *post* dei *ras R* | et *repet R* | septimo *P* || 15 sed—eis *om P* | eis] his *Q* || 16 ascend//// *P rescr et add* ens *in ras p* | de *om P add p* | lampadam *P cf Roensch Itala 258 Ludwig ad Commod c apolog 12* || 17 paux *R* u *exp* r || 19 ecce *om Q* | occurit *R* || 21 spiritus *om P* || 22 excludere *P* || 23 d. m. i. chr. *W* i. chr. dom. mei *R* i. dei m. (*om* Chr.) *P* (Chr. I. d. m. *N*) || 24 nih. noc.] et nihil noceas *WR* | doemon (oe *constanter*) *P*

cum egrederetur dicebat: ,ecce eicis me hodie ab hac muliere, nobiliorem enim inuenturus sum in quam ingrediar'. et confestim eiecto daemone mulier sana facta procidit ad pedes apostoli signum salutis efflagitans. ille autem abiit ad fontem qui erat proximus et sanctificauit illum, et baptizauit mulierem cum multis aliis. deinde benedicto pane communicabat omnibus dicens: ,gratia domini 702 F. uobiscum'.

accipientibus autem multis de hac gratia uenit quidam adule- 6 N. scens, cumque extendisset manum ut acciperet et ipse benedictionem, attracta est dextera eius, nec poterat eam ad os adducere. quod cum uidisset apostolus ait: ,ecce omnes qui accipiunt ab hoc pane sanitati redduntur: dic tu, o iuuenis, quid sceleris commisisti, ut haec tibi eueniant?' at ille tremens ait: ,nudius tertius cum praedicares audiui te dicentem quod omnes adulteri non haberent partem in regno dei tui. regressus uero ad domum uidi uxorem meam moechari cum uiro altero, et statim apprehensam suggillaui eam. ecce enim iacet mortua'. apostolus autem iussit exhiberi aquam in ydria, et abluens manus adulescentis sanauit eum dicens: ,ostende mihi ubi recumbit mortua uxor tua'. et uidens eam apostolus prostratus in oratione ait: ,domine Iesu Christe, qui ore benigno polliceri dignatus es ut omnia quaecumque peteremus a te benigna pietate largires, tu suscita hanc mortuam, ut ista

1 ecce *om* *P* || 2 enim] ego *P* | qua *Q* || 3 mulier sanata est et procidens *P* | signum *om* *P* || 4 gratiam *post* salutis *add* *p* | efflagitabat *P* | et *om* *R* *add* *r* || 6 bened. p. comm. *om* *P* | dei *P* || 8 u *uoc* adulescens *cum liturae uestigiis W* || 9 cunque *W* (cumque *PQR*) *cf 108,26. 112,33* | extenderet *P* || 10 eam *om* *R* *add* *r* eam//// *P* | ducere *P* | quae *Q* || 11 audisset *P* | acipiunt *R* | ab] de *PQ* (ab *N*) || 12 restituuntur *W* reddantur *R* *exp* a *sup scr* u *r* *cf Greg T gl mart 5 p 726 ,sanitati redditum' 13 p 737 ,s. redduntur' 42 p 771 ,s. restitutus' gl conf 7 p 898 ,s. restituit'* || 13 eueniret *P* || 15 reuersus *P* | dom.] dom. meam *P* || 16 m///echari (*eras* o) *W* maechari *P* mechari *Q* mecchari *R* | suggilla *uoc* suggillaui *eradi coeptum W* iugulaui *sup scr w* sigillaui *P* u *ex* i *p* sugillaui *Q* || 17 iussit/// *R* | exhibere *P* i *ex* e *p* || 18 aquam *om* *R* *add in mg r* | inidria *P* in hydria *Q* indria *R* i *sup scr r* *cf cod Montepess 152 f 106* (*sub litt y*) *,ydria: urna'* | manum *P* | adul.] u *cum liturae uestigiis W* | dicens] cui et dixit *P* || 21 pollicere *Q* | p///teb///mus (*fuit* patebamus) *P* etere *ex* teb *p* petimus *Q* || 22 benigne *P* a *ex* e *p* | larg.] ris *ex* s *p* largireris *WR* praestares *N* *cf cod Montepess 152 f 58 ,largire: donare' f 100 tribuit: donat largit munerat' Greg T gl mart 11 p 733 ,largiuntur' passiue; Boucherie cinq formules rhythmées p 12 ,aestimasti nos . . . perire quando talem annonam uoluisti largire'; Nonius p 470*

uiuente multi credentes resuscitentur ad uitam perpetuam'. et apprehensa manu mulieris suscitauit eam. at illa uidens apostolum proci-
703 F. dit ad pedes eius gratias agens deo. quod uidens populus credidit,
et baptizabantur multi ab apostolo, offerentes ei munera quae statim
7 N. indigentibus erogabantur. hac fama procedente per ciuitates conueniebat omnis populus exhibens infirmos et ponens per plateas unde sanctus apostolus transiturus erat. quos cum uideret, cunctos in nomine domini nostri Iesu Christi imponens signum beatae crucis sanabat.

8 N. audiens autem haec quidam princeps Misdei regis uenit ad eum dicens: ,in ueritate comperi te uerum medicum esse qui cum languores omnium cures nihil mercedis accipis. et nunc sunt mihi uxor et filia quae cum de nuptiis uenirent a daemonio correptae grauiter cruciantur. rogo igitur ut accedas et benedicas eis. confido enim quod possis saluare illas in nomine dei tui'. beatus uero apostolus condolens homini ait: ,si credideris, sanabitur filia coniunxque tua'. cui ille ,si' inquit ,non credidissem, non utique uenissem ad te'. tunc sanctus apostolus uocauit diaconem suum illum qui rex fuerat ciuitatis primae Indiae ubi apostolus fuit ad nuptias inuitatus, et ait ad eum: ,uade, et conuoca omnes credentes ad me'.
704 F. qui cum uenissent, ait: ,ecce ego abscedo a uobis, uos autem state fortes in fide et custodite quae a me accepistis. diligite dominum Iesum Christum per quem renati estis in baptismo. diaconem uero istum relinquo uobis. uos autem non uidebitis ultra faciem meam'. et extendens manus suas benedixit eos dicens: ,custodi, quaeso, domine, gregem tuum quem per me congregare dignatus es, ut nullus retrorsum ruat, nullus post diabolum reuertatur, sed omnes tua uirtute protecti uitam aeternam consequi mereantur et tecum

---

1 credentes *om Q* || 2 procidens *P* || 3 agit (a *semiras*) *P* | quae *Q* | popul// *P* us *in ras p* || 4 ab ap. multi *P* || 4-5 ei—indig. *in ras P* || 5 erogabat// *P* | ha//c *P* || 7 cunctis *P* || 9 san.] san. omnes *P* || 10 mesdei (*sic constanter fere*) *WQR* || 11 comperi///uere (*eras* ae?) *P* te *post* uere *add p* | angores *P* || 12 nil *Q del et* nichil *sup scr q? an Q?* || 13 nuptis *W* i *sup scr W? an w?* nuptias *P* i *ex* a *p* || 14 eis *sup scr W? an w?* || 16 hom.] huic hom. *P* | saluabitur *P* | coniuxque *Q* || 17 cuille *W* i *sup scr w* || 18 a te *P* d *add p* apostoli (*comp*) *P* s *ex* i (*ut sit* apostolus) *p* | diachonem *R* || 20 et////c. *P* conuoca *R* || 21 ab//edo *W* s *in ras* c *sup scr w* || 21-22 fortes estote *P cf ad Cor 1, 16, 13 Fabric cod ap N T II 486* (*mir Andr 23*) *,state fortes in fide'* || 23 qu//m *P* e *in ras p* || 25 eis *Q cf 99,39*

regnent in perpetuo, cui est cum aeterno patre et spiritu sancto honor et gloria in saecula saeculorum'. et cum respondissent omnes ,amen', beatus apostolus osculans singulos et ualefaciens ascendit in curriculo cum principe Misdei regis et ambulabat cum eo. populus autem flebat ualde post illum et tristabatur de absentia eius.

igitur appropinquante apostolo ad domum illius cum quo gradiebatur, spiritus malus conturbauit mulieres, et uexabantur uehe- 705 F.
menter. cumque uenisset apostolus, dicebat spiritus immundus: ,quid nos persequeris, Thomas apostole dei? iam enim de alia India nos eiecisti, nec est locus in quo fugiamus a facie tua'. tunc intellexit apostolus hoc esse daemonium quod eiecerat prius a muliere Indiae secundae, et ait ad eum: ,in nomine Iesu Christi filii dei uiui quem praedico, egredimini et abite in terram desertam, et nolite ultra uexare homines'. et statim exierunt daemonia de mulieribus. quae cadentes factae sunt sicut mortuae. apprehensis quoque manibus eorum apostolus leuauit eas, et benedicto pane dedit eis cibum.

et praedicabat beatus Thomas per totam Indiam euangelizans 9 N.
dominum Iesum Christum, nec solum sermonibus sed etiam operibus fidem barbaricis pectoribus inserebat. itaque ille ante paulisper incredulus qui dixerat ,nisi uidero fixuras clauorum, non credam' credentes deo populos congregabat. et puto per prouidentiam domini ideo eum diligentius de resurrectione quaesisse quia duris ac feris gentibus seminaturus erat uerbum dei, qui instructior redderetur, quod haesitantes fide uel ratione firmaret. inuenit igitur in India

---

1 perpetuum *P cf 102, 10* || 1-2 hon. et gl. c. aet. patri (e *ex* i *p*) et sp. s. *P* || 4 curriculum *WR* (*abl N*) || 5 illum] eum *WR* (illum *N*) | et] et multum *P* || 6 ad *om R* || 8 et cum peruenisset ad illas ap. *P* || 9 quid] i *ex corr W* | perqueris *R* se *sup scr r* | thoma/// (*eras* s) *WP* || 10 iec///sti *R* i *in ras r* | fugamus *P* | intelligens *W* || 11 hoc] *del* oc *sup scr* unc *p* | doemonem *P* | quem *Q* (quod *P*) || 12 et] *ras in W* (,*potest* et *comp erasum esse*') || 13 terra deserta *Q* || 14 uexari *P* | de] a *W* || 16 eorum *sed* a *ex* o *W* earum *QR* a *ex* o *p cf 114, 23* || 17 eis *om P add p* | cybum (*sic saepius*) *PQR* || 18 et] *ras P* autem *post* praed. *add p* || 20 ante *om P* || 22 et] et ut *P* || 23 eum dilig.] *ras in P* prae ceteris obstinacius *in ras* dubitans *sup scr p* | resurectione *R* | quaesisse] hoc praefigura///// *P* uit *in ras add p* | quia] et quia *WN* | ///ac (*eras* h *sic saepius*) *P* || 24 quo *Q sane aptius* | instructor *P* instructior/// *R* | redd.] idcirco tunc necesse erat ut redd. *P* || 25 eo quod *P* qui *Q probabiliter* | esitantes in fide *P*

uiros pariter ac feminas qui uerbum susciperent dei, quia sanabat infirmos eorum.

audiens autem haec signa quae faciebat sanctus apostolus mulier quaedam Mygdonia nomine, uxor Charisii propinqui regis
706 F. Misdei, ueniebat ad eum. cumque prae turba accedere non posset, pueri eius caedebant populum et repellebant multos. quod uidens apostolus prohibuit fieri, et dato spatio accessit mulier et procidit ad pedes eius et ait: ‚miserere nobis, apostole dei uiui, quia sumus sicut bestiae quae sensum nullum habent‘. haec audiens apostolus ait: ‚audi, filia. noli confidere in diuitiis quae possides, sed potius distribue omnia pauperibus, ut fugiens hanc uitam transitoriam perpetuam adipiscaris. relinque idola muta et surda, et cognosce uiuentem deum‘. et cum ei de fide usque ad uesperum intimasset, accepto signaculo reuersa est mulier in domum suam. et ingressa cubiculum flebat ualde, deprecans dominum ut mereretur ueniam pro delictis suis, et erat tristis.

ueniens autem uir eius interrogauit de ea. cui famuli dixerunt: ‚in cubiculo commoratur domina nostra‘. ueniens uero uir eius ad illam ait: ‚cur‘ inquit ‚tristis es, et cur conturbatur cor tuum? scio enim quia ambulasti ad hominem magum, et audisti ab eo uerba inania quae nihil proficiunt. relinque ergo cogitationes istas uanas et surge ut epulemur simul‘. cui illa ait: ‚indulge, quaeso, mihi hac nocte, quia neque cibum neque potum acceptura sum, sed nec in stratum tuum quiescam‘. at ille recedens ab ea epulatus est cum

---

1 susceperant *P* | quia] qui et *P* || 4 migdonea *P* migdonia *Q* | uxur *R* o *ex* u *r* || 4 karisii *P* carisii *Q* || 5 cunque *W* | acc.] acc. ad eum *P* || 8 quia// *P* || 10 quae] as *ex* ae *p* uel as *sup scr Q* (*q?*) *cf Fabric cod ap N T II 478* (*mir Andr 17*) *‚uirtutibus quae faciebat‘* (*sic WN*) *III 604 ‚uirtutibus q. quae . . . fecit‘* || 11 om// *cum comp* (omnia?) *P* s *in ras ut sit* omnes *p* | ut] et *P* | fugi/// (ens *eras*) *P* e *ex* i *p* | perp.] ut perp. *P* || 12 relinquens *P* | surda et muta *P cf 110, 16* || 13 uesperam *P cf 109, 11* || 14 in] ad *Q* || 15 deum *P* | meretur *R* re *add r* mereretur accipere *PN* || 16 et erat] merens enim erat hac *P* || 18 uero] autem *Q* || 19 ait *om WR cf Greg T gl mart 23 p 746 ‚ait : nonne . . . uade, inquit‘ 37 p 763 ‚ait : eamus, inquit‘ 51 p 781 ‚et dicit : quid, inquit, agis‘ p 782 ‚ait ei uir quidam : nosti, inquit, quod‘* || 19 es] est *comp Q* || 20 magnum *R* n *exp r* || 21 q. n. pr.] *cf 103, 27* | proficiunt *R* i *add r* || 22 ut *om P add p* (*P?*) | ille *R exp* e *sup scr* a *r* | mihi *om P* || 23-24 sed – quiescam *om P* || 23 neque *Q* || 24 stratu tuo *WR cf 111, 8. 30 Roensch Itala 91 Greg T gl mart 76 p 806 ‚in stratu suo‘ gl conf 78 p 959 ‚in uno stratu quiescerent‘* || 24 ill//e *P*

amicis suis. mane autem facto uenit ad eam et ait: ‚Mygdonia, audi somnium meum. putabam enim me cum rege Misdeo discum- 707 F. bere, et ueniens aquila rapuit ex disco qui erat coram nobis duas aues optimas et abiit. et rursum rapuit alias duas portans eas ad nidum suum. rex autem emisso iaculo transfixit illam, sed nihil ei nocuit‘. haec audiens mulier dixit: ‚optimum est hoc uerbum quod uidisti‘. eunte autem eo ad palatium mulier iterum accessit ad beatum Thomam et inuenit eum docentem turbas et procidens ad pedes eius ait: ‚praedicationem tuam audiui, et omnia uerba quae aure suscepi corde retineo impolluto‘. et stans audiebat uerbum usque ad uesperum. adueniente autem nocte regressa est in domum suam, et nihil cibi accepit neque dormiuit cum uiro suo.

Charisius uir eius mane facto condolens quod separaretur ab uxore sua, indutus uestimenta uilia uenit ad regem. quem cum uidisset rex ait: ‚quae extat causa ut haec uilitas te circumdet?‘ at ille: ‚quia perdidi‘ inquit ‚uxorem meam per hominem magum quem Saphor introduxit in regionem istam ut perdat eam‘. et statim rex iussit eum uocari. euntes autem pueri inuenerunt eum sedentem iuxta apostolum et audientem uerbum dei, et Mygdoniam ad pedes eorum. dicunt ei pueri: ‚ecce rex in caput tuum iratus est, et tu uerbis inanibus uacas. ueni, quia uocat te‘. at ille surgens rogauit apostolum ut orationem funderet pro eo. cui ille ait: ‚noli timere, sed spera in dominum, quia ipse erit adiutor noster, et non 708 F. timebimus noceri ab ullo mortali‘. et ingressus est Saphor ad

---

1 migdonea *P* migdonia *QR et sic fere constanter* || 2 mesdeo *cum ras in* s (*corr ex* r?) *W* || 3 rappuit *P* | ex] in *R exp sup scr* ex *r* || 4 portantes *R* tes *exp sup scr* s *r* | ni///um (*eras* s) *W* d *sup scr w* || 5 transficsit *Q* tranfixit *R* || 6 erit *R* | uerbum] *scr* uisum? *cf gr syr*: *sed cf etiam Hagen sprachl eroert z vulg p 36* || 7 e/////d (*eras* um a?) *P* o a *in ras p* | eo] illo *R* | accesit *R* s *add r* || 8 Thom.] apostolum *add R* || 10 aure susc.] audiui *P* | stans *repet in mg r* || 10-11 usq. ad u. aud u. *R* || 12 cybi/// (*fuit* cybum) *P* || 13 carisius *QR* | u. e.] *scr* uero? | quia *Q* || 14 ueste uili/// (*eras* a) uenit/// ad *P* || 15 cusa *R* a *add r* | uitas *W* li *sup scr W? an w?* || 16 ill///e *P* | inquit *om P* || 17 saphyr *P* sapor *Q* (h *sup scr q an Q?*) *R* || 18 rex *om W* | sedentem *om P* || 19 et aud.] aud. *P* | migdoniam *etiam W* || 20 eorum *inductum aut maculatum in R sup repet r* | dicunt ei p.] et dixerunt *P* | in *om P* | capud tuum *P exp sup scr* contra te *p* || 21 ueni] ueni ergo *P* | ill///e *P* || 22 rog.] uocauit *P* || 23 sed *om P* | deum *P* | noster] tuus *P* || 24 tim.—mot.] timebis quid faciat tibi homo *P cf ps 117, 6* | ulo *R* | ingress///// est (*in ras* s *exp uid*) *W sup scr* us *comp w* | est *om P add p* | saphyr *P* sapor *R*

regem. cui rex ait: ,quis est magus ille quem arcessisti in domum tuam, qui conturbat regionem et populum nostrum?' Saphor respondit: ,nosti enim, optime rex, afflictionem meam quam de uxore et unica filia habui, quae a daemonio uexabantur, et ab eo sanatae sunt. sed et multi infirmi nunc per manus eius sanantur, et omnia quaecumque petierit a deo suo, praestat ei'.

10 N. tunc Misdeus rex iussit adduci ad se sanctum apostolum. sed pueri, cum non possent ad eum accedere prae turba, nuntiauerunt regi. Charisius uero ueniens cum furore ait: ,surge, malefice, et ueni in praesentiam regis, nihil enim ualet magica tua'. et misso fune in collo eius trahebat eum ad regem dicens: ,ueniat Christus et eruat te de manibus meis'. uidens autem eum rex ait: ,quod est genus tuum uel quae patria, uel in cuius nomine haec signa facis?' sanctus uero Thomas respondit: ,deus meus deus tuus est, creator caeli et terrae et omnium quae in eis sunt, qui solus coli debet, non idola surda et muta'. his auditis rex iratus ualde iussit eum extensum torqueri et caesum retrudi in carcere. cumque recluderetur, gratias agebat deo quod dignus esset talia pro nomine eius pati.

11 N. Charisius autem reuersus ad domum suam dicebat: ,nunc

---

1 ait rex *P* | arcessisti] accersisti *Q idem sup scr in W m saec XIIII?* || 1-2 domo tua *Q* || 2 sapor *W* (h *add w*) *R* saphyr *P* || 3 enim *exp p* || 4 filia] filia mea *P* | doemoni/// *P* o *in ras p* || 5 et *prius in ras p* || 6 prestet *Q* || 7 ad se adduci *P* | sed] sed et *P* || 8 possint *W* e *ex* i *w* || 9 carisius *PQ* | uenit ad illum c. f. et ait *P* || 10 praesentia *Q* | regi *P* s *add p* | ualebit *P* | mag.] mag. ars *P* magia *Q* | et m.] emisso *R* || 11 fue *R* n *sup scr r* | collum *W* colum *R* (collo *N*) | regem dicens *in ras R* | dic.] et ait *P* | ueniet *P* a *sup scr p* || 12 eruat] liberet *P* eripiat *Q* *cf 121, 31 gloss Mai VI 561 ,erutus: liberatus ereptus'; biblia passim; Greg T gl conf 76 p 949 ,ut eruat te de manibus meis' gl mart 95 p 827 ,ab hoc periculo . . . eruere'* | eum *om P* || 13 est *om P* | cuius//// (*eras* in) *P* cuius dei *Q* || 14 meus] meus hac *P* h *exp p* | deus t.] *scr* dominus t.? *cf tamen 127, 15* || 15 omnia *P* || 16 ualde] est ualde et *Q* || 17 torquere *W* i *ex* e *w* || 17 recludi *WQ* re////udi (tr *eras uid*) *R* cl *in ras r cf 104, 22. 37. 114, 7. 118, 5. 141, 8 Fabric cod ap N T II 462 (mir Andr 6) ,in culleum recludi' ,in carcere (carcerem W) retrudi'; genes 41, 10 ,retrudi . . . in carcerem' Greg T h F 2, 23 p 75 ,in . . . carceris angustiis retrudatur' Sulp Seu s Mart 4, 6 ,retrudi . . . in custodiam' Boeth consol ed Peiper p XXXI 9 ,retrudi in carcerem' uita s Euphros ed Boucherie 11 ,in una cella retrudas te' 16 ,retrusione'* | carcere] *eras* m *comp P* | reclauderetur *Q* || 18 qd (d *in ras*) *R* o *sup scr r* || 20 carisius *Q* (*sic constanter*) | ad] est *comp P* | dic.] et dic. *P*

copulabitur mihi uxor mea eo quod abstulerim magum de medio populi 709 F. huius'. et ueniens inuenit eam detonso capite decumbere solo, et ait: ,dulcissima coniunx mea, quae mentem insania cepit ut haec feceris? nunquid potentior erit mihi hic magus? me autem omnis India ueneratur, et quod uolo hoc facio cum rege, sed et pecunia magna est mihi'. cui illa ait: ,omnia haec terrena sunt et in terram reuertentur, nam beatus erit qui se uitae perpetuae copulauerit'. haec audiens Charisius quieuit in lectum suum. Mygdonia autem accipiens aurum dedit custodibus et ingressa in carcere osculabatur pedes apostoli audiens uerbum dei.

Charisio autem eunte ad regem Mygdonia reuersa est ad do- 12 N. mum suam, et prostrata humo in cubiculo deprecabatur dominum cum lacrimis dicens: ,propitiare, domine insipientiae meae, ut reuertar ad salutem perpetuam'.

interea accessit nutrix eius ad eam et ait: ,quae est peruersitas in corde tuo, ut relicto uiro, per quem magnifice honoraris, ieiuniis ac uigiliis te affligas per uerba cuiusdam magi?' cui illa ait: ,non est hoc peruersitas, sed integra ratio, ut cognoscat homo auctorem suum, et mereatur adipisci uitam perpetuam. utinam et tu crederes Christum et particeps fieres agonibus nostris'. at illa: 710 F. ,si' inquit ,rationem cognouero, sequar te'. et sic Mygdonia coepit dicere: ,dii quos usque nunc colui nihil sunt, sed est uerus deus

---

1 copolabitur *R* u(?) *sup scr r* | med/////opuli (*ras? an euan?*) *Q* || 2 reconso *P* detunso *Q* | recumbere solam *P* || 3 coniux *PQ* | mea *om WR* | quae//// (in *eras?*) *P* | *post* mentem *add* tuam *P* | c///epit (*eras* o) *W* coepit *P* || 4 faceres *PN* | *scr* potior? | mihi *om P* me *ante* erit *add p possis conicere* mei *cf Roensch Itala 435 Greg T curs stell 65 ,una aliarum clarior' sed cf 146, 12 Venant ed Leo index (comparatiuus)* | *post* magus *ras in P* || 5 facio] ago *inductum et sup scr* facio *Q* || 6 ille *R* e *exp sup scr* a *r* | terrena] terra *Q* || 7 reuertuntur *P* e *ex* u *ras et corr p* || 8 lectu (*eras* m *comp*) suu/// (*eras* m) *P* o *ex utraq* u *p* lecto suo *WR cf 108, 38* || 9 in *eras P* | carcere *adraso ult* e *P* m *comp add p* carcerem *WR* || 11 est reuersa *W* | ad] in *PN* || 12 humi *W sic 150, 18 sed Greg T s Iul 17 p 862 ,proiectusque humo' s Mart 2, 54 p 1072 ,humo prostrata' al cf Haase ad Greg T curs st 13 et 20* || 13 domine *om P* || 16 ueneraris *R cf 5 Greg T gl mart 105 p 840 ,qualibus eosdem laudibus . . . honorat'* (*sed 47 p 777 ,reliquiae uenerantur' 51 p 782 ,Paschasia . . . ueneratur'*) || 17 ////c *P* a *in ras p* | affligis *P* | per] *scr* propter? *cf tamen 117, 13. 119, 7. Greg T h F 2, 3 p 47 ,per pecuniam,* (*bis*) || 20 meis *w* (nostris *W*) *R* || 21 c///epit (*eras* o) *W* coepit ei *P* || 22 quo *R* s *add r* | est *om Q* | dominus *P*

Iesus Christus, per quem facta sunt saecula, qui, ut hominem quem prius plasmauerat redimeret, homo factus est, mortuus et sepultus, descendit ad inferna et eripuit eos qui tenebantur a morte pessima. exinde rediens docuit nos resurgere, et sic ascendit ad caelos; et sedet ad dexteram patris omnipotentis, tribuens nunc credentibus in se dona caelestia; cuius tempora finem non accipiunt, cuius laetitia nunquam perit, cuius lux nunquam occidit; ipse cum patre et spiritu sancto regnat et nunc et in cuncta saecula saeculorum‘. haec
711 F. audiens Narchia nutrix eius credidit in dominum, et ambulantes simul ad carcerem data pecunia introierunt et audiebant uerbum dei. sanctus enim apostolus ualde gauisus est super fidem Mygdoniae, quod iam per illam et alii conuerterentur ad dominum. cumque baptismum flagitarent, dixit apostolus Mygdoniae : ‚uade ad domum tuam et praepara quae sunt necessaria, et ego uadam ad baptizandum uos‘. abeuntibus autem mulieribus beatus apostolus subsecutus est, et ueniens ad domum Mygdoniae baptizauit eam cum nutrice sua et alios multos cum illis. et reuersus in carcerem clausa est ianua.

Charisio autem grauiter dolente de conuersione uxoris misit rex coniugem suam Tertiam dicens : ‚uade cum filio meo Zuzani et consolare cognatam tuam Mygdoniam et reuoca illam ab hac uia pessima, ut copuletur uiro suo‘. abiens autem ad domum eius Tertia uxor regis dicit ei : ‚ut quid, soror carissima, erras post hominem istum magum, qui nouum deum patriae nostrae praedicat? recede ab ista pessima cogitatione, et esto iocunda in domo tua cum uiro cui te parentes tradiderunt, et noli relinquere deos patrios, ne irascantur tibi‘. ad haec illa respondit : ‚erraui usque nunc, sequens

---

2 // homo *P* | est] est et *P* || 4 et inde *Q* | re///diens *P* || 4-5 et sedet] sedet *W* sedit *R* e *ex* i *r* sedetque *N* || 5 d. dei patris *WR* || 5-6 cred.—cael.] in se cred. uitam sempiternam *R* || 6 laetitia (*in ras?*) *rescr r* || 8 *post* s. saec. *add* amen *P* || 9 domino *P* || 11 fide *WR* (fidem *N*) | migdoni///e *W* (mygdoniae *R*) || 12 cunque *W* | aliae *P cf 116, 34* || 13 migdoni///e *W* || 15 secutus *P* || 16 migdoni///e *W* || 17 aliis multis *P* | multus? multos? *R sup scr* tos *r* | cum illis *om P* | reu.] reu. est *PQR* reuerso *N* | in] ad *Q* | clausa] et clausa *PQR* || 20 coni.] uxorem *P* | terciam *QR* trepiciam *P et sic fere constanter* | Zuzani] e *ex* i *w* zuzanu *P* i *ex* u *p* || 21 migdoniam *W* || 22 ut] et *P* ut *sup scr p* || 23 karissima *R* || 24 istum *om Q* | rece *P* de *add p* || 25 pessima *om R* | iucunda *W* (iocunda *PQR*) | domu *eras* m *comp P* o *ex* u *p* | tua// (*eras* m) *P* | uiro *om R add r* || 26 ne] ne forte *Q* || 27 hoc *Q* | erraui// *R*

idola uana quae sunt sine gressu, sine eloquio et sine ullo affectu, ignorans uerum deum qui fecit caelum et terram et omnia quae in eis sunt: sed et metalla ligna et lapides, ex quibus isti uel funduntur uel sculpuntur, eius uerbo creata sunt; cuius et nos creatura sumus. non est ergo aequum, soror dilectissima, ut relin- 712 F. quentes talem artificem creaturam potius adoremus quae nobis ad seruiendum data est'. Zuzanis filius regis ait: ,et quis creauit haec omnia, nisi dii nostri? nam Iouis caelum tenet, Iuno arua regit, Neptunus mare gubernat, Pluto inferna iudicat, Phoebus diem, Berecinthia noctem illuminat'. cui Mygdonia subridens ait: ,omnes isti quos commemoras, fili dilectissime, in inferno dampnati sunt, quia non cognouerunt deum uiuum. nam si recurras ad ueteras fabulas, inuenies hos et luxuriis deditos, et talia mala perpetrasse qualia hodie iudices in iniquis hominibus persecuntur et puniunt. mortui enim sunt et non uiuunt, deus autem noster uiuit in saecula sempiterna, et qui crediderit in eum transfertur ab hac temporaria morte in uitam aeternam'. cumque haec et his similia eis Mygdonia diceret, compuncta corde Tertia ait filio: ,recte soror nostra relinquit uirum suum et diuitias terrenas ut uitam capiat sempiternam. utinam et nos uideamus hominem illum, et faciat nos cognoscere ueritatem'. at illa gaudens abiit ad apostolum et narrauit ei omnia quae acta fuerant. ille uero gaudens praedicabat eis uerbum dei et posita manu benedixit eis et praecepit eos abscedere. sed non abiit 713 F.

1 sunt *om P add post* affectu *p* | ///ffectu] (*eras* a) *W* e *in ras w? W?* | uerum d.] uerbum dei *WQR* || 3 metallum (et *p*) lign//// *P* a *sup scr p* | ex] e *P* || 5 dulcissima *R* || 7 Zuzani *PQ cf 122,12. 131,4.* || 8 in//////// (no *in ras*) *P* | auras *Riese* || 9 diiudicat *Q* | ph///ebus *W* phebus *PQR* | diem fert, Cynthia *Riese* | beret///incia *P* c *ex* t *p* berechinta *Q* berechintia *R* || 10 migdonia *W* (mygdonia *R*) || 11 in *om WR recte? cf 117,5* | damnati *W* (dampnati *PQR*) *cf 103,17* || 12 curras *W* re *sup scr w* recurres *R* | ueteres *WQ* ueteraes *R cf Pentateuch ed Robert leuit 25, 22 ,manducabitis uetera ueterorum' Victor Vitens 2, 77 ,ueteri testamenti' codd optimi* || 14 [in iniq] iniquis (in *sup scr et eras*) *P* ni *sup scr p* | homin///// (*eras* es?) *P* ibus *in ras p* || 15 uiuit] permanet *W* manet *R* || 16 transfertur] e *sup scr ut sit* transferetur *p* | tempora///i/// *W* l *in ras w* temporali *P* | morte] uite *P* a *ex* e *p* || 17 eis *om Q* | migdonia *W* || 18 conpuncto *P cf 101, 15 act ap 2, 37* | reli///quit (n *eras*) *W* reli//quid *P* reliquit *QR cf Roensch Itala 287 Commod c apol 278 Placidus 33, 23 Deuerl ,dereliquerit in futuro sine n scribimus'* || 19 ///capiat *R* accipiat *P* || 21 ///acta (*non* f *eras, fort* et *comp*) *P* || 22 illa *P* e *ex* a *p* | posita *sup scr* im *W* aposita *P* p *sup scr p cf 122,9* || 23 bendixit eos *R cf 99, 39* | pr. eos] pr. e///s (*eras* a?) *P* i *in ras p* pr. eis *Q*

ultra Tertia ad uirum suum, nec filius eius renuntiauit patri de his quae praeceperat.

13 N. cumque haec omnia nuntiata fuissent Misdeo regi, quod scilicet uxor eius et filius conuersi essent ad apostolum dei, iratus ualde praecepit adduci uxorem suam et filium. quibus cum persuadere non posset ut recederent ab hac uia, iussit Tertiam in obscuro loco recludi, filium autem suum cum beato apostolo in carcere colligari. sed et Charisius uxorem suam cum nutrice Narchia similiter reclu-
154, 20 sit in cellula tenebrosa. et statim rex iussit mitti ad Thomam et manibus a tergo ligatis adduci ante se, et dixit ei: ‚quis est iste deus tuus qui coniuges nostras per te a nobis separat?' dicit ei Thomas: ‚tu cum sis rex, nunquid uis habere inquinata seruitia? si ergo tu homo rex mundos seruos habere studes atque mundas
155 ancillas, quanto magis credere debes amare deum castissima et mundissima seruitia? si ergo hoc deum in seruis suis et in ancillis suis amare praedico quod tu in seruis tuis et in ancillis diligis, ut quid culpor?' dicit ei Misdeus rex: ‚ego permisi Tertiam uxorem meam ut cognatam suam Mygdoniam de praecipitio liberaret, et ipsam tu in praecipitio misisti'. respondit sanctus apostolus: ‚praecipitium
714 F. non est nisi recedere a castitate et ire in libidinem. nam qui a libidine se tollit et ad castitatem accedit, hic a praecipitio remeat ad salutem et egreditur de tenebris ad lumen'. dicit ei Misdeus rex: ‚quomodo separasti animos eorum his uerbis et artibus magicis a consortio coniugii, sic age consilio tuo et suasione tua ut redeant et sint coniuges nostrae sicut ante fuerunt'. dicit ei apostolus:

---

1 ultra *om P* | eius *om WQ* | his *om R add r* || 2 praec.] praec. eis *P* || 3 cumque—fuissent] *sup scr* danne dese alle gecundit uuerin *m saec XI ut uid in W* | cum (*om* que) *R* | haec *om P* || 4 dei *om W* || 6 re///derent *P* ce *sup scr p* | uia] *ras in P* intencione *sup scr p* || 7 in carcerem collocari *N* carcerem *uerum uid cf Greg T gl mart 12 p 735 ‚in carcerem colligatur'* || 8 carisius *P* | ///uxorem *R* | nut.] nut. nomine *P* | narchia/// (m *eras*) *P* | recludi *R* || 9 ad *om P add p* || 10 ante] ad *R* || 12-13 *cf 154, 38-40* || 14 et *om P* que *post* mund. *add p* || 15 d/// *P* deum *eff p* || 16 quod] quae *Q* | anc.] anc. tuis *WR* || 17 ///////misi (*eras* per, *ult* i *adrasa*) *W* | ux. m. terciam *R* || 18 /////am *P* su *in ras p* | migdoniam *W* | praecipio *P* ci *sup scr p* || 19 in *om R* | praecipitio] um *ex* o (?) *w ut 18 P p* | precipium *P* ci *sup scr p* || 21 se *om R* | ad *om P add p* | a] de *P* | praecipio *P* ci *sup scr p* || 23 eorum] a *ex* o *W* earum *PR cf 155, 31. 107, 16* | magi///is *W* c *in ras w* || 24 *post* ut *add* ad nos *p* | re///deant *P* iredeant (i *exp*) *R* || 25 antea *PQN sed cf 122,23. 39. 126,25. 127,3. 25.* || 25 ap.] thomas ap. *R*.

,errat iussio regis'. dicit ei rex: ,in quo errat iussio mea?' apostolus respondit: ,fabricaui turrim excelsam, et dicis mihi ut ego qui sum fabricator eius ipse eam destruam? fodi terram profundam et eduxi fontem de abysso, et dicis mihi ut ego illum obruam? ego magis dicam illis uerba domini mei, quia qui diligit patrem aut matrem aut filios aut uxorem plus quam deum deo dignus non est. tu enim rex temporalis es, et si uoluntas tua non fiat, temporaliter punis; deus autem rex aeternus est, et si uoluntas eius contempta fuerit, aeternaliter punit. et quidem tu, rex, posteaquam occideris corpus, animam occidere non potes, deus autem rex uerus potest et animam et corpus mittere in aeternum ignem'.

tunc Charisius dicit ad regem: ,hunc magum si tardius occideris, 14 N. 156
nos ipsos in praecipitium mittit'. tunc iratus rex iussit lances ferreos igniri, et praecepit excalciare apostolum, ut nudis pedibus superstans hoc dolore deficeret. statimque prorupit aqua et ex- 715 F.
tincti sunt lances. et ait ad illum apostolus: ,hoc non propter me fecit dominus, sed propter te, ut uel sic credas. mihi autem dominus hanc patientiam dare potest, ut sine aqua ignem tuum non timeam'.

dicit regi Charisius: ,iube eum in fornacem termarum mitti'. 15 N.
quod cum fieri iussisset rex, termae ultra calere minime potuerunt, sed nec paruum quidem teporem habebant. apostolus autem dei altera die est erectus incolumis.

tunc Charisius dicit regi: ,fac illum sacrificare deo Soli, et ram incurrit dei sui qui illum liberat ab his quae inferuntur ei'.

---

1 regis *om P* tua *add p* || 3 profundum *R* || 4 abisso *R* | illum] eam *P scr* illam? *cf 155,16.38* | obruam *R* st *sup scr ut sit* obstruam *r* || 4-5 ego—aut] ego d////////// et *P* qui ergo diligit patrem et *eff p* || 5 quia] qui *R* a *add r* | dil *uoc* diligit *adras W* || 6 aut filios aut uxorem *om P* | deum *om R* | non est dignus deo *P* || 8 rex] rex noster *P om Q* || 10 rex *om WQR cf 155,22. 43* || 11 mittere] perdere *R* | gehennam *ante* aeternum *sed eras Q* || 12 dixit *P* || 13 praetipitium *sed* c *ex* t *W* praecipium *P* ci *add p* | mittet *P* || 14 excalciare] i *ex* e *p* excalciari *WR* || 16 ad illum *om Q* || 18 hanc] meus hanc *P* | potentiam *P* || 20 thermarum *W* ternarum *Q* n *exp* m *sup scr Q? q?* | mitti/// *R* || 21 thermae *WR* || 22 ne///(*eras* c) *P* ne *Q* | paruum *in ras p* || 22-23 dei altera *repet Q* || 22 dei] d/// *P* || 23 alt.] alt. autem *R* | ereptus *conieceram: at cf Greg T gl mart 104 p 837 ,refocillatus erectus est' s Mart 2, 37 p 1062 ,purgatus ac erectus est' 39 p 1064 ,sanus . . . erectus est'* | incolumis] o *ex* u *w? W?* incolomis *P* || 24 sacrifacare *R* | et] ut *P* || 25 incurret *WQ* incurrat *P* | ei *om P* sibi *ante* inferuntur *add p*

cumque urgueretur ut in templo simulacro Soli sacrificium inferret,
ridens in faciem regis dixit: ,dic mihi, rex: quis est melior inter
te et imaginem tuam? non dubito quod praestantior tu sis quam
pictura tua. et quomodo uos dimittitis deum uestrum, et picturam
eius excolitis?' erat autem statua Solis facta ex auro habens quadrigam
equorum auream et currum bigae habenis effusis quasi cursu
rapido ageretur ad caelos. et dum compelleretur ut adoraret eum,
157 dixit ad regem: ,tute putas, rex, quod sicut dixit Charisius deus
meus mihi irascatur cum ego deum tuum adorauero? hoc magis te
uolo nosse quod deo tuo irascitur et euertet eum mox ut adorauero
eum'. dicit ei rex: ,inuictissimum Solem deus tuus quem Iudaei
716 F. occiderunt euertere potest?' ait ei apostolus: ,uis ergo probare si
hoc potest fieri?' dicit ei Charisius: ,excusationes sibi inuenit ut
non adoret Solem neque sacrificet ei'. dicit eis apostolus: ,primo
ergo adoro eum, et si eum non euerterit deus meus, sacrificabo ei'
dicit ei rex et Charisius et amici regis: ,ita fiat'. et introduxerunt
eum in templo, ducentes choros eo ritu quo solebant. erant autem
uirgines cum lyris cantantes, alii cum tybiis, alii cum tymphanis,
alii cum uitulis atque turibulis.

et cum introissent, ait apostolus ad simulacrum: ,tibi loquor, daemon, qui in isto simulacro habitas et das responsa deceptis et stultis hominibus qui simulacrum uident et te non uident: adiuro te in nomine domini mei Iesu Christi, quem Iudaei crucifixerunt, ut exeas et stes ante me, ut uideam te, et quod imperauero tibi,

---

1 cunque *W* | in templo ut *in ras p* | soli] s *add p* solis *WRN sed cf 156,34* | ///ferret *P* of *in ras p* || 2 facie/// *P* | quid *P* || 3 tu *in ras Q? q?* || 4 dimititis *P* || 5 colitis *P* | e///rat *R* || 6 bigae] *ineptissime interpol: cf 156,39* | abaenis *P* h *add p* abenis *Q* || 8 tu//// (te *eras*) *P* | quod *om P* | dicit *Q* | *ante* deus *add* ut *p* || 9 irascitur *Q cf 157, 22* || 9-10 uolo te *R* || 10 uolo *om P add post* nosse *p* | irascetur *P* (a *ex* e *p*) *R cf 157,23* | et] ut *P* | euertat *eff p* euertit *Q* || 10-11 eum ador. *PN* || 11 iuda/// (ei *ex* a?) *R* || 12 occid.] crucifixerunt uel occiderunt *P cf 23* || 13 ei] regi *Q* || 14 neque] et *P* | eis] ei *P cf 157,25* || 16 et amici] ceterique amici *P* amicus *Q* | intrduxerunt *R* || 17 templum *WR cf 157,26 et 155,6. 27 cum 114,19* | autem] autem ibi *P* || 18-19 *ter* aliae *PQ cf 112, 32* || 18 tympanis *WR* || 19 uiolis *P* fistulis *Q* (uitulis *N*) uatillis *WR speciosa coniectura neque tamen certa, ab hoc saltem libello aliena, cf 157,11 cf etiam 143, 26?* | turabulis *Q* (*cf Schuchardt Vokal I 217*) turibolis *R* o *exp sup scr* u *r* || 21 similacro *W* i *exp sup scr* u *w* | ut des *P* | 23 dom.] dei *P* || 24 uideant *W* (m *ex* nt *aliquis efficere uoluit*) *R* (*exp* nt *sup scr* m *r*) | impero *Q*

hoc facias'. egressus autem daemon stetit ante eum ita ut solus
apostolus uideret eum, et dixit ei: ,ego corde colo dominum meum
Iesum Christum. mox autem ut posuero genua mea in terra et
dixero tibi ut confringas idolum, rogabo dominum meum ut mittat
angelum suum qui te religet et dampnet in abyssum'. dicit ei daemon: 717 F. 158
,rogo te, apostole dei, ne me in abyssum religes, sed permitte me
et omnes istos interficio'. dicit ei apostolus: ,impero tibi in nomine
domini Iesu Christi ut non noceatur ullus hominum, nisi hoc solum
simulacrum mox ut genua flexero minutetur'. loquebatur autem
apostolus cum daemone sermone hebraico, et nullus sciebat uel cui
loqueretur. conuersus autem ad regem dixit: ,cogita tecum, rex.
tu istum inuictissimum dicis, et meum deum dicis hominem a Iudaeis
occisum: ac per hoc si fortior fuerit deus tuus, et non eum inuo-
catione nominis dei mei confregerit ipse daemon qui in eo latitat,
ego non solum adorabo eum, sed etiam sacrificabo ei. si uero minu-
tatim fuerit adlentatus hic inuictus tuus, par est ut relinquas errorem
et teneas ueritatem'. dicit ei rex: ,adhuc ausus es mihi ex pari con-
fabulari: modo faciam tundi arteria tua si non adoraueris et sacri-
ficaueris ei'. dicit ei apostolus: ,ecce adoro, sed non idolum; ecce
adoro, sed non metallum; ecce adoro, sed non simulacrum. adoro
autem meum dominum Iesum Christum, in cuius nomine impero tibi,
daemon qui hic in ipso lates, ut nullum hominum laedens metal- 718 F.
lum et simulacrum comminuas'. statim quasi caera iuxta ignem 159
posita ita liquefactum idolum resolutum est. tunc omnes sacerdotes

---

1 demon/// *R* || 2 dom.] deum *R cf 157, 19* || 3 ut] cum *P* || 4 ut] ut hoc *P om Q* | confringe *Q* | *post* idolum *add* nisi fecerit *p* || 5 damnet *W* (dampnet *PQR*) *cf 113, 11 uariauitne hic* (*cf 157, 21*) *propter* mittat (*4*)? | in abysso *P* || 6 dei *om Q* | permite *P* || 7 et] ut *P cf 158,3. 24: anceps iudicium est* | interficiam *PN* || 8 Christi *om W* | ut non] ne *WR cf 123,38* | ut *om Q* | nocea////s ulli homini *P* | sol.] sol. destrue *P* || 9 gen.] ego gen. *P* gen. mea *Q cf 159, 2. 28* | minut.] (ut *p*) minutatim (ac *add p*) per partes efficiatur *P* || 10 aebraico *P* haebrayco *R* | uel cui] quid uel cui *QN lacuna obturata* || 12 istum] istum solem *Q* | inu.] inu. deum *P* | hom. dicis *P* || 13 occissum *R* | inu.] per (ad *Q*) inuocationem *PQ* || 15 min.] min. hac per partes *P* || 16 adl.] ebetatus *P* | hic deus tuus inuictissimus *P* || 17 comfabulare *Q* || 18 arterias tuas *WR* arteriam tuam *P* a   ia tua *Q* (*reliq euan* : arderia *scr fuisse uid*) | id.] metallum *P miro casu: cf 158,17. 37* || 20 met.] idolum *P* || 21 dom. m. *R* || 22 hic *om P* | hominem *PQ errore procliui cf 158.39* || 22-23 ////metallum hoc (cum *add p*) simulachro *P* met. simulacri *Q: del* et? *cf 158, 20. 41* || 23 cominuas *P* quo dicto *add p* | cera *PQR* || 24 est id. (*om* resol.) *P* | tum *W* tunc *eff w*

mugitum leuauerunt, et rex fugit cum Charisio. pontifex autem caedebat apostolum, et facta est seditio magna in populo. sed maior pars populi cum apostolo erat.

16 N. quo motus Misdeus rex Indiae apostolum Thoman et filium suum Zuzanen et plures alios trusit in carcerem. non desinebat tamen etiam in carcere apostolus confirmare credentes dicens: ,credite in deum quem praedico. credite in Iesum quem euangelizo, qui adiutor est seruulorum suorum, refector est laborantium, in quo exultat anima mea, quia tempus impleui et gestio ipsum quem desideraui uidere. cuius pulchritudo prouocat me ut dicam quis sit, sed magnitudo eius sensum superat, intellectum supergreditur, ut id quod cupio de eo dicere comprehendere et explicare non possim. sed tu, domine, qui animam inopem replere consueuisti, imple quae mihi desunt et esto mecum donec ipse ad te ueniam et te uideam'.

haec ubi audiuit Zuzanes, aduertens quod Thomas diceret tempus impletum suum et de hoc recessurus saeculo uideretur, cupiens ab eo prius quam migraret a corpore Manasarae uxori suae impetrare medicinam, erat enim debilis mulier, soluta membris, petiuit ut per-
719 F. mitteret ei ire et persuaso custode aperire fores carceris, ut pariter cum apostolo domum pergerent atque uxorem suam uideret, simul ut diaconatus ei ministerium crederetur et benedictionem acciperet

---

1 et *om Q* || 2 est *om P add in ras post* sedicio *p* || 4 quo m.] commotus autem *P cf 120, 27* (*aliter 127, 3*) | thomam *WPR cf 127,21. 128,8* || 5 suum] eius *R* | zuzani *P* zuzanem *QR* | et pl.] pluresque *PQ* (et pl. *N*) *utrumque e coniectura*? | trusi *R* t *add r* misit *P* | carcere(*eras* m *comp*) *P* | desistebat *P cf Greg T ep in IV lib s Mart p 995. 996 ,haec agere non desistas' gl mart 78 p 809 ,non desiit ... subuenire' Fabric cod ap N T II 550 ,non desinebat incessere' reg 1,23, 28 ,desistens persequi' passim in bybl uolg legitur desino* || 6 credentis *P* e *ex* i *p* || 7 *sup* euangelizo *alt* u *scr et eras P* euuangelizo *Q cf 102, 34* || 8 seruorum *PQ cf 119, 10. 125, 13. 32* | est *om P* || 9 et] quia *P* || 10 uidere *om P* | dica/// (*eras* t) *P* m *comp add p* || 11 sens.] sens. meum *P* sensus *R* | int.] et int. *P* || 13 possum *WR* i *ex* u *ras w r* | consuisti *P* || 14 quae] ea quae *WR* | mihi *om P* | sunt *P* | ate *P* d *add p* || 16 zuzanius *P* || 17 impl.] esse *add p* || 18 manaserem *P* || 19 erat//// *R* || 19-20 petiuit/////// (*eras* ut a) custode (s ut *add p*) permitteret (n *sup scr p*) ei *P* || 20 aperi///// *P* aperuit *eff p* apperire *Q* || 21 pergeret *Q at uxorem uidere iubetur apostolus* | ut] et *P* ad *add p* || 22 ei] *ras in P* | crederetur] *del sup scr* accederet *p*

leuiticam, quoniam se quoque deo seruire uelle memorauit, et iam dudum se hoc animo deuouisse, sed a patre coactum uxorem ut duceret, quam accepit uigesimum primum annum agens, triennio autem potitus tamen filios de ea non susceperit, nec aliam mulierem praeter uxorem nouerit. iam dudum praeterea a concubitu uxoris abstinebat, eo quod et illa studebat castitatem. et optaret audire sermonem Thomae, sed per debilitatem adesse non posset. quam si uellet apostolus sanare, se impetraturum ut exeundi facultatem haberet. cui respondit Thomas: ‚si credis, uidebis mirabilia dei et quemadmodum seruulos proprios curet'.

dum haec locuntur, Tertia nomine, quae erat uxor regis, et Mygdonia Charisii matrona, qui et ipse amicus erat regis, et Narchia trecentis sexaginta argenteis datis a custode introductae sunt ad apostolum, atque illic reppererunt Siforatum militiae regis ducem, 720 F. et Zuzanem et Siforem uxorem et filiam eius et alios uerbis apostolicis intentos. ipsae quoque tres astiterunt ante conspectum Thomae. de quibus petiuit quo permittente ingressae sunt, uel quis eis aperuisset ut egrederentur de loco in quo clausae fuerant. cui respondit Tertia: ‚nonne tu es qui aperuisti nobis ianuam et

---

1- (dixit *sup scr p*) et iam //////numquam nubere dudum se////// (quod *in ras p*) in animo deuouisset *P* || 2-3 coactus fuisset ut ux. d. *P scr* coactus ux. duceret? || 3-4 quȧ accepta (cum *add p*) uiginti (et *add p*) uno (ius *ex* o *p*) anno (i *ex* o *p*) cum ea tempus uixisset non //// tamen filium de ea////// suscep///// (*it in ras p*) nec *P* || 3 *scr* acceperit? *cf 4* || 4 filium *Q* | suscepit *Q* susceperat *R exp* i *sup scr* a *w? W?* || 5 preter/////// (eam *in ras p*) nou////// (it *in ras p*) tamque dudum////////// (*eras* preterea) a concubito (u *ex* o *p*) *P* | nouerat *R* i *exp sup scr* a *w? W?* || 6 castitati *WQR* castitate/// (m *eras*) *P* i *ex* e *p* (castitatem *N*) *cf Le Blant inscr chr 17 ‚et elemosinam et oracionem studuit'* | obta//// *P* bat *in ras p* || 7 per] propter *N cf 111, 17* | po////// *P* poterat *eff p* possit *Q* || 8 e *uoc* sanare *in ras P* | se imp.] imperaturum (*sic*) se ei *P* || 8-9 ut—hab.] nosset ut exuendi (*sic*) facultatem haberet *P del et sup scr* promissit (*alt* s *exp*) ut ipsa eius doctrinam sequeretur et deinceps christum confiteretur *p* || 9 haberet] n *sup scr w* haberent *R* || 10 seru.] dominus omnium seruuolos *P* | curat *P* || 11 quae erat *om P* || 12 (mygdonia *R*) || 13 ccc. (*sup scr* tris) sexaginta *P* | a cust.] custodi *PR* || 14-15 Sif.—Zuz. *om P* || 14 repererunt *P cf 127, 3* | siforamim (*corr uid a m I' ex* siforanum *W scr* Siforam? || 15 sephoris *P scr* Siforae? | uerbis *om R add r* | euangelicis *WR* || 16 intentis *P* i *exp sup scr* o *p* | ipsi *Q* (ipse *PR*) || 17 pet.] petiit *P del et* interrguit *sup scr p* querebat *R* | permitente *P* | sint *R* || 18 apperuisset *PQ* | ingrederentur (que *add p*) de longinquo cl. *P* || 19 apperuisti *PQR*

dixisti : exite et ite in carcerem ut suscipiamus eos fratres qui illic sunt, et dominus in nobis demonstrauit gloriam suam? cum autem appropinquaremus ad ianuam, subito non apparuisti nobis. sed tamen huc ingressum te sonitu ianuae cognouimus. mercede autem custodem infleximus ut ad te ingrederemur, si forte impetrare possimus quod impendio petimus, ut paulisper aliquo concedas, quo regis possit iracundia mitigari'. tunc interrogauit Thomas Tertiam quemadmodum a uiro suo esset inclusa, uel quid causae obortum esset, aut quo motus nec propriae pepercisset uxori. cui respondit Tertia : ,tu a me requiris quemadmodum clausa sim, cum me nunquam deserueris, sed una tantum afueris hora? poteris ergo nescire quemadmodum clausa sim? sed si uis audire, accipe. misit ad me Misdeus rex, et iussit me introduci ad se, et ait mihi : nondum plenam circa te magus ille adeptus est potestatem. nam quod 721 F. in oleo et aqua et pane magia consumet audiui. ergo cum magicis suis operibus conuenire non potuit, nihil horum circa te fecit. obtempera igitur praeceptis meis, alioquin et ipsa clauderis. itaque non adquiescente sed dicente me ut quod uellet faceret, potestatem enim haberet corporis mei, animam autem meam cum eo perire non paterer, in obscuro loco me iussit includi. Charisio quoque accu-

---

1 exire *P* | ire *P* | eos] nos et eos *P* || 2 in] hoc *sup scr p* | demonstrabit *Q recte* | gl. s. *om P* || 3 app///ruisti *R* a *in ras r* | nobis *om P* || 4 per *post* te *add p* | sonitu/// (m *eras*, m *comp sup* u) *P* | mercedem (m *comp*) *P* || 5 custodi *P* | infleximus *del et sup scr* dedimus *p* || 6 imp.] pro conpendio *P* | aliquod *P et sic corr r* aliquid *Q cf 79,10* || 7 iracondia *R* | mitigare *P* i *ex* e *p* | terciae *Q* || 8 ///bortum *P* o *in ras p* || 9 aut quo motus] ut commotus (*prius* m *comp*) *P cf 118,23* | peperceret (i *sup ult* e) *in ras p* || 10 req.] cur/// (o *eras*) req. *P* | sum *P* | me *om W* || 11 affueris *PR* | pot. ergo] aut poteris *R* || 12 scire *P* | sum clausa *P* | sed] *ras in P* | uis *semiras P* uolueris *p* | audi *P* re *add p* || 13 (misdeus *Q*) | ad se intr. *P* | induci *W* || 14 plenam *om P* suam *add p* | circa/// *R* | potestati *P* em *ex* i *p* || 15 pane] pane hoc *P* | magia] *sup scr* ca *aut* cam (m *comp?*) *w* magica *R: scr* magica? *an* magiam? | consummet *P* consumma *R* t *add r cf 130,9. 131,30 et sic quater in uita Ioannis W: Greg T curs st 2 et 4 A* (*contra 100,4*) | audiuit *P* || 15 ergo] ergo quia *R om P* || 16 uenire *WR* circumuenire *temptaueram sed fort magorum illud est ut astrologorum cf Dressel lexikal bem zu Firmicus p 15: scr* conuenire te? | nihil — fecit *ante* magicis *15 ponend?* || 17 claudaris *sed* e *ex* a *W* in carcere clauderis *P* || 18 adquiesce/// *P* nte *add p* | quae *Q* || 19 enim *om P* cum *ante* pot. *add p* | autem *om P* tamen *add p* | numquam *post* meam *add p* || 20 obscuro//// (*eras* enim?) *P* | iussit me *P*

sante uxorem suam Mygdoniam cum eius nutrice Narchia iussit includi. sed tu nos‘ inquit ‚produxisti ut ad te ueniremus, et ideo praesto sumus, ut a te benedictionis gratiam consequamur‘. agnouit apostolus beneficia eius qui se plerumque humana specie figuraret ut consolaretur maerentes, afflictorum aerumnas leuaret. et ideo ipse gratias agere coepit domino Iesu, eo quod confirmaret infirmos, nutantes stabiliret, sperare faceret diffidentes.

in hac sermonum uice uenerunt custodes dicentes ut lucernas extinguerent, ne quis eos simul esse ac pariter colloqui proderet 722 F. regi. extinctis igitur lucernis collocauerunt se custodes. sed Thomas apostolus postquam omnes circumfusos tenebris aspexit, lumen petere coepit a domino dicens: ‚illumina nos, domine, quia tenebrarum filii in tenebrosis nos sedere fecerunt, sed tu sancto lumine tuo illumina seruos tuos, eo lumine quod nullus eripiat, nullus extinguat‘. et statim refulsit dies et omnis ille custodiae locus. quiescebant caeteri quos ob alias causas receperant claustra carceris, uigilabant dei seruuli; non enim dormire poterant quos Christus excitabat, nec patitur nos somno demergi qui dicit: ‚surge qui dormis, et exsurge a mortuis, et illucescit tibi Christus.‘

cum igitur inter se nonnulla sermone uario contulissent, Thomas ad Zuzanen ait: ‚uade, praepara nobis omnia quae in ministerio sunt paranda‘. interrogante autem Zuzani quomodo

---

1 migdoniam *W* migdoneae *P* am *ex* ae *p* (mygdoniam *R*) | *post* iussit *add* similiter eam *p* || 2 idcirco *P* || 3 a/// (d *eras*) *P* | consequamus *P* r *ex* s *p* || 4-5 qui se pulchrumque hum. sp. figurarit ut *P del sup scr* qui *p* || 5 re *uoc* consolaretur *exp p* | afflictiorum *P* ///afflictorum *R* | herumpnas *P* | lauaret *P* leuat *eff p* || 6 Iesu] iesu christo *P* | confirmauerit *WQR* || 7 stabilierit *Q* | fecerit *Q* || 8 hoc sermone *P* | in uicem uenerunt *in ras P* || 11 omnis (*sed* e *ex* i) circumfusas tenebras *P* || 12 a n *uoc* inlumina nos *adras rescr p* || 13 tenebris *W* tenebras *P cf ps 87, 7 thren 3, 6* | tu] tu domine *P* || 14 eo] et *P* | quo *P* d *add p* | eruat *P cf 110,28* || 15 dies et] ut dies *Q egregia coniectura* (*aliter N*) *cf gr et syr* | et o.—locus] omnibus qui in custodia tenebantur *P* || 16 qui *P* | ob] uarias ob *P* | receperunt (*comp*) *R* || 17 uig.] sed uig. *P* || 18 nos] noctis *P* | mergi *W* dimergi *R* || 19 *prius* et *om P* | ut inlucescat *P* et illucescet *Q* et inlucescet *R exp* n *sup scr* l *r* | Chr.] deus *R* || 20 igitur /////////////nonnulla inter se *W* | nullo *P* nonnullos *eff p* | serm. uar.] *add* s *ut sit* sermones uarios *p* || 21 zuzanem *WQR cf 118,5* | dixit *R* || 21-22 in domini sunt misterio praeparanda *P* mysterio *uerum uid cf 80, 6* || 22 paranda sunt *W* | interroganti *PQ* (interrogante *N*) *cf 127, 17* | zuzane *WR cf 112,20*

exiret fores carceris aut quis aperiret, cum essent clausa omnia et custodes somno dissoluti, respondit Thomas: ‚crede Christo et uade, et inuenies apertas ianuas‘. secuti sunt igitur eum caeteri, et cum iam medium spatium itineris confecissent, occurrit ei uxor eius Manasara cum iret ad carcerem, et recognoscens uirum ait:
723 F. ‚Zuzane uir‘. qui cum cognouisset eam, coepit quaerere quonam iret, praesertim noctis tempore, aut quomodo potuisset exsurgere qui minime ante surgebat. quae respondit: ‚puer iste domini ponens mihi manum sanam me fecit. somnio autem monita sum ut ad peregrinum istum uenirem qui tenetur in carcere. ego igitur festino, ut iuxta somnii uisionem plenam possim accipere sanitatem‘. interrogauit autem Zuzanis quis ille puer esset qui esset cum ea. respondit ipsa: ‚non uides eum in dextera manu tenentem me et sustinentem?‘ interuenit loquentibus eis Thomas, sed etiam Siforus dux militiae et uxor eius et filia et Tertia et Mygdonia et Narchia, qui ad Zuzanis domum pariter commeabant. cum uidisset autem apostolum Manasara, adorauit eum dicens: ‚uenisti medicus qui me sanes ab aegritudine. te enim hac nocte uidi ac tradentem mihi puerum istum ut me ad te perduceret in carcerem, et cum exspectare uenientem debueris, praestanti tamen bonitate ipse me diutius laborare non passus es, sed ueniebas ad me‘. et simul hoc dicens conuersa puerum quaerebat, qui se oculis repente subtraxit, nec erat uideri facilis qui ante uidebatur. anxia igitur

---

1 fores carceris *post* apperiret (*sic PQ*) *repet P: fort ibi ponend* | au *R* t *add r* | aper.] sibi apperiret *P* ei apperiret *Q* || 2 diss.] diss. essent *P* || 3 eum *om P* || 4 medium iam *R* || 4-5 manassara ux. eius *R* || 5 manassara *P* | uirum] uirum suum *P* || 6 zuzanis *W* | inquirere *P* || 7 aut] ///u/// *P* uel *eff p* || 8 quae *WQR* (qui *N*) *cf 108, 27. 126, 29 Greg T s Iul 23 p 867 ‚sudem ... spineam qui‘ Le Blant inscr chr 13.18.38.44.67 Roensch Itala 276* | quae resp.] cui resp. *P om Q* | domine *P* || 9 imponens *R cf 113,22* | sompno *R* per somnium *P* || 10 ego] eo *WR fort recte* (ego *N*) || 12 autem *om QR* | zuzani *P* | qui] quis *P* (*sed* s *semirasa*) || 13 resp. ipsa non] illa respondit ipse non *W* | ipse *Q* | nonne *P* || 14 sephor *P* seforus *WR* || 15 migdonia *W* (mygdonia *R*) || 16 zuzanii *P* || 17 manassara *R* | cum *om P* | medic *eraso* us *comp P* e *in ras p* || 18 sanas *P* ti *add p* | ac] ///ac *P* h *sup scr* (*ut sit* hac) *r om W recte ut uid, cf 80,25:* hac *repet uid* | trahente *P* m *add p* tredentem *Q* || 19 in carc. *om P* || 20 cum te expectarem ut uenire ad me deberes *P* | debueras *R* | bonitati (e *ex* i *p*) tuae (a *ex* ae *comp p*) *P* || 22 puerum] ad puerum *P* | eum *post* quaer. *add p* | oc.] oc. eius *P* || 23 ri *uoc* uideri *exp sup scr* ndi *p* | facultas *P* | antea *Q* | ancxia *P*

sustentatore amisso coepit dicere: ,non possum sola ambulare, non apparet puer quem tradidisti mihi‘. cui respondit apostolus: ,iam 724 F. tecum Christus ambulauit, ipse tibi erit uiator et praeuius‘. itaque currens mulier praeibat caeteros repente domum.

quo posteaquam ab apostolo et caeteris uentum est, subito domus multo splenduit lumine, et Thomas coepit orare et dicere: ,tu, domine, qui es adiutor infirmorum, spes et confidentia inopum, refugium et requies laborantium, lugentium consolatio, fluctuantium portus, resurrectio mortuorum, redemptio peccatorum, qui propter nos subisti corporis passionem, tu domicilia mortis et ipsa inferna penetrasti ut nos a mortis uestigiis redimeremur; te principes mortis uenisse mirati sunt, non potuerunt tenere remeantem, immo etiam exutos se uetustate possessionis, cum trophaeo te reuertentem gemuerunt. honorificamus te, domine Iesu, de paterna illa et perfecta uenisse substantia, ut uiscera tuae misericordiae uideremus in nobis; seruorum tuorum minister, possessionis tuae locupletator; pauper sed non indigens; diues sed non fastidiens pauperem; qui ieiunasti quadraginta diebus ut perpetua benedictionis repleres alimonia animas esurientum. tu esto cum seruis tuis Zuzane et Manasara et 725 F. Tertia, ut in tuum gregem eos digneris inducere et annumerare sanctis tuis et in hac erroris regione iuuare eos ut errare non

---

1 s. am.] de sustentatione amisse *P* | non] non eni *P* | *post* amb. *add* quia *P* || 2 puer *om Q* | respondit *om WR* || 3 ambulabit *Q recte* ambulat *P* | uiator] *scr* adiutor? *cf 128,21 et syr* | iamque *P* || 4 rep. dom. *non uid integra cf 80,32* | reppente *P* | domum *om P* || 5 quo] quod ubi *P* que *comp Q* || 6 resplenduit *P* | c///epit (*eras* o) *W* | et dic.] dic. *P* || 8 fluct.] flentium *P* || 9 resurrexio *R* || 10 passioni *P* | ipsa inferna *post* a mortis (11) *repet P alia intercidisse uid cf syr* | penitrasti *W* || 11 te] te domine *P* || 12 non] sed non *P* et non *R* | reuertentem *Q del et sup scr* remeantem *Q* (*q?*) (remeantem *N*) || 13 uetusta///// (te *eras aut euan*) *P* | tropoeo *W* tropheo *PQ* | reuertente///// (*eras* me?) *P* reuertente *Q* || 14 Iesu *om P* | illa *extra uersiculum W* | et perf. *om P* || 15 substatiae (*sic*) *R exp* ae *comp sup scr* a *r* | mis. tuae *Q* || 16 poss.] *κτίσιν 81,9 κτῆσιν legit* || 17 ind.] digens *P* || 18 quadr.] xl *WR* | perpetuo *R* | benedictione *P* | alimonio *R* || 19 zuzanen *P* zuzanem (m *comp*) *Q* | manassara *R* || 20 in *om W add w* | gremium *P* | dign. eos *QR* | annum/////re *R* era *in ras r* anumerare cum *P* || 21 seruis *R del sup scr* sanctis *r* | huius errore *W* | regionis *W* region//// (*eras* is) *R* e *ex* i *litt reliquiis r* | eos *om P* | ut err.non] err. ne *WQR* (ut err. non *N*) *cf 117,29*

possint. tu esto medicus in hac possessione languentibus, esto requies in laboribus, firmamentum in lubricis, esto adiutor corporum, uita animarum, ut sint templa misericordiae tuae, et spiritus sanctus inhabitet in eis'.

completa autem benedictione sumpsit sacramentum et gratias egit domino dicens: ,sit nobis hoc sacramentum tuum, domine Iesu, ad uitam, sit ad remissionem peccatorum. pro nobis enim passio celebrata est. tu pro nobis fel illud bibisti, ut omnis in nobis aduersarii amaritudo moreretur. pro nobis bibisti acetum, ut nostra lassitudo confortaretur. pro nobis consputatus es, ut immortali nos rore perfunderes. percussus es a calamo fragili, ut fragilitatem nostram uitae perpetuae aeternitatique firmares. coronatus es spinis, ut uirenti semper in te credentes caritatis tuae laurea coronares. inuolutus in sindone, ut nos quodam uirtutis tuae inuolucro uestires. in sepulchro es positus nouo, ut nobis nouam gratiam, noua saecula
726 F. reformares'. haec ubi prosecutus est, eucharistiam diuisit his quos supra memorauimus et ait: ,fiat nobis haec eucharistia ad uitam aeternam et ad uiscera misericordiae et gratiam salutis sanitatemque animarum nostrarum'. respondentibus autem illis ,amen' audita est uox dicens: ,etiam, amen'. quam ubi audierunt uocem, statim super faciem suam ceciderunt. et iterum uox sonuit dicens: ,nolite timere, sed tantummodo credite'. unde redire coeperunt Thomas ad custodiae suae claustrum, sed etiam et Tertia et Mygdonia et Narchia, ut ipsae iterum clauderentur.

---

1 esto] esto domine *P* | passione *Q belle* (*cf Woelfflin Sitzungsber d bayr Akad 1880 p 391*) *si* hac *et* lang. *omisisset* | lugentibus *P* langentibus *Q* || 3 templum *P* || 4 habitet *QR* inhabitet *eff r* || 5 bened.] /////////tione (*ante* t *eras* c) *W* ora *in ras w* oratione *R* || 6 tuum *om R add r* || 7 uitam] ueniam *Q* | pecc.] omnium pecc. *P* || 8 adu.] in ///aduersarii *R* in *exp r* || 9 bib.] enim bib. *P* || 10 consp.] sputa passus *P* consputus *Q* potatus *R* || 11 profunderes *P* per *ex* pro *comp p* || 12 aeternitate/// (s *eras?*) firmares *P* || 13 *scr* claritatis? *cf Fabric cod ap N T II 590 ,coronis laureis clarificat sanctos suos'* | laur.] gloriae *P* a *ex* ae *comp p* || 14 in] es in *P* | syndone *Q* | quodam] gloria//////////// *P* | inuolucro] inuolutos *P* peccatis *sup scr p* || 15 pos. es *P* | ut nos in noua gr////// (gratia *eff p*) saeculi *P* || 17 aeternam *om WQR* (*non N*) || 18 ad *om WQR* (*non N*) || 20 statim *om P* supra *Q* || 22 deinde re///dire coepe////// (i *ex* e *et in ras* t *p*) scilicet (*del p*) thomas *P* deinde *uerum uid* | a *R* d *add r* || 23 suae *om P* | etia/// (m *comp add p*) et *P* et *WR* etiam *Q cf 147, 3 Woelfflin l s 427 Greg T gl conf 112 p 991 ,etiam et alii' gl mart 54 p 785 curs st 30 Haase p 36* | trepicia/// *P* | (mygdonia *R*) || 24 claud.] cederentur cum apostolo ////abierunt (h *eras*) *P*

quibus antequam ingrederentur locutus est apostolus dicens:
,accipite sermonem meum ultimum. non enim ero diutius in hac
carne; accersior enim ad dominum Iesum, ad illum qui me rede-
mit, ad illum qui se usque ad ultimum humiliauit ut ab ultimo om-
nes eleuaret, in quem sperare didici, de quo meliora praesumerem.
si enim ad sacri munus officii me indignum uocauit, quanto magis
si in ueritate seruiui possum sperare mercedem? bonus enim et
iustus est dominus, nouit mercedem soluere pro meritis singulorum,
diues munerum, largus gratiarum, haudquaquam parcus beneficiorum; 727 F.
qui in me quoque infirmum supra meritum meum multa conferre
dignatus est, cuius miracula eo prouocare uos debent ut laudetis aucto-
rem. neque enim ego mea uirtute haec faciebam, sed in nomine domini
Iesu impetrabam, non imperabam. non enim Christus sed seruulus
Christi, nec ego arbiter sed minister. et ideo peracto cursu admo- 728 F.
neo. hoc ergo cauete, ne cum uideritis datam in me esse homini pote-
statem suppliciisque me deditum fides uestra minuatur. ego enim
uoluntatem domini mei impleo, et aequum est me uelle quod domi-
nus iubet. nam si pro nobis ille mortem suscepit, quanto magis
nos erga domini uoluntatem corporis huius mortem timere non de-
bemus, cum praesertim mors ista non sit interitus, sed solutio cor-

---

1 egrederetur *WRN* egrederentur *Q cf 126.6 cum gr et syr* || 2-3 hoc carcere *P* || 3 accessior *R cf 110,21 Roensch Itala 284 anecd heluet ed Hagen 186,32.297,3* | dom.] dom. meum *R* || 3 ad illum qui *om P* || 4 usque ad *om P* || 5 quem *om R add r* | *del* de? | meliorem spem sumerem *P* || 6 a *P* d *add p* | oficii *R* | accersiuit *post* me *add p* | indigum *R* | uocauit *om P* || 8 nouit] qui nouit *P* || 9 numerum *P* | grat.] pauperum *P* | haud inquam *P* hautquamquam *R* || 10 in *et* e *uoc* me *eras P* mihi *eff p* | infirmum (m *comp*) *P* o *ex* um *p* || 11 eo] eo usque *P* | nos *P* | ut] ut eum *P* | laudemus *P* || 12 enim *om Q* || 12-13 domini iesu imperabam (*del sup scr* eius omnia fiebant *p*) *dein* non impetrabam *eras P* || 13 imperabam *utroque loco R del priore sup scr* impetrabam *r* | no *R* | enim] eni ego *bene R* enim sum *P* | seruus *QR* || 14 admoneo] (iam *p*) aduocor a domino iesu christo ut hinc per passionem corporis delibatus gloria inenarrabili michi credita perfrui debeam *P quae recipere ideo ausus non sum quia neque graece extant neque syriace* uos *add Paris 12602 saec XII si P interpol est post* admoneo *aliq deesse statuemus* ammoneo *R cf Loewe prodr 369 anecd heluet ed Hagen p 292, 2 ,ammonuit per duas m' glos Mai VI 577* || 15 hominis *P* || 16 enim] enim in omnibus *P* || 17 imp. d. m. *Q* | adimplebo *P* | me] michi *P* || 18 ille *om Q* || 19 deum uoluntate *P* || 20 praes. cum *Q*

poris. ideoque non rogo ut mortem differam, creditis enim quod possim differre si uelim, sed rogo magis ut citius absoluar et proficiscens uideam illum decorum et misericordem, qui pro operibus et laboribus quibus desudaui liberalis dominus praemium repraesentabit.‘

haec cum dixisset, receperunt se omnes ad tenebrosam domum. dixit autem Thomas: ‚domine Iesu, qui pro nobis plurimum pertulisti, claudantur ianuae istae sicut clausae fuerant, et signacula hisdem foribus reformentur‘. relictis igitur aliis perrexit ut includeretur. feminae autem non poterant a lacrimis temperare quia sciebant quod Misdeus non abstineret ab eius nece. cum ue-
729 F. nisset autem apostolus et inuenisset custodes inter se concertantes et dicentes: ‚quemadmodum incidimus in istum magum? ecce aperuit ianuas artibus magicis et omnes uoluit hos fugare qui clausi sunt: unde ne magicis istis carminibus elabatur, et caeteri cum eo, renuntiemus‘ inquit ‚regi simul de uxore eius ac filio‘, audiebat haec Thomas et quiescebat. illi autem abierunt mane prima ad regem petentes ut tolleretur magus ille et alibi recluderetur eo quod clausum omne magica potestate reseraret. secundo apertas esse ianuas carceris, idque surgentibus manifestatum

---

1 rogo] ego *P rescr p* | ut *eras P* | differ///// (o *in ras p*) credens *P* | enim *eras P* | quam *Q* || 2 uellem *Q* || 4 lab.] lab. meis *P* | liberator dominus *P del p* | *ult* i *uoc* liberalis *ex* u *R* | repraesentet *P* || 6 haec cum dixisset *om P* | recesserunt autem omnes a tenebrosa/// (*eras* m) domu (*eras* m *comp:* o *ex* u *p*) *P* || 8 claud.] oro ut *sup scr p* | fu.] antea fu. *P* | singula *R del sup scr* signacula *r* | isdem *PR* (hisdem *N*) *cf Venant ed Leo index al* his eadem *exspectes cf 127,3* || 9 rel.] rel. omnibus *P* | includeret *W* iterum clauderetur *P* n *ante* t *add p* || 10 temp.] se temp. *P* || 11 quae *WR* (quia *N*) *scr* qui? *cf 122,8* | (misdeus *Q*) | abstinet (abstineret *eff p*) se *P* se abstineret *Q cf 119,6* | a nece eius *P* || 12 et *exp p* | inuen.] *del* nisset *add* nit *p* | certantes *R* con *comp add r* || 13 quem ad ///modum nos uindicabimus de isto mago *P* || 14 apperuit *PQ* | ian.] ianuam carceris *P* | qui]et *WR* || 15 elabatur] n *ante* t *add p* || 15-16 et—eo *om Q* || 16 inquid *P* (*N*) *del p om WQR cf 108, 33* | simul *om P add* que *comp Q* | ac] et *comp Q* || 17 adiebat *R* u *sup scr r* || 18 primo *W probabiliter* | reclauderetur *Q* || 19 clausu *eras* m *comp P* ram *add p* | omne] m *comp add p* | pot.] arte *P* | sec.] deinde uero *P* || 20 apert/// *R* as *in ras r* | esse *om P* | ianuas *ex* ianuis *R* || 20-127,1 idque—ux.] regi nuntiauerunt. illisque a somno surgentibus manifeste illum (dicebant *add p*) in carcerem introisse cum regis uxore et *P* || 20 manifestum *Q*

sibi. introisse etiam regis uxorem cum aliis, quae non recederent ab eo. quibus auditis statim rex signacula quae imposuerat ianuis requisiuit, et eodem repperit modo quo fuerant ante. unde commotus ad custodes ait fallere eos, qui introisse in carcerem Tertiam et Mygdoniam et exisse dicerent, cum signacula remota non essent. at illi se uera intimasse significabant.

Misdeus autem cum sedisset in secretario, sisti sibi apostolum 17 N. iussit. quem cum exhibuissent, interrogauit utrum seruus an liber esset. cui respondit Thomas: ‚seruus sum unius et solius, supra quem non habes potestatem'. quaesiuit Misdeus in regionem illam Indiae qua ratione uenisset, sed audiuit quia uenit apostolus ut plures saluaret, et hoc ei debitum erat ut per manus Misdei hunc mundum 730 F. relinqueret. interrogauit autem quis esset dominus eius et quod illi nomen et cuius regionis. respondit Thomas: ‚meus dominus deus est tuus et dominus caeli et terrae. huius nomen audire non potes, sed quod datum est nomen ei in hoc saeculo est Iesus Christus'. minante etiam rege quod ei non parceret, cum maleficium eius aboleretur ut omnis Indiae regio mundaretur, respondit Thomas: ‚haec maleficia mecum abibunt, sed hoc cognosce quia nec hic deerunt'.

cogitabat igitur rex quemadmodum Thoman occidi iuberet. uerebatur enim populum, quia plurimi etiam de eminentioribus uiris eius opera mirabantur et credebant in dominum Iesum. cum ipso

---

1 qui *Q recte ut uid* | recebant (*sic*) *P* || 2 statim *om Q* || 3 reperit *WQ cf 119, 14* | antea fuerant *P* | comotus *P* || 4 carc.] carc. et exisse *Q* || 5 migdoniam *W* | et exisse] exisse *N om WQR suspectum* || 6 uera int. se *P* || 7 (misdeus *Q*) | cum] rex cum *R* | sed.] esset *Q* | adsisti *P* || 8 iubet *P* | exh.] ministri exibuissent *P* h *sup scr p* | an] aut *Q* || 9 unius et] illius/// *P* || 10 quaes.] quesiuit (requisiuit *eff p*) igitur *P* | (misdeus *Q*) *add* ab eo *p add* rex *R del r* (*R?*) || 11 sed] et *P del?* | uenit ap.] ad hoc ueni////////// *P* t *in ras p* || 12 manus //////////////dum *P* eius hunc mun *in ras p* (hunc mun *P?*) | (misdei *Q*) || 14 reg.] reg. esset *P* || 15 tuus est *P* | deus] *scr* dominus? *cf 86,4 at 110,14* deus | dom. c.] deus c. *P non inepte, at cf 86,4* | et] ac *W* | nominis *P* uirtutem *add p* || 16-17 ies. chr. est *P* || 17 minanti etiam regi *WQR cf 121,22* cum] *ras in P* sed *sup scr p* || 18 * boleretur (*sub macula uid* o *fuisse cf Venant 7, 8, 36 ed Leo*) *W* abholeret *P* aboliretur *Q scr* aboleret? | omnes *sed* i *ex* e *W* | india *P* ae *ex* a *p* | regi/// *P* o *in ras p* || 21 thomam *PQR* || 22 uer. en.] sed uer. *P* | plurima *P* i *ex* a *p* | etiam *om P* de/// *P* || 23 domino iesu *P* || 23-128,1 ipso igitur] ergo necem eius secum disposuisset rex in animo *P*

igitur de ciuitate egredi coepit armatis septus. populus autem putabat quod ideo egrederetur urbem ut Thomas ei aliqua suorum operum demonstraret. intendebant igitur in eum quia putabant quod aliquid ab eo rex uellet discere et ille regem docere. sed egressus rex mediam fere partem miliarii tradidit eum quattuor militibus et uni praestantiori uiro, ut ducentes eum in montem ibi eum gladio percuterent. conuertit igitur uestigium rex ubi hoc militibus imperauit, plebs autem sequebatur Thoman, eripere eum uolens. cuius ad dexteram erant duo milites et ad sinistram duo qui praeferebant hastas, ille autem eminentior tenens manum eius pariter
731 F. incedebat. dicebat autem apostolus magna et diuina mysteria in ipso exitu reuelari, siquidem a quattuor militibus ducebatur, qui ex quattuor coissent elementis, ea quattuor habere principia generationis suae; dominum autem Iesum ab uno esse percussum, quia unum patrem sciret generatorem suum.

qui ubi uenit ad locum, cohortatus caeteros ut fidem seruarent domino Iesu pietatemque exhiberent, dixit Zuzani ut pretio custodibus dato orandi tempus impetraret. cuius data copia coepit orare gratias agens quod et in hoc saeculo gubernatus esset a Christo et ab eodem uocaretur. illum in periculis praesulem, illum in maerore consolatorem, illum in laboribus adiutorem, illum praeuium sibi huius fuisse itineris quod in hoc saeculo cucurrisset. ‚tu' inquit ‚domine, annuntiasti mihi me tuum esse, propter quod nec uxorem accepi, ut tibi totus uacarem, ne templi tui gratiam uel coniugalis copulae usus minueret uel consuetudo decerperet. diui-

1 arm. s.] (et *p*) cum ipso (tomas *add p*) armatus ///ac (h *eras*) septus populo *P* || 2 egr. de urbe thomas ut *P* || 2-4 ei—quod *om P* || 3 operum *om R add in mg r* || 4 doceret *P recte? cf 120, 20 Greg T s Iul. 6 p 854 ‚pollicentur . . . si grando recederet . . . expeterent'* || 5 fere med. *P* || 6 uni] uni tamen *P* uno *Q* | uiro] uiro imperauit *P* | eum (*post* ibi) *eras P* || 7 igitur/// *W* || 8 plebs] populus *Q* | thomam *PQR* || 9 qui *om Q* | praeferentes *Q* || 11 incedebant *P* || 11-16 dicebat — suum] *om* (*uacant uersus tres et duae partes*) *Q* || 11 ap.] sanctus ap. *P* | misteria *PR* || 12 transitu *R* exitu *eff r* suo *add p* || 12-13 *scr* quia (*cf 14*) ex q. coisset el. et quattuor haberet *cf 87,15* || 13 iiii (*sup scr* or) coiss. *W* | ea] et ad *P* || 14 autem *om P* || 15 genitorem *R del sup scr* generatorem *r* || 16 qui] qui/// (*eras* a) *P* | cohortatur *P* choortatus *R* est *add r* || 17 praemiu (m *comp eras*) *P* o *ex* u *p* praetorio *R* || 18 datu/// (m *eras*) *P* o *ex* u *p* | cui copia data *P* || 19 et *om P* | 20 uoc.] uoc. de saeculo *P* quodque *add p* | *post* peric. *add* habere *P* habuerit *eff p* || 22 cucurisset *Q* || 24 tibi *om P add post* totus *p* || 25 coiugalis *Q* | uel *om Q* | *post* cons. *add* illicita *p*

tiarum quoque saecularium cupidum animum caelesti prouisione ac
monitione reuocasti, docens in pecuniis dispendia nostra esse, non
commoda. et ideo compulisti ut in hoc saeculo paupertate contentus
indeficientem spiritalium diuitiarum quaererem ueritatem et thesauros
in Christo absconditos inuestigarem tuisque contentus copiis alias
non desiderarem. factus sum igitur pauper, indigens, peregrinus ac 732 F.
seruus, in uinculis, in ieiuniis, fame ac siti, in laboribus, in peri-
culis, ut confidentia non periret, spes non confunderetur. respice
in me, domine, quia pecuniam tuam non abscondi, sed supra men-
sam posui et nummulariis diuisi. ad mensam tuam uocatus ueni,
nec hac reuisendi necessitate excusaui, nec iuga boum aut uxo-
ris ducendae necessitatem conuiuio tuo praetuli. ad nuptias sum
uocatus, et albam uestem sum indutus. et expectans dominum a
nuptiis reuertentem oleum non sum oblitus. tota nocte domum me-
am custodiui a latronibus, expoliatus non sum. calciamenta pedibus
circumdedi ne diffunderentur uestigia. obseruaui primam et secun-
dam et tertiam custodiam ut uultum tuum uiderem et splendorem
tuum discussa nocte perspicerem. mortuum meum non uiuificaui,
nec deficientem repleui, sed magis quem dedisti mihi uinctum casti-
gaui, et captiuum meum occidi, ut quem acceperam liberum non 733 F.
alligarem. obprobrium suscepi in terra ut in caelo remunerationem
sperarem. si igitur detuli fidele seruitium, adesto, domine Iesu, ne
praesentiant me latrones, ne aduersus me retia sua mittant. cir-

---

1 animum *sup scr W* | prouisioni *P* e *ex* i *p* || 2 munitione *R* | non] *prior* n *in ras W* || 3 comp.] me comp. *P* | contemptus *R* || 4 indeficientes *P* indeficienter *Q* | ueritatem *del sup scr* facultates *p cf 101,5* ar. suau. *123,13* uet. poss. | in Christo *om P* || 5 tuisque] quorum *in ras p* | contemptus *R* || 6 non *euan rescr r* || 7 *del* ieiuniis? *cf 89,34* | iei. ///ac (*eras* h) siti et fame *P* || 9 super mensuram *P* || 10 numulariis *P* m *comp add p* non mulariis (non *comp*) *R* || 11 *scr* nec agri uisendi necessitatem? (nec agrum reuisendi necessitatem *coni Fabricius*) | nec] nec ab *WR* (ab *om N*) | hoc *P* hanc *Q* | re uisendi *QR* adgrauescente *P* | uxori *P* s *add p* || 12 conuio *R* ui *add r* | sum] quidem sum *P* || 13 et *om Q* | alba ueste *P cf 109,14* | et *sup scr W om P nescio an recte* || 14 hole////// (*eras* um) *P* o *in ras p* oleo *Q* | obl.] linitus *P* || 15 calcia *P* menta *add p* | p//////////dedi *P* edibus circum *in ras p* || 16 differentur *W* ind *post* ff *sup scr w* (*W?*) diffinderentur *R* (*χαυνωθέντα 91,2 cf syr*) || 19 quam *P* || 20 occidi *om P* || 21 obproprium *P* | in *ante* caelo *om WQR add r* || 23 praesen//////ant *W* t *ante* ant *add w* praecipitent *P* | neque *W* nec *P* | sua *om P* mittect (? ect *exp sup scr* t) *R* an *sup scr ut sit* mittant *r* | circumda *P*

cumdet famulum tuum gloria tua, ut tanta amictum gratia aduersariae potestates impedire non audeant. nunquam illis oboediui cum mihi intercludere uellent transitum. suis enim occurrunt et eos prodire ultra non sinunt. adesto, domine, ut cum pace et gratia transeam. in ueritate dirigas seruum tuum ad sedem tuam. dirigas iter meum, et diabolus in me non intendat. excaecentur oculi eius lumine tuo, conticescat os eius, qui nihil in me dignum suis operibus inuenit quod loquatur'.

haec precatus ait militibus: ,uenite, consumate praeceptum eius qui uos misit'. aduenerunt igitur quattuor milites et lanceis trans-
734 F. uerberauerunt eum, atque cecidit et mortuus est. quem cum lacrimis sepelierunt fratres in sepulcro regio in quo reges priores sepulti sunt, pretiosis et plurimis amictum. apparuit autem Sifori et Zuzani recusantibus in urbem redire et ad sepulcrum tota die residentibus, dicens: ,quid sedetis custodientes me? non hic sum. ascend enim et recepi omnia quae speraui. surgentes itaque descendite hinc, breui enim tempore etiam uos mecum colligam'.

Tertia autem et Mygdonia deductae Misdeo regi et Charisio affligebantur; sed tamen uoluntati eorum non adquiescebant. quibus
735 F. se apostolus demonstrauit dicens: ,nolite errare, quia dominus Iesus

---

1 gl. t. f. t. *Q* | tanta] t/////// *P* ua me *in ras p* | gratia] gloria *Q* | aduersari *R* e *add r* || 2 aud.] ualeant *P* | oboed. *om P* consensi *add p* || 3 uellet *P* n *sup scr p* | tuis *P fort recte nam 2-4 plura corrupta uid de re cf Greg T s Mart 1,4 Grimm mythol 796* | occ.] ad transitum occur/////runt *P* occurrerunt (re *exp*) *R* || 4 prod.] redire *W* prodere *Q* | ultra] ultra in bonum *P* | mihi *post* adesto *add p* | gr.] gr. tua *P* || 5 in] et in *PN* | uirtute *P* | diriges s. *P* | dirige *P* || 6 meum] meum domine *P* | ex/////centur *W* cae *in ras w* exceca domine iesu *P* | oculos *P* || 7 cont.] et cont. *P* | qui] ut *in ras p: scr* quia (*cf 92,11 et syr et 128,34*) || 8 inuenit] inueniat *eff p* || 9 haec dominum inprecatus *P* | consumare *P* m *comp add p* consummate *QR cf 120,15. 33* || 10 aduenientes *P* | et] *ras* (et *eras uid*) *in P* || 11 atque] qui *in ras p haud male cf Greg Th F 7,38 p 366. 47 p 370. 8,36 p 409. 9, 18 p 438. 10, 15 p 504* || 13 pret.—am.] cum preciosis aromatibus et plurimu (m *comp eras* o *ex* u *p*) apparatu/// (m *eras* o *ex* u *p*) *P* | uestibus *post* pret. *sup scr w* | plur.] pulchris *Q* plur. uestibus *R coniect probab cf 92,15* | Sif.] ipse sephori/// *P* || 14 recus.] et recus. *WR* | re///dire *P* | eius *post* sepulchrum (*P*) *add p* || 15 sedentes custoditis *P cf 92,19* | sum hic *P* || 16 discedite *WRN cf 131,12 scr* discendite? *cf Pentateuch ed Robert p XLVII Venant ed Leo index Commod c apolog 749* || 17 et uos etiam *P* || 18 migdonia *W* (mygdonia *R*) | ded.] ante regem deducte sunt *P* deductas se a *Q* || 18-19 Misd.—affl.] easque misdeus et charisius affligebant *P* || 19 affl.] grauiter affl. *Q* | uolunti *R* ta *add r* | quiescebant *R* ad *add r* || 20 dem.] dem. iterum *P*

cito uobis adiumentum dabit'. quibus cum diutius non possent resistere, Misdeus et Charisius dimiserunt eas propriae uoluntati. fiebat autem congregatio fratrum in multa exultatione atque laetitia. 18 N presbiter enim erat Siforus, et Zuzanis diaconus, ordinati uero eo tempore a sancto apostolo quo in montem moriturus ascendit. potiebantur frequentibus adiumentis domini, et fidei incrementa cottidie procedebant.

quibus addidit dominus hanc gratiam ut cum Misdei filius correptus esset a daemone, nec quisquam qui eum sanare posset inueniretur, succederet huiusmodi Misdeo sententia ut diceret: ,uado et aperio sepulchrum et tollens ossa de apostoli corpore suspendam filio meo et curabitur'. ascendebat igitur secundum cogitationes 19 N. suas Misdeus ad montem, et reuelauit ei se Thomas dicens : ,in uiuentes non credidisti, et in mortuos credis? sed ne timeas, miserebitur et tui dominus Iesus, et exhibebit tibi uiscera misericordiae suae propter bonitatem suam'. uerum ubi ascendit Misdeus, reserato sepulchro ossa inuenire non potuit, quoniam reliquias sancti apostoli quidam de fratribus rapuerunt, et in urbe Edissa a nostris sepultus est. ea tamen quaecunque in sepulchro reperit uel humi uel stercoris supra quae iacuerant reliquiae apostoli auferens et ligans filio 736 F. suo ait: ,credo tibi, Christe, nunc, quia recessit a me ille qui hominum turbat affectus ne ad te uisendum summa properatione contendant'.

---

1 adiuuamentum *P* | diutius cum *P* | possint *W* || 2 Misd. *om W* mesdeus *add w* misdeus rex *P* (misdeus *Q*) | propria uoluntate *P* || 3 fiebat — fratrum] sciebant enim quia populus erat *P* | atque] et *P* || 4 enim *om WQR* | sephor *P* syforus *R* | zuzanius *P* zuzanes *QR* | diachonus *R* | uero *loco motum? post* potiebantur (*5*) *ponend?* || 5] quo] fuerant qui *P* o *ex* i *p* | monte *P* | petebant *P* po///ebantur *R* n *in ras r* || 6 frequenter adiuuamenta *P* | incrementis *P* || 7 ////////ebant *P* adcresc *in ras p* praecedebant *Q* || 8 deus *PQ* (misdei *Q*) || 9 nec] ne *P* | qui *om P add p* | posset sanare *R* | successit *P* || 10 sent. misdeo *Q* | sententiae *P* a *ex* ae *comp p* || 11 apperio *QR* | sep.] sep. apostoli *P* | de] ipsius *P* | corp. *om P* || 12 filio m.] super filium meum *P cf 20. 132,1* | ascendit *P* | cogitationem *W* || 13 suas *om WQR* (*non om N*) | se *om P* || 14 uiuentem *P* | credisti *R* | in *om P* | mortuum *P* | miserabitur *P* e *ex* a *p* || 15 et tui *om P* || 16 (misdeus *Q*) | reser.] praesente *P del sup scr* effosso *p* || 17 inueniri *P* e *ex* i *p* || 18 rapuerant *P* | edessa *QR* || 18-19 a n. s. est *del sup scr* sepelierant *p* || 19 ea] et *P* | rep.] inuenire potuit *Q del sup scr* repperit *Q? q?* || 20 super *Q* || 21 Chr.] domine *R* || 22 effectus *P* a *ex* e *p* | ne] nec *Q* | a *P* | uincendum suma *P* | contendam *WQ* conderem *R* ten *sup scr r*

itaque ubi suspendit illa puero, statim sanatus est puer, et factum est gaudium magnum inter fratres.

---

1 ubi *om P* | illae (ae *comp*) *P* ea *Q* | puero] super puerum *P* (*cf* 131,12) et *add p* || 2 *post* fratres *add* explicit *Q* explicit passio sancti thomae apostoli *R* praestante domino nostro iesu christo qui cum patre et spiritu sancto uiuit et regnat in saecula saeculorum amen *P*

PASSIO SANCTI THOMAE APOSTOLI

Cum apostolus Thomas qui et Didimus esset apud Caesaream, apparuit ei dominus Iesus Christus et ait ad eum: ,rex Indorum Gundaforus nomine misit praepositum suum ad Syriam quaerere hominem arte tectonica eruditum‘. ubi cum uenisset, dixit dominus ad apostolum suum: ,ueni, mittam te cum eo‘. dicit ei Thomas: ,domine, quo uis mitte me praeter ad Indos‘. dicit illi dominus: ,uade, quia ego tecum sum et non te deseram, et cum adquisieris mihi Indos, cum corona martyrii uenies ad me‘. respondens autem Thomas dixit: ,dominus meus es tu et ego seruus tuus: fiat uoluntas tua‘.

haec eo dicente, ecce praepositus familiae regis Indorum nomine Abbanes descendens de naue deambulabat iuxta mare in foro

---

P cod Paris lat 18298 saec VIIII aut X
Q Paris lat 17002 saec X
R Paris lat 9737 saec XII
G cod s Genouefae Paris H l 9 saec X aut XI
M cod Montepessulan 55 saec VIII aut VIIII inde a 154,20
p q r g m correctores
Ord Ordericus Vitalis
Mombr Mombritius

1 Incipit passio *PRG* | tome *Q* | *post* apostoli *add* mense decembri (o *add p*) die XXI *P* qui passus est in india XII kal ian *Q* que est XII. kl. ian. *G* || 2 cum] in illis diebus cum esset *Q* et cum *G* | tomas *constanter* (*praeter 135,21. 136,2*) *usque 139,15 Q* | esset] dicitur/////// *Q* | caesaream] i *ex* e *p* || 3 *post* rex *ras in P* || 4 gundoforus *QGR* (Gundaforus *Ord*) *constanter* | nomine *om QG* | siriam *P* (syriam *QGR*) || 5 tectonia *P* c *sup scr p* architectorica *QR* architectoria *G cf 134,4* || 5-6 ubi — suum *om QGR* || 6 ueni] ueni et *QGR* | te cum eo *om P add p* || 7 ad] *rasura in Q om G* | dixit *G* dixit autem *Q* | deus *QG* | adquesieris *P* || 9 ueni///es *P* || 10 es tu *om P add p* || 12 dicente/// (*eras* s) *P* | ecce] et ecce *G cf 135,15. 138,23 passim in bybliis* || 13 abcines *Q* | naui *GR* i *ex* e *ras eff Q*

rerum uenalium. dominus autem accessit ad eum et dixit ei: ‚quid comparare uis, iuuenis?' at ille ait: ‚dominus meus rex Indorum misit me ad istas partes ut aut conducerem ingenuos artifices aut seruos emerem qui sciant artem tectonicam uel omnia quae ex lignis fiunt aut ex lapidibus, ut romano opere sibi palatium construat'. - cui dominus ait: ‚habeo seruum idoneum et fidelem mihi, quem ad diuersas iam ciuitates misi, et quicquid laborat, mihi laborum suorum mercedes adportat. hunc itaque mittam tecum ut expletis omnibus ad me eum facias cum honore remeare'. quod cum audisset Abbanes, magno repletus est gaudio, et gratias agens osculabatur genua eius. et conuocans Thomam dominus tradidit eum in manu Abbanae et abscessit. dixit autem Abbanes ad Thomam: ‚dic mihi si uere seruus ipsius es qui tradidit te mihi.' cui Thomas ait: ‚ego nisi seruus ipsius essem, qua hora me tibi tradebat nonne habebam contradicere? sed quia seruus ipsius sum, non quod uolo facio sed quod iusserit mihi dominus meus. seruus autem sum eius unus ex innumerabilibus seruis qui omnes diuersas artes scimus, et imus per prouincias, et quicquid lucrati fuerimus de arte nostra ipsi fideliter adferimus'.

ascenderunt autem nauem, et cum nauigarent dicit Abbanes ad Thomam: ‚quid et quid scire de artibus potes? quia praetulit te mihi dominus tuus'. cui Thomas respondit: ‚colloco fundamenta quae numquam ueterescunt, et extruo parietes quae numquam

---

4 architectoricam *QR* architectoriam *G* || 5 fiunt *in ras G* fiant *R* | ex *om QG* | ramano *ut uid R* ro *ex* ra *r* | construa///t *R* || 7 ciuit. iam *QG* || 10 cum aud.] audiens *QGR nescio an recte cf 136, 8. 139, 8. 9* | abanes *constanter Q* || 11 dom. *ante* Thom. *QG* || 12 manus *Q cf Hagen sprachl eroert z vulgata p 15* | abbane *P* abanes *Q* abbanes *G* abbanis *R* | dicit *R* || 13 uere si *R* | si *om Q* | uere *om G* | tradidit *R* || 15 nonne] non *GR om Q* | habeam *G* audebam *P cf 102,29* || 17 ex *om P add p* | qui] eius qui *R* || 20 dixit *Q* || 21 quid et quid] et quid/// *Q* et quid *G* quid *R* quid et quae *Mombr* quid est quid (*aut* q. e. quod *cf hist Apoll Tyr praef p XIV*) *Riese cf 147,1: an cf Greg T h F 3,14 p 117. 4,47 p 189. 5,19 p 223. 6,32 p 307 ‚haec et haec'?* | potes de art. *QG* | pertulit *QG cf Venant ed Leo index; glos cod Montepess 416 f 100 et 152 f 79. 80 ‚praefer: porta extolle' ‚prae me tulit: ualde me tulit id est laudauit' ‚prae se tulit: plus quam oportuit (oportit 152) laudauit se' Mai class auct VI 541* || 23 ueterescunc *P* ueterescent *Q* a *ex tertio* e *q cf Woelfflin Sitzungsber d bayr Akad 1880 p 416* | exu/////o (*eras* tt?) *sup scr* r *P* st *ante* r *add p* | que (*sed* i *ex* e *ras R*) *PR* i *ex* ae *conp q* qui *G cf lex Frision ap Ducang ‚unam parietem' et linguae romanicae*

corruunt. facio exedras et fenestras, ut domus lumen numquam dehabeant. erigo fabricam in altitudinem ut omne aedificium praecellens despiciat. aedificia autem mea quamuis extrinsecus habeant decorem, sed intrinsecus plus habent pulcritudinem. quid multa tibi dicam de artis meae peritia? omnia quae in marmore, omnia quae in structura esse possunt necessaria, ego faciam. et quantos uolueris mihi dare discipulos, ego docebo eos'. dicit ei Abbanes: ,magnus uir est iste, qui tales seruos habet; iste melior est a quouis rege'. dicit ei Thomas: ,bene uidisti, nam filius unicus regis est, et tenet regnum pater eius in supernis montibus ubi hostis numquam potest introire, ubi nullus penitus inuenitur infirmus, nullus pauper, nullus aliquid indigens'.

cum haec et his similia loqueretur Thomas, uelificante naue septimo die plenis uelis ac prosperis uentis tenuerunt ciuitatem Andranopolim. cumque descendissent de naui, et ecce cantantium uoces in organis, in tibiis, in cytharis; erant enim nuptiae in quibus rex ciuitatis filiam suam nuptam tradebat. nam et praecones per ciuitatem circumeuntes clamabant ut omnes interessent huic nuptiali ac regali conuiuio, diues pauper, nobilis ignobilis, ciuis ac peregrinus; quicumque non uenisset regem offenderet. contigit autem et Abbanem cum Thoma interesse conuiuio. stupebant autem eos discumbentes quasi peregrinos et quos numquam uiderant.

---

1 corruant *QG* (a *ex* u *corr uid G*) corruent *R* | exsedras *P* | domui *R om G* || 2 dehabeat *Q* deabeant *G* deficiat *R* | omne///(*eras* s) *P* | praecellat *P* || 3 despatiat (*sed ras* i *ex* a *priore*) *Q* (i *ex* e *q*) despectat *R* (e *ex* a *r*) *om P cf 136,6. 26* || 4 intus *QGR* (intrinsecus *Perionius*) || 5 *post* peritia *add* omnia quae in ligno *Q cf 134,4 fort intercid post* marmore *cf Ord*: opera in marmore et ligno in omni structura || 6 potes *P* possunt *eff p* || 7 est uir *QG* || 8 a *om GR ras in Q cf Haase ad Greg T curs stell 53 p 47 Roensch Itala 452 Vsener ad Comment Lucan 167,13* || 9 uidisti] dixisti *QGR fort recte* || 11 u///i (p *eras*) *P* b *in ras p* | inueni *P* tur *add p* || 13 Thom.] sanctus th. cum abane *R* | naui *R* || 14 ac] et *comp QG* || 15 andranobolym *P* (p *ex* b *p*) andronopolim *G Ord* adrianopolim (ia *ex* o? m *comp*) *R* | naue *Q* i *ex* e *q* | et *om GR ras in Q cf 133,31* || 16 cittharis *Q* citharis *G cf Venant ed Leo index* | enim] autem *QG* || 17 nupt//am (i *eras*) *Q* nuptuam (u *adras*) *G* nuptum *R et cod Montepess 30* (*interpolatus*) *cf hist Apoll Tyr 28 p 33,9 ,nisi filiam suam nuptam tradidisset' et 34,19* (*,nuptam' β*) *at Matth 24,38 ,nuptum tradentes' codd Amiat et Fuld* (*,nuptui' uel ,nupto' alii*) *Dictys 2,25 p 34,21 ed Meister ,Cassandram ... nuptum ... tradendam'* || 19 ac r.] et (*comp*) r. *G* | ac] et *comp QG* || 21 et] ut *Q om G* | abane *cum ras et* s *supra* e *Q* abanem *R scr* Abbanen? | introisset conuiuium *Q* || 22 eos *om R*

interea circuibat cantatrix ferens tibiam atque singulos unicuique quasi laudem canebat. at ubi uenit at Thomam, diutius inmorata est stupens hominem non manducantem neque bibentem sed ad caelos oculos fixos habentem. intellexit hunc Ebraeum esse et dei caeli oratorem; erat enim puella ipsa quae canebat Ebraea. et coepit ebraice dicere canens: ,unus deus est Hebraeorum qui creauit omnia. ipse fecit caelum et terram et fundauit maria'. audiens haec apostolus plus orabat, et attentius Hebraeam puellam uerba ueritatis canentem ut eadem repeteret admonebat. tunc pincerna increpans apostolum quod neque manducaret neque biberet dedit palmam in faciem eius. apostolus autem dixit ei: ,melius est ut tibi in futuro saeculo detur indulgentia, ubi finis plagae nullus occurrit, hic autem in isto saeculo plaga transitoria ista tibi reddatur, ut tu ipse intereas, manus uero eius de qua percussit apostolum a canibus rosa huc adportetur'. hoc autem hebraeico sermone cum dixisset, nullus potuit intellegere nisi illa sola puella quae cantico suo conuiuas aduocabat. is ergo qui palma sua faciem apostoli percussit egressus ut aquam deferret a fonte, et inuasit eum leo, et bibens sanguinem eius abiit, canes uero comederunt membra eius; in quibus unus niger canis dexteram manum eius suo ore ferens in medio conuiuii adportauit. uidentes autem

---

1 atque] et *comp QG* circa *add QGR ego malim mutare* singulos atque || 2 quasi laudem] quod illi placeret *Ord* | caneba/// *P* t *add p* || 3 stubens *P* p *ex* b *p* || 4 ebraeum] b *ex* p? *P* ebreum *Q* hebreum *GR* (e *Q* he *GR* e *pro* ae *QGR constanter fere*) || 5 ipsa puella *QGR* | puel *P* la *add p* || 6 ebraicae *P* | dicere canens] canere *R Ord cf 135,2* | est deus *QG Ord* || 7 fund.] ipse fund. *Ord* || 8 atentius hebream *P* || 9 ut *om QGR Ord* (*sed ras in Q*) | repetere *QGR Ord cf 141,30* | ammonebat *R cf 125, 36* || 10 pincerna/// *P* || 13 occurret *GR* | transitorio plaga *Q* plage transitoriae sunt *G* || 14 reddantur *P exp* n *p* reddetur *GR* | tu] et *Q* || 14-15 man.—adport.] et manus de qua me (de qua me *in ras*) percusisti conrosa acci (*? aliquid abscisum, dein*) hic aportetur////// *Q* | eius — apost.] *glossema uid* || 14 eius] ista *G* tua *R* | de *om G cf Commod c apolog 554 ,percussus de lancea'* | perc. ap.] me percussisti *GR* || 15 huc corrosa *R* | hic *G* | hebreico *P* a *ex* e *p* (h)ebraico *QGR* || 17 is ergo] his (*sed* c *ex* s *Q*) autem *QG* || 18 egr.] egr. est *G probabiliter, sed cf 139,16. 152,15 Greg T gl mart 48 p 778 ,Plato ... accedens ... et dixisse fertur'* cum *et* esset *add r* exiuit *Ord* | a] de *Ord* || 19 et *prius om Q ras in R* | sanguinem] gui *et* m *rescr aut corr p* | ////biit *P* o *post ras p* | canis *P* (e *ex* i *p*) || 20 canis *delend uid* (*om Ord*) | manum *om Ord cf 153,5.30* || 21 medium conuiuium *QG* medium conuiuii *Ord* | conuiuio *R*

conuiuae stupuerunt. illa autem cantatrix iactauit tibias suas et currens osculari coepit pedes eius ac dicere omnibus: ‚hic homo aut propheta est aut apostolus dei. nam qua hora pincerna percussit in faciem eius dixit ei ebraeico sermone hoc quod ei euenit, dicens: non exsurgam de isto conuiuio nisi uidero a canibus manum ipsam comestam huc deferri‘. cumque de strepitu hominum rex inquireret et quid euenisset audiret, fecit ad se uenire apostolum et rogare coepit eum ut benediceret filiam eius unicam cum sponso suo. et ingressus thalamum cum rege posuit manum suam supra capita amborum et dixit: ‚deus Abraam, deus Isaac et deus Iacob, benedic adulescentes istos, et semina semen uitae aeternae in mentibus eorum, ut quicquid pro utilitate sua didicerint, hoc facere cupiant per Iesum Christum, recuperatorem hominum, filium tuum unigenitum, qui tecum et cum spiritu sancto uiuit et regnat in saecula saeculorum.‘ et cum hoc dixisset, exiit a thalamo et abiit.

post haec sponsus eius, iuuentute prima puer, deducere coepit apostolum, et cum deduceret eum, palmae ramus plenus dactilis grandibus in manu iuuenis apparuit; et gaudens cucurrit intro ad sponsam suam et dedit ei, et gustauit de fructu eius. cumque gustassent ambo de fructu memorato, subito soporati unum somnium uiderunt huiuscemodi, quasi rex potens gemmatus in medio eorum stans amplecteretur utrosque dicens: ‚apostolus meus benedixit uos ut aeternae uitae participes efficiamini‘. euigilantes autem cum

---

1 stipuerunt *P* u *ex* i *p* | autem] enim *aut* autem *comp eras in P nescio quid in ras p* | tibia sua *G* tibiam suam *Ord cf 136,1* || 2 *in* osculari i *ex* e *QR* | omn.] omnibus qui aderant *Ord* || 3 proph.] proheta (?) *in ras p* | pinc.] eum *add R Ord* || 4 in] palmam in *QG aut del* in (*cf 136,18*) *aut scr* dedit palmam in (percussit *glossema*) *cf 136,11 Roensch Itala 319 cod Montepess 160 f 57 ‚colaphus: alapa palma uel pugnus‘* | ebreico *sed* a *ex* e *P* (h)ebraico *QGR* || 5 u///dero *P* i *in ras p* | can.] cane nigro *Ord* || 6 co///mestam (s *eras*) *P om QGR* | def. huc *R* || 7 eueniset *PR* | uen.] uocari *G Ord* uocare *R* || 8 ut *in ras q* | unicam] una *QGR* | cum] una cum *Ord* || 10 super *QG Ord cf 145,5. 30* | amb.] eorum *R* | abraham *QR* || 11 adul.] o *ex* u *p* || 12 pro] de *QG* || 13 facere/// (*nt eras*) *P* || 14 cum *sup scr Q om R add r* || 15 haec *R* | dixiset *PR* | exiit] rex exiit *temptaueram propter illud* posthaec (17); *sed* eius (17) *maiorem lacunam prodit* | a] e *Ord* || 18 dactilis] i *prius ras eff* (*ex* u?) *Q* || 19 currens *R* | intus *Q om GR* || 20 et *prius om R* || 21 *post* gustassent *ras in P* || 22 uiuscemodi *P* huiusmodi *QG*

sibimet narrarent quae uidissent, ecce Thomas apparuit eis dicens: ,rex meus, qui uobis in uisione modo locutus est, ipse me huc clausis ianuis introduxit ut benedictio mea super uos fructificet. habetis enim integritatem, quae est omnium regina uirtutum et fructus salutis perpetuae. uirginitas soror est angelorum et omnium bonorum possessio; uirginitas uictoria libidinis, trophaeum fidei, uictoria de inimicis et uitae aeternae securitas. nam nascitur de corruptione pollutio, de pollutione reatus, de reatu confusio. ex his operibus oriuntur filii aliquando cum periculo parientis. dum prouidetur matri, filius cupiditissim educitur, et tota mulier praegnans aegrotat dolet fastidit angustiatur et partus dolore consumpta secretorum suorum praeco ipsa efficitur. tandem aliquando egreditur infelix homo, aut strambus aut debilis aut quacumque parte laesus membris, plerumque etiam cum daemonio nascitur aut lunaticus procreatur. ecce quibus casibus commixtio ipsa deseruit. nam si uolueritis benedictionem quam uobis dedit per me dominus custodire, faciet uos numquam mori, sed perpetuam felicitatem gaudere'

cumque omnia haec quae ab apostolo docebantur gratanter audirent, apparuerunt ibi duo angeli eorum, qui et dixerunt: ,nos sumus angeli qui dati sumus uobis a deo, et iussum nobis est ab eo

---

1 sibimet] sibi ipsis haec *Q* sibi inuicem haec *G* sibi haec *R* mutuo sibi *Ord* narrant *P fort recte cf 141,15. 154,18* (cum narrarent *Ord*). | ecce] et ecce *Q cf 133,31* || 2 in uisione *om R* || 3 claus///s *P* i *in ras p* | benedictionem *Q* benedictione *G* | meam *Q* || 4 integr///// (am *eras?*) *P* (tatem *add p*) *om G* | et *om R* || 5 uirginitatis *R* | uict. lib. *uix sana fort delenda* (libidinib; *glossema uoc* inimicis 7?) libidinum uictrix *Perionius* | libidinum *QG Ord* | ///tropheum *P* tro///eum *Q* f *in ras q* || 7 uict.] triumphus *QG Ord quod erunt qui probabunt* (uict. *glossema cf cod Montepess 152 f 109 ,triumphauit: uicit' al*) | quae de hoste triumpharet *Perionius* || 8 ex] et ex *QG* || 9 parientes (i *ex* e *q*) et dum *QG* || 10 prouidetur *om R* | matre *G* mater *R* | filius — mulier *om R* | cupiditissime ducitur *P* frustratim eicitur. tum *Q* frequenter educitur *G* compaginatim educitur *Paris lat 17007 al* paulatim educitur *Mombr ego frustra quaesiui temptaueram inter multa alia* cum periculo uicissim educitur || 13 stra///bi (*eras* m) *P* o *ex* i *p* rampus *Q* strampus *G* strabus *R cf Loewe prodr gl 391* | debiles *P* i *ex* e *p* | quecumque *P* a *ex* e *p* | parte/// *P* || 14 memb.] in membris (menbris *R*) *QGR* | demoni///o *P* demonibus *Q* || 15 ipsa] ista *QG cf 137, 6 al* || 16 ben.] ben. meam *QG* | deus *QG* || 17 fiat *Q* aci *ex* i *q* fatiat *G* | perpetua felicitate *QGR* || 18 dicebantur *P* (doc. *Ord*) || 19 apparu//erunt (*eras* it) *P* | et *om Q* | nos] et nos *QG* || 20 et — eo *om GR* | est nobis *Q* | ab eo] a deo/// *Q*

ut ostendamus nosmet ipsos propter benedictionem apostoli eius, ut dum custodieritis monita eius omnes petitiones uestras domino offeramus. nos denique clausis ianuis introduximus ad uos apostolum, ut sicut nos clausas ei ianuas palatii patefecimus, ita ipse uobis clausas ianuas uitae aeternae aperiat'. tunc sponsus cum sua sponsa miserunt se ad pedes eius dicentes: ,confirma nos in omni ueritate ut nihil nobis de scientia dei desit'. quibus ait: ,ueniam ad uos sequenti nocte et plenius uos instruens ita proficiscar'. igitur iuxta promissum suum ueniens de omnibus aeternae uitae mysteriis ambos diligenter instruxit et baptismatis eos unda sanctificans nauigauit.

post non multum uero temporis misit unum ex discipulis suis quem presbyterum ordinans ita constituit, ut in eadem ciuitate consistens ordinaret ecclesiam, in qua multus est deo populus adquisitus, et est ibi sedes Thomae apostoli et fides catholica usque in hodiernum diem. ipse autem puer Dyonisius nomine episcopus factus sponsamque suam Pelagiam nomine sacro uelamine consecrauit; quae post obitum eius duplex martyrium tenuit, unum quia uirum habere contempsit, alterum quia sacrificare idolis noluit, ac pro his duabus causis sententiam decollationis accepit. et super tumulum eius graecis sermonibus et litteris ita scriptum est: ,in hoc loco requiescit sponsa Dyonisii episcopi, quae est filia Thomae apostoli'. igitur, quia longum est tendere historiam uirtutum eorum, in quantum possumus ad rerum exitum succincte pergamus.

---

1 proter (pro *comp*) *fere constanter P* pro benedictione *Ord* || 3-4 introd. — ianuas *sup scr Q* || 3 apost. ad uos *G* | ad uos *om Q* || 5 aperi/// (et *eras*) *P* at *add p* || 5-6 sponsa sua *QG* || 7 ut *in ras p* || 8 instruam *QG* (instruens *Ord*) | ita] ut *G om QR Ord* || 9 igitur] ita *P* gitur *ex* ta *p* || 10 misteriis *P* | instrucxit *P* | eos *om P add p* (*non om Ord*) || 13 ciuitati *P* e *ex* i *p* ciuitate/// *Q* || 15 odiernum *P* || 16 puer *om QGR cf 104,2* | dionisius *QR* | factus est *Ord recte? cf 136,18* || 17 sponsam/// suam *R scr* sponsam quoque s. ? || 18 duple/// *P* x *in ras p* | mart. ten.] in se martirium ruit *Q* martirium meruit *eff q* | ten.] inseruit *G* sumpsit *Paris lat 17007* inseuit *cod Montepess 30* pertulit *Ord* pertulisse *Perionius* || 18 u///num *P* || 19 hac pro his *P* et his *QG* his *R* || 20 causis] ex causis *QG* || 21 greci *P* | litt. et serm. *QG* (s. et l. *Ord*) | ita] sic *QG* (ita *Ord*) *cf 155,11. 32* || 22 dionisii/// *Q* dionisii *R* | apostolo *P* i *ex* o *p* || 23 eorum *om QG* | in quantum] ut *QG*

cum autem intrasset Elioforum apostolus Indiae ciuitatem, ingressus Abbanes ad Gundaforum regem nuntiauit Thomam. rex autem ut uidit Thomam dixit ei: ,potes mihi fabricare palatium?'. respondit Thomas: ,possum.' ostendens autem rex locum apostolo ait: ,dic mihi quo ordine poteris instruere in hoc loco palatium.' Thomas autem adpraehendens harundinem coepit metiri et dicere: ,ecce ianuas in isto loco disponam, et ad ortum solis ingressum. primo proaula, in secundo salutatorium, in tertio consistorium, in quarto trichorum, in quinto zetas hiemales, in sexto zetas aestiuales, in septimo epicaustorium et triclinia accubitalia, in octauo termas, in nono gimnasium, in decimo coquinam, in undecimo colymbum et aquarum lacus influentes, in duodecimo ypodromum et per gyrum arcus deambulatorios'. rex autem considerans ait ad apostolum: ,uere artifex es, et decet te regibus ministrare'. relinquens

---

1 intr.] esset *Q* uenisset *R* uenissent *Ord* | Eliof.] *ras in qua* forum *tantum dispexi, in mg* elioforum *prima ut uid m P* yroforum *Q sup scr* h *q* hyroforum *G* hienoforum *R* inforum *Paris lat 17007* Hierapolim *Ord cf Gutschmid Mus Rh XIX (1864) p 163* | apostolus *om G ras in R* | Ind.] in Ind. *Ord* | ciuitat/// *P* em *in ras p* || 2 abanes *R* | Thomam] *add* adesse peritissimum artificem *Ord non abnuerim aliquid deesse* || 3 fabricare *P cf 143,29. 155,33* || 5 potes *QG* | *scr* struere (istruere *cf Schuchardt Vokal II 345*) ? *an promiscue hic utrumque ponebat? cf 142,1. 3. 143,12 Fabric cod ap N T II 569 ,ex coruscantibus gemmis zetas instructas'; hist Apoll Tyr 26 p 30, 15. 16 ,instrui rogum' ,rogus instruitur' cod Montepess 416 f 112 = 152 f 88 ,rogum: instruem lignorum' cod 160 f 76 ,suppellectiles: omne strumentum domus'* | hoc] isto *QG* || 6 mitere *Q* metire *G* i *ex* e *g* || 7 ///ortum *P* || 8 primo] *scr* in primo? | proaulum *QGR scr* proaulam (*Ord*) *cf Ducange* | in *om GR Ord* | salutorium *P* ta *sup scr p* salutarium *QR* | in *alt et tert om QG* | tricorum *PGR* (m *comp eras R*) tricorium *Ord* || 9 in *prius om G* | in *alt om QG* || 10-12 in *sexiens om G* || 10 episcastarium *P prius* s *exp sup* as *add* u *p* epicaustarium *R* epicastorium *G* (epicaustorium *Ord*) *scr* ypocausterium (*uel* -arium)? *cf Schuchardt Vokal II 260* | triglinia *P* tricliniuam *Q* | accu///bitalia *P* hac cubitalia *Q* et (*comp*) cubitalia *G* adcubitalia *R* (accubitalia *Ord*) | temmas *ut uid Q* || 11 gimnasium] m *prius exp* a *ex* u *p* gemmasia *QG cf glos cod Montepess 160 f 19 ,gemnasium: lucus (scr ,locus') in balneis disputaturum' (scr ,disputatorium'?) Schuchardt Vokal II 265 III 255* gymnasium *R* gymnasia *Ord* | coccinam *Q* quoquinam *GR* | colibbum colymbium *P* columbas *Q* columpnas *G* columnas (um *comp*) *R* colimbum *Mombr* colymbos *Ord* || 12 duod.] XII *sup scr* o *R* | ypodromium *P* spodoromum *Q* ypodoromum *G* hypodromum *Ord* || 13 dealbatorios *P* | apost. ait (*om* ad) *QG*

autem illi pecunias infinitas abiit. apostolus autem coepit circuire per uicinas ciuitates, praedicare uerbum dei et donare pauperibus, baptizare credentes et abundanter donare egenis. unde factum est ut innumerabilem populum domino adquireret. ordinauit autem clericos, ecclesias fabricauit, et per totum biennium quo absens rex Gundaforus fuit confirmauit ecclesias. cum autem uenisset et hoc quod fecerat apostolus depraehendisset, iussit apostolum simul cum Abbane ferro uinctos in ima carceris retrudi. et quoniam frater regis in extremitate uitae languebat, distulit interfectionem eorum; cumque cogitaret uiuentes eos excoriare et ita eos flammis tradere, moritur germanus eius nomine Gad. et factus est luctus intolerabilis; multum enim illum amabat. cumque eum circumdedissent mortuum bysso et purpura, etiam gemmis regalibus totum corpus eius ornassent, iussit ex purpureis lapidibus memoriam eius extrui et ipsum in labro purpureo poni. igitur cum artifices tendunt moram sepulturae eius, Gad ipse qui mortuus fuerat resurrexit quarta die hora diei prima; et factus est pauor et stupor et silentium ita ut omnes uiri ac feminae qui regio funeri planctum exhibebant in silentium et in pauorem conuersi consideratione noua et inaudita expauescerent. tunc Gad dicit fratri suo regi Gundaforo: ,audi me, frater. iste homo quem tu disponebas excoriare et incendere amicus dei est, et omnes angeli dei famulantur ei. nam anima mea ducta est in caelum ab angelis et ostensum est mihi palatium quod tibi

---

1 autem] uero eum dedit *G om Q* | ab.] et abiit *G* || 2 per uic.] prouincias et *Ord quod arridet cf 143,3 sed cf 15,15* | praed.] et praed. *G* ns *ex* re *r* | domini *Ord* | et don. paup. *om Q Ord*: *glossema u* donare egenis? *cf tamen 17 et 19. 143,17 et 18 al* || 5 eclesias *P* | quod *QG* quo/// *R* (quo *Ord*) || 6 firmauit *QGR Ord* | eclesias *PQ* (*comp Q*) ecclesiam *R* || 7 fecit *QGR* | depraeendisset *P* | apost.] eum *QG* || 8 tradi *Q* trudi *GR Ord cf 110,34* | fater *P* r *add p* || 10 ut u. e. excoriaret *Ord cf 136,28* | traderet *Ord* || 11 gath *Q constanter* || 12 enim *om R* | illum] eum *QR om Ord* | amabatur *Ord* || 13 *del* mort.? *an* eum (12)? | etiam] et tam *Q* et (*comp*) *G cf 147,17. 148,23* || 13-14 ei. corp. *R* || 15 in labro ipsum *Q* in l. ipso *G* | tenderent *R cf 138,22. 148,10* | morum *P* a *ex* u *p* more *Q* moras *GR* || 17-19 ita — silentium *add in mg* (*ubi pars abscisa*) *Q* || 18 ac] et *comp QG* | q . . . exequium fu . . . placitum ex . . . bant *Q* | planctus *Ord* | exibebant *P* || 18-19 in sil. et *om G* || 20 expaue///cerent (*eras* s) *P* | dixit *QR* | Gund. *om QG* | me *om QG cf 145,6. 31* || 21 tu *om QG*

Thomas fabricauit, eo quidem ordine quo tibi disposuit instructurum, sed tota fabrica ex lapidibus zmaragdinis et iacintinis et cerauneis et albis instructa est intus et foris. et cum considerarem uniuersam pulcritudinem eius, angeli sancti dixerunt mihi: ecce palatium quod fratri tuo Thomas apostolus fabricauit. et dixi: utinam me-rerer hostiarius in isto fieri! quique respondentes dixerunt: frater tuus indignum se illo fecit. si uis tu in illo manere, rogamus pro te dominum Iesum Christum filium dei uiui, et iubet te resuscitare, et uade et uendat eum tibi, ut frater tuus recipiat pecunias suas quas se existimat perdidisse.‘ et haec dicens coepit ire festinus ad carcerem. et ingressus misit se ad pedes apostoli plorans et postulans fratri suo indulgentiam, dicens: ‚ignorans hoc quod aposto-lus dei sis incurrit in graue delictum.‘ statimque abiectis uinculis coepit eum rogare ut uestem acciperet pretiosam. cui apostolus ait: ‚adhuc ignoras quia nihil terrenum nihilque carnale uestiuntur qui cupiunt habere in caelestibus potestatem? unde sufficere mihi hoc pallium atque hoc colobium meum quo utor noueris et his san-daliis. quae omnia non extricabuntur penitus quousque de isto cor-pore exeam.‘

factum est autem ut egredienti apostolo de carcere occurreret

---

1 quodem *P* i *ex* o *p* | ordinem *P* m *del p* | se instructuram *Q* u *sup scr q* se instructurum *G* se structurum *R scr* instructum (*siue* structum *cf 140,21*)? || 2 zmar.] et smaragdis *P* smaragdinis *GR* | iacin-ctis *Q* iacinctinis *R* | et cer. et] et caerauniis *R om QG* || 3 *scr* structa ? *cf 140,21* | considerare desiderarem *P* || 4 pulpulcritudinem *P* | mihi *om QG* || 5 dixi/// *P* dixi///ego *Q* || 6 ostiarius *R cf 150,34* | cuiq/// *Q* cui-que *cff q* qui *G cf Venant ed Leo index s u pronomen* || 7 tu *om QG* | illo] eo *QGR* | rogamus] bi *sup scr q* rogabimus *R cf 144,13* || 8 I. Chr.] nostrum *QG* | Chr. *om R* | resusc.] i *ex ult* e *Q* resuscitari *R* || 9 uendet *R* | tibi eum (e///m *Q* u *in ras q*) *QG* | ut] et *Q om G* | tuus/// (*eras* ut) *Q* tuus ut *G* || 10 perdidisse/// (e *ex* et *comp*) *P* || 12 hoc] hoc frater meus *R* || 13 in *om QG nescio an recte cf 148,13. 149,20. 156,11 cum 151,1* || 14 ///cui (*eras* et) *P* || 15 nihil (*om* que) *QG* || 16 sufficeret *P* || 17 atque] et *comp QG* | his sand. *per attract? an intercid aliquid ?* || 18 omnia *om QG* | extringabantur *Q* ca *et* u *sup scr q* extruncabuntur *R* | pallium atque sandalia quae nunquam omnino ante abiiceret quam excederet e uita *Perionius frustra quaesiui de hac signif cf tamen Diefenbach gloss lat germ ‚75 ausziehen‘* || 20 ut] *ras in R* | egrediente *QG* (*non Ord qui om* ei *143,1*) *uerum puto cf 154,10* | occurrit *QGR quod retinerem deleto* ut (*cf regum 3, 21,15 ‚factum est . . . locuta est‘ Greg T gl conf 3 p 896 ‚factum est . . . surrexit‘*) *si* ut *post* carcere *legeretur; nunc cf 141,3*

ei rex Gundaforus, qui et ipse aduolutus pedibus eius ueniam postulabat. dicit eis apostolus: ‚multum uobis praestitit dominus meus Iesus Christus ut ostenderet uobis secreta sua. ecce et prouinciae uestrae et ciuitates uestrae ecclesiis plenae sunt. parati ergo estote ut sanctificemini et loti aqua fontis aeterni efficiamini perpetui regni participes.' dicit ei Gad: ‚palatium quod fratri meo fabricasti conspexi, et petentibus angelis dei hoc merui ut emerem illum.' dicit ei Thomas: ‚hoc in potestate fratris tui est.' dicit ei Gundaforus rex: ‚iam quod mihi fabricatum est credo quod meum erit. tibi uero fabricet alterum apostolus. quod si non potuerit aliud fabricare, istud unum ambobus sufficiat.' dicit eis apostolus: ‚hoc uos nosse uolo quia innumerabilia in caelo sunt instructa palatia et ab origine saeculi iam parata, quae pretio fidei conparantur. si ergo de caelestibus diuitiis et regnis et palatiis agere uultis, diuitiae uestrae uos antecedere morientes possunt; sequi uero exeuntes de mundo omnino non possunt. permittite ergo illas seruire tribulantibus, egentibus, peregrinis, adflictis, necessitatem patientibus, infirmantibus, debita habentibus, uiduis, orfanis, esurientibus, sitientibus, nuditatem patientibus atque uariis casibus subiacentibus. estote securi quoniam ibi uobis centuplicantur uestrae diuitiae ubi nullus finis decurrat.'

igitur cum exisset fama apostoli per Indos quod esset in prouincia eorum qui infirmantibus manus inponit et sanantur, et caecis reddit uisum, surdis auditum, daemones fugat, etiam mortuos suscitat, putantes deum esse de longinquis et proximis ciuitatibus uenientes deferebant coronas ex auro et gemmis et aulaea auro texta et uestes regias, et uolebant induere eum et sacrificare ei uitulos et arietes quasi deo. apostolus autem petiit regem Gundaforum ut per unum mensem ex-

---

2 ei *QGR cf 11* || 4 uestrae *om QG* | eclesiis *P* | esto *P* te *add p* | et] ut *P* || 6 frabricasti *P cf 140,21* | conspexi/// (*eras* sti) *P* || 7 illu/// hemerem (*eras* m) *Q* d *in ras q* illud emerem *GR cf 142,9* || 10 alium *G* | fa/////bricare *P* || 11 sufficiet *Q* | ei *Q cf 2* || 12 in///structa *P* structa *R cf 140,21* || 14 regn///is *P* regnt/// *R* regnis *eff r* | morientes *om QGR recte ut uid* || 16 ///ergo *P* | illa *R* | egent.] et egent. *R* || 17 infirm////tibus *Q* an *in ras q* atque uariis casibus subiacentibus *PR del r* || 18 orphanis *QR* | sitientibus — patientibus *om QG* | atque] et *comp QG* || 19 estote] et estote *QG recte*? | ibi *om QG* || 20 ////tuplicantur *P* cen *in ras p* | decurrit *GR* e *sup* a *q: scr* occurrat? *cf 136,13* || 21 exisset] esset *R* || 22 reddet *P* || 25 gemmas *R* || 26 ei *om GR* | domino *QG* || 27 petit *Q* rogabat *G* | regem] a rege *P cf 144,13. 151,6. 15*

pectarent quousque fieret prouinciae totius congregatio et ita demum hoc facerent quod ipse docuisset. conpletis autem triginta diebus, quoniam nullum aedificium inuenire poterat quod eos caperet, iussit apostolus ut omnes congregarentur in campum iuxta Gazi montis ascensum. uenit autem haec multitudo cum uariis aegritudinibus laborantibus. omnes autem infirmantes in unum congregari praecipiens ipse in medio eorum stans et expandens manus suas ad caelum dixit: ,agie inuisibilis et inconpraehensibilis et incommutabilis perseuerans, qui misisti nobis inluminatorem filium tuum, deum nostrum et dominum Iesum Christum, qui ueniens dedit nobis apostolis suis potestatem ut omnibus doloribus omnibusque languoribus in ipsius nomine mederemur, et dixit nobis: quaecumque petieritis patrem in meo nomine praestat uobis, in ipsius ergo nomine te deprecamur ut febribus et frigoribus et languoribus et doloribus medela tuae maiestatis succedat. reddatur surdis auditus, caecis uisus, claudis gressus, et omnis eorum uaria infirmitas effugetur, ut cognoscant hi omnes populi quia tu es solus deus unus cum filio tuo domino nostro Iesu Christo qui tecum et cum spiritu sancto uiuit et regnat in saecula saeculorum'. cumque hi qui iam docti erant respondissent amen, uenit coruscus super eos, ut omnes se putarent ictu fulgoris interisse. iacuerunt autem omnes simul prostrati

---

1 ita] tunc *R* || 2 trig.] XXX *sup scr* ta *R* || 3 *scr* inueniri? | quod] in quo *QGR* || 4 campo *G Ord* || 6 congregare *QG* congregari *Ord* || 7 ad] in *Q cf 150,33* | caelos *G Ord* || 8 ag/// *Q* aye *G* age *R* | inmutabilis *QGR* || 9 illuminatorem *QR* || 9-10 deum nostrum, omnipotentem *QG* || 9 deum] dominum *comp R* || 13 patrem] *add* a *et* eo *ut sit* a patre meo *p* a patre *QGR cf 143,27* | nomine meo *QGR* | praestabit *R cf 142,7 156,2. 12 al* | uobis] *nescio quid corr p* | in] et in *R* | ergo *om P add p* || 14 et doloribus *om QG* || 15 magestatis *QG* || 16 fugiat *R cf 153,8 Ducange, Forcell De Vit, Quicherat add lex lat praeterea Machab 1.1,56 cod Montepess 55 pass s Caeciliae f 130 ,daemones effugabat' f 130 ,effugauerunt daemonia' Greg T gl conf 22 p 913 ,hostes ... effugaret' ,effugans hostem' 61 p 941 ,daemones effugantur' al* || 17 hi *om QG* | omines (i *exp*) *P* | es *om GR* | unus] *scr* uerus? *cf eu Io 17,3* || 18 cum *om R* || 19 regnas *P* | saeculorum] *add* amen *GR* (*sed eras G*) | cumque] cum autem *QG* | iam hi/// qui (*eras* c) *P* | hi *om QG* || 20 curciscus *P* o *ex* u, u *ex* ci *p* choruscus *Q* choruscatio tam splendida *G cf Loewe prodr gl 47, 177, 356* || 21 putassent *QR* | fulgoris] o *exp* u *sup scr p? P? ras* u *ex* o *eff Q* fulguris *G cf Loewe l s Schuchardt Vokal II 158 Venant ed Leo index anecd heluet ed Hagen p 114,31* | omnes *om QG* | prost. sim. *Q* || 21-145,1 cum ap. prost. *G*

cum apostolo per mediam fere horam. erigens autem se apostolus clamauit omnibus dicens: ,surgite, quia dominus meus Iesus Christus sicut fulgur uenit, et ipse saluabit uos.' at illi omnes exsurgentes sani glorificabant deum et Thomam apostolum eius.

accedens autem apostolus ascendit super petram ut uideret omnes et uideri ab omnibus possit. et facto magno silentio dixit: ,audite, omnes populi. me huc ad uos dominus meus, cuius sum seruus, qui dicitur Iesus Christus, ipse me misit; ipse etiam hunc populum et uisitare dignatus est et curare. ego autem homo sum sicut et uos, ad hoc missus ut doceam uos recedere a simulacris quae sunt sine sensu, et colatis creatorem uestrum, unum qui in caelis est deum, qui sine personarum acceptione omnes uult saluare credentes in se. audite ergo, uiri et mulieres, pueri et puellae, iuuenes et uirgines, adulescentes et seniores, siue serui siue liberi omnes. si uolueritis ad uitam aeternam pertingere, primo omnium credite in deum Hebraeorum et in unigenitum filium eius dominum nostrum Iesum Christum et in spiritum sanctum, non ut tres deos putetis, sed unum, non sic unum ut ipsum putetis patrem, ipsum filium, ipsum spiritum sanctum, sed patrem genitorem filii, filium unigenitum patris, spiritum uero sanctum non nascendo sed procedendo ex patre et unam deitatis substantiam in trinitate integra adimplendo. credite patrem semper habuisse filium, quia deus immutabilis est et hoc est quod est. non enim aliquando fuit quando non esset pater. si enim coepit esse pater, quod ante non fuit, mutabilis est. semper etiam fuit et spiritus sanctus. dabo autem uobis exemplum quomodo tria de uno procedunt. certe una est sapientia in homine et de una sapientia procedit intellectus et memoria et ingenium. nam ingenium est ut quod non didicisti

---

2 surget *P* ite *ex* et *p* || 3 saluabit] u *sup* b *q* saluauit *R* || 4 clarificabant *R* || 5 supra *Ord cf 137,34* || 6 possit] e *ex* i *q* posset *Ord cf 152,14* || 7 me—uos] quae locor ad uos *Q* huc ad uos *R om P fort* huc ad uos *uera sed post* me (*8*) *cf 138,2 Fabric cod ap N T II 644 ,audite omnes fratres . . . propter uestram salutem misit me deus ad uos*' || 8 *prius* ipse] *ras in R* | ////am (*eras* eti) *P* || 10 misu (misum *fuisse uid*) /////ut *P* missus *eff p* missus sum ut *Q* || 11 et] ut *G cf 156,3* || 15 pri *P* mo *sup scr p* primum *QG* || 16 deo *R* || 17 s. spir. *R* | ut] in *P* | putetis *om QG* || 18 patr. put. *R* || 20 s. u. sp. *R* || 21 patre] *add* et filio *Q* et ex filio *G* | et] *ras in R* | diuinitatis *QG* | integra] *eras* m *comp P* || 22 hab.] fuisse *QGR* | fil.] in filio *R* et filio *G om Q* || 22-23 *scr* immutabiliter hoc? || 23 quod] qui *Q* || 25 semper—sanctus *om R* | autem] enim *sup uers G om Q*

adinuenias; memoria est ut non obliuiscaris quae didiceris; intellectus uero est ut intellegas quae ostendi potuerunt uel doceri. si ergo tu homo habere potes tria ista in una sapientia, quanto magis deus in una deitate tres quidem personas habere credendus est, sed unam substantiam? nam et caput unum quatuor sensibus constat; habes enim in uno capite uisum auditum odoratum et gustum. in uinea tria sunt, lignum folium et fructus. si ergo corruptibilia et terrena ita unum sunt ut uere tria sint, ita tria sint ut uere unum sint. nec antiquior pater et nouitius filius. si enim hoc credis, iniuria erit. ueteranus enim pater antiquior et iunior cresciturus ut iuuenescat et factus iuuenis ut senescat. cauendum ergo ut non ita existimes diuina sicut humana sunt. ipse enim minor fit patri suo qui est ex maiore progenitus. si ergo pater domini nostri Iesu Christi fuit alicuius alterius patris filius, quod credi blasphemum est, recte filius ex eo genitus iunior esset et inferior, et quantum huic restabat ubi cresceret tantum illi ubi senesceret existebat. cauete ergo qui creditis in unum deum, cauete hoc blasphemium. primum ergo fructum habebitis si bene credatis; secundum ut credentes baptizemini; tertium ut a fornicatione abstineatis; quartum ut auaritiam temperetis; quintum ut in gulae moderetis expensis; sextum ut paenitentiam teneatis; septimum ut perseuerantiam his operibus specialiter conseruetis; octauum ut ospitalitatem sectemini; nonum ut quaeratis quae sit uoluntas dei et

---

1 adinuenies (*Q*) *G* | obliuis *P* caris *add p* | intelectus *P* || 2 est uero *Q* | est *om G* | possunt *QG* | tu] *ras in P* || 3 potes habere *R* | potest *P* | 4 diuinitate *QG* | sed/// *Q* || 4-5 una substantia *GR* in *ante* una *add r* || 5 et *om R* || 7 et terrena] aeterna *PR* | ita] in *P* ita in *R* || 8 sint ut] sunt ut *QGR sed apparet aliquid intercidisse ante* ita tria *uelut* quanto magis credere debes quod incorruptibilia et aeterna | et] nec *QG* || 9 credet/// *P* is *ex* et *p* non credis *QG scr* credetis *et* 11 existimetis? || 9-16 *corrupti uid* || 10 iun.] iun. filius *cod Montepess 30* (*interpolatus*) | *prius* ut] et *comp Q* u *sup scr q* | iuuenescat] iuuenis aetate (etate *P*) *PR* | et — senescat *om G* || 11 est *ante* ergo *add QG post* ergo *pR* | ita *om QG scr* ita esse? | aestimes *QG* | 12 patri] e *ex* i *q cf 111,4* | maiore] iure *P* uiro *R* || 13 alicuius] aliquando alicuius *G* || 15 uic *P* h *add p* || 17 hoc *om P* | blasphemiam *P* || 18 *primus fructus propter homoeotel* (-atis) *intercidisse uid: an illud ipsum bene credere fructus est?* | blasfem//um (*eras* i) *Q* || 19 auaritia *G* | temperatis *P* e *ex* a *p* | in] a *G ras Q cf 153,33 del* in? || 20 modere *P* tis *add p* | exp.] inpens//s *Q* a *in ras q* impensis *G* | ut p. t.] ut patientes essent rebus aduersis *Perionius* | teneatis *in ras p* || 21 persen.] patientiam *P* (perseuerarent *Perionius*) | his] in his *QG* || 22 hospitalitatem *GR* | et] ut *Q*

eam faciatis; decimum ut inquiratis quid est quod non uult fieri deus et penitus non faciatis; undecimum ut caritatem non solum omnibus amicis, uerum etiam et inimicis non negetis. duodecimo loco est posita sollicitudo diurna et nocturna ad custodiendas harum omnium uirtutum diuitias, ut qui plus habet aeternas diuitias plus eas ualead custodire ne perdat. in his itaque duodecim uirtutibus integra libra aequitatis consistit, quae perfectionem eorum continet qui ueri dei cupiunt esse cultores. haec autem dona et munera quae mihi attulistis pauperibus erogate. ego enim deus non sum, sed seruus dei sum. parati autem estote ut baptizetur unus quisque uestrum.' quod cum fecissent, ueniente dominica die baptizati sunt nouem milia uirorum, exceptis paruulis et mulieribus.

profectus est autem apostolus ad Indiam superiorem per reuelationem, et ad opinionem eius omnes populi festinabant. uidentes enim signa magna et prodigia quae faciebat apostolus non poterant contempnere praedicationem eius. nam et daemones pellebat et caecos inluminabat et leprosos mundabat, omnes etiam dolores et calores et frigores pellebat, etiam mortuos suscitabat.

contigit autem ut amica Migdoniae Sinthice nomine, quae fuerat per annos sex caeca, curaretur; et ueniens ad Migdoniam uidens et ita sanos oculos habens ut nec signum praeteritae infirmitatis clarissimus eorum haberet aspectus, exclamauit Migdonia dicens: ,hic aut deus est aut angelus dei est, qui tibi lumina sine aliquo medicamento restituit.' dicit ei Sinthice: ,numquid me solam inluminauit? o quanti uiri, quantae feminae, quantique infantes uarias in-

---

1 queratis *QG* | sit *QG* || 3 omn.] hominibus et *R* | etiam *om Q* | et *om G* || 5 ut—plus] in qui//// (*eras* bus) *P* ut *ex* in *p* || 7 cons. *om R* | quae] qui *Q* nec *G* | earum *R* | continent *Q* || 10 sum dei *QG* || 11 die dom. *QG* | dominico *Q Ord* || 12 nouem] .XIIII. *Q* || 14 omnis populus festinabat *R* || 15 enim] autem *QG cf 159, 5. 23* | magna *om QG Ord cf 159, 9* || 16 pellabat *P* e *ex* a *p* expellebat *QG Ord* || 18 frigore/// (*eras* s) *Q* | etiam et m. *G cf 3. 124, 23* || 19 Mygdonia *Ord* | sintice *P cf 24 al* sinticae (ae *conp*) *Q* h *post* c *add et* a *ex* ae *conp q* sentice *G* || 20 .VI. *G* || 21 sanans *P* || 22 asspectus *P* | migdinia *P* o *ex* i *p* || 23 *del alt* est? *cf 137,3* | lumen *QG* || 24 sinticha *Q* sentica *G item 148, 3* || 25 quanti inf. (*om* que) *QG* | uaria *PG* i *sup* a *q* uariis *R* | infirmitate/// (*eras* s) *P* ibus *sup scr q* infirmitatibus *R* infirmitate *G* | *scr* uaria infirmitate ? *cf 144, 16 Greg T gl mart 47 p 777 ,qualibet aegritudine detentus' (58 p 789 ,in hoc tormento' 100 p 832 ,ab hoc dolore' gl conf 15 p 905 ,ab hoc contagio' 105 p 984 ,in hac infirmitate' cf eu Io 5,4*)

firmitates detenti saluati sunt ab eo per inuocationem nominis sancti Iesu Christi!' dicit ei Migdonia: ,putas potero uidere eum?' dicit ei Sinthice: ,cras constitutum est ut sermonem faciad ad populum. si uis interesse, muta uestem tuam, et uelato capite inter mulieres non intellegeris.' erat enim Migdonia uxor Caritii cognati regis Migdei. cumque hoc fecisset, inter ancillas suas et amicas mutato habitu applicuit se ubi sanctus Thomas dei filium praedicabat et propter quid uenissed inter homines filius dei ore apostolico edocebat dicens: ,quoniam uita ista in qua nati sumus misera est et casibus subiacens, et ita fugitiua ut cum putatur teneri labefacta diffugiat, tollit enim illam repentinus casus, et ita refugit ut ultra teneri non possit, ideo uenit nobis lux de caelo filius dei et docuit esse alteram uitam quae mortem numquam incurrit, numquam dolorem, numquam gemitum, numquam tristitiam, sed est semper in gaudio, semper in laetitia, semper in epulatione, semper in lumine. fecit autem hoc ut homines qui nati sunt ad mortem renascantur ad uitam, et efficiantur filii dei per doctrinam apostolorum hi qui sunt peccatores et filii peccatorum. non enim poterunt filii hominum mortalium inmortales fieri nisi per aquam et spiritum sanctum renati efficiantur filii dei. et ne forte haec praedicatio credi non possit, dedit nobis potestatem qui nos iussit hoc docere, ut in eius nomine caecos inluminemus, surdis reddamus auditum, claudis gressum, fugemus daemones, leprosos mundemus, etiam mortuos suscitemus, ut homo rationabilis dicat intra se: si uera non esset praedicatio

---

1 sancti *om QG* || 2 pot.] si potuero *QG cf Greg T gl mart 104 p 838 ,putasne per haec fila homo pertransiit' gl conf praef p 891 ,putasne uidebitur' Boeth comm in Arist ed Meiser index Eugipp uita s Seuer 1,5 ,putas non ipse est' 9,2 ,putasne possum inuenire' Hagen sprachl eroert z vulg p 56 Kaulen handb z vulg p 200* || 4 et *om QG* || 5 non] ut non *QG* | intelligaris *Q* intellegaris *G* | carithae *Q* caricii *R fort debebam scribere secundum R 154,18* Carisius *sic Ord* | cognati] comiti *G om R add* sororii *r* || 6 (migdei *PQR*) migdaei (ae *comp*) *G* Mesdei *Ord scr* Misdei || 7 habitu// *P* | adplicanit *Q* applicauit *R* (applicuit *Ord*) || 10 cum put.] computatur *G* computetur *R* (m *comp uterque*) | puta///tur *Q* | tenere *PQ cf 12* || 11 diff.] defugit *Q* (a *sup scr q*) *G* fugiat *R* | fugit *QGR* || 12 tenere *Q cf 10. 149,31 al* || 14 tristiam *P* ti *sup scr p* || 17 hii *QG* || 18 potuerunt *R* || 20 praed. *om R* | posse *Q* et *comp ex* e *q* posset *GR* (*sed* e *ex* i *R*) || 22 reddemus *P* a *ex* e *p* || 23 fug///mus (*semiras* a) *P* e *ex* a *p* fugamus (*sed adras* a) *Q* effugemus *G cf 144,16. 153,8* | etiam] et insuper *Q* et ipsos *G cf 141,13. 143,23. 147,18* | resuscitemus *R* || 24 ut] et *QR* | es//set (*eras* t) *P*

eorum, non eos comitarentur ista signa uirtutum. ideo, filioli mei, heri et nudius tertius ad hoc uocaui ut prius corpora uestra sanarentur, hodie uero hoc constitutum est ut de medicamento uerbi dei saluentur animae uestrae cum susceperint uerbum salutis. sicut enim oculi infirmi qui non recipiunt collirium a medicis non curantur, et potiones qui non bibunt infirmi aut emplastra a medicis dispiciunt non curantur, ita ab apostolis et doctoribus animae curari non possunt nisi acceperint uerbum et crediderint ueritati, et castitatem tota intentione seruauerint, et a gula se segregauerint, auaritiam uero exsecrati fuerint, neminem laeserint et ad uerbum dei audiendum et custodiendum uacauerint. haec animae curantur, et curatae sanum sapiunt et incipiunt petere escam uerba dei, quae antequam sanae essent fastidium patiebantur. languor enim corporum non permittit hominem cibum carnalem capere, et languor animarum non eas permittit cybo spiritali saginari. nam qui amorem suum in amorem carnis expenderit, unde amare possit suam animam non habebit. unde antiquus propheta dixit quoniam qui diligit iniquitatem odit animam suam, et sequitur adserens quod pluat super peccatores laqueos ignis. audite pluuiam, et intellegite debitas peccatorum poenas. considerate aquae dulcissimae pluuiam quam qui incurrerit in campo sine tecto causatur se debilem per imbrem effectum, et hoc ad unius horae inundationem posse fieri saepe probauimus: quid tunc faciunt miseri

---

1 com///tarentur *P* tes *in ras p* comiterentur (*sed pleraque adrasa*) *Q* commitarentur *G* comitaretur *R* | ista] haec *QG* | signa] dignitas *R* | filii *R* || 2 hoc] uos *add r* | *in* uocaui (*sic PQGR*) a *ex* o *p cf Brambach orthogr p 71 hist Apoll Tyr 19 p 23,7 cod β Cypr ep 1,2* (*C*[1]) *Oros 1,1,14* || 5 *scr* oculis? | *post* medicis *ras P* || 6 infirmi *om QG et est suspectum* | inplastrum *Q* inplastro *GR* em *ex* in, a *ex* o *r* || 6 recusant *post* emp. *add QGR* || 6-7 *scr* despiciunt a med. || 17 dispiciuntur *Q* (e *ex* i *q*) *R* despiciuntur *G* | non cur. *om QGR* | ab — doct. *om Q* | ab] ap *P* | docto///ribus *P* | curare *QG* (*sed* i *ex* e *ras Q*) || 8 nisi] ni *cum ras P* || 9 a] a/// *Q om P add p* || 11 uac.] seruauerint *QG* | he *G* heae (ae *comp*) *R cf 100,23* || 12 escam] sancta *PR errore procliui* (*compend*) | uerbi *G coniectura probabili* (*cf 3*) *non certa* || 13 languo *P* r *add p* || 14 cybum *Q* | *post* capere *ras in P* || 15 cibo *R* | expenderint *P* || 16 an. su. *QG* || 17 dicit *R* | quoniam *om QG* || 18 pluet *Q* pluit *G* || 19 deb.] uitam *R* | peccatoribus /////poenas *P* || 20 aq. d. pluuiam] pluuiam quae (quam *Q*) dulcissime pluit (pluet *Q*) *QG* | aquae] quae (ae *conp*) *R* || 20 quam] qua *R* | incurrit *Q* incurret *G* incurrerint *R* | in campo] aut in campo aut *QGR* || 21 causabitur *QGR cf 144,13* | sed *R* | effectum *om QGR* | horae] spatium *add G* || 22 inund.] indignatione *Q* indignationem *R* | fieri posse *QG* | fatient *G*

homines super quos pluuia ignis et sulphuris iugiter et sine intermissione profundetur? credite ueras inferri peccatoribus poenas et ueras habituros dilitias iustos, ideo autem ueras quia aeternas; nam quod finem habet uidebitur nec fuisse cum esse desierit.‘

haec et his similia multa dicente apostolo credidit uniuersa multitudo et baptismate domini suo ordine per septem dierum ieiunium consecrata est.

Migdonia autem cum nollet thorum uiri sui ultra contingere et cognouisset Caritius hoc illi euenisse quod apostoli praedicationem audisset, perrexit ad Misdeum regem et impetrauit ab eo ut tentus apostolus mitteretur in carcerem. Sinthice autem Migdoniam duxit in carcerem et dato munere carcerario introiuit ad eum et prosternens se ad pedes eius coepit dicere: ‚oro te, apostole dei, ne propter me hanc iniuriam sustinens facias super me uenire iram dei.‘ dicit ei apostolus: ‚reuertere cito in domum tuam; ego illuc ad te ueniam ut cognoscas me uoluntarie pati pro nomine domini mei, et quantum possit fides quae est in domino meo Iesu Christo.‘ et reuersa in domum suam clausit se in cubiculo et prostrata humi orabat dominum dicens: ‚deus omnipotens quem praedicat Thomas apostolus, fac me dignam doctrinae eius fieri participem‘. medio autem noctis tempore adest apostolus dicens: ‚constans esto, Migdonia, quia sicut tu per me ad uitam aeternam pertingis, ita ego per te ad dominum meum Iesum Christum cum martyrii corona perueniam.‘ et expauescens Migdonia ait: ‚obsecro te, luminis aeterni ostensor, ut sicut carnales oculos caecorum aperuisti, ita animae meae aperias

---

1 homine s*om QGR* | intercessione *R* || 2 profunditur *QR* | inferni *QG* || 3 delitias *R* e *ex* i *pq* | *post* autem *eras* iustus *aut* iustos *P* || 5 hs *P* i *sup scr p* | multa *om QG* || 6 baptisma/// *R* | per] *scr* post ? *cf 151,2* | sep///tem *P* sex *QG* || 7 consecratum *R* || 8 *in* nollet o *ex* u ? *P* || 9 Caritius *om QGR* | ille *QG* | euenisse/// *P* uenissset *Q* e *sup scr q* ideo euenisse *G* || 10 perr.] kritius perr. *Q* caritius (*pro* s *ut saepe* us *comp*) perr. *G* | migdonium *Q* migdaeum *G* amigdeum *R* | re *P*.gem *add p* || 11 sinticae (ae *comp*) *Q* sentice *G* h *sup* c *q sup* t *g* | *post* migd. *ras P* occulte *add G* | in] ad *QGR Ord cf 36. 144, 23. 156, 20. 159,26* || 12 mune *P* re *add p* | carc.] hostiario *QG* (carc. *Ord*) | intrauit *Ord* || 13 orate *PQ* o *ex* a *pq* || 14 propter me *om QG* | faties *Q* (a *ex* e *q*) fatiatis *G* || 15 in] ad *G cf 33* || 16 uoluntate *QGR* || 17 meo *om QG* || 18 se] ///se *P* | cub.] cub. suo *QG* || 20 doctrina/// (*sed* ae *ex* a) *P* doctrina *R* ae *ex* a *r* | media *Q* mediae *Ord* || 21 adest] adest thomas *QG* aparuit *R* | consstans *P* || 22 ///quia *P* | per me tu *QG* | aet. *om QG* | pert.] adtinges *QGR* || 23 martyrio *P* i *sup scr p* || 25 ut *om R* | an. m.] animee *P*

oculos, ut uideam uiam rectam et non incurram in foueam'. dicit ei apostolus: ,septem diebus ieiunium imple, octaua uero die ueniam at te et baptismatis unda consecrabo te et omnes qui crediderint per te.'

Caritius autem cognatus regis, cuius rex Misdeus sororem habebat uxorem, petiit regem dicens: ,obsecro te, rex bone, ut facias dominam meam reginam uisitare Migdoniam, si forte possit eam reuocare ad mentes suas. ego enim precibus, ego minis, ego blandimentis, ego per amicas et parentes et notas non cesso deprecari eam ut ad torum suum redeat, et nulla ratione potest uel manducare uel bibere mecum uel in faciem meam respicere.' cui ait rex: ,hortare sororem tuam conparem meam, quoniam non erit infructuosa si eam uiderit.' exorata itaque a fratre suo perrexit Treptia uxor regis ad Migdoniam et dicit ei: ,Migdonia carissima amica et soror dulcissima et confabulatrix mea, peto te ut dimittas hanc amentiam nec conubii tui legitima iura contemnas contra deos agens et contra natales tuos et contra animum uiri tui. nam et rex contristatur et omnes domestici eius; omnes pariter de te loquuntur, te gemunt, te quaerunt et plorant subito amentem effectam.' cui Migdonia respondit: ,o soror Treptia, si scires quae ego didici! hominem quidem attendis, sed deus est. nam et amica nostra Sinthice, quae per multos annos caeca fuit, uisum ab eo recepit. quid autem memorem? surdis reddit auditum, salutem omnibus aegritudinibus restituit, aliquando etiam mortuos reuocat ad uitam. hic ostendit esse alteram uitam inmortalem,

1 et] ut *QG* | in *om QGR cf 142,31* | dixit *QG* || 2 *scr* dierum? *cf 150,6. 101,20* | octauo *QG Ord* || 3 crederint *P* di *sup scr p* || 4 per te *om QGR fort del* || 5 kritius (*add* a *sup* k) *Q* caricius *R* | migdoneus *Q* migdonius *G* migdeus *R* || 6 regi *Q cf 103,40* || 7 posset *PR* || 10 thorum *QGR* | potest] *scr* persuaderi potest? *cf Greg T gl conf 5 p 897 ,quos . . . saeculum peccare persuadet' Commod c apolog 297 ,suademur credere'* || 11 rex ait *QG* || 12 quia *QG* | infr.] um *ex* a *P* infructuosum *R recte ut uid* | audierit *R* || 13 triplitia *Q* trepicia *G constanter* || 14 dixit *QG* | migdinia (*exp* i *sup scr* o) *P* | am.] am. mea *QG* || 15 te] a te *P cf 143,27* | ne *QGR* || 16 contempnas *QGR* | c. d.] et c. d. *QG* | a///gens *P* || 17 animi *P* um *sup scr p* (*P?*) um *ex* am *Q* animam *G cf 155,31* || 18 domesci *P* ti *sup scr p* | te *ante* gem. *om QG* | *scr* queruntur? (querunt *P*) | et] te et *QG* || 19 es *aut* ef *eras ante* effectam *P* || 20 trepcia *R et sic saepe* || 21 nam *om Q* | et *om QGR* | sintiche *Q* sentice *G* || 22 morer/// *Q* | aud. reddit *Q Ord* aud. redditum *G* | reddit *om R* || 23-24 aegr. — mortuos *om R* || 23 egraitudinibus (ai ? a *p ut uid*) *P* egrimoniis *Q Ord* | restitutum *Q* restitutam *G* | quando *Q* || 24 reuocauit *R* resuscitauit *Ord* | hic] *oratio hiare uid*

nesciam omnis doloris omnisque tristitiae. et ne incredulum ducas quid possit, dux militum Sinforus filio suo ista nocte mortuo abiit ad eum in carcerem et in fide sua suscepit eum a carcerariis et duxit eum in domum suam, et oratione facta suscitauit ei unicum filium suum, et modo in illius domo sedet et docet omnes ingredientes ad se et curat uniuersas infirmitates.' dicit ei Treptia: ,si ita est ut adseris, eamus ad eum, et si uere ita conprobauero, plane quia credam ei. stultum est enim aeternam uitam non appetere et tantis uirtutibus non credentem durum animum permanere.'

perrexerunt autem ad domum ducis Sinfori, et inueniunt ante domum Sinfori elephantiosum stantem et cupientem ut introiret ad apostolum, sed nullus eum permittebat intro ingredi; nimis enim erat in aspectu horribilis et scabro uultu et uoce raucissima, et non erat quicquam penitus praeter uulnera quod uideri possit in eo. ingressa autem Migdonia cum Treptia, et nihil poterant loqui ad eum, quia occupatus erat manus inponens super infirmitates uarias. sed cum uideret Treptia regina tanta mirabilia, obstupefacta ait: ,maledicti sunt a deo qui non credunt his operibus salutis.' Migdonia autem dicit ad apostolum: ,domine, quidam leprosus cupit ingredi et non permittitur introire.' apostolus autem ait ad Sinforum: ,non patiaris prohiberi eos qui credunt quod possint salutem consequi per me.' dicit ei Sinforus: ,penitus non est quod uideri in eo possit. facies ipsa plena uulneribus et uniuersa eius compago mem-

---

2 sinfurus (*sed* o *sup* u) *Q* symphorus *G* Simforus *Ord* | ista] in ista *QG* (in hac *Ord*) | habiit *PQ* || 3 cercerariis *R* a *ex* e *r* || 4 ei] ei/// (*fuit* eum) *P* || 5-6 et modo—infirm. *om G* || 5 ipsius *QR* ducis *Ord* | sedit *Q* || 6 uniu.] omnes *Q* || 7 ad eum *om QGR Ord fort del* | plane] ita erit plane *QG* (*cf Greg T gl mart 13 p 736 ,uere quia digni sunt perditione'*) plene *R* | quia *om R* || 8 aternam *P* || 9 duro animo *erit qui coniciat* || 10 per///rexerunt *P* | sinforis *Q* symphori *G* sinforii *R* || 10-11 et—dom. *om R* || 10 inueniant *Q* u *sup* a *q* inuenerunt *G* || 11 synfori *Q* symphori *G* || 13 *del* in? (*sic Ord*) *cf tamen 153,13 Iudith 11,19* | scabroso *Ord* || 13-14 et uoce — uulnera *add in mg Q* || 14 in eo possit *G* | possit *om Q sup scr q* || 15 ingressi *P* a *ex* i *p cf 36 scr* ingressa est ? *cf 136,18* ingressae ad eum tunc loqui non potuerunt *Ord* || 15 et *om QGR* | poterat *QG* || 16 in//////ponens *P* || 17 miriobilia *P* a *ex* io *p* | obstupefac//ta *P* | 18 maledicta *P* i *ex* a *p cf 34* || 18-19 sal. M. aut.] stans aut. migd. *QG* || 19 dixit *R* | 20 symphorum *QG* simphorum *R* || 21 proiberi *P* h *sup scr p* proibere *Q* prohibere *GR* | possunt (*sed* i *ex* u *ras eff*) *P* | consequi/// *P* || 22 per dominum *QG* | symphorus *QG* simphorus *R* | uideatur *QGR* || 23 possit *om QGR*

brorum sub uno cortice uulnerum plena putoribus scaturrit.‘ dicit ei apostolus: ‚recte tantum eius uulneribus datum est, nobis id leue quod dominus operatur.‘ iussumque est ut introduceretur, et aspiciens eum apostolus fleuit, et fixis genibus orauit diutissime. post haec iussit eum ad se adduci et imponens super eum dexteram manum dixit: ‚creator omnium rerum uisibilium et inuisibilium, deus qui nobis per Iesum Christum filium tuum dedisti potestatem caecos inluminandi, leprosos mundandi, daemones effugandi et ipsos mortuos suscitandi ad uitam, ut cognoscant hi omnes quia tu es deus et non est alius praeter te, iube per manus angeli tui inuisibiliter ut expolietur hic ab hac lepra, ut sanus factus cognoscat te creatorem et saluatorem suum.‘ cumque haec dixisset apostolus, apparuit quidam puer fulgido aspectu, qui tulit eum leprosum a parte anguli secreti et exuit eum uestibus suis. post haec expoliauit eum corio quasi tunica corporali sicut qui excoriat uitulum, et reuocauit eum ad apostolum. apostolus autem consignans eum signo crucis baptizauit eum et fecit eum uestimentis indui nouis et candidis. et omnis populus magnificabat deum dicens quia ‚uere angelus dei apparuit in regionibus nostris.‘ tunc Treptia uxor regis misit se ad plantas eius et exosculans pedes eius uoce clara dicebat: ‚obsecro te, apostole dei uiui, ut facias me participem uitae aeternae.‘ apostolus autem respondens ei dixit: ‚thesaurus autem caelestis regis patet, et qui credunt ex toto corde ingrediuntur in eum. et tu ergo si uere credis digna eris sacramentis eius.‘ at illa ait: ‚ego credo quia non est alius deus nisi hic unus quem tu praedicas, et ideo deprecor ut me facias participem eorum

---

1 pucoribus *P* d *ex* c *p* pudoribus *QG* | scaturit *GR* (rit *in ras sup scr alt* r *Q* || 2 tantum] *add* totum corpus *QG* | nobis id] ut non sit *QG scr u gr* ut non uideatur nobis id || 3 asspiciens *P* || 4 flexis *QG* (fixis *Ord*) *cf Victor Vitens 2,50 ‚fixis genibus‘ et Petschenig in indice* || 4-5 ad se *om P add p post* adduci *ponit R cf 154,17* || 5 manum *om QGR Ord cf 136,20* || 6 rer. — inuis.] hominum *QG* || 9 hii *G om Q* | homines *QG* || 10 uisibiliter *G cf 13* || 11 agnoscat *GR* || 12 cumque] et cum *QG* cum *R* || 13 *prius* eum *om P Ord* | eum seorsum *Q* ipsum leprosum *G* leprosum *glossema uid* | a] in *PG cf 146,37* (a *Ord*) *cf Ruth 3,4 Greg T gl mart 63 p 793 ‚in pariete qui a parte erat oratorii‘* | secrete *Q cf 10* || 14 suis *om P add p* (*non om Ord*) | spoliauit *G Ord cf 10. 129,15 Schuchardt Vokal II 342. III 272 glos cod Montepess 160 f 60 ‚exuuiae: expolia‘ f 66 ‚manubia: expolia manu collecta‘* || 16 eum *post* fecit *om QGR Ord* || 19 misit — et *om G* | et — eius *in mg Q* | osculans *QG* || 21 respondit *QG* | ei] ei et *Q* | dixit *om G* || 22 autem *om QGR del? an scr* enim? *cf 99,9. 31. 147,15. 30. 110,3* || 23 dign////// *R* a eris *add r* || 24 deus alius *QG*

qui ad ipsum pertinent.‘ inponens autem manum suam super capud eius benedixit eam, et post benedictionem instruxit eam de omnibus et dixit ei: ‚audi uocem domini mei Iesu Christi uocantem me et quia tempus mihi migrandi de corpore isto aduenit. ideoque suscipite regenerationem quae datur per aquam et spiritum sanctum.‘ et baptizauit eam et omnes qui aderant, atque consecrati uniuersi et mulieres et puellae et pueri reuersi sunt ad loca sua admoniti ut ecclesiam diligerent, sacerdotes honorarent et assidue ad audiendum uerbum domini in ecclesiis conuenirent.

Treptia autem reuersa ad regem dicit ei rex: ‚quare tantas moras habuisti ad Migdoniam ut a matutino tempore usque ad uesperum non uenires?‘ dicit ei Treptia: ‚quoniam sperabam Migdoniam stultam effectam, illa autem ad ueram sapientiam peruenit, in qua et me fecit uitae aeternae participem. nam et ipsum apostolum dei uidi qui dat omnibus salubre consilium. unde et tu ipse cum sis rex qui non potes inmortalis fieri, hunc si audire uolueris, non morieris in aeternum.‘ tunc expauit cor regis et iussit ad se adduci cognatum suum Caritium et coepit contra eum clamare et dicere: ‚cum tuam studui recuperare uxorem, meam perdidi. nam Treptia peior
114,9. facta est mihi quam tibi Migdonia.‘ statimque iussit mitti ad Thomam et manibus a tergo ligatis adduci ante se, et dixit ei: ‚quis est iste deus tuus qui coniuges nostras per te a nobis separat?‘ dicit ei Thomas: ‚tu cum sis rex, numquid uis habere inquinata seruitia? si ergo tu homo rex mundos seruos habere studes atque mundas

---

1 que *G haud inepte* | autem — suam *sup scr q* (*Q*?) || 3 *scr* audiui? | uocantis//// (*eras* si) *Q* uocantis *GR* | et *del? an intercid participium ut* monentem? || 4 suscipe *QG* || 6 aderant] ibi erant *QG* ibi aderant *Ord quod uerum uid* | atque] *scr* qui? itaque? *cf 130,11* || 6-7 et mulieres et] uiri et mulieres *G non male* || 9 dom.] dei *QG* | reuersa] cum reuersa fuisset *P* est *add r cf 142,19* || 11 matotino *P* u *sup scr p* || 12 reuenires *QG* | Migd. *om QGR* || 14 uitae *om P add p* || 14-15 dei ap. *QGR* || 15 salubrem *P* || 16 quia *PR* | potes// (*eras* t) *P* || 17 ad se *om P cf 21. 153,4. 5 dubito* | duci *R* || 18 kritium *Q* carisium *R* | et *om R* || 19 studeo *Ord cf 138,22. 141,15* | tuam *post* ux. *QG Ord* || 20 statimque] et statim *G* In india praedicante sancto thom/// (a *in ras m*) apostolo castitatem et christ//// (um *in ras m*) debere col/// (i *in ras m*, *fuit* colere) ut audiuit//////// (migdonius *in ras m*) rex indorum iratus est ualde et statim *M* | iussi *P* t *add p* || 21 ante] ad *Q* || 23 cum sis] *post* tu (*24*) *ponend?* | rex] rex temporalis *G cf 16* || 24 homo] homo cum sis *Q cf 38 Matth 7,11 sed cf etiam 146,2* | rex *delend? cf 155,43*

ancillas, quanto magis credere debes amare deum castissima et munda seruitia? si ergo hoc deum in seruis suis et in ancillis suis amare praedico quod tu in seruis tuis et in ancillis diligis, ut quid culpor?' dicit ei Misdeus rex: ,ego permisi Treptiam uxorem meam ut cognatam suam Migdoniam de praecipitio liberaret et ipsam tu in praecipitium misisti.' respondit apostolus: ,praecipitium non est nisi recedere a castitate et ire in libidinem. nam qui a libidine se tollit et ad castitatem redit, hic a praecipitio remeat ad salutem et egreditur de tenebris ad lumen.' dicit ei Misdeus rex: ,quomodo separasti animos earum his uerbis et artibus magicis a consortio coniugii, ita age consilio tuo et suasione tua ut redeant et sint coniuges sicut ante fuerunt.' dicit ei apostolus: ,errat iussio regis.' dicit ei rex: ,in quo errat iussio mea?' apostolus respondit: ,fabricaui turrem excelsam, et dicis mihi ut ego qui fabricaui ego destruam eam. fodi terram profundam et eduxi fontem de abysso, et dicis mihi ut ego illam obruam. ego magis dicam illis uerbum domini mei, quia qui diligit patrem aut matrem aut uxorem aut filios plus quam deum, deo non est dignus. tu enim rex temporalis es, et si uoluntas tua non fiat, temporaliter punis; deus autem rex aeternus est, et si uoluntas eius contempta fuerit, aeternaliter punit. et quidem tu, rex, posteaquam occideris corpus, animam occidere non potes, deus autem rex potest et animam et corpus mittere in aeternum interitum.'

---

1 d/// *M* deum *eff m* | mundissima *QG cf Woelfflin lat und rom comparation p 61* || 3 anc.] aliis *R* anc. tuis *GM* || 4 migdonius *QG in ras m* asmedeus *R* | atreptia *R* ////////am (trepiseam?) *M* trepseiam *sup scr m* | uxore *R* || 5 mea *RM* m *add m* | mendonia (men *comp*) *M* m *comp add m* || 6 praecipitio *G* praecipio *M* ci *sup scr m cf 156,21* | inmisisti *G* | praecipi///um (*eras* t) *M* ci *sup scr m* || 8 ad] a *Q* t *add q om G* | redit] re///dit (d *eras*) *Q* accipit *G* accedit *M* || 9 et—lumen *om M* | migdonius *QG* asmedeus *R* mesdeos *M del sup scr* migdonius *m et sic fere constanter* || 10 animas eorum *QGM fort recte cf 114,23* | et] ex *R* | consort///o *P* || 11 coniugis *R* | ita] sic *QGM* | re///deant (*eras* d) *QM* || 13 frabric//// *M* aui *in ras m cf 140,21* || 14 turrem *M* i *ex* e *m* | dicit *R* | ego dest.] dest. *GM* || 15 eam] eum et *R ante* qui (14) *pon GM* | fontem] aquam *P fort recte, fort interpol e ps 77,16; cf 72,28* πηγὴν ὕδατος fontem *syr Perionius: scr* fontem aquae? *ut in archet* aquae *om fuerit sed supra scr cf 135,36. 140,39 cf etiam 143,5* | abisso *Q* abyso *M* || 16 dicit *R* | illum *GM cf Iordan Get 20, 109 ,suae fontis' et linguae romanicae* | uerba *QR* uerbis (? *comp*) *G* | quia qui] qui/// (a *eras*) *Q* q//// qui (*eras* ue) *M* quoniam *eff m* || 17-18 aut filios (filium *M*) aut uxorem (uxore//// *eras* s *M* m *comp add m*) *QGM om R* || 18 dign. n. est *QRM* | enim] ergo *P* || 21 an.] t///um (*eras* u) an. *P* an. uero *Q scr* tum an.? || 22 rex] uerus rex *Q* rex uerus *GM om R delend? cf 154,40*

tunc Caritius dicit ad regem: ‚hunc magum si tardius occideris, nos ipsos in praecipitium mittit.‘ tunc iratus rex iussit lances ferreas igniri et praecepit excalciare apostolum, et nudis pedibus superstans hoc dolore deficeret. statimque prorumpit aqua, et extinctae sunt lances, et ait ad illum apostolus: ‚hoc non propter me fecit dominus sed propter te, ut uel sic credas. mihi autem dominus hanc patientiam dare potest ut sine aqua ignem tuum non timeam.‘

dicit ei Caritius: ‚iube eum in fornacem termarum mitti.‘ quod cum fieri iussisset rex, termae ultra calere minime potuerunt. apostolus autem dei altera die est inuentus incolumis.

tunc Caritius dicit regi: ‚fac illum sacrificare deo Soli, et iram
116 incurrit dei sui qui illum liberat ab his quae inferuntur ei.‘ cumque urgueretur in templo simulacro Solis sacrificium inferre, ridens in faciem regis dixit: ‚dic mihi, rex, quis est melior inter te et imaginem tuam. non dubito quod praestantior tu sis quam pictura tua; et quomodo uos dimittitis deum uestrum et picturam eius excolitis?‘ erat autem statua Solis facta ex auro habens quadrigam equorum auream et currum, et habenis effusis quasi cursu rapido agebatur ad caelos. et dum compellerent eum ut adoraret eum, dixit ad regem: ‚tute putas,

1-2 tunc — mittit *om* *R* || 1 karitius *Q* carisius *M* || 2 in] ad *Q* *cf 150,33* | praecipitio *G* | mittit] e *ex* i *p* mittet *G cf 144,13* | lanceas fer. ius. *Q* | fer. lanc. *G* | ferreos *M* a *ex* o *m* | lance//// (*cras uid* as) *M* s *in ras m* excalciari *GR Ord* discalciari *M* | et] ut *GM Ord mihi non magis probatur quam 145,11 sed fort intercid aliquid* | deficere *R* | proru///pit (m *cras*) *P* prorupit *QG* proruit *M* || 5 lanceae *Q* lance/// (*cras* ae) *M* | ad illum *om* *GM* || 6 si *PR* c *add pr* || 7 pat.] potestatem *Q* || 8 dicit ei] tunc dixit *Q* | *ante* ei *add* r *p* | ei] regi *GRM* | kritius *Q* a *sup scr q* caricius *R* carissius *M* | fornace *QM* || 9 fi/////eri iuss//i///sset *P* | min.] non *RM Ord* | apostolus *M* || 10 altero *Q Ord* | inu.] effectus *Q* egressus *GR Ord* repertus *M cf 115,23 partic om fuisse uid* | incolomis *QGRM* || 11 kritius *Q* a *sup scr q* carinus (us *comp*) *G* caricius *R* carisius *M* | deo *om* *Q* | soli/// (*cras* s) *PM* solis *R* | incurret *PR* incurrat *G cf 144, 13* | liber///// (*cras* et) *P* || 13 urg.] *alt* u *exp p* | in] ut in *QGM* | simulachris *Q* simulacri *G* simulacri/// (*fuit* simulacrum) *M* soli// *M* s *in ras m* soli *Q* | inferret *QG* offerret *M Ord cf Malach 1,13 Heb 13,11?* || 16-18 erat — caelos *sic omnia praeter* 17 ex auro facta *Ord* || 17-18 eq. — eff.] fusilem quae *Paris lat 17007* fusilem *fort uerum* (*post* currum 17) *sed in hanc pessime interpolatam librorum familiam traductum uid ex actis Sim et Iud f LXXII u Naus p 632 Fabr* | aureum *P post* currum *transponend signif p* || 18 et///// habenis (*eras* qui *aut* qua) *P* ubi auentis *R* ubi abaenis *Q* qui abenis *G* ui .. (*uox quattuor litterar deleta*) habens *M* | effusum *QM* effusus *G* | conpelleret *M* n *add m* (*M?*) | a *uoc* adoraret *ex* i *R* | tu// *M*

rex, quod sicut dixit Caritius deus meus mihi irascatur cum ego deum tuum adorauero? hoc magis te nosse uolo, quod deo tuo irascatur, et euertet eum mox ut adorauero eum'. dicit ei rex: ,inuictissimum Solem deus tuus quem Iudaei occiderunt euertere potest?' dicit ei apostolus: ,uis ergo probare si hoc potest fieri?' dicit ei Caritius: ,excusationes sibi inuenit ut non adoret Solem neque sacrificet ei.' dicit eis apostolus: ,primo ergo adoro eum, et si eum non euerterit deus meus, sacrificabo ei.' dicit ei rex et Caritius et amici regis: ,ita fiat.' et introduxerunt eum in templum ducentes choros eo ritu quo solebant. erant autem uirgines cum liris canentes, alii cum tibiis, alii cum tympanis, alii cum uitulis atque turibulis.

et cum introissent, ait ad simulacrum: ,tibi loquor, daemon, qui in isto simulacro habitas et das responsa deceptis et stultis hominibus qui simulacrum uident et te non uident: adiuro te in nomine domini mei Iesu Christi, quem Iudaei crucifixerunt, ut exeas et stes ante me, et uideam te, et quod imperauero tibi, hoc facias.' 117
egressus autem daemon stetit ante eum ita ut solus apostolus uideret eum, et dixit ei: ,ego corde colo deum meum Iesum Christum. mox autem ut posuero genua mea in tera et dixero ut confringas idolum, rogabo dominum meum, et mittet angelum suum qui te religet et mit-

---

1 kritius *Q* a *sup scr q* caricius *R* carissius *M* | irascetur *G* irascitur *M cf 116,29* || 2 irascetur *QG* irascitur *M* e *ex* i *m* || 3 auerte/// (d *eras*) *Q* euertit *M* e *ex* i *m* || 5 ait *GM* | fi. pot. *GM* || 6 kritius *Q* caricius *R* (*item 9*) cari///sius *M* | adorat *P* || 7 eis] ei *Q* | primo] um *ex* o *m* || 8 euertet *G* euertit *M* || 9 carissius *M* | et a. regis *om GM* | fiet *M* a *ex* e *m* | templo *M* || 10 educentes *P* | quos *P* quae *sed* o *ex* ae *comp Q* que *G* | lyris *Q* libris *M* || 11 cantantes *GM* cantabant *Ord* | aliae *ter PG* e *ex* i *m ter* | tybiis *QM* | tymphanis *QG* | tytulis *Q* titulis *G Ord* || 12 turibus *Q* li *sup scr q* turabulis *R* turabilis *M* i *ex* a, u *ex* i *m* | introisset *QGRM* | ait] ait apostolus *QGM* | simulachrum *GR* || 14 simulachro *QG* || 15 simulachrum *QG* || 16 dei *M* | nostri *PR cf 158,25* || 17 et u.] ut u. *GM* || 18 egr.] egr. est *R* | apost. *om Q Ord* | dominum *R probabiliter cf 117,2* || 20 ienua *QGM* | terram *R* | ut] tibi si non *Q* tibi ut *GM* | confringes *Q* a *ex* e *q* | idolum] eum *PR fort recte cf 142,9* || 21 rog.] et rog. *Q* statim rog. *M* | deum *conp sup scr* n *ut sit* dominum *P* deum *QGM certe aptius* | et] ut *G* | mittet] mittid *Q* mittat *G* mittit *M* e *ex* i *m* | et mittat *additum ab eo qui* religet (*cf Schuchardt Vokal I 323 III 125 glos cod Montepess 416 f 110 et 152 f 86 sub reli — ,religationes: exilium, metalla' ,metallaris' 152 Victor Vitens p 11,5. 16,4. 32,22. 88,21. 98,12 Petschenig adnot Hagen anecd heluet p 284,23 Cyprian ed Hartel index*) *idem ac uinciat significare putaret, qui fuit fort ipse scriptor passionis*

tat in abyssum, et ita comminuet non solum simulacrum sed et templum ipsum euertet.' dicit ei daemon: ,rogo te, apostole dei, ne me in abyssum religes, sed permitte me ut omnes istos interficiam.' dicit ei apostolus: ,impero tibi in nomine domini mei Iesu Christi ut non noceatur ullus hominum, nisi hoc simulacrum mox ut genua mea flexero minutetur.' loquebatur autem apostolus cum daemonio sermone hebraico, et nullus sciebat uel quid diceret uel cui loqueretur. conuersus autem ad regem dixit: ,cogita tecum, rex. tu istum inuictissimum dicis, et meum deum dicis hominem a Iudaeis occisum: ac per hoc si fortior fuerit deus tuus, et non eum confregerit inuocatione nominis dei mei ipse daemon qui in eo latitat, ego non solum adorabo eum, sed etiam sacrificabo ei. si uero minutatim fuerit adlentatus hic inuictus tuus, par est ut relinquas errorem et teneas ueritatem.' dicit ei rex: ,adhuc ausus es mihi ex pari confabulari; modo faciam tundi arteria tua si non adoraueris et sacrificaueris ei.' dicit ei apostolus: ,ecce adoro, sed non metallum; ecce adoro, sed non idolum; ecce adoro, sed non simulacrum. adoro autem meum dominum Iesum Christum, in cuius nomine impero tibi, daemon qui hic in ipso lates, ut nullum hominum laedens metallum simulacri comminuas.' statim autem quasi

---

1 abysso *G* abysum *M* | comminuas *Q* comminuae *G* *quae ex 11 interpolata prodit* ita (*cf 139,8. 141,10 al*) *11 nouum consilium apostoli est* comminuit *M* i *exp sup scr* a *m* | non] ut non *Q* | simulachrum *QGR* | aeuertas *Q* euerte *G* euertat *M* || 3 abysum *M* | religes] e *ex* i *g* | ut] et *M* | interficio (am *ex* o *m*) istos *M* || 4 mine *P* no *add p* | mei] nostri *Q om G* || 5 non—hom.] nulli hominum noceas *GM* | nocearis ullius *partim Q partim q in ras* noceat//////////lus *R* ur ul *in ras r* | hoc] hoc solum *GM* | simulachrum *QGR* || 6 ienua *G* g *ex* i *g* | mea *om Q* | comminuetur *Q* minuetur *G* a *sup scr g* || 7 diabolo *Q* zabulo *Ord* demone *M* | uel q. diceret *om M* | uel *om G* | dic *P* eret *add p* || 8 cui] quid *Q* | ////autem *R* a *rescr r* || 9 tu istum] statum *R* solis *add r* | dicis] dicis deum *G* | et] sed *R* | hom. *om M* || 10 ac per hoc] *ras in R* | ac] hac *P* et *QG* | fort. si *Q* | fuer//it(*ex* fuerat) fort. *G* | et *om R add r* || 11 confregerit (confri///gerit *M* e *ex* i *m* confringet *R*) *post* mei *QMR* | inuocione *R* ca *sup scr r* || 12 adorabo *sup scr P* | ei/// *P* || 13 hic inu.] deus *G* | //et uictus *R* est (?) *ex* et *r* | tuus par *om R* | confabularo *QG* i *ex* e *g* confabula// *R* ri *in ras r* conf//abulari *M* | contundi *R* | artediam tuam *Q duo* s *add* (*ut sit* arterias tuas) *g* | artaria *M* || 17 met.] idolum *QGRM cf 117,19. 37* | id.] metallum *QGR* met///llum *M* || 18 simulachrum *QG* | dom. meum *QGRM cf 117,21* | meu *P* || 19 hominem *QM cf 5 Greg T gl mart 11 p 734 ,nullus hic hominum accessum habuit' acta mart Scilit ed Baron ,quem nullus hominum uidit'* || 20 ledens (n *ad ras*) *Q* | simulachri/// (*fuit* simulachrum) *Q* simulachri *GR cf 117,23. 38* | comminues *sed exp* e *sup scr* a *P* | autem] em *rescr* (*scr?*) *p om GM*

caera iuxta ignem posita ita liquefactum idolum resolutum est. tunc omnes sacerdotes mugitum leuauerunt, pontifex autem templi ele- 118
uans gladium transuerberauit apostolum dicens: ,ego uindicabo iniurias dei mei.' rex autem fugit cum Caritio. facta est enim dissensio. maior enim pars populi pro apostolo clamabat ita ut ipsum pontificem qui eum percussit quaererent ut uiuus incenderetur.

corpus autem apostoli cum honore apostolico, cum laudibus, cum ymnis transtulerunt ad ecclesiam, condientes aromatibus pretiosis corpus, et fiebant signa magna et prodigia in loco ubi positum erat: nam et daemoniosi liberabantur et omnes aegritudines curabantur. denique supplicantes Siri ab Alexandro imperatore romano ueniente uictore de Persidis proelio, Xerse rege deuicto, impetrarunt hoc ut mitteret ad regulos Indorum ut redderent defunctum ciuibus. sicque factum est ut translatum esset de India corpus apostoli et positum in ciuitate Edissa in locello argenteo quod pendit ex catenis argenteis. in qua ciuitate nullus haereticus potest uiuere, nullus Iudaeus, nullus idolorum cultor. sed nec barbari aliquando eam inuadere potuerunt ex quo Abgarus rex eiusdem ciuitatis meruit epistolam scriptam manu saluatoris accipere. hanc denique epistolam legit infans innocens baptizatus stans super

---

1 cera *QGRM* | ita *om QR* | resolutu/// (*eraṣ* s) *Q* || 3 dicens *om R add r* | ego] ecce *Q* || 4 carissio *M* || 4-5 magna itaque facta est dissensio *Ord* || 4 diss.] grandis seditio *G* seditio grandus *M* magna sedicio *Paris lat 17007 al* || 5 enim] tamen *GM* | ita ut] ut aut *P* ///it ///ut *R* a *in ras r* (ita ut *ex* ut aut *corr*) || 7 cum l.] et l. *QG* || 8 hympnis *Q* hymnis *G cf Commod Instr 1, 35, 22. 2, 19, 22 Venant 1, 16, 85. 5, 6 u 30* | ad] in *Q Ord cf 150,33* | eclesiam *P* | cond.] cond. corpus *QGM* | pret.] praetiosum *P* (pretiosis *Ord)* || 9 corpus *om QGM* | *post* corpus *add* eius *p* | magna *om PR errore procliui* (*non om Ord*) *cf 147,30 et act ap 6,8* || 10 nam *om R* || 11 denique] postea *sup scr r* | syri *GRM* || 12 perside *QGM* (Persidae? *cf Venant 8, 3, 149 Commod c apol 925*) | pr.] de pr. *QG* (de Persidis proelio *Ord*) | xersen *PM* exersen *Q* sersi *R* e *ex* i *r* e Xerse *Ord* || 13 reges *P* reg/////*M* em *in ras m* (regulos *Ord*) | mitterent *G* (n *exp g*) *M* | ut] et *GM* | retderent (et *conp*) *P* | defugtum *P* defuncto *Q* || 14 tranlatum *P* es///set *P* || 15 ciuitatem *Q* | aedissa *Q* edissam *M* || 16 pendit] e *ex* i *gm* pendet *R cf Venant ed Leo index* || 16-160,4 in qua — Didimi *ed R A Lipsius in annali suo 1880 p 192* || 17 uiuere] inueniri *R* || 18 inuade *P* re *add p* | ab///garus *Q* a///carus (*eras* b) *M* agabarus *eff m* || 19 manu salu. scr. *GM* | acciperet (et *conp adras*) *Q om G* || 20 *post* epistolam *add* scriptam //////ndo (*eras* siqua) manu saluatoris *P sed exp* | innocens *om QGRM Ord glossematis nulla causa erat*

portam ciuitatis epistolam manu saluatoris scriptam si quando gens aliqua uenerit contra ciuitatem, et eadem die qua lecta fuerit aut placantur barbari aut fugantur eminati tam saluatoris scriptis quam orationibus sancti Thomae apostoli siue Didimi, qui latus domini contingens dixit: ,tu es dominus meus et deus meus.' cui agamus omnes gratias credentes nos per hanc gratiarum actionem tam indulgentiam consequi peccatorum quam etiam ad apostoli gaudia peruenire praestante domino nostro Iesu Christo, qui uiuit et regnat cum patre et spiritu sancto in saecula saeculorum. amen.

---

1 epistolam — scriptam *om GM recte ut uid* | celtulam *Q* | scripta *R* | quand *R* o *add r* || 1-2 gens al.] gens *Q* barbara gens *Ord* || 2 et] aut *G* (*exp et sup scr* et *g*) *om Q* || 3 pacantur (c *an* g? *adras M*) *QGM* | fugiunt *GM* | eminati] etenim manu/// *Q* li *sup scr* (*ut sit* eliminati) *r non inepte, sed cf Lachmann Lucr 380* (*act ap 18,16 cod Amiat ,et eminauit eos a tribunali'*) *et Forcell De Vit s u eminans* (eminati *Ord*) | scriptam *Q* || 5 ///dixit *P* | tu es domine deus meus *Ord* | dom.] deus *P* | meus et *om R* | deus] dominus *P* || 6 tam] et tam *Q om PR* || 7 quam] qui *Q* a *ex* i *q* qua *R* | etiam *om R* | ad] et *P* | apostolorum *QGR* | peruen.] *sup scr* possimus *r* cupientes *m* || 8 praest. — Chr.] ipso praest. *QGM* domino deo gratias agamus semper *R* || 8-9 qui — sancto] cui est honor et gloria *M* || 8 regit (?) *Q* || 9 cum — sancto] in unitate spiritus sancti *G om QR* | in] per omnia *G* | amen] *add* explicit passio sancti thomae apostoli kal mai *P*

INDEX LOCORVM

1. IN ACTIS GRAECIS

2. IN LIBRO DE MIRACVLIS

3. IN PASSIONE

INDEX GRAECVS

* APPICTVS EST IIS VOCABVLIS QVAE ABSVNT A THESAVRI STEPHANIANI EXEMPLO DIDOTIANO

INDEX LATINVS

mart 76 p 806 thesauros suos ecclesiis et pauperibus erogaret P 147 9 haec pauperibus erogate

eruo M 110 12 eruat te de manibus meis 121 31 (*cf* 14) lumine quod nullus eruat *cf Fabric cod ap N T II p 458* erue . . . Matthaeum de squalore carceris *Sulp Seu s Mart 9,1 p 118,26* erui monasterio suo *Paul ad Cor 2, 1,10* eripuit . . . eruet . . . eripiet *Ennod ep 9,30 p 252,25* ut illius uos uirtus erueret *Eugipp 36,4* eruit a potestate daemonis

esca P 149 12

et P 136 19 152 15 *post partic* M 97 2 P 143 3 145 9 151 17 et . . . et *cf Greg T h F 9,16 p 435* et uir eius . . . et ipsa *9,20 p 439* et . . . et . . . et M 97 8 103 7 109 12 23 112 26 113 15 *al* P 133 8 151 1 152 13 15 157 15 158 7 10 *al cum negandi particulis uel pronominibus* M 98 18 113 19 et nos 99 3 et ille 99 21 105 9 119 12 et ipse 111 19 et tu 112 12 et alii 119 6 et illa 120 17 et ipsa 100 21 sed et puellae 101 14 sed et ipse rex 104 15 sed et populum 114 8 sed et Charisius *cf Greg T gl mart 80 p 812* et alius *81 p 813* et tu *99 p 831* et ipse *107 p 844* et nos *82 p 814* sed et nostro tempore *85 p 818* sed et Langobardorum ducem *90 p 822* sed et duo paralytici (*at 90 p 823* et archipresbytero *sine* sed) P 135 21 et Abbanem 143 1 et ipse 145 9 et uos 145 25 et spir. s. 153 23 et tu 154 14 et me . . . et ipsum apostolum 15 et tu ipse 158 1 sed et templum M 113 7 et quis creauit *cf Greg T gl conf 11 p 902* et quid . . . concupiscit *106 p 986* et quid faciemus *h F 8,6 p 380* et quis est dominus *hist Apoll Tyr 2 p 3,3* et ubi est pater *9 p 11,12* et quis te proscripsit P 156 15 et quomodo

etiam M 124 20 etiam amen P 141 13 147 17 18 148 23 = *denique* M 124 23 P 147 3 31 (*cf* 17) etiam et *cf Greg T h F 2,20 p 71* etiam et tunc *5,43 p 253* etiam et in iudiciis *Cypr Anthim Boeth Iordanes al*

euangelicus M 96 6 fides euangelica narrat *cf Greg T gl mart 1 p 721* iuxta fidem euangelicam *8 p 730* fides euangelica pandit 119 38 (*cf* 15)

euangelizo M 102 15 uerbum dei 107 18 dominum I. Chr. 118 7 Iesum quem euangelizo *cf act ap 5,42* euangelizantes Ch. I.

eucharistia M 124 16 17

ex M 103 17 nihil appareret ex ea *cf Greg T gl mart 23 p 746* nihil ex hoc a te actum est

excalcio P 156 3

excolo P 156 16

excorio P 141 10 21 153 15

exedra P 135 1

exhalo M 103 20 spiritum *cf Greg T gl mart 25 p 748 34 p 759 40 p 767 cod apocr N T II p 460*

exhibeo M 98 12 te . . . dii exhibuerunt 105 17 iussit exhiberi aquam in hydria 106 6 exhibens infirmos 127 8 quem (apostolum) cum exhibuissent 128 17 pietatemque exhiberet 131 15 exhibebit tibi uiscera misericordiae *cf Greg T s Mart 3,54 p 1108* ut eum ad sancti basilicam exhiberet *2,1 p 1039* puluerem de . . . Martini sepulcro exhibe *h F 10,25 p 519* exhibens infirmos *gl mart 78 p 809* exhibete ad me hominem quem adduxistis *s Mart 3,8 p 1086* ali-

SVPPLEMENTVM CODICIS APOCRYPHI

I

ACTA THOMAE

GRAECE PARTIM CVM NOVIS CODICIBVS CONTVLIT PARTIM PRIMVS EDIDIT

LATINE RECENSVIT

PRAEFATVS EST INDICES ADIECIT

MAX BONNET

LIPSIAE

IN AEDIBVS HERMANNI MENDELSSOHN

MDCCCLXXXIII

Synopsis evangelica. Ex quattuor evangeliis ordine chronologico concinnavit, brevi commentario illustravit, ad antiquos testes denuo recensuit Const. de Tischendorf. Editio IV. emendata. 1878. Gr. 8⁰. Geh. M. 4.—.

Evangelia apocrypha adhibitis plurimis codicibus graecis et latinis maximam partem nunc primum consultis atque ineditorum copia insignibus collegit atque recensuit Const. de Tischendorf. Editio secunda. 1876. Gr. 8⁰. Geh. M. 12.—

Acto apostolorum apocrypha ex triginta antiquis codicibus graecis vel nunc primum eruit vel secundum atque emendatius edidit Const. Tischendorf. 1851. Gr. 8⁰. Geh. M. 8.—.

Apocalypses apocryphae Mosis, Esdrae, Pauli, Iohannis, item Mariae dormitio, additis evangeliorum et actuum apocryphorum supplementis. Maximum partem nunc primum editit Const. Tischendorf. 1866. M. 4.—.

Für **diese sämmtlichen drei Bände** der Neutestamentlich-apokryphischen Literatur hat der Herausgeber mehr als hundert alte Handschriften benutzt; 19 Schriften hat er darin zum ersten Mal veröffentlicht, mehrere andere zum ersten Mal vollständig, alle übrigen ohne Ausnahme nach neuen urkundlichen Forschungen.

Eusebius Pamphili. Scripta historica. Tom. I. II. III. 1868 —1870. 8⁰.

Tom. I: Eusebii Pamphili historiae ecclesiasticae libri X. Recensuit cum prolegomenis apparatu et annotatione critica indicibus denuo edidit Fridericus Adolphus Heinichen. 1868. Geh. M. 9.—; auf Schreibpapier M. 15.—.

Tom. II: Eusebii Pamphili vita Constantini et panegyricus atque Constantini ad sanctorum coetum oratio. Recensuit cum annotatione critica atque indicibus denuo edidit Fridericus Adolphus Heinichen. 1869. Geh. M. 9.—; auf Schreibpapier M. 12.—.

Tom. III: Commentarii in Eusebii Pamphili historiam eccles. vitam Constant. panegyricum atque in Constantini ad sanctorum coetum orationem et meletemata Eusebiana. Librum bipartitum composuit et multo emendatiorum atque auctiorum denuo edidit Friedericus Adolphus Heinichen. 1870. Geh. M. 11.—; auf Schreibpapier M. 18.—.

Lipsiae typis Emil Herrmann senior.

